ADDITIONES AVREAE DECISIONIBVS MATTHAEI DE AFFLICTIS NOVITER APPOSITAE

Quatuor maximi nominis Iurisconsultorum

Ioannis Angeli Pisanelli, *Hieronymi de Martino, ac*
Prosperi Carauitæ, *M. Antonij Pulverini.*

OMNIBVS TAM IN FORO VERSANTIB. LITIGIOSO, quàm in scholis Ius Cæsareum publicè profitentibus, vt summè vtiles, ita & perquàm necessariæ doctorum iudicio futuræ.

NVNC ANTEA NVNQVAM VISAE, in gratiam studiosorum elegantibus typis recenter euulgatæ.

Harum normam & lectionis methodum hanc subsequens pagina indicabit.

CVM PRIVILEGIIS.

VENETIIS. MDC.

Apud Societatem Minimam.

ADDITIONES AVREAE DECISIONIBVS MATTHAEI DE AFFLICTIS NOVITER APPOSITAE

Quatuor maximi nominis Iurisconsultorum

IOANNIS ANGELI PISANELLI, PROSPERI CARAVITAE,

Hieronymi de Martino, ac M. Antonij Puluerini.

Quarum prima semper in ordine Pisanelli, altera Carauitæ, tertia Hieronymi de Martino, quarta verò & postrema M. Antonij Puluerini agnoscitur.

In prima Decis. in principio.

EMINIT Valaseus in repet.l. imperium, col.3. ff.de iurisd. omniũ iudicum, in eadem nu.3. ibi tandẽ cõcludebat quando credatur dicto medici, vide Bart. in l. semel, & ibi Alex. in apostil. C.de re milit.lib.12.& Bart.in prooemio ff. col.6. Alex. cõs.148. vol.2. Ias.in l.2.col.2.ff.quod quisq; iur.& in l.admonendi, char.22.col.2.in ead. decis.in prin. adde q licèt attendatur maior pars, tamen si alius est in voto contrario non debet concurrere, sed dare votum iustum, aliàs tenetur, Innoc. in c.1.vbi Abb. extrà de his quę fiunt à pręla.eccles. Felin. in c.cum causa omnes,7.col.de cõst. vbi allegat plures Rotas in eadem decis.post num.7.ibi, qui mos in fine refert Marcus Maut.cons.289. De authoritate collegij vide Dec.cons.400.vol.3. & an teneatur sequi votum pręsidens, vel officialis, video omnino Aym.in consil.150.vol.1. Rod. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decis. prima.

AD materiam huius decisionis vide Barb. in c. cũ olim, extrà de consuet. vbi primo matriculatum dicit debere pręferri posteriori matriculato in sessionibus & processionibus, nisi posterius matriculatus esset doctior. Est tamen præsumptio pro antiquiori. Et ibi ponit q requiruntur plures testes ad probandum iuniorem doctiorem, in ver. seniores vero, vide Rom.sing.389. Iacob.de Rebuff.in l.1.C.de cõsue. non sparg.lib.12. & Pet.de Rauen. in suo Cõpend. iur. Canon.fol.176.col.3.in vers.tamẽ aliqui. Adde quod nobiles sunt honorãdi, & ideo inferior nobilitate vel dignitate potest cogi officio iudicis vt cedat digniori in sedendo. Ad quod vide Pet.de Gerard.singul.33.vbi etiam quomodo debeant sedere mulieres in Ecclesia, in vers.& per hoc allega. maiores qui dicantur, vide Iacob.in l.1.C.ne lic. potent. & maior natu quot modis intelligatur, vide Gloss.in c.lex est, 1.distin.& in l.1. in ver.maior, C.de impo.lucr.descri.lib.10. Bald. in c. si pater, extra, de test.lib.6.

Ibi, statur dicto paucorũ peritorum. Nota quòd statur peritis in arte, habes tex.in l.semel.ff.de re mil. Glos.in l.cum quidam, §.quod dicitur, in ver.obstetrices, ff.de acquir.hæred. Idem Afflict.decis.236.in const. Terminum vitę, nu.17.& 41. Boer.decis.220. & omnes Doct. ita tenent. Sed dubiũ est contra l.semel, quæ loquitur in numero plurali, dicens peritis. Nunquid vnus peritus sufficiat. Istam quæst.examinant Doctores, maximè Abb.in c.propusuisti, extrà de proba. ponit Ang.post Bald.& post eos Cępol.in l.quod si nolit, §.si mancipiũ, ff.de ędil.edic. Afflic. in d.constit. nu.40. & Boer.decis.323, nu.23. & infiniti Doctores, quos ibi refert Boer. finaliter concludũt, q si in loco vbi sunt necessarij periti sunt plures, duo sufficiunt: sed si est vnus, ille sufficit. & vide per eos. Abb.verò in d.c. dicit hæc vera in causa, quæ non sit magni præiudicij: sed in re magni præiudicij debet mitti extra ciuitatem ad hoc vt sint duo periti. Refert ipsum Afflict. in d.constit. & non reprobat, & mihi videtur bene dictũ in re magni pręiudi-

iudicij. Hęc vera, nisi in loco sit vnus deputatus à publico cõtra, tunc ille sufficiet, vt dicit Afflict. in dicta Cõstit. Irē vera, siue Doctoratus sit, siue nõ, siue masculus, siue mulier, vel siue liber aut seruus, allegat ibidem Afflic. in d. Cõstit. Alex. conf. 151. vol. sed vnũ aduerte, ꝙ sententia lata iudicio medicorũ non trãsit in rem iudicatã, & potest reuocari per iudiciũ aliorũ peritorũ, ita singulariter Bald. in l. ab hostib. §. si vir, ff. sol. matr. ꝙ Ang. & Cępol. in d. §. si mancipiũ dicunt menti tenendũ, & valde commendant.

Adde in simul textũ in c. nec episcopi, in fine, de temp. ord. vbi dicitur, quòd metropolitanus, qui debet ordinare Episcopum cum cõsensu Suffraganeorum, si inter illos est discordia, Ipse debet cũ maiori numero concurrere. Standũ est voto maioris partis.

Ibi, illi qui sunt iuniores. Adde Petr. Rebuff. tract. de supplica. glos. 6. vbi idem quod hic tenent.

Ad materiam istius decis. adde Rip. in 2. num. 9. extrà de iud. & Decium cons. 150. An Comes Palatinus habēs potestatem legitimandi à Príncipe, possit legitimare clericos: & an instantia inchoata contra laicum transeat in clericum hæredē. Iacob. in l. tam ex contractu, ff. de iudic. & Crot. in repet. l. nemo potest, ff. de leg. 1. col. 38. in fine. Barbat. cons. 46. vol. 2. vers. nihil potest sęcularis. vbi ponit quanta sit sacerdotum dignitas. Et idem in l. 1. nu. 17. ff. de iud. vbi ponit multos casus, in quibus sęcularis cognoscit de causis clericorum. & in l. hæres absens, ff. de iudic. & Imol. in l. si cum hominem, ff. de fideiuss. Bald. consil. 207. & Alex. cons. 263. An clericus possit conueniri corã sęculari iudice de re patrimoniali sua. And. de Iser. in c. 1. §. ecclesiasticam, col. 3. nu. 12. de statut. cõtra liber. Eccles. & an possit recõueniri per Camer. ciuili. coram iudice sęculari, vide infrà dec. 173. & quando possit coram eo cõueniri, Guid. Pap. consil. 231. num. 4. vol. 3. ibi, sed contra eũ. vers. actione reali. adde Pet. de Rauen. in suo Compēd. iur. Can. in tit. de iudic. fol. 131. col. 3. & istud habet locũ in quolibet clerico cuiuslibet ordinis, vt per eundem Pet. de foro cõpet. fol. 88. col. 1. 53. Guliel. Benedic. in repet. c. Raynutius, in ver. vxorē, fol. 77. nu. 323. & 339. de test. tenet contrarium. & in nu. 225. ponit rationem, quia is qui tenetur actione reali non dicitur strictè debitor, vt per Iason. in §. 1. num. 898. & §. omniũ, nu. 212. de action. An clericus possit conueniri à iudice laico vt præstet adoan si tenet feudũ, vel iudex mittere ad eius feudũ, & recipere fructus pro seruitio, vide Bald. in l. de his, C. de episc. & cler. & Ecclesia pro feudo ꝙ habet in Regno an possit conueniri à iudice sęculari, Afflic. in Const. Ea quæ ad decus, in 4. notab. & multos casus in quib. iudex sęcularis habet potestatem in clericũ, vide per Cottã in suis memorab. in litera C, in verbo Clerici, & Guliel. in repet. c. Raynutius, fol. 86. in ver. et vxor nomine, in 11. decis. de test. Gram. dec. 78. *Prosp. Caran.*

APOSTILLAE SVPER DECISIONIB. AFFLICTI, hunc in Codicem transcriptæ ad vsum meum.

Super Rubr. seu libri inscriptione.

Decisiones Afflicti nõ sunt obseruandæ nisi quatenus sunt rationabiles: quia non sunt de sacro Consilio emanatæ secundum Loffred. in c. 1. de prohib. feud. alien. per Lothar. fol. 53. à tergo.

Super Decis. 1.

MAIORES qui dicantur, vide Iacob. in l. prima, C. ne lic. potent. & l. fin. nũ. 5. C. de fideinstr. & maior natu quot modis accipiatur, vide gl. in c. lex est, 1. distin. & de iure ciuili est gl. in l. 1. in verbo, maior, C. de impon. lucrat. descript. lib. 10. & Bald. in repet. l. si pater, ext. de testib. lib. 6. In verbo, & ꝓ hoc bene facit, vide in simili decis. in contrario 161. & in l. cum quid, ff. si cert. pet. Item quando credatur medicis, vide per Bar. & Alex. in l. semel, C. de re milit. lib. 12. & Bart. in proœ. ff. col. 6. & Alexand. cons. 148. Ias. in l. 2. ff. quod quisq; iur. & add. quando sententia lata ex relatione medicorũ possit retractari ex relatione aliorum medicorum, & quod isti medici nõ vt testes, sed vt iudices, & experti referũt. Ideoq; sententia ex eorum voluntate lata nũquam transit in rem iudicatam, vide omnino per eundem Afflic. in Const. reg. Terminum vitæ, col. 1. Et quod credatur peritis, Sociu. reg. 294. & adde Ias. in l. admonendi, de iureiur. nu. 38. An primo matriculatus præferatur posteriori in sessionibus, & processionibus, & similibus, vide Barbat. in c. cum olim. nu. 2. de consuet. & ibi ponit limit. num. 42. 36. versi. sedere à dextris est honor, Ias. cons. 102. nu. 2. vol. 2. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 1.

IN Decisione prima in princ. ibi, Quis debet incipere ad votandum: adde Dominum Ludo. de Roma. in Sing. 81. Quis debeat primo loqui.

In ead. dec. in prin. ibi, Cum duobus votis Doctorum valentissimorum de consilio. Adde quod facit pro ista opin. id quod notab. dixit Roma. in consil. 366. incip. Quæritur nunquid, col. vlt. in fi. quod si Episcopus vt Episcopus in Capitulo vnum, vel duos Canonicos habeat in sentētia sua eiusdem voluntatis, obtinebit, etiam si totũ residuum Capituli sit contra. quod fuit dictum Hostiensis in cap. postulasti, de concess. præb. in cap. scriptum, de electio.

In ead. decis. in fi. ibi, & pro hoc facit quod dicit Bald. Adde eundem Matthęum in prælud. Constit. Reg. quęst. 26. col. vlt. quem vide omnino. *Marcus Antonius Puluerinus.*

In Decis. 2. num. 5.

AN Iudex laicus sit competens inter clericos, quorum vnus habet causam à rege, vide in decis. 24. & dec. 83. & in quibus clericus potest corã laico litigare, vide Iacobinũ in l. 1. col. 3. ff. de iudic. & Gramm. decis. 78. & de habente causam à Principe, vide Andr. in cap. 1. col. 2. qualiter vasallus iurare debeat fidelitatē. et idem Andr. in Const. Si quis clericus, de clero conueni. & cap. regni item statuimus quod clerici carceribus. per Bartol. & Doct. in l. 1. si quis ins dic. non obtempe. aliqua per Ferratium cautela 18. & Decium cons. 125. vbi etiam quãdo inter plures conuentos est clericus, de quo etiam Ferrat. cautela 10. In eadem decis. ibi, de forma tradita de citatione nulla, adde aliquid per Balb. in tract. præscript. in vltima parte, col. 40. in fine, ad propositum istius decis. adde Ias. in l. ad diem, in princ. ff. de verb. oblig. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 2.

IN s, dicitur actor & non reus. Adde Capic.decis.8.num.3.& Grammat.decis.61.num.3. vbi pręfati Doctores dicunt, quòd citatus si soa putaueris interesse io duobus casibus dici potest reus necessarius, propter quod potest forum declinare. Primus casus est quando taliter citatus comparet, & dicit se possidere tunc ratione possessionis suæ debet haberi vt reus. Secundus casus, quando in tali citatione adesset in fine clausula, seu comminatio illa, aliàs procederur in eius contumaciam. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 2.

AN Comes Palatinus qui habet potestatem legitimandi à Principe, possit legitimare clericos. Dec. cons.150. & ibi multa ad materiam huius decis. & vide eti Ripam in cap. 2. num. 19. de iudic. extra, & Dec.cós.vlt.& an clericus possit esse tutor laici, Bar. in l.legitimos, §. sui, ff.de leg.tut.tenet quod sic. Bal. cós. 263. asserit cótra.& an clericus de patrimoniali suo conueniatur sub sęculari iudice, Isern.in cap. 1. §.ecclesiasticam personam, col. 1. num. 5. de stat.& consuet.eccles.& an instantia, & iudicium inchoatum contra laicum transeat io clericum hæredem, vide Crot.in repet. l. nemo potest, col.38.de leg. t. in fi.& Barbat. cons. 46. num. 2. vbi clericus, & ibi ponit quanta est sacerdotis dignitas, & Iacob.in l. t. vbi ponit plures casus in quibus iudex sęcularis potest cognoscere de causis clericorum, ff.de iudi. Dec. cons.vlt. & Andr.Cóstit. Si quis clericus, & Dec.in cons. 125.& quando inter plures conuenios est clericus, vt per Petrum Rauen.in suo Compend. Iuris Canon.in tit.de iudic.col.3.fol.131.& istud habet locum in quocunque clerico. Idem Petr.in eodem Compend. Iur. Canon.in tit.de foro compet.fol.88. col. t. & an clericus possit fideiubere pro laico coram iudice competenti, vidè Iacob.in l. 2.nu.8.ff.si quis in ios vocatus non ierit. & an clericus pro causa merę ciuili possit reconueniri coram iudice sæculari, vide in decis. 173.& Guid.Pap.cons.183.3.par. & an instantia transeat io clericum etiam coram sęculari, Imol.in l.si cum homines, ff.de fideiuss. Bal. cons.207.& an clericus possit conueniri coram iudice sęculari, vide Guid. Pap.decis.221. nu.4.& de materia vide omnino Guliel.de Bened.io repet. cap. Raynutius, in vers. & vxorem, num.322. & 339.de testam. qui tenet contra, & pro ratione quam ponit ibi, vide singular. limitat. per Iacob.in l.scimus, §.donec, num. t. C.de iure deliber. Nam & is qui tenetur realiter strictè non dicitur debitor. Ias.in prioc. Instit.de actio.num.98.in §.omnium, num.121.& an clericus possit conueniri à iudice laico vt præstet ad horam si tenet feudum, vel potest iudex laicus mittere ad feudum, & recipere fructus feud. pro seruitio, vt Bald.io l.de his, C.de episc.& cler.& vide Iacob. in l.non potest, la 2.num. 7.ff.de iudic. & per eundem in l.si se subijciant, quæ est lect.t.ff.de iud. vbi ponit multos casus, in quibus clericus est subditus sæculari, & Guliel.io cap. Raynotius, in 2.decis. de testam. & clericus, & ecclesia ratione feudi, quod habet in regno conuenitur per iudicem sæcularem, Afflic.in Constit. Ea quę.& an instantia transeat io hæredem voiuersalem Iacob.io l.ex cótractu, nu.3. ff.de iudic.& an instantia capta cum defuncto transeat io hæredem clericum, Iacob.in l.hæres absens, ff.de iudic.vers.nec est verum, quod citatio nullum inducat &c. in t.2.decis.nu.8.& 9. de citatione per edictum vide decis. 24.num.7. & Dec.num.287. in princ.col.3. vbi hoc limitat. & quid de iudicio agitato per clericum voluntariè comparentem coram iudice laico, vide Afflic.decis.380. *Hieron.de Mart.*

In Decis. 2.

ET quoniam hic habetur mentio citationis per edictum, decreui hic aliqua notanda inserere, & primo dictum est quod ista citatio per edictum non potest fieri nisi in terminis, & in casibus in quibus loquitur tex.in Clem. Dudum, de iudi.de cuius intellectu vide omnino dominum Felin. in cap.porrò, 1. col.num.3.extra, vt lit.non contestar.

Sed an citatio prædicta per edictum fieri etiam possit quando contradictor est incertus. Vide Felin. in pręall.cap.porrò, 2.col. ver. considera in primis, nu.5.vbi vide omnino.& ad practicam dictæ Clem. vide Felin.in d.cap.4.col. vbi colligit sex dicta, quæ vide ad modum practicandi; Et an citatus per edictum possit excommunicari, vide eundem Fel.in d. cap.porrò, 4.col. vers. & nota quod ad hoc; nu.14.

Item adde quod vbi lex requirit certam citationem per pręconem in locis publicis, vel cum propositione edicti, nunquam potest fieri vna citatio pro omnibus, ita notabiliter dixit idem Felin. in d.cap. porrò, col.5.no.22. versi.assignatur duplex ratio.

Item adde ꝙ vbi agitur de pœna imponenda, vel de priuilegio perdendo, non sufficit vna monitio pro omnibus, ita notanter dixit Fely.in d.c. porrò, col.6. ver. Aduerte tamen dum dictum est, & adde eúdem Auctor.ĩ.in dec. 289. Serenissimus, 1.col. vers.modus autem procedendi. & adde quis sit effectus citationis per edictum. vide Felin.in c.gratum, 2.col. vers.effectus vero citationis, num.3.ext.de off.deleg. & de ista citatione per edictum, vide ea quæ pulchrè dixit etiam Felin.cap.2.col.6.ver.& possent ista, nu. 17.ext.de constit.

In ead.decis.nu.6.ibi, Nam si forma. Adde quod contra hoc videtur facere id quod dicit idem Auctor infra in decis. 262. fuit in cons. vers. sed in hoc cadit vna dubitatio.

In ead.decis.num.6.ibi, vt dicitur in cap.ad Regale fastigium, adde eundem infra in decisio. 24. Quidam Clericus, vbi latius examinat intellectum præfati capituli, vt etiam habeat locum quando clericus spoliat clericum suo beneficio, & adde eundẽ infra in decis. 85. Diu est.

In ead.decis.nu.7.ibi, Quod si citatio est nulla, tamẽ valet comparitio. Vide Lanfr.in repet.c.quoniã cótra, in ver.citationes, col.2.in princ. Adde Felin.in cap.gratum, 2.col.de offic. deleg. & istã opinionem tenet Rip.in tract. suo de peste in tit. de priuil.iudic. causa pestis, in tertia particul.secundæ partis principalis, io princ.vers.tertio dubitatur. fol.45.

In ead.decis.num.8.in fi.ibi, ex quo citantur generaliter testes. Vide Fel. omnino, c.inter priorem, col.6.ver.prima doctrina est, nu.20.de except. vbi antea verba Innoc.refert circa hoc; & adde Bar. Cepol.cautela.68. Si petens, col.2.ver.ex quo sequitur

vnum aliud, & cautel. 205. si facis. Et de ista citatione si sua putauerit, & vide omnino dominum Iaf. in d.l. testamenta omnia, 2. col. vers. vlt. perpetuo tene menti, vbi dicit, quod per hoc datur magna, & pulchra limitatio ad c. si deligēti, de fo. compet. & vi de eundem d.l. libertus, de in ius voc. & ibi subdit no ta. quod per istam citationem limitatur titulus si quis ius dicen. non obtemper. & adde eundem infra decis. 24. col. vlt. vers. & tanto magis, vbi vide omnino; & adde Grammat. decis. 61. vbi omnino vide. *Marcus Antonius Puluerinus.*

In Decis. 3. ibi, Demum per Magnam Curiam.

HIC est modus exequendi, vt tradit Bart. in l. si decedente, ff. de author. tut. in eadem ibi, Immo stultus est iudex, vide Iaf. in l. vinum, col. 14. ff. si certum pet. vbi latè examinat. In eadem ibi, In contrarium dicebatur, vide pleuè Aret. & Iaf. in §. omnium, Instit. de actio. & opinionem istius decis. sequitur Iacob. in tract. in hoc dicto, in tract. feud. in verbo, Princeps, vers. sed an Princeps, speciali 39. vide etiam Iaf. vbi allegat Imolam, sed tu collige ex ista decis. quòd etiam si constet iudici de contem ptu & contrauentione etiam in principali, quod adhuc est iterum citandus ad allegandum causam, cla rè dixit hoc Bar. in l. 1. num. 13. ff. si quis ius dic. non obtemp. & notabilius in l. 1. num. 17. ff. si quis in ius vocatus non ierit. Rodo. in l. 1. col. 4. vers. tertio limita, ff. de eden. in eadem decis. num. 3. contra istud facit, quia illud antecedens requirit expressionem, s. accusationem; ergo posito consequenti non sequitur antecedens, tex. in l. fin. C. de hæredib. instit. vbi Doct. & illa verba quare non debeat fieri executio iūncta cum præcedentibus posita, potius videntur apposita causa admonendi, l. si decem cum petiero, vbi Doct. ff. de verb. oblig. pro hoc facit quod dicit Bald. in l. fin. C. de procur. In eodem num. vers. præ terea verba futura, adde verbum erit, ff. de verb. sign. tex. in cap. si Paulo, 324. v. con. in Christo, & est tex. cum glos. & ibi Panorm. in c. non concupiscentius, extrà de constit. & multa permissa ratione adiurati latè cumulat Ferratius caut. 10. vide decis. eiusdem Afflic. 307. in princ. istius decis. adde Iaf. in l. ad diem, in princ. ff. de verb. obligat. vide omnino Afflic. in Constitutione, Edictorum, & in Constit. Pœnam nouem vnciatum, nu. 6. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 3.

ALLEGATVR illa decisio per Moder. Paris. ad Alexan. cons. 100. in litera C. quòd contumacia non nocet, nisi incusetur per partem, & Iser. in c. 1. col. 4. de contract. inter vas. & alium. Hoc idem tener Alex. in d. cons. 5. vol. num. 6. & idem Afflict. in Constit. Pœnam nouem vt si art. 3. not. in fi. num. 10. Ad materiam istius decis. vide aliquid per Afflic. in Constit. Baiulus si iuramentum, in priu. *Prosp. Car.*

Super 3. Decis. in princ.

VIDE ad materiam huius decis. per Afflic. in Cōstit. reg. Baiulus si furē, col. 2. & in Const. Ad officium baiulorum, in 3. not. & in Const. edictorum, & vide Iaf. in l. ad diem, de verb. oblig. & Afflict. in Constit. Pœnam nouem vnciarum. In prædicta decis. imò stultus est iudex, vide Iaf. in l. vinum, col. 14. si cert. pet. vbi plenè, & Inst. de actio. §. iurare, n. 37. cum seq. & per Fel. in cap. licèt Hely, col. 5. num. 18. de simo. vbi cumulat 3 t. fallent. huic reg. quid nam detur esse conforme in libello. & Soc. in fallen. 257. & per Decium in reg. factum, §. in pœnalibus, ff. de reg. iur. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 3.

IN Decis. 3. in prin. ibi, extat obseruantia. Adde q pulchre dicit idē Author in Cōstit. Reg. incip. Pœnā nouem vnciarū, 2. col. vers. tertio quęro, nu. 6. quem vide omnino. & adde eundem Matt. in Cōstit. Reg. Edictorū, col. pen. ver. quarto fallit, & in eadē col. in fi. ver. duodecimo quęrit, vbi vide omnino. Et adde, q si citatus nō cōparuit, non statim mulctabitur, sed iudex iterum faciet eum citari ad alegādum causam quare mulctari non debeat, cum fortè possit habere iustam causam, vel impedimentum, immo plus, Iudex debet statuere ei terminum ad faciendū suā defensionem, l. 3. §. si ad diem, ff. de re milit. & adde Iaf. in l. ex quacunque, 3. col. vers. tertio pondera, ff. si quis in ius voc. non ierit. Sed istud videtur limitandū ex eo quod dicit Iaf. in l. 1. in princ. col. pen. ver. successiuè, ff. si quis ius dicen. non obtēper. & adde q no tabiliter dicit Afflic. in Constit. Reg. Baiulus si furē, col. 1. in fi. vers. secundo quęro, num. 3. vbi oīno vide, & in Cōstit. seq. quę incipit, Ad officiū Baiulorum, in tertio nota. vbi notabiliter etiam dicit, quod non proceditur ad exactionem pęnę contentę in obligatione nisi sit accusata pęna à parte, & non aliter.

In ead. decis. in princ. ibi, De pręsentando Reum principalem toties quoties. Adde Iaf. in l. 2. §. fi. col. 2. in fi. vers. prima reg. est, ff. qui satisd. cog. vbi facit regulā cū quatuor ampliationibus, et duab. fallētijs, & vide eūdē in l. in duobus, §. si ei, ff. de iure iur. vbi etiam latè; & adde eundem l. 1. col. 1. ff. si quis in ius voc. non ierit, dum ibi ponit differentiam inter fideiussorem de iudicio sisti, & de pręsentando, & l. eum pro quò, ff. de in ius voc. & vide Rauenn. in suo Alphabet. §. fideiussor de iudicio sisti, fol. 48.

In ead. decis. num. 2. ibi, & idem est in consistorio Principis. Adde Iaf. l. 1. ff. de eden. quem ibi omnino videas. *Marcus Anton. Puluer.*

In quarta Decis.

ADDE quòd nec pręses prouinciæ potest dare fidantiam bannitis. Salic. in l. cum indulgentia, C. de senten. pass. sequitur Laudensis in tract. dignit. in 2. conclus. & quis possit saluumconductum concedere, uide Ang. in l. utimur, ff. de sepul. uiolato, & uide in decis. 189. ubi scripsi, adde tamen, quòd si est factus saluusconductus quòd est seruandus, Socin. cons. 90. col. fin. in nouis. adeo quòd illud frangens tenetur crimine lęsæ maiestatis, Ang. in d. l. utimur, in 5. conclus. de quo meminit Laudensis in tract. de crimine læsæ maiest. in 6. conclus. inferens non esse concedendum cum alterius damno, & de saluoconducto, uide latè per Boer. decis. 179. & Gozad. consil. 27. col. 5. & cons. 61. & Gramm. cons. 92. in re-

sponso,

sponso, & ao iudex possit saluumconductom concedere bannito, vide per Ang. in disputatiune, Extra ciuitatem, vers. super sexto, post Bart. in l. is qui reg. de publ. iudic. & in 5. quæst. examinat Ias. standum sit saluoconducto, io eadem decis. num. 3. ibi, qui habens generale mandatum, & quòd non possit concedere, facit quia io generali mandato non veniuot hi quos hodie prosequimur, l. Lucius, §. Lucins Titius, ff. de legat. 2. l. si pater, de his quæ in fraud. cred. & hoc sequitur Aodi. in Constitut.... 1. col. in fine. Princeps solus potest, & non alius iudex, quia in eo præsumitur causa rationabilis, de quo vide omnino Soci. cons. 62. vol. 4 col. fin. Rod. sed quis declarabit saluumconductum licèt obscurum, Dec. coosil. 51. in fine. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 4.

Ad materiam huius desionis, adde Ias. consil. 174. vol. 4. col. pen. & Purpu. in l. nouissima, nu. 11. C. de pact. Hippol. sing.... Et de materia securitatis adde Vitalem in tract. claus. Nihil noua secu. pend. & Aret. in §. præterea, col. 7. Instit. de actioo. Ias. in l. 1. col. 3. in fi. ff. qui satisd. cog. & Aretin. consi. 16. An procurator Cæsaris dicatur illustris, Iacob. in Rubr. ff. de offic. procur. Cæsar. & de licentia reuertendi per Rom. sing. 537. & Parid. de Put. in tracta. syndic. in verbo, Capitaneus ad guerram. vide Fel. in cap. sub literis, in ver. an sua, nom. 47. de rescript. De iudice, qui superiorem habet, quod non possit dare saluumconductum. An salua goardia tollat iurisdictionē ordinariam, vide Vicentium Cicalut. in suo libello Italico, in ver. Iudicum, lib. 4. cart. 2. col. 3. & in char. 5. col. pen. vbi an Capitaneus ad goerram possit concedere saluumcooductum. Adde tamen quod saluuscondnctus morte concedentis expirat. Bal. io l. pen. C. de postul. & io l. post dotem, vers. quinto modo.

Ad ornatum istius decisionis vide Iacob. io l. more maiorum, num. 14. ff. de iurisdic. omnium indic. vbi dicit, quòd licentia data presbytero per Episcopum qd vadat ad studiū per septenniū, & possit deseruire Ecclesię per substitutum eius, Episcopi morte non expirat. secus dicit ipse in licentia data parochiano, vt possit eligere confessorem. & vide Petrum de Rauen. in suo Compend. Iur. Canon. fol. 331, de officio deleg. & Iacob. in l. conuentionum, ff. de pac. & Aret. in l. possideri, §. si seruus, ff. de acquir. posses. & Bald. in sua Margar. in ver. baonitus.

Legitur, ff. soluto matr. Cyn. in l. fin. C. de contrahen. empt. Iacob. Rebuff. in l. ab his, num. 6. C. de nauic. lib. 11. Sed cootrarium dicit Domin. io c. fin. de rescript. in 6. vbi indulgentia non expirat morte concedentis. Et an saluusconductus concessus pro se, & socijs, trahatur ad Iudæos, vide Angel. in l. vtimor, ff. de sepul. viol. & ibi an saluuscōductus veniēdi iotelligatur etiam de redenndo. & Alex. cons. 29. nu. pen. vol. 6. & coos. 99. ou. 9. eo. vol. *Prosp. Carau.*

Super 4. Decis. in summario ibi num. 3. Capitaneus in bello hosti.

Vide Ritum Magnæ Curię Vicarię de saluoconductu, vel moratoria. In princ. ibi, Aduocatus fisci sine speciali mandato, vide Iacob. in l. more maior. num. 14. ff. de iurisd. omn. iud. vbi dicit, quòd licentia data per Episcopum presbytero vt vadat ad studium, & per substitutum seruire possit non expirat morte Episcopi: secus dicit in licentia data parochiano, & de hac materia vide Pet. de Rauen. in suo Compend. Iur. Cano. in tit. de offic. deleg. & de materia securitatis vide Vital. in suo tract. Clausularū, nihil oouari securitate penultima, & Aret. in §. præterea & primo, col. 7. Instit. de actio. & Ias. in l. prima, col. 3. in fi. qui satisd. cogan. Aret. cons. 16. & saluusconductus expirat morte concedentis, Bald. io l. 1. C. de post. & in l. vxorē, §. Scæuola, ff. de leg. 3. & in l. post dotem, sol. matri. Cyn. io l. fin. C. de cootrah. empt. sed contrarium dicit Dominicus in c. fin. de rescript. in 6. vbi indulgentia non expirat morte coocedentis. Et an saluusconductus concessus alicui, & socijs, trahatur ad Iudæos, vide Ange. in l. vtimur, ff. de sepulch. viol. & ibi an saluuscōductus veniendi iotelligatur redenndi, vide Alexan. consi. 79. & 99. & late per Hippol. sing. 242. & an præses prouinciæ possit dare fidantiam bannitis, Salic. in l. cum indulgentia, C. de sent. pass. & quis possit dictum saluumconductum coocedere, Ange. io d. l. vtimor, & decis. 289. vbi etiam habes quando quis teneatur confidere saluoconductui, & non potest inferior: quia in generali mandato non veniunt ij, qui odio sunt affecti à mandante, l. Lucius Titius, ff. de leg. 3. & l. si pater, ff. de his, quæ io fraudem cred. sequitur Andr. io Const. Omnes. Idē etiam si à prædecessore suo, vel alijs prædecessoribus, l. quod parabatur, ff. de iudi. dummodo ille prædecessor non habuisset summam potestatem. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 4.

In Decis. 4. in princ. ibi, saluumconductum. Ad materiam istius saluiconductos vide omnino Bart. in l. 1. ff. ad l. Iul. maie. & vide D. Philip. Dec. in decl. 51. incip: & pro tenui facultate mea, & vide Ias. in rubr. ff. de iust. & iur. in fina. col. in fi. & adde Felin. c. accedens, el 2. col. 2. io prin. ver. tene mente perpetuo. nu. 3. vt lit. oō contest. vbi vide omnino, & an Iudices maleficiorū possint promittere impunitatem Reo si confitebitur, vide eundem ibidem 2. col. vers. & infertur ad Iudices, oum. 5. & adde Parid. in tracta. suo syndicatus, in ver. saluusconductus, cart. 95.

In eadem decis. in princ. ibi, sed etiam inferior iudex potest concedere saluumconductum delinquenti, adde Grammat. in 25. voto suo, incip. In causa nobilis Donati, col. pen. vers. insuper est aduertendum.

In ead. decis. num. 4. ibi, vbi dicit, quod contra rebelles. Adde quod per rebellionem contra Principem sicut perduntur priuilegia, ita etiam consuetudines, text. est in tit. de pace Cōstant. vers. priuilegio, de quo tex. exultat ibi Bald. & vide quod singulariter dixit Raueo. in suo aureo Alphabeto, cart. 124. col. vlt. §. rebellis, & rebellio, & cart. 125. col. 1. in fi. & de rebelle vide infra decis. 6. circa fin. & infra decis. 14. 2. col. vers. nec etiam dictus Francisus. *Marcus Antonius Pulueriuus.*

In

In 5. Decis. ibi, In debitis iuratis.

IDE Iaſ. qui multa dicit in l. fi. C. ſi contra ius, vel vtil. publ. per Crotum in c. 1. col. 8. de cõſtit. & an in generali diſpoſitione ſtatuti veniaut caſus priuilegiati, vide Dec. conſ. 5. in fi. & adde quòd ſi Rex conceſſit ſaluumconductum, quod quia non poſſit moleſtari à creditoribus, quòd non extenditur ad creditores delicti, nec ad debitum Cameræ fiſcalis, Lauden. in tract. de priuileg. in 14. concluſ. & in tracta. de fiſco, in vltima concluſ. in eadem deciſ. num. 2. de iſto dicto adde quæ voluit Lucas in l. ſi milite, col. 3. C. qui milit. lib. 12. & vide Ferratium in ſuis caut. 16. & caut. 55. vbi proprius caſus, & per Bald. in tract. præſcriptionum, parte 3. col. 53. in fine. & in deciſ. 101. Iaſ. conſi. vlt. verſic. & adhuc fortius, vol. 2. & idem conſ. 116. verſ. item demum, vol. 2. vide .... Franc. in c. 1. de iureiur. in 6. & quæ ibi ſcripſit Rod. *Ioan. Ang. Piſan.*

Deciſio 5.

AD materiam huius deciſionis adde Curt. conſ. 404. num. 37. & ſeq. vbi dicit, quòd lex & Imperator non poſſit tollere iuramentum appoſitum in aliquo contractu, nec aliquid ſuper eo diſponere. & Ferret. caut. 16. Delfin. quæſt. 194. Alex. conſi. 137. nu. 11. vol. 6 quod eſt duplicatum in conſ. 38. vol. 3. Vna petitione. & idem Curt. cõſ. 44. col. 6. & ad materiam iſtius deciſionis multa per Lupol. conſi. 102. & Bertrand. conſ. 9 Ferrat. caut. 55. De ratione tamen ipſius deciſionis, vide Petrum de Rauenna in ſuo Compendio Iur. Canon. de foro comp. fol. 240. col. 2. & Iaſ. conſ. 173. col. pen. nu. 7. vbi dicit quod diſpoſitio generalis non trahitur ad actum iuratum, vbi ponit limitat. uol. 4. idem Purpur. in repetit. l. ſi quia maior, C. de tranſact. Luc. de Pen. in l. 1. col. 3. C. qui militare non poſſunt, lib. 12. & in terminis iſtius deciſionis, quod ſaluusconductus non extendatur ad debita iurata, Alexan. conſi. prædicto 137. num. 4. vol. 6. Adde tamen ad materiam iuramenti, quòd ſi aliquis iurauit ſoluere mille poſt menſem, non ſoluendo propter paupertatem, non eſt periurus, ſed cum doloſè obligauerit ſe ad id quod ſciebat ſe facere non poſſe, non poterit propter dolũ bonis cedere, vt per Paul. de Caſt. in l. indubitati, nu. 3. C. de non num. pec. Bald. in cap. licet vaſallus, ſi de feudo fuer. controuer. & idem Afflict. in Conſtit. Quia frequenter, col. 4. & Dec. conſ. 352. nu. 9. in fi. & Alexan. in conſi. vbi ſupra, & in conſ. 205. vol. 2. in fine. Item, quod Princeps non poſſit remittere iuramentum, adde Barbat. conſil. 15. num. 13. & 5. vol. 4. & Gomeſ. in §. item ſi quis, nu. 32. de action. Diſpoſitio Principis generaliter loquens, non trahitur ad cauſam in qua interuenit iuramentum. *Proſper Carauita.*

Super Deciſ. 5.

DE ſaluoconductu Dec. conſ. 51. per Bart. in l. 1. ff. ad leg. Iul. maieſt. & quando credendum ſit ſaluoconductui, Fel. in cap. accedens, vt lite non conteſt. & ibi qui poſſint concedere, in 2. col. & ibi quando debeat ſeruari fides, & ſi eſt datus ſaluusconductus eundi, & redeundi, pro vna vice tantum intelligitur. Dec. conſ. 609. Ang. in l. vtimur, de ſepulch. violato. verſ. an talis guidatus à rege, num. 1. vide multa per Iaſ. in l. fin. C. ſi contra ius, vel vtilit. publ. & an in diſpoſitione ſtatus veniant caſus priuilegij, vide Decium conſ. 5. in fi. & idem Dec. l. s. de regul. iur. & adde, quod ſi quis concedit ſaluumconductũ, quod quia non poſſit moleſtari à creditoribus, quòd non extenditur ad creditorem delicti, nec ad debitum Cameræ fiſcalis, ita Ludou. in tract. de priuileg. in 14. concluſ. & in tractatu de fiſco, ibi, vltima concluſ. & adde quòd indulgẽtia generalis facta à Principe, non comprehendit crimina liquidata, nec carceratos, nec de falſo accuſatos. Ita notab. Ang. in l. libellorum, §. fin. ff. de accuſ. & an comprehendat mortuos, & eorum bona, vide ſingulariter per Baldum conſi 408. & ad quæ extendatur ſaluusconductus, & quos delinquentes comprehendat. vide Baldum conſ. 400. & 490. etſi indulgentia facta ſimplici homicidæ nõ prodeſt ſi proditione fuerit commiſſum. Purpur. in l. actione, C. de tranſac. num. 5. & Curt. ſenior conſ. 44 num. 37. & ſeq. vbi Rex, nec Imperator poſſunt tollere iuramentum appoſitum in aliquo contractu. & vide Bertran. conſ. 230. vbi ſtatutum loquens de donatione, non habet locum in donatione iurata. Bertran. conſ. 84. num. 3. & an Princeps poſſit diſponere ſuper iuramento, Ferrat. Cautela 16. & in quæſt. Delfin. 9. num. 194. Alexand. con. 137. & nota, quod iurans ſoluere aliquid infra menſem: ſi non ſolui, non erit periurus, ſi ratione paupertatis non ſoluit: ſed contrarium erit verius propter dolum, cum ſe obligauerit ad id quod ſciebat ſe facere non poſſe: & ideo non poteſt bonis cedere ratione doli. Hæc ait Paul. de Caſt. in l. indubitata, col. 3. & 1. C. de non num. pec. Bald. in cap. licet vaſallus, ſi de feu. fuer. contro. *Hieron. de Martino.*

In Deciſ. 5.

IN deciſ. 5. in princ. ibi, An talis guidatus à Rege poſſit conueniri ab alijs pro debitis iuratis? Adde D. Iaſ. in l. quoties, in princ. C. de precib. Imper. offer. vbi firmat hanc ſententiam quam tenet Matthæus de Afflict. hic. & adde eundem infra in deciſ. 66. & deciſ. 111. verſ. item iſta generalis reuocatio, & adde Felin. c. conſtitutus, col. 2. verſ. ſtatuta iurata, num. 5. ext. de reſcript. quem vide omnino examinantem per regulam, & falentias, & vide ibidem col. 4. verſ. conſidera. Et adde ad hæc Iaſ. l. fi. qui ſatiſd. cog. vbi vide omnino, adde D. Tho. Grãmat. in ſuis deciſ. nouiter editis, deciſ. 12. incip. Hector, & Anibal de Amato, vbi vide omnino, et Tho. Ferrat. Cautel. 55. incip. Oculata fide, vbi omnino vide.

In ead. deciſ. in princ. ibi, quæ incipit, Nonnunquam ſuperintelligentia, adde quod incipit Ad tollendam omnem dubitationem &c. & eſt ſub data anni 1584. *Marcus Antonius Pulucrinus.*

In Deciſ. 6. num. 1.

DVERTE, quòd in caſu quo alter notarius reaſſumit & conficit inſtrumentum, non poterit ponere Clauſulas conſuetas poni, & eas quas partes non expreſſerunt, Hippol. Singul. 123. et nec extendere poterit

terit abbreuiatutam. Gerard.sing.41. hoc idem de impedimento tenet Bart.in l.diuus, §.idem Senatus, ff.de falsis, vide etiam Grammat.consi. . . . . aliàs dubitaui per istam decis.de Iudice ad contractus absente si potest alius subrogari Rodo. *Ioan. Angelus Pisanelus.*

Decisio 6.

AD materiam huius sextæ decisionis adde omnino. . . . . cons.417. vide plenè Hippol.in repetit. Rubr.de fideiuss.col.65.& Aret.in Rubr.de except. col.10. Curt. iunior.cons.63.nu.7. Alex.consi.150. vol.2.vbi dicit,quòd in quo non est certus aduersarius,debet citari. ibi sextum. adde Bertr. consi. 131. nu.9.vol.3.& omnino Corne.cons.304.in litera O, vol.3.& adde etiam Iacob.in l.quicumque, ff.de fide instrum.vbi declarat,quæ dicatur originalis scriptura,& an requiratur citatio, & si certi sunt an debeant nominatim citari, & ibi multa. & Rom.consil.105. Viso themate.& Paulus de Cast. in l.publicati, C.de testam.& Rom.cons.174.col.fin.Tu adde, quòd notarius, cui est facta generalis commissio de publicando protocolla notarij mortui, potest publicare parte non citata, quia ad eum non pertinet citatio. Remanet tamen non citatis facultas opponendi,ne publicatio noceat eis,vt per Paulum de Cast.cons.195.Visis,col.1.vers.53.fi illa.2.parte.& Barbat. cons.44.nu.13.vol.1.& Iacob.in l.quicunque, num. §.ff.de fide instrum. & Bald. consi.286. factum super quo. vol.1.in fi. vbi pulchrè.& consil.469.Duo sunt.vol.1.decis. Delph. nu.2. in 5.decis. Corn. cons.24.in litera D, & consi. 144. vol.4. quod vide, quia pulchrum.& cons.134.in litera E, Licet.vol.4. Iason cons.114.vol.1.nu.3.& cons.36. 1.col.Bertran.cons.283.nu.6.vol.3.Alex.cons.101. num.7.vol.7.in antiquis. & Dec.consi.564.nu. 12. opin. tamen Alex. sequitur Paul.de Cast.cons.406. vol.1.& cons.102.eod. vol.vbi singulariter Barbat. cons.44.num.13.vol. 1. Secundum Matt.in Const. Baiulos omnes, num.63.sed an hæres notarij possit glossare notam siue iudicis cōmissionem, vide Abb. in c.cum P.tabellio. & quomodo formabitur talis commissio de notis glossandis. vide Specul.in tit.de instrum. num.101.versic.illud, vbi ponit formam, sed quid si non constat de commissione notarij primo defuncti, vide plenè decis.Delph. num.404.ibi, Tertium. Ludo Bologn.cons.25.col.fin.& quæ dicam infrà decis.368. & adde Bertrand. consi. 131. num.7.vol.2. & Paulum de Cast.cons.102. In causa confinium, vol.1.vbi ponit requisita,vt transumptum faciat fidem. *Prosp. Car.*

Super 6.Decis.num.1.Ibi, & dubium fuerat.

VIDE eundem Afflic.in Const.Baiulos,& hoc idem de impedimento tenet Bart. in l.diuus, §.item Senatus, ff.de fals.& conficiens instrumentum non poterit apponere clausulas consuetas, & quas partes non expresserint, Ita Hippol.sing.123.nec poterit extendere abbreuiaturam,vt per Petrum Girard. sing.41. *Hieron.de Martino.*

In Decis.6.

IN decis.6.in princ. Adde,sed quid si mortui sunt Iudex.notarius,& testes,an possit reassumi,vide decis.infra num.48.

In ead.decis.num.2.ibi,bene tamen notarius. Adde, & vide omnino Afflict.in Constit.reg.Baiulos, col.10.in fi.vers.nono quæro, latè examinantem.

In ead.decis.in fi.num.4.Ibi,maximè quia quando notatus est rebellis , adde, vide supra decis.4.in fin.& quod rebellis habeatur pro mortuo,adde eud. in const. Reg. Comitibus,col.4.vers.quarta quæstio. *Marcus Antonius Puluerinus.*

In 7.Decis.ibi, In hoc dubio.

VIDE omnino Decium consil. 84. vbi in fine ponit hoc dubium,& cons.162. per totum,vbi decidit hanc difficultatem. Vide quæ scripsi in cap.1. de restitut.in sexto. Rodo. *Ioann. Angelus Pisanellus.*

Decisio 7.

AD materiam huius septimæ decisionis, adde Decium cons.84.in fine, vbi plenè. De hoc & in consil. 162. vbi decidit hanc difficultatem. & vide infra decisio. 193. & quæ ibi dicam. *Prosper Car.*

Super 7.Decis.ibi, super hoc dubio,nu.2.

VIDE omnino Dec.cons.84. vbi in fine ponit hoc dubium, & in cons.162.per totum, & latè per Doct.& maximè Alex.in l.naturaliter, §.nihil commune, ff.de acquir.poss. num.15.ibi, & ad hoc dicebat Bald.de titulo proprietatis faciente ad causam possessionis amittendæ, Dec.cons.302. *Hieronymus de Martino.*

In Decis.7.

IN decis.7.in princ. ibi, Actor egit. Adde Ang. de Aretio in §.quadrupli, 9.col. Instit. de actio.vbi plenissimè examinat hanc materiam, & adde eund. Matth.de Afflict. infra in decis.302.303. & 327.& 193.vbi aliter videtur dicere, & vide eūdē in Const. Reg. Violentias, 19.col.ver.septimus casus, vbi vide omnino, & adde qd licèt in possessorio recuperādæ non admittatur exceptio dominij vel tituli, & consequenter neq; probatio, secus tamen est in possessorio retinēdę,ita notabiliter dixit Lanfr.in repet. Rub. de caus. poss. & prop. 13.col. vers. quinta conclusio.& idē tenet Dec.cōs.302.4.col.in princ. & adde ea quæ pulchre congerit in pract. Fel. cap. veniens, col.7.ver.in ea glo.num.26. de testibus vbi quod publicatio testiū in summario iudicio non impedit productionem eorumdem, vel aliorum testium in plenario; Item quod publicatio attestationum facta in possessorio nō obstat volenti producere testes,etiam directè super articulis contrarijs in petitorio. Itē q testes producti in summario non faciunt fidem in ordinario ad fauorem producentis,faciunt tamen fidem ad probandum dictum suum si contrarium dicant in iudicio plenario.

In ead.decis.num.2.in fi. Ibi,vt non dicantur impertinentes. Adde & de articulis impertinentibus eundem Afflict. infra in decisio33. & quæ ibi posui in apostilla , sed quę dicantur capitula , seu articuli impertinentes vt admitti non debeant? Vide omnino Dec. in cons. 562.incip.In causa quę agitatur. & ibi tenet etiam istam opinionem Consilij. *Marcus Antonius Puluerinus.*

In

In Decis. 8. in princ. ibi, In contrarium allegabatur.

Ina quæ voluit Decius conf. 45. quòd licèt legatum rei propriè non valeat, l. proptios, C. de leg. tamen valet quando est dominiū reuocabile, l. non quocunque, ff. de leg. 3. in eodem vers. ibi, & communiter Doctores, vide eandem solutionem in decis. 16. & 237. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 8.

Ad istam decisionem adde ibi, dum dicitur cessit omne ius, ideo dicitur habere cessionem, quod qui legat proprietatem, videtur legare cū suis commodis, l. monumenta, & l. vxor patrui, C. de legat. & emolumenta sunt reditus. Vnde non requiritur cessio, quo ad vtiles actiones, l. ex legato nominis, C. de legat. Hoc refert Bald. conf. 166. allegationes hincinde factæ, vol. 4. quæ verba videntur obstare, sed procedunt in legato, vt d. l. & vide Bald. consi. 63. vol. 1. ibi, secus in actione personali. Adde quòd actio personalis concernit personam principaliter, secundariò rem. Et ideo locus personæ debet considerari: & non res, quæ petitur. Et ideo si volo agere actione merè personali contra aliquem respectu fundi, non possum conuenire possessorem fundi in ciuitate, vbi est fundus situs, si ibi non habet domicilium: quia sola possessio non constituit domicilium, vel forum, l. libertas, §. solatium, ff. ad municipal. secus si ago actione reali, quia possum conuenire extraneos in loco rei, l. 1. in fi. C. vbi in rem act. Et ideò ex regula prædicta, quòd actio personalis sequatur personam, non rem, infertur quod in interpositione decreti non inspicitur locus rei, quæ alienatur, sed locus alienantis, l. magis puto, §. illud, ff. de reb. eorum, vbi quando minor alienat rem, quę extat in alia prouincia, in interpretatione decreti attenditur locus minoris. & vide bonum textum in l. non solum, §. testem. & ibi Glos. ff. de excusat. tut. & ideo dicebat pulchrè Rom. consi. 195. Franciscus. de quo quæritur, quod non potest quis conuenire actione personali in loco vbi res extant, nisi ibi domicilium faciat. & voluit etiam Ange. in l. 1. §. si heres, ff. ad Trebell. vbi est casus propter quem dicit, quòd stante statuto instrumentum habeat executionem paratam, si creditor petit executionem instrumenti contra tertios possessores, fatuè agit: quia debet agere hypothecaria ex qua personalis obligatio non sequitur rem, d. §. si heres. & hypotheca est realis. Cott. in suis memor. in litera Pactum de retrouendendo. & actio personalis regulariter non transit sine cessione, iura sunt, vt l. perfectio, §. & si possessio, ff. de acquir. poss. & in l. 1. cum ibi nota. de actio. & obligat. & Soci. conf. 158. in litera I, Contra iuris processum & sententijs, & vide Paul. de Cast. in l. in venditione, ff. de actio. & obligat. Bald. consi. 138. Talia est. vol. 5. in fine. *Prosper Carauita.*

Super 8. Decis. num. 1. ibi, In contrarium dicebatur quòd ex quo illud.

Vide eandem solutionem in decis. 16. & in decis. 737. & vide Dec. conf. 45. vbi dicit, quòd licèt legatum rei propriæ non valeat, valet tamen quando dominium est reuocabile. & vide etiam eundem Deci. in l. neque pignus, ff. de reg. iur. In eadem decis. inci. num. 4. quia respondetur vbi dicit in d. libera. sed tu vide text. in l. si ob causam, C. de euictio. vbi est text. melior. vbi si venditur aliqua res super qua fuit facta executio domino cuius erat res illa, & cui fuit facta executio tenetur de euictione. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 8.

In Decis. 8. num. 1. ibi, per legem, neque pignus cum concord. ff. de reg. iur. Adde ad ipsius intellectū eundem infra decis. 56. vbi vide omnino, & infra decis. 237. *Marcus Anton. Puluer.*

In Decis. 9. num. 1. ibi, vxor dicti Petri.

Vide Decium conf. 45. in 2. col. vbi post Roman. conf. 342. videtur tenere quòd assignatio quæ fit vxori constante matrimonio ob inopiam viri efficit vt dominium rei assignatæ trāseat irreuocabiliter in vxorem, & est contra illud quòd sic deciditur, sed considera. Tu vide Alexand. in conf. 1. vol. 5. num. 5. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio. 10.

Ad hanc decisionem adde Socin. consil. 286. vol. 2. 1. col. & conf. 64. nu. 32. Decii. Capell. 77. & 88. Balb. in sexta parte, numerò 32. de consuetud. & ad materiam vide Alexandrum consil. 26. volum. 6. vbi multa ad propositum. & infra decis. 152. vide quæst. Delph. 439. num. 1. & Spec. in tit. qui filij sint legit. §. nunc dicamus. Cuman. consi. 175. per totum. vbi ex qua causa vxor possit recedere a marito. & ibi, An vxor possit repetere dotem à marito retinente concubinam. & Hippol. in l. fin. in fi. C. ad leg. Corneliam de sicar. & ibi, an possit consequi alimenta mariso extra domum. & quæ sit iusta causa, & ad materiam, vide in Sylu. nupt. charta 2. & Guid. Papæ conf. 137. vol. 1. & Abb. conf. 39. vol. 2. vbi multa ad materiam. Hippol. in l. 1. §. cum quis lationes, num. 13. col. 3. ff. de quæstio. Dec. in l. pacta, quæ contra. C. de pact. Abb. in cap. 1. de lite non contest. & vide vnam pulchram quæstionem quam posuit Ceor. in repetit. l. si constante, char. fin. ff. soluto matr. quia est pulchra, quamuis non sit de materia huius decisionis. Rom. con. 454. Guid. Pap. conf. 137. 2. par. & infrà decisio. 152. vide etiam decisionem 152.

Habui in practica inter Faustinam Addanct cum Iordane Caruanesebus.... Iubena actuatina.... *Prosper Carauita.*

Super 10. Decis. ibi, vxor Domini Cianci nauis, in princ.

Vide Dec. consi. 45. col. 1. vbi post Romanum conf. 192. videtur tenere quòd consignatio quæ fit vxori constante matrim. ob inopiam viri efficiatur vt illius rei consignatæ transeat in vxorē dominium irreuocabile; quod est contra id quod hic dicitur: sed contrarium tenet in l. si constante, 6. q. & latè Crotus in 2. lectura, ff. sol. matr. & adde Alberic. de

Rof.in l.fi noxale, §.eft autem, verf.denique, ff.de pecul. Bald.in cap. 1.col.1.vt lite non conteft. vide Alex.conf.78.in princ. fecundæ col.& quod dicitur quòd maritus non tenetur ad alimenta vxori extra domum: fi non vult ad domum redire viri fine iufta caufa: fallit vt per eundem in d.conf. verf.nec prædictus.& dixit Napod.in confuet.in omnibus quòd poffunt vxori alimenta denegari quando non vult commorari cum viro. *Hieron.de Mart.*

In Decif.10.

IN decif.10. In princ. vbi, vxor domini. Vide eundē Matth.de Afflict.ĵ.in decif.152.incip.fuit dubitatum, adde Marian.Socin.conf.64.incip.in pręfenti confultatione notabiliter declarantem, vbi omnino vide.

In ead.decif.num.2.ibi, tamen idem dicendum eft in caufa principali. Adde quod idem tenet infra decif.feq.quæ eft 11. *Mar.Anton.Pulucr.*

In Decif.11.omißa 10.in princ.

AGENS petitione hæreditatis eft interim alimentandus, vide omnino Corn.confil.185.incip.pleno, vol.4.vide Aymo.confil.164.omnino, & quæ notani in l.de quarta, §.de inofficiofo, ff.de inoff.teftam.Rod. *Ioan.Ang.Pifan.*

Decifio 11.

ADDE quod contra iftam decif.eft tex. in l.Imperator, ff.de tut.& rat.diftrah.& an pauper litigans cum diuite debeat habere expenfas.vide eundem in conftit.Præfentis, 2.col. in addit.& in conftit.Comitibus, col.5.vbi an lite pendēte de vita & militia inter primogenitum & fecundogenitum teneatur primogenitus ad alimenta fecundogenito, & alia vide per Iacob.in l.vix.certis, in fi.ff.de iudic.& l.penult. cum glof.ibi, eod.tit.Paris in tract.fynd.lib.2.fol.45. verf.expenfæ.decif. Delph.56.& Neapod.in confuetud.in omnibus, ver.contraxerunt, in tit.de alimentis præftan.& Franc.Aret.in c.fi qui teftium, col.2. de teft.& infrà decif.152.Corn.conf.85.vol.3.nu.2. & vide omnino Niconis.in repet. c.quoniam contra falfam, fol.143.nu.7. de probat. Lup.in regula cap.per tuas, num.39.verf.ampliabis octauo, de donat.inter virum & vxor. *Profp.Car.*

Super 11.Decif.in princ.

AD hanc decif.11.vide Capel.Tholof.decif.13. Aret.in cap.qui teftium, de teftib.Guid.Pap.decif. 561.per Aymo.conf.164. Nota quòd etiam in mulieribus debentur alimenta quando agit pro recuperatione fuarum dotium fi non habet vnde fe alat etiā poft annum à die foluti matrimonij, ut uoluit Alex. in l.diuortio, col.8.in princ.num.24.& Io.Lupus in c.per ueftram, §.39.ampliabis 8.& 10.de donat.inter uir.& uxo. Quid fi pauper litigat cum diuite debet habere expēfas vide per eundem Matth. in conftit.præfenti, 2.col.in addit.& per eundem in conft. Comitibus, col.5. vbi an pendente lite fuper vita, & militia inter primogenitum, & fecundogenitum teneatur primogenitus fecundogenito ad alimenta, & vide Iacob.in l.vix ex certis, in fi.ff.de iudic.& vide Parid.in tract.fyndic.in verf.expenfa, & decif.Delphin.561.& de materia infra in decif.152. vbi pendente appellatione matrimonij debentur alimenta vxori.& inquantum ifta decif.extendit l.fi inftituta, de inoffi.teftam. ego dicerem fic: Aut agit filius petitione hęreditatis, & tunc lite pendente debet conuentus fubminiftrare alimenta filio etiam in prima inftantia, quatenus pro actore fuggerit ęquitas quatenus eft filius, quę ęquitas facit locum habere pręftationem alimentorum, l.qui de inofficiofo, ff.de inoffi.teftam. Aut agit filius querela inofficiofi contra inftitutum, & tunc nō debentur alimenta in prima inftantia, quia tunc habet voluntatē patris contra ipfum, quę excludit pręfumptionem filiationis, quę ipfum fouebat: fi verò obtinuit, tunc alimenta debentur, & ita procedit §.de inofficiofo, quia habet per fe fententiam: & ex his audeo dicere d.§.de inofficiofo, loqui in caufa appellationis, & non procedere, in prima inftantia, per tex.in d.l.qui de inofficiofo. fed contra iftam decifionem videtur facere textus in l. Imperatores, ff. de tutelis, & ratio. diftrah. ubi pupillis agentibus contra tutores de adminiftratione tutelę non debent fubminiftrari alimenta, quia quoad adminiftrationem non pręfumuntur tutores pupillorum, l.fi defunctus, C.arbitrium tutelę. Quid fi fuerit iudicatum contra eum qui habuit alimenta, an teneatur reftituere? & dicas quòd non, ut dicit Paulus de Caftro in l. qui de inofficiofo, ff.de inoffic.teftamen. & eft glof. in l.fin. in glof.fin. C.de Carbon.edicto.& quid fi fuccumbit agens an debeat reftituere expenfas litis, & alimenta quę accepit à reo conuento, uide Boer.decif... *Hieron.de Martino.*

Additio. *Ad hāc decif.11.vide Capp.Tholof.decif.13. Aret.in c.qui teftium, de teftib. Guid.Pap.decif.561. per Aymo.conf.164.*

In Decif.11.

IN Decif. 11.in fi.ibi, vendicat fibi locum etiam in prima inftantia. Adde vide fupra decif. proximè præcedent. *Mar. Anton.Pulucrin.*

In decif.12.num.2.

DE confeffione abfente parte, vidè quędam per Dec.confil.18.col.3.& decif.364.& vide bonum verbum Ang.relatū per Iaf. in l.non folum, §.morte, ff.de noui operis nunciat. *Ioan.Ang.Pifan.*

Decifio 12.

ADDE tu quod eft neceffe quod ifta confeffio fit probata per duos teftes, aliàs quod hic dicitur non procederet, vt per Alexan.conf.13.col.fi.vol.1. Et an femiplenè probantes, & vnus deponens de veritate faciat vnam plenam probationē, vide Bart. in l.admonendi, col.12.ff.de iureiurādo. *Profp.Car.*

Super decif.12.ibi, dictum vnius.

VIDE bonum dictum Angeli relatum per Iaf. in l.cum filium, §.morte, ff.de noui ope.nunc.col.6. & ibi coniungantur intellectus, quòd ifta confeffio facta parte abfente fuerit legitimè probata per duos teftes aliàs non coniungerentur. Ita Alexand.confi.14.col.vlt.& vide Dec.confi.18.col.2.& in decif. 364.& 337.& de confeffione extra iudiciū abfente parte, infra decif.375.& an talis confeffio faltem probet de iure Canonico, Alciat.in rubr.de verbo.

B oblig.

oblig. & Alexand. consil.57.& Hippol.de Marsi.... & quid si est facta parte præsente,& tacente,latè per Guliel.in rubr.ff.de verbo.obligat. col. 5. & si fuerit geminata. Ias. in rubr.de verbo. obligat. & Docto. & in his, quæ ab vnius solo animo dependent confessio extraiudic. bene præiudicat confitenti, Salic. in l.1.col.antepenult. C.de confess. Bart.in l.certum est si quis absente, ff.de confess. & facit indicium ad torturã,& ideo potest in vinculis detineri, Bart.in l. capite quinto.ff.de adult.& Ang.in l.si cõfessis,ff.de custo.reo. & Bald.in l.1.col.1.C.de confess. & Angel.in l.1.ff.eod.tit.& Matth.de Afflic.in const.humanitatem, col.6. Tamen est cautela, quòd dicta confessio reuocetur, quia tunc non facit inditium ad torturam, ita Hippol.sing. 310.& quamplures casus vide nota. per Hippol. sing.202. & 594.& in repet.rubr. C.de fideiussor.col.17.& per Fel.in cap. olim, de rescript.col.4.in quibus confessio facta absente parte probat. *Hieron.de Martino.*

In Decis.12.

In decis.12.nu.2.ibi, quia confessio extra indicium. vide infra decis. 337. vers.item secundo, & vers.nec obstat,& vide infra decis. 375.vers.secundo dicebat, Alex.l.suus,1.col.3.not.C.de repud.hæred. Et adde quòd vbi sunt duæ semiplenæ probationes, etsi sint diuersi generis, simul iunctæ faciũt plenam probationem,vide Lanfranc.in repet.l.admonendi, 14.col.vers.vnde duæ; & istud sanè intellige vt per eum declarantem ; & adde eundem in decis. 105.& 364.& adde Fel. cap.cum causam, 4.col.in fi.vers. glos.fin.num.10.de probat. vbi vide omnino notantem pulchra, in practica, & vide etiam eund.ca. veniés, de testib.& vide Bar.l.1.§.idem Cornelio,ff.de quæst. & adde Dec.cons.310.col.fin.in fi.vbi dicit, de confessione facta parte absente.

In ead.decis.num.3.ibi, & duæ semiplenæ probationes. Adde eundem in decis.83.col.2. vers. Item est depositio vnius testis, & adde eund.infra in decis. num.48.vers.sed in in contrarium, *Mar. Anton.Pul.*

In decis.13.num.24.

E isto dicto vide decis.23.ibi, respondetur, vide Iason. consi. 128.vol.1. In eadem decis.num.17. vide per Balb. in repetit.l. Celsus, col.44. ff. de vsucap. In eadem decis.ibi, nam inuentarium tutoris, vide quædam per Decium cons.61.col.2. In eadem ibi, nam ab eo tempore.sentit ergo hic, quòd actio reddendæ administrationis præscribitur spatio triginta annorum. hoc clarius voluit Alexand. cons.102.in fine, vol. 1. Ibi, secunda præsumptio. adde Petrum Gerar.sing.8.ibi,secunda præsumptio, in ver.sufficit, aduerte ad quod hic dicitur de amissione rerum, & de stipulatione qui dominus Antonius de Alex.in l.si quis, §.hoc iterum, ff.de edendo, in addit.ad Bart. hæc dicit Bart. & non aperit an sit necesse probare, quòd res fuerunt in loco vbi casus est commissus, & hic casus euenit de facto, & fuit valde dubitatum, sed Ang. hic dicit quædam verba per quæ colligitur, quòd non sit necesse hoc probare, sed Doct.in cap.fin.quod met.causa, & maximè Abb.non habent hoc pro expedito, immo tene 4 sit necesse hoc probare, s.non solum causam incendij vis hostium rumores populares naufragij, sed etiam quòd res quæ asseruntur deperditæ fuerant in illo loco, sed potes respondere ad dicta Angeli hic, quòd illud est in materia l.si quando, C.vnde vi,& in cap.fin.quod metus causa, extra.vbi tractatur de amissione rerum ad finem agendi contra tertium,& in ista materia dicas, quod aliud est quando sumus in casu quo agitur contra non dolosum, puta si ex forma statuti commisso delicto villa teneatur emendare damnum, & aliud in casu quando amissio allegatur per debitorem ad finem suæ liberationis ex debito per eum contracto in re perdita, vt tunc probato casu &c. & in dubio stetur illi qui dicit in casu perdidisse rem debitam creditori, & in hoc esset arbitrandum inspecta qualitate personarum & rei, de qua agitur: quid enim si magister pellium cui datæ sunt pelles ad pparandũ probat incursum hostium, vel rumores populares in domo sua, præsumptio est quod ibi amissæ sint pelles, quæ verisimiliter tenebat ad pparandũ in domo vel apotheca in qua principaliter operatur illud exercitium: secus si conducit pelles adaptandas, & demum probat casum ibi contingisse in mari vel itinere, quo verisimiliter non debebat portare, pelles adaptãdas, & idem de equo conducto vel alia simili re, & tene menti, quia ita fuit pronunciatum. In ver.tertio ad præsumendum ibi,& sic habuit notitiam,vide plenè tradita per Doct.in l.2.ff.de edendo, & per Alex.cons.102.col.3. vol. 1. Ibi, certè prima facie,adde ad intellectum dictæ legis, l.procur. Balb.in tract.præscriptio. col.3. ibi secunda præsumptio, ver.nam scripturis, vide in decis.33.in ver.adiuit ibi, poterat enim ipse tutor sibi soluere. alleg. Aymo consi.129. num.5. & 6. & Soc.cons.42.col.1.in nouis. In ver.decimo adducitur ibi,c.cum in cunctis, addet ex.in l.relegatorum, §.fin.ff.de interdic. & relegat.Ias.in l. in actionibus, secundo not.ff.de in litem iurando. In ver.est tamen considerandum, adde quod post Auge. in loco hic allegato dicit Dec.in cap.1.col.4. vers. septimus casus, de appell.quòd etiam dominium probatur in facto antiquo per solam famam, sic & in probando aliquid fuisse notorium ab antiquo, sic etiam ad probandum aliquid de longinquo, vide quia multa dicit, & tandem concludit quòd quadraginta anni sunt de facto antiquo quo ad hoc tantum vt fama faciat semiplenam probationem, & plus, & vide de facto antiquo in decis.83.& 245.& 272.ibi, sed magnum dubium, in ver. & certè Bald. adde quod inuentarium non probat contra tertium, vide in decis.324. secunda charta. Ibi, sed magnum, ver.quæ vult.nam per inuentarium confectum transfertur onus probandi in tutorem, d.l.fin.quam ad hoc allegat Alexand. consi.24.1.col.vol. 3.versic.sed ego. Ibi Ioan. Andreas meminit Alexand.consi.45. primo dubio, vol.1. Ad materiam l.si quando, vide omnino Aymo.in cons.287.vol.2.vbi etiam de materia. Rodo, vide Deciũ cons.418.in 3.vol. & sic in quolibet administratore Bald. in l.cum ipse, C.de contrahen. emptione.Rod. *Ioan.Ang.Pisan.*

De-

Decisio 13.

Ist, inuentarium tutoris, adde Barbat. vol. 2. num. 27. & Paul. de Cast. conf. 31. vol. 1. vbi an tutor ex productione inuentarij possit capi... vbi primo taciturnitas. Quid autem si vxor defuncto marito velit sibi soluere auctoritate propria, & retinere ius pignoris. Si agitur de reuocatione an possit? vide Dec. conf. 449. vol. 3. & not. ad materiam l. si fullas, §. 1. ff. de contrah. empt. Et quod tutor, & quilibet alius administrator ex sua sola scriptura sit debitor, & possit sibi soluere, habes text. in l. quoties, §. non tantum, & §. etsi sint, ff. de administ. tut. & hoc habet locum semper non solùm in mutuo, vt per Barr. in l. singularia, ff. si cert. petat. dummodo faciat palam, & bona fide. Quando tamen dicatur sibi soluere palam, & bona fide, vide Cort. in suis memor. in ver. palam. & Curt. iun. conf. 34. num. 3. & conf. 118. num. 2. & vide tex. in l. tutor rerum, ff. de administ. tut. ibi vt est tex. in l. fistulas. De hac decis. vide Curt. iun. in l. singularia, num. 30. ff. si cert. pet. vbi ad plenum. & adde quod licet tutor non possit alienare res stabiles nec mobiles, quę possunt in suo statu saluari, & vsu non consumuntur sine iudicis decreto, l. lex quæ tutores, C. de administ. tutor. Mobilia tamen, quæ vsu consumuntur, & seruando seruari nô possunt vendere potest. Immo ad id cogitur, si vult euitare periculum negligentiæ, l. magis puto, §. nê possint, ff. de reb. eor. Bal. conf. 200. vol. 5. in nouis, aliàs conf. 60. nu. 2. vol. 2. Imol. conf. 75. num. 7. est verum quod non tenetur portare fructus foras, sed vendere in loco pro communi pretio, vt infra decis. 316. in fine & an tutor possit rem pupilli emere vide Audr. de Isern. cap. 1, §. si verò Castald. de feud. guard. col. 2. Ang. conf. 95. plene Gomes. in §. ex maleficijs, num. 2 ... In stit. de action. Et de hac decis. vide plenè Ias. in l. 1. §. fuit quæsitum, ff. ad Trebell. col. 2. & 3. & in l. singularia, num. 18. ff. si cert. pet. ibi, circa secundum, vide Raphael. conf. 196.

Quod est solemne in materia, cuius contrarium tenet Guid. Pap. conf. 118. num. 51.

Tamen cum Afflict. tenet. Ias. in l. 1. num. 64. & 65. C. de iure emphyt.

In bonis pupilli inuentariatis per tutorem non procedit præscriptio.

Qui habet scripturam penes se præsumitur scire contenta in ea.

Triginta annis præscribitur actio personalis.

Tutor potest soluere de rebus pupilli sibi, quę seruando seruari non possunt sine decreto iudicis.

In rebus ambiguis absolutum non debet esse iudicium. *Prosper Caranita.*

Super Decis. 13. num. 10. ibi, vt dicit Paul. de Cast. in l. si quid iniquum.

Adverte ꝙ dicitur amissione & de populatione quare D. Alex. de Alex. in l. si quis ex argentarijs, §. hoc item, ff. de eden. in addit. ad Bart. dicit ꝙ non aperit an sit necesse probare quod res quę dicitur perdita fuerit in loco vbi confusè commissus: & hic casus euenit de facto, & fuit valde dubitatum: sed Ang. dicit quędã verba, per quæ colligitur quod non sit necesse probare: sed Doct. in cap. fin. extra, quod met. cau. & max. Alber. non habet hoc pro expedito. Idem tenent quod sit necesse probare non solum casum incendij, naufragij, & c. sed res quę afferitur deperdita quod fuerit in illa naui, vel loco, vide ibi. Si vis tenere cum Angel. dicas quòd aliud est in materia l. si quando, C. de naui. & in cap. fin. quod met. cau. vbi tractatur de amissione rei ad finé agendi contra tertium, & ad exigendum casum quo agatur contra non dolosum, puta ex forma statuti commisso maleficio villa tenetur ad emendandum illud damnum: Et aliud quando amissio allegatur pro debitore ad finé suæ liberationis, vt tunc prout ito ante, & in dubio stetur dicto illius dicentis in illo casu perdidisse rem debitam credere in hoc esse arbitrandum inspecta qualitate personarum, & rei de qua agitur. Quid etiam si magister pelliũ cui datæ sunt pelles aptãdę probat incursum hostium, vel populi in domum suam præsumptio est quod ibi amiserit, quę verisimiliter tenetur ad aptandum in domo, vel apotheca in qua principaliter operatur illud artificium: secus si conducit pelles aptandas, & probat sibi casum cõtigisse in mari, vel in itinere, vbi verisimiliter nõ debebat aptare seu portare pelles aptandas, & ita fuit pronunciatum. In num. 22. & 23. in verbo multo fortius. add. tex. in l. regulatorum, §. fin. de interd. & releg. & Ias. in l. in actio. de in lit. iur. In num. infra 23. & 24. ibi, factum antiquum dicitur. vide deci. 58. & 277. & per eund. in cõst. auctoritaté q. 3. & vide Curt. iun. conf. 18. 1. col. vbi post Fel. dicit ꝙ dr feudũ antiquũ, & per Alex. conf. 83. col. 3. & factũ antiquũ dicitur id quod excedit 100. annos, & de quo memoria hominis non extat; vt dicit Innoc. in cap. veniens, & cap. quia nouale, de verb. sig. & Bald. in l. proprietates, C. de probatio. & Fel. in cap. veniens col. 6. de test. Alex. conf. 75. col. 2. vers. tanto magis, & conf. 6. in fi. Soci. conf. 89. col. 2. aliqui dicunt quod factum antiquum dicitur illud, quod excedit spatium 40. anno. Ita Anto. de Butri. in d. cap. veniens, & vide Dec. conf. 42. incip. Pro facultate mea: & vide Dec. in cap. 1. col. 4. de appellat. quòd etiam dominium in factis antiquis probat per solam famam. sic etiam pro bano aliquid fuisse notorium ab antiquo. sic etiam ad probandum aliquid de longinquo, vide quia multa dicit, & tandem concludit quòd 40. anni sunt de facto saltem vt fama faciat plus quam semiplenam probationem per Aretin. conf. 15. col. 2. Et add. quod factum antiquum probatur per solam famam, et commun. opin. Alexand. conf. 75. col. 2. In verb. additio. in fi. decis. add. Ias. in l. admonendi, ff. de iur. iur. *Hieron. de Martino.*

In Decisio 13.

In decis. 13. num. 10. ibi, sufficit probare saccomanum, Vide eund. infra decis. 54. de saccomãno vide quòd pulchrè dixit Bald. l. fin. C. de condict. ob turp. caus.

In ead. decis. nu. 11. in fi. ibi, l. Procula. Adde Dec. conf. 79. col. 3. vers. nec obstat.

In ead. decis. num. 14. ibi, Poterat enim ipse Antonellus vt tutor, &c. Adde quando tutor possit sibi auctoritate propria satisfacere, vide Dec. conf. 243. 2. col. in princ. vbi ampliat istud etiã habere locum in executore.

In ead. decis. num 23. ibi, dicitur fieri plena probatio. Adde eund. infra in decis. 23.

In ead. num. 23. ibi, etiam dicit quòd factum antiquum &c. vide infra decis. 277. & ibi latius dixi.

In ead. decis, num. 25. ibi, vt in l. testium, C. de testibus. Adde eund. infra in decis. 105. in fi. vbi allegat text. etiam cap. de ijs, 3. q. 9.

In ead. decis. num. 26. ibi, Et tamen solutio census. vide eund. infra in decis. 85. in fine. *Marcus Antonius Pulverinus.*

In Decis. 14. ibi, Item quia illud.

PER locationem non probatur possessio, vt plenè habetur in d. l. prædia, de acquir. poss. Alexād. cons. 10. viso processu, vol. 4. vide in deci. 32. & deci. 40. & 331. in vers, item quia illud instrumentum, ibi, vt dicit Cynus & Bald. fallit nisi essent alia inditia, vt per Bart. in l. ad probationem, C. locati, Soc, cons. 11. 3. col. in nouis ibi, si requiruntur, vide Alex. cons. 92. seu 2. seu 82. col, 2. vol. 1. *Ioan. Ang. Pisan,*

Decisio 14.

IAT, etsi diceretur. Adde quod Principi attestanti de fama vel infamia alicuius creditur si loquitur assertiuè, secùs si narratiuè. Iacob. in l. testium fides, §. eiusdem, ff. de test. Luc. de Penn. C. de mancip. & colon, pani, lib. 11. col, 1. & omnino eúdem Mat. in cap. sancimus, col. 7. quo tempore miles, ibi sed pro declaratione, & in cap. 1. col. 5. in fine verbis quibus modis feud. constit. potest, vbi ponitur pulchra quæstio faciens ad hanc materiam. Et vide Francisc. Curt. cons. 50. num. 406. vbi Regi non creditur de culpa vasalli. Decius cons. 606. num. 1. ibi tertio fuit dubitatum. Adde Socin. cons. 266. in litera D, & vide omnino Iacobi in tract. feud. ver. & dicti vasalli pro dictis rebus feudalibus. col. pen. num. 161. Alex. consil. 124. vol. 1. Dec. cons. 544. num. 1. 14. & 24. vol. 3. vbi plenè & cons. 528. num. 5. vol. 3. Ias. consil. 34. num. 8. vbi an rebellio vel delictum probetur per narrationem Principis donantis. & de materia vide infra decis. 325. Ex fructuum perceptione probatur quis possessor & Dominus Barba. cons, 50. num. 12. cons. 8. num. 4. vol. 1. & de Principe narrare aliquem esse rebellem, vide Francisc. Curt. in l. admonendi. nu. 272. ff. de iureiur. & quis dicatur rebellis & quomodo probetur vide Corn. cons. 96. num. 4. & plenè Dec. cons. 8. num. 6. ibi, illud instrumentum non probat dominium. Instrumentum donationis Principis an probet dominium Barba. cōs. 41. num. 6. vol. 1. & de instrumento locationis vide Mat. in constit. circa violentiarum, nu: 18. Alexand, cons. 12. vol. 4. & cons. 10. vol. 4. Cassan. pulchrè cons. 10. num. 1. 2. & 20. Bertran. Andr. cons. 56. in fin. vol. 2. Felin. in cap. inter dilectos, num. 19. de rescrip. Socin, cons. 24. col. 5. in fine vbi pulchrè vol. 1. Bald. cons. 15. vol. 2. num. 2. vbi ille, qui producit instrumentum, habet necesse fateri omnia contenta in eo esse vera. Barbat. consil. 53. vol. 2. Ias. cons. 34. num. 9. vol. 1. locatio cum mercede probat possessorem, & quomodo intelligatur Calca. cons. 99. lib. Franciscus Curt. cons. 71. num. 16. cum seq. Testis deponens de simplici actu locationis non probat dominum neq; possessorem. Alex. cons. 71. nu. 1. col. 7. & locatio non probat dominium. Dec. cons. 302. col. 5. ibi vlterius tamen, vide in decis. 235. & Card. in cap. pone, num. 17. de appell. & aliquid per Alex. cons. 68, vol. 5, num. 5. ibi. Nam per instrumentum locationis. vide plene per Claud. Mariu. in repetit, §. nihil commune, l. naturale, ff. de acquir. poss. col. 6. notabis tamen quod nō sit & ecōtra, vbi pulchrè & Barbat. cons. 17. num. 9. vol. 4. & Guid. sing. 95. *Prosper Caranita.*

Super 14. decis. in vers. etsi diceretur de rebellione numero 6.

SI Princeps narrat quā fuisse rebellem, an probetur & quis rebellis, & quómodo probetur vidè Corn, cons. 96. Dec. cons. 8. & 6. & in cōs. 40. Cur. in repetit. l. admonendi, num. 772. ff. de iur. iur. Et an credatur Principi dicenti quem esse rebellem: & aut assertiuè loquatur; & tunc bene probat, aut narratiuè: & non probat. Et quando dicitur assertiuè, & narratiuè, vide Iacobi. in l. 3. C. de man. & colo. lib, 11. Dec. cons. 44. num. 1, 14. 24. In num. 9. ibi, ut in Const. Reg. constitutionem d. memorię, vide Dec. in l. 1. ff. si cert. pet. *Hieron. de Martino.*

In Decisio 14.

IN Decis. 14. num. 6. ibi, Priuilegium fuit extinctum. Adde priuilegium per rebellionem extinguitur vide quæ posui 5. decis. 4. in fi.

In ead. decis. eod. nu. ibi, et si diceretur quòd de rebellione. Adde & clarius Iser. cap. sancimus, quo temp. mil. vbi uide omnino, *Mar. Anton. Pul.*

Decisio 15.

QVÆRO iuxta istam decisionem & eius materiam, nunquid auctor laudatus, qui est consanguineus eius qui litem intentauit, possit petere causam compromissi vigore Regiæ Pragmaticæ, an obstat sibi text. in l. venditor, ff. iud. vbi habetur quod auctor laudatus nō potest declinare forum istam quæstionem tangit Paul. de Cast. in l. 1. C. vbi in rem actio. post Bart. & finaliter concludit quod potest petere causam compromissi per multas rationes, & etiam per eam, quæ hic tangitur. vbi alij dicebant, videlicet, quod tractetur de suo interesse, & respondet ad l. venditor. Ipsum & not. & quod auctor laudatus non declinat forum etiamsi est Clericus, vide Guliel. Bened. in reper. cap. Raynutius, in ver. & uxorem nomine. par. 1. num. 125. Et Boer. decis. 69. num. 27. vbi ad longum de hoc tractat. fallit secundum eum num. 28. Quando ille contra quem primo agitur esset colonus Clerici, tunc Clericus auctor laudatus peteret se remitti, & quod de Clerico succedente Laico non possit petere se remitti, si iudicium cœptum erat. uide per eos ibidem, qui dicūt quod non. *Prosper Caranita.*

In Decisio 15.

IN Decis. 15. in fi. ibi, ut viderentur articuli. Adde uide Ant. Corset. in singularib. suis in uer. index, incip. index non debet admittere. *Marcus Antonius Pulverinus.*

In

In Decisio 16. omissa 15. in princ.

VIDA decis. infra 259. & 181. aliàs 187. in vers. iste emptor iusta prædicta quæro nunquid iste emptor habens generalem hypothecam si egit contra tertium possessorem qui possidebat ex speciali obligatione possit obtinere certè videtur dicendũ quòd sic, quia prior in tẽpore est, l. qui prior, qui potio. in pign. hab. præterea habens generalem hypothecã habet actionẽ, & electione in qua re uelit agere, l. creditoris arbitrio, ff. de distr. pign. & l. generaliter, C. qui potio. in pign. habe. tamen mihi vr̃ tenendũ contrarium cũ dicta iura non procedant vbi secundus creditor habet specialem hypothecam & actionem in possessione; l. quãuis quæ est lex secunda, C. de pigno. vbi hoc in terminis tenet Bald. quem videas & allegata in contrarium procedunt quando res obligata esset penes debitorem & de hoc casu in terminis in Longobarda habemus text. in l. si quis cautionem de debitis & quadr. & secũdum istud ius debet iudicari Iser. in constit. vt uoluet sius, & in constit. puritatem cum glos. & hæc nota; quia dixit & scripsit Pisanellus cui hæc vsque sibi noua fuerunt. in principio an soluens pro debitore possit compellere creditorem ad cedẽdum sibi actionem cõtra debitorem pro quo fit solutio, dic quòd non, text. est in l. nullum, C. de solu. vbi not. casus non enim beneficium sibi conferret, sed in ipsum actionẽ transferret, & sic cessat ratio legis nostræ, vt dixit expressè Paul. de Cast. in l. si res obligata, ff. de legatis primo. vide ad hoc Bald. cons. 317. vol. 1. vbi idem tenet in quolibet iniusto possessore soluente creditori habenti hypothecam ad finem liberandi rem illam, quia non potest petere vt sibi cedantur actiones secus in possessore iusto soluente, vt l. mulier, C. qui potio. in pig. hab. & non immerito illa text. loquitur de iusta possessione, & an ille qui tenetur actiones cedere teneatur cedere omnes actiones, etiam contra se ipsum & in sui præiudicium vide pulchrè Decium cons. 114. vol. 1. & ad materiam l. soluendo Dec. cons. 291. ibi ad hoc respondetur vide supra decis. 8. item, quia exceptio vide Alex. & Ias. in l. nam & postea, §. si dénetur, ff. de iureiur. Bal. in rep. l. Celsus, de viuc. ff. col. 12. *Ioan. Ang. Pisanellus.*

Decisio 16.

TVTOR vendens rem pupilli nomine eorundem. *Prosper Carauita.*

In Decis. 16.

IN Decis. 16. nu. 3. ibi, Ad hoc respõdetur. Adde vide omnino Ioan. Pet. de Ferrar. in sua pract. in forma responsionis libelli in actio. hypoth. in ver. satisfacere, adde eundem supra decis. 8. vbi vide omnino, & vide eundem infra decis. 259.

In ead. decis. num. 4. ibi, A secundo creditore per ius offerendi. Adde secundus creditor an habeat ius offerendi, vide infra deci. 187. vbi dicit verũ ius offerendi competat post sententiam, & vide infra decisio 199. *Marcus Anton. Pulucr.*

In Decis. 17. ver. & hoc procedit.

VIDA Lucam de Penna in l. 1. C. de fide instru. & iure hastę fis. vbi per multa verba firmat quòd episcopus nõn potest permutare vnam rem de suo Episcopatu cum alia re Episcopali sine decreto superioris adeo quòd non potest ipse auctorate in sui vtilitatem. vide omnino in vers. secundo, quia ibi puta quia vide Laud. in tract. de prim. concl. 46. ibi, quarto quia quando iustè possit fieri permutatio beneficij & quando constitui pensio sine simonia vide Decium cons. 141. ver. octauo quia. Aret. cons. 22. 1. col. in fi. *Ioan. Angel. Pisan.*

Decisio 17.

PER mutatio inter ecclesiam & priuatum quomodo fiet. *Prosp. Carau.*

In Decis. 17.

IN decis. 17. in princ. Adde de materia permutationis, & videndum primo an beneficia ecclesiastica possint permutari, & an propter inęqualitatem retractari possit, vide Dec. cons. 210. viso puncto, & consil. 141.

In ead. decis. nu. 3. ibi, sexto quia oportet episcopatum, &c. Adde de materia ipsius vnionis vide omnino vltra allegatos auctores hic per Matth. D. Dec. cons. 174. in incip. & pro tenui, 2. col. in 2. vol. vbi de vnione duarum ecclesiarum tractat, & an in tali vnione, si ecclesia est de iure patronatus alterius requiratur cõsensus patroni, aut patronorũ, et an vnio debet probari, et si sit subreptitia valeat ita; vel ne? vide omnino eundem d. Dec. cons. 234 incip. Viso tenore bullarum in 2. vol. & quid si vna ecclesia vnitur cum altera an priuilegia illius Ecclesiæ vnitæ transferantur in ecclesiã principalem, vide D. Alex. in l. lex pupillari, ff. de vulg. & pupil. substit. & adde D. Ias. in l. 3. in princ. ff. de off. assessor. & adde D. Felin. in cap. translato, in 3. & 4. col. extra de constit. quẽ uide ibi omnino; & uide omnino D. Andream in d. cap. 1. §. & iterum si Clericus in additione de capit. Corra. col. 7. in princ.

In ead. decis. num. 8. in fi. ibi, Res stabilis quando donatur Ecclesiæ cum prohibitione quòd non possit alienari si habet alia bona &c. Adde D. Ias. idẽ tenentem in l. cõmodis in fi. ff. de re iud. quem uide omnino, & adde Bald in auth. hoc ius porrectum, in ult. col. uers. sed pone quòd cuidam hospitali, C. de Sacrosanct. Eccles. quem uide omnino, & adde id quod notabiliter dicit Bald. in l. quoties, la prima, C. de fideicom. quod si testator reliquit monasterio ex uetuit alienari, si fiat alienatio nõ ualet, et ipsemet qui alienauit reuocat; pro hoc facit id quod dicit idem Auctor in Constit. Reg. pacis cultum 9. col. in fine, & ultra supradicta uolo tibi dicere unum quod est memoria dignum. Pone quod testator alienat, uel donat alicui Ecclesiæ rem suam, cum hoc quòd ipsa ecclesia non alienat, tunc non potest alienari etiã in casu à iure permisso dictum est singulariter relatum per D. Antonium Corsetum in suis singul.

in verb.

In nerb. prohibitio, quem uide omnino. & Adde. Rosellam casuum in sua summa in verbo alienatio, §.fin. & in verb. conditio, §. 1. vbi vide omnino. *Marcus Antonius Puluerinus.*

In decis. 18. ibi, lex si,

IDEM firmat Iacob. in tract. feud, vers, adde q vasalli, vide quæ in specie posuit Hippol, sing. 242. vide quæ scripsi in l. si. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 18.

DE creditore negatur rem sibi hypothecatam, vide Calcan. consil. 112. col. fin. vbi multa de emphyteuta negatur rem emphyteuticam. Bertr. consil, 171. num. 1. vol. 1. & de negante hypothecam, Bald. cons. 199. in fi. vol. 3. Iser. in ca. si vasallus, si feudum aliàs est cap. si vasallus denegauerit feudi cognitionem, col. 2. cart. 2. si de feud. defunc. militis. Barbat. In cap. cæterum, num. 105, de iudic, vbi si vasallus negat dominum feudi priuatur feudo, & quomodo intelligitur, vide Bald. in l. vsufr. in fine, ff. solut. matrim, vbi de emphyteuta vendente rem emphyteuticam liberam vt cadat a dominio, idem Bald. in ca. 1. §. donare, in fine, qualiter olim potest alien. Alex. in l. si domus, §. fin. ff. de legat. 1. col. 2. Purpur. in l. de quæstione, num. 8. fol. 10. C. de pact. & de materia mendacij vide quæ ponit Afflic. in cap. cum autem, col. 12. de contra. inuestit, ibi, tertio not, & ad saturitatem Iason in l. finali, C. de fideicommiss. Barbat. cons. 51. vol. 3. col, 2. Colonus qui male vtitur re locata, cadit a iure suo & potest expelli. idem est si colonus vendit rem vt propriam, quia male versatur, Alex. cons. 187. num. 15. vol. 2, & de materiam mendacij vide plura similia per Guliel. Benedic. in repetit. cap. Raynutius, de testam. in verb. & absque liberis, num. 162. cum seq. & de materia l. fin. vide Guid. singul. 609. vbi plenè tractat materiam huius l. & vide omnino pulchram quæstionem quam ponit Iacob. in l. Proculo, ff. de probat. & in l. vnica, C. de errore Calc. num. 7. & Francisc. Nicon. de ista quæst. in repetit, cap, quoniam contra, de probat. fol. 150. num. 71. in fine, & vide bonam additionem in §. ante omnia, institut. de pœn. temer. litig. quæ ponit multos casus, vbi mendax punitur. & omnino, Iacob. in l. cum de indebito, num. 6. ff. de probat. vbi ad plenum tractat materiam mendacij, & ponit plures limitationes. & in repetit. Rubr. ff. de rei vendic. num. 26. vbi hanc decision, ampliat. mendacium punitur si emphyteuta volens vendere non dicit verum pretium, Delph. decis. 171. in fin, Barbat. in c. potuit, col. 2. in fin. de locat. de materia l. fin. hic allegatæ vide Guid. Pap. sing. 563. & de materia mendacij vide Iason, in l. 2. C. de iure emphy. Et Io. Lup. in repetit, cap. per vestras, num. 12. col. 5. de donat. inter vir. & vxor fol. 98, & vide vnam nouam quæst. de hoc per Ias. in l. 1. C. de transaction. Corn. in suis memor. in ver. mendax. vbi datur limitatio ad l. fin. Bald. in §. item si quis in fraudem, numero 79. Institut. de action. Petr. de Rauen. in suo compend. iur. Cano. in sit. vt lite non contest. fol. 442. col. 3. in princ. Hippol. sing. 242. & in repet. Rubr. ff. de fideiuss. q. 46. & Ias. in d. l. si. C. de fideicom. & in d. l. 1. C. de transact. vbi ponit multos casus, in quibus quis ratione mendacij priuatur beneficio sibi competenti. & Guid. sing. 953. Adde vnam dubitationem, de qua dubitauit Iason, in l. 1. C. de trasaction. & quæ dicuntur per Moder. in §. omnium. Inst. de action. facit l. cum quid diu. cum ibi allegatis per Glo. ff. si cert. pet. & omnino vide alias quæst. per Ias. in l. quod te. eod. tit. & omnino tex. cum Doct. num. 1. §. si vasallus, si de feud. fuer. contro uer. & text. in l. cum plures, §. mendacij. & ibi Bart. ff. locat. qui text. est quotidianus secundum Alberic. & Paul. de Cast. ibi, vbi in contractu nominato, licet res non sit integra ratione mendacij est locus pœnitentiæ. & ibi habes exemplum. Iason in l. si pecuniam, la 2. col. 5. ff. de condict. ob causam. Adde tamen in hac materia, quod licèt quis ratione mendacij priuaretur beneficio sibi competenti, tamen nõ est facienda extensio ad alios casus Ias. in l. vinum, col. 9. ff. si cert. pet, vbi allegat Bald. *Prosper Caranita,*

Super 18. decis:

DE materia mẽdacij vide per Guid. Pap. sin. 609. vbi de intell. l. fin. ff. de rei vendi. & de materia iud. Ias. in §. si quis in fraud. num. 79. Instit. de actio, Hippol. sing. 242. & Ias. in l. fin. C. de fidecom. Et nota quod si emphyteuta volens vendere rem emphyteuticam domini denuntiat pretium quod ab alio reperit, & falsum asserit: punitur priuatione rei decis. Afflic. 171. in fin. & Barbat. in cap. potuit, extra de loc. col. 2. in fine, & Iason in l. 2. col. 50. C. de iur. emph. Et de materia mendacij vide Guid. Pap. 563. sing. & Ias. in l. 1. C. de trãsact. Io. Lup. in rep. ca. per vestras. §. 12. de donat. int. uir. & vxor. fol. 98. Et quid in creditore negante rem possidere licèt forte contra eum agitur hypoth. ab alijs creditorib. dominus ipsius rei vide text. in auth. itẽ possessor, C. qui potio. in pign. hab. Et quid in emphyteuta negante illam rem fuisse emphyteuticam, vide Bertran. cons. 171. num. 1. Bald. consil. 199. num. 1. Et quid in feudatario negante feudũ, vide Andr. in ca. vasallus aliàs est & ab. si vasall. nega. feud. cogni. col. 2. in Rubr. si de feud. fuer. contro. Barb. in cap cæterum, num. 105. de iud. vbi si vasallus negat domino feud. priuatur feudo. & quomodo intelligatur Bald. in l. vsusfructus, in fine, ff. sol. matri. Vide de emphyteut. vendente rem liberam Bald. in cap. 1. §. donare, in fine, quat. olim poterat feud. alien. Et quid si emphyteuta vendita priuatæ emphyteuticaria, denunciauit domino directo qualiter volebat vendere rem prędictam iam ceperit emptam: & postea dominus dixit quod nolit emere, an si postea reperit qualiter antea erat vendita possit agere, vide Paul. in l. si quis ita, §. irritũ, ff. de iniust. rup. & irri. fact. testam. Et de materia vide Dec. in l. nemo ex his, qui negat se debere, ff. de reg. iur. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 19.

EXCEPTIO spolij, in quibus casibus opponi possit, & in quibus non: vide omnino per Socin. in suis fallen. 223. & consi. 12. col. 3. vers. circa tertiam, vbi tractat de intellectu cap. frequens, Ibi, intentato per actorem, vide in decis. 94. versi. ad primum,

primum. Ibi, dantes, vide Abb. in c. nouit, in fine, de appellat. vbi tenet, quòd exceptio spolij fortè facit retractare executionem. vide etiam an possit opponi post litis contestationem; vide etiam per eum consi. 139. & 39. in ver. est secundus alius. Ibi, quia dicto capit. frequens, vide Decium in cap. ex parte, lo secundo, de rescript. vbi tenet, quòd remedio attentatorum non obstat exceptio spolij, alleg. Abb. in cap. bene, de appell. col. penul. vide in decis. 98. in eod. ver. ibi, secus si spoliatus conueniatur, vide Feli. in c. insinuatione, in 2. col. de off. deleg. & in cap. exceptione, de except. & cap. cum Ioannes Heremita, col. 8. de fide instrument. vide omnino ampliationes positas per Franc. in dicto cap. *Ioan. Ang. Pisan.*

In Decis. 19.

IN decis. 19. in princ. ibi, Quidam Garo. Adde sed quid si fiscus spoliet feudatarium, vtrum feudatarius possit agere de spolio ad restitutionem. Vide And. de Iser. in c. Imperialem, §. illud quoque, 7. col. vers. ex his videtur, quòd si dominus, de prohib. feu. alienat. per Feder. *M. Ant. Puluer.*

In Decis. 20. in princ.

AD materiam istius decis. vide Capic. decis. 19. in ver. fuit conclusum de interesse damni emergentis & lucri cessantis in solito negotiari quando rectè peti potest, sed oportet quòd articuletur; vide Decium consi. 39. col. 3. vbi multa allegat, & latius per eundem consi. 3. per totum, & per eundem cumulatissimè in cap. cum venerabilis, col. 5. de except. in eodem vers. ibi, ab eo qui solitus. sequitur Aretin. consi. 9. in fi. vbi quærit quid in contractibus stricti iuris, & idem Aretin. cons. 157. in fine, in versic. eodem, vbi allegat bonum text. vide in l. quemadmodum, vers. item Labeo, quòd aucupator, venator, piscator, non possunt agere pro interesse lucri cessantis; ita firmat Roman. singul. 631. in ver. circa secundum interesse, per text. in l. curabit. vide Socin. consi. 88. & consil. 130. vol. 4. & in decis. 82. in fi. vide Socin. patrem consi. 133. col. 1. dicentem, legem curabit procedere in vsuris recompensatiuis quæ diuino iure permissæ sunt, vel vsuris succedentibus loco interesse; ibi pulchra vide Alex. consi. 69. col. fin. vol. 1. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 20.

IBI, Circa secundum interesse ad intellectum l. curabit. vide aliqua per Iacobin. in l. in minorum, num. 7. C. in quibus caus. in integ. restit. non est necess. & vide Alexand. consi. 73. vol. 1. ibi, bene tamen verum est. vide Bauer. in suo tract. de mora. vbi pulchrè loquitur, in secunda parte, col. 3. qui dicit contrarium. De ista limitatione vide Moder. in cap. cum venerabilis, de except. num. 31. vbi multa ad materiam l. curabit. & vide Alexand. consil. 121. vol. 4. vbi extendit d. l. curabit, si pretium est solutum per partem. & in cons. 215. vol. 2. aliàs cons. 73. Bertran. consi. 318. num. 7. vol. 1. Socin. cons. 88. in princip. vol. 4. qui videtur contradicere huic dicto auctoris, & de man. l. curabit. vide Ioan. Sadeo. in repe. l. quod te, num. 68. ff. si cert. pet. *Prosp. Carauita.*

Super 20. Decis. num. 2. ibi, Non sequitur ergo si habuisset.

QVOD tamen procedit circa probationem interesse, quod debetur ratione contractus, secus tamen in probando interesse ratione delicti, quia tunc sufficit probari per iuramentum damnum passum, tex. est, & glos. in cap. fin. extra, quod met. cau. & in l. si quando, C. vnde ui. Qualiter autem intelligatur interesse lucri cessantis, de quo per Barto. in l. vnica, C. de sententia, quæ pro eo, quod interest, & ibi vide repet. Io. Bolognet. de Bononia in no. 4. per tex. in l. curabit, C. de actio. emp. vide Dec. cons. 119. & Iacobi. in l. iniuriarum, num. 7. C. in quib. cau. restit. in integ. non est necess. Corn. consi. 201. in princip. Et de mora irregulari vide Iacobi. in l. 2. C. in quib. caus. restit. non est neces. num. 7. & 8. Et de limitatione huius l. vide Parisium Consenti. in cap. venerabilis, nu. 31. de exceptionib. Soc. cons. 88. in princ. Boer. in tract. de mora, in 7. part. col. 3. Et nota, quòd istud interesse est probandum per testes, vt in §. non solum, Instit. de verb. oblig. & in l. si emptione, ff. de minorib. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 20.

IN decis. 20. in princ. ibi, Fuit conclusum in consilio. Adde Philipp. Decium cons. 39. incip. . . . in 3. col. vers. quarto etiam nullitas, quem ibi omnino videas, vbi dat tibi modum qualiter debeat articulari: & adde. . . . in prima par. suorum sermonum, in 27. sermo. in rubr. de excusatio. pecuniæ vltra sortem acceptæ, in vers. tertio sequitur ex hac regula, & vide Dec. cons. 111. col. circa fin. & consi. 116. col. 1. vers. præterea. & an mandatarius, aut fideiussor teneatur ostendere cui soluit vsuram, sicut interesse, vt repetere possit, vide in decis. 22. incip. In causa; & ad hoc quod dicit hic Matth. vide omnino Felin. cap. cum venerabilis, 2. col. circa fin. extra, de except. Sed quid si in libello petatur interesse ad rationem nouem, aut decem pro centenario, an ista petitio admitti debeat? vide omnino Dec. consi. 322. incip. visis consilijs, col. 2. in fi. vers. venio, & ibi etiam ponit modum articulandi ad probandum istud interesse. Itẽ quòd testes debeant deponere super istud interesse, & allegare rationem dicti sui, etiam non interrogati, adde Ias. l. 1. col. 11. in fi. vers. secundo principaliter habes, C. de summa Trin. vbi omnino videas. Adde etiam Bald. Nouel. in tract. suo de dot. & muli. dota. 7. par. 3. priuileg. vers. sed tunc succurrit pulchra dubitatio. *M. Ant. Puluer.*

In Decis. 21.

VIDE in decis. fin. infra versi. prima facie ibi, qui litteras Regis, vide multa cũ mulata per Ias. in §. pœnales, Instit. de actio. in glos. in verbo, & plenè per Decium cons. 175. in eodẽ ver. ibi, literas & sigillum Regis, hoc de sigillo extende ad omnes dominos, & contra vtentes sibi sigillo, in cap. regni, incip. vt quæ ab ecce. char. 66. in princ. vide Capic. decis. 30. latius per Boer. decis. 82. vbi refert hanc decis. & ad hoc vt dicatur falsum sigillum, vide Aymo. cons. 46. num. 4. ibi, item falsarij, & vers.

& verſ. & nihil dicunt, adde quòd in litteris quæ de facili impetrantur vt in litteris iuſtitię non præſumitur falſitas ea raſura vel ſimilibus, cap. excedens, de falſis, & per Alb. in l. ſi. C. de edi. Diui Adri. toll. ſequitur Lauden. in tract. de priui. conclu. 107. in ver. tertio pro iſta ibi, quod licet notarius in conficiendis inſtrumentis debet apponere clauſulas conſuetas apponi, ſi vero apponit incōſuetas dicitur ſuſpectus de falſo, Corſ. in ſing. in verſ. conſuetudo, ver. tertio pro iſta parte ibi, ſtatutum appellatione ſcripturarum, vide in deciſ. 221. & 271. in eod. verſ. ibi, vbi ſi vigore, & quod poſſit oppon exceptio nullitatis teſtificantis ex eodem inſtrumento tenet Rom. conſ. 42. vide Alea. in l. filię licet in apoſtillis, C. de colla. & iſta nota. ad intellec. conſuetudinis Neapo. contra inſtrumenta ſub tit. de inſtrumentis confici. vide Socin. conſ. 4. col. 5. in nouis, & conſ. 37. col. 3. Alex. conſ. 33. vol. 1. & 119. col. 2. vol. 1. *Ioan. Ang. Piſan.*

Deciſio 21.

AD materiã huius deciſionis vide omnino infra deciſ. 404. vbi niſi in partu ſuppoſito: de partu ſuppoſito, Hippol. in l. ſi mulierem, num. 3. ff. ad l. Cornel. de ſicar. ibi hoc expreſsè voluit Batt. ſtatutum de ſcriptura intelligitur de valida, & vide Paulum Ruper. in repetit. l. t. §. & pauci, ff. quod vi aut clam. Albert. in tract. ſtatu. 2. par. q. 147. incipiente, item quæro tres. & eſt bonus tear. in l. puberem, §. ſi ei ſeruo, ff. de falſ. cum alijs collectis per Gramm. deciſ. 27. num. 4.

Ad eundem caſum vide Grammat. deciſ. 27. per totam.

Et Ange. refert etiam, & ſequitur Gramm. deciſ. 27. num. 9 dicens, quod illa maioritas conſiſtit circa inquiſitionem falſitatis non circa exequutiones.

Vt etiam dicit Gramm. deciſ. 27. num. 11.

Et quod vtrumque requiratur ad hoc vt locum habeat conſtit. voluit etiã Gramm. deciſ. 27. num. 9. Ibi, nullo alio reſpectu. forte omiſerat locum, aut diem, vt dicit Gramm. deciſ. 27. num. 3. quo caſu verum eſt non puniri l. Corn. qui tale inſtrumentum nullum falſificauit, aut Afflict. hic dicit. Sed alia extraordinaria, vt dicit Gramma. d. deciſ. num. 6. vbi idem dicit procedere in teſtibus deponentibus falſum in aliquo vltra, articulum enim nullum eſt, quod deponitur ultra articulum, quo caſu etiam dicitur falſificari quod nullum eſt, vide ipſum num. 3. & ideo extraordinaria pœna eſt. Et ratio prædictorũ omnium eſt: Quia cum ſcriptura ea prędictis ſit nulla vel depoſitio nemini nocet. Quo caſu cum falſitas non habuerit effectum, effectus non punietur pœna ordinaria falſi, vt arguit Gramm. d. deciſ. num. 3. allegat l. primam, in fine, ff. quod quiſque iur. l. puberem. §. ſi ei ſeruo, ff. de falſ. cum ſimil. vt etiam Afflic. hic dicit. ibi, & qui ſcriptura falſificatã, dum allegat Alex. conſ. 74. Gramma. deciſ. 101. num. 4.

Sed dubium eſt ſi in totũ, & credo quod non, cum in ſimili fere caſu conſilium condemnauit quendam ad remigandum vita durante, vt dicit Gramm. deciſ. 27. in fine. *Proſper Carauita.*

In deciſio 21.

IN deciſ. 21. in princ. Adde eundem Afflict. infra in deciſ. vltima incip. fuit pet illuſtrem, quem vide omnino, vbi etiam examinat intellectum dictæ conſtitutionis regni, & adde quod ſi ſtatutum diſponit quòd aliquis puniatur tanquam falſarius, an intelligatur de pęna legis Cornel. vide Feli. cap. ſunt & alij, 8. col. in fine, num. 24. extra de reſcript.

In ead. deciſ. 9. verſ. ad hoc reſpondetur. Adde Grammat. dec. 74. incip. in cauſa Ioannis de Sancto Seuerino, col. 1. & in deciſ. 2. num. 10. & deciſ. 28. col. vlt. & deciſ. 47. col. 2. & deciſ. 101. col. 1.

In ead. deciſ. num. 12. ibi, Tertio pro iſta parte, ad de quod conſtitutiones regni ſunt ſtricti iuris, Grammat. deciſ. 101. incip. Magnifica Franciſca, col. 1. in fine, vbi omnino vide refert Andream de Iſer. hoc tenere in pluribus locis, & deciſ. 2. numero 10. & deciſ. 28. col. vlt. & deciſ. 47. col. 2. *Marcus Antonius Puluerinus.*

In deciſ. 22. in princ.

DE materia iſtius deciſ. vide ſupra deciſ. 2. & in 33. & 91. & adde quòd debitor tenetur fideiuſſori nedum ad debitum ſolutum, ſed ſi oportuit capi pecuniam ad vſuram quam ſoluit vel ſoluiturus eſt, vt per Bart. conſ. 75. punctus quæſtionis, late per Caccialupum in l. cunctos populos, chart. 8. col. 1. num. 68. C. de ſum. Trin. & fide cath. *Ioan. Angel. Piſanellus.*

Deciſio 22.

NON tenetur quis relcuare ſolutionem vſurarum falſum.

Cui & quantum intereſſe ſoluit oſtendere quis debet. *Proſper Carauita.*

In deciſio 22.

IN deciſ. 22. in princ. Adde vt intelligas hanc deciſ. vide infra deciſ. 33. & adde eundem infra deciſ. 91. incip. iterum in cauſa Alex. quem vide omnino, quia habet dependentiam ab iſta deciſ. & propria dicit Matthęus iterum in cauſa, & vide ſupra deci. 20. & ad intellectum eorum quæ notat Bart. d. l. fin. de prętor. ſtipul. vide eundem infra in deciſ. pręallegat. 91. 2. col. verſ. non obſtat, vbi vide omnino. *Marcus Antonius Puluerinus.*

In deciſ. 23. in princ. ibi, niſi identitas.

VIDE Bald. in repet. l. Celſus, ff. de vſuc. col. pen. & quòd debeat probari indẽnitas rei vide Decium conſ. 91. in fi. Iaſ. in l. non hoc in fine, vnde cogn. C. ibi, nam & multis ibi reprę ſentat vide, Iacobi. in tract. feudo. & verſ. & cui venationibus col. ſi. ad de text. in l. in publicum, in fi. ff. de ſeru. ſug. vide in deciſ. 364. vide qualiter probetur Domi. per eundem conſ. 1. col. 1. & 2. ibi, inſtrumentum emptionis fundi an probet cõfines, uide Bar. poſt gloſ. in l. prędijs. §. Titio, ff. de legat. tertio. & quæ dicit Alex. cõſ. 102. uol. 1. & Socin. conſ. 15. col. 3. uol. 1. ubi inſtrumentum antiquum probat fines in.... *Ioan. Ang. Piſan.*

Deciſio 23.

DOMINIUM quomodo probetur. *Proſp. Car'*

In

Super decis. 23. num. 2. ibi, quia pluralitas apothecarum in dicto loco.

VIDE Ias. in cons. 34. vbi an pluralitas in nomine proprio, & quid in sententijs decis. 23. & in testibus. *Hieron. de Martino.*

In decis. 23.

IN decis. 23. in princ. ibi, Ad probationem dominij. Adde eundem infra in decis. 40. t. col.

In ead. decis. nu. 3. ibi, Nam & multis modis probantur, & verificantur confinia. Adde quod instrumentum faciens mentionem de confinibus, vt quia in instrumento dicitur, vēdo domum iuxta domum Titij. vtrum tale instrumentum probet confinia, vide D. Ias. l. cum aliquis, 2. col. vers. nota ex glos. C. de iure delib. vbi latè examinat & concludit quod non limitat, nisi instrumentum esset antiquum faciens mentionem de confinibus.

In ead. decis. num. 5. ibi, Cum sumus in factis antiquis. Adde eundem supra in decis. 13. ver. est enim considerandum, & in hoc idem firmat Ias. in l. cum aliquis, 3. col. vers. confirmo, & tertio, C. de iure deliber. vbi sequitur dictum Ange. in dicto §. si cum me absente.

In ead. decis. num. 7. ibi, Debet fieri arbitrio boni uiri, adde infra decis. 347. in fi. & in decis. 369. vers. vtrum possit. *Marcus Anton. Pulner.*

In Decisione 24. in princ.

VIDE suprà decis. 2. & 85. & 363. & Catell. Cotta in suis memor. in verbo, Clerici, ibi, ex quo processit, vide Cottam in dicto Diction. in verbo, Clerici, & Felin. in cap. cum inter, col. 9. post limita. 2. de except. ibi, in publicatione, vide suprà in decis. 2. circa finē. De ista citatione si sua putauerit interesse, vide Ias. in l. fin. C. de edicto Diui Adria. tollen. *Ioan. Ang. Pisanellus.*

Decisio 24.

AD materiā huius decisionis vide omnino eundem Afflic. in 9. Constit. de Burgensaticis, fol. 146. & supra decis. 2. & adde primam decis. Delphinati.

Res spoliata an transit cum vitio spolij. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 24.

DE materia huius decis. vide eundem in constitutione Burgensaticis petitorio, fol. 146. & supra decisio. 2. Couarruuias in pract. quæstio. 35. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 24.

IN decis. 24. in princ. Adde eundē D. Matthæum in Const. Regni, incip. De Burgensaticis, col. 2. in fi. cum seq. quem vide omnino, nam ponit nonnullas quæstiones notandas in practica, circa materiam dictorum capitulorum Regni, & adde eundem supra decis. 2. vbi latè examinat, & ampliat dictum cap. Ad Regale fastigium, & eundem in decis. 85. incip. Diu est.

In ead. decis. num. 7. ibi, Quia ex quo processit citatio per edictum. Adde eundem supra decis. 2. circa fin. vbi idem firmat. *M. Ant. Pulner.*

In Decis. 25. ibi, Per testamentum factum in rure.

VIDE aliquid per Herculeum in l. 2. ff. de leg. t. sed an tale testamentū possit confirmati per Principem, vide Lucam in l. t. col. 4. C. de his qui in exil. dati sunt, lib. 10. & de testamento facto tempore pestis cum minori numero testium, Soc. cons. 2. col. 4. in nouis. Ibi, tertio dubitatur, vide Soc. in vlt. fallenr. in reg. 7. in d. cap. venerabilis, limita nisi tale instrumentum impugnaretur ab aduersario, Bald. in l. si quis testibus, col. t. vers. sed nunquid, C. de testib. quod declarat si fuerit præsentatum rescriptum in vno iudicio, in quo quis aliquid confitetur, licèt reus reprobauerit illud rescriptum, tamen sibi præiudicat in alio iudicio, ita Ioan. Andr. in cap. fin. de iureiur. lib. 6. quod rursus intellige vt ibi per Francum col. fin. vide Abb. in c. mulieri, in fi. de iureiu. vide tex. & quod ibidem notant Docto. in l. error, & in l. cum falsa, C. de iuris & facti ignor. istā doctrinam Bal. ad hoc allegat Soc. cons. 92. col. 2. in nouis. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 25.

AD hanc decisionem adde Paul. de Cast. consil. 43. 2. col. num. 8. vbi sorori in bonis fratris non debetur legitima, nisi turpi persona instituta. Iason consi. 71. vol. 1. vbi frater potest querelare fratrem, & de eius testamento turpi persona instituta, vt frater sacerdotis concubina. vel damnati ad metallum, & illud etiam res pe. . . legitimè repugnat. & de testamento facto tempore pestis si valet cum quinque testibus. Ioan. Anton. Alexandrinus consil. 165. & Hippol. in l. Diuus, ff. de quæst. vbi dicit quòd sic, & allegat multos. & in l. t. §. præterea, col. 19. eo. tit. & Guliel. Bened. in repet. c. Raynutius, fol. 164. num. 14. & de testam. vide Corne. cons. 95. vol. 4. in litera D. Ad òbtinendam hæreditatem alicuius ab intestato an sufficiat se fratrem esse, vel sororē, an verò astringatur probare se proximiorem. vide Vlpian. in l. is potest, C. de acquir. hæred. & ibi Ias. & Roman. in l. hæres, eod. tit. & consi. 89 col. 4. vol. t. & ibi reddit rationem agens quid debeat probare. Bald. consi. 457. vol. 3. in nouis. testamentum factum à ciue coram quinque testibus tempore pestis, an valeat, Abb. & Felin. in cap. 2. infra, de prob. Dec. consi. 284. Alex. consi. 179. in fi. vol. 7. Socin. consi. 85. vol. 4. vbi hanc opinionem sequitur, & plenè per Ripam in suo tract. de peste, ver. venio ad secundam partem, fol. 22. vbi conatur distinctionib. Federici concordare opiniones Doct. & vide etiam Barbat. consi. 58. col. 9. in princ. vbi per multas rationes consuluit testamentum pestis tempore non valere minori numero testium confectum, t. vol. & hanc opinionem sequutus est Roman. in repet. Authen. similiter, C. ad leg. Falcid. col. 53. vbi disputat de intellectu cap. cum esset, extra, de testa. an autem mulier possit esse testis in testamento pestis tempore, vide Alexand. cons. 70. vol. 2. qui tenet quod non. contrarium tenet Ias. in l. fin. C. de testam. An autem

tempore pestis requiritur quod testes sint à testatore rogati, vide Christoph. Port. Instit. de testam. milit. col. 4. in princ. vbi tenet quod valet testamentum, dato quod testes sint spōtanei, non vocati. Et de hac quæstione vide Cotne. consi. 197. in 4. vol. & Ange. omnino in l. 1. ff. quorum bonorum, cōtra hanc decisionem consuluit Decius consi. 284. vol. 2. contra eum est opinio communis. Testamentum quod valeat cum quinque testibus tempore pestis, Bald. con sil. 87. vol. 4. an autem testamentum imperfectum propter testium numerum tempore pestis factum possit per Principem confirmari, vide Luc. de Penna in l. 1. col. 4. C. de his qui ceu, ill. dat. lib. 10. An autem Princeps possit tollere testamentum iure perfectum in præiudicium hæredis scripti, Fulgos. consil. 161. ibi, tertio. Ias. consi. 57. col. 4. in fi. videtur contra in testibus de credulitate. *Prosp. Carauita.*

Super decis. 25.

AD obtinendam hæreditatem an sufficiat se probare fratrem vel sororem vt ei succedat ab intestato, an vero se astringat probare se proximiorem, vide Alex. in l. is potest, ff. de aquir. hæred. & ibi Ias. Corn. consi. 196. & consi. 45. & 197. Rom. in l. hæres, ff. de acquiren. hæred. Socin. consi. 89. & ibi habes rationem: & agens petitione hæreditatis quid debeat probare Bald. consi. 457. Et de materia huius decis. 53. An valeat testamentum factum tempore pestis cum numero testium paucioribus septem, vide Hyppol. in l. Duus Pius, col. 3. ff. de quæst. vbi tenet q valet, & allegat multas quotas, & in l. 1. §. præterea, col. 19. cod. tit. Et de hac quæstione vide Abb. & Felin. in cap. 2. de probatio. & Socin. consi. 82. & Rip. in tracta. de peste, in verbo, venio ad secundam particulam, fol. 22. vbi conatur concordare diuersas opiniones & vide Rom. in Authent. similiter, C. ad l. Falcid. col. 53. & vide Luc. de Pen. in l. 1. col. 4. C. de his, qui in exilium, lib. 10. vbi an princeps possit confirmare testamentum imperfectum propter numerum testium factum tempore pestis, & vide omnino Dec. consi. 284. In verbo tamen fuit dictum, & num. 2. ad finem contra hanc opin. consuluit Dec. in consi. 284. *Hieron. de Martino.*

In decisio 25.

IN decis. 25. in princ. Adde vide infra decis. 534. quędam mulier, & dum in hac decisione dicitur testamentum factum tempore pestis cum quinque testibus, non valere. Adde quod contrarium consuluit Phil. Dec. consil. 284. incip. viso puncto, & dominus Ias. l. fin. C. de testam. & vide omnino Io. Franc. de S. Nazar. in suo elegāti tract. de peste, 2. par. prin. in ver. venio ad secundam particulam, fol. 37. Et an mulier tempore pestis possit esse testis in testamento, vide eundem Ioan. Francis. in prællega. tract. de peste, in ver. secundo quæro, fol. 40. Item quid si testator, qui condidit testamentum cum quinq; testibus, tēpore pestis, superuiuat, & euadat periculum pestilentiæ, vtrum tale testamentum rumpatur, & irritetur, vide eundem in præalle. tract. in 2. par. princip. in ver. Quarto quæro, fol. 41. Item & an testamentum valeat tempore pestis, etiam quod testes non fuerint rogati, vide eūdem in præal. tract. in ver. quinto quæro, fol. 43. itē & an donatio causa mortis facta tempore pestis coram duob. testibus, quæ aliàs coram quinque testibus fieri debet, l. fin. C. de don. cau. mor. vide eund. in d. 2. par. princ. fol. 44.

In ead. decis. num. 4. ibi, Tertio dubitatur. Adde quod petens hæreditatem ex testamento, si succumbit, quia testamentum est minus solemne, an possit postea agere, petendo hæreditatem ab intesta. vide decis. infra num. 53. & vtrum petitio hæreditatis detur contra titulo possidentem, vide decis. infra num. 228. & an agenti petitione hereditatis obstet præscriptio 30. annorum, vide decis. num. 319. in 1. dubio. *Marcus Antonius Puluerinus.*

In decis. 26. ibi, non potest in eis.

VIDE quando & quomodo possit exequi in fructib. feudi Ioan. Andr. Rub. consi. 164. col. fin. vbi latè & consi. 59. Ruinum consi. 178. col. 2. vol. 1. ibi, in cōtrarium dicebatur, vide Curtiū vol. 1. col. 6. post tract. de feudo. ibi dicit Ang. de Ang. meminit Iacob. in tract. feud. ver. Comes, vbi post Bald. dicit secus etiam in feudo Comitatus, quia in eo non fit missio, vide tamen quia in fi. tenet quod vasallus teneatur ad seruitium ibi, vbi vsusfructus feudi possit obligari qualiter procedat istud de fructibus sine assensu obligandis, vide Felin. in cap. quæ in ecclesiarum, col. 34. vers. 6. declaratio, de constit. vide in decis. 240. ibi, non tenet accessorium, vide text. in l. alterius, ff. de adim. leg. ibi, & ideo consensu. sed stante hoc, vtrum filius possit dicere ego volo alimentari super fructibus feudi, & sic non exigi nisi in quantum possum, dicendum videtur, quod sic, quia feudatarius est miles, ca. 1. Imp. Loth. sed miles non exigitur nisi in quantum facere potest, l. miles, & ibi Docto. ff. de re iudi. & per Alex. in l. Centurio, ff. de vulg. & pup. & hoc sentit Pau. de Cast. in l. pro hærede, §. 1. ff. de acq. hæred. dū dicit quod teneatur vasallus seruire & tenere fructus, comprobo ex opin. Ang. hic alleg. quia si habet onus ergo & emolumentum in contrarium facit, quia miles non conficiens inuentarium tenetur insolidum, §. fi. in Auth. de hære. & Falc. mihi Io. Angelo Pisanello videtur distinguendū, q aut est feudum hæreditatis, & exigitur sine deductione alimentorum aut ex pacto & prouidentia & facto inuentario exigitur in quantum facere potest: vt hic notatur. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 26.

SVPRA alia decis. 240.

Agens petitione hæreditatis quid debeat probare, Bald. consi. 457. col. 3. in nouis Brunus cōs. 18. col. 6. in fi. Corn. conf. 196. col. 1. in litera L, & consi. 95. in litera D, & consi. 197. eod. uol. si nō tenet principale, minimè tenet assessorium. Defunctus potest obligare bona heredis, Alex. consi. 14. uol. 7. An super fructibus fundi fiet exequutio. Mar. in cap. 1. de alien. feud. col. 4. & de materia huius decis. uide per eundem in consilit. Si quis post litem, col. 4. & per Ioan. Lup. in repe. c. per uestras extra, de donat. inter uir. & uxo. char. 63. col. 4. & Alex. consi. 19. uol. 5. & consil. 124. uol. 4. col. 3. & consi. 11. & 164 nu. 14. & 17. ibi singulariter. ibi in contrarium dicebatur. Istud non

sapit

sapit rationem: quia fructus rei feudalis separati à solo non sunt, neque debent esse feudales. Bald. con sil. 421. Casus talis est, ad finem, vol. 1. & consil. 33. eod. vol. vbi allegat text. in cap. 1. an agnatus vel filij. Sed adverte, quia contra se videtur esse textus in l. quando, §. si seruus, & l. hæreditate, §. 1. ff. de castrensi pecul. in quibus ponderatur medium seu instrumentum cum quo res quæritur. Cogita & tu eundem Bald. consi. 222. col. 3. vbi bona existentia in feudo feudali non sunt feudalia. Adde ad principium huius decisionis eundem Afflictum in cap. si duo fratres, col. 5. in fine, de non inuestit. & plenè in cap. 1. §. ergo, col. 3. & 4. de inuest. de re alien. & ad materiam huius decisionis per eundem in cap. 1. col. 4. de habent. feud. & quòd fructus feud. possint sine consensu domini obligari, vide Ioan. Tia. in §. item Seruiana, col. 14. Institut. de action. Alexand. consi. 18. vol. 5. Adde ad intellectum huius decisionis Paul. de Cast. consil. 217. vol. 2. vbi feuda licèt capi possint, quoad necessitatem, cum agitur actione personali in causa iudicati, vt notat Barto. in l. si finita, §. si de vectigalibus, col. fi. ff. de damno infecto. Hoc verum est pro debitis feudatarij, cuius sunt feudalia bona, tempore quo capiuntur: & si pater viueret, & conueniretur; secus si caperetur pro debito patris cuius esse desierunt, & inceperunt esse filiorum non vt hæredum patris, sed vt filiorum. Nam mortuo patre, & confecto inuentario, res filiorum non possunt capi pro debitis paternis, sed feuda obueniunt filio vt filio, post mortem patris non iure hæreditario, vt patet ex notatis per Barto. in l. si patroni, in principio, ff. ad Trebell. qui dicit ea non cadere in fideicommisso vniuersali, in quo veniunt hæreditaria. & de materia huius decis. vide omnino Ioan. Ant. Alex. consi. 264. nu. 19. *Prosp. Caran.*

Super Decis. 26.

De materia huius decisionis, vide per eundem in constitu. post litem, num. 10. & Loffred. consi. 46. num. 12. Ioann. Lup. in cap. superueniens, extra, de donatio. inter virum & vxor. fol. 63. col. 4. Et nota, quòd fructus rei feudalis separati à solo non sunt feudales, sicut res mobiles existentes in castro feudali non sunt feudales, Bald. consi. 422. incip. Talis casus est, & consi. 33. incip. Ad euidentiam. allegat textum in cap. primo, an agnatus vel filius. sed contra videtur facere textus in l. si pater. §. si seruus, & l. hæreditate, §. 1. ff. de constitu. pecu. Et ad intellectum huius decisionis, vide Paul. consi. 217. incipien. Præmittendum est. vbi licèt feuda capi possint quoad commoditatem, cum agitur actione personali in causa iudicati, vt notat Barto. in l. si finita, §. si de vectigalibus, col. fin. ff. de damno infec. sed hoc est verum pro debitis ipsius feudatarij, cuius sunt feudalia bona tempore quo capiuntur pro debito vlterius qui possedit feuda ista. exemplum in filio succedente in feudalibus, quæ feuda pro debito patris non possunt capi, quia in his feud. non succedit vt hæres, sed vt filius se abstinet ab hæreditate, & conficit inuentarium, quo casu ista feuda non ueniunt in fideicommisso vniuersali, Barto. in l. si patroni, in princip. ff. ad Trebell. Et de materia huius decisionis vide Ioan. Anton. de Alex. consi. 164. & consi. 122. Et de tractatu alienationis feudi ad tempus, vide Afflictum constit. Reg. Constitutionem diuæ memoriæ. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 26.

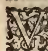
In decisio. 25. in princ. Adde latè Afflic. examinantem in constit. si quis post litem, col. 6. vers. sed dubitatur, num. 10. vbi omnino vide quando casus occurrit; & vide infra decis. 240 in 3. dubio, circa finem. Et an fructus percepti ex feudo sint feudales, vide And. de Iser. in tubr. quæ sint regal. in verbo, & plaustrorum, col. pen. vers. quid de fructibus.

In ead. decis. num. 2. ibi, Dependentia, siue accessoria pereunt. Adde eundem in decis. 35. in fine.

In ead. decis. num. 3. ibi, Et defunctus potest bona hæredis obligare. Adde eundem infra decis. 111. circa finem, vers. secundum dubium, vbi vide omnino, nam multum latè examinat hoc dubium, & vide eundem in decis. 200.

In ead. decis. num. 6. ibi, Vnam candelam pro anima sua. Adde, quid si in priuilegio diceretur, quòd possit testari ipse de feudo? vide Decium consi. 194. 3. col. tertio inuestitura. *M. Ant. Pulaer.*

In Decis. 27. ibi, Reconuentio validatur.

Vide decisio 354. adde, quòd iurisdictio prorogata non ampliatur in aliud quàm per prius competebat, Bald. & Alexand. in l. testamenta omnia, C. de testib. ideo cogita si Ange. bene dixit in l. 1. ff. de re iudic. in quæstione de Iudice, quæ summariè potest procedere, & videtur male dixisse Anton. de Butr. in cap. quòd clericis, de foro competen. in constitut. de duobus laicis prorogantibus iurisdictionem Episcopi, contra quam facit dictum Baldi in l. fin. ff. de iurisdic. omnium iudic. dum vult, quòd iudex cui iurisdictio est prorogata, debet seruare legibus iudicis prorogati, vide & Ludou. Rom. in singularib. suis, in verbo, appellatio. dum allegat text. in l. episcopale, C. de episc. & cler. ibi, dicitur prorogasse iurisdictionem, vide Alex. consi. 64. vet. & si diceretur, vol. 5. *Ioan. Ang. Pisan.*

In Decis. 27.

In decisio. 27. in principio. Adde, sed an reconuentio possit fieri in quacumque parte iudicij, vide Lanfranc. in repetit. Clement. Sæpe, ver. libellus, col. 4. versicu. prima conclusio. Et an admittatur in causa appellationis, vide eundem ibidem, de verborum signific. Et adde, quòd reconuentio non habet locum in causa, quæ celeritatem desiderat, vide Romanum sing.., nu. 774. Socin. sen. cap. ex litteris, col. 26. versic. quinto fallit, de mut pet. Quando autem celeritatem dicatur desiderare, vide eundem ibidem, post Butr. Ioan. Andr. cap. 2. de ordi. cognit. Et an reconuentio locum habeat coram arbitris iuris, vide Romanum in sing. ... num. 776. *Marcus Ant. Pulaer.*

In Decis. 28. Sententia lata actis nulliter receptis valet.

ADDE quòd licèt testes examinati non citata parte non valeant, tamen si verisimile deponant, apud bonos viros debent cõcludere, Dec.cons.54.col.3. ibi, ad acta conuenta. adde quòd sententia recipit declarationem ab actis, Alex.cons.81. col.4. versi. corroboratur, vol.3.ibi, & in cap. quoniam contra. vide in decis.39. sed quid in sententia super assistentia in certis bonis, vt de bonis debitoris si constet, quòd nõ erant debitoris, ibi, viua uoce, declara, vt per Aegid.decis.73. Iudex potest moueri ex cõfessione coram se facta, dato quòd scripta non fuerit, ibi idem tenet Butri. hanc opinionem tenet Curt.cons.60.col.9 ibi, & dicit Alex. idem Alexan. cons.106. col.fin. versi. ex alio capite tenet primam opinionem; sed quomodo dicantur sententiæ conformes, vide Dec.cons.385.& Corn.cons.14.vol.4. & vide omnino Corn.cons.2.nu.4. vol.2. & de ista nullitate vide Aym. cons.3.vol.1. & cons.183.vol. eod. *Ioan.Ang.Pisan.*

Decisio 28.

AN rationes reddantur vllæ prætextu probationum factarum parte non citata, vide infra decis.47. vide Modernus Consent.in repet.cap.quoniam contra, num.10.de probat. Corn.cons.53.nu.16.vol.1. Decium cons.8.vol.1. Loffred.cons.20. Ias.cons.24. num.3.vol.3. vbi manifestè iniustitia reddit sententiam nullam, Vide aliam decisionem infra num.39.

Iudex potest moueri ad iudicandum ex aliqua re coram eo facta, licèt non ex actis appareat.

Duæ relationes conformes debent executionem fundare. *Prosper Carauita.*

Super Decis.28.

VIDE decis. 39. & an duæ relationes prætextu probationum factarum parte non citata ad videndum testium iuramenta sint nulla, vide supra decis. 34.& Corn.cons.53.num.16.& vide ad dictam decis. Parisium Consentinum in cap. quoniam cõtra, num.108.de probat. Ias.cons.79.col.2. Dec.cons.8. num. 5. vbi manifesta iniustitia reddit sententiam nullam. *Hieron. de Martino.*

In Decis.28.

IN decis.28.in princ.ibi, Laicè fuerunt. Adde eundem infra in decis.47.& in decis 39. & in dec.363.

In ead.decis. num. 1. ibi, Sententia similiter erit nulla. Adde vide Lanfran.in repet.cap.quoniã contra,in ver.testium depositio, 3.col. vers.quero sexto, extrà,de prob.& adde Hippol.in sing.24.incip.Clarum est,vbi ponit duos notab.casus,in quibus ualet examinatio testium parte non citata, & vide Ludo. Rom. sing.364. incip.Fuit vnus ex vobis, vbi ponit sex falleotias.& vide eum ibi omnino: Sed an sententia valeat nulla data dilatione ad probandum, vide omnino Ias.in l.fin.col.antepen. in fi. ver.adde,ff.de ferijs, & vide infra in decis.55.

In ead.decis.nu. 2.ibi, Sententia lata nullis probationib. factis. Adde vide Ias.l.fi.col.pen.ff.de ferijs.

In ead. decis. num.5. ibi, Et maximè quia iudex. Adde vide Fel.c.aduersario tuo, col.3. vers. secundo aduerte, extra de except. & adde eundem Fel.c.cum venerabilis, col.12. vers. bene facit aureum dictum Bal. extra de exceptio, vbi multum extollit hoc dictum Baldi.

In eod. ver.& maximè quia iudex. Adde Hippol. sing.266.incip. Iudex, vbi vide omnino,& adde Decium cons.233. col.pen.quem vide.

In eo,ver.& maximè. Adde quòd idem dixit Lanfranc. in repet. c.quoniam contra,col.8. in princ.de probat. vbi vide omnino. Et adde, quòd si sententia est lata contra ius litigatoris, & transiuit in rem iudicatam, quãuis non possit iure ordinario retractari, cum inter, de re iudic. potest tamen peti restitutio in integ. ex clausula generali, ita notabiliter dixit Host.cap.2.de prob. vulg. Sed an hoc dictum sit verum, vide Corset. in notabilib. sua notab. incip. Nota peregrinum dictum, in ver. sententia.

In ead.decis.num.6.ibi, Euidens iniquitas sententiæ an impediat executionem sententiæ. Adde Lanfran. in reper. d.c.quoniam contra, col.8.in prin.extra de prob. vbi declaratur quæ dicatur euidens iniquitas,& vide pulcherrimam glo. Clem. Pastoralis, de re iudic. & adde Corset. in suis notabilib. in ver. sententia, incip. Si notoriè appareat sententiam esse iniustam, vbi vide omnino, & adde Afflict. infra in decis. 39.circa fin. *M.Ant.Pulner.*

In Decis.29. in princ.

VIDE in decis. 50. licèt citatus impeditus teneatur mittere procuratorem, tamen si propter odia, vel partialitates non misit excusatur, & quomodo hoc procedat vide omnino Deciũ cons. 699. per totum, & Marianum in tract.de citatione, artic. 18. primo, versi. quinto quæro. Hippol.in repet. l.de vnoquoque,ff.de re iudic. char.8. ver.scias etiam, & io l.1. §.præterea,de constit.per eundem,& cons.81.col.7. versi.quia dicti inquisiti. ibi, non potest comparere, quia partialitatem, vide ad propositum io decis.77. ibi,& ideo, idẽ tenet Lucas in l.si quis decurionum, col.2. C. de præd.curi.lib.10. vide quæ scripsi in l. quibus diebus, ff.de cnod.& demonstr. *Ioan.Ang. Pisanellus.*

Decis.29.

AD istam decisionem adde omnino infra decis. 279. & quæ sint aliæ iustæ causæ, quæ excusant ibi, fuit per Dominos de Consilio. Dicas, quod quando aliquis non potest agere per impedimẽtum iudicis, debet protestari, ideo non agit de materia, vide Lucam de Pen.in l.qui grauatos, C.de censibus,lib.10. Bart. in l.commeatus, ff.de re milit. Alex.consi.49. vol.2. Aret.cons.163. sed redeundo allegant Bast.in l.quod dicimus, ff.si quis cautionib. *Prosp. Carau.*

In Decis. 29.

IN decis.29.in princ.ibi, Quòd non potuit comparere. Adde, quid si mulier est grauida an excusetur à comparendo, vide Ias.in l.2. §.si quis in iudicio,1.col. nnt. 6.ff.si quis cautio. vbi duobus modis notabilibus limitat.

Item & an impeditus cõparere, teneatur cõstituere procuratorem ad iudicum, vide Ias.in d.§.si quis in iu-

in iudicio, vbi latè examinat hunc articulū, secundo notab. limitat multis modis. Et an allegans impedimentū excusetur probando solum impedimentum, vide Feli. cap. ex transmissa, col. 1. in princ. ibi, qualiter probetur impedimentum, extra de præscript. vbi vide omnino ad materiam istam impedimenti, & an debeat protestari, vide ibi per eundem.

In ead. decis. num. 1. ibi, Et ideo petebat ex integro terminum. Adde eundem Matthæum infra in decis. 50. incip. Iudices Magnæ Curiæ, quem vide omnino.

In ead. decis. nu. 1. ibi, Licèt alleget se impeditum. Adde Phil. Dec. cōs. 356. incip. In causa, in 3. vol. in 2. col. in fi. quem ibi omnino videas. Adde D. Ias. in d. l. 2. §. quod diximus, ff. si quis caut. vbi declarat qualiter probetur istud impedimentum. Adde quòd licèt citatus ad locum non tutum, non tenetur comparere, limita vt per Iason. d. §. quod diximus, col. vlt. 3. nota.

In ead. decis. num. 2. ibi, Quando impedimentum est ex facto iudicis. Adde Ias. d. l. 2. §. quod diximus, col. pen. vers. adde quod in contrarium facit glo. no. ss. ff. si quis caut. vbi vide omnino, & adde quod si citatus non vult venire per loca periculosa personæ suæ excusatur, ita probat text. in d. §. quod diximus, & ibi Ias. in tertio nota. col. vlt.

In ead. decis. num. 4. ibi, Vnus de casibus. Adde q̄ idē est si in loco in quo est citatus est pestiferus, ita tenet Ioan. Francisc. de Sancto Nazario in suo tract. de peste, in 3. par. in ver. tertio dubitatur, & in ver. quarto dubitator, fol. 45. & adde quòd licèt citatus ad locum pestiferum, non teneatur comparere, limita, nisi tempore pestis ius in illo loco redderetur, ita limitat Ias. in d. l. 2. §. quod diximus, col. fin. in fine, si quis caut. *Mar. Anton. Pul.*

In decis. 30. in princ.

OBLIGATIO Magnę Curię non impeditur per absolutionem à iuramēto, vide Ferra. caut. 11. vide Alex. cons. 63. vol. 3. qui allegādo quod tenet idem & eum ad hoc allegat Anton. de Alexan. in l. per minorem, C. de iudi. in addi. ad Bar. vide elegans Consilium Cepollę, in ciuilibus 18. sed iuxta prædicta quæro an dicatur satisfactus creditor per carcerationem factam, eo quia iste creditor habebat duplicem viam: resp. q̄ non, quia dr̄ potius compulsio quàm satisfactio, ita Bal. in l. 1. in fi. C. de iur. & fac. ign. nec dr̄ exactū q̄ adhuc debetur, ita Bal. cōs. 199. primum dubium, ver. quartum punctū, vol. 3. quia immo poterit etiam instare pro executione bonorum, vt dicit Bald. in l. tutis ignorantia, C. de restitu. militum, quem sequitur Dec. cons. 73. per Ias. in l. 1. in fi. ff. si quis ius dic. non obtem. vide latissimè per Marsil. in l. vnius, §. fin. num. 36. char. 63. ff. de quæst. & sing. 398. ibi, dicebat Bald. istam opinionem tenet Socin. consil. 39. col. fina. in nouis, vbi dicit, quod non debens iudices seculares tales inhibisoriales curare quādo non habent iurisdictionem ab eis, vide omnino. Ibi in decis. 209. & Capic. decis. 7. ibi, quod non potest iudex, limita, nisi per vsum iurisdictionis iudicis secularis turbaretur iurisdictio sū dicis ecclesiastici, quia tunc ratione turbatæ iurisdictionis excommunicatur. Soc. cōs. 137. computatis consilijs patris, vbi latè declarat & limitat doctrinam Baldi ibi, *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 30.

IVXTA prædicta & terminos istius decisionis quæritur, an dicatur satisfactum creditori per carcerationem factam eo quod creditor ipse habebat duplicem viam? responde quod non, quia potius dicitur compulsio, quàm satisdatio. Bald. in l. 1. in fine, C. de iur. & facti ignor. nec dicitur exactum quod debetur. Bald. cōs. 299. secundum dubium, ver. quartum punctum, vol. 3. Quinimo poterat etiam instare pro exequutione bonorum, vt dicit Bald. in l. ignorante, in fine, C. de testi. mil. Quem sequitur Decius consi. 573. in fi. Ias. in l. 1. col. 7. si quis ius dicen. non obtemp. & latè Marsil. in l. vnius, §. finali, numero 36. char. 68. de quæstio. Ias. in l. 1. num. 23. ff. si quis ius dicen. non obtemp. text. in l. creditor, ff. mand. Aret. cons. 33. 1. col. Paul. de Cast. cons. 87. Corset. in ver. appellatio. Alex. in l. postquam, §. Imperator, ff. vt legat. no. caue. Et latissimè in l. hoc amplius, §. Celsus, col. 2. ff. de dam. infe. & in l. heres à debitore, in apostillis, ff. de fideiuss. & Alex. cons. 128. vol. 4. in causis. Ferrat. caut. 11. Anch. cons. 136. inhęrēdo argum. & an iudex ecclesiast. possit inhibere iudici sęculari ne cognoscat de exceptione vsurarum opposita coram eo, parte non citata. Et vtrum exceptio vsurarum possit opponi post sententiam, vide eundem cons. 238. Barb. cons. 18. num. 23. vol. 1. Socin. cons. 78. vol. 3. Alex. cons. 83. nu. 11. vol. 5. & cōs. 8. circa primū, vol. 4. & pulchrè per Abb. cōs. 5. vol. 2. nu. 1. col. 1. ibi, et sic nō obstat, Dec. cōs. 73. vol. 1. Barba. cons 43. mandato, 3. col. vol. 2. & Mars. sing. 125. & in reper. Rubr. de fideiuss. col. 4. char. 18. & Lanfr. in repetit. cap. quoniam contra, de probat. in glossa, in ver. confectionem, num. 8. secus in exequutione instrumenti falsi, vt tenet Bald. in sua Margar. in ver. excep. num. 106. Innoc. in c. licèt, in fine, de probat. ibi, in contrarium faciebat. De materia inhibitionis factæ ab vno iudice alteri, coram quo pendet causa appellationis, an impediat cursum fatalium, vide plenè per Alex. cons. 68. no. 2. vol. 7. vbi pulchrè loquitur. Et vide cons. sequen. Et an in ista inhibitoria citatio? vide omnino Ant. Nico. in suis concord. gl. nu. 52. ver. octauo fallit, & Franciscum Niconi. in repetit. cap. quoniam contra, num. 97. de probatio. ibi, vt obligatio penes acta dicatur exceptio solutionis. Decius in regula, bona fides, ff. de reg. iur. & an exceptio nō numeratę pecunię possit opponi contra mutuum confessionatum apud acta, vide Mars. in consttit. causas. cōfessio in iudicio facta habet executionem paratam sicut sententia, l. si debitori, ff. de iudic. Paul. de Cast. in l. ex causa, col. 1. C. de cōpen. & Marsi. in d. cōst. causas, prope fin. Et obligatio penes acta habet vim sententiæ iudicis transactæ in rem iudic. Marsi. in const. dilationes, in 3. not. & quando dicatur facta in iudicio, vide glos. in l. iubemus, C. de liber. cau. quæ dicit, quando est facta iudice sedente pro tribunali, & vide Franc. Nico. in repet. cap. quoniam contra, de probat. fol. 138. num. 41. & eundem Marsil.

Marſ.in conſtit. Magni Camerarij, col.pen. & Luc. de Penn.in l.2.C.de iure fiſ.col.3.num.8.& in l.nautici, in princ.quæ eſt l.1. C.de canon.fru.vbi declarat quæ dicantur acta;ex quibus colligitur etiã obligationes apud acta dici; quæ fiunt per Notarium deputarum ad 30. Et vide gloſ. plenè, in l.1.lib.11. De his confeſſionem,fol.63.& Marſ.in cõſti. Cordi nobis, nu.17.vbi in gloſ.3.magna. Et adde Petrum de Rauenna, in ſuo Compend. iur. canon,in tit.de iud.col.1.in fine,fol.121.vbi confeſſio quando dicatur facta in iudicio. & adde Marſ.in cap.1.col.7.quo tempo.mil. & ibi declarat, quare obligatio penes acta habeat exequutionem paratam.& idem in Conſtit. Magni Camer.num.13.niſi ſit antiqua,quia tũc procedit, *Proſper Carauita*.

Super deciſ.30.

AN dicatur ſatisfactum creditori per carceratione debitoris, & quod iſte debitor habeat duplicẽ viam: quod non,quia dicitur potius compulſio, quã ſatiſfactio.ita Bald.in l.1.in fine, C.de iur.& fact.ignor. nec dicitur exactum quod debetur adhuc. Ita Bald. conſ.199. quod immo poterit inſtare pro executione bonorum, vt dicit Bald.in l.ignorat,in fine,C.de teſtit.milit. ſequitur Dec. conſ.73.in fi. per Iaſ.in l.1. col.7.ſi quis ius dic.vide latius per Marſ.in l. vnius, §.fin,ff.de quæſtio. & text.in l.creditor, ff.mand. & Aret.conſ.33.1.col. Paul.de Caſtr. conſ.87. verſ.in contrarium,nu.2.ibi, Nam in curia obligatio penes acta habet executionem paratam. Afflict.in cap.1. in 8.col.quo tempore miles. Afflict.in cõſtit.Camerarij, & in quæſt. Baiulus ſi ... obligatio penes acta habet executionem paratã ſicut ſententia transacta in rem iudicatam. Mattheus in cõſtitutione dilationem, in 3. not. Et quando dicitur facta in iudicio, vide gl. in l.iubemus, C.de libera.cauſa.vide Matth.in conſtitut. Magni Camerarij, col.pen. & Luc.de Pen.in l.2.C.de iure fiſ.col.3.nu.8.lib.10. & in l.nautica,in princ.quæ eſt lex 1.C.de canon.frum.urb.Roman. ibi,obligatio debet ſcribi per actuarium: Et idem Matthę.in conſtit.Cordi nobis, num.17.& vide Aret.in §.apud Catonem, Inſtit. de actio. & vide Matth. in cap.1.col.17.quo tempore miles, vbi de obligationis ratione,quare obligatio penes acta habeat executionem paratam: & dicit quod hoc operatur pręſentia iudicis, & calor iudicij, & debet eſſet liquida vt ſtatim fiat exequutio, Bart.in l.1. ff.iudic.ſol. in fi. & inf.deciſ.387. *Hieron.de Martino.*

In deciſio 30.

IN deciſ.30 Fuit dubitatũ. Adde quod facit ſequens deciſio 31. quam vide, ſed quæritur an in iſta abſolutione obtinenda requiratur citatio partis, vide Iaſon.l.nec quicquam, §.vbi decretum, col.12.verſic. vltra ſupradicta, ff.de officio proconſ. & adde quòd idem eſt etiam pendente lite ſuper ceſſione bonorum,vt plenè habetur per deciſionem Tholoſan. 28.quam vide omnino, niſi eſſet obligatio antiqua, quia non haberet executionem paratam, vt per eundem Conſtit.dilationes, num.22.vel eſſet obligatio recepta per alium Iudicẽ,quam per illum per quem petitur executio,ita idem Matth.in conſt. Baiulus ſi fietem; eſt tamen bene verum quod quando reperitur obligatio accuſata, licèt ſit antiqua, exequitur, quia tempus non eſt modus inducendi neque tollendi obligationem, l.obligationum ferè, §.placet, ff.de actio.& oblig.

In ead.deciſ.num.5.ibi, Iurauit non petere abſolutionẽ à iuramẽto. Adde quòd iſta clauſula tota die apponitur obligationibus quæ fiunt in Mag. Cur. Vic.& ideo impetrans abſolutionem à iuramento ad effectum agendi, ſi non facit mentionem de hoc, quod iurauit non petere abſolutionem à iuramento, quod reſcriptum dicitur ſubreptitium, ita determinat idem Matth. infra in deciſ 220.in 5.dubio,& ad de Fell.cap.debitores, col.pen.in princ.extra,de iure iur.& cap.conſtitutus, col.7.verſ.limita quadrupliciter,extra de reſcript. & adde Grammat. deciſ.66, col.5. verſ.tertio redicur, vbi vide omnino. *Marcus Antonius Puluerinus.*

In deciſ.31.ibi, Non erat niſi.

ADDE quod pacta ſunt ficti ante actum vel poſtea incontinenti, vt cumulat Iaſ. in l.non ſolum, §.morte, ff.de noui ope. nun.col.7.ibi, excuſat in criminalibus à dolo, vide Iaſ.in l.ſi quis id quod,col.9. verſ.octauo, ff.de iuriſd.om.iudi. vide Socin.conſ.95.& 39.col.4. in nouis, & Alex.conſ.73.col.fi.vol.3. vide omnino Aymon conſ.254.vol.2. Rod. *Ioan. Ang. Piſan.*

Deciſio 31.

IN mutuo quando non iure venit pecunia;

Præclara Marſ.in conſ.j.dilatio,in 3.not.fin.verſ. & idem ſi eſt facta corã alio iudice, & Marſ.in conſtit. Baiulus ſi fatem, 1.not.& vide Alex.in d.§.condemnatum ..obligatio penes acta habet exequutionem paratam, vide rationem per eundem Marſil. in cap.... col.9.quo tempo.mil. vbi dicit quod iſtud probatur præſentia iudicis ſiue calore iudicij, & debet eſſe liquida, vt fiat ſtatim exequutio, Bart.in l.1. ff.iud.ſol.in fin.& deciſ.387. *Ioan. Ang. Piſanellus.*

In Deciſio 31.

IN Deciſ.31.in princ.ibi, Citationẽ. Adde & an in abſolutione à iuramento requiratur citatio, vide Iaſ.l.nec quicquam, §.vbi decretum, col.12.in prin. verſ.vltra ſupradicta, ff.de offic.procon.ſ.& ad declarationem pręſentis dubij,vide pręcedentem deciſ,vbi ferè idem caſus. *Mar. Anto. Pulu.*

In Deciſ.32.

PETENS debitum tenetur reſtituere pignus etſi non peccatur, vide Aret. Inſtit. de excep.§.præterea,col.16.ver.24.incip. Alex.in l.filię licèt, C.de colla.adde in caſu cõtrario quod ſi quis fuit condemnatus ad reſtitutionem pignoris, poterit petere pretium, licèt ſententia de eo nullam fecerit mentionem, Cum,conſ,19. primo dubio,vide quædam per Curtium conſ.84.in fine. *Ioan. Ang. Piſan.*

Deciſio 32.

ADDE ad hanc deciſ. Iacobi. in l.qui fundum, num. 2. ff.de iure dot. qui ibi ponit pulchrã quæſt. & Decium conſ.84.in fi. & quædam ad materiam. Bald.conſ.199.vol.3.num.4. Marſ.in ca.1.§.notandum,

dum, col. 1. in princ. de his qui feud. dar. poss. dicit idem in emptore agente ad rem. Quod iudex potest eum, si pretium non soluit, ad pretium. Ad idem plenè eundem Mars. in cap. 1. col. 7. in fine, de cont. inter dom. & vas. de inuest. vbi allegat bona iura. Et adde econtra casum quod si quis fuit condemnatus ad restitutione pignoris poterit petere pretium, licet de eo sententia nullam fecisset mentionem, Cuma. consi. 19. 1. dubio. vide omnino Vicent. Caccialu. in suo libello de bello Italico, ver. iudicium, fol. 2. in fine, Fel. in cap. significauit, num. 10. de testi. Paul. de Cast. in l. si pecuniam, ff. de pign. act. & in l. si necessarius, §. omnis pecuniarum, eo. tit. *Prosp. Car.*

Super decis. 32. num. 2.

AD materiam, vide Iacobi. in l. qui fundũ, nu. 2. ff. de iure dot. vbi ponit pulchram quęstionem. Ibi, in contrarium dicebatur, vide Ias. in §. actionum, nu. 137. Instit. de actio. Matth. in cap. 1. § notandum, col. 1. in princ. de his, qui feud. da. poss. vbi dicit idem in emptore agente ad rem quòd iudex potest eum condemnare ad precium si non soluit, & de materia, vide Dec. cons. 84. in fi. Bald. cons. 199. num. 4. & idem Matth. in cap. 1. col. 7. in fine, de conten. inter domi. & vasal. de inuestit. feud. vbi bona iura habes quod si Creditor fuit condemnatus ad restitutionem pignoris simpliciter, nulla mentione facta de eo, quod eidem propter pignus quod petet pretium, Cuma. cons. 19. in primo dubio. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 32.

IN Decis. 32. num. 4. ibi, Successiuo eius quod principaliter petitur. Adde quod nota. pro limitatione l. vt fundus, ff. com. diuid. & l. fin. C. de fid. libert. & adde infra, in decis. 83. 2. col. vers. vnde fuit mihi visum. *Marcus Antonius Puluerinus.*

In Decisio 35.

DE sententia expertorum an transeat in rem iudicatam, & alios casus vide pulchrè Io. de Ami. cons. 303, vide supra decis. 22. post dicta testificata tam articulus impertinens quam dicta testium reiiciunt, & admittitur probatio si pars ignorauit an te publicationem, ibi, sententia expertorum, num. 6. adde quod idem est in sententia lata ex priuilegiatis probationibus, vel ad cõsilium sapientis, vide Girat. sing. 20. ad quod nec experti cogi possunt ad sumendum onus iudicandi, Hippo. sing. 227. Nota insuper ex ista decis. quod testes ad commitantiam tunc examinãtur quando pars ignorauit, & quando illud ꝙ concommittitur valet, & hoc videtur concludere, *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 33.

AD materiam adde Afflict. in constit. Iurisperitorum per totam.

Post publicationem non licet alicui aliquid probare. *Prosp. Carau.*

Ad 33. Decis. vide aliam supra septima decisio. *Hieron. de Martino.*

In Decisio 33.

IN decis. 33. post quam fuit iudicatum &c. Adde ad materiam istius decisionis, & primo quod si iudex admisit articulos, an post factas probationes super eis possit illos reiicere tamquam impertinentes non obstante quod prius illos admiserit, vide Dec. consi. 84. incip. Excellentissimi Doctoris, col. pen. in fi. ver. postremo, & cons. 162. in 2. col. circa princ. & adde eund. supra in decis. 7.

In ead. decis. in princ. Ibi, non tenetur dicere cui facta sit. Adde, vide decis. sup. 22. aliter non poteris rectè intelligere hanc decisionem, & vide eundem infra in decis. 91.

In ead. decis. nu. 3. ibi, Post dedicita testificata. Adde dum hic dicitur, quod post publicatum in causa, non licet probare per testes, vide infra in decis. 216. vbi ponit Afflict. nonnullos casus in quibus licet aliquando post publicatum in causa testes examinare.

In ead. Decis. num. 5. ibi, Sententia expertorum nunquam transit in rem iudicatam. Adde quòd à sententia expertorum licet appellare, vide infra in decis. 188, vers. respondet conuentus.

In ead. decis. num. 7. ibi, Si iudex non data copia articulorum, Adde Dec. cons. 84. col. pen. in fi. ver. postremo, & consil. 162. col. 2. circa principium. *Mar. Anton. Puluerinus.*

In Decisio 34. ibi, Sed in donatione inter viuos.

VIDE Cępol. cons. 14. col. pen. in ciuilibus, tu vide de Specul. in titulo, de iniurijs & damno dato, §. sequitur, vbi dicitur quod est considerandum tempus quo viuere poterit occisus. *Ioan. Angelus Pisanellus.*

Decisio 34.

ADDE quod in contrarium est infra decis. 146. vbi expressè tenet, quod potest inuito variare & dare aliã, & qualiter operetur, per Patidem in tractatu synd. in verbo compositio, cap. qnia plures. & vide Petr. de Rauen. in suo Compend. iur. cano. tit. de iniur. & damno dat. fol. 169. col. 1. in l. hæreditatum, ff. ad l. Falc. de hac l. vide Corne. cons. 193. 3. vol. & omnino cons. 91. eo. vol. & omnino Bertrãd. cons. 144. num. 5. vol. 5. vide etiam Grammat. decis. 101. num. 112.

Aestimatio ad vitam est annorum quindecim. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 34.

CONTRA hanc decis. fuit decisum in decl. 146. vbi expressè tenet quod potest inuito genero variare, & vide etiam multa alia, quæ ibi addidit in vers. ego dicebam vide Corn. cons. 195. vbi declarat istũ text. in l. hæreditatium. *Hieron. de Martino.*

In Decisio 34.

IN. decis. 34. Pater quidam. Adde eund. Matth. infra in decis. 146. incip. D. Antonius, quam vide omnino. *Mar. Anton. Puluerin.*

In

In Decis. 35.

IDE in decis. 114. in liquidatione bono rum non datur secundum beneficium si in principali instantia fuit concessum aliter in causa Sancti Martini de Cartusiensibus cum Viola Caneti de Puteolis, & litis consortibus, dum secundum beneficium peteretur pro parte Violæ, per monasterium replicabatur non debere concedi, ex quo aliàs concessum erat, apparebat enim secundum concessum, non tamen apparebat primum sacrum Consilium decreuit dandum esse, & sic dedit terminum pupillæ prædictæ, & consortibus similiter dierum decem pro omni beneficio magister actorũ Antonius Mancusius processus fuerat notarij Iacobi, & à carte 65. ibi, fuit conclusum si in causa princip. fuit de liquidatione deductum, non potest in causa liquidationis deduci, ibi, quia in causa liquidationis accessorium sequitur naturam sui principalis, vide in decis. 26. in princ. aliquid per Doct. in l. 1. §. si vir vxori, ff. de acquir. poss. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 35.

ADDE quod liquidatio instrumentorum debet fieri parte citata, Bald. in l. 2. C. de except. rei iudic. Bart. in l. 3. in 3. quæst. C. de pignor. Item liquidatio quandoque fit ex contentione duorum instrument. l. fin. C. de fals. cau. Duo tantum beneficia conceduntur mulieri, tertium verò petere non potest. *Prosper Carauita.*

In Decis. 35.

IN decis. 35. nu. 3. ibi, Ex processu iam formato. Adde Ias. l. 1. col. 2. vers. Item procedit libellus gloriosissimus, de eden. vbi vide omnino, & 1. col. vers. quarta conclusio, & ibi melius. & adde Dec. consil. 522. Visis consilijs, 1. col. vbi vide omnino circa hãc liquidationem, & taxationem reseruatã in sentẽtia.

In ead. decis. nu. 3. ibi, Et sic fuit conclusum. Adde eundem Matth. infra in decis. 114. incip. In sententia diffinitiua; quam vide omninò.

In ead. decis. nu. 4. in fi. ibi, Per id quod dicit Bal. Adde eundem supra decis. 26. circa princ. vbi etiam vtitur isto dicto Baldi. *M. Ant. Pulucr.*

In Decis. 36.

VAMVIS periuro non deferatur iuramentum, tamen eo confesso deferri potest semel periuro, latè Hippol. in l. maritus, col. 6. de quæst. ff. idem dicit sing. 74. vide Feli. in cap. per tuas, lo primo, col. fin. circa finem, extra de simon. de crimine periurij potest iudex laicus cognoscere, Rom. consi. 512. quo ad primum, col. 2. & quòd non sit deferendum, tenet Alber. in tract. de teste, in 3. quęst. prima principalis, col. 4. adde tamen quòd secus est in iuramento, quòd veniret deferendum in odium ipsius periurij, vt in cap. fidelitatis, Abb. in cap. cum in ecclesijs, extra de maior. & obed. sequitur Iacob. in tract. feud. vers. in quantum dicebat. ibi, & postea confessus, & per talem confessionem dicitur fecisse pacẽ cum Deo, vt pulchrè concludit Ferra. caut. 25. adde quod periurus etiam post peractam pœnitentiam non poterit esse testis, Hyppol. sing. 107. in fi. ibi, quòd not. Bald. vide in decis. 373. *Ioan. Ang. Pisanellus.*

Decisio 36.

QVI semel periurauerit non potest petere iuramentum suppletorium. *Prosper Carauita.*

In Decis. 36.

IN dec. 36. in prin. ibi, Iuramentũ suppletorium. Adde Lanfranc. in repet. legis admonendi, ff. de iureiur. vbi facit quadraginta conclusiones, in quibus nõ defertur iuramentũ suppletorium, vbi vide oĩno.

In ead. decis. num. 2. ibi, Periuro non est deferendum iuramentum. Adde Ias. l. 1. col. pen. ver. tertio limita in periuro, ff. qui satisd. cog. & l. 2. §. quod diximus, 2. col. ver. quarto limita, ff. si quis caut.

In ead. decis. in fi. ibi, Si aliquando quis fuit malæ famę, &c. Adde quod nota. dixit Ang. §. 1. in fine, in Auth. de mona. *Mar. Anton. Puluer.*

In Decis. 37. vers. dominus Mihael.

ICIT Roffr. cons. 12. col. fin. quod cõmunis opinio est quod non detur restitutio aduersus præscriptionem 40. annorum, vide quia multa contraria refert & melius se declarat cons. 97. & vide Ias. cons. 209. vol. 2. ibi, & dubium faciebat, vide in decis. 329. vide multa cumulata per Balb. in tract. de præscript. 4. parte, col. 58. ver. vigesimo nono, principaliter, vide Decium cons. 29. omnino qui audacter tenet, quod nullo modo detur restitutio, ibi, sed contrariam opinionem, vide Socin. cons. 2. in nouis, tenet, quod in præscriptione 30. annorũ detur restitutio, secus in 40. uide, quia subtiliter. & idem in cõs. 3. in fi. ibi, videbatur prima facie, meminit Balb. in rep. l. Celsus, in secunda parte, col. pen. ff. de vsuc. vbi hanc partẽ sequitur, & per Alex. in l. stipulatio hoc, col. 6. de verb. obli. ibi fuit conclusum, vide in decis. 133. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decis. 37.

IBI, in contrarium replicatur, & ibi fuit, ergo ius suum ignoranti nõ currit prescriptio, vide Marc. in l. qui fallam, in 8. col. ff. de fals. istam tenet Franciscus Balb. in tract. pręscript. in 4. parte quartę partis principalis, quæstio. 29. & in decis. 349. ibi, quando constituentes nõ possidebant. Bertr. and. cõl. 323. num. 1. vol. 3. ibi, fuit conclusum. Contrarium tenet Alex. cons. 77. num. 4. vol. 7. & vide in decis. 383. vbi melius de hac materia tractatur.

Tam aduersus præscriptionem decem & 20. annorũ cum titulo & bona fide possessam contra præscriptionem 30. vel 40. annorum datur restitutio in integrum ex capite ignorantiæ.

Precarium extenditur ad bona futura.

Vide infra decis. 355. num. 8.

Vxor mortuo viro non lucratur antifatum nisi quoad vsumfructum. *Prosp. Caran.*

In Decisio 37.

IN decis. 37. num. 2. ibi, Aduersus præscriptionem 30. vel 40. annorum, &c. Adde in quantum autor decisionis concludit, quod aduersus præscriptionem

ptionem 40. annorum datur restitutio in integrum ex capite ignorantiæ, vide Dec. in cons. 29. incip. & pro tenui, vbi consulnit cōtrarium, & vide eundem Afflic. infra in decis. 329. & Decius in cons. præallegato concludit, quod aduersus præscriptionem 40. annorū nō detur restitutio, sed tantum aduersus prę scriptionem 30. annorum, & adde eundem Dec. in cons. 267. incip. Non excidit è memoria, in vlt. col. in ver. & stante præscriptione, & adde eundam D. de Afflic. in consti. reg. incip. Consuetudinem prauam, penul. col. ver. an autem ignoranti sibi ius competere, vbi nonnulla consilia domini Alexand. allegat, quem vide omnino. & adde Fel. cap. vigilanti, col. 1. de præscrip. latè, & copiosè examinantem.

In ead. decis. num. 3. ibi, Extendatur ad ipsam domum postea emptam. Adde, vide Dec. cons. 247. in fi. ver. non obstat quod supra dictum est, vbi contrariam opinionem tenenet, & vide eundem Afflict. infra in decis. 139. col. vlt. vers. sed quo ad bona, & vide eundem infra decis. 335. primo dubio, vbi multū latè examinat, quem vide omnino, quia nullibi melius reperies. & quod cōstitutum non operetur effectum nisi cōstituens possideat tempore cōstitui, adde Lanfranc. in reper. ca. quoniam contra, in ver. testium depositio, de probat.

In ead. decis. num. 5. ibi, fuit conclusum. Adde vide in decis. 40. & infra in decis. 383, vbi Afflict. latè examinat præsens dubium. *Mar. Ant. Puluer,*

In Decisio 38. ibi, Fuit per sacrum consilium, in versi. & filio.

QVANTA debeat esse legitima matris, vide Alex. cons. 140. vol. 1. & eundem in l. si plures, §. si duobus, de lega. 1. vbi dicit quod legitima matris est tertia totius, & dicit istā esse cōmunem opinionem, & de materia ista vide quæ posui ad Bald. in Auth. nouissima, C. de inoffic. testamēto, vbi scripsi vnum consilium, & quidem antea dicta, ibi, quia pater substitutionem in legitima non substituit, vide in decis. 367. ibi bene verum est, in ver. & ideo. Antun. de Alex. in l. pater filium, ff. de inoff. testamento, ad Bart. ibi tenet contra, & in d. Auth. nouissima. Paul. de Cast. etiā in l. planè, §. si duobus, in fi. de lega. 1. licèt Bald. ibidem dubitet, sed moderni ibi in hanc partem videntur inclinare, & Salic. in d. auth. nouissima, et Bal. in l. 1. §. 2. de cadu. toll. Pau. de Cast. cons. 253. & fui de facto interrogatus in eo qui instituerat matrem & fratres in tanta quātitate, mater autem petebat supplementum legitimę, quo casu licèt fratres sint instituti & non præteriti sicut competit matri, ita & fratribus militant tamen, eędem rationes cogita: tamen dico, quod licèt fratres ab intestato vocētur cum matre per Auth. defuncto, tamen nō debetur legitima, & ideo concurrent cum matre in successione intestati ad quam vocantur, sed non concurrunt nec computantur in computatione legitimæ ad quam ipsi non sunt inuitati, immo talis computatio fit taliter ac si fratres non extarent; non omnis igitur qui concurrit in successione minuit legitimam, sed is solus cui debetur naturaliter legitima: ex quo infero, quod si cum matre concurreret pater filij emancipati cui similiter debetur legitima tūc legitima matris nō esset nisi tertia semissis, quādo verò extarent fratres, tunc tertia totius per supra dicta, hanc rationem sentit Pau. de Cast. in d. cons. sed nō ita clarum, ex quo etiam infero ad aliam quęstionem notabilem. pone aliquem habentem matrem & fratres decessisse ab intestato conditis codicillis in quibus totū patrimonium exhausit & prohibuit de legatis detrahi Falcidiam, certè hic ab intestato vocantur fratres cum matre ad hæreditatem defuncti, mater autem detrahet integrum trientem pro sua legitima, in qua non potest esse grauamen. l. cum prioribus de inoff. test. C. sed fratres nihil detrahunt, quia eis nulla debetur legitima, & sic etiam ab intestato possunt priuari illa portione, quam lex eis defert ab intestato, & quia non vocantur in legitimā non obstant matri in computatione aut quantitate legitimæ, quòd est notandum: sed dubium est quid si tunc extant quinque fratres cum matre, & certè hoc casu mater non reportabit nisi sextam totius hæreditatis per dict. auth. defuncto, & in illa non grauabitur legatis, quia est integra sua legitima seu loco ipsius legitimæ quam haberet de iure communi diminutę per auth. defuncto, pp superexistentiam quinque fratrum, vnde in illa non poterit grauari nec erit sua legitima nisi solum tertia illius sextę partis quam habet ab intestato, et hęc nota, quia per Doctores non ita declaratur. Sed pro opinione Bart. tenet Ang. & Imo. in d. §. si duobus, & Cum. in l. recort iunctę, ff. de leg. 3. & vide consilium Petri Philippi Coin. pro hac parte consulentis, ibi, est etiam aduertendum an institutus in re certa. vide Socin. cons. 14. in nouis, in principio. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 38.

AD istam decisionem vide infra decis. 367. ibi, quia ipsa succedit; nota quod successionem filij mater succedit cum fratre & sorore dicti filij pro virili portione, l. si quis, & l. eum. C. ad Tertull. Hoc fallit quando inter ipsos est substitutio, quoniā tunc duntaxat legitimā habet mater. ibi, bene verum est propter pupillarem substitutionem mater omnino excluditur. Et quo ad legitimam ita Decius, in l. precibus, 3. col. circa fi. C. de impub. & alijs substit. & ibi Paul. & in decis. 75. Mater succedit vna cum filijs seu filiabus in bonis alterius filij morientis siue mortui. *Prosp. Carauita.*

Decisio 39.

IBI sententię stipulatione. Alex. cons. 34. vol. 2. vbi ponit quod licèt fideiussor obligetur ex contractu stricti iuris, & ex contractu stipulationis: tamen simpliciter acceptus, videtur acceptus in omnem causam totius obligationis & contractus. & multa notabil. ibi, & vide Curt. iunior. cons. 36. num. 5. Paul. de Cast. cons. 401. num. 11. col. 3. vol. 1. Loffred. consil. 32. num. 21. cum sequen, & Gozad. cons. 2. num. 24. & Barba. cons. 1. num. 3. vol. 2. Dec. con. 146. & ibi not. col. 8. in fine.

Testes deponentes parte non citata non probant. & vide Dec. 47. & decis. 28.

Semper est locus pœnitentię donec non erit confecta scriptura.

Manifesta iniquitas æquatur nullitati. *Prosper Carauita.*

In Decisio 39.

In decis. 39. in princ. Adde eundem Matt. iusta in decis. 47. & supra in decis. 28. & infra in dec. 362.

In ead. decis. num. 3. ibi, Quod adhibeuetur notarius. Adde Paul. de Cast. l. cum res, t. col. C. de probat. & l. contractus, C. de fide instrum. quem refert, & sequitur Dec. cons. 159. 3. col. in fi. vers. sexto prædicta, & cons. 11 t. 2. col. in princ. & cons. 340. 1. col. cum sequen.

In ead. decis. num. 5. ibi, Quæ manifesta iniquitas æquipararur nullitati. Adde eundem supra decis. 28. vers. sed hęc hesitatio peperit aliud dubium.

In ead. decis. nu. 6. ibi, Dicitur euidens iniquitas. Adde Lanfranc. c. quoniam contra, in princ. col. 8. de probat. & glo. in Clem. Pastoralis, de re iud. *Mar. Ant. Pulner.*

In Decisio 40.

Vide in decis. 383. ibi, si verò dicimus, vt tenet Soc. cons. 39. col. 2. in princ. in nouis, de materia Publicianę vide Alex. cons. 83. col. 2. vol. 1. ibi, sis cautus in allegando bonam, vide omnino Balb. in rep. l. Celsus, ff. de vsucap. col. 3 t. Alex. cons. 69. col. 3. vol. 3. ibi, qui autem fuerit marinellus in bona fide, adde quod quinternus & liber priuati facit fidem in dependentibus ab animo, & probat eius voluntatem, Bart. in l. Nesennius, ff. de nego. gestis, cum multis alijs authoritatibus, quas adducit Dec. cons. 21. col. 1. & latius in quarta, vbi notat ad pulchram quæstionem, & quod maior fides detur scripturis mortui quàm viui, vide Decium cons. 42. in 2. dubio, ibi præterea, hic vide Viperanum in d. rep. char. 7. ibi, præterea, in vers. vt dicit Bal. has authoritates allegat Alexand. cons. 40. col. 4. vol. 3. vers. ad aperta, & cons. 81. col. 5. vol. eo. in eodem vers. ibi, quod sit solitus, vide Ferra. caut. 17. ibi, in casu nostro est tertia præsumptio, vide Vipera. in repet. l. 1. §. & parui, char. 7. ff. quod ui aut clàm, tenet quod quando agitur inter contrahentes ex sola possessione non præsumitur simulatio, secus inter alios quædam, ex quibus præsumitur contractus simulatus, colliguntur per Decium consi. 14. in fi. vbi vide latè cons. 18. in decis. 65. vide Soc. consil. 83. 2. col. in nouis, & in cons. 9. col. 3. vide omnino Ioan. Bapt. de Castigliono in suo cons. posito post sing. Cremen. col. 15. cum seq. vbi allegat copiosè ad probandam simulationem & coniecturas, vide Bolog. cons. 25. 1. col. cum seq. versic. item est alia ibi, & licèt non probet, vide Bal. in l. rationes, C. de fide instr. sufficit tamen quod sit virtualiter allegata, ita Dec. cons. 267. facit doctrina Afflic. decis. 3. col. 2. vide Rom. cõs. 77. & Afflict. decis. 178. vide in decis. 65. & ibi Pisanellum, ver. præterea, vide pulcherrimè Aymo. 156. vol. 1. & quid si curauerit omnia & singula esse vera, an possit diei de simulatione, Soc. cons. 155. vol. 2. sed quomodo probetur pactum de retrouendendo, vide Paul. de Cast. cons. 279. vol. 2. sed quid si fuit abundans quantitas, & sic è cõuerso, vide Soc. cons. 144. vol. 1. Vide omnino notabile verbum Alexand. consil. 28. vol. 5. & Decium cons. 692. vbi meminit de ista decis. vide etiam Corne. cons. 224. vol. 1. & 346. eodem, & an ista decisio habeat locum in datione in solutum, Dec. cons. 18. & quæ ibi addidi, sed quid si contractus deregitur simulatus & vsurarius, an puniatur contrahens, vide Dec. cons. 170. *Ioan. Ang. Pisanellus.*

Decisio 40.

Ibi, & videtur dicendũ Dec. cons. 146. col. 8. in fi. ibi, videamus an sit, vide Corne. cons. 228. vol. 2. ibi, præterea hic nullum est. Guid. Pap. in suo tract. de vsu. col. 6. & cons. 180. col. 3. Corn. cons. 28. vol. 3. ibi, item non fuit allegata. Nota, quod licèt bona fides præsumatur ex titulo: tamen debet allegari in articulis, & ideo sis cautus allegãdo bonam fidem, quia aliter succumbes, & etiam per Ang. in §. sed iste, Inst. de action. Barth. Cępol. in suo tract. seruit. char. 220.

Vendens rem duobus.

Tertius possessor cum titulo & bona fide præscribit per decem annos inter præsentes, & viginti inter absentes.

Ex possessione 30. vel 40. annorum præsumitur bona fides, etiam vbi nullus apparet titulus.

Nota duo tantum sufficere ad arguẽdum contractum simulatum, pactum videlicet de retrouendendo, & pretij modicitas, vt idem Afflictus testatur infra decis. 65. Et ad saturitatem Grammat. decis. 76. per totum, vbi infinitas doctri. pro hac opinione allegat.

Pactum de reuẽdendo modicitas precij, & quod emptor sit solitus fœnerari reddunt contractum simulatum.

Non reperitur expressè à iure limitata quantitas, quando dicitur læsio in pretio vt dicatur contractus simulatus, sed standum est iudicis arbitrio. *Prosper Carauita.*

In Decisio 40.

In decis. 40. num. 1. ibi, Vel sufficiat probare solum de possessione ipsorum. Vide sup. dec. 37. vers. fuit etiam tertio, & adde eundem infra in decis. 383. vbi latè examinat præsens dubium.

In ead. decis. num. 3. ibi, Debet probari de dominio sui auctoris, & adde qualiter probetur dñium, vide Lanfranc. in repet. cap. quoniam contra, vers. testium depositio. 29. col. extra de prob. vbi multum latè examinat modum probãdi dominium, & possessionem, & vide decis. supra num. 23.

In ead. decis. num. 4. ibi, Et nihil apparet de titulo suo. Adde, titulus qualiter potest probari vide Lanfranc. in repet. cap. quoniam contra, versi. testium depositio. 29. col. in princ. vers. primo namque.

In ead. decis. nu. 5. ibi, Tamen debet allegari. Adde Lanfranc. de Oria. in d. c. in ver. testium depositio, col. 29. vers. bona fides, vbi uide omnino.

In ead. decis. num. 5. ibi, Et precarium habet uim traditionis. Adde Lanfranc. In d. uer. testium depositio, col. 30.

In ead. decis. num. 9. ibi, Et dictum fuit supra. Adde, vide supra in decis. 3. in 1. dub.

In ead. decis. num. 12. ibi, Præsumitur bona fides

etiam

etiam vbi nullus apparet titulus. Adde Dec.consil. 266.incip. Ad exclusioné,col. vlt. vbi vide omnino.

In ead.decis. num.19. ibi, Illa venditio est simulata. Adde eúdem infra in dec.65.vbi vide omnino, & ibi multa cumulaui ad materiam, adde Gramm. decis.76.incip. Magnifica Hippolyta,col.vlt.vbi vide omnino. *Mar.Ant.Puluer.*

In Decis. 41. in princ.

CONTRARIVM fuit decisum, vt scripsi in decis.56.quod autem. prout hodie videmus ars seriei, ars sutoriæ,& similes, habent priuilegium vt conueniãtur coram quatuor de arte, an habeat locum si non conuenitur quis pro causa artis,sed aliter, vide elegantissimè Bald.consi.46.& seq.vbi determinat,quòd non habebit priuilegium, vide eúdem in l.ex hoc edicto, ff.naut.caupo.stab. Ias.consi.103.vol.1.hoc confirmo per illud quod dicit Alex.consi.8. col.3.ver.nec obstat prædictis, & pro hoc adduco elegantem doctrinam Bar.in extranag.ad reprim. in vers.non obstat, de qua meminit Ioan. Baptista de S.Seuerino, in repet. l.omnes populi,ff.de iust.& iure. vide Decium consi. 222.col.3. vbi pulchrè loquitur de ista materia. vide quæ scripsi copiosè in d.l.1.de officio præfec.vrb.ad Bar. *Ioan.Ang.Pisan.*

Decisio 41.

MEDICVS priuilegiatus de Collegio Medicorum remittitur ad eius iudicem competentem, & conueniri non potest. *Prosp.Carau.*

In Decis.41.

In decis.41.num.1. ibi, In contrarium allegabatur. Adde Paridem de Puteo in suo tract.syndica. in verb.iurisdictio,char.63. & in ver.arbitrium,col.3. in fine, vers.an si alicui,num.26.char.31. & vide in verb.officialis,col.3. in princ. vers.si deputetur,nume.11. char.76. & vide Ioan. Franc. de S.Nazario in suo eleganti tract. de peste, in ver. quarto quæro, folio 60. vbi egregiè declarat distinguendo, & vide Bart. in l.penult.in additione, C.de cano.largit.titu. lib.11. Adde Grammat.decis.30.incip.In causa excellentis Comitis Sarni. *M.Ant.Puluer.*

In Decisione 42.

APPELLANS ad interlocutoria confirmata debet in expensis condemnari, secus tamen esset si quis esset condemnatus ad debitum,& expésas,& reclamauerit:quia licèt quo ad principale debitum mittetur executioni,tamé quo ad expensas non nisi discussa causa reclamationis, ita declarat ordinatio Reginę Ioannę,incip.Si contingat.adde quòd si bis sit appellatum ab interlocutoria, & fuerit confirmata, quòd amplius reuocari per iudicem nõ potest; ita Corset.post multa in sing.suis,char.1.versi. appellatio,in 3.col.ibi,sed quoniam de iure. vide bonum tex.in cap.significauerunt,de testib. Barto.in l. tutores, §.tutor, ff.de admin.tutor. Deci.in cap.2.extra,de appell.col.1. vbi ponit an appellans teneatur ad expensas. *Ioan. Ang.Pisan.*

Decisio 42.

SI appellatur ab interlocutoria,& iudicatur bene fuisse iudicatum, & male appellatum, appellans debet condemnari ad expensas. *Prosp. Carau.*

Super Decis.42.

AN ille qui obtinuit in prima instantia si succumbat in secunda, debeat condemnari in expensis iam primæ quàm secundæ, vide Capp. 222. & Hippol. sing.684. Bald. cons.250. incip. Viso instrumento, in fi. & Guid. Pap. in sing.90. *Hieron.de Martino.*

In Decis. 42.

IN decis.42.in principio. Adde & primò,an succumbens in causa appellationis,qui obtinuit in causa principali, debeat in expensis condemnari, vide Lanfranc.in repet.c.quoniam contra,in fi.sub rubr. de expensis,3.col. & vide eundé ibidem,4.col.in fi. ver.vlterius facit,& quid si iudex non condemnauit in expensis victum,nunquid victor propter hoc poterit appellare, vide eundem ibidem 5.col.ver.iuxta præmissa.

In ead.decis.num.2.ibi, Videtur absoluere. Adde Lanfranc.in d.rubr.de expens.4.col. vers.sed diceret quis. *Marcus Ant.Puluer.*

In Decis.43. in princ.

VIDE circa pragm.Cath.Maiest. .. in fi. & bonú verbum Paul.de Cast.relatum per Curt.cons.16.aliàs 16.col.3.in medio,vide Alex.cons.72.vol.5.col.4.ver. aut potestas,vbi referẽdo Paul.de Cast. tenet, quòd causa appellationis non compromittatur inter coniunctos, licèt sit secus in causa principali, idem sequitur Alexand.in l.causa cognita,in fi. C.de transac. vbi dicit,quòd nec post publicationé: adde,quòd nec quando instrumẽtum est liquidum, Bart.in l.eleganter,in princ.ff.de condic.indeb.vide Alexand.cons.62.vol.2.in fi.& Ias.in l.1.col.3.ff.de transac. Soci.cons.52.col.2. vide infra in decis.185. & decis.84.& 170. in ver.modo secundogenitus, & quòd possit agi contra emptorem feudi, extat capit. regni incip. Alienationis actus,char.87.vbi dicitur, quòd est onus reale feudi, vide in decis.138.in fi.ibi, & sic non debet, nec postquam transiuit in rem iudicatam fieri compromissum, Alex.cons.73.col.fin. vol.3. videtur sentire ista decis.quòd in fructib.feudi possit fieri compromissum quando sunt à solo separati, intelligas quia tunc iudicantur allodiales, & possunt alienari, vt supra decisio.26.& dum dicit in fine,quòd potest compromitti quanta debet esse vita & miliuia,facit contra doctrinam Bar.in l.si quis, C.de pact. *Ioan.Ang.Pisan.*

Decisio 43.

ADDE ad istam decisionem, quod idem fuit decisum in decis.134.& pro ista decisione vide infra decis.158.ibi, verum tamen est. vide Bar.in l.1.ff.de alim.& cib.legat. *Prosper Carauita.*

In Decis.43.

IN decis.43.in princip. Adde Ias.in l.eleganter, ff.de condic.indeb.vbi multa dicit circa istud statutum, quem ibi omnino videas.

In eadem decis.ibi, Fuit votatum. Adde eundem

Matth. infra in decis. 138. incip. Stante constitutione, quem vide omnino, & adde eundem Matthæum in constit. Reg. Constitutionem Diuæ memoriæ, in 11. col. in fi. vers. sed an transactio super vita, & militia. *Mar. Ant. Puluer.*

In Decisio. 44.

IDE in terminis, q̃ fructus percepti ex re vxoris debent restitui à marito uel eius hærede, Aret. cons. 106. Longa est ista, in primo dubio, per totum, uide omnino. ibi, & primo uidendum, uide apostillatorem ad reg. qui semel, col. 3. de reg. iuris, post sententiam non licet, Corse. in sing. suis, in uerbo, confessio, char. 72. ver. quando erratum, vide in decis. 185. vide text. in l. adeo, §. cum quis, de acq. rer. dom. quod declaratio nihil noui addit, sed tantum ostēdit, ideo Decius cons. 25. in 4. col. dicebat, quod licèt post terminum nihil possit de nouo adduci, poterit tamen factū declarari. Ibi antē loquitur in fructibus, vide Alex. cons. 42. col. 1. vol. 1. vide de quęsitis per maritū ratione iurisdictionis castri dotalis an sit restituenda, per Paulum Surrentinum in disput. incip. Rex Aragonum, in vltimo dubio, vbi limitat doctrinam Bart. in l. fi. solu. mat. ibi, in bonis parafernalibus, parafernalia contradicantur, vide Ias. cons. 192. vol. 2. ibi, ad secundum dubium, addę quod in dubio legatum factum vxori, non censetur factum animo compensandi cum dote, Decius consil 48. col. 2. Soc. cons. 100. col. 4. vol. 1. Alex. cons. 7. circa finem, volum. 6. quando aliquid legatur in recompensam seruitiorum, habetur loco æris alieni, vide Fabia. in repet. Authent. nouissima, in 6. quæst. principali, C. de inoff. test. quod facit ad illud quod dicitur in decis. 102. & vide in decis. 185. ibi, & si diceretur, quod vbi iura, adde quod quando apponitur verbum generale, quod non potest verificari, nisi in vna specie habet vim specificæ expressionis, l. fundus, la piccola, de fundo in st. l. 2. ff. de liber. & posthu. quod fallit quando requireretur aliquid esse certum expressum, Gemin. per illum text. in c. ne caprādæ, de concess. præb. in sexto. vide in decis. 220. in ver. secunda subreptio, vide Decium consi. 10. col. penul. ibi, & ita dicit text. & tamen vide Bolog. consil. 59. col. 2. in fine, ibi, quarto alis, saluo allegate text. in l. si duo, ff. de acquiren. hered. & potius sumit interpretationem à iure consuetudinario quàm com muni, c. cum dilecto, de consang. & aff. Anch. in c, canonum statuta, circa medium, ver, occurrit, de const. 10. ibi, l. si seruus plurium. adde tex. quem ibi exclamat Claudius in l. mulier, in princ. ff. ad Treb. *Joan. Ang. Pisan.*

Decisio 44.

AD istam decisionem adde infra decis. 39. ibi, & primo videndum confessio erronea. Vide Cott. in suis memorab. in ver. confessio. & Barb. cons. 25. nu. 2. col. 2. & cons. 132. num. 9. co. vol. & cons. 43. nu. 1. eo. vol. ibi, in bonis. Corn. consi. 129. vol. 4. in princ. Bald. consil. 102. vol. 3. in antiquis, Paul. de Cast. cons. 214. vol. 2. in princ. dicit pensionem non esse propriè fructus, sed ciuiles accessiones. Aret. cōsil. 160. vbi pulchrè ibi, si sint. Paul. de Cast. in l. certum, C. de rei vendic. & Soc. in regula 13. in his locis de malę fidei possessione, de quibus fructibus tenet Bald. cons. 118, in fine, vol. 1. dicit, quod pensiones dicuntur fructus industriales, licet propriè dicantur obuentiones. et Dec. cons. 159. ibi, & qui dicantur fructus industriales. An oliua dicatur fructus industrialis, & quid de sylua, vide Aret. in §. et si in rem, Inst. de offic. iudic. De materia vide omnino Aretin. in §. si quis à non domino, Insti. de rer. diuis. & Ang. cons. 154. al. 5. 160. in fine, & incipit, Domina Catherina. Cępol. cons. 25. num. 9. & an pensio domus sit fructus ciuilis, vel naturalis, Dec. consil, 159. vol. 1. ibi, & per verba. Dec. cons. 613. num. 3. vol. 4. ibi, & si dicatur. vide de his iuribus Iason. in l. actione, C. de transact. & in l. prætor, ff. de oper. no. nunc. ibi, probari per dictos testes. Adde, quod iuri declarandi non pręscribitur per mille annos si permitto soluere illud, quod fuerit declaratum me esse debitorem, intelligunt dummodo fiat me uiuo declaratio. adeo quod nihil proderit contra hæredes meos, text. est sing. in l. quæro me, §. Augerio, ff. de verbor. obligat. Tenent moderni, in l. petens, C. de pactis, ibi, vltimo considero. vide Girard. sing. 99. vide Bald. cons. 299. Dicunt. vol. 5. Alex. cons. 132. vol. 4. Verè crudelis. Quod consilium est Anton. de Prato veteri, & not. incidentes, quod actio negotiorū gestorum, datur hæredibus uiri, & contra vxorem defunctā, quæ constante matrimonio res viri administrauit, vt est text. sing. in l. hæres viri, ff. de negot. gest. & ibi commendat Bart. & vide Flori. in l. pen. ff. ad l. Aquil, ibi, quia vxor debet operari viro, Bald. cons. 299. vol. 1 incip. Dicunt Pet. Vbal. ad quas operas tenetur, & an filius operans patri possit petere mercedem, Bald. cons. 207. Facto. vol. 4. in antiquis, ibi, & appellatione patris. Vide omnino Lucam de Penna in l. qualibet, 1. col. C. de meta. & epid. lib. 12. vbi multa.

Fructus percepti per maritum an debeant restitui vxori,

Ex verbis generalibus testatoris comprehenditur eius animus, siue mens.

Ea quæ continentur in genere, ita habentur ac si specialiter essent dicta.

Testator fingitur cogitare, quod lex dispónit.

Interpretatio voluntatis defuncti.

Qui inuentarium facere noluit, præsumitur quod bona occupauit, & fuisse in dolo, *Prosper Caranita.*

In Decis. 44.

IN decis. 44. nu. 1. ibi, Ad primum dubium. Adde Io. Petr. in sua pract. in verbo, tanquam bona pasafernalia, in forma libel. quomodo vxor agit ad dotem.

In ead. decis. num. 2. ibi, Possit reuocari tanquam erronea. vide Laofranc. in repet. cap. quoniam contra, in verbo, confessiones, col. pen. in fi. de probat. & vide Matth. in constit. Regni, Super incisionibus, col. 8. vers. aduerte, vbi vide omnino. Ias. in l. error, col. 3. vers. secundo nota, C. de iur. & fac. ignoran. & salis confessio non potest mutari, si esset redacta in scriptis, vt infra decis. 83. ves. maximè etiam. & adde quòd conclusio in causa facit rem notoriam, &

de re

de re manifestè, & notoriè iudici constare, vt dicit glo. notab. in cap. significauerunt, in vet. liqnere, extrà de restib. quæ glos. limitatur non habere locum, quando essemus in confessione principalis, & non opponitur quod fuerit facta per errorem, vel de iuribus eius non disputatur, isto casu, quoniã per confessionem constat; dico quod inducitur notorium ante conclusum in causa, cap. fin. de cohab. cleric. & mul. & expresè voluerunt DD. de Rota in conclusione 385. & ad d. glos. vide DD. in l. si de meis, §. fi. ff. de arbitr. Bald. in l. properandum, §. 1. C. de iudic. & in c. sancimus, quo tempore miles.

In ead. decis. nu. 5, ibi, Virum hęredes mariti, &c, Adde Pet. Philip. Corn. cons. 129. incip. Ad euidentiam primi quæsiti, vol. 4. vbi vide omnino.

In ead. decis. num. 9. ibi, An si maritus, &c. Adde, si debitor leget creditori, an videatur legasse animo compensandi, dic quòd sic, l. debitori, C. de pactis, cum similib. quod tamen limitatur singulariter nisi debitor legando creditori diceret, lego creditori meo tantum de bonis meis, vide Hippol. singul. 162. incip. Tu scis. adde eundem infra in decis. 138. vers. & in dictis causis. adde, quòd si aliquis promisit dotem pro aliqua muliere, qui alias erat debitor eiusdem mulieris, in eadem vel maiori quantitate, vtrum videatur animo compensandi, vel donandi promisisse, vide Bald. Nouel. in tract. de dote, 6. par. in 45. priuil. in fi. *Marcus Antonius Puluerinus.*

Decisio 45.

LEGATVM in specie & in genere vbi fuerit relictũ, illud in specie debet extrahi à genere. *Pros. Caran.*

In Decis. 46. ibi, Semper potest peti,

VERIOR videtur ista opinio de iure, vt latè examinat Dec. consi. 22. tamen dicas, quòd in sacro Consilio, & hoc Regno, & obseruantia Regiæ Pragmaticę procedat ex stylo ipsius Curiæ, vide etiam Hippol. sing. 172. ibi, ad faciendum compromissum, contrarium consuluit Alexand. consi. 7. vol. 2. sequitur Ias. in l. duobus, §. 1. vbi latè cumulat, ff. de iureiur. sed decisio ista saluatur, quia tempus trium mensium debet seruari, & adde, quòd hoc est verum quando compromissum debet fieri ex dispositione legis vel statuti, sed si debet fieri ex dispositione hominis, tũc semel debet fieri, ita Dec. cons. 93. col. 2. vide Ias. in l. qui propter salutem, ff. de iureiur. & per eundem in l. prætor ait, 2. col. ff. de eden. & latè in l. diuortio, §. quid in anno, ff. soluto matrim. Soc. in l. hæc conditio, 1. col. in fi. ff. de condit. & demonstr. & adde, quod licèt Prag. velit quod causæ decidantur infra tres menses, tamen si in probationibus faciendis requireretur longum tempus, poterit post præfatum tempus cognosci, ita voluit notabiliter Nicol. de Neap. in l. si cum ipse, ff. de excus. tuto. de quo meminit Decius in cap. ex ratione, col. 1. de appell. extra. vide Alexand. cons. 42. colum. 3. volum. 3. meminit idem Alex. consil. 72. vol. 3. 1. col. vide quando dicitur bis, ter, & toties, per Ias. cons. 7. uol. 1. in eadem ibi, in l. fideicommissa, §. si quis, de leg. 3. vide in decis. 392. Ang. sequitur Rom. consil. 4. aliàs 2. versic. quo ad quartum, adde tantum quod simpliciter dictum non egreditur primam vicem, vide Abb. & ibi latissimè Felin. in c. fi. extra de treu. & pace, ubi melius quàm alibi posuit istam materiam. Istam opinionem sequitur Decius in l. unica, C. de sen. quę pro eo quod int. prosc. & obseruantia istius Pragmaticæ, quod debeat bis tantum fieri, fundatur ex ratione notabilis text. in l. si plures, ff. ex quibus caus. in pos. eat. sed ego crederem hoc procedere ex causa superuenienus, ut dicit Barto. in l. eum qui certum, §. 1. ff. de uerbo. obliga. ubi hoc considerat, uide omnino. *Ioan. Ang. Pisanellus.*

Decisio 46.

AD hanc decis. adde Dec. cons. 22. in princ. & 93. col. 2. vol. 3. vide omnino Barb. cons. 53. uol. 4. vbi multa ad materiam huius decisionis, & Alexand. cons. 70. vol. 1. consuluit contrarium: quem sequitur Iason. in l. duobus, §. 1. vbi multa cumulat, ff. de iureiur. & an habeat locum hæc pragmat. in debito iurato, Paul. de Cast. cons. 13. vol. 2. & adde quod istud statutum de causis compromittendis non ligat clericos. Bald. cons. 107. vol. 6. Statutum dictat, in fi. & Alexand. cons. 210. vol. 2. num. 2. & an statutum de causis compromittendis habeat locum in naturalibus vel spurijs. Alex. cons. 60. vol. 2. Ioan. de Anan. cons. 31. & ibi Bologn. in addit. adde tamen quod si minor compromisit, & est læsus in uigore statuti compromisit, non restituitur, quia usus est iure communi. Pau. de Cast. in l. fi. C. de in integ. resti. min. & ibi Bal. Alex. cons. 254. uol. 6. Ias. in l. qui per salutem, col. 1. in fi. ff. de iureiur. & in l. prætor, §. prætor ait, col. 1. ff. de eden. & in l. ait prætor, §. hoc autẽ interdictum, col. 3. uer. deinde, ff. de noui oper. nunciat. & in l. diuortio, §. qui in hoc anno, in fine, ff. soluto matrim. Hippo. singul. 272. Habeo nunc vnam quæstionem. Roman. cons. 504. In casu propositæ quæstion. & Hipp. in repet. Rubr. de fideicom. fol. 8. col. 3. in fine, & quod ista pragmatica non habeat locum in debito iurato, Alex. cons. 37. vol. 2. num. 2. & an ista pragmatica ligat minores, vide Roman. cons. 90. & sing. fin. & Lanfranc. in tracta. de arbitr. quæst. 98. plenè Roman. in repet. l. pen. ff. de arbitr. vide Ign. in repetit. l. dudum, col. 5. C. de contrahen. empt. Alex. cons. 254. vol. 6. vbi etiã tangit an comprehendat pupillos, & dicit quod non. & cons. 65. num. 6. & 33. eo. vol. vbi plenius, & cons. 118. nume. 44. eo. vol. Adde quod quando statuto cauetur, quod compromissum fiat inter coniunctas personas statutum intelligitur quod fiat de re dubia, Bart. in proœ. C. & in l. post rem iudicatam, ff. de transact. est verum quod publicatione facta compromissum non potest fieri, Bald. in l. 1. ff. de transact. Ias. in l. eleganter, num. 4. de condict. indeb. vide etiam pulchrè per Marc. Ant. Boer. in §. & vnum, Instit. de hæred. instit. vbi multa singulariter dicit, ibi, Toties quoties, ista verba quid significent, vide eundem Afflict. in constit. obscuritatem, quæst. 8. & de istis verbis vide Iacob. in l. toties hæres, num. 1. ff. de interrogator. actio. & adde quod pœna promissa toties quoties contrafactum fuerit, intelligitur tantum de bina contrauentione. Hippol. in pract. crim. §. quoniam, nume. 13. fol. 30. vide Bald. cons. 104. vol. 3.

vbi

vbi de verbis semel & pluries, & quid si promisi repræsentare reũ toties quoties, vide per eum, & glos. in l.duobus, §.si ei, in glos.parua, ff.de iureiur. & ibi etiam plenè per Ias. Rom.cons.15.& in Rubr.de arbit.fol 5. colum.2. & ibi, quid si compromissum est cum conditione, Alex.cons.146.vol.2. & plenè per Marc. Anto.Boer. in §.& vnum, Instit.de hæred.instit. & Ias.in l.fin.col.5.C.de sacrosf.eccles. & Philipp. Franc.in c.tua nobis, col.3. de appell. vbi si est data potestas arbitro prorogãdi toties quoties, quot vicibus potest prorogari.& Hipp.in sua prac.§.quoniam, num.21.cum sequen.& in l.vnius,§ cognitorum, col.8.ff.de quęstio.& Vital.in tract.clausul.nihil noua.secur.pend.

In vltima die termini possunt examinari testes parte non citata. *Prosper Carauita.*

Super Decisio. 46.

ADDE ꝙ ista pragmatica non habet locum in debito iurato, Alex.cons.37.num.26.Paul.cons.13. An liget minores,cons.90. & sing.vltimo, & in repetit.l.primæ,ff.de arbitr. & an liget clericos, Bald. cons.107.incip. Statutum dictat, qui tenent ꝙ non, In ead. decis. vers.item quia si constitutio prædicta, quod si arbitris est potestas concessa prorogandi toties quoties per quot vices intelligitur, quòd possit prorogari, Ias.in l.fin.col.5. de sacrosf.eccl. Ioan.de Amicis cons.31.col.3.Hippol.in sua pract.in §.quoniam, num.11. & seq. & in l.vnius, §. cognitutus, col.8. de quæstio. & ad istam decis. vide decis.130, & Dec. cons.22. An compromissum factum virtute Regię Pragmaticæ possit prorogari,vide Marant. in Specul.fol.114.num.41. vbi sequitur istam decis. Ioan. de Arno in singulari suo 54.fol.17. Vide infra aliàs decis.130.& addit.hic. *Hieron. de Martino.*

In Decis.46.

IN decis.46.in princip. Adde an ista Pragmarica habeat locum in instrumẽto iurato,vide Iac.in l.qui transigit, in 2.col. ff.de transact. & Ias. in l.fratris, C.de transact. Et adde D. Ias. l.si causa cognita, in 1.col.C.de transact.quem ibi omnino videas,vbi dicit an post publicatas attestationes possit tale compromissum peti; & quid si non est petitum in causa principali, an possit peti in causa appellationis,vide ibi eum; & adde quod lite contestata peti non potest causa compromissi, vide infra decis.185. & adde eundẽ Ias.l.eleganter,1.col.in fi.ff.de cond.indeb. sed quæro quid si fuit actum in compromisso,quod dies compromissi, possit prorogari per arbitrium? Dic quod non potest prorogari nisi semel tantum, & non vltra, ita voluit Spec.in tit.de arbitris,§.excipitur, in ver.sed quid si fuerit actum in compromisso: quem sequitur Barth. Soc.in consi.225.incip.visa,& diligenter, in prima col.in 2.vol.& ad id quod diti quod post publicatas attestationes non potest peti fieri compromissum,adde Hippol.l.maritus,column.5.ver.& ideo dixit Bal.multum singulariter,de quęstio.& in sing.172.

In ead.decis. num.2. ibi, Donec intentio statuti impleatur. Adde quod istam opinionem Bal. tenet idem Bal.in l.veluti,§.hæc vox.de eden.& idem Bal. in l.fideicommissa, §.si quis,de leg.3.& Bal. & Doctor.in l.propter salutẽ,de iureiur. & Raphael Cuman.in l.si cum dotem,§.1.sol.matr.Ludo.in l.prętor, §.hoc autem, de no.oper.nunc.vbi dicũt, quod quando quis tenetur facere compromissum ex legis dispositione,& fecerit compromissum quod non habuit effectum,quia nõ fuerit latum laudum,tenetur iterum facere donec res decidatur, & sequitur Bart. Soc.in cons.202.incip. Visa, & diligenter, in 2.vol. quem ibi omnino videas, & adde illud quod singulariter dicit Bald.in l.4. antiqua lectu.C.de his quæ peuæ nomi. vbi dicit quod quando pars cogitur ad cõpromissum ex dispositione legis, tenetur iterum compromittere donec res determinata fuerit, secus quando quis tenetur ex dispositione hominis, quia tunc satisfit semel compromittendo, & adde ad supradictam conclusionem D. Iason.in l.prætor ait, §.deinde, in fin.col. ff.de oper.noui nunc.quem ibi omnino videas, quia multum prodest ad illã Pragmaticam, & propterea dicit ibi Ias. quod si partes conuenium facere compromissum, & compromissum expiraret, non cogerentur partes denno compromittere, & adde eundem Ias. in l.ex argentarijs, §.prætor ait, in 2.col. in fi. ff.de eden. quem ibi omnino videas, & ibi dat vnam pulchrã limitationem, & adde eundem Ias.in l.diuortio,§.quod in anno,in fi.col.ff.sol.matr.& adde D. Phipp. Dec.cons.22.incip.Et pro tenui facultate.et adde eundẽ Dec. in cons. 93.incip. Et pro tenui.in 2.col. in vers.tertio, ꝙ licèt compromissum, quem ibi omnino videas. Sed quid si factum sit compromissum duraturum certo tempore, & data sit facultas prorogandi ipsis arbitris toties, quoties &c. vide D. Ias.in l.vt inter diuinum, quæ est l.fi.in 6.col.circa fin. C.de sacrosf.eccles. sed pulchrũ est scire si allegetur compromissum expiratum quod tempus inspici debet, tempus facti compromissi vel tempus quo incipit Arbiter cognoscere super compromisso, vide omnino ad hoc singularem decisionem in l.tali facta stipulatione, ff.de iure dotium, quam perpetuo teneas affixam cordi, quia pauci,imò paucissimi sciunt. *Marcus Anton. Pulner.*

In Decis.47.ibi, Licèt sit contra ius.

VIDA quæ dicit Alexan.cons.59. col.3. vol.3. ibi,audacter dictum, vide Socin. cons.59. cons.7. & cons.99. col.9. ibi, nisi expresse se referat, vide Barto. in l. ambitiosa, col.2.ff.de decr.ab ord.fac. vbi bonũ simile, Soc.cons.2.in cons. Curtij,col.10. *Ioan.Ang.Pisan.*

In Decis. 47.

IN decisio.47. Fuerunt latæ duæ. Adde eundem Matthę. supra in decis.28.& 39. & infra decis.362. *Mar.Anton.Pulner.*

In Decis. 48.

PROTOCOLLVS semiplenè probat, & licèt instrumentum faciens de alio mentionem non probet, tamen si probet missio relati semiplenè probat, vide in decis.173. & de protocollo vide quæ posuit Dec. cons.442. & 447. ibi, emptio-

emptionis & protocollo, vide Bolog. cons. 3. in prima col. *Ioan. Ang. Pisanellus.*

Decisio 48.

Adde ad hanc decis. c. Regni Catolus, & Pragmat. nouiter editam per Ioannem Secundum, ibi, pro hoc bene facit. vide Iacobi. in Authen. si quis in aliquo, nu. 6. C. de eden. & infra decis. 106. & 165. & in constit. Baiulos, num. 68. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 48.

Qualiter in Ciuitate Neap. reassumatur instrumentum, vide Neapod. in consuetudine, incipien. Instrumenta. *Hier. de Mart.*

In Decis. 48.

In decis. 48. Stante constit. Reg. Adde, quę autem sunt necessaria in reassumptione instrumenti, vide sup. decis. 6. vbi auctor enumerat octo requisita, & ad id quod dicit hic Matth. adde eundem in constit. Regni, Baiulos omnes, col. 19. in fi. vers. & primo pone, num. 68. latè examinantem.

In ead. dec. num. 2. ibi, Secundo quia illud instrumentum faciens mentionem &c. Adde eundem infra in decis. 273. incip. In quadam causa, vbi vide omnino, & adde Lanfranc. in repet. cap. quoniam contra, vers. de instrumentorum producti. col. 8. vers. modo quæro, de probat.

In ead. decis. nume. 3. ibi, Quod protocollum facit &c. Adde eundem infra in decis. 178. vers. sexto maximè, & adde eundē in constit. Reg. Baiulos omnes, col. 13. vers. de iure verò compet. num. 54. latissimè examinantem.

In ead. decis. num. 4. ibi, Iste duę semiplenę, Adde eundem sup. decis. 12. vbi vide omnino, & in decis. 83. a. col. vers. Item est depositio vnius testis. *Marcus Antonius Pulverinus.*

In decis. 49. ibi, Tunc tenetur appellare.

Vide infra in decis. 149. vbi colligitur limitatio, ibi, idem si metu penę, vide Soc. cons. 100. in fi. vol. 1. in nouis, & vide Cap. decis. 106. ibi, potest agnoscere bonā fidem quod emptor teneatur appellare, & ad quæ alia teneatur plenissimè per Decium cons. 74. per totum, vbi pulchrè hanc materiam examinat, & quid in cessionario, an teneatur denunciare cedenti, vide Decium cons. 102. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 49.

Iste, fideiussor, vide Ias. in l. domus, §. de euictione, num. 11. ff. de leg. 1. Paul. de Cast. cons. 163. nume. 7. vol. 1. item quid de procuratore, Bald. in sua Margar. in ver. procura. nume. 57. & an tutores, vel exequutores possint restituere mala ablata sine speciali mandato, vide glos. in l. præses, C. de transact. quam sequitur Bald. in l. etiam, C. de fideicom. & Guliel. Bened. in repet. cap. Raynutius, in glos. si absque liberis, fol. 278. num. 27. col. 3. de testament. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 49.

Vide Ias. in l. domus, §. de euictio. num. 2. de leg. 1. Paul. de Cast. cons. 136. num. 7. In ver. sic etiā, ad finem decis. Idem in procuratore, Bal. in sua Margarita, in vers. procurator, num. 57. & an tutores vel exequutores possint restituere mala ablata sine speciali mandato, vide glos. in l. præses, C. de transact. quam sequitur Bald. in l. etiam, C. de fideicomm. & vide Guliel. Bened. in repet. cap. Raynutius, in glos. si absque liberis, lo 2. fol. 278. num. 87. col. 3. de testam. Quid in procuratore, vide decis. Cap. 155. *Hieron. de Martino.*

In decisio 49.

In decis. 49. in princ. ibi, Fideiussor vtrum teneatur appellare. Adde quod si fideiussor non adhibuit aduocatum, vel adhibuit sed malum, ita quod propter hoc lata est sententia contra fideiussorem, non præiudicat debitori, ita notat Bartol. in l. exceptione, in 1. quæst. de fideiussor. *Mar. Ant. Pul.*

In decis. 50. ibi, Et Alex. in §. quod diximus.

Hanc limitationem sequitur Aretin. consil. 16. col. 3. circa primum, vbi latè alia posuit. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 50.

Qui propter impedimentū aliquod facere non potest, debet de dicto impedimento protestari. *Prosper Carauita.*

In Decisio 50.

In decis. 50. nume. 1. ibi, & fuit benigniè, & cum gaudio receptus. Adde eundē infra in decis. 57.

In ead. decis. num. 2. ibi, Imò debet sibi concedi alia dilatio ad examinandum. Adde eundem Matth. sup. in decis. 29. incip. Quidam exterus Reg. quem vide omnino, & in constit. Reg. incip. Exceptiones dilatorias, in 4. col. in fi. vers. sed iuxta hoc quæro.

In ead. decis. num. 3. ibi, Debet protestari de impedimento. Adde & nota, quod istud impedimentum probari potest per iuramentum partis, vide infra decis. 79. & Dec. cons. 356. 3. col. in fin. vers. non obst. *Marc. Anton. Pulverin.*

In Decis. 51. in princ.

Reductio ad arbitrium boni viri inter priuilegiatos, debet fieri cū superiore arbitrātis, vide Lanfranc. in tract. de arbitris, quęst. 19. vbi tenet hoc, idem Bartol. in d. §. arbitrorum tenet contrariū, sequitur eum Alexand. cons. 131. vol. 2. Feli. verò in c. 1. col. 2. de præscript. tenet primam opinionem, vide Ias. in l. Imperium, quæst. 3. de compromisso facto in clericum, ff. de de iurisdic. omn. iud. & omnino Abb. in disputatione incip. Gandulfus, col. 2. *Ioann. Ang. Pisan.*

Decisio 51.

Vide Cagnol. in l. 2. q. 107. *Prosper Carauita.*

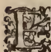
Super decis. 51.

Vide Barbat. in repet. c. Raynut. in sua Ioannina, col. 185. de testam. vbi ponit limitatio. & hic quod de lando dicitur vide Doct. in l. si quis cum aliter, de verbor. obligat. In num. 2. vers. & facit, vide Abb. in cons. 2. num. 1. contra opinio. Afflict. tenet Marant. in Specul. fol. 150. in vers. reconductio: & communis opin. est contra Afflict. quem Afflict. reprehend. in addit. ad Alex. cons. 131. vol. 2. *Hier. de Martino.*

In Decis. 51.

IN decis. 51. in princ. Adde Ias. in l. Imperium, 4. col. vers. quarto facit, ff. de iurisd. omnium iudic. *Marcus Ant. Pulner.*

In Decis. 52.

EXCEPTIO solutionis requirens altiorem indaginem non impedit litem conteslari, vide Balb. in tract. de præscript. vers. nono principaliter, col. 11. in prima parte, quod etiam exceptio præscriptionis non liquida non impedit iudicium, nec etiam compromissum, quod debet fieri ex forma statuti, Dec. cons. 22. col. 3. vbi vide, quia multa dicit, & Aret. consi. 98. incipien. Clarissime Doctor. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 52.

AD decisionem istam vide infra decis. 63. ibi, reseruentur ad merita. vide Hippol. sing. 696. vbi ponit, quid importet hæc reseruatio, quam facit iudex ad merita. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 52. num. 2. vers. fuit conclusum.

VIDE Hippol. sing. 696. vbi ponit quid importet hæc reseruatio ad merita, & sing. 365. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 52.

IN decis. 52. Adde, vide Pragmaticam Regis Ferdinandi primi, quæ incipit, Cumparente reo, char. 253. & adde Iason. l. nam & postea, 3. col. in princ. vers. facias ex prædictis, ff. de iureiuran. & vide eundem Matth. in constit. Reg. exceptiones dilatorias, 7. col. vers. sed an ista dilatio arbitraria, & in constit. Reg. exceptiones filiationis, 2. col. in princ. & adde eundem infra in decis. 63. vbi vide omnino. *Marcus Antonius Pulnerinus.*

In Decis. 53.

AGENS ex forma testamenti non prohibetur si condemnatus fuerit in causa appellationis petere, & principaliter tamē ab intestato, vide Marc. sing. 340. vide Rom. consil. 125. vide quæ posuit Alex. cons. 121. col. 3. vol. 1. vide Rypam in l. quæsitum, num. 1. ff. de priuil. cred. ibi, dicentes hæreditatem, quoniam hi qui succubuerant excipiendo possunt agere per viam principalis petitionis, vide Decium cons. 96. ibi, non cognoscit iudex ad quem, vide in decis. 155. ibi, ff. de inoffic. testam. adde text. in l. si post diuisionem, C. de iur. & fac. ignor. & istum tex. ad hoc allegat Alex. cons. 8. pen. col. in fi. vol. 3. & vide in cons. 13. Ioan. Ang. Pisanellus in secunda parte Consiliorum quæ adhuc impressa non sunt, ibi, quia illa confessio fuit, corroborata quia agens ex testamēto non dicitur agere ab intestato, vt per multa concludit Alex. cons. 122 vol. 1. ergo non prohibetur agere via quam non intentauit, vide ibi omnino, *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 53.

IBI, non videtur renunciasse. Quod si aliquis erat tanquam hæres in testamento, & in processu non potuit probare se hæredem ex testamento, sed probauit se hæredem ab intestato an poterit ex tali probatione obtinere, Vel si probauit è contra: dic quod non obtineret, imò succumberet, prout concludit Alex. consi. 121. Viso processu causæ. 1. vol. Quod tamen limita pluribus modis, vt per Moder. Venusi. in l. is potest, fol. 6. in fi. ff. de acquir. hæred. & vide Cuman. cons. 94. vbi, an eligens remedium incompetens possit redire ad competena, col. 2. ibi, Sacrum Consilium. vide Paul. de Cast. consi. 306. vol. 2. *Prosper Carauita.*

In Decis. 53.

IN decis. 53. Quidam &c. Adde & primo, vtrum agenti petitione hæreditatis sufficiat probare quasi possessionem fraternitatis, vel sororitatis, vide supra decis. 25. & quid si in iudicio petitionis hæreditatis ab intestato, actor produxit testamentum minus solenne, vtrum noceat ipsi actori, vide in præallegata decis. 25. in 3. dubio. Et vtrum petitio hæreditatis detur contra titulo possidentem, vide in decis. 28. Et adde an agenti petitione hæreditatis obstet præscriptio triginta annorum, vide decis. infra 319. in primo dubio.

In ead. decis. num. 1. ibi, Appellatur ab ista sententia. Adde quòd hoc videtur mirum cum lite contestata non liceat mutare actionem, vt l. edita, C. de eden. & optimè declarat idem Auctor infra in decis. 60. vbi vide omnino. *M. Ant. Pulu.*

In Decis. 54.

ACTVM superioris vel exercitus dicitur casus fortuitus, vide de vi exercitus & rebellione ciuitatis per quā mercatores non possunt exigere pecunias creditas, Decium cons. 7. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 54.

CRAVET. consi. 95. & 233.

Tentans actionem ciuilem, criminalem actionem mutare non potest. *Prosper Carauita.*

In Decis. 54.

IN decis. 54. in princ. Adde, vide supra decis. 13. vers. secunda præsumptio. *M. Ant. Pulu.*

In Decis. 55. Vtrum tales probationes.

REDDERE quòd in Regno non esset dubitandum per Pragm. subtit de dilatio, dicitur statutus terminus ipso iure, ibi, Butriga. in cap. licèt causam, adde videndum ibidem Dec. col. 9. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 55.

IBI, fuit pariter conclusum, Adde eundem in constit. Regn. causas alias. 5. nota. num. 8. Baito. in extrauag. ad repri. in uer. & figura, num. 12. & quæ dico in Prag. post prædictas, de ordi. iud. in 11. quæst. *Prosp. Carau.*

In decisio 55.

IN decis. 55. ibi, Fuit pariter conclusum. Adde, quod ratio potest esse, per ea quæ dicit idem auctor supra

supra in decis. 28. & ita ego obtinui in quadam causa quæ uertebatur in Curia ecclesiastica Auersana. *Marc. Anton. Puluerinus.*

In Decis. 56.

VIDE supra decis. 41. ubi uidetur aliter Dici Curiales consilij possunt trahere curiales admeratij, uide Capicium Decis. 9. & Rex Catholicus decimo Maij 1507. concessit capitula ciuitatis Neapolis, interque est undecimum sub ista decretatione: Placet REGIÆ MAIESTATI, quod officiales actu seruientes non trahantur extra tribunalia quibus inseruiunt, ita tamen quod non possint trahere alios a iudicibus proprijs, ita etiam fuit decretum die 21. Augusti 1518. in causa Egr. Annibalis Famatij cum Vincentio Bidello Comiti Episcopus Bisignanus, in uer. & sic attenditur, uide multa quando maius trahit ad se minus per Ias. in l. Imperium, col. 3. ff. de iurisdic. omn. iudicum *Ioan. Ang. Tisanellus.*

Decisio 56.

QVANDO concurrūt duo priuilegiati an attenditur quis est priuilegiatus. *Prosper Carauita.*

In Decis. 57.

INCENDIVM præsumitur factum culpa habitantium nisi probetur contrarium, non tenetur ex facto hospitantium, vide Ferrat. caut. 36. & Cępol. cons. 69. adde quod licet is cuius culpa incendium est commissum de iure teneatur ad emendam, tamen in foro conscientiæ non tenetur nisi ad pœnitentiam agendam pro culpa, Inno. in c. sicut diximus de homicid. Abb. in cap. presbyter, eo. tit. vide Ias. in l. prætor ait, §. prætor ait, vltima col. ff. de eden. quod intellige quando fuit in culpa leui, secus si in dolo vel lata culpa, quia tunc etiam in foro animæ, tenetur ad emēdam, Cors. sing. in ver bo; forum cōscientiæ, col. 34. vide omnino melius quam alibi per Decium in cap. quoniam contra, colum. 17. extra de prob. *Ioan. Ang. Tisan.*

Decisio 57.

AD hanc decisionem adde Bald. cons. 148. vol. 2. cum seq. & cons. 13. vol. 1. in antiquis, Ias. cons. 116. vol. 1. Bald. cons. Quidam thesaurus, quem refert Alexan. in l. domos, ff. de leg. 1. & cons. 430. & cons. 363. & Ang. cons. 218. Alex. cons. 50. vol. 1. in quibus consilijs habetur, quod oportet probare habitantem si domus est combusta incēdio, ad hoc vt sit excusatus. vide Iacobi, in l. quoties, §. qui dolo, in fine, ff. de probat. & in l. prætor ait, num. 16. ff. de edendo, ibi, nam plerumque incendium. Ang. Aret. in §. item is, num. 7. quib. mod. re contrah. oblig. & Petr. de Anchar. cons. 348. & Alex. cons. 66. num. 1. Bart. in l. si ita stipulatus, col. 7. in fi. ff. de verbor. oblig. Bertran. cons. 140. vol. 1. ibi, Secundo quia factum familiæ. vide infra, decis. 82. ver. Regulariter.

Cessantibus coniecturis præsumitur culpa habitantis.

Factū familię non facit transire periculum incendij in dominum incendium vt plurimum culpa habitantium committitur.

Afflict. in constit. super incisionibus 2. not. ... 3. & Gramma. decis. 3.

Ex culpa leuissima non tenetur emendare damnum commissum. *Prosper Carauita.*

Super decis. 57.

DE Incendio quis teneatur, vide aliqua per Thomam Gram. cons. 22. & ad istam decisionem vide Bald. cons. 130. & cons. 363. & Ange. cons. 218. incip. In quæstione proposita. Alex. cons. 50. In quibus consilijs habetur quod oportet probare habitantem si domus est combusta ..... ad hoc vt sit excusatus, & Iacobi. in l. quoties, §. qui dolo, ff. de prob. in fi. & in l. prætor ait, num. 16. ff. de edendo. & adde Barth. in l. si ita stipulatus, col. 7. in fi. ff. de verborum oblig. Adde Bertrand. cons. 140. vbi multa, & Bald. cons. 148. & cons. 13. in antiquis. Ias. cons. 116. & vide Ang. Aret. in §. item is, num. 7. Instit. quib. modis contrah. oblig. & Petr. de Anchar. consil. 348. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 57.

IN decis. 57. in princ. ibi, fuit cum magno gaudio, vide eundem supra in decis. 50. in princ.

In eadem decis. in princ. ibi, Fuit combusta quædam domus, vide ad materiam eundem D. Matth. in constit. Reg. quæ incipit, Qui dolosè domum, in 3. lib. & vide omnino Petr. de Rauen. in suo aureo Alphabeto in ver. incendium, car. 66. col. vlt. & vide Alex. in l. domos, ff. de leg. 1. & D. Ias. in l. sed & si, §. quæsitum, ff. si quis caut. & in l. prætor ait, §. prætor, & §. fin. ff. de eden. & ad materiā adde Hippol. in l. 1. 13. col. in princ. vers. & licet Doct. hic, nu. 113. ff. ad l. Corn. de sicar. vbi pulchre tractat circa materiam. incendij:

In eadem decis. num. 2. in fi. ibi, Petrus de Vbald. in tract. de societa. Adde in 8. parte quæst. 13.

In eadem decis. num. 6. ibi, Quod non teneatur dominus. Adde eundem infra in decis. 82. vbi vide omnino. *Marc. Ant. Polu.*

In Decis. 58.

TACITA societas omnium bonorum, per quam probetur, & quæ necessaria, sint, & maximè inter fratres, vide latè Decium consil. 21. vbi pulchrè examinat. Sed an socios omnium bonorum teneatur redimere socium ab hostibus captum de pecunia communi, vide per Bald. cons. 41. vol. 3. ibi, facta ista ęqualitas, vide Alex. cons. .... 1. vol. maximè in 3. colum. in princ. ibi, sed istud ideo. vide Soc. in l. Gallus §. idem credendum, ff. de lib. & posthum. quod propter sententiam non incidimus in illum errorem cui non restituit appiobatio se ipsum errorem demonstrat quo ad alium ab errore non reuocat, c. dilecto, extra de sent. excom. ibi, dicendum ista inra, alleg. Alex. 133. in fi. vol. 1. ad hoc propositum. *Ioan. Ang. Tisan.*

Decisio 58.

SEMPER enim præsumitur in societate æqualitas.

Ille qui est obligatus ad frumentum, potest dare eius æstimationem.

Ex actibus enim datur voluntas intelligi.

Quomodo est facienda æqualitas. *Prosp. Carau.*

In Decis. 60.

IVRANS omnia contenta in instromento esse vera, non potest allegare simulationem contractus, & agens via qua sibi ius non competit excluditur, fallit nisi essent admissæ probationes super simulatione, vt tenet Bald. in l. fi. C. de non num. pecun. refert Ias. in l. iusiurandum, §. procurator, ff. de iureiur. col. 9. adde quod talis clausula habet vim specificæ expressionis, Bald. in l. 2. de probat. quem sequitur Soc. cons. 82. 1. col. in nouis, Alex. cons. 27. 1. col. vol. 3. ibi, replicat conuentus est ista communis opinio, ut per Soc. consil. 82. 1. col. in nouis, & consil. 52. col. 1. ibi, non obtenta absolutione, vide Alexand. consil. 43. vol. 1. col. 3. vbi tenet non requiri absolutionem, vide Ioan. Bapt. Caccialupum in suo compendio posito post sing. Cremen. col. 6. qui copiose loquitur et tangit an iuramentum liget ita vel ne, ibi, ideo succedit regula, fallit quando coram principe, quia tunc fit condemnatio si constat de veritate, vt per Iacob. in tract. feud. ver. princeps, ibi, sed an in quinto speciali, vide Corsiit vers. iudex, col. 45. vide Alex. cons. 121. vol. 1. ibi, fuit iudicatum, ibi, per legem Beblius Marcellus, de qua facit festum Bal. in l. fi. C. de pign. act. & Barb. in cap. examinanda, extra de iudicijs. *Ioan. Aug. Pisanellus.*

Decisio 60.

AD istam decisionem adde Bertran. cons. 219. nu. 10. vol. 2. vbi an iuramentum firmet contractum simulatum, & Soci. cons. 155. in litera R. vbi singulariter, & vide Crot. in repetit. l. nemo potest, nu. 16. ff. de leg. 1. vbi singulariter dicit quod licet exceptioni simulationis non possit renunciari, etiam si in contractu simulato insit iuramentum, tamen fallit, quando contrahentes iurassent omnia & singula in instrumento contenta esse vera, tunc enim non admitterentur ad opponendam exceptionem simulationis, ex quo dicerent se periuros, & sic tanquam eorum turpitudinem allegantes non audirentur, potest tamen peti absolutio a iuramento: licet ipse dicat, quod potest attentari, quod sine absolutione contractus simulatio possit allegari. et ibi dat modum practicandi. Debet ergo petere absolutionem si vult agere, idem si vult excipere, Bald. consil. 11. vol. 4. ille enim qui petit absolutionem a iuramento, omnino venit contra iuramentum, Abb. cons. 8. nume. 7. vol. 2. & de quibus debet facere mentionem in absolutione obtinenda, vide infra decis. 220. col. 4. & pro materia Hippo. sing. 474. & eundem Mars. in constit. Reg. in Rubr. 15. vbi limitat. & Ioan. Bapt. Capellio in suo compendio posito post singularia. Cremens. & Alexan. cons. 42. vol. 1. col. 3. vbi sentit non requiri absolutionem, & vide Abb. in quæst. 3. per totum. et in cap. cum contingat, col. 1. fol. 241. ver. quæro casus, de iureiuran. & ibi per Innocent. cap. ad materiam, col. 3. de empt. & vendit. Felin. in cap. 1. num. 17. de iureiuran. Hippol. cons. 125. nume. 73. vbi ponit, quod iuramentum non validat contractum simulatum, vt ibi allegat cons. 8. & vide Soc. cons. 83. quod incipit, sequens, num. 6. vol. 3. & cons. 92. in nouis, 1. col. ibi, & ideo succedit regula. Crot. in repetit. l. si is qui pro emptore, col. 55. in fi. ibi, pro complemento huius articuli, ff. de vsur. & vide quæ scripsi supra decis. 53. & Alex. consi. 221. vol. 1. Corset. in ver. iudex, fallit in Principe. Iacobi. in tract. feud. in ver. princeps.

Adde ad materiam Gramma. decis. 89. *Prosper Carauita.*

Super Decisio. 60.

VIDE Bertrand. cons. 219. num. 10. vbi an contractus simulatus firmetur iuramento, Soc. 115. & vide Crotom in repet. l. nemo potest, de leg. 1. nume. 61. vbi dicit, quod licet exceptioni simulationis non possit renunciari, etiam si sit interpositum iuramentum, fallit si contrahens in eodē contractu cum iuramento affirmauerit omnia, & singula esse vera, tunc etiam non admittitur ad opponendum exceptionem simulationis, quia esset periurus, potest tamen peti absolutio a iuramento, & ibi per Crotum prædictū habes modum practicandi: debet tamē petere absolutionem à iuramento si vult agere, vel etiā excipere, Bald. cons. 11. ille autem qui petit absolutionem a iuramento non venit cōtra iuramentum, per Abb. cons. 8. nume. 7. etiam de quibus debet facere mentionem in absolutione facienda, & obtinenda, vide decis. 320. num. 14. & 15. cum seq. & de materia vide supra decis. 40. in fi. & Hipp. sing. 474. & Maz. in constit. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 60.

IN decis. 60. in princip. ibi, Quæ excludit exceptionem simulationis. Adde iuramentum omnia, & singula esse vera excludit exceptionem simulationis, vide omnino Ias. in d. l. nemo potest, 8. col. in fi. vers. ad aliud, num. 46. de leg. 1. in prima lectu. vbi dicit quod sæpe habuit de facto consulere: & ad probandum cōtractum simulatum quę sint necessaria, vide infra in decis. 65. & quæ ibi posui in apostilla & adde an simulationis exceptioni renunciari possit, vide Felin. in cap. si diligenti, de foro competenti col. 7. vers. nonum corollarium, num. 36. vbi vide omnino, & adde ea quæ pulchrè dixit Ias. in materia simulationis contractus, in l. cum ea quæ, C. de transact. & adde Grammat. in decis. 45. incip. In causa, vbi latè de clausula, omnia, & singula esse vera, quod operetur, col. 1. & in decis. 89. incip. Aduersus, vbi vide omnino, & ista clausula facit cessare exceptionem non numeratæ dotis, Grammat. decis. 503.

In ead. decis. num. 1. ibi, Per Alex. in l. nemo potest, colom. 2.

Adde eundem Alexandr. in l. Seius, & Augerius, in pen. colum. in vers. refert etiam hic, ff. ad l. Fal. vbi egregiè examinat hoc.

In eadem decis. num. 2. ibi, Et post litem contesta tam non licet mutare actionem. Adde, quod contrarium videtur sentire idem auctor, supra in decis. 53.

eis.53.dũ ibi dicitur quod in causa appellationis per viam principalis petitionis fuit actum petitione hereditatis. *Marcus Ant. Pulver,*

In Decis.61. in princ.

DOs promissa & soluta a patre an æquiparentur, latè per Decium cons.35. cũ duobus seq. vbi disputat an Auth. sed quamuis, habeat locum in dote promissa. ibi, & fuit conclusum quod sic, vide Capic.decis.176.vltimo dubio, & Soc.cons.32. vol.3.ibi, vxori nobili, vide eundem in constit. mulieres vedatarium. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 61.

Iam, primo, adde Neapod. in consuetud. Neap. prima, & eundem Mats. in constit. licentiam, col.2. vers. ibi verò, & Rom. sing.183. & vide Cagnol. in repetit. l.2. num.200. C. de pactis inter empt. & vendit. vbi pulchrè loquitur de euitando circuitu, & nota quod etiam contra cæremonias iuris ciuilis multa tolerantur, vt euitetur circuitus. Cassa. cons.11. num.67. & vide omnino Carolum Ruin. in repetit. l.4. §. Cato, ff. de verbo. obligat. num.20. & ibi Hieron. Butticell. qui tenent contra num.42. Lancellot. in repetit. Rubr. ff. de verb. oblig. col.25. & Alciat. in l.1. num.15. ff. de verbor. obligat. & ad istam decis. vide Iacobin. l. cum fundus, §. seruum tuum. Dec. cons.45. ibi, sed contrarium, vide Mats. in constitutione, fratribus, in fine. *Prosper Carauita,*

In Decis.61.

In decis.61. in princ. ibi, Promissio constituendi dotem, an habeat eundem effectum ac si esset cõstituta. Adde Grammat. decis.503. incip. Illustris Marchionissa Padulæ, col.5. in fi. vbi vide omnino.

In ead. decis. num.3. ibi, Tertio dubitatur. Adde l. nihil, ff. rer. amot. & ibi, uide quæ posui in apostilla ad Bart. & adde circa hoc tertium dubiũ vltra DD. allegatos hic per Matth. adde Ang. Aretin. in §. fuerat, 20. col. in fi. Instit. de actio. & adde D. Ias. in l. nõ totum, circa fin. C. de legat. & adde eundem Ias. in Rubr. ff. solu. matrim. in 5. col. & seq. & adde Felin. in c. tertio loco, in 1. & 2. col. Sed quid si contractum est matrimonium per verba de præsenti, non tamen est ducta ad domum viri, nec est carnaliter cognita? Quæritur an mortuo viro lucri faciat antifatum, vide omnino Neapoda. in consuetud. de iure quartæ, in quæstione quæ incipit, Sed quid si est contractum matrimonium. *Marcus Antonius Pulverinus,*

Decisio 62. & 63.

AD hanc decis. adde supra decis.52. quæ autem sint exceptiones, quæ impediũt litis ingressum, vide Marianum Soci. cons.38. ver. cum ergo, vol.1. & Paul. de Cast. cons.221. in fi. vol.2. Aretin. in §. æquè, num.5. de excep. Bertran. in cons.129. vol.1. num.3. exceptio iurisiurandi non est, si est decepta ueritas, ut per Bald. in l. fin. nu.1. C. de non numer. pecun. Quod limita nisi probationes receptæ fuissent parte contradicente, Bald. in l. certi condictio, §. quoniam, in fi. ff. si cert. petat. & Hippol. cons.19. num.7. *Prosper Carauita.*

In Decisio. 62.

In decis.62. in princ. ibi, Via uicinalis in medio duarum terrarum non impedit ius congrui. Adde, sed pone quod uenditur domus quæ est coniuncta, & collateralis horto, uel curti domus cuiusdam uicini, & coniuncta domui alterius uicini, utrum Dominus horti, uel curtia habeat ius congrui, uide infra in decis.223. sed quid si uia publica esset in medio, utrum habeat locum ius congrui, uide Bartholom. Cæpol. in tract. suo de seruit. rustico. præd. cap.3. de seruit. uiæ, col.13. in 20. quæst. *Marc. Antonius Pulverinus.*

Super Decis.63. in summario de exceptione &c.

QVAE autem sint exceptiones impedientes litis ingressum, Soc. cons.38. Paul. cons.221. in fi. & de materia huius decis.63. vide Ioan. de Amic. consil.48. & supra decis.52. Aretin. in §. æque, num.5. de except. & Bertrand. cons.129. numero 3. *Hier. de Martino.*

In Decisio.63.

In decis.63. fuit dubitatum si contra agentem opponitur exceptio iurisiurandi ad impediendum litis ingressum. Adde quæ autem sint exceptiones impedientes litis ingressum, uide omnino Alexand. in apostillis ad Bartol. in l. vir bonus, ff. iudic. solui. vbi enumerat omnes exceptiones impedientes litis ingressum.

In eadem decis. Adde infra in decis.240. & vide pragmaticam Regis Ferdinandi, incip. Comparente reo, char.253. & adde Ias. l. nam & postea, 3. col. in princ. ff. de iureiur. vbi vide omnino, & vide eundẽ Afflict. constit. Reg. exceptiones dilatorias, col.7. vers. sed an ista, & in 2. col. vers. quarto quæro, & in constit. Reg. exceptiones filiationis, 2. col. in princ. vbi vide omnino, & adde eundem sup. in decis.52. vbi etiam vide omnino; Sed quid si opponatur exceptio impediens litis ingressum quæ requirat altiorem indaginẽ, an impediat litis ingressum, vide Bartol. l. nam & postea, in princ. quẽ refert, & sequitur Alex. l. ille a quo, §. si de testamento, 2. col. 2. not. ff. ad Trebell. Sed quid si iudex vult omittere cognitionem super exceptione opposita, & istam reseruare cognoscendam in fine causæ, & ad vlteriora procedere an possit? Vide Alex. d. §. si testamento, col.2. ver. iuxta hoc, & adde Matth. constit. prædicta exceptiones, col.6. ver. septimo et vltimo, num.56. vbi vide. *Mar. Ant. Pul.*

In Decisio.64.

PROCVRATOR & institor non obligant dominum criminaliter ex iuramento ciuiliter sic, & executio fit contra dominum, vide de institore per Deciũ cons.510. vide quando fit quietatio institori an intelligatur de debito proprio, vel communi, vide Bald. cons.72. in fælicitate, vol.3. ibi, & in constit. Regni cos. dic rationem esse, quia

constitutio requirit proprium iuramentum iurantis ad hoc ut de periurio puniri possit, & sic non sufficit, quod præstetur habenti speciale mandatum, ita Lucas in l.... col.6. in fi. C. de erog. mil. anno. lib.12. in ver. & in dicta causa criminali, vide Lucam in l. in sacris, col.11. de prox. sac. scri. lib.12. ibi, bene tangit, vide Alex. cons.186. & Socin. cons.90. col.6. in nouis. *Ioan. Ang. Pisanellus*.

Decisio 64.

AD hanc decisionem adde quod nuncians in instrumento non debet necesse probare, quod sit versum in vtilitatem domini, l. fin. ff. de executor. quod non procedit in prælato ecclesiæ. Cotta in suis memor. in ver. Eccles. *Prosp. Carauita.*

In Decis. 64.

IN decis. 64. num.2. ibi, Item quia causa super præsentatione instrumenti, Adde, videri tum Mag. Curiæ, incip. Item seruat dicta Curia char.283. Iuxta hanc decisionem D. Matthæi, quæritur vtrũ procurator cui facta est promissio iurata, procuratorio nomine possit accusare debitorem de periurio, tam ipse quàm principalis creditor qui fuit absens tempore iuramenti, vide omnino D. Matth. in constitut. eos qui scienter, 4. col. in fi. *M. Ant. Puluer.*

In Decis. 65.

CONTRACTVS simulatus ex pacto de retrouendendo, & iniustitia pretij præsumitur, vide Ias. cons.131. vol.4. & cons.153. huius decis. numer Decius cons.292. ibi, neque instantiam, vide supra decis.4. ibi, ad faciendum contractum, quòd ista duo sufficiunt, vide omnino Dec. cons.267. sed vide omnino Abb. in cap. in aliquibus, de decim. vbi concludit, quòd ex his duobus non arguitur simulatio, nisi de Vipetianum in repetit. l.1. §. & parui, ff. quod vi aut clam. vide quæ notaui Afflic. in decis.4. supra. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 65.

ADDE Dec. cons.18. & cons.308. nu.5. Iacobi. in l. epistola, §. si error, num.4. ff. de pact. Abb. consi. 69. num.1. vol.2. Bald. cons.359. vol.5. & cons.205. vol.2. in nouis. Alex. cons.40. vol.3. in primo dubio. Bart. in additione quã facit ad Extrauag. Iust. de except. vbi multa pulchra nu.28. Barb. consi.8. nu.5. vol.4. & quando contractus præsumatur vsurarius, Barbat. consil.22. vol.4. num.1. & an post triginta annos possit agi, Bald. cons.272. Vtrum post triginta, vol.3. & Rom. cons.304. & 423. num.7. De materia simulationis contractus vide Bald. cons.18. & cons.237. Proponit. & cons.279. In causa ista, vol.1. & alia quæ requiruntur vltra hic dicta, vide Alex. cons.109. num.14. Dec. cons.167. Alex. consil.46. vol.3. & cons.109. & 119. vol.4. & consi.28. vol.3. Iacobi. in l. si quis nec causam, §. pignori, ff. si cert. petat. & tex. in l. nec vliam, aliàs l. etiam, §. si quis, in ver. exiguum, ff. de petit. hæred. vbi paruum pretium non petitur loco rei. Iason cons.150. 4. vol. & cons. seq. & cons.153. eod. vol. Et nota, quòd ille, qui dicit contractum simulatum, debet probare & exprimere speciem simulationis. Dec. cons.463. num.8. vbi multa cumulat. & ibi, an simulatio contra instrumentum testibus probari possit. An autem contra singularem successionem possit agi ex contractu simulato. Bald. in l.1. C. de pign. act. quod nota: quia habui in facto. Ludo. cons.304. in fi. Bal. in c.1. in fi. de feud. dat. in vic. leg. cõmiss. et cõs.18. vol.2. ibi, 13. sufficiunt duo, vide eundem Mat. in c.1. de feud. dat. in vic. leg. cõmi vbi per plures columnas tractat materiam simulationis contractus. Ludo. Gozad. in repet. l.2. nu.183. C. de pact. inter empt. Paul. de Cast. cons.143. Viso processu. De materia huius decisionis vide per Cagnol. in d. l.2. C. de pact. inter empt. Grammat. decisio. 76. & eundem Afflictum decisione 40. & Corneum consil.4. volum.1. Abb. consil.77. Barb. cons.51. vol.1. Corn. cons.134. Quamquam, per totum. & consi.241. & cons.346. vol.1. Bertran. cons.184. vol.1. & cons.170. num.1. vol.3. & cons.32. vol.3. & cons.88. vol.1. & consi.263. vol.2. & cons.119. eod. vol. & de materia huius decisionis, vide supra decis.40. in fine. & Cuman. consil.155. vbi plenè, & Bal. cons.389. vol.4. vbi quanta faciant præsumi contractum fœneratitium. & an ad præsumendam simulationem contractus requirantur plura indicia vel vnum, Decius consil. 692. vol.4. Pactum de retrouendendo an faciat contractum simulatum. Bald. cons.237. Propositis. & consil. seq. & cons.314. vol.1. Barb. consi.8. per totum vol.4. & cons.22. eod. vol. ibi, nec probatur. Barbat. cons.8. num.2. vol.4. & ibi de materia huius decis. multa notabilia. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 65. numer. 1. vers. fuit bene discussum.

DECIVS tamen cons.167. sustinet, quòd omnia ista tria requiruntur, & dicit in quibus habeat locum cap. ad materiam, extra de empt. & vendit. & quòd non habeat locum in datione in solutum, vide eundem Dec. cons.18. & cons. prælleg. & an ex contractu simulato possit agi contra singularem successorem, Bald. in l.1. C. de pign. actio. Roman. cons.304. & Bald. in cap.1. de feudal. inuest. in fine. Quæ autem sint coniecturæ, & probationes ad probandum contractum simulatum, vide Bart. cons.21. in vltimis. & an pactum de retrouendendo faciat præsumi contractum simulatum, Bald. consi.237. & seq. & cons.314. & de materia simulationis vide Matt. in cap.1. de feud. dat. inuest. cons.5. Paul. consil.143. incip. Viso processu, & Corn. cons.4. Abbas cons.73. incip. Tria faciunt. Bertrand. consi.184. & cons.170. num.1. & cons.32. & cons.88. & de materia huius decis. vide supra decis.40. in fi. Bald. consil.389. vbi quæ faciunt præsumi contractum fœneratitium, & an requirantur plura initia, an vnum, Dec. cons.692. *Hieron. de Martino.*

In Decisione 65.

IN decis.65. In causa. Adde Grammat. decis.76. inci. Magnifica Hippolyta, col.8. vbi vide omnino. Sed aduerte, quòd ista quæ dicuntur in contractu emptionis, & venditionis, vt patet in hac decis. non habent locum in datione in solutum, vt eleganter voluit Fulgos. consi.134. incip. In quæstione. vers. coram Capitaneo, 2. col. sequitur Dec. consi.308. 2. col. versic. secundo quia hic agitur. & latius idem Dec. cons.147. col. pen. vers. tertio respondetur. & idem

idem Dec. hoc dictum sequitur consil.18. 3.col. in princ. & adde eundem infra decis.339.

In ead. decis. num.2. ibi, Sed sufficiunt duo tantum. Adde ad faciendum contractum simulatum sufficiunt ista duo tantum, videlicet, pactum de retrouendendo, & modicitas precij, & istam opinionem tenet etiam dominus Thomas Ferratius in cautelis suis, caut.17. quem vide omnino, & adde Dec. consil.167. vbi latè examinat hunc articulum, & eundem in cons.308. incip. In casu ad nos transmisso, in 2.col. Barth. Socin. in cons.249. incip. Nunquid ex duobus, in 2. vol. Paul. de Cast. in l. rogasti, §. si tibi, ff. si cert. pet. Ange. de Aretio in §. ea quæ, in 32. col. Instit. de except. Sed quæritur, quòd dicatur modicum pretium vt cōtractus dicatur simulatus, & vsurarius, vide Guido. Pap. in sing. 938. & adde Bart. in l. si societatem, §. arbitrorum, in 7. col. ff. pro soc. & ad hunc articulum adde nouissimè dominum Ant. de Burgos, in cap. ad nostram, 12. col. ver. veniamus modò, de empt. & vendit. & Fratrē Bernardi. de Bustis, in prima par. suorum sermonum, in 27. sermo. vers. secundo committunt vsuram, vbi vide omnino, Sed aduerte, quòd si in contractu est appositum iuramentum, cum clausula, omnia, & singula esse vera, excluditur exceptio simulationis, vide decisio.5. num.60. Item nota vnum, quòd est singulare, quòd præsumptiones fraudis, ex quibus contractus venditionis arguitur, & probatur simulatus, vt patet in iuribus hic allegatis, non habent locum in datione in solutum; ita Fulgos. cons.134. & sequitur Decius cons.260. 2. col. num.4. & adde Roman. consi.473. 8. col. vers. vltra, vbi omnino. *M. Anton. Pulucrinus.*

In Decis. 66.

N decis.66. in principio. Adde an talis moratoria, seu saluusconductus extendatur ad debita iurata, vbi nihil dicitur de debitis iuratis. vide decis.5. num. 5. & Ias. l. quoties, in princ. C. de precibus Imper. offer. *Mar. Ant. Puluer.*

In Decis. 67.

IDE in decis. 282. & 378. ibi, & vnus actus sufficit, vide aliqua allegata per Alexand. cons.6. col. 2. vers. est enim, in primo vol. & cons.82. in prima col. vol.3. *Ioan. Ang. Pisan.*

Super Decis. 67. in vers. fuit dubitatum.

QVAE requiruntur ad acquirendum quasi possessorium in iuribus incorporalibus, vide Iason. in §. æquè, Institut. de actio. Ias. in l. si prius, ff. de noui oper. nunciat. Ioan. Fab. in §. retinendæ, Instit. de interd. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 68.

VANDO emptio fundi tantæ mensuræ fit vno pretio, licèt plus reperiatur, cedit lucro, vide Dec. cons.500. Boer. dec.50. in 2. parte. Ias. cons.73 t.2. dubio, vol.1. & cons.29. vol. eod. Vide de hoc quando est receptū à corpore & quando à quantitate, Soc. in l. falsa demonstratio, ff. de condit. & demonstrat. Anton. de Butrio in cap. cum causa, col.16. de empt. & vend. vide de concessione facta cū istis terminis si postea reperiatur pluris mensuræ in terminos designatos per Alex. cons.82. vol.7. vide quando venditio est facta de partita tot iugerum in tales confines vel iuxta tales confines. Alexand. cons.116. aliàs 107. vol.6. an venditio fundo delata debeant mensurati cum fundo, Bart. in l. prædia, §. ita legatum, ff. de fund. instruc. & quid in ripa, in Rubr. de contrahen. empt. q.4. & quid in possessione locata ad mensurā iugerū, pulchrè per Alex. cons.120. hic alleg. ibi, & dicit Bald. vide supra dec.58. ibi, hanc decis. approbat, vide Alex. cons.73. 1. col. vol.3. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 68.

IAT, præsumendum est, adde Alexand cons.62. consideratis verbis, num.6. vol.4 vbi quid actum sit inter contrahentes, & pretium attenditur, & ibi ponit exemplum. & Barb. in cap. ex parte, col.6. in fi. extra de feud. ibi, & pro hoc facit, vide Dec. cons. 500. vbi plenè declarat, qualiter dicatur incipiens a certo tempore, & quando, Ias. in cons.55.73. & 79. vol.1. Barbat. in Rubr. de empt. & vend. col. fin. & infra decis.280. vide Ias. in §. actionum, num.17. Instit. de action. Capic. decis.14. *Prosp. Carau.*

In Decisio.68.

IN decis.68. nu.2. in fi. ibi, Et pro hoc facit &c. Adde vide omnino Decium cons.347. Incip. Prima facie, & vide omnino Antoni. de Burgos, in cap. cum causa, in antepenult. col. vers. decimoquarto limito, extra de empt. & vendit. *Mar. Ant. Puluer.*

In Decisio 69.

CTVS gestus metu reuerentiali verborum vel minis rescinditur & iussui æquiparantur importunæ preces testantium, & pro parte rescindi, & pro parte confirmari. ibi, vnum præsumendum. Authoritas notarij, adde quod semper testamentum præsumitur validum nisi probetur contrarium, Decius cons.11. secundo dubio principali, vbi multa. ibi, vide sunt, vide supra decis.59. & 393. & hoc fortius indicat concurrentiam personarum, vt dicit Alexan. cons.42. col.1. vol.1. ibi, nam ista æquiparantur, vide Alex. cons.124. in fi. vol.1. ibi, nisi in tyranno, vide Soc. cons.23. col.5. in nouis, vbi tenet quod imperium Principis aut dignitas rogantis non inducit metum, vide eundem cons.59. col.8. an propter minas liceat occidere aliū, ponit Ias. in l. vt vim, col.4. ff. de inst. & iure. adde quod minæ de occidendo inducunt inimicitiam capitalem, glos. in l. licet, de arbitr. quam sequitur Alex. cons.14. col.2. vol.3. adde quod contra minantē est maxima præsumptio, Bolog. consil.37. colum.5. circa finem. ibi, nec obstat, adde quod si quis per blāditias fuit heres institutus & non consanguinei testantis, tamen si consanguinei reperiuntur in possessione ipsi præferuntur instituto, ita Bald. in l.1. C. si quis ali. test. proh. sequitur Corf. suis sing. ver. hæres, col.38. ibi, occultè per alium, vide omnino Decium, cap.1. de offi. da

leg.

leg. not. 2. & conſ.42. vide Paridem in tract. ſyndi, char.23,col.3. *Ioann. Aug. Piſan.*

Deciſio 69.

AD iſtam deciſ.adde ſupra deciſ.43.ibi, Vnde ſicut actus reſcinditur ad intellectum & limitationem, quæ continentur hic, vide Paul.de Caſt.conſ. 174. col.3. in princip. vide Ioan. Capic. in tract.de dot. 13.par.quæſt.88.& in materia metus, vide Bertrand.conſ.4.num.31.cum ſeq.vol.3.vbi multa not. & vide ſcripta in materia metus,in deciſ.336.& Bertrand.conſ.336,vol.1.& conſ.64.& conſ.1.eod.lib, & quis dicatur metus iuſtus, Barb.conſ.60.num.6, vol.1.& Corn.conſ.41. vol.2. & de materia metus, vide ſcripta infra deciſio. 246. & qualiter primus metus purgetur, Barbat. conſ.54. nume.21. vol.1. & metus qualis debeat eſſe, Barb.conſ.30.col.1. volum.3.& Corn.conſ.41.vol,2. vbi pulchrè de metu non purgato,& Barb.conſ.81.num.24.vol.2.vbi dicit,quod facilius probatur metus,quam libertas animi,nu.11.Iaſ.in l.ſi ob turpem,nu.3.ibi,quarto limitat.ff.de condic.ob turp.cauſ. & Bald.conſ. 26.punctus in littera D. vol.3. in nouis, & vide Dec. conſil.219.num.8. cum ſequen, & Vital. in tract.clauſ, clauſula de metu vxoris. et Alexan. in l.ſi cum dotem, §.eo antem tempore,ff.ſol.matrim.& eundem Afflict.in conſtitut.dubitatio Iuriſperitorum.9.not. col.fin. & Iaſ.in l.Titia, nume.11. ff.de verbor. obligat.& Barbat.conſ.60.num.3. vol.1. vbi de materia iſtius metus, & in omnibus iſtis locis inuenies multa ſingularia, & dicenti ſe feciſſe aliquid metu carceris, an ſit neceſſe probare,quod in illo puncto, vel hora qua fecit contractum erat in carcere, Bald, conſ.47.in 2.parte, aliàs in 3.vol.conſ. 115.& qualiter probentur verbera vxoris, Barbat. in d.conſ.6, num.3. & Bald.conſ.223.punctum infraſcript. volum.1:aliàs eſt in tertio vol,num.26. & Franc. Are, conſ.14.vbi ſi quis contrahit metu,ſi ſoluit ex poſtfacto pecuniam, vt adimpleat contractum, videtur ipſum approbare. *Proſper Carauita.*

In Deciſ.69.

IN deciſ.69.num.8.ibi, Et hoc verum ex poſt facto. Adde limitatio. ad regul.l.ius noſtrum, de regul. iur. vide infra in deciſ.125. vbi habes etiam teſtamentum ex poſtfacto pro parte rumpi, & pro parte non. *Marc. Ant. Puluer,*

In Deciſ.70.

QVANDO proceſſus eſt nullus ſi iterum agatur, expenſæ debent refici, dicit Old. conſ.1. col.1. quod proceſſu pronunciato nullo debet omnia ex integru fieri, & talis pronunciatio eſt interlocutoria. Ang.in l.ſi quis libertatem, in ſi. princ, ff.de peti.her.adde quod perempta inſtantia, ſi actor vult iudicium proſequi,tenetur prius expenſas reficere, & non ſufficit depoſitum, ita Decius conſ.34. in fine,vide omnino prag.de inſtantia non reſtituenda, vide Alex. conſ,164. in princ. vol.3. qui dicit quod ratione proceſſus nulli debentur expenſę,adde quod ſi quis per contumaciam fuerit poſitus in poſſeſſionem, quod ſi cōtumax voluerit audiri, debet reficere expenſas prius,ſufficit tamen oblatio ſine depoſito, quia eſt actus qui fit in iudicio, ſecus ſi extra iudicium, ita Bart.in l.ſi rem alienam, ff.de re pign.act. §.fin,& conſ.27.& 22. Ioan,Angelus Piſauellus in 3.volum.conſi,nondum impreſſorum, *Ioan. Ang. Piſanellus,*

Deciſio 70.

IBI, iuxta l.Barbarius,vide Hippo.in ſua pract, §,aggredior,col,2.ver. item ſuum. *Proſp.Carauita.*

In Deciſ.70.

IN deciſ.70.in princ.Adde eundem Matth.infra deciſ.77. vide Dec. conſ.191. 3.col.circa medium, verſ.quia omnia facta,

In eadem deciſ.in fine ibi, Data nullitate proceſſus. Adde Dec.conſ.34.col. vlt.Lanfranc.in repet. cap. quoniam contra, ſub Rubr.de expenſ.in fine, & adde quod perempta inſtantia ferri non poteſt ſententia, vide Parid. de Puteo in commento cap. deteſtantes, in ver. reſtat, char.90. *Marc. Anton. Puluerinus,*

In deciſ.71. in verbo, agnoſcere.

ILLAM gloſ. ſequitur Corſet. ſing. ſuis in verbo,expenſa,colum.3. *Ioann. Angelus Piſanellus.*

Deciſio 71.

AD iſtam deciſ. adde quod Ang.in §.fin.in fine, ver. & ibid. Ioan. Fab. nume.5. Inſtit. de action.dicunt iudicem poſſe liberare debitorem creditore nō ſubminiſtrante expenſas,idem dicit etiam Corſet.in ſing.in ver.expenſa,io tertio. Felin.in cap.1. num.9. de libel.obla.& Boer.deciſ.303.num.2.nihil ad hoc allegant, Ioannes de Plat.in l.fin.C.de eroga.milit. anno. Dicito aliter, & quod hoc caſu expenſæ fient a Curia,per l.lege Cornelia,ff.ad Syllan.ſed illa lex loquitur in criminalibus; vbi ad publicam vindictā agitur, Par. de Put. in ſyndicatu,in ver. an carceratius, fol.84. dicit quod poteſt agi actione iniuriarū, & iudicio pęnali contra creditorē denegantes victū, per l.ſi victū, ff.de re iudi.practica, quæ eſt optima legū interpres ſeruat iuxta primā opi. & ita quotidie conſeruat Magna Curia Vicariæ. Addé iſtam deciſionem gloſ,in l.2.in ver.de pane & aqua,in litera C,in tit.de los hobiemus,lib.3.& Corſet.in ſing. in ver.expenſa,lo tertio, & Guid.Pap.deciſ.Delfin. deciſ.211.& Afflict.in cap.1.ver.ſi iudex. colum.4.de pact. tene vbi aliqua de hac materia, contra fiſcum nō poteſt fieri ceſſio,deciſ.265.ver.32.& an negans debitum poſſit poſtea confiteri. & cedere bonis, vide deciſ.295.& 379. & an poſſit cedi poſt reſcriptū dilationis quinquennalis, infra deci.397.vide Boer. deciſ.303. *Proſper Carauita.*

In Deciſ.71.

IN deciſ.71.in princ.Adde Anton.Corſet.in ſuis ſingular. in ver. creditor, qui fecit carcerare, & in ver.expenſa; & vide Parid.de Puteo, in tract.ſyndica.in ver. an carceratius, char.30. *Marc. Anton. Puluerinus.*

In de-

In Decisione 72.

Emphyteusis excludit ius congrui, vt vbi est probandus certus actus duo testes sufficiunt, nec generalis sufficit, vide Fabrum Instit. de adopt. in §. sic enim. vbi dicit esse permissum quęrere istas vias indirectas, & infert ad quæstionem iuris congrui, & secundum hanc decisionem ita concludit Iacobi. in tract. de Roidis, col. 20. Nota in materia, quod licèt clericus emens cessare faciat ius congrui, tamen si clericus in fraudem emerit dicitur exclusus, & illa res applicabitur vicino, & vltra alios ad hoc pondero Cons. in suis sing. in verb. Gabella, col. 36. & corroboratur per id quod voluit Lucas de Penna in l. fin. C. de anno. sublatis sex. quòd si quis alienauerit bona sua in clericum in fraudem ad hoc vt euitet collectas vel alia munera, priuabitur illis, vide ibi primo, quia licitum, hoc idē tenet Alex. cons. 112. col. 2. vol. 1. vers. sexto ibi, sed vbi est expressum vide omnino Iaco. in tract. feud. ver. præsentes, col. 1. ibi, & si contractus qui de sui natura, vide Alexand. cons. 136. col. 4. vol. 1. & in d. consi. 112. in fine, ideo Alex. cons. fin. vol. 3. decidit, quòd si emphyteuta donauit suum vtile dominium, & donatarius promisit dare centum, qui demum vendendo directus dominus præfertur, quia non potest dici vera donatio, sed magis fiebat in fraudem, & per consequens sine assensu non potuit, ibi, si aliquis tenet frumentum, vide multa quæ ad hoc propositum cumulat Ias. in l. si quis nec causam, ff. si cert. petatur. ibi, & sic fuit lata Regia sententia, vide Mats. sing. 105. ibi, & ego putaui de mentione pretij, per d. gl. in l. fi. C. de prædi. curi. lib. 10. mentionatam in fine decis. nostræ, vide Dec. cons. 160. qui tenet, quòd licèt sit actum inter partes, quòd sit permutatio, vt quando detur vna res pro alia, tamen si res vnius partis fuit data æstimata, non erit permutatio, sed venditio, quod pulchrum est, vide etiam Bald. relatum per Socin. cons. 4. in nouis, col. 2. ibi, nec est in consideratione, quòd contrahentes non possint veritatem mutare, vide in decis. 80. in fi. ibi, non est iurandum, & hanc partem videtur tenere Iacob. in alio casu in tracta. Roidis, col. 12. circa finem, de clerico an faciat cessare ius congrui, vide Neapod. in consuetud. incip. Si Ecclesia emat in titulo de iure congrui, in verbo, sed quid de clericis, per tex. in cap. signific. 11. q. 1. & tanto magis quia in constitut. sancimus solui exceptitur ecclesia, & idem tenet Afflic. in d. const. sancimus, in princ. in 3. not. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 72.

Ibi, tertio adducitur, ex breuitate temporis præsumitur fraus. vide Iacobi. l. emptorem, num. 3. de probat. vbi decidit pulchram quæst. per hanc regulam. Barbat. plenè cons. 72. col. 3. num. 11. vol. 4. Hippol. singul. 480. vbi ponit limitationem. & vide Roman. cons. 367. circa fin. vbi ponit an præsumatur donatio simulata quando fit inter personas coniunctas. Et an fraus præsumatur inter consanguineos contrahentes, Abb. cons. 115. vol. 2. & qualibet fraus præsumitur ex alienatione omnium bonorum. Alex. cons. 108. vol. 4. nu. 4. ex breuitate temporis præsumitur fraus, vide Hippol. plura ponentem in l. statuliber, col. 2. num. 81. ff. de quæst. & Iacobi. in l. nullus idoneus, num. 7. ff. de testi. & Ias. in l. si ob turpem, num. 8. ff. de cond. ob turp. causam, Barb. plenè in cap. illo vos, col. 2. in fi. extra, de pig. Aret. in §. in fraudem, col. 1. Instit. ex quib. caus. vi. de omnino Roman. consi. 246. & Deci. consil. 243. num. 7. & Paul. de Cast. cons. 337. primo quæritur, col. 3. vol. 1. & Alubar. in tract. de numer. in ver. animodo et petit quærere. char. 14. col. 1. & Hippol. in reper. rubr. de fideicomm. char. 7. col. 2. & Alexand. cons. 96. num. 5. vol. 7. & Corn. cons. 29. in litera E. vol. 3. vbi pulchrè col. pen. & Corset. in suis singul. in ver. præsumptio. Et nota quod fraus non præsumitur nisi probetur, l quoties, §. qui dolo, ff. de probat. Barbat. in c. cum tibi, in pen. not. de testam. Sic etiam contractus in dubio non præsumitur vsurarius. Dec. cons. 308. num. 7. & quomodo probetur fraus, Dec. cons. 235. num. 2. & Barb. cons. 60. nu. 1. vol. 4. & dolus præsumitur in arduis, Barb. cons. 29. nume. 17. vol. 1. & dolus probatur ex coniecturis, Barb. cons. 11. num. 21. & cons. 45. num. 12. vol. 1. & Corn. cons. 137. vol. 3. col. 1. in fine. Contractus emphyteuticus an requirat scripturā, Bal. cons. 200. Corn. cons. 187. in litera N. vol. 1. & vide Bal. cons. 100. vol. 3. col. 2. in antiquis. vbi ponit simulationem, aliàs vol. 1. consi. 116. ibi vnde fuit conclusum. vide Socin. consi. 169. uol. 2. in litera E. uide Alexan. consil. 58. uol. 4. ubi ponit contractus, qui non possunt probari per testes, Guid. Pap. cons. 18. uol. 2. col. 6. *Prosper Caravita.*

In Decis. 72.

In decis. 72. nu. 4. ibi, Quia illi testes sunt singulares. Adde Lanfranc. in repetit. cap. quoniam contra, in uerbo, testium depositio, col. 5. uers. & generaliter ut scias: & ad materiam testium singularium adde Iason. l. admonendi, col. 104. ff. de iureiuran. Alexand. in l. inter pares, col. penult. in fine, ff. de re iudic. Iosnn. Crot. in tractatu suo de testib. septima par. col. 24. & 25. uers. decimotertio, Fel. in cap. licèt ex quadam, 2. col. in fi. uers. ultimo sciendum est, de testib. Hippo. sing. 114. incip. Vulgatum, & tritum, & quod pulchrè dixit Dec. de singularitate testium, cons. 310. col. fin. in fine.

In eadem decis. nu. 8. ibi, Quod si statutum dicit. Adde D. Ioan. Franc. de S. Nazario, in suo eleganti tract. de peste, fol. 97. in q. incip. vndecimo quæro, uers. sed quid si à principio.

In eadem decis. num. 9. ibi, Quia licèt contrahentes. Adde Dominum Philip. Dec. consi. 160. incip. In causa, col. 1. uers. ad iudicandum enim qualitatem. *M. Ant. Puluer.*

In Decis. 73. ibi, Bald. in d. l. cum plures.

Adde quòd contrarium uidetur Bald. in l. fin. 3. col. ff. de ferijs, dicens, quod si iudex præfigit terminū peremptorium ad probandum, quod eo finito admittitur incontinenti ad probationem, quem refert, & ibi multa cumulat Ias. in l. non solū. §. morte, col. 7. ff. de

ff.de noui oper. nunc. & in l.admonendi, char.21. col.4.ibi, item per decis. vide Soc. cons.19. in nouis, vbi dicit quod seruans tempus dicitur seruare formam, & per hoc sit ipsius pro forma adduco quod etiam per pactum vel statutum, l.fin. C.de fideius.& not. Bart.in l.si. C.de pactis, sed vbi tempus requiritur à lege, vel statuto censetur formaliter, ergo &c. Bald.in Auth. quæ supplicatio, C.de precibus Imp. offe. per illum text. & cui incumbat probatio istius temporis, vide omnino Iason.in Rubr. C. qui admitti. secunda & tertia col. vide Cep. in tract. de seruit. sub titulo de serui. rustic. prædio. chat.9. col.5.& vide quæ sit forma in decis.378. *Ioan. Angelus Pisanellus.*

Decisio 73.

LICET labitur tertius, reo elapso, si infra modicum tempus obtinetur quod promissum est in tertio dicitur satisfecisse conditioni.

Vbi aliquod promissum est per contrahentes respicienda qualitas, & bonitas rei, & non seruatur promissum.

Omne tempus computatur, de momento in momentum. *Prosper Carauita.*

In Decis. 73.

IN decis.73.num.8.ibi, Et ideo tempus compromissi &c. Adde Lanfranc. in tract. suo de arbit. 19. quæst.chat.7. *Mar. Ant. Pulner.*

In Decis. 74. ibi, Fuit decisum.

VIDE Soc.266.col.2. cum seq. in prim. adde, quod huic decis. contrariatur in l.si post diuortium, vbi Bald. expresse, ff.sol.matrim. vbi si aliquis conuentus ex forma statuti habet quod etiam potest petere compromissum, vt est inter consanguineos, quod hoc habeatur contra cessionarium, & sic illa exceptio competens contra principalem, competit etiam contra cessionarium, sequitur Dec. consil.59. in fine, an cessionarius possit petere executionem instrumenti, vide Claudium in l.postulante, ff.ad Treb. & an exceptio quæ obstat cedendo obstet cessionario, scilicet compensationis, firmat Alex. cons.14. in fi. vol.2.& an sententia lata contra cedentem noceat cessionario, Decius cons. 102. vbi multa ad materiam, & an sicut ad instantiam creditoris potest capi debitor, ita etiam ad instantiam cessionari, Alex.in l.si sic, ff.de leg. 1. Marf.sing.26. ibi, vnde si cum cedente, Bart.in l.stipendia, sequitur Aretin. cons.16. col.fin. vide Rom.cons.87. & 81. vers. tertio idem principaliter, vide Alex. in l.si cum dotem, §.si pater, ff.solu. matrim. Andr.in constit. Regni, si statuimus, vbi quærit an priuilegiata persona si vtatur iure cesso, habeat priuilegium, ibi, etiam de cessione ex causa lucratiua & onerosa, vide Bal. in dispu.sua, vide Viperianum in repeti.l.1.§.& parui, ff.quod vi aut clam, ibi, virtute priuilegij, adde quod istud priuilegium non extenditur ad homines casalis Neapolis, quamuis casalia sint pars ciuitatis, Ang.in Auth.quibus modis nat.eff.sui, §.si quis igitur, quod nota. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 74.

ADDE Bald.cons.362.vol.5.primo videndum, in nouis, Iacobi. in l.domina, C.ne liceat potent.& vide singulariter dictum Baldi, quod refert Iacobi, in l.ad optimum, §.patronum, in fine, ff.de in ius vocan. *Prosper Carauita.*

In Decis. 74.

IN decis.74. in princip. Adde quod dicit Rom. quod exceptio declinatoria competens principali non competit eius cessionario, vt patet in singular. suis, sing.627. & vide infra decis.206. in 1.dubio, & adde dominum Philipp. Dec.cons.59. incip. licet in casu proposito, in vlt. colum.& quod singulariter not. Iacobi. in l.etiam matris, in fine, num.3. ff.de probat. vbi dixit, quod si ego mutuaui Titio centum in præsentia duorum filiorum meorum, ego videns me non posse probare mutuum per filios meos, cessi actiones meas Caio aduersus illum debitorem meum: Caius agit nomine suo, vtrum poterit probare intentionem suam per filios meos à vide ibi eum omnino. *Marc. Ant. Pulu.*

In Decisione 75.

MATER secundo nubens in bonis mariti quo ad vsumfructum filio succedit quo uero ad alia bona in totum licet tutores non petierit; dum modo alij superfint tutores, vide pulchram quæstionem per Crotum in l. si frater à fratre, quæ est 17. de cõd.indeb. qui loquitur in casu cõtrario quando pater transit ad secunda vota. ibi, matet replicas, quod non, vide Bald.cons.381. incip. Confessio. volum.5. in nouis. ibi, nec obstat, vide Alexan. cons.66. col.2. vol.5. vbi tenet vxorem cui per virum fuit legatum transeuntem ad secunda vota perdere legatum quo ad proprietatem, vide omnino Pau. de Cas. cons. 384. incip. Post positis authoritatibus, uide in decis. 190. cum seq. uide Boer. decis. 182. 185. 186. ibi, Bald.in l. 2. §. patronum, ff. de in ius uoc. quem sequitur ibi Alexand. tenet, quod si mater per transitum ad secunda vota excluderetur, non utique excluderetur filius natus ex secundo uiro, de quo dubito, quia aut filius est mihi vnicus aut plures, si vnicus, & tunc non est tractandum de exclusione matris, quia dimittitur pleno iure, ut est text. in l.feminæ, C.de secund. nupt. si. §.& Auth. ex testamẽto, loquitur quando erant plures filij, & tunc fratres ex primo matrimonio non admittuntur. quia prima causa est fructum utriusque coniunctorum, vt in Auth. cessante, C.de leg. hæredi, & tanto magis quia filius ex secundo matrimonio fuit natus post delictum matris, idest post contractas secundas nuptias, per glos. in l.emancipatum, § fi.ff.de sen. uide Decium cons. 87. ubi de patre, & matre transeuntibus ad secunda uota qualiter lucrum secundum dispositionem l.feminæ defertur, uide omnino, quia multa pulchra dicit, & uide Socin. cons.114. uers. tertium, uol.4. ibi, an autem pœnæ. Pœnæ secundo nubentium non sunt sublatæ, Curtius consil. 275. seu 27. plenè probat. de Detnsio cons.7. in primo dubio, & per Decium cons.87. seu 82. & Soc. cons. 56. ibi, an perdat legatum,

tum, uide Cottam in dictione nuptiarum. *Ioan. Angel. Pisanellus.*

Decisio 75.

Ibi, Replicat mater, Bald. consi. 403. uol. 4. & cons. 249. ista quæstio est dubia, uol. 1. & cons. 240. Ad euid. lib. 1. Paul. de Cast. cons. 154. uolum. 2. & Socin. cons. 39. uol. 1. col. 6. ibi, an autem hodie pœnæ secundo nubenti sint sublatæ, Paulus de Castro cons. 366. 1. uolum. Bertran. cons. 110. uol. 2. Dec. in Rubr. de secund. nupt. col. 3. Crauetta consil. 37. & Suc. cons. 34. dicentes dictum in matre procedere in patre. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 75. ad finem.

Vide Alexan. cons. 63. uol. 5. & cons. 3. uol. 7. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 75.

In decis. 75. in princ. ibi, Ad excludendam matrem. Adde Bart. in l. fine ingenua, §. confestim, uersic. quæro, infra quantum tempus, ff. ad Tertullia. quem uide.

In eadem decis. num. 2. ibi, Replicat mater. Adde, uide omnino Dec. cons. 246. incip. Requisitus, col. ult. in fine. Et an auus maternus præferatur patruo in tutela, uide Dec. cons. 188. in princ.

In eadem decis. num. 5. ibi, An autem hodie pœnæ. Adde hanc conclus. limita, vt singulariter per Dec. consil. 206. 2. colum. in fine, vers. & pro fundamento præsupponendum, & consil. 130. incip. Proponere, 1. col. vbi dicis vnum, quod est perpetuo memoriæ commendandum, an dispositio l. fœminæ, §. illud, C. de secund. nupt. habeat locum etiam in patre. *Mar. Anton. Pulucrinus.*

In Decis. 76. in princ.

AERES in feudo tenetur dotare filiam testantis saltem quo ad legitimam, vide decis. 162. vide quæ scripsi in Auth. nouissima, C. de inoffic. testamento. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 76.

Ibi, tamen feudum, vide Bolog. cons. 59. & infra decis. 162. aduerte tamen quod Andr. de Isern. in constit. in aliquibus, in quæst. incipiente, Quid si dixat, volo dare verbo tenet, quod in subsidium possit fieri exequutio pro paragio in feudo, in quo est onus feudi, & feudum potest vendi cum assensu Regio, & tenetur Rex assentiri. *Prosper Carauita.*

In Decis. 76.

In decis. 76. in princ. ibi, Competit legitima. & adde eundem in const. Regni, In aliquibus, 10. col. vers. sexto quæritur, vbi latè per eum. *Marc. Antonius Pulucrinus.*

In Decis. 77.

PROCESSUS factus tempore inuasionis Regni valet; quamuis sub tyranno factus sit narrans spolium, & si tempore fuerit sustinetur libellus, vide supra decis. 20. ibi, nominatus: adde quod nec nomé eorum est in instrumento ponendum, Lucas in l. in sacris, col. 2. C. de sacrosanc. lib. 12. ibi, nam tyrannus dicitur ille qui de facto occupat Regnú sine authoritate Papę, quis dicat tyrannus, vide Ias. in cons. 72. col. 1. vol. 1. & vide in Reg. meis, ibi, non debent valere, uide de gestis tempore tyranni per Rutinum cons. 48. col. 4. vol. 4. ibi, ratione territorij Barones habent iurisdictionem; adde quod hoc tenet Alex. cons. 1. col. 6. vol. 6. ibi, quia facta à tyrannis, vide sacrum Consilium in sententijs probatis tépore tyrannidis, & tempore Regis Caroli Octaui, de quo in ista decis. fuit latum decretum sub his verbis. Die primo mensis Septembris 1496. in causa appellationis magistri Antonij de Acuno de Capua appellantis cú Isabella Colelle Casettę appellata super petita reuocatione, et annullatione decretorum exequutorum tempore Regis Franciæ super infractatione cuiusdá domus, & alijs, vt in actis continetur referente domino Ioan. Baptista Brancatio Regio Commissario recognitis actis, & decresis communi voto decretum est per Sacrum Consilium, quod processus, decreta, & executio inde secuta tempore Regis Franciæ publici huius Regni inuasoris, reuocentur & annullentur, prout per præsens decretum reuocantur, & annullantur, & dictus magister Antonius reponatur in possessionem domus prout erat ante confectionem processus, & interpositioné dictorum decretorum saluo iure ex integro agendi dictæ Isabellæ, si quid habet super dictis bonis hoc scimus ex præsentib. infrascriptis commissarijs, excepto Mariconda, qui non venit isto mane, videlicet magnifico Antunio de Alex. viceprothon. domino Antonio de Gennario, domino Camillo de Scotriatis, domino Matthęo de Afflictis, domino Antonio de Capellis, domino Ioan. Baptista Brancatio relatore, domino Francisco de Marcio de vrbe, & domino Marcello Gattella, V. I. D. Regijs Consiliarijs. ibi, immo dicendum est, adde quod si quis fuit electus per vim, & metú pro Rege vt gesserit se pro Rege, non tamen metus est notorius, vel vis quod tunc habétur pro Rege, ita quod gesta per eum ualida sint. Alex. cons. 138. col. 5. vol. 1. & consil. 516. vol. 3. ibi, Matthęus de Afflicto, adde Dec. cons. 136. in princip. ibi, & postea concluditur, adde quod possessorium non arguitur ex narratione proprietatis, de quo multa per Dec. cós. 28. licèt hic sit facta conclusio in proprietate, & sola conclusio attenditur, & tota vis in conclusione consistit, l. si voluntas, vbi Bal. C. de rescin. vendit. sed quid si narratur proprietas, & cóncluditur ad restituendam possessionem, vide Dec. cons. 57. in princ. per Cęp. consil. 31. col. 1. cum seq. in ciuilibus, circa finem, vide Fede. de Senis cons. 273. Soc. cons. 90. 1. col. in nouis, Alexand. cons. 92. col. 2. vol. 5. ibi, ad restitutionem fructuum, vide Abb. in cap. accedens, il secundo, vltimo not. extra vt lite non contest. et Iacob. Franc. in tertio not. de ordine cognit. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 77.

Ibi, Item in hacmet causa, vide supra decis. 7. an in possessorio recuperandæ possit facere reus except. cócernentes causam petitorij. An expediet causam possessorij; vide infra decis. 116. col. 2. & Dec. cons. 84. col. 3. Paul. de Cast. cons. 85. vbi si dubitatur an sit intentatum petitorium, vel possessorium, attenditur narratio, non conclusio libelli, vol. 2. &

Corn.conſ.8.in fi.lib.1. & conſi. 91.vol.4. & Anto. Capic.in cap.quoniam frequenter, §. fin.vt lite non contest. & ibi Barbat.multa allegat. Socin. conſ.90. col.1.vol.3.& Corn.conſ.237.vol.3. per totum. Socin.conſ.262.vol.2. Dec.conſ.62.col.2.& conſ. 57. in quo pulchrè tractat hanc materiam. & ibi in secunda col. quomodo probetur poſſeſſio, & conſil. 136.& in hoc Dec.conſ.136.col.1.in fi. & Soc.omnino conſil. 262.col.2. in interdicto recuperandæ, quod debeat probare actor. vide infra deciſ.329.& Petr. de Rauen. in ſuo clipeo contra canon. Corn. conſ.172.in litera F.vol.3.ibi,tamē Dominus idem econtra, licèt in libello petatur reſtitutio rei, tamen ſententia valet, vt per Soc.in l.rem quę nobis,col.2. in medio, ff.de acquir.poſſeſ. & Feder.de Sen.conſi. 283.conſilium latum. & vide Niconit.in repet.cap. quoniam contra.fol.129.num.4. cum ſeq.in fine,de probat. ibi,ideo,vide Grammar.deciſ.13.vbi meminit de iſto dicto authoris.

Odio alterius quis non debet grauari.

Quid ſi in libello varietur ſpolium, & concludit reſtitutionem terræ,an valeat libellus. *Proſp.Carau.*

Super Deciſ.77. num.8. verſic. Item fuit etiam dubitatum.

VIDA deciſ.7. vbi an in poſſeſſorio recuperandæ reus poſſit habere exceptiones concernentes caſum petitorij. & an exceptio dominij quæ in promptu conſtat impediat reſtitutionem poſſeſſionis, infra deciſ.116.num.2.& Dec.conſ.84.col.3.& Paul. conſ.85.vbi ſi dubitatur an petitorium vel poſſeſſorium fuerit intentatum non attenditur concluſio libelli,quod vide,quia ſingulare eſt.& Dec.conſi.62. & de materia huius quæſtionis, vide Soc.conſ.262. Dec.conſi.62.col.2.& conſi. 57.vbi habes hanc materiam pulchrè in col. 2. quomodo probatur poſſeſſio, & Deci.conſi.130. vbi in poſſeſſorio non eſt opus allegare cauſam, col. 1. in fine. Soc.conſ.262. in interdi. recuperādæ quid debet probare actor, vide in deciſ.327. Corn.conſ.172. In verſ.item in hac, vide Capic. deciſ. 1. num. 23. vbi habes ampliatio. & vide Mat. in lib.3. feud. fol.188. col. 4. num.16. *Hieron. de Martino.*

In Deciſio.77.

IN deciſ.77.in prin. Adde eundem Matth.ſupra in deciſ.70.incip. Dicitur quòd proceſſus eſt nullus.

In eadem deciſ.num.2. ibi, Nam tyrannus. Adde Bald. in l.decernimus, 3.not. C.de ſacroſan. eccleſ. & gloſ. in Clem.1. in ver. Regum, circa fin. de baptiſmo,quam vide omnino. vide Decium conſ.191. 3.col. verſ.quia facta tempore.

In ead.deciſ. num. 6. ibi, Item in hac met cauſa. Adde Dominum Iaſ.in l. naturaliter, §. nihil commune,vlt.col. verſ.item iſta concluſio libelli, quem vide omnino, & omnino Dec.conſi.62.in cauſa, & conſ.28.3.col.in fi.& conſ.57. & Iaſ.l.1.3.col.in fi. ff.de eden. & eūdem in §.omnium, 19.col.de actio, & vide Dec.conſ.162.1.col.in fi.& conſ.136.1.col. & conſi.152.1.col.in fine. Et ad hæc,quæ hic dicuntur, faciunt, quæ dixit Dec.conſ.302.col.pen.verſi. venio,& adde Lanfran.in repet.rubr.de cauſa poſſ. & propriet. 2. col. verſ. poſſeſſorium enim dicitur. *M.Ant.Puluer.*

In Deciſione 78.

CAVSA appellationis in Sacro Conſilio non excluditur per lapſum fatalium proteſtatio ex cauſa probabili,maximè ſi in iudicio non tollit per actū contrarium, vide in deciſ.283.ibi,tertia nūquid pacto partium poſſit prorogari tempore proſequendi appellationem, Bald.in l.fin.C.de temp.appel.tenet quòd ſic,ſequitur Corſ.in ſuis ſingularib. in verbo,appellatio,in prima charta. Nota vnum ſingulariſſimum, quòd ſententia in feudalibus nūquam tranſit in rem iudicatam, ita Caroſaceus in repet. l. admonendi, verſ. articulus eſt, ff.de iureiur. ibi, in criminalibus non poteſt, quòd plus operetur tacita renunciatio, vide Iaſ. in l.1.col.3. C.qui admitti. ibi, facta ſolutione,vide Crotum in cap.1.2.not. extra,de conſtit. ibi,non currunt tempora inſtantia, verum curret impedito facto iudicis, ponit Curtius conſi. 24. col.4. vide quæ poſuit Alexan. conſi.42.vol.3. ibi,vt dicit Abbas. vide quæ pulchrè poſuit Socin. conſil. 27. col.fin. in nouis. ibi,item quia diuiſio, vide Imolam conſi.147.col.7. verſ.nec his obſtat. ibi, etiam ſtylo Sacri Conſilij, vſque ad finem, ita Sacrum Conſilium decreuit me aduocante pro Magnifico Sammudio contra Magnificum Io. Bernardinum Carbonum die 10. Nouembris 1537. relatore D.Ioan. Thoma de Minadois, actorum magiſtro Antonio Mancuſo, & fuerunt inſimul Rotæ, & propriè in cauſa Pyrrhi Campanilis cum Franciſco Moles fuit deciſum olim; hodie tamen per Sacrum Conſilium fuit factum decretum, quòd currunt tempora ſicut in appellatione, & ſic ceſſat hæc deciſio, & eſt decretum de menſe Auguſti 1539. ibi, & ideo fuit viſum, vide Capic. deciſ.109. ſed ſi modicè eſſet elapſum reuidetur, vt in ſeq. deciſ. *Ioan.Ang.Piſan.*

Deciſio 78.

ELAPSIS fatalibus, dicitur ſententiam tranſactam eſſe in rem iudicatam, & habetur ac ſi non eſſet reclamatum & appellatum.

Licèt fiat actus contrarius proteſtationi, non videtur receſſum à proteſtatione. Tu autem vide Grammat.deciſio.13.in fi. vbi dicit fuiſſe latum decretum in Sacro Conſilio.contra iſtam deciſionem, videlicet, quod fatalia currant,& in cauſa reclamationis Sacri Conſ. licèt Petr.Rebuff.in tract.ſupplicat. vol.1. in præfat.q.9.num.57. verſ.ſi tamen, ſequatur Afflictus, nulla facta mentione Grammat. *Proſper Carauita.*

In Deciſ.78.

IN deciſ.78.nu.2.ibi, Item quia eſt Regia Pragmatica. Adde, quæ incip. appellationum tempora, char.254.

In ead.deciſ. in fi.ibi, Et etiam ſtylo Sacri Conſ. Adde D.Thom.Grammat. in deciſ.ſuis, deci.nu.13. incip. Lata ſententia, vbi dicit,quòd hodiè Pragmatica Regis Ferdinandi primi, quæ mandat appellationum tempora ſeruari etiam in Sac. Conſ.obſeruatur, etiam in cauſis reclamationum à ſententijs eiuſdem Sac.Conſ. & hoc decreto Illuſtriſſimi Domini Proregis: & vide eundem Matth. infra in ſeq.

proxima

proxima decis. vbi refert alium stylum Sacri Cons. adde infra in decis. 135. & in decis. 154. & 358. in fine, & decis. 243. & 283. vers. quarta nullitas, vbi fit mentio de alio stylo Sacri Cons. *Marc. Anton. Pulverinus.*

In Decis. 79.

ADDE similem decis. Afflict. 243. in fine, reuisio interlocutoriæ potest fieri ex ijsdem actis stylo antiquo statutū est, ibi, de efficacia styli, vide de stylo sacri canon. decis. cons. 699. col. 1. stylus antiquus, vide de stylo antiquo in decis. 391. & Marsil. sing. 118. Iser. in constit. lite legitime, lib. 2. col. 1. dicit, quod stylus iurisdictionis pro iure potest allegari, vide infra in decis. 135. & 353. *Ioan. Ang. Pisanellus.*

Decisio 79.

APPELLATIO dicitur deserta, si non præsentatur processus infra quinquaginta dies.

Interlocutoria de sui natura semper reuidetur ex eisdem actis.

Infra decis. 243.

Ibi, reuidetur interlocutoria ex eisdem actis, vide Matant. in pract. parte vltima, num. 10. vbi idem. *Prosp. Carauita.*

In Decis. 79.

IN decis. 79. in prin. ibi, Quod appellatio est deserta. Adde eundem Matth. infra decis. 243. sed quid si est dubium verum appellatio sit deserta, quę erunt partes iudicis, vide Dec. cons. 356.

In eadem decis. num. 2. ibi, Per iuramentum partis probari. Adde eundem, supra in decis. nu. 50.

In eadem decis. num. 3. ibi, Quod stylus in Sac. Cons. est, vide eundem infra in decis. 243. in fine, supra decis. proximā præcedenti, in fine, & infra decis. 358. in fine.

In eadem decis. num. 5. ibi, Quod longæuus vsus causarum. Adde Lanfranc. in repet. l. admonendi, 2. col. in princip. vers. vlterius nota, & vide eundem de alio stylo Cons. infra decis. 135. ver. dicebant alij, & infra 154. *Marc. Ant. Pulver.*

In Decis. 80. in princ.

EMPHYTEUSIS incidit in commissum ob non solutionem quantitatis, vt hic, & iuramentum potest per partem remitti volente iudice, & excludit allegationem erroris. ibi, quia pars potest iuramētum quæ continet, vide hic & Soc. cons. 20. col. 6. in fi. in nonis, tenet q si mulier fuerit læsa immodicè, eo quia dicitur dolo circumuenta, l. qui superstite, C. de dolo, quia tunc nec iuramentum nocet mulieri, eo quia non continet ista tria mentionata in hoc ver. scilicet veritatem, iustitiā, & iudicium. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 80.

IRT, & licèt ibi esset iuratum, quod non obstante iuramento decisio erronea rescindatur, multum pulchrè Dec. 488. nu. 7. & cons. 351. in fine, & Cap. decis. 159. in fine, & infra decis. 402. ver. nemo ad secundum, vbi omnino vide, & supra decis. 58. in princ. ibi, nec est in consideratione, Barbat. cons. 37. uol. 2. in fine.

In re ecclesiastica infra biennium infra triennium in re priuata.

Res emphyteutica non incidit in commissum pro pter redditum non solum, non enim est honestum, vt pro non soluendo vnum annum pro redditu amittere rem, quæ valet centum ducatis. *Prosp. Carau.*

In Decis. 81. in princ.

CREDENS hæreditatem quicquid ad eum antea peruenit restituere tenetur, vide omnino Alex. cons. 49. vol. 3. vide omnino Corn. cons. 14. per totum, vol. 3. ibi, ff. de hæred. vel acti. vendita, adde quod ratio istius l. est, quia pretium in vniuersalibus succedit loco rei, vt dixit text. in §. illud, ita Dec. cons. 69. in fine, vbi multa ponit an debeat inspici tempus contractus, an in legato facto de iuribus competentibus in hæreditate filij veniat pecunia exacta à testatore à debitore hæreditario, vide omnino pulchrè Aretin. cons. 46. & notanda in ista materia. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 81.

HAERES testamentaria ex causa transactionis cessit hæreditatem. *Prosper Carauita.*

In Decis. 82.

DOMINUS quando teneatur ex delicto familiæ & quādo aliter, vide plenè per Felin. in c. Petrus, de homicidio, requiritur quod dominus potuerit prohibere, Bald. in l. ad inuidiam, C. quod metus causa. factum est, Afflict. in constit. si quis aliquem, col. 6. vide ad quid teneatur dominus nauis per Boerium in prima parte decis. 59. *Ioan. Ang. Pisanellus.*

Decisio 82.

DE delicto facto a familia qualiter, & quando dominus teneatur, in cap. Petrum, de homicid. delictum commissum per famulum, vel amicum non præsumitur mandatū a domino, Bart. in l. 1. §. familiæ, ff. de publican. Bald. cons. 98. Bertonus. vol. 1. co lum. fina. & Hippo. cons. 3. nume. 19. tenet contrarium, & illud consilium Baldi est num. 382. vol. 5. in littera G. Barb. plenè in cap. ad hoc, num. 102. vt lite non contest. ibi, an delictum a famulo si præsumitur a domino mandatum, & in cap. cunctando, nume. 124. de consuetu. pulchrè Ioannes de Anan. cons. 59. col. 3. in princ. Bertrand. cons. 22. vol. 1. nume. 6. vbi pulchrè. Franc. de Curt. cons. 41. & Roman. cons. 119. et uide omnino Barb. cōs. 117. col. 4. vol. 3. vbi pulchrè, & in his duobus consilijs Rom. & Barba. reperies, si possum prohibere, & non prohibeo si teneor, de quo in regula, culpa caret, ff. de re iud. & Angel. in §. iuris præcepta, Instit. de iustit. & & iur. Bald. cons. 385. casus talis est, vol. 1. vbi an rector ciuitatis teneatur pro familia sua, & in quibus

casibus teneatur vel ne, & an dominus teneatur pro delicto famuli sui vel discipuli subtrahentis res pignoratas, Bald.cons.222. Hæc quæstio. vol.2. & vide Ioan. de Anan.consi.2. & ibi addit Bologn. Barbat.in cap.1.num.37.cum multis seq. extra, de offi. deleg. & Spec, in tit.de præsumpt. §.2.ver.sed pone, vbi de delicto commisso a famulo vel filio si præsumitur de mandato domini vel patris, Ias.cons.136. vol.1. vbi si mandatum domini excusat famulum. Ibi, regulariter in isto dubio. vide quæstio. Cappel. Tholos.195. & ibi bonam additionem. & an dominus teneatur de delicto serui, vel famuli, Paulus de Cast.cons.423. num.30. vol.1. & Boer. decisio.56. num. 10. An dominus teneatur ex delicto famuli. *Prosper Caranita.*

Super Decisio. 82.

De delicto facto à famulo quando dominus teneatur, & qualiter, vide Fel.in cap.Petrus, de homicid. & delictum commissum per famulum, vel amicum non præsumitur mandatum a domino, Barto. in l.1. §.familia, ff. de publica. Bald.cons.98.incip. Benzonus, col.fin. circa fin. sed Hippo.cons.3.num. 19.tenet contra. & hoc contrarium Bald.est in consil.382.in litera G. Barbat.in cap.ad hoc, num.102. extra, vt lite non contest. vbi an delictum factum à famulo præsumatur mandatum à domino: & idem cap. cum tenet, num.124. de consuetud. Ioann.de Anan. cons.59. col.3. in princ. Bertrand.consi.32. num.6. Roman.consi.117. Barbat. consi.17.col.4. vbi quid si ego possum prohibere delinquentem, & non prohibeo, an teneor, vide Ange. Aret. in §.iuris præcepta, Instit.de iust.& iu. Barto.in l.de pupillo, §.si quis ipsi prætori, ff. de damno infec. & an mandatum domini excuset famulum, Ias. consil. 136. Bald.consi.506.col.2. Dec.in l.velle ne creditor, de reg.iur. & in l.nullum crimen, eod.titu. & an dominus teneatur de delicto famuli vel serui, Paulus de Cast. consi.423. nu.30. incip.Quia scio, & Aretin. cons.165. *Hier. de Martino,*

In Decisio. 82.

In decis. 82. num.5. ibi, An dominus teneatur ex delicto familiæ. Vide Pet.de Rauen.in suo aureo Alphabeto, in ver.famulus, & in ver.impedimento, in fi.char.66. & char.27. 2.col. ver.sed nunquid tenetur, Dec.in reg.nullum crimen, & eundem supra in decis.num.57.vbi uide omnino. *Mar. Ant. Pulu.*

In Decisio. 83.

Vide infra in decis.164. & 245. in fine, & 305. huius decis. meminit Boer. decis. 105. an enunciatiua probet fauore piæ causæ fama in antiquis operatur vnius testis de visu, & duorum de fama plenè probata: ibi, nam statur illis confinibus nunciatis, adde Alex. consi.46. vol.1. Ibi, inter easdem partes, vide Dec. consi.42.in quarto dubio. ibi, idem in antiquis instrumentis, vide Decium cons.13.col.2. ibi, vt dicit Bald.in Auth.quas actiones, hoc dicit Bald.in l. conuenticulas, C.de episc.& cler.& expressius Dec. quem omnino videas, col.44. cap.1. vers.septimus casus, extra de appell. & quod hic dicitur de teste & fama an plenè probent, tenet col.6. vers. sexta conclusio, quòd nõ habet locum in criminalibus, etiam si de crimine ciuiliter agatur, vel essemus in causa ciuili magni ponderis, quæ criminali æquiparatur. Ibi, quod excedit metam quadraginta annorũ, nota bene quando dicitur aliquid factum antiquum. Ibi, cons.89. vol.1. vide Alex.cons.20.seu 70.col.1. vol. 3. Ibi, de vi præceptionis, vide infra in decisio. 337. & vide Aymon. Crau, in tract. de antiq.temp. in princ.num.3. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 83.

Ad istam decisionem vide infra decisio.164. & 145.in fine, & 305. ibi, quia ad hoc confessio. vide decis. Cappel. Tholos.num.211. & ibi addit Deci. consi.242. col.fin. vers.his non obstantibus, Ias. in l.ex verbis, C.de milit.testam. Felin. in cap.cum in iure peritus, de offic.deleg. Alexand.cons.184.190. vol.6. In causa & lite. & cons.46. vol.1. ibi, & ideo hæc electio. Bertrand.consil.211.vol.1. vbi pulchrè Corn.consi.219. Post reditum, per totum, vol.2. & cons. 42. Plura, in litera H. eod. vol. & hanc materiam declara & limita vt per Aegid. Bellamer. decis.1. & Felin.in cap.causam quæ, col.5.de test. vbi plenè. & decis. Delphin.254. Barba.consi.10.vol.2. vbi confessio in vna instantia nocet in alia inter easdem personas. & ibi plene, & melius per eundem Barbat.in cap.ad hoc, num.110. cum sequen. vt lite non contesta. & consi. 69. num.9. & consil. 70. vol.2. Hippol. plenè sing.290. & plenè Purp.in l.is apud quem, num.141. C. de edendo. ibidem verba enũciatiua inter easdem personas qui probent, Decius consi.42.in 4.dubio. idem in instrumentis antiquis, Dec.consi.13.col.2. ibi, tertio fuit hęsitatum. vide infra decis.107.& quę ibi scripsi.

Factum antiquum dicitur quando excedit metam quadraginta annorum, aliqui dicunt metam centum annorum.

In factis antiquis fama multum operatur.

Domo data in emphyteusim destructa finita est emphyteusis, secus quãdo solum fuisset concessum. *Prosp. Caranita.*

Super Decis. 83. vers. & ideo hac.

Vide Corn. consil.229. incip. Post redditum, per totum, & consi.42.incip. Plura. & vide Felinum in cap. causam quæ, col.5. extra de testib. & decis. Delphin.254. & Barbat. consil.70. ibi, confessio in vna instantia nocet in alia inter easdem personas, & vide Hippol. in singul.290. & Purpuratum in l. is apud quem, num.151. C.de edendo. Curt.iunior. consi.153.num.18. Dec.consi.151.in fine. & an confessio procuratoris noceat domino in libello, vide Ripam lib.7. Responsorum, cap.28.num.4. & decis. Delphin.254. Socin.consi.8. Hippol.singu.257. & 290. Bertrand.consi.211.num.5.ibi, verba enunciatiua. Verba enunciatiua inter easdem personas omissa, adde quod probant Dec.consi.42.in quarto dubio. & idem in instrumentis antiquis, & in consi. 13.col.2. *Hieron.de Mart.*

In Decisione 83.

In decis.83.In princip. Adde verba enunciatiua an probent, vide Abb.cons.29. Firmiter puto, lib.1. Aretin.cons.23. In præsenti consultatione, Roman. consil.

consil. 156. honorande domine, Soc. consil. 231. cum in præsenti, col. 8. Dec. consil. 213. visis his. Adde quod verba enunciatiua instrumenti probant dotem Bar. consil. factum sic se habet, Alexand. consil. 4. videretur inspectis his, col. 5. lib. 2. & quod verba enunciatiua in antiquis probent, Dec. consil. 36. 4. col. circa fin. vers. tertio, pro responsione, num. 7. item adde, quod verba enunciatiua inducunt fideicommissum, Dec. consil. 23. 2. col. vers. secundo hoc, num. 4. item in quantum hic dicitur, quod verba enúciatiua pro dote inducunt dispositionum, & probant, sequitur Dec. consil. 35. 2. col. num. 3.

In eadem decis. num. 5. ibi, Quod vbi tractatur de fauore piæ causæ &c. vide Dec. consil. 159. 2. col. in princ. num. 2. & an confessio enunciatiuè prolata in aliquo instrumēto probet, vide infra in dec. nu. 164.

In eadem decis. nume. 7. ibi, Item probare quod d. duę &c. Adde Dominum Ias. in l. cum aliquis, vlt. col. vers. confirmo, & tertio, C. de iure delibe.

In ead. num. ibi, Et dicitur factum de antiquo. Adde eundem Matth. infra, in decis. 277. incip. An testes, & Ias. in d. l. cum aliquis, vlt. col. circa fin.

In eadem decis. num. 9. ibi, Tamen Sac. Consil. potest condemnare. Sed quomodo istud intelligi debeat, vide Lanfranc. in repetit. cap. quoniam contra, sub Rubr. in ver. & appell. col. 6. versic. vlterius sciendum, & eundem in repet. Clem. sæpe, in ver. libellus, col. antepen. vers. capio text. de verb. signific. & adde quod facit ad hanc conclus. infra decis. 95. in fine, & adde supra in decis. 32. nouissimè Grammat. in decisio. suis, decis. 19. lata sententia, vbi latè per eum.

In ead. num. 9. ibi, Dum loquitur de eo, qui conduxit. Adde Iacobin. in suo tract. de feud. sub Rubr. dictique vasalli promiserunt recognosc. d. feud. col. 8. versic. & quod recognitio erronea, allegat Bald. in l. non ideirco, C. de iur. & fac. ignor. 10. col. vers. sed quid si ego præsto censum. *Marc. Ant. Pulu.*

In Decis. 84.

Polium intentatum quia continet quod criminis nō compromittitur inter coniunctos, ibi, in priuilegium pro ista opin. corroboranda adduco quod voluit Alexan. consil. 98. in secundo dubio, & consil. 59. in 1. colum. vol. 1. Aret. consil. 81. in fine, quod exceptio non operatur, vt de sui natura includat ea quæ non includuntur, sed causa criminalis est meri imperij, vt notatur in l. imperium, ff. de iurisd. omn. iud. ea enim quæ mixti imperij sunt non veniunt in compromissum, Barto. in d. §. Iulianus, num. 8. & ita consuluit Rom. consi. 125. quod non habeat locum, aduerte quia prag. vult quod etiam causæ mixtæ compromittantur, & per consequens sine pęna applicetur parti siue fisco, vt per Doct. in Rubr. de iudi. & sic casu isto non fuit motum Sacrum Consilium sub hoc quod sit criminalis, sed quia spolium factum fuit ante petitionem compromissi per paucos dies, aliàs male diceret Afflictus, cum ageretur ciuiliter & non criminaliter, vt latè per Alb. in d. §. Iulianus. *Ioan. Ang. Pisan.*

In Decis. 84.

In decis. 84. num. 1. ibi, quod non habet locum. Vide cap. Regni incip. Si comes, char. 235. *Marc. Anton. Pulu.*

In Decis. 85.

In concessione rei ecclesiæ requiritur Apostolicum decretum pendente lite nulla si fuit res alienata non afficitur vitæ litigiosi. ibi, ad instantiam laici, vide de Abbate excepti, per Bald. 141. Abbas exceptus, vol. 3. in antiqua forma. ibi, se non posse in iis, vide Andr. in const. exceptiones, sub titulo de litis contestatę non retar. vol. 2. ibi, ex quo non interuenit directum, vide quæ posuit de decreto Capic. decis. 105. vbi scripsi. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 85.

Super spolio iudex laicus potest procedere contra clericum. *Prosper Caranita.*

In Decis. 85.

In decis. 85. num. 1. ibi, Quia factus à iudice laico contra monasterium. Adde eundem supra, in decis. 2. incip. Serenissimus Rex, vbi latè declarat intellectum cap. prædicti ad Regale fastigium, & latius in decis. 24.

In eadem decis. nume. 3. ibi, & produxit priuilegium. Vide cap. Regni incip. & si non frequenter, char. 217.

In eadem decis. num. 4. ibi, Ex quo non interuenit decretum Apostolicum. Adde eundem infra in decis. 107. in fine.

In ead. decis. num. 6. ibi, Quia non probauit legitimè soluisse canonem. Adde quod canonis solutio potest probari per testes, vt idem auctor dicit, supra decis. 13. vers. sed magnum dubium est. *M. Ant. Pul.*

In Decis. 86.

Ioannes solu. matr. reuocat dotem immēsam datam sorori, vide hanc quęstionem tactam per Ioannē Lupum in repetit. cap. per vestras, char. 81. 2. col. in fi. de donat. inter virum & vxor. ibi, decisio Bald. in d. l. 1. vide Neapod. de Anglo eas autem, ver. paragium, ver. sed quod si pater non habens, in tit. de success. ab intestato. *Ioann. Ang. Pisan.*

Decisio 86.

De materia huius decis. vide Bald. in l. hac edictali, C. de secund. nup. in princ. & Curt. senior. consil. 1. 2. & 3. & plenius quam alibi Ioan. Lup. in repetit. cap. per vestras, char. 81. col. 3. & 4. extra, de donat. inter vir. & ibi dicit in facto in regia Cancellaria cum alijs Regijs Consiliarijs contrariū iudicasse sequuti opin. Paul. de Cast. & vide Neapod. in consuetu. eas autem, in verbo, paragium. ibi, sed quid si pater non habens, de succes. ab intest. in eadem ibi, quanta erit ista legitima fratrum, vide infra decis. 104. ibi, fuit notatum, adde quod N. in tract. feu. de donat. factis in tertio casu, prima quæst. principal. expressè reprehendit hanc decis. num. 59. fol. 52. *Prosper Caranita.*

In De-

In Decis. 86.

IN decis. 86.in princ. Adde Grammat. in decis. num.90.insurrexit,vbi refert Anton.de Alex.in additionibus, quas fecit ad Bart. in l.1. C.de inof. dot. vbi dixit Anto.quod in Regio Cons. fuit iudicatum contra opin.Paul.de Cast.tamen de ista decisio.nullam facit mentionem.*Marcus Antonius Puluerinus*,

In Decis. 87.

PRAEDIVM pupillare nullo modo potest sine decreto alienari, etiam quod pupillo expediat, licèt teneatur emptor rem restituere, tamen si fructus vel dñs percepit, non tenetur illos excomputare cum sumptibus necessarijs.ibi, sed præcedente decreto, vide an possit vendi res pupilli etiam cum decreto quando erat res magni valoris quàm esset æs alienum, Bald.consil.60. quidam tutor,vol. 3. ibi,nec affert, vide Decius cons.60.col. 2. in princ. vide decis.249.ibi, vt dicit allegat Afflict. primam quæst. Bar.in l.in fundo,ff.de rei vend.glo.quod habet retentionē, & propter impēsam tenetur sibi compensare fructus quos percipit cum impensis, sed quod si non solum propter impensas, sed propter pretium sibi restituendum velit retinere, puta fuit pronunciatus cōtractus nullus & rem restituendam restituto pretio, & expensis meliorationis fuit de facto ista quæstio, & dixi quod non,quia propter pretium facit licitè lucrari fructus. arg.l.curabit, C.de act.emp.facit in simili lex Iulianus, §.offerri, ff.eo.l.11.de pact.inter emp, & vend. sed quod de patre qui habet vsumfructum in domo vel fundo aduentitio filij, & facit expensas vtiles mortuo eo,an filij antē quam restituant filio proprietario possint retinere pro sumptibus factis pro patre ostendentes eos esse factos animo repetendi, iuxta doctrinam Bar.in tract. de duobus fratribus, col.fin. an debeāt fructus perceptos per patrem compensari cum sumptibus, videtur quod sic, sicut hic dicitur de bonæ fidei possessore fuit de facto, & putaui contrarium, quia bonæ fidei possessor expendit vt in re propria cogitatione domini,sed pater tanquam in re filij in qua ex iuris dispositione lucratur fructus,& de hoc videtur decis.Bald.in l.filiæ cuius, col.6.C.famil. ercisc.& in Authent.excipitur, C.de bonis,quę liberis,facit doctrina Angeli in l.emptor, in eo.vbi dicit, quod illa glos. & ibi percipiens fructus ratione dominij,non compensat illos cum fructibus quos repetit, quid si bonæ fidei posses.ex meliorationibus à se factis recepit fructos,an illos retinebit præcipuè vel compēsabit,æquitas dictat quod habeat præcipuos, sunt enim fructus impensæ propriæ, non autem rei alienæ, facit in simili l.certum, supra eo.ff.de rei vend. facit etiam quia bonæ fidei possess.illos sumptos nō tenetur compensare, Paul, de Cast.in cons.387.col.2. vbi tenet pertinere ad ipsum meliorantem, per text. in d.l.ceterum, & vide Ludo.in sing.in verbu, benefi. possess. cogita, quia dubium,vide per Alexan.cons.123.col.1. vol.1.ibi, nam istæ expensæ, vide omnino Curtium iun. consil.6.in fi.post tract.feudo.ibi,vt dicit notanter Ang, sequitur Crem. sing.suo 104.ibi, pretij soluti, vide Capic.decis.93. in tertio dubio.ibi, quia non est dare,vide Alexand.cons.44.in fi.vol.3. vbi tenet, quod bonæ fidei possess.lucratur fructus, etiam si bona fides fuerit causata per possessionem decem annorum. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 87.

ADDE ad intelligendum Bald. cons.47.ibi, lex si fundus, vide Barb.in Rubr.de reb.eccles.nō alien. quæst.4.col. 2.in fine, si minor alienauit rem mobilem sine solemnitate,& fecit conditionem suam meliorem, Barb.cons.35. & consil. 58.col.fin.lib.2. & Pet.de Rauen.in suo compendio iur.canon.fol.521. & Ferdinand.de Loaz.in repetit. §.diui,in l.filiusfamilias,num.403.ff.de leg.1. vbi vide omnino. Barb. cons.40.num.2.vol.1. Roman,cons.316.Cep.consil.14. in ciuilibus consilijs. col. 2. & latè Capicius decis.53. vbi singulariter,an res minoris posset vendi cum decreto, quando est maioris quàm æs alienum. Bald.cons.60.quidam tutor.vol.3.in antiquis, aliàs in nouis est cons.75.primo vol, & Luc.de Pen. in l.multis,col. 7. ibi, quid ergo si testator. de princ. agent.in reb.lib, 12. Corn.cons.92.vol.4.in litera C. vbi propter æs alienum, solum immobilia minorum vendi possunt, si ex alijs bonis mobilibus satisfieri non potest. Ibi, sterilis terra quæ dicatur, Neapol. in consuetud.prima, in gl.in ver.terram. de vir. congru. & quæ dicitur domus, & terra sterilis, Franc. de Aret.cons.61.

Modor. Rans.tenet contra Afflict. in consuet. Parisien.§...glo.5.num.85. dicit tamen quod hæc opi. est æqua. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 87.

Quid si minor alienat rem mobilem, & facit suā conditionem meliorem, vide Barb. consi.35. & 58. col.fin. Ferdinandus de Loazes in repet. l.filiusfam. §.diui,nu.403.ff. de leg.primo. Barb.cons.40. nu.2. & Roma. consi.316. Cępoll. in consi.14. in consil. ciui.col.2. Ias.cōsi.229.& an res minoris possit vendi cum decreto: si res talis est minoris valoris, quàm æs alienum, vide Bald.cons.60.incip. Quidam tutor, in antiquis,in nouis verò est cons.75.& vide Luc.de Pen.in l.multis,col.3.6.de pign.agen.in rub.lib.12. & quæ vocetur domus vel fundus sterilis, vide Bal. in l.fin.§.sin autem, C.de bon.quæ liber. Aret.consi. 60. & de materia huius decis. vide Capic. 105. & 113.decis. *Hieron.de Martino.*

In Decisio.87.

IN decis.87.num.4.ibi, Quod non valet transactio rei stabilis. Intellige vt notab. declarat Ias. in d.l.nulli.

In eadem decis.nume.6.ibi, Nam istæ expensæ, Adde Ant.Negusant. in tract.suo de pignor.in quarto membr.quintæ par.fol.122.nu.9. vers.primo igitur,& num.10. *Marc. Anton. Pulu.*

In Decisio. 88.

FISCVS nō est idoneus fideiussor,sed semper est soluendo, vt per Ioan. de Platea in Rubr.de iure fisci, col.2. in fi. & sic etiam quilibet non habilis ad conueniendum, Doct. in l.2. ff.qui satisd.cog. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio

Deciſio 88.

FISCVS licèt ſemper ſit ſoluendo. Cott.in ſuis memor.in ver.fiſcus. & Afflictus in cap. 1. col.7. de frar.de nou.beneſ.num. 35. Ioan.de Plat.in rubr.de iure fiſ. lib. 10. Fulguſ.conſil. 70. poſt medium col. vbi fiſcus velut mare magnum ſemper ditiſſimus. & Cotta in ſuis memor.in ver.fideiuſſures. Fideiuſſur idoneus quis dicatur, & vtrum qui non poſſidet immobilia eſt tantum locuples, Iacob. Rebuff.in l. multum,num.4 & 11.de priuc.agent.in reb.lib.12. Afflic. in conſtit.Humanitatem,in 3.not. & ſcripſi in deciſ.171. & vide Bald.in ſua Marg.in verb.idoneus.filius tamen pro patre carcerato eſt idoneus fideiuſſor.l. 1. ff.de iud.ſiſt. Bald.conſi.90. Quæritur an captus.vol.5. *Proſper Carauita.*

In Deciſ. 89.

BENEFICIVM conceſſum ſuper de nouo ponendis non ſe extēdit ad poſita ibi fuit per ſacrum Conſilium. poteſt aſſignari ratio, nam poſt publicatum in cauſa non licet ponere idem vel directo contraria, Clem.2.de teſtib. & infra in deciſ.216. ſic ratione beneficij habilitatur ad examinandum, vt ipſe declarat,quod non vult niſi ſuperponendis, ergo illud beneficium reſtringitur, & remanet regula firma,de quo vide Capic.deciſ.170. *Ioan.Ang.Piſan.*

Deciſio 89.

ADDE ad hanc deciſionem Bart.in l. 1. §.nunciatio, ff.de noui oper. nunciat. Imol. in cap. audiris,de præſumpt.Felin.in cap.fraternitatis,ff.de teſt. & pro eorum opin. facit tex. in l.etiam, §.ex cauſa, ff.de minor. & ſi conceditur reſtitutio litigatori efficitur communis alteri parti. Limitatur per Petrum de Rauen. in ſuo compendio iur.canon. de procur. lib.6.fol.296. col.4.in fi.tituli. Vide Capic.dec.70. Afflict.in conſtit. Iuriſperitorum. *Proſp. Carauita.*

In Deciſio. 89.

IN deciſ.89.in fine, ibi, Vt beneficium ſit commune inter partes. Vide eundem infra in deciſ.210. in fine. *Marcus Ant. Pulner.*

In Deciſ. 90.

IN pecunia ſoluenda vtrum ſoluatur vna pro alia, vide Aretin.conſ.84. incip. Diligenter conſideratis. *Ioan. Ang. Piſanellus.*

*Deciſ.*90. *&* 91.

IST, & in tantum. Vide Alexand. conſi. 125. vol.6.& in deciſio.94. ibi, an ergo dicta verba, vide Felinum in cap. primo, in fine, de conſtitutio. ibi, aliqui dicebant. vide Baldum in l.etiam, C.de exceptione rei iudic. & Felin. in cap.2. de probationib. in fi. ibi, in l.curabit. deciſio legis curabit habet etiā locum in ceſſionario. & de eius l. materia vide Bertrand.conſ.109.vol.3.

Qui poteſt facere pactum poteſt facere conſuetudinem, quia parem vim habent. de num.258. *Proſper Carauita.*

In Deciſ. 90.

IN deciſio.90.in princ. Vide omnino Roſellam caſuum in ſua Sum.in ver. reſtitutio 5. de falſificantibus monetam, vbi pulchra dixit in materia notanda in practica, & vide gloſ. in cap. quis ignoret, 32. quæſt.4.adde Ioan. de Imo.in Clem.fin.3.col. in fi. ver. gloſ.currentem, de decim. quem vide omnino, vbi pulchrè loquitur in materia, & dominum And. in tit. quæ ſint regal. in ver.monetæ, vbi egregiè loquitur, & adde eundem infra in deciſ.194. vbi vide omnino, & in deciſ.280.in ſecūdo dubio, vbi etiam vide eum omnino. *Marc. Ant. Pulu.*

In Deciſ. 91.

MANDANS tenetur ad uſuras ſolutas per mandatariū conuentio de ſoluendis uſuris eſt ualida,partes poſſunt inſolidum ualidare, ibi, ſufficiat probare fideiuſſor ſoluens.vide infra dec.94. ibi,ne ſi expreſsè in contractu, & ſic nota,quod mandatum alteri factum intelligitur ut eſt conſuetum, adde tex. & ibi Doctor. in l.miſſi opinatores, C.de exact.trib.lib.10.ibi,ſed ut ipſe,uide in deciſio.191. ibidem Iuan. And. uide Hippol.de Marſil. ſing.92. ibi, & apud ceſſionem, meminit Pariſ. in cap.uenerabilis,nu.31.extra de except. *Ioan. Ang.Piſan.*

In Deciſ. 91.

IN deciſ.91.in princ.Adde eundem ſupra in deciſ.22.& in deciſ.33.

In ead.deciſ. num.2. ibi, Ad ſecundum dubium. Adde eundem Matth. ſupra in deciſio.22. incip. In cauſa vertente,quem uide omnino.

In ead.deciſ.num.3.ibi, Si mandatarius,vel fideiuſſor ſoluit. Adde eundem ſupra in deciſ.94.& infra in deciſ.150.col.vlt.verſ.quinta concluſio.

In ead.deciſ.num.4. ibi, Quod verbum, placuerit,importet arbitrium boni viri. Adde dominū Fel. in c.1.col.16. verſ.& de his uerbis,num.77. de conſtit.vbi uide omnino, quia ſunt notanda in practica circa commiſſiones,quæ ſolent fieri. Caſtren.conſi. 334. Laudatio,col.2.lib.1. Roman.conſi.55.col.2. Dec.conſ.493.nu.21. & conſ.562. in fine, & in l.ſi paſcenda,num.6. C.de pact. Soc.ſen.conſ.53.col.4. verſ. & ad primum, & conſ.65.col.vlt. uerſic.circa aliam,lib.1.

In ead.deciſ. num.9.ibi, Aliqui dicebant ꝙ non. Adde, nota ad intellectum eorum, quæ notat Bart. in l.fin. ff.de pretor.ſtipul. & adde eundem Matth. ſupra in deciſ.22.

In ead.deciſ.num.13.ibi, Multa enim conceduntur. Adde eundem infra in deciſ.191. uer. præterea. *Mar.Ant. Pulner.*

In Deciſ. 92.

PROCVRATOR actoris cogitur teſtificari, uide quando defenſor aliquis poſsit cogi ad deponēdum, per Lucam in l.in ſacris, col.10. C.de proximis ſacris ſcrin.lib.12. uide Bart. in l.deferre, ff.de iure fiſci. *Ioan.Ang.Piſan.*

Deciſio 92.

AD iſtam deciſ.quomodo defenſor alicuius poſſit cogi ad deponendum, uide Luc.de Pen.in l.in ſacris, col.10. C.de proxi.ſacri ſcrin. & uide Bart.in l.defendere,de iure fiſci.& Maran.in repe.l.ſi actor, num.66.ff.de procur. *Proſper Carauita.*

In De-

In Decis. 93.

VSVSFRVCTVS dotis debetur à tempore mortis, etiã pendente reclamatione, uide in decis. 284. & 68. ibi, sicut est instantia, quid in laudo, uide Bal. consil. 62. Quidam dominus, uol. 3. & aliquid per Cuman. cons. 19. in primo dubio. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 93.

AD istam decis. uide infra decis. 28. & 368. ubi de materia. *Prosper Carauita*,

In Decis. 93.

IN decisione 93. ibi, Secundum consuetudinem Neapolitanam. Adde, quæ incip. Hæredesque mariti, in Rubr. de iure dotium, *Marc. Ant. Pulu.*

In Decis. 94.

REVS confitens recepisse & habuisse, præiudicat correo, & talia verba dispositionem inducunt an vnus ex duobus mercatoribus socijs in fundico vel alio exercitio possit debitorem societatis liberare, vide Dec. cons. 98. col. 1. ibi, prout remisi, vide in decis. 150. vbi tenet, & multa ad hoc allegat q confessio vnius in præiudicium tertij non valet, & creditoris respectu principalis debitoris, & sic quæ ibi allegat faciunt pro ista decis. & dictis Bart. *Ioan. Ang. Pisanellus.*

Decisio 94.

ADDE Barb. cons. 54. vol. 4. & cons. 40. num. 8. vol. 1. ibi, & per consequens. Adde Alex. cons. 123. vol. 6. & Iacob. in l. quæ acta, ff. de officio procurat. Cæs. num. 26. vbi multa nota. dicit in hac materia, & tenet opin. Bart. & vide Paul. de Cast. consil. 64. vol. 1. & vide Aretin. cons. 4. vbi de procuratore qui habet mandatum ad recipiendum si potest confiteri, & quod si habet mandatum ad confitendum, vide supra decis. 91. Hippo. in repetit. Rubr. de fideicomm. nume. 265. vbi an isti, qui fideiussit, sufficiat confessio creditoris ad hoc vt possit agere contra eum, pro quo fideiussit, si creditor dicit sibi satisfactum. ibi, & in hoc Bart. adde, quod Bart. cons. 160. tenet cum ista decis. contrarius sibi in d. l. ex duobus. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 94.

VIDE Hippo. in repet. Rubr. de fideiusso. quæstio. 35. col. 4. fol. 14. Cepol. consi. 12. in Consilijs ciuil. Dec. cons. 493. nume. 13. cum seq. vbi qui habet mandatum ad recipiendum, non potest confiteri se recepisse mutuum, Ias. consi. 172. col. 2. Aretin. consil. 42. vbi quod si in mandato ad recipiendum extat clausula ad confitendum, Paul. consil. 293. colum. 1. vbi etiam de tutore confitente se recipisse à debitore pupilli an probet veram solutionem. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 94.

IN decis. 94. num. 3. ibi, Si fideiussor, qui habuit. Adde eundem supra in decis. 91. 1. col. uers. ad primum dubium, & an illa glos. sit vera, vide eundem, infra in decis. 150. col. vlt. vers. quinta conclusio. *Marc. Anton. Puluerinus.*

In Decis. 95.

SINGVLARIS successor emphyteusis pro censu præterito antequam ad eum deuenisset tenet. ibi, per hoc Bal. sequitur Alex. cons. 79. col. 5. in fi. vol. 1. vide Paul. de Cast. cons. 335. Viso puncto supradicto, in 1. vol. nouorum. ibi, & remittit se, vide Paridē in tract. de reinteg. c. accessus promissio, char. 125. ibi, quare illa hypoteca, intellige nisi dominus directus concessisset nulla facta reseruatione, q esset sibi solum ius, ita reperio declarari in certis notabilibus cuiusdam Canonistæ, cuius liber incipit, Prouinciale omnium ecclesiasticorum, in quinterno in litteris, in ver. quod vnus emphyteuta, qui vocatur Hieronymus Paulus, ibi, vt declarat Paulus, adde quod in litera est onus reale, vt censeatur semper solutum nomine rei, & nō refert à quo vel cuius nomine soluatur, ita not. Bal. in l. arboribus, §. quid tamen, ff. de vsufru. & vide ad quæstionem quæ ex his infert Decius cons. 58. in fine col. & vide omnino, & vide etiam quod census rem sequitur Decium cons. 164. col. pen. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 95.

ADDE Guid. Pap. in quæst. Delph. 9. & Aretin. cons. 104. vbi multa. Paul. de Cast. cons. 333. Viso puncto supradicto, volum. 1. Abb. cons. 30. princeps quidam, in secunda parte, & Dec. cons. 164. col. pen. & uide circa hoc decis. Delphin. 42. & vide omnino prouinciale omnium prouinciarum, ver. quod nouus emphyteuta, vbi pulchrè, et Paul. de Cast. cons. 442. primo vol. & Roman. l. Imperatores, nume. 4. ff. de publ. Iacob. in Rubr. C. de iur. hast. fisca. lib. 10. & in l. si quis; C. de fide instrum. & Guid. Pap. decis. 432. & Afflict. in cap. 1. §. sed nec est alia, num. 46. vbi plenè, quæ sit prima causa benefic. amitt. et Paul. de Cast. consil. 326. nu. 3. colum. 2. vbi se remittit ad Imol. & idem Imola, in cap. potuit, in Glos. 3. circa loca. Ias. in §. item Seruiana, nu. 52. Instit. de action. Neapol. in consuetud. prima, de aliment. præstand. in glos. idem si modicam vel nullam dotem, & Abb. cons. 74 uol. 1. num. 4. ibi, item est aliud remedium, uide Alexan. cons. 97. in fi. ibi, ponit vnum uerbum notab. uol. 4. Ias. in l. si domus, §. si fundus, num. 28. & 35. ff. de leg. 1. & Bal. in d. Auth. si quas ruinas. sequitur Alexand. cons. 79. uol. 1. colum. 5. in fine, & Bellapert. cons. 21. col. 1. ibi onus tributi, uide eundem Afflict. in constit. consuetudinem, 9. colum. ibi, nunc uenio. ibi, idem dicimus, uide Isern. in constit. dominis uasallis. ibi, item si emphyteuta, idem sequitur Dec. cons. 164. ibi, idem firmat Ludoui. Roman. vide Paul. de Cast. in l. venditionem, ff. de actionib. emp. & consil. 335. vol. 1. & Afflict. post Andr. in cap. 1. §. præterea, num. 21. de cap. Corrad. in princip. in fine istius decis. vide Hippo. sing. 272. ibi, sed hoc vltimum, prope finem. De ista clausula iustitiæ administrari, vide Dec. in l. pacto, in 3. notab. C. de pact. late Alexand. cons. 121. 1. vol. Roman. sing. sup. fol. 16. Paul. de Castro cons. 116. & de clausula, omni meliori modo, &c. Aretin. cons. 103. & Aret. in §. 1. Instit. de action. Bald. in l. certi, col. fin. C. de in iure. & de clausula, Pero Iustitiam. Alexand cons. 61.

tonf.61.vol.3.& conf.189.col.fin.2.vol. & conf.6. vol.3. Aret.conf.17.col.4. vbi etiam de clausula,omni meliori modo &c. Alex. conf.96. col.pen. vol.5. & conf.110.col.2.ver. ex quibus,eo.volum.& ibi,an operatur circa repugnĕtia, & multa de clausula,omni meliori modo, & quid in vltima voluntate, Alex. consil.176.col.2. vide quod scripsi,infra decis.144. de ista clausula. ibi, pro tempore præterito, adde Aymon.pulchrè consi.217.num.5.vol.2.vbi multas quotas allegat, non tamĕ dicit qua actione, intellige hypothecaria, vt hic sequitur, & not. Petr. Foller. in pract.censu. in ver.huiusmodi censualia, nume.83. & 84.& vide Anchar.consi.386.num.3. vers.sed his non obstantibus. *Prosper Caravita.*

Super Decisio.95.

VIDE decis. Delphin.99. & Aretin.consi.4. vbi multa de materia huius deci.Paul. cōs.333.incip.Visso puncto, Abb.consi.30.Dec. consi.164.col.penult. & decis.Delph.42.Paul. cōs.442.decis. Delph.432. *Hieron. de Mart.*

In Decis.95.

IN decis.95. in princ. vide Per.de Ravenn.In suo aureo alphab. fol.40. 2.col. in fine, adde Hier. Gigant.in suo tract.de pensio. quæst.43.

In ead decis. num.4. ibi, Idem dicimus in feudo, Vide cap. Regni,incip. Alienationis actus, fol.245. & vide eundem infra in decis.162.

In ead.decis.num.7.ibi, Dico quod sufficit. Adde Ias.in l.t. 4.col. vers. tertio limita, ff.de eden. quem vide omnino.

In eadem num.ibi, Ius & iustitia. De virtute huius clausulæ vide Lanfranc. in reper.c.quoniam contra,in ver. confessiones,col.7.in fine.

In eodem decis.num.8.ibi, Potest saper hoc pronunciari. Facit supra in decis.83. vers.vnde fuit mihi visum. *Marc. Anton. Pulu.*

In Decis.96.

SPURIUS ex coitu damnato succedit tamen ab intestato, vide quid in nato ex serua & domino, nunquid matri succedat, per Socinum in l.Gallus, §.& quid si hic vltra,ff de liber. & posthum. vide Lucam in l.maritalis, col..... C.de cohort.lib.12. vbi dicit,quod filij clerici non succedūt matri. ibi, in d.l.si qua illustris, vide Alex.consi.74. 1.col.vol.3.ibi, talis sententia Regia,intellige quando sententia est secundum legem, vel præter legem, secus si contra legem, ita Iacobinus in tract. feudo. ver. præsentes, col. 2.ibi, vocatum est, quod dominus,vide in decis.199.in fi.& 383.in fi.*Io.Ang.Pis.*

Decisio 96.

AN autem frater legitimus posset instituere fratrem spurium ex damnato coitu natum, vide Bald. consi.180.casus talis est, vol.2.& Dec.consi.311.colum.2.& Curt.consi.23. *Prosp. Carauita.*

Super Decis.96. num. 2. vers. & per consequens.

AN frater legitimus possit instituere fratrem spurium natum ex damnato coitu, Bald. consi.140. incip. Talis casus est. Corn.consi.360. vbi spurius potest instituti à fratre, seu à quolibet alio: fallit in patre: & idem Corn.consi.23.& 73. *Hieron.de Mart.*

In Decisione 96.

IN decis.96.num.2.ibi, Quæritur modo quid iuris. Adde eundem dominum Matth. in constit.Regni,sicut accepimus, col.1.circa fin.versic.quæritur vtrum filius spurius,quē vide omnino; & uide omnino Ang. Aret.in §.vulgo quæsitos; col.1. circa finem,de success. cognat. Fulgos consi.36.Socin.consi. 148.qui contrarium tenent. Et adde,quod si filius sacerdotis genitus in sacerdotio,qui est incapax beneficiorum ecclesiasticorum, si per Papam est habilitatus non obstante defectu natalium ad omnem dignitatem, non tamen habebit beneficium ecclesiasticum, nisi specialem habeat dispensationem ad beneficia ecclesiastica obtinenda, vide Ioan. And.cap. dilectus, el 3.de præben. quod dictum sequitur Fel. in cap.veniens, 1.col.de accusat.& Hippo.sing.193. Bastardus. Et ad hæc,quæ hic per Matth.dicuntur, vide omnino Deci.consi.311. in casu proposito, & consi.306. vbi an natus ex coniugato, & soluta sit spurius, & successibilis. *Marc. Ant.Pulverinus.*

In Decis.97.

DIRECTUS dominus non potest propria auctoritate priuare emphyteutam ob alienationĕ factā eo nō consentiente, vide quid in directo dñio respectu feudatarij,per Ias. cōs.138.vol.1.si vis capiendi transeat in cessionarium, vide Gozad. dicto consi.86. col.pen. vers.his ibi sine eius consensu, an finita emphyteusi possit propria authoritate capere, per Gozad.dicto consi.79.col.fi. ibi,non tepe-zio cautum,de quo vide Decium consi.146.in secundo dubio. ibi, perdatur res emphyteutica, vide per Alex.consi.44. 1.col.vol.3. qui videtur tenere contra summ in emphyteusia ecclesiæ. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 97.

ADDE Bald.consi.518. Talis est,vol.5. qui ponit aliqua pro materia huius decis & plenè Ias.consil.138. Viso. vol.1. Guido Pap. decis.107. Corne. consi.193.Placet mihi, per totum volu.3.vbi tangit hoc dubium.& pulchrè Deci. consi.146. in secundo dubio, & Barb.in c.potuit,de loca. & cond.& eundem Barb.in tract.de præstantia contrahendi, Troil. de malef.in tract.oblationum posito post tract. Barb. de præstantia, ver.capio secundum dubium,vbi ponit vnum pulchrum dictum col.3.in fine, Bald.consil.177.volum.3.num.3. licentia siue pactum Ingrediendi propria authoritate, intelligitur dummodo non inueniat resistentiam, Bart.in l.3 C.de pignor. Abb.in cap. verum,ad fin.de foro compet.sed de veritate huius dicti, vide Rip.in c.apit. sæpe, de restitut. spoliat.num.85. ibi secundum, & de materia huius decis.vide eundem Afflict.in cap.1.§.vt autem æquitas, nu.43. de pac.iura. firm. fol.114. Ias.consi.138. vol.1. per totum, Alexand.consi.106.vol.3.num.16. Delphin.decis.num.107.1 uc.de Pen.in l.omnium, C. de omni agro desert.lib.11. & vide Corne. consil.271.

fil.271. vol.3. Iacobi, in Authent. qui rem, col. 11. num.86.C.de sacrosf. eccles. Cęp.consil.25.in ciuil. *Prosp. Carauita.*

Super Decis.97. ad fin.

QVANDO quis incurrit excommunicationem ipso iure an sit necessaria citatio, Dec.in c.reprehensibilis, in princ.extra de appellat. *Hier. de Martino.*

In Decisio.97.

IN decis.97.in princ. ibi, Vtrum dominus. Adde Dominum Philip. Dec. cons.146.& pro tenui facultate mea, in 3.col. in fi.vers. capio secundum dubium,quem ibi omnino videas,sed iuxta hoc quæritur, quid si emphyteuta ecclesiæ stetit per biennium quod non soluit,an sit ipso iure priuatus absque alia sententia declaratoria? Dic quod sic, ita determinat Dec.cons.146.in 5.col.in princip.& ad hæc faciunt ea,quæ pulchrè cumulauit Hippol.in Rubr.de fals. col.6.vers.præterea, & adde Rom.cons.212. incip. quo ad primum, col.pen. circa fin. vers. quo ad tertium,vbi contrariū tenet, & adde quod dicit Matth. in cōst.si dominus vasallum suum, 2.col.vers.& pro ista intelligentia, & adde quod vbicumque iura dicunt pœnam imponi ipso iure, intelligi debent sequuta sententia declaratoria, vide Pet.de Rauen.in suo alphab.fol.111.col.vlt.§. pœna,& Andr.Iser.in cap.sancimus, col.pen.quo tempo.miles, Rosell.casuum,in ver.assassinus,§.1.

In eadem decis.num.2.ibi, An propter canonem non solutum, dominus &c. Adde eundem Matth.in const.Regni pacis cultum, 8 col.in fine, vers.quanto licet,& idem dicit ibidem quando dominus,qui locauit fundum ad pensionem, & ille locatarius in tēpore conuento non soluit,quod tene menti. *Mart. Anton. Pulu.*

In Decis.98.

PENDENTE lite super innouatis non procedit in causa principali nec exceptio spolij admittitur, vide in decis.352. in materia attentatorum, vide per Decium cons. 305.ibi, remedio attentatorum, vide quæ scripsi supra decis.19.vide Francum in cap.frequens, de testi, spol.in sexto. *Ioan. Ang. Pisanellus.*

In Decis.98.

IN decis.98.in princ. Adde Dominum Philipp. Dec.cons.103.in causa possessionis, quem omnino videas, & Paul. de Cast. in Auth. quæ supplicatio, 2.col.in princ. C.de precib. Imper. offer. & eundem Dec.in consil.200. in casu proposito, in penult.col. & ad materiam adde eundem Matth.infra, in decis. num.151.& decis.152. vbi ponit casum in quo lite pendente licet attentare, & innouare, & infra in decis.156. & adde Felin.cap.dilecti, col.vlt. ver.iusta, num. 16.de maio.& obed. vbi vide omnino,& in c. dilecti, col.pen.num.... de except.

In eadem decis.nu.2 ibi, Vtrum potuit iudex. Adde eundem, infra in decis.151.in vlt.dubio,vbi aliter videtur sentire.

In eadem decis.num.4.ibi, Item quia licet agenti. Vide supra in decis.19.

In eadem decis.in fine, ibi, Maximè, quia remedium. Vide eundem infra, in decis.352. vbi aliter sentit. *Marcus Antonius Puluerinus.*

In Decis.99.

EMPHYTEVSIS vadit ad spurium si de eo aliquo modo in concessione fuit facta mentio, vide pulchra verba Bart.relata per Hippo. in l. 1. §.si seruus, col.2.ff.de quæst.ibi, quod spurius habebit, vide Alex. cons.128. pen.col. vol.1.videtur sentire hic Afflict. quod tunc virtute stipulationis acquiritur quando non habet vnde se alat, dum allegat capitulum, cum haberet,& est hoc rationabile, ne videatur postea facta stipulatio in fraudem legis,considera etiam quod pecunia emit,sed si esset donata, & hoc modo recepta, crederem quod non esset in consideratione an spurius habeat vnde se alat, cogita. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 99.

AD istam decis.adde Barb.in cap. præsentia, de probat.num.82.vbi de filio nato ex spurio, vel naturali an possit institui ab auo; & quid in filio incestuoso nato ex filio clerico?pulchrè Luc.de Pen.in l. vnic.C.de his, qui se defer.lib 10.col.5. vbi de legato filiæ spuriæ, Bertran.cons.227. vol.3. num.5.vbi de legato facto per principem non recognoscentem superiorem. Nepos legitimus natus ex filio spurio, an & quando possit hæres institui, Alexan.cons.88. num.5.vol.7.Bertran.cons 96.vol.3.Corne.cons.1. in littera C. la secunda, vol.3. quem vide omnino, sed quid de nepote spurio ex filio spurio? Bald. signanter consuluit non posse institui, cons.406. volum.3. Deci. cons. 462. num.17. vol. 3. Alex.consil.74.vol.3. spurius filius an debeat ali, vel sibi aliquid dari pro alimentis. Guid.Pap. cons.246.lib.3. Abb.cōs.116.vs primo, vol.2. nepos ex filio spurio an possit institui per annū.Guid.Pap.cōs. 94.sol.22. col.2.vol.2.Quid in nepote nato ex filio incestuoso, Hippo.sing.143.Cot.in suis memot.io ver.nepos pater filiæ natæ ex incestuoso & nefario coitu, pōtest non solum alimenta,sed etiā dotem relinquere, Bartol.in l.fin.ff.de his quib. vt indig. Deci. cons.611. vol.4.spurius est infamis,etiam si legitimetur. Hippol. sing. 273. notissimum. 1. col. vbi multa contra spurios, & quo possit dici & probari spurius. Paul. de Cast.cons.415.pater non tenetur de iniuria facta per filium naturalē inimico cum quo pacem fecit, licet promiserit pro omnibus filijs suis. Hippo. sing. 139.incip. Dixi.frater legitimus an possit instituere fratrem suum spurium, Bald.cons.5.uol.1.casus est talis, Doct. in l.si is qui, ff.de vulg. & pupill. ibi, in cap.1.§.personam, uide ibi plenè per Afflict. & ibi, extendit hoc in ecclesiam, col. pen. ego uerò in hac materia dico, quod spurius de nouo potest habere feudum, Bald.in l.eam quam, C.de fideicomm. sic habent rem emphyteuticam, Salic. in l.2. C.de iure emphyt. intellige quod est capax emphyteusis, uel feudi iure contractus ab extraneo, non autem patre, ut not.in d.cap.cum haberet, Bald.in d.l.2.& sic haberet feudū, uel emphyteusim per uiam contractus ab extraneis, nam pater ipse potest donare uel uendere

dere spurio rem emphyteuticam, text. in l. 1. C. de natur. lib. reprobata glos. in l. qui istum, de probat. & ibi Iacob. & Paul. de Cast. cons. 86. vol. 2. in feudo autem non succedit, nec in iure emphyteutico. Bald. in Auth. si quas ruinas, C. de sacrosan. eccles. Dec. cons. 624. num. 4. vol. 4. *Prosper Caravita.*

Super Decis. 99.

VIDE decis. Delphi. 280. Roman. consi. 42. vbi habes multas cautelas, quibus pater potest donare filio spurio. *Hier. de Martino.*

In Decis. 99.

IN decis. 99. in princ. ibi, Vel ipse spurius virtute stipulationis. Adde Alex. in l. ex facto, §. si quis rogatus, ff. ad Trebell. & adde, quòd ex stipulatione patris quæritur filio vtilis actio, & non directa, Ias. l. quodcumque, in 3. notab. ff. de verborum obligat. *Marc. Ant. Pulver.*

In Decis. 100.

ECCLESIASTICA emphyteusis non vadit ad extraneos, nisi expressè dicatur, vide an emphyteusis eccles. transeat ad hæredes, & quomodo consilia saluantur à contrarietate Alex. à Decio consi. 13. vide omnino, & vide Corset. in sing. vers. contractus, col. 12. ibi, vt firmat Alexan 2. vol. vide Curt. consi. 4. col. 1. post tract. feudo. cons. 130. *Ioan. Ang. Pisan.*

In Decis. 100.

IN decis. 100. nu. 1. ibi, Et quia communis opinio est, Adde eundem Matth. infra in decis. 107. & vide omnino dominum Alex. in l. etiam filios, in 1. col. in fi. ff. sol. matr. *Mar. Ant. Pulver.*

In Decisio. 101.

GRATVS respon. 128. in secundo lib. Gozad. cons. 59. & 75. & is & successor reuocat factum prælati prædecessoris, nisi interueniat consensus Capituli, vide decis. 168. ibi, per ea quæ notat. vide an successor ligetur per Modest. in procem. const. 924. circa finem. ibi, nec habent potestatem, vide omnino Soc. consi. 34. in nouis, vbi casus. & cons. 22. vol. 1. in antiquis. Ibi, sed præsentia, vide Andr. cons. 101. vbi quando Abbas successor teneatur ex facto prædecessoris, & de locatione facta per prælatum, vide tex. & ibi Fulgos. in l. si quis domum, §. fin. ff. loca. & Ias. cons. 94. 1. vol. in antiquis, & eod. vol. cons. 595. incip. Quidam prælatus, & cons. 431. Quidam abbas. ibi, & ita fuit iudicatum in Sacro Consilio, sed quid si interuenit consensus Papæ, an tunc affictator aut emptor, vel aliter contrahens sit securus cum nouo successore, Bald. consuluit quòd sic, consi. 190. In abbatialis, vol. 2. in antiquis, quòd nota, quia hodie videmus expediri breue Apostolicum permittens posse locari, & quòd locatio durare habeat post mortem, & quod valeat, tum etiam vide Anchar. consil. 116. incipiente, Secundum ordinem. *Ioan. Ang. Pisan.*

In Decisio. 102.

LEGATVM factum concubinæ à presbytero quò ad seruitia valet, vide supra decis. 44. vtrum valeat donatio facta a concubina presbytero, & ex qua pecunia censeatur facta emptio a concubina, & multa alia, vide per Dec. consi. 132. vide Capici. decis. 102. vide Capr. cons. 127. vide quia vidua potest institui hæres ab eo qui in contubernio tenuit licèt impudicè vixerit, Ias. cons. 37. vol. 3. vide quæ addidi in l. affectionis, ff. de donationib. *Ioan. Ang. Pisanellus.*

Decisio 102.

CONCVBINAE potest dari & legari, l. qui concubinam, ff. de legat. 3. & quomodo intelligatur vide Petrum de Rauen. in suo aureo Alphab. fuit a me quæsitum, fol. 161. vbi pulchrè. Anto. de Butrio cons. 14. Ias. consi. 37. vol. 3. vbi an mulier impudica posset hæres institui, Paul. de Cast. cons. 138. vol. 1. vbi de donat. inter virum & vxor. vide Dec. consi. 134. Iason in l. miles, ff. de re iudic. vbi plenè Guido Pap. cons. 115. vol. 2. vbi etiam quid si ante desiit esse concubina. Franc. Nicon. in reper. cap. quoniam contra, fol. 4. num. 115. de probat. & quæst. Tholos. num. 141. & Ioan Lup. in reper. rubr. c. per uestras, de donat. inter vir. & vxor. fol. 18 & 39. & Glos. in suis additionibus. & Guliel. in repetit. c. Raynutius, in ver. & vxor. fol. 117. num. 3. & 28. de testam. *Prosp. Carav.*

Super Decis. 102.

VIDE Decium consi. 132. & Iason. in l. miles, num. 13. ff. de re iudic. vbi multa de hac materia: & Guido. Pap. consi 115. vbi quid si ante desiit esse concubina: & nota, quòd concubinæ potest donari, & legari, l. qui concubinam, ff. de legat 3. etiam quomodo hoc intelligitur bene Capra cons. 127. & Anton. de Butrio cons. 14. Ias. consil. 37. vbi an mulier impudica possit institui hæres, vide etiam Capic. decis. 102. *Hiero. de Mart.*

In Decisio. 102.

IN decis. 102. in principio. Adde Decium consil. 132. In casu proposito, quem ibi omnino videas, & Ias. in l. miles, in princip. 3. col. ff. de re iudicata. *Mar. Ant. Pulver.*

In Decis. 103.

CAVSA criminalis non impedit ciuilem, nota quòd ante conclusionem causæ potest partem & testes accusare de falso, post verò non. Nota etiam quòd si extat ciuilis inter aliquos in qua fuerunt examinati testes, quod fuerunt accusati de falso: quia vno & eodem tempore tam iudex criminalis falsitaria potest procedere super falsitate, quàm iudex ciuilis super causa ciuili, qui non expediat ciuilem donec fuerit expedita criminalis, vide infra in decisio. 129. Hodie non impeditur per pragmat. Ferdinandus. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 103.

AD istã decis. vide infra decis. 229. & vide prag. incip. Cum frequentibus, an autem accusatio falsorum testium suspendat instantiã causæ principalis, Abb. cons. 16. vol. 2. an autem exceptio falsitatis impediat instrumenti exequutionem, tex. est pulcherrimus in l. satis apertè, C. ad le, Cornel. de fals. Barb. cons. 43. num. 14. vol. 1. vbi elegantissimè, Soc. cons. 274. in 2. parte.

Hodie potest procedi in vtraque causa etiam vsque ad sententiam inclusiuè, per prag. quæ incipit, Raymundus, vt etiam allegat eam Grammat. decis. 60. in fi. sed hæc prag. non fuit tempore Afflict. *Prosper Carauita.*

In Decis. 103.

IN decis. 103. in princ. Adde eundem Matth. infra in decis. 229. sæpe sepius, quem ibi omnino videas, & vide pragm. Regis Ferdinandi, quæ incip. Vniuersis, & singulis præsentium, char. 263. & ad hanc decis. adde eund. Matth. in prg. alle. const. incip. Si ciuiliter agens, in pen. col. in fi. ver. verum in causa criminali homicidij. *Marc. Anton. Puluer.*

In Decis. 104.

TANTVM probat depositio testium in aliquo actu, quantum si pars confiteretur, vide infra in decis. 181. vide elegans consilium Ias. 129. vol. 1. ibi, non tamen viderunt, Andr. in Rubri. ex quibus causis feudum amittatur, vbi tenet, quod tantum est probare per confessionem quantum per testes, ibi, sicut si testes, vide Alex. cons. 129. col. 3. vol. 1. & cons. 42. col. penult. vol. 3. Istam decis. oppugnat Aymon in tract. de antiq. temp. parte prima membr. 6. num. 75. cum seq. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 104.

IN l. verum dicta scriptura, vide Alex. cons. 276. col. 2. versi, nec obstat, & de Guarentigia Iacobin. in l. circa eum, num. 112. in fine, ff. de probat.

De materia infra decis. 182. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 104.

VIDE omnino Crauet. de antiqui. tempo. fol. 94. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 104.

IN decis. 104. in princ. vide Ioann. de Anani, in cons. 40. incip. In quæstione priuatæ scripturæ. Sed quid si apodissa non habens subscriptionẽ trium testium, si ad verificandam eam fuerint examinati testes, qui dicunt, quod ipsi non interfuerunt, sed notam habent manum scribentis, vide infra decis. 181. *Marc. Anton. Puluerinus.*

In Decisio 105.

DEBITVM in scriptis debet probari per testes rogatos, secus si sine scriptis, quia confessio principalis sufficit, ibi, sic quod eius sententia, vide Dec. cons. 163. in 5. col. vbi in terminis, vide quæ addidi in l. testium, C. de testib. *Ioan. Ange. Pisanellus.*

Decisio 105.

LIMITA vt infra decis. 164. num. 4. adde Marant. in pract. actu. 5. num. 4. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 105.

DE hac confessione Marant. char. 119. nu. 2. 3. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 105.

IN decis. 105. in princip. ibi, Mihi fuit visum. Adde eundem supra in decis. 12. & infra 337. Versic. item secundo, & in vers. nec obstat, & 375. vers. secundo dicebatur, & 364. vbi latius, & melius, & adde Ias. in l. tale pactum, in princ. ff. de pact. vbi vide omnino, nam pulchra in materia dicit.

In ead. decis. num. 2. ibi, Nec potest opponere exceptionem non numeratæ pecuniæ. Adde de ista exceptione non numeratæ pecuniæ, videndum eundem infra in dec. 110. & ibi multa cumulauit de ista exceptione.

In eadem decis. num. 3. ibi, Debet probari per testes rogatos. Vide eundem supra in decis. 13. versic. sed magnum dubium est. *Marc. Ant. Pulu.*

In Decis. 106. in princ.

VERBA generalia an per specificam numerationem restringantur, ibi, non restringit legatum. Contra hãc decis. consuluit Decius consil. 92. vide quæ dicit Alex. consil. 4. col. 3. ibi, venient, vide omnino Pirrhum in repetit. §. Titia cum nuberet, l. Titiæ cum testamento, ff. de leg. 2. in 3. quæst. qui latè examinat, vide quando in generali obligatione veniant venales, & quid si fuerint alienata, vide Ripam in l. 1. nu. me. 8. ff. de pigno. & Crotum in repet. l. si constante, solut. matrim. nu. 139. & melius per Negusantium in tract. de pignor. char. 5. col. 7. aliàs prima, cum sequen. *Ioan. Ang. Pisanellus.*

Decisio. 106.

IN l. ego solus, vide quæ dicit Bologn. cons. 40. vol. 3. Dec. cons. 92. Viso puncto, qui tenet contrarium, Barb. consil. 65. incip. Testator, vbi si testator relinquit habitationes vxori donec castè uiuat, item omnes eius pannos lineos & laneos in hoc secundo legato, non dicitur repetita conditio apposita in primo, Corset. in repetit. l. nemo potest, ff. de leg. 1. colum. 3. char. pen. ibi, an autem tali, vide Picum in repetit. §. l. Titia cum testamento, ff. de leg. 2. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 106.

VIDE Dec. consil. 92. incip. Viso puncto, qui tenuit contra, & vide Bolognin. consil. 40. colum. 3. vers. quia testator, num. 2. adde Dec. num. 2. in reg. iur. toto iure nostro de reg. iur. in verbo, secundo dicta reg. procedit in leg. vers. an autem in tali, num. 5. adde Capr. cons. 45. vbi de legatis domus cum omnibus quę ibi sunt, an veniat frumẽtum ibi existens, & Roman. sing. 432. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 106.

IN decis. 106. in princ. ibi, Yatum illud verbum, vide quod in simili consuluit Dec. cons. 358. & in legato mobilium veniant ne pecuniæ, animalia, & nomina debitorum, vide omnino Dec. cons. 381. incip. Vi-

dp. Visis his, 1. col. vers. tertia, conclusio est. item an testator legans aurum, argentum, & gemmas comprehendantur pecuniæ numeratæ, vide eundem in præallegato, cons. 381. 1. col. in princ. item an in tali legato mobilium, veniant aliqua fabricata post mortem testatoris, & etiam ius conductionis, & si actio, & obligatio quæ competit pro tali conductione veniat appellatione bonorum, vide eundem Dec. ibidem col. vlt.

In eadem decis. num. 6. ibi, Sed quia dictum legatum, vide Dec. cons. 358. col. 1. & cons. 381. col. 2. in princ. *Mar. Anton. Pulcrinus.*

In Decisione 107.

ALIENATIO rei ecclesiasticæ vltra tempus permissum non valet in permisso euidenti q; tollit antiquitaté temporis, vide nunquid cótractus emphyteuticus dicatur perpetuus, plené per Bart. in c. tertio, de dilationib. vbi latissimè discutit hunc passum. ibi, prout erat solitum istam partem corroboro per id quod posuit Iacobi. in tract. feudo, vet. in feudum, col. pen. in fi. quòd si consuetudo ecclesiæ erat infeudādi pro masculis, demum concessit pro masculis & fœminis, q; licèt vitiaretur quo ad fœminas, remanet tamen firma quo ad masculos. Ibi, & vsque ibi, & concordias, aduerte quia indubitanter credo, quod talis concessio facta in perpetuum intelligatur vsque ad secundam, & non vltra, maximè, quia eccles. erat solum solita concedere vsque ad secundam, & ita tenet Alber. de Rosa. in proœ. C. ver. perpetuum, quod dictum pro singul. sequitur Crem. sing. 115. vide quia multa habentur in apost. vide an vitietur contractus in totū vel in superfluo, Ias. qui ponit quæst. in l. 1. §. sed & si mihi, ff. de verbo. oblig. col. 4. ibi, secundum Bald. in l. 1. vide Soc. cons. 1. in nouis, vers. cui est subiectum, vide Ias. in l. 1. 6. colum. C. qui admitti. & in l. sciendum, col. 1. ff. de verb. oblig. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 107.

ADDE Bald. cons. 392. vol. 5. in nouis, quod nisi omnino. Iacob. in Auth. qui rem, C. de sacrosan. eccl. nu. 137. 119. & 120. Calca. cons. 124. in 50. decis. in littera S. vbi an locatio an quinquennium dicatur ad longum tempus, & in eo cons. in litera D. la secunda, dicit, quod locatio si non potest fieri vltra triennium, tamen in triennio valet, & vide ad materiam Claud. & Barb. in cap. cum super, num. 45. de offic. deleg. in cap. per transtationem, nu. 65. de offi. deleg. Calca. in dicto cons. 124. col. pen. in litera D. Bald. consi. 327. vol. 3. & consi. 392. in 5. parte. & cons. 327. vol. 3. & Afflic. in constit. ad officium baiulorum, ibi, quod talis nullitas. vide Felin. in c. cum olim, col. 3. de testam. & Barb. in cap. si quis presbyterorum, col. 4. in fi. de rebus ecclesi. non alien. & adde unum, quod emphyteuta ecclesiæ non potest se excusare a solutione canonis prætextu, quod contractus sit nullus, cum ecclesia possit illum approbare. Ita dixit Ange in §. si uerò, de non alien. ptæp. in c. 1. qui feud. dare poss. col. 7. in princ. ibi Paul. de Cast. in l. precibus, alias quoties, vide Afflictum const. Baiulorum, num. 10. & Bald. in l. fin. C. qui admit. Niconit. in repet. cap. quoniam contra, de probation. col. 15 1. num. 83. ubi dicit multa contra dictū Pauli. de quo dicto Pauli uide eundem Afflict. in constit. ad officium baiulorum, in fine. ibi, item in proprijs, uide Ias. in l. manumissiones, col. 2. ff. de iust. & iure. & Lapum alleg. 2. & omnino Bald. & ibi optimam additionem in cap. uoluntas, num. 6. 1. col. C. de fideicommiss. ubi tenet contrarium: reprobato ibi per additionem Alexandro in cons. 308. uol. 2. ibi, quod tali nullitate si ecclesia non seruata solennitate, & sic nulliter rem concedit in emphyteusim. tertius potest dicere contractum nullum, tanquam carentem solennitate, dato quod ecclesia teneat. Sed Decius in cap. qui in ecclesiarū, col. 2. de constit. tenet contra, & uide Aretin. in §. sequens alia, num. 4. in litera A. de action. & Aretin. cons. 18. Roman. singul. 519. Hippol. in l. si quis pe pōc. col. 24. ff. de quęst. ubi plenè ubi, & sic solennitates. Solennitas quādo ex diuturnitate temporis præsumitur, si non reperitur scripta in instrumento. Alex. cons. 218. nu. 1. & cons. 219. num. 19. & ibi quando est inducta pro forma non præsumitur, num. 26. uol. 6. & ibi, quando solennitas est renunciata in contractu, si est talis cui partes renūciare possunt. Barb. cons. 40. nu. 6. uol. 1. & infra decis. 283. Alexand. cons. 179. & vol. 6. nume. 206. & nu. 3. vbi quantum tempus requirit extrinseca solennitas, & vide ad hanc intelligentiam omnino Dec. cons. 409. num. 12. solennitas an præsumatur ex antiquitate temporis, vide infra decis. 345. & 368. vbi plenè. Decius consil. 36. vbi dicit, quod communis opinio est, quod per triginta annos præsumatur solennitas, & Dec. cons. 409. in princ. Capitius decis. 4. num. 39. ibi, præterea ista. An autem ista concessio possit fieri per viginti sex annos, vide infra decis. 85. in fin. Franc. de Aret. cons. 36. ibi, sine eius voluntate. vide Guid. Pap. sing. 109. per lapsum decennij præsumitur fuisse vendita res minoris cum decreto, Dec. cons. 41. num. 13. Alexand. cons. 179. nume. 6. vol. 6. vbi plenè. Barb. consil. 33. vol. 2. Hippo. sing. 521. Cassan. consil. 11. nume. 83. quod triginta annis præsumitur decretum. Dec. consil. 36. num. 8. vers. vlt. non obstat idem. Dec. cons. 341. num. 13. & 409. in princ. ibi Alexand. in 4. vol. cons. 17. sed in meis est cons. 113. col. penultima.

Ibi, & cum non sit probatum, vide Aymo. de antiquit. tempo. parte 3. §. venio nunc, nu. 18. fol. 49. *Prosper Caravita.*

Supra Decis. 107.

VIDE ad materiam Barbat. in c. cum super, num. 45. de officio deleg. Calca. cons. 124. col. penul. in tit. ... & Bald. cons. 323. & cons. 392. incip. Locatio rerum ecclesiasticarū, et vide eundé Matth. in constit. ad officium Baiulorum, in fine, & Iacob. in Auth. qui rem, et de successione ecclesiarum, num. 137. & num. 119. & seq. & Barb. in cap. si quis presbyterorum, in 4. col. de reb. eccl. non alien. & Corne. cons. 115. col. 1. & adde quod emphyteuta non potest se excusare à solutione Canonis prætextu q; côtractus sit nullus & inualidus, cū ecclesia possit illum approbare si velit, ita Ias. in l. 2. de iure emphyteutico, 5. not. num. 3. vide Felin. in cap. cum olim,

olim, col. 3. de testi. & contra tenuit Dec. in cap. quę in ecclesiarum, col. 1. de constit. & Aret. in §. sequēs, num. 4. de actio. & Franc. Aret. cons. 114. & Rom. sing. 119. & Hippo. in l. si quis, col. 34. de quæstio. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 107.

In decis. 107. concessio in emphyteusim facta ab ecclesia in perpetuum an valeat? Adde D. Alex. in l. etiam filios, col. 1. in fine, ff. sol. matrim. & eundem Matth. supra in decis. 100.

In eadem decis. num. 2. ibi, Maior pars dominorum. Adde quod contra opinionem istorum facit bonus text. in l. sancimus, C. de donat.

In eadem decis. num. 5. ibi, Nec obstat quod dicitur, Quod ex antiquitate &c. vide omnino Dec. cons. 341. col. 7. vers. postremo ad corroborationem, & cons. 36. colum. 5. in fine, vers. vltimo non obst. & adde Grammat. in decis. 79. incip. In causa Reuerendiss. Episcopi Ciuitatis Policastri.

In eadem decis. num. 7. ibi, Præterita ista secunda concessio. Vide eundem supra in decis. 85. in fine, Dec. cons. 341. col. 7. vers. postremo ad corroborationem, & cons. 36. & quid si esset clausula supplentes omnes, & singulos tam iuris, quàm facti, & quarumcumque solennitatum & substantialitatum omissarum, defectus, quid operetur talis clausula, vide eundem Dec. cons. præallegato 341. col. 3. versic. vltimo accedit. adde Ias. in l. qui in aliena, in princ. col. 6. ff. de acquir. hæred. & in l. 1. col. 5. C. qui admitti. quibus in locis reprobat Baldum ibi, in d. l. 2. C. de legitim. hæredib. *Marc. Antonius Pulu.*

In Decis. 108.

Debitor in diem potest cogi ante diem vt eo veniente soluat, infra decis. 279. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 108.

Ibi, præparauit suas sarcinulas, vide text. in l. quæsitum, ff. de pignor. & infra decis. 170. in fine, vide Ias. in l. si a Barba, num. 7. ff. qui satis. cogantur. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 108. facit decis. infra 279. Hierony. de Martino.

In Decis. 109.

Conuentus tenetur cauere de stando iuri donec erit probatum, an possideat immobilia. *Ioan. Angel. Pisanellus.*

Decisio 109.

Si actor non possidet immobilia in loco vbi litigat, sed in alio loco, non tenetur satisdare. *Prosper Carauita.*

In Decis. 109.

In decis. 109. ibi, Cum totum Regnum sit pro vna prouincia. Vide eundem in constit. consuetudinem, sub Rubr. de præscript. 3. col. in princ. versic. secundo pondero. *Marc. Anton. Pulucrinus.*

In Decis. 110.

Geminata promissio non excludit exceptionem non numeratæ pecuniæ, secus in solutione, contrariũ tenet Abbas in cap. si cautio, in fine, extra de fide instrum. vbi Felin. col. 9. vers. fallit vltimo. vide infra in decis. 164. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 110.

Per geminatam confessionem excluditur ab exceptione non numeratæ pecuniæ.

Post factam solutionem non potest allegari exceptio non numeratæ pecuniæ. *Prosp. Carau.*

In Decisio. 110.

In decis. 110. num. 1. ibi, Et sic virtute geminatę confessionis. Adde Ias. in l. qui pecuniam, 2. col. vers. secundo prædicta regula singulariter fallit, ff. si cert. pet. vbi multos casus ponit in quibus non potest opponi exceptio non numeratæ pecunię, & adde quod ista exceptio non numeratæ pecuniæ non habet locum nisi in contractu mutui in biennium, in alijs verò contractibus non potest opponi nisi infra triginta dies, l. in contractibus, & vide eundem suprà in decis. 105. & adde an ista exceptio habeat locum quando confessio est facta penes acta, vide Matthę. in constit. Reg. causas, col. penult. in fi. versi. & dico nunc vnum, & ad declarationem istius exceptionis vide pulchrè per D. Matth. ibi in 5. notabili.

In eadem decis. in fine. Adde quòd ista decisio iudicio meo non videtur de iure procedere, per eã quæ dicit Iason in l. si pecuniam, ff. si cert. petatur. *M. Ant. Pulucr.*

In Decisione 111.

Hæres non potest reuocare alienationem feudi in pręiudicium dotis defuncti, quod defunctus potest obligare bona sui hæredis. ibi, reuocare ipsam alienationem, & quod hæres possit reuocare extra causam dotis firmat idem in constit. constitutionem, col. 3. ver. sed hic quęritur. ibi, secundum Lucam de Penna, vide Capic. decis. 100. in eod. versi. ibi, talis reuocatio, an pro antifato mulier habeat tale priuilegium, vt post mortem possit impetrare assensum, tex. in l. assiduis, in fi. videtur dicere quòd non. C. qui potio. in pign. habeantur, vide infra in decis. 154. ibi, vel quia est facta, vide omnino in cons. 7. in 2. parte consil. Ioan. Ang. Pisan. vbi latè de alienatione in successurum, & vide Alexand. cons. 189. col. 5. vol. 2. idem dicit Lucas de Penna in l. 1. col. 3. C. de fide instru. & iure hastæ fiscalis, lib. 10. ibi, si assentit reuocatio, quid si Rex nolit assentiri quid agendum, vide in l. si constante, §. eo tempore, ff. soluto matrim. & vide Andr. in constit. si quis post litem. ibi, & si cum eadem voluntate hæres tenetur habere ratum factum defuncti, vide infra decis. 253. & 214. ver. secundum dubium, vide Andr. in c. Imperialem, in prin. col. 9. secus videtur si hæres, vide in decis. 253. vbi limitatur nisi esset expeditũ memoriale per verbum, fiat, quia tunc sufficit, vide supra in decis. 355. omnino, & om-

& omnino decis. 385. vbi limitat hoc dictum. ibi, & tunc istud ius reuocandi, quod non transeat ad hæredes, Dec. cons. 35. col. 5. ibi, quod non videtur derogatum, adde quod generalis dispositio statuti comprehendit dotem quando in illo casu non requiritur habere speciale priuilegium, et similem in alios casus aliàs priuilegiatos, ita Bald. per illum text. in §. fin. ff. de testamento militis, Deci. cons. 5. in fi. ibi, quarto ad idem facit istum text. vidi allegatum per Dec. cons. 175. vbi tractat de clausula non obstante, vide Bald. in tract. dotis, in sexta parte princ. priuilegio 7. ibi, non sufficit, vide supra decis. 44. ibi, secundum dubium, vide decis. 200. hæredis bona obligari possunt, & adeundo obligatur hæres quando non fecit inuentarium aut non legitimè fecit, intellige ergo quod duo concurrere debent, quod adeat, & inuentarium non fecerit. *Iotan. Ang. Pisan.*

Decisio 111.

ASSENSVS præstitus post mortem alienantis rem feudalem, vel obligantis, non valet sine nouo consensu hæredum, & ratio est, quia mortuo alienatore dominium rei feudalis transiuit ad hæredem cui fuit ius quæsitum in ea, propterea assensus superioris post mortem præstitus non potest sibi præiudicare, nisi de nouo ipse consentiat, etiam ita seruamus. Quidam tamen, vt Bartholomeus de Capua, voluerunt dicere, quod quãdo obligatio fit pro dote, quod fauore dotis valet assensus post mortem præstitus, argumento d. §. si res, qui bene hoc probat, feudi alienatio prohibetur, idem dicas in diuisione, & impositione seruitutis, quæ est diminutio, l. quoties, ff. de ædilit. edic. & hoc probat tex. in constitutione, diuæ memoriæ, ibi, diminuendis, de quo vide Afflict. in cap. 1. §. præterea, nume. 7. de capit. Corrad, sed licet non valeant pacta tendentia ad diminutionem, refutatio tamen valet sine assensu, vt per Andr. in constit. diuæ memoriæ, ad cuius intellectum vide plenè per Afflict. in cap. 1. §. sed res, colum. 9. per quos fiat inuestit. vbi ponit intellectum, & declarat si pretium debet restitui per venditorem reuocantem contractum ipsi emptori, qui emit feudum saluo assensu Regio, & an pretiũ perdat emptor, si scit rem esse feudalem, vel quia est facta alienatio in proximum agnatum, Corn. cons. 199. num. 48. vol. 2. Ias. cons. 64. num. 3. vol. 3. ad intellectum istius decis. vide Barb. in cap. super, num. 43. fol. 53. de offic. delega. & vide text. in l. per seruum, §. 1. ff. de vsu & habitat. & Barbat. consil. 94. num. 2. volum. 2. Iason. cons. 55. vol. 1. vbi colum. penult. adducit optima iura, quæ seruiunt ad hoc, & vt res prohibita alienari, vide remedium per Romanum consil. 227. in fine, Ang. cons. 243. Bald. cons. 300. 1. vol. & ibi de fratre, an possit fratri feudi partem refutare, & an indigeat insinuatione, vide singul. Bald. cons. 469. quidam reliquit filio suo naturali, vol. 3. vbi an prohibitus alienare in certas, possit alienare in filium suum naturalem, vide Luc. de Pen. in l. 1. in fine, de fund. patrimo. lib. 11. vbi filio donatio de re emphyteutica potest fieri sine assensu, quia non est alienatio, vide Guido. cons. 58. vol. 1. pro ista opinione, vide Alex. consil. 106. vol. 4. vbi plenè. Bald. cons. 16. facti euidentia, vol. 1. vbi pulchrè. & Afflict. in cap. 1. §. præterea, col. antepen. quib. mod. feud. amittatur, licet valeat alienatio, & refutatio in proximè successurum sine assensu, cap. 1. §. sed res, per quos fiat inuestit. Bald. cons. 462. vol. 5. & eundem Bald. in d. §. sed res, in 10. col. vbi quia natus sine consensu domini alienat fundum in agnatum proximiorem, qui successurus erat in feudo, & ideo si fiunt duo agnati habentes feudum paternum pro diuiso, potest vnus alteri aliènare partem suam sine cõsensu domini. Bald. in l. voluntas, C. de fideicom. & an id quod dicitur in feudo vt possit alienari in immediatè successurum, procedat etiam in emphyteusi, Salicet. in l. fin. C. de iure emphyt. Bald. in d. l. voluntas, & omnino vide Ange. cons. 166. super pũctu, vbi dicit ista formalia verba, quod quando quis est prohibitus aliquam rem vendere, vel alienare, si vendit illi personæ, ad quam testator voluit rem illam deuenire, dicatur licitè personæ vendidisse, & nõ fecisse contra prohibitionem, & per consequens non incidisse in pœnam adiectam prohibitioni, l. cum pater, §. quindecim, ff. de leg. 3. & d. l. voluntas, & ibi per eas, & Feder. de Sen. consil. 228. qui in bonis emphyteuticis tenet, quod translatio de fratre in fratres non dicitur alienatio, d. l. volũtas, vt ibi per eum, sed ego puto quod aliud sit in emphyteusi, quàm in feudo viuente fratre qui alien aut fratri. Nam frater omnino est successurus in feudum fratri morienti sine filijs, §. fin. de gradib. success. in feud. & in c. 1. § hoc quoq;, de success. feud. itaque frater in præiudicium fratris non potest feudum alienare, vt in cap. 1. de alien. feud. patern. sed frater, qui habet de nouo emphyteusim pro se & hæred. & success. potest alium, quam fratrem facere hæredem, vt in l. fratris, C. de inoffic. testam. & sic nõ dicitur immediatè successurus, nisi in casu quando frater alienauit fratri emphyteusim sine consensu domini, & ante litem motã per dominium, ille alienans mortuus est ab intestato, & ei succedit frater, tũc potest dicere, quod alienatio est facta immediatè successuro, & non intelligitur prohibitio de ista alienatione, per iura allegata, & in hoc casu videtur loqui consilium Angeli. ibi, in l. liberis, §. posthumis, la 2. vide Ias. in l. 1. colum. 2. in fine, ff. solu. matrim. & Gulielm. Benedic. in repetit. cap. Raynutius, in ver. testamentum, lo 3. fol. 183. de testam. Calcan. consil. 12. vbi disputat an statutum requirens in actu certam solennitatem, habeat locum in dote, & vide ad hoc consilia Ias. 162. num. 3. vol. 2. & cons. 4. nu. 2. vol. 3. ibi, item ista generalis reuocatio. Bertran. consil. 131. vol. 1. col. fin. num. 6. & adde supra decis. 5. vbi dispositio principis non trahitur ad casus iuratos, Corne. cons. 207. vol. 4. vbi si statutum improbat simpliciter contractum, an intelligatur de iurato, & an contractus cũ muliere sine solennitate statuti firmetur iuramento, & ibi, etiam si contractus non valet, an fideiussor mulieris teneatur, & consil. 321. per totũ, incip. Videtur, eo. vol 4. ibi, & quidam antiqui, adde quod dictum istorum expressè reprobauit idem Afflict. infra decis. 335. in feeũdo dubio, & in specie Capicij reprobat etiam decis. 100. vbi respõdet ad contraria, & etiam Lucas de Pen. in l. nulli, C. de fund. patrim. qui fuit author opin. istorum Doct. & eum allegat hic Afflict.

Quando

Quando aliquid debet fieri verbis specialib. non sufficit quod fiat verbis generalibus.

Defunctus potest obligare tam bona sua, quàm hæredis non conficientis inuentarium, aliàs non legitimum. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 111. num. 3. vers. & primo semper.

An constitutio Reg. constit. diuæ memoriæ, locum habeat in hærede, & in dote, Isern. in cap. Imperialem, col. 7. de prohib. feud. alien. per Fede. in verbo, contractus non venit, nu. 10. vide Ias. in l. 1. sol. matr. in 3. notab. vbi tenet istam opin. & Dec. in l. 1. de reg. iur. & l. 2. C. vide liberi, & latè in consi. 5. *Hier. de Mart.*

In Decis. 111.

In decis. 111. in princ. Vide eundem infra in decis. 385. Grammat. decis. 103. Illustris Marchionissa Padulæ, col. 37. num. 120. vbi sequitur Afflic. hic, sed quid si in venditione feudi apponatur clausula, saluo iure domini; vel si diceretur, si & inquantum possum, & non aliter, an feudum tunc amittatur? vide Felin. in cap. quæ in ecclesiarum, de constitut. col. 30. num. 117.

In eadem decis. num. 3. ibi, Intelligitur ergo constitutio. Adde eundē Afflic. infra in decis. 335. col. 3. vers. secundo fuit dubitatum, vbi dicit, quòd ista opinio Lucæ de Penna, nunquam fuit in obseruantia, & adde eundem in constitutione, Constitutionem diuæ memoriæ, col. 14. versic. item est sciendum, vbi uidetur tenere opinionem Lucæ.

In eadem num. 3. ibi, Non obstante iuramento. Adde & sic habes, quòd Princeps sęcularis potest remittere iuramentum, & per consequens habet vim Apostolici, vide omnino Iason. in l. fin. col. 3. versic. capio glos. ff. qui satisdare cogantur. vbi latè examinat, an lex ciuilis, & sic Princeps possit remittere iuramentum. adde D. Matthæ. in constitut. Reg. pacis cultum, col. 9. vers. octauo licet, num. 53.

In eod. num. 3. ibi, Quòd tacitam conditionem habere videtur. Vide Dec. consi. 350. incip. Visis, col. penult. vers. vltimo non obst.

In eadem decis. num. 8. in fine. ibi, Vnde ad hæredes non extenditur. adde quod Matthę. in constit. prædicta, Constitutionem diuæ memorię, 2. colum. ver. sed iuxta hoc qnęritur, aliter dicit. & adde quod etiam aliter dicit infra in decis. 278. & 240. in tertio dubio.

In eadem decis. num. 14. ibi, Secundum dubium est. Adde eundem Matthęum infra in decisio. 200. incip. Instrumentum dotale, & supra in decisio. 26. & aduerte, quia auctor in præallegata decis. 200. videtur aliter sentire; sed pone, quòd in instrumento non fuot expressè obligata bona hæredis, sed fuit dictum in instrumento, videlicet, quod talis vir dedit potestatem in causa contrauentionis capiendi propria auctoritate de bonis suis, & suorum hæredum, vtrum per ista verba uideantur obligata bona hæredum? vide infra in decisio. 201. euenit, adde Grammaticum decis. 103. num. 120. *Marcus Ant. Puluerinus.*

Super Decis. 112.

Noua inuestitura & qualitas ipsius facit de antiquo nouum, & venditio feudi non infringitur per mortem venditis sine filijs. ibi, & fuit conclusum, adde quòd etiā in feudo ex pacto & prouidentia si filius simpliciter adeat hæreditatem patris, qui in testamento aliquā dispositionem fecerat, quòd ratione talis aditionis præiudicat sibi; ita rectè intuenti, voluit Alexand. consil. 12. col. 10. in fine, vol. 3. ibi, quia non potuit alienare, vide Alexand. cons. 15. col. fin. vol. 5. ibi, si verò dictum feudum, vide Deci. cons. 185. qui pulchris rationibus tenet, quòd etiam ubi est feudum hæreditarium, potest filius conueniri confecto inuentario. ibi, stante pace, adde Crot. in l. recognouerunt, ff. de leg. 1. charta fin. vbi firmat istam opinionem. adde quod noua qualitas adiecta in inuestitura antiqui feudi, puta, quia facta est de feudo antiquo, vt habeatur pro nouo, nō alterat naturam feudi in præiudicium tertij, ita Bal. in c. 1. de vasal. decrep. ætatis, quem sequitur Deci. cons. 77. ibi, nouarum conuentionum, vide Iacob. in tract. feud. aliàs Laud. in verbo, nobile, in fine, & in ver. itaque ipsi, in fine ibi, & dicit Bal. vide omnino decis. 248. & 282. ibi, quinto ibi, quod quando fit noua inuestitura, uide Alex. cons. 70. vol. 6. & Franc. Cotium cons. 1. col. 6. in fine, post tract. feudorum, ibi, filius non potest, ibi, vide Alexan. cons. 10. col. 1. vol. 3. & consi. 29. versi. nunc, col. 5. vol. 5. ibi, ad hoc bene facit si dominus assentit uasallo, dicitur remittere ius suum, vide & declara, ut per Mod. Paris. in consuetud. Paris. §. 28. char. 234. col. 2. in fine. vide Andr. in c. Imperialem, ubi scripsi, de prohib. feudi alien. per Feder. col. 5. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 112.

Iam, & fuit conclusum, quod aut. An & quando filij possint venire contra alienationem feudi factam a patre, vide omnino Deci. consi. 280. & infra decisio. 138. ibi, sed clarum. & Deci. consi. 53. vol. 1. & 2. Paul. de Castro cons. 218. col. 1. præmittendum est, vol. 2. ibi, Esto quod venditor postea moriatur, feudum an reuertatur ad dominum per mortem venditoris sine liberis, si dominus consensit venditioni, Socin. consil. 96. vol. 3. & per eundem Afflict. in cap. 1. col. 4. qui succes. tene. ibi, Est, quod notanter tenet Paul. de Cast. cons. 329. col. 3. volum. 2. vbi pulchrè Luc. de Pen. in l. si quas, col. 2. in princip. de decur. lib. 10.

Res feudalis non potest alienari in preiudicium filij primogeniti, quando est feudum antiquum, & in eo uiuitur iure Francorum. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 112.

Si feudū sit ex pacto, & prouidentia a patre possit per filium reuocari licèt sit heres, confecto tamen inuentario, vide omnino Dec. cons. 185. nu. 8. vers. quod quis dominus consentiendo perdit prælationem, cap. 1. §. porrò, qualiter olim poterat feudum alienari. *Hieron. de Martino.*

In De-

In Decisionē 112.

IN decisione 112. in princip. ibi, Et dubium est. Adde Grammat. decis. 103. col. 65. num. 306. latè examinantem.

In eadem decis. num. 1. ibi, Et fuit conclusum in hoc dubio, adde eundem Matth. in constit. Regni, vt de successionibus, 18. col. in fine, versic. quid autem operabitur illa clausula, & in 20. col. in fi. versic. sed stat nunc dubium, quem vide omnino, vbi melius declarat quando feudum non potest alienari in pręiudicium primogeniti.

In eod. nume. 1. ibi, Aut est feudum ex pacto, & prouidentia, & hæreditariū. Adde feudū ex pacto, & prouidentia, & hęred. quod dicatur, vide quendam modernum Venus. Robert. Maran. in repet. sua, l. si is potest, col. 7. in fine, & feudum nouum, vel antiquum quod dicatur, vide omnino Dec. cons. 53. Placet mihi, vbi declarat quādo nouum, vel antiquum feudum esse dicatur, & quod dicatur feudum paternum, eundem Dec. cons. 208. colum. 3. in versic. sed prædictis non obstant, & cons. 395. in causa, quem vide omnino.

In eadem decis. num. 3. ibi, Si verò d. feudum antiquum. Adde eundem Matth. in constit. constitutionem diuæ memoriæ, 3. col. in princ. vers. iterum quæro, vbi egregiam, & peregrinam limitationem dat, ad hoc vt non habeat locum id quod dicitur hic, quando hæres alienantis feudum cum consensu Regis, esset filius alienantis, & in hæreditate paterna nihil esset, tam tunc licet filius debeat esse hęres patris, vt habeat feudum paternum, tamen filius poterit venire cōtra alienationem feudi paterni hæreditarij antiqui factam per patrem, & recuperare ipsum feudum alienatum, & hanc intelligentiam, & declarationem tene menti, & alliga digitis, nam faciet tibi honorem in practica; & ad hanc limitationem autem adde eundem Matth. in const. si quis post litem, 7. col.

In eodem num. 3. ibi, Si verò d. feudum antiquum est hæreditarium. Adde feudum hęreditarium quod dicatur, vide eundem Matth. infra in decis. 140. & decis. 240. in cip. In causa, in tertio dub. in fine, & in const. Regni vt de successionibus, 20. colum. vers. an autem ista.

In eodem num. 3. ibi, Non potest filius, & hæres patris venire &c. Adde quod contrarium consuluit insignis Doctor Philipp. Dec. consil. 185. In causa istorū nobilium fratrum, vbi determinat, quod feudum hæreditarium potest renocari per filiū adeuntem hæreditatem paternam cum beneficio inuentarij, & adde eundem Dec. consil. 208. ad clariorem, 2. col. versic. venio ad secundum dubium, & quid dicendum in feudo paterno, verum possit alienari in præiudicium descendentium, vide Dec. in prææallegato consil. 3. colum. versic. sed prædictis non obstant, & eundem cons. 395. In causa Magnifici, & ibi etiam dicit, an confectio inuentarij in feudo hæreditario prosit; & vide infra decis. 248. 1. colum. in fine.

In eadem decis. num. 5. ibi, Quod videtur nouum feudum. Feudum nouum quod dicatur, vide Dec. cons. 53. placet mihi, & omnino glos. optimè declarantem in const. Regni, vt de successionibus, in ve. b. vel quolibet titulo, & ibi etiam declaratur qui dicatur feudum antiquum, seu paternum.

In eadem decis. num. 6. ibi, Sed clarum est quod pater. Adde eundem, infra decis. 138. in fine, & 248. 1. col. in fine. *Marc. Anton. Puluerinus.*

In Decis. 113.

TESTAMENTVM nō potest sine causæ cognitione reassumi quando fuit allegatum suspectum, videtur uerè ista decis. quod ex sola allegatione suspecti testamenti supersedetur reassumptioni ipsius, facit glos. nota. in cap. his solis, dist. 9. *Ioan. Ang. Pisan.*

In Decis. 113.

QVANDO opponitur testamentum ceu falsum potest impediri notarius, ne illud reassumat in formam publicam. *Prosper Carauita.*

In Decisio. 113.

IN princ. Adde eundem infra decis. 165. quidam hęres, quem vide omnino, vbi videtur ponere aliam practicam, quam ponit hic. *Marc. Ant. Pulu.*

In Decis. 114.

IN liquidatione bonorum conceditur beneficium si in principali causa non fuit concessum vel semel, vide supra decis. 35. *Ioan. Ange. Pisanellus.*

Decisio 114.

QVANDO conceditur primum, & secundum beneficium.

Quando non conceditur beneficiū in causa principali. *Prosper Carauita.*

In Decis. 114.

IN princ. adde eundem supra in decis. 35. & infra decis. 210. *Marc. Anton. Puluer.*

In Decis. 115.

CONCLVSA causa si admittantur aliquæ probationes dicitur rescissa conclusio, & probationes valent, vide Ias. in l. patre furioso, col... ff. de his q̄ sunt sui, vel alie. iuris. ibi, & patet, vide Alexand. qui allegat has authoritates, consil. 72. vol. 3. col. 2. ver. facit, & decis. 271. *Ioan. Ang. Pisan.*

Super Decis. 115.

VIDE in l. fin. C. de eden. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 115.

IN princip. vide eundem Matth. infra in decis. 271. in quodam processu, & in seq. decis. adde Ias. in l. certi condictio, §. quoniam, col. 4. ff. si cert. pet. & adde quod practica est quando fit conclusio in causa, fit saluis iurium allegationibus, delatione iuramenti, & scripturarum productione, ita dicit Paris in tract. syndica. in ver. allegationes, char. 18. & in quantū concludit D. Matth. hic, quod conclusio in causa potest renocari expressè & tacitè, adde Ias. idem firmantem, in l. admonendi, in 2. lectu. 28. col. ff. de

H

ff. de iureiuran. & an post conclusionem in causa sit assignandus terminus ad dicendum contra attestationes, vide Felin. in cap. cum I. & A. col. 2. circa med. vers. adde in prima declaratione, de sent. & re iudi, *Mar. Anton. Puluerinus*.

In Decis. 116.

PRINCEPS restituens rebelles non præiudicat tertio, maximè si sciuisset, difficilius concessisset. ibi, dicto Petro baccaro, sed an casu quo restitutio de alienatis facienda esset, debeat ipsius pretium ipsi emptori, vide Moder. in proœm. const. quæst. 4. col. 3. circa finem, ibi, & quando dicitur difficilis, vide Soc. cons. 4. column. 6. in nouis, vbi dicit, quod ex qualitate personæ Principis cognoscitur animus. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 116.

I a 1, & licet sit dubium, Cepol. cons. 15. & Afflict. in c. 1. col. pen. de contro. inter Episco. & vasall, *Prosper Carauita*.

In Decisione 116.

IN princ. vide Andr. de Iser. in capit. primo, per totum, de vasall. decrep. ætat. vbi pulchrè loquitur quando criminosus, vel rebellis restituitur à Principe, vel Rege, & adde an Princeps, vel Rex restituendo rebellem, intelligatur restitutus ad bona feudalia, quæ ipse Princeps per prius alteri concessit, vide Ioan. Petrum de Ferrario in sua pract. in forma libelli quomodo agitur ad reuocationem feudi, in glos. in ver. contra debitum fidelitatis iuramentum, col. penult. in fine, & adde quod pulchrè dixit Matth. in prælud. constit. Reg. quæst. 4. col. vlt. ver. pone quod Rex, num. 7. & an restitutus ad bona recuperet alienata in aliam, vide Felin. in cap. inter quatuor, col. 2. in fi. vers. in quantum autem, num. 6. de maior. & obed. & Grammat. decis. 65.

In eadem decis. num. 4. ibi, Princeps sit solitus restituere rebellem ad bona &c. Adde Andr. de Iser. in cap. 1. 5. col. vers. vtrum autem restituatur, & 6. column. vers. item hic dicuntur, de vasal. decrep. ætat. & eundè infra decis. 361. ver. secunda ratio, vbi limitat hoc, & vers. non obstat, *Marc. Ant. Puluer.*

In Decis. 117.

COMPROMISSVM prorogare potest de vna re ad aliam, ideo laudum inde latum potest saltem vt pactũ ratificari licet vt laudum non possit. ibi, nec obstat hoc dictum Bald. refert, & limitat Cors. sing. suis in verbo, arbiter. ibi, tacitè prorogatur, adde quod hoc non habet locum quando limitata est iurisdictio in vno casu, nam in alium prorogari nõ potest, ita sing. Dec. cons. 18. col. 1. *Ioan. Ang. Pisan.*

In Decis. 118.

INTERDICTVM adipiscendæ & recuperandæ concurrunt, nec cogitur declarare ex quo agatur, ad id quod si intẽtatur possessorium & conclusio in libello sit generalis, omnia remedia possessoria quæ possunt intentari includuntur, Decius cons. 57. col. 1, *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 118.

I a 1, partibus præsentibus, vide Celsum Vgonem in tract. Claufal. fol. 63. Viso compromisso, & Hippo. in l. 1. §. si quis dicatur, col. pen. ff. de quæst. & Hippo. in l. quæstionis habendæ, colum. 6. in fine, ff. de quæst. vbi multa dicit, quæ sunt contraria illi decisioni, *Prosper Carauita*.

In Decis. 119.

TESTATOR potest disponere in feudis quando sit in successurũ, & titulos quæsitus post mortem testantis non impedit remedium l. fin. vide supra decis. 111. vide eundem in const. hac edictali, col. 3. post constitutionem diuæ memoriæ. ibi, quod filia hæres, sed an sententia qua pronunciatur hæredem mittendũ esse in possessionem valere possit, vide Bal. cons. 94. Pronunciatum fuit, vol. 4. & dicit Bald. consi. 244. Non tangendũ, vol. 3. in nouis, quod qui præuenit in possidendo post mortem debet in possessione defendi donec alius de iure suo doceat de iustitia super hoc legitimè instituto, & loquitur in feudis, subdẽs, quod natura edicti diui Adriani tuetur scriptum hæredẽ in his quæ defunctus possidebat tempore mortis, sed tu vide quæ scribit Decius cons. 422. & cons. 467. cum sequen. & cons. 498. quia videtur aliter sentire, licèt contra dictum Decij consuluerit Curtius iunior, cons. 21. incip. Ex consilijs si habetur veritas. ibi, deuenisset ad Regem, sed quid in casu contrario si primogenitus qui solus debeat succedere consentit, quod inuestitura fieret omnibus fratribus, an potuit sibi & suis successoribus præiudicare? dicerè quod sic, quod sicut posset in totum sibi præiudicare inuestiendo secundogenitum, vt voluit Bald. cap. 1. quibus modis feudum amittatur, §. præterea, & Martin. Lauden. in tract. de primogen, ergo multo fortius in parte patiendo secundogenitum se com inuestiri, maximè cum per hoc derogetur iuri Francorum, & quod est ius speciale in Regno, vt in constit. puritatem, ubi And. & in cap. Imperialem, §. præterea ducatus, de prohi. fen. alie. per Feder. & reuertitur ad primam naturam feudorũ inspecto cõi iure feudorũ, quo omnes filij equaliter succedunt in feudo, vt res de facili reuertatur ad suã naturã, l. si unus, §. pactus, ff. de pactis. cogita tu, nunc considerando medullitet teneo, quia consensus primogeniti in uiuentibus iure Francorum, nedum sibi, sed alijs agnatis potest præiudicare, vt nota. Andr. in capit. 1. §. hoc quoque, de success. feudi, etiam si dicti agnati niuerent, sed in uiuentibus iure Longobardo, uel iure communi feudorum, habens feudum ex pacto & prouidentia, non potest præiudicare agnatis, & inde conceptis, sed nascituris bene potest præiudicare, ut dicit Andr. in §. hoc quoque, de ali. feudi. frate. & cap. primo, an agn. & cap. primo, §. quid ergo, de inuesti. de re alie. facta, cap. 1. de eo qui finem fecit agna. reperio tamen quod Ias. cons. 107. vol. 4. tenet contra, ubi latè examinat, adde ad corroborationé prædictorum, quod uoluit Andr. in cap. 3. de eo qui sibi & hę-

& hære. suis, qui dixit quod cõcessio feudi etiam extra conuentionẽ legẽ accepit, quia rei suæ quilibet legem imponit, accedat qđ dixit Bald. in d. c. Imperialem, in princ. ver. vtrum pater, col. 6. qui dixit, quod possunt fratres cõsentire, quod feudum quod ad omnes fratres pertinebat æqualiter, ibi, primogenito relinquat, vt ibi per eum, hæc sequentia sunt quædam recollecta per Excell. Dominum Ioan. Pisanel. quæ sparsa hic volui annotare iuxta terminos huius decis. est ponenda quæstio, an pater possit disponere quod solus primogenitus succedat in feudo, casu quo omnes filij potuissent succedere, puta, quia essemus in terminis iuris communis vel in Regno viueret iure Longobardo, & videtur quod per id quod dixit Paul. de Cast. cons. 161. In causa quam Magnificus Dominus Titius, colum. 5. qui dixit, quod licet omnes filij debeant æqualiter in feudo succedere de iure communi feudorum, cap. 1. in fine, qui feu. dare possint, quod pater potest in testamento disponere, quod solus primogenitus succedat, quia cap. primum de success. feudi, dum prohibet ordinationem temporis in feudo, intelligitur in extraneo, non autem quando disponitur in persona vnius ex filijs, sicut etiam maximè, quando facit pro bono & resultat vtilitas publica, vt contingit quando feudum est iurisdictionale, vt ciuitatum & castrorum, quia vtilitas est subditis potius Regi per vnum q̃ per alium & per plures, ff. de orig. iuris, l. 1. §. nouissimè, & etiã propter discordias quę inter plures præsidentes possēt oriri ratione communis, per textum in l. cùm pater, §. dulcissimis, ff. de leg. 2. & dicit, quod licet ęquũ non sit, quod alij filij eorum iure priuentur, l. 2. §. 1. ff. de his qui sunt sui vel alieni iuris, tamen propter bonum quod inde sequitur, tolerari debet, per not. in l. 1. in princ. ff. de iust. & iure, pręcipuè propter consuetudi. quę solet esse in dominis ter tarum, quod primogenitus succedat, argu. l. venditor, §. constat, ff. comm. prædiorum, & secũdum istam opinionem consuluit Ias. cons. 107. col. 3. vol. 4. & cons. 236. colum. fi. vol. 2. in contrarium occurrit, quia ex regula feudatarius nõ potest alterare naturam feudi in pręiudicium agnatorum, ad quos dictum feudum est reuersurum, nisi consentiat, text. ebi Alua. not. in ca pit. 1. col. 4. an agn. & cap. 1. §. præterea, quibus modis feu. amitt. tum etiam quia ius testandi in feudo non competit, nam formam & originem feudi feudatarius mutare non potest, cap. 1. de success. feudi, & cap. 1. §. donare, vbi Bald. col. 2. qualiter feu. poter. olim alie. nisi feudum esset francum & liberum, vt voluit Bald. in Auth. nisi rogati, in fine, C. ad Trebel. inde dicitur quod nulla ordinatio testantis valeat in feudis, capit. 1. de success. feudi. nisi dominus consentiat, voluit Bald. in §. donare, col. 2. & capit. Imperialem, in princip. col. 6. de prohi. feu. alie. per Fed. & propterea refert Martinus Laud. in capit. 1. in princ. col. 1. quod feudum dare possit, vbi dicit q̃ Papiæ interrogatus fuit an valeret testamẽtum Illustrissimi Marchionis tunc mortui disponentis feudum & statum omnem in primogenitum, et dicit se respondisse quod non, quia in bonis feudalibus non licet facere testamentum, c. 1. de success. feudi. q̃ dictum sequitur Ias. in l. de quibus, col. 22. de leg. cui opin. accedat q̃ voluit Bald. & est videndum §. item videmus, de pec. hæred. Bal. & Ang. in l. litẽ apud Iuliantũ, §. si quis alicui, ff. de leg. 2 qui dixerunt, q̃ pater nõ potest legare feudum vni filiorum, quia ius q̃ habet, eius morte finitur, arg. l. vxor, C. de leg. idem voluit Barbat. in rubr. extra de feudo. col 4. vbi refert de hoc fuisse arduam quæstionem inter excelsos Dominos de Sabellis, & addit quòd in ista opinione consuluerunt valentiores Doctores Italiæ, alij pro una parte, & aliqui pro alia, & quòd ipse consuluit pro parte negatiua, quod nullo modo poterat prælegari vni filiorum, idem voluit Alex. in feudo antiquo, dicens istam esse communem opinionem consi. 56. incip. Illud in mediũ afferam, col. 9. vol. 4. vbi multa allegat, quinimo Andr. de Isern. in cap. 1. de nat. suce. feud. col. 6. voluit, quod pater etiã si esset feudum nouum non possit vni ex filijs dare sine consensu domini per rationem prædictam, quia sine domini consensu nulla valet ordinatio in feudo, & dicit idem Andr. in cap. omnes filij, si de feu. fuerit controu. quod vasallus potest assignare feudum vni ex suis hæredibus, nisi lex & pactio dandi feudi aliud induceret, & subdit, q̃ vbi uiuitur iure Francorum, quod non possit secundogenito feudum dari primogenito non consentiente, vel nisi primogenitus ingratus fuerit, & in feudo quo omnes filij æqualiter succedunt, non potest pater disponere vt vnus filiorum suorum habeat duas partes in feudo, alteri verò tertiam partem, et si ipse ita disposuit, hoc non obstante filij æqualiter succedunt, vt per Andr. & clarius Aluar. in d. cap. 1. in princ. de succ. feudi. vbi refert ita consuluisse in facto, & credo, q̃ sit consilium primum incip. Redempt. nostri inuocato suffragio, ad principium. & Bal. in c. 1. §. decedente, qui feu. da. poss. referentis Iac. de Ardi, qui dixit, quod pater potest vni ex filijs totum feudum assignare, de quo & meminit Alexan. consi. 12. incip. Prospectis hic, vol. 5. tamẽ istud debet intelligi cum assensu Regio, aliàs secus, prout expressè determinat Andr. in d. cap. 1. de natura succe. feudi. & Iaco. de Ardizono in sua Summa incip. Sit mihi principium in rubricella vtrum vno ex filijs possit assignari, & Aluar. in d. c. omnes filij, & per Alex. consi. 28. In causa & lite vertente, col. pen. vol. 5. & ita consului in causa Antoniæ Tomacellæ filiæ Græci Tomacelli, in qua causa consuluerunt quamplurimi famosissimi Doct. & audio in ista causa fuisse vocatum, secus esse in feudo ex pacto & prouidentia fm eum ibi, & voluit Bald. & Ange. in d. l. item videndum, §. fin. & Bal. in d. c. Imperialem, in prin. col. 5. ex quo resultat vera conclusio, quòd pater feudum nouum, & etiam antiquum dummodo sit hæreditarium potest assignare vni ex filijs, & in totum legare, cum consensu tamen domini, aliàs secus si feudum esset ex pacto & prouidentia, quia non possit in totum legare si consensus domini non interuenisset, & ita ego Ioan. Aug. Pisan. in causa Baronia mãdatorum cum Oriscella nepte, contra dominum Matthæum de Afflicto tunc aduocatum, & fuit in secundo anno mei Doctoratus, & scripsi in §. hoc quoque, ad Andr. de Iser. de succes. feud. nec est verum, quòd dispositio cap. primi, de success. feud. de-

beat intelligi ad diſpoſitionem quæ ſit inter extraneos, non auté ad cauſam quæ ſit inter liberos proximè ſucceſſuros, vt dicit Paul.de Caſt.in alleg.cōſ. quia contrarium determinant Doct.alleg. & maximè Iſern. in d.cap.1.de nat.ſucceſſ.feudi. Iacob.de Ardiz. in loco alleg.à ..... in d.c.omnes filij, Alex, conſ.28. & idem videtur tenere And.in conſtit. Regni, Conſtitutionem diuæ memoriæ, & in conſtitut. hac edictali, la ſeconda, dum reprehendit gloſ. ibi volentem ualere teſtamentum in feudo, dum gloſ. dicit nulla ordinatione teſtatoris in feudo manente inter eos qui eſſent aliàs ſucceſſuri, per tex.in cap.1. de ſucceſ.feudi. & ſic vult, quod talis diſpoſitio in teſtamento valeat etiam inter eos qui ſunt ſucceſſuri, & in dicta conſt. Regni, conſtitutionem Dñi Andr. in prin. dum firmat, quod in feudo viuitur iure Longobardo.in Regno, & ſic omnes filij æqualiter ſuccee. non poteſt pater diſponere ſine conſenſu Regis in præiudicium alterius filij, idem etiam voluit Bal. in conſ.259.aliàs 261. incip. Cum eſſent plures fratres, vol.3.vbi concludit, quod ſi plures fratres ſuccedant in feudo, quod non poteſt vnus eorum partem alterius alteri legare, quia nulla ordinatio defuncti in feudo ualet in præiudiciū eorū qui ex lege feudi ſuccedunt, niſi eis conſentientibus, d.cap.1.de feudi ſucceſſ. & reſpondet ad id quod hic dicitur q̃ permittitur alienatio feudi inter agnatos, licèt non permittatur inter extraneos, per tex.in cap.1.de alienat. feudi.& cap.1. §.ſed ſi res, per quos fiat inueſtitura, quod procedit in alienatione inter viuos, ſed non in teſtamento. & iſtud clarius conſuluit Rom. conſil. 476. incip. Chriſti nomine huius felici, & ſic cum in dicto teſtamento ſecundum thema non interuenit aſſenſus, videtur ex prædictis talem diſpoſitionem non ſubſiſtere, & ſicut ipſe diſponens poſſet reuocare pariſormiter eius hæres, vt dixit Iſer. in d.§. donate, col.7.circa fin. ibi, Bald.in ſuo conſilio.vide Dec.conſ. 588. col. 3. *Ioan.Ang.Piſanellus.*

Deciſio 119.

IBI, Quod nulla diſpoſitio, Franc. Curt.conſi, 76.num.1. vbi aliqua Gloſ, in conſtit. Conſtitutionem diuæ memoriæ, §.hac edictali, aliàs alleg. §.eſt conſtitutio. vbi hoc dicit gloſ. & ibi Afflict.col.3.in medio col. ver.promitto. & Barb.conſ.367. num.3. vol.1. *Proſp. Carauita.*

Super Deciſ.119. nu.4.

AN filia inſtituta in feudalibus ſit mittenda in poſſeſſionem, Dec, conſ.588. *Hier. de Martino,*

In Deciſ.119.

IN princ. Adde, ſed an Carboniana bonorum poſſeſſio ventris nomine habeat locum in bonis feudalibus, vide Iaſ. in vſibus feud.col.15.in fi. verſic. item in materia, num.41. & And.de Iſern.in cap.1. in princ.col.vlt, verſ.quærit gloſ. ſi de feud.defunc. milit.& Bald.in c.1.6.col.an agnat.

In ead.deciſ.num.2. ibi, Sed ſi habens feuda. Adde gloſ.optimam in conſtitut. Regni hac edictali, in princ. vbi firmat hanc concluſionem, & ibi Matth. col.penult.in princip. dicit, quod nec ipſe, nec DD. Sacri Conſilij fuerunt minores prædictæ gloſſæ, & adde quod idem ſentit And.in cap.1.in princ.col.1. ſi de feud. defun, milit.

In ead. deciſ.nū.5. ibi, Vbi q̃ illa Reg. quæ dicit. Adde glo.in conſtit. Reg. Conſtitutionem diuę memoriæ, ſuper verbo, ſuper feudis, quam uide omnino. & eundem Matth. ibi col. 2. in primo notabili. *Marcus Antonius Puluerinus.*

In Deciſio. 120.

PACTUM nudum ſeruari debet quando cui ſit damnum acciderit, vide infra in deciſ. 389.ibi, expreſſo ponit latè Iaſ.in l.lecta, in not.ff.ſi certum pet. ibi, dabitur actio, de hoc conſuluit Alex.conſ.41.col.2.vol.3.ibi, allegat Ang. idem ſequitur Marſ. ſingul.148. Nota ex fine iſtius deciſ. quod in ſacro Regio Conſ.95. poteſt cōueniri ex pacto nudo, *Ioan. Ang. Piſan.*

Deciſio 120.

AD iſtam deciſ.adde Iacobin. in l.lecta, num.3. ff.ſi cert.petat.& ibi, quid de verbo conuenit, & de verbo placuit, & ſpoſpondit, Barb. conſ.16. col.3. vol.3. Imol.conſ.103. nume.7. Paul.de Caſt.conſil. 351. nume.7. vol.1. verbum promitto, prolatum in inſtrumento intelligitur per ſtipulationes, iuxta plenè not.per Doctor. in l.ſciendum, ff.de verb.obligat. niſi in verbo, promitto, adijciatur tertium pactum, quia dicitur Titium pacto promiſiſſe. Nam tūc non intelligitur per ſtipulationem ſecundum Lancellot. in l.ſi pacto quo pęnam, C.de pact.in fine, 1.colum. Barb. conſ.37. 1. volum. & Anchar.conſ.331. Aret. conſ.113. Alex.conſil.10.vol.2. Aret.Inſtit.de verb. oblig.nu.10.in Rubr.Iacobi.in l.ſi fine, in fine, ff.de interrogat. action. vbi verbum promitto, adiectum in inſtrumento importat ſtipulationes, ſecus ſi proferatur a teſte, & vltra loca vulgaria de iſtis verbis promitto, placeo, ſpondeo, & cōuenio, vide latè per Alexand. in l.lecta, col.2. ff. ſi certum petat. & per eundem Alexand.conſ.13.incipiente, Verbum promitto, & Paul.de Caſt.in l.1.C.de vſuris, in fine, vbi pulchrè Iaſ.in l.ſeptima, §.idem reſpondit, primo notab.ff.de verbor.obligat. vbi loquitur ad longum, & ſatis bene.

Quando verbum promitto, reperitur in confeſſione partis, intelligitur per ſtipulationem. *Proſper Carauita.*

In Deciſ.120.

IN deciſ.120.num.1. in fine, ibi, Et dubium facit. Adde gloſ.ſingul.in §.ſi ſcriptum, Inſtit. de inut. ſtipulat. quam vide omnino, & miror quod hic non allegatur per D.Matth. *Marc. Ant. Puluerinus.*

In Deciſio. 121.

COMPENSATIO fit ipſo iure quæ poteſt opponi poſt ſententiam, & contra inſtrumentum dotale, & non valet renunciatio in his quæ pendent à iudice. ibi, tertio vtrum; aduerte ad intellectum, quod ſi mulier præſentat inſtrumentum dotale, & quia videns illud forte non bene liquidum, vult examinari teſtes ad probandum, & liquidandum tale inſtrumentum, an conuentus poterit probare contra ipſam liquidationē, & eius concernentiam, certè

tu dice-

tu diceres quod non, per text. in d. consuetudine, modo in contrarium est veritas, & ita determinat Bald. in l. si causam, col. fin. C. de execu. rei iudi. quem sequitur Marf. sing. 168. ibi, tum verior est opinio, vide Cuttium conf. 71. col. 7. in fine, & per Soc. consil. 12. col. 2. in nouis. ibi, & firmat ad intellectum quod non fit ipso iure in vna causa magis, quàm in alia, quia est in potestate debitoris in quam causam velit compensare, Alex. conf. 85. in princ. vol. 3. ibi, in fine, secunda col. dic quod compensatio fit ipso iure, & hoc ne pœna committatur ibi, post sententiam, quæ vide Alex. consil. 6. vol. 3. ibi, solutum tangit dominium, vide supra decis. 21. in fine, Bald. in l. certi conditio, §. quoniam, ff. si certum petatur, tenet quod licèt ex forma statuti non possit probari solutio per testes, quod dictum potest cadere in consuetudine ista, vide tamen Dec. conf. 2. nam licèt non possit apponi contra instrumentū dotale, tamen potest implorari officiū iudicis, pulchrè Marf. sing. 88. & per consequens etiam per viam officij implorare quod fiat compensatio, adde tu ad intellectum huius consuetudinis dum vult quod nulla probatio admittatur contra instrumentum dotale, quia debet intelligi quando quis vtitur tali instrumento dotali contra eum cum quo confectum est, vel eius heredem, secus si contra tertium possessorem cum quo instrumentum confectum non est, ita sing. Alexand. conf. 83. circa finem, col. 3. *Ioan. Ang. Pisan.*

In Decis. 121.

In decis. 121. ibi, Ad primum fuit decisum. Adde eundem Matth. infra decis. 333. & ad istud primum dubium, adde quod dicit Bart. in l. penult. §. si iure, ff. sol. matrim. & ibi videomnino etiam Alex. in apostil. & Ias. in l. legem, in fine, C. de pact. & an agenti ad debitum sibi promissum cum iuramento obstet exceptio compensationis, vide infra dec. 163.

In eadem decis. num. 3. ibi, Ad secundū dubium. Vide Ias. in l. 1. 5. col. ver. successiuè nota, C. de iure & fac. ignor. *Marc. Anton. Puluerinus.*

In Decis. 122.

Vendito castro generaliter non venit merum, & mixtum imperium, & sic nec regalia, vide Boer. decis. 50. in prima parte, vbi latè examinat, et quid si sit dictum iuxta formam priuilegiorum, vide Alexan. conf. 7. col. 3. ver. & ita etiam, volum. 1. ibi, nihil sibi reseruando, tu vide Bald. conf. 446. incip. Villa vel castrum, vol. 1. sed pone quod pater donat filię, vide in procem. consti. Moder. quæstio. 24. Bald. allegat Iacobin. in tract. feud. versic. de castris, colum. 2. ibi, per generalia verba, in generali concessione an veniant vasalli habentes feudum, De cius conf. 61. col. 1. an autem in generali concessione veniat illud quod respicit publicam vtilitatem, Bal. in l. mulier, in fine, C. de milit. testamento, quem non sequitur Decius consil. 10. col. 4. an veniant vasalli, vide apostillā Bartholomęi de Capua, in l. verius, de vsufructu, vide moder. in procem. constit. 64. col. 2. vide Lucam de Penna, in l. si quando, col. 3. C. de bonis vaca. lib. 10. & in l. secunda, in fine, C. de fundis limitroph. lib. 11. sed tu pondera Andr. in ca pit. 1. §. prætetea, si inter duos, col. 9. in fine, nam dicit quod si conceditur secundum formam communem eum omnibus iuribus, iurisdictionibus, territorijs, & pertinētijs suis, quod venit omnis iurisdictio, licet in Regno Siciliæ excipientur criminalia, ergo si non sunt exceptuata veniunt, subdens quod venit ordinarius iudex vasallorum de omnibus causis exceptuatis prohibitis, de prohi. alien. per Fede. vide omnino Rom. conf. 271. Ius tota. ibi, & propterea fuit iudicatum, vide Fabrum Instit. de rerum diuis. in princ. in fine vers. & ita ego aduocatus moderni Comitis obseruari feci, vide Loffredum conf. 24. colum. 1. & 2. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 122.

Si Comes alienauit castrum cum iurisdictione & pertinentijs suis, nihil sibi præseruando, non intelligitur merum & mixtum imperium. Ibi, & propterea limitatur ista decisio non habere locū quando talis Comes non habuisset aliud in illa terra vendita, quàm merum imperium, quia tunc in venditione veniret. & idem Afflict. in constitut. ea, quæ ad decus ... 1. nota. in fine, & ibi bona apostilla. Limita etiam vt per Moder. Paris. in consuetu. Paris. §. 1. glos. 5. num. 48. quomodo merum & mixtum imperium adhęreant castro, vide ibi. & num. 53. & 60. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 122.

In hac decis. nota quod territorium est quid vniuersale, Bald. in l. 1. §. intra vrbem, ff. de offic. præfec. vrb. & alibi. & ideo concesso territorio, & sic vniuersitatis omnia etiā incorporalia veniunt, l. Princeps, ff. de verbo. sign. Castro concesso an veniat territorium, & proprietas, Ias. consi. 102. & an concesso castro veniat merum imperium, Ias. consi. 45. & concesso castro cum territorio, intelligitur concessa iurisdictio ciuilis, Matt. cap. 1. §. iudices, nu. 7. fol. 142. de poc. iu. feu. & an vendens vel dans ciuitatem in dotem dicitur etiam dedisse territorium, Bal. conf. 357. & an concesso castro veniat iurisdictio, Bald. consi. 327. Paul. consi. 187. & 406. num. 6. & pone, quod Rex concedet castrum cum iuribus & pertinentijs suis, an videatur merum & mixtum imperium concessum; vide Ioan. Andr. in Spec. in titu. de iurisdict. omnium iudic. in additio. quæ incip. Vidisti duras opinio. & Innoc. in cap. ex literis, de iure patr. Bald. in l. 1. §. intra vrbem, & Ludo. Rom. in l. 3. ff. de acquir. poss. in princ. & an concesso castro cum territorio, videtur concessa iurisdictio, vide Bart. in l. 1. in fine, ff. de iurisdic. omnium iudic. & Bart. in l. inter eos, ff. de acquir. rerū dom. & in l. si aliena, ff. de vsu. & Bald. in l. fin. ff. de constit. princ. vbi concesso castro videtur concessa iurisdictio tam in mari, quàm in terra, not. Barto. in l. 2. de bon. vac. lib. 10. sed aduerte, quòd in Regno hodie verū imperium non venit in concessione castri nisi specialiter concedatur à Principe, vt dicit Andr. in cap. primo, si quis alium, de pace ten. & expresè patet in constit. Reg. ea quæ ad decus, & est de regalibus, vt in c. 1. quę sint regalia, & sic non est de accessorijs ad feud. & per

& per consequens non venit in concessionem feud. habentis territorium cum vasallis. & ad hanc decisionem vide Lucam de Pen. in l. 1. de priuile. schol. lib. 12. col. 8. & Guliel. Benedic. repet. c. Raynutius, in glos. vxor nomine. & adde, quod in generali concessione feud. non veniunt omnibus concessa, vide aliam decis. infra 334. *Hieron. de Mart.*

In Decisio. 122.

In decisione 122. in prin. & adde an in concessione feudi veniant terræ & possessiones sitæ in dicto feudo quæ per prius fuerunt alteri concessæ, & alienatæ, vide in decis. 334. & 361. col. 4. versic. in contrarium, *Mar. Ant. Pulue.*

In Decis. 123.

Promissio facta medico obligat eius hæredes, & qui habet salarium à publico nil recipere debet ab infirmo, & qui dat mala medicamenta perdit salarium conuentum, *Ioan. Ang. Pisanellus.*

Decisio 123.

Promissio facta medico per infirmũ obligat hæredes, *Prosper Carauita.*

In Decis. 123.

In princ. vide omnino D. Ioann. Franc. de S. Nazar. in tract. suo eleganti, de peste, fol. 134. in quæstio ne incip. Quinto quæro, in fine, vbi tenet expresse quod ista promissio non tenet, & adde eundẽ Matt. in const. aduocatos, 5. col. in princ. vers. an autem, & in const. quia nunquam, col. penult. versic. septimo, *Marc. Anton. Pulu.*

In Decis. 124.

Terminus datur secundum distantiã loci, quia arbitrarium ideo primũ beneficium non semper est arbitrarium secundum medietatem primi termini, nã interdum aliquorum locorum vicinitas minus exigit aliquorum locorum distantia prolixius exposcit, capitulo cupientes, in princ. de elect. in 6. maior enim terminus requiritur in via terrestri quàm in maritima, quia quadraginta milliaria in mari sunt minus vna dieta, vt not. Barb. in tract. de insula, ver, nullus, in princ. in terra autẽ singulariter viginti millia faciunt dietam vnam, l. 1. ff. si quis caut. Dec. in cap. cum sit Romana, extra de appel. col. 3. in fine ibi, tandem, vide Andr. in repetto, in verbo termini, *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 124.

Terminus debet esse secundum distantiam loci. *Prosper Carauita.*

In Decis. 124.

In fine. ibi, Fuit tandem. Primum beneficium an sit medietas primi termini, vide ritum M. C. V. incip. Item, quod in causis, char. 381. *Marc. Anton. Puluerinus.*

In Decis. 125.

Turpi persona instituta debetur quarta fratri sine opere, quia quo ad legitimam dicitur ruptum testamentum, vide in decis. 204. ibi, secundum Paul. de Castro, secundum opinionem, quod in totum rescindatur tenuit Paul. de Cast. cons. 61. incip. Ad primum. sequitur Bologn. cons. 15. in fine. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 125.

Legitima dicitur quarta pars bonorum. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 125.

De materia huius decisionis vide omnino Iacobi. in l. 1. ff. de inoffi. testam. num. 9. vbi multa singularia ad materiam, vbi requirantur an frater possit querelare testamentum fratris, vide Martinum de Laud. in sua eleganti disput. incip. Augerius. vbi dicit aliqua ad limitationem huius decis. Deci. cons. 53. num. 14. plenè Gozad. consi. 85. & Ioan. Lup. in repet. cap. per vestras, extra de dona. inter vir. & vxo, §. 10. col. 3. fol. 76. vbi multa contra spurios. Guliel, Benedic. in repet. cap. Raynutius, fol. 6. col. 3. nu. 23. de testam. & num. 28. vbi de fratre, qui instituit spurium fratre præterito, & vide dictum Bald. in l. improbum, circa principium, C. de infam. vbi tenet, quod nullus fœnerator habet querelam inofficiosi testamenti contra testamentum patris persona turpi instituta: ratio est, quia cum ipse etiam sit turpis persona ratione infamiæ; idem nil Iudæus Iudæo, quod sequitur Ias. in l. ... in fi, C. de inoff. testam. adde tex. in c. frustra, extra de vsuris. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 125.

In decis. 125. in princ. Adde, sed quid si in testamento esset relictum minus legitima, an tunc pateat testamentum in totum, vel aget ad supplementum? vide infra in decis. 204. Sed pulchrum est scire quan tum erit ista legitima fratris instituta turpi persona, vide ibidem, in 2. dubio.

In ead. decis. in fine. Adde, & sic habes hic testamentum ex postfacto pro parte rumpi, & pro parte non, vide supra decis. 69. in fine, *M. Ant. Pulu.*

In Decisio. 126.

Dicens possidere licèt mentiatur, tenetur tamen restituere. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 126.

Ibi, in contrarium, vt ergo possidens nomine alieno euitet condemnationem restitutionis possessionis, & expensarum, statim citatus debet nominare dominum, cuius nomine possidet locationis titulo, vel precario. quoniam tunc statim ipse absoluitur ab instantia iudicij, & transfunditur contra dominum, vt docet Marant. in pract. parte 7. membro 6. vbi de hac decisione post Bartolum in l. 2. C. vbi in rem actio. & Abb. in c. quoniam frequenter, col. penult. vt lite non contestata. quæ nominatio domini differt a laudatione in authorem, cum illa fiat ab eo, qui nomine proprio possidet, hæc non.

Tiraquell. in tract. cessante causa, limit. 20. nu. 4. cum seq. *Prosper Carauita.*

In De-

In Decisione 126.

In princ. vide supra in decis. 18. *Marcus Ant. Pulucrinus.*

Decisio 127.

MATRE decedente antifatum vadit ad filios primi viri & non ad proximiores mariti. ibi, nemine discrepante ad propositum, vide Neapod. in consue. si qua mulier, vers. succedant, quod si mater succedit vni ex filijs, quia ea mortua illa bona diuiduntur inter filios vtriusque matrimonij, quamuis ille qui successit erat ex primo matrimonio. *Ioan. Ang. Pisan.*

In Decis. 127.

In princ. Adde quod filij ex secundo matrimonio nihil habent in antifato lucrato per mulierem ex primo viro, sed totum accipiūt filij primi matrimonij, ita determinat Ioan. Neuiza. in sua syl. nupt. in Rubr. diuiti non est nubend. & adde eundem in decis. 3 14. vbi dixit an filius, qui successit in antifato matri, possit habere si non sit hæres patris. *Marc. Antonius Pulu.*

In Decis. 128.

POTESTAS legitimandi data per Regem non extinguitur per eius mortem. priuilegium concessum ob merita transit in contractum, ibi, cum incerto tenore, tenor insertus inducit clausulam ex certa scientia. ibi, per id quod dicit priuilegium in vim contractus, vide infra decis. 282. cum sequen. vide decis. 392. secundo dubio. ibi, quia tunc, vide quę pulchra scribit Soc. cons. 87. dubio tertio, in nouis, ibi, quia quando, vide Laude. in tract. de principe, not. 58. & Ias. in l. 1. §. item ponderata, in prin. ff. de consti. literę Regis habent vim legis, vide quæ scripsi in l. omnes populi, ff. de iust. & iure. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 128.

Ibi Ioan. And. tenet. vide Ioan. Bertach. in suo tract. Gabel. in 9. parte, col. 1. Dec. cons. 40. num. 14. & cons. 5. num. 17.

Ibi, non possit reuocare. adde Capic. decis. 121. num. 15. & 16. & decis. 166. num. 3. text. iuncta glos. in l. si pater, §. si quis, ver. irreuocabilis, ff. de donat. Roman. consil. 297. idem Afflict. in constit. instrumenti robur, 1. not. 12. quęst. ver. sed iusta, & in constit. ea quæ, Felin. in cap. 1. col. 2. extra, de probat. per gloss. in l. decet, de reg. iur. in sexto, & Innocent. in cap. quæ in ecclesiarum, extra, de constit. in quibus omnibus habes, quòd quotiescunque priuilegiū transit in vim contractus, quia data fuit pecunia, tolli non potest sine causa à Principe, idem si priuilegium esset remuneratorium propter merita, & seruitia, licèt non esset data pecunia, vt Capic. in d. decis. 121. nu. 15. & 16. & 166. nu. 3. vbi allegat Felin. in cap. nouit, col. 10. de iud. *Prosp. Caran.*

In Decis. 128.

In princ. Adde, sed quid si Rex transeat per partes extra Regnum suum, vtrum possit creare milites? vide Bart. l. 1. col. 11. versic. sed tamen, num. 8. C. de dignit. lib. 12.

In ead. decis. num. 9. ibi, sed dubitauerunt. Rex an possit reuocare priuilegiū sui prædecessoris, adde Iason. l. ex hoc iure, col. 11. ff. de iust. & iure. Dec. consi. 286. In causa, 3. col. vers. venio ad secundum dubium, vbi latissimè examinat hoc dubium. & vide Paul. Cast. in l. digna vox, C. de leg. Ias. l. si pecuniam, 6. col. vers. secundo amplia istam regulam, & adde eundem Matth. in constit. Cum concessiones, 1. col. 1. not. vbi pulchrè loquitur, & in decisio. 261. 3. col. in princ. & decis. 391. in 2. dub. & Feli. in cap. nouit, 6. col. de iudic. & in cap. 1. 1. not. de probatio. *Marcus Ant. Pulucrinus.*

In Decis. 129.

REDDITVS non probat esse rem feudalem. procurator sciēter recipiens cannonē præiudicat domino, an & quando dominus possit cōcedere res incultas & steriles sine assensu Regis. ibi, est ergo feudalis, vide in decis. 301. in princ. vide latissimè quæ posuit Claudius in sua Summula feudali, in secunda rubrica, col. 4. cum sequen. & Affli. in consti. Constitutionem diuæ, col. 10. in fine. ibi, quia reditus non est reditus, non arguit feudum. ibi, vel id quod seruitium reale vasallus præstans seruitium per triginta annos potest cogi vt vasallus in futurum, Curtius cons. 25. in princip. ibi, vbi dicit, vide ad intellectum huius decis. quæ dicit Capicius decis. 103. & 196. ibi, vt dicit Alb. de Ros. vide Dec. cons. 138. col. 3. & latius consi. 164. per totum. ibi, & notatur in cap. constitutum, vide omnino Hippo. singu. 94. ibi, ab eo cui fuit facta, vide quæ in specie per Decium cons. 97. col. 2. vide Capic. decis. 16. & Parid. de rest. in integ. c. an si tenens, char. 38. sed an procurator constitutus à prælato ad recipiendum fructus ad alienandum, & omnia alia faciendum quę ipsemet, possit renouare inuestituram, vide Dec. cōs. 432. in antiquis, incip. Factū sub hac forma, per Bald. cons. 138. in nouis, vol. 5. ibi, in l. vulgo, istum text. ad hoc allegat Alex. cons. 42. 2. col. in princ. volum. 2. ibi, & in l. 1. §. igitur, pro confirmatione quæ hic habentur adduco, nam verum est, quod si aliquis sciente domino & non contradicente præstiterit seruitiū tale, quod isti actus faciunt præsumi pręstitisse inuestituram, cap. 1. in princip. de const. recti feudi, & tamen si ista fuerunt gesta per procuratorem aut factorem, non nocet domino, ita tenet Alexand. cons. 136. col. penult. vol. 1. ibi, quod dominus feudi, idem dicit Isern. in constit. Constitutionem diuę memoriæ, In ver. minuendis, & Iacobi. in tract. feudo. ver. ita etiam, colum. 4. Lucas in l. si quis prædium, col. 5. C. de ap. & cens. lib. 11. vide eundem Afflict. in d. constit. col. 22. nec potest allegari deceptio vel deprehendi maior pensio si demum fuerunt reducti ad victuram vel meliorationem, vt per Bart. in l. 2. C. de locat. præd. ciuil. lib. 11. & latè Paul. de Castro cons. 388. per suprascriptum dominum allegantem, vol. 5. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio

Decisio 129.

ADDE Gram. decis. 77. ad materiã istius decis. Assensus regius non requiritur, vbi alienantur bona burgensatica, si tamen interuenit, non debet mutare naturam ipsius alienationis, quia ea quæ non sunt de substantia, si apponuntur non reddunt contractum nullum, neque eius naturam mutant, l. si ego, ff. si certum petat. & præsumitur feudalis res eo ipso, quod venditur cum consensu Regis. Andr. in cap. 1. in princ, fin. col. ex quibus causis feud. amitt. vbi ponit qualiter res præsumatur feudalis. & vide Bald. in Auth. qui rem, C. de sacrosc. eccles. Bald. in cap. 1. §. præterea ducatus, de prohib. feud. alien. per Feder. & Ange, in l. si vacantia, in fi. 6. col. de bon. vacant. & vndecim modis præsumitur res feudalis, & non burgensatica, vt per Afflict. in c. 1. in 3. not. quæst. 9. de natu. feud. & qualiter probetur feudum, & quibus modis, Bald. consi. 352. vol. 1. incipien. Materia feudorum. & vide infra deci. 267. vbi au res existens in feudo præsumatur feudalis. & Bertran. cons. 119. vol. 1. Iason cons. 113. vol. 1. ibi, ad secundam quæstionem. vide eundem Afflictum in cap. si quis per triginta annos, 6. not. num. 19. si de feudo fuer. controu. inter dom. & agna. Curt. iun. cons. 140. quæst. 2. & cons. 158. num. 2. cum seq. ibi, ad tertiam quæst. vide Dec. cons. 329. num. 3. & cons. 187. in litera H. vol. 1. & Dec. cons. 138. Et diligenter. num. 4. vbi dicit esse communem, quod non habet locum in prælato, qui recipiendo canonem non potest præiudicare iuri quæsito ecclesiæ, &c. ibi, Item procurator. vide Iacobi. in l. conuentionem, num. 7. in 2. lectura. Adde quod procurator ad recipiendum solutionem debet facere fidem de mandato per publicum instrumentum, nec sufficit per testes. Iacobi. in l. fin. C. de senten. num. 20. neque isto casu poterit agere contra debitorem. Idem Iacobin. in l. a. num. 16. in prima lectu. ff. de iurisd. omn. iudi. ibi, ex quo sequitur, vide Capicium decis. 103. num. 4. vbi reprehendit Afflictum hic.

Adde Grammat. decis. 77. num. 1. & num. 8.

Per receptionem pensionis videtur esse remissa culpa rei, qui inciderat in cõmissum. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 129. *vers. ad primam quæst.*

FRECCIA lib. 2. de subfeud. quart. auctori. num. 5. Num. 4. vers. quod Titius, vltra Ias. in l. fin. C. de iure emphyt. vide Dec. cons. 138. & cons. 146. Socin. cons. 50. vol. 4. Aymo. cons. 20. Ioan. Fab. in l. 1. de iure emphyteut. Ias. in l. 2. Capic. decisio. 103. Num. 13. ver. ad quintum, vide ad materiam in c. 1, de capit. qui cur. vendi. fol. 128. *Hier. de Mart.*

In Decis. 129.

IN princ. num. 1. ibi, Et non sequitur redditiția. Adde Iacobi. in l. circa, col. penult. versic. colligitis ex hac glos. num. 10. ff. de probat. & quòd in dubio res præsumatur allodialis, quàm feudalis, Iason in vsibus feud. col. 8. versicu. Item adde quod feudum. Et adde quid si vasallus præstat pro seruitio decem annua, nec constat pro quibus bonis possessis per eum, vtrum præsumatur pro omnibus suis soluere, & per consequens omnia, quæ possidet præsumantur fendalia, vide Andr. in cap. 1. §. quidam tamen, in additio. de controu. inter mascul. & fœmi. de beneficio. Et an vasallus teneatur ostendere de quo est vasallus, vel domino incumbat probatio, vide eundem in loco præallegato.

In eadem decis. num. 2, ibi, Quia reditus non est de substantia feudi. Adde eundem infra in dec. 320. incip. Ioannes, 2. col. in princ. & in const. Constitutionem diuæ memoriæ, 9. col. in princ.

In eod. num. 2. ibi, Illud propriè dicitur feudum. Adde feudum propriè quod dicatur, vide Matth. in dicta constit. Constitutionem, 9. col. in princ. & latius in 20. col. versic. quarto quæro, vbi enumerat omnes differentias inter feuda excedentialia, & alia feuda quæ habent propriam naturam feudi, & vltra, quod feudum propriè dicatur, adde Iason. in vsibus feud. col. 4. in fi. vers. item aduerte. nu. 8.

In ead. decis. num. 3. ibi, Nec obstant testes dicentes. Adde eundem Matth. in decis. 277. Iacobin. de S. Georg. in tract. de feud. in verb. de caus.[is] char. 13.

In eadem decis. num. 4. ibi, Sed in veritate potius est iudicandus. Adde Hippol. in singul. 95. contractus censualis, vbi multum pro notab. refert, & sequitur illam decis. Alber. & sequitur Dec. cons. 146. col. 1. in princip. adde Grammat. decis. 77. versic. ... pro parte autem Marchionis, vbi dicit, quòd talis contractus est censendus censualis non obstantibus verbis concessionis in feudum, ex quo dicta verba impropriari debent, & cum præsupponatur feudum rusticum, quod non amittitur propter reditum non solutum, nec per alienationem irrequisitõ domino, cum ista duo pacificentur, & quod ita aliàs fuit decisum per Sacrum Cons. allegat Capic. decis. 103. vbi obiurgat Afflic. in hac decis.

In eadem decis. num. 13. ibi, Ad quartam quæst. Vide Capic. decis. 103. vbi reprehendit Afflic. & idẽ tenet Grammat. decis. 77.

In eodem num. 13. ibi, Ad quintum dubium. Adde eundem Matth. in constit. incip. Constitutionem diuæ memoriæ, 6. col. in fine, versic. secundo nota. *M. Ant. Puluer.*

In Decis. 130.

FIDEIVSSOR liberatur si accusatus incarceratur. ibi, non est inducta nouatio iuxta hoc quero quid si carceratus ex iusta causa aufugit, vtrum teneatur de effr. carcere, Bart. in l. si ita eidem, de prob. tenet quod non, vide ibidem Alexan. & latius multa congesta per Ias. in l. admonẽdi, char. 17. ff. de iureiur. Marti. singu. 177. ibi, sed postea accipiendo. sed pone quod quis fideiussit præsentare aliquem toties &c. pro vulnere illato demum vulneratus moritur, & Curia intendens ex homicidio procedere requisiuit fideiussorem, an teneatur, dic quod non, vt per glo. in l. ait lex, & in l. ita vulneratus, ff. ad l. Aquiliam, & quæ habentur per Alex. & Mod. in l. 2. §. fideiussorem, circa finem, ff. qui satisdare cogantur. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 130.

AD istam decis. vide eundem Afflict. in constit. humanitatem, colum. 5. ver. semel consului, & vide Bald. in Rubr. de fideiuss. colum. 2. Iacobi. in l. fideiussor,

iussor, ff. qui satisd. cogantur, Bald. in l. qui crimen, C. qui accusa. non poss. Alexan. in l. si quis, ff. de custod. reorum, Hippo. in repet. Rubr. ff. de fideiusso. quæst. 17. Bald. consil. 337. secunda parte, vbi an fideiubens pro aliquo, qui veniebat puniendus capitaliter, teneatur si ille aufugit. ibi, in contrarium, vide quæ dicit Paris in suo tract. synd. fol. 29. vet. an præstans, num. 23. col. 2. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 130.

Et de fideiussore se præsentando toties quoties an facta duplici præsentatione liberetur, Tiraq. de re tract. conuentionali, §. 1. in verbo, ... fol. 819. fideiussor qui promisit præsentare toties quoties an per binam præsentationem liberetur. Alexand. consil. 145. vol. 2. vers. in qua. vide Parid. in tract. de syndi. in verbo, an potestas, qui videtur contrarius ad dictā decis. uide Bath. extra in Rubr. de fideiuss. §. in fideiusso. num. 10. ff. qui satisd. cog. & Bald. in l. qui crimen, ff. qui accus. non poss. Alex. in l. si quis, de custo. reo. Hippo. in repet. Rubr. de fideiusso. quęst. 17. Bald. consil. 337. vbi an fideiubens pro aliquo qui veniebat puniendus capitaliter teneatur si ille aufugit, & vide eundem Matth. in constit. humanitatem, colum. 5. & addе D. Ioann. Bologn. in repet. l. vnicæ, C. de sententijs quę pro eo quod interest, num. 31. in fine. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 130.

In princ. Adde Dominum Matth. in const. Regni humanitate, 5. col. in princ. Item quid si aliquis est accusatus de adulterio præstitit fideiussores de stando iuri; dum Curia examinaret testes, dixit huic accusato iudex, reporta alios fideiussores, accusatus timore ne carceraretur dedit alios fideiussores, qui sunt postea mortui, illæ accusatus recessit, curia requirit primos fideiussores, illi comparent, & dicunt quod per præstationem secundorum fideiussorum, ipsi fuerunt liberati, quæritur quid iuris, vide eundem in d. const. 5. col. vers. item fui semel interrogatus. Item quid si aliqui fideiusserūt pro certis carceratis de stando iuri, quod fideiussores sunt suspecti, quod illi plures aufugerunt à carceribus, quæritur, quid iuris, vide omnino eundem Matth. ibidem colum. 5. vers. item semel consului.

In eadem decis. nu. 1. ibi, Istam quæstionem posuit Luc. de Pēna. Adde, sed aduerte quod Lucas loquitur quando fuerunt requisiti plures, & fideiussores, vt ipsæ reus in iudicio sistatur, qui pluries corā iudice se præsentauit, & receptus in vincula positus est, & ante latam sententiam in eum de carcere fugit, fideiussores denuo requiruntur, vt ipsum in iudicio sistant, & quia non præsentarit, impetuntur de pœna, hæc sunt verba formalia quæstionis formatæ ibi per eum, & sic diuersa est quæstio à quæstione hic proposita.

In eadem decis. num. 5. in fine, ibi, Nisi promissio fideiussorum haberet in se clausulam. Adde Ias. in l. duobus, §. si ei qui, col. pen. in fine, vers. 2. intelligeristam glos. quem vide omnino, ff. de iureiuran. *Marcus Antonius Puluerinus.*

In Decisio. 131.

Lite pendente super innouatis procedi tur in causa principali, vide Curtium iun. cons. 109. num. 19. ibi, fuit in Sacro Consilio, & non reditur, quia stante lite super nullitate contractus nō potest exerceri pactum executiuum, vt in specię consuluit Soc. consil. 78. vol. 3. vide Ias. consil. 109. in secundo dubio, vol. 1. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 131.

Ad istam decis. adde Soc. cons. 78. lib. 3. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 131.

In hac decis. uide Soc. cons. 78. col. 2. vbi lite pendente super contractu prædictæ clausulæ executiuæ non debent exequi de facto. *Hier. de Martino.*

In Decis. 131.

In princip. ibi, Feudum, dic fundūm, & ibi demum concludens, dic concedens.

In nume. 1. ibi, Petit à iudice reuocari attentata. Ade Dominum Philip. Dec. cons. 103. & cons. 200. 1. colum. & eundem Matth. supra decis. 98. incip. Pulchrum.

In eadem decis. num. 2. ibi, Etiā dicta causa. Adde eundem, supra in decis. 98. vers. vtrum potuit iudex, vbi latius examinat hoc dubium, & aliter sentire videtur. *Marc. Ant. Puluerinus.*

In Decisio. 132.

Infra triginta annos potest recurri ad arbitrium boni viri, & quod infra triginta annos peti possit posuit Dec. cons. 39. in fine, vbi multa allegat, vide Balbum in tract. præscriptionum, in quarta parte principali, quæst. 33. char. 63. ibi, quod fuit pariter votatum, vide omnino Rom. consil. 27. in tertio dubio, data enormi læsione poterit pe ti reductio non obstantibus quibusuis clausulis, Dec. consil. 11. col. 2. & vide in decis. 121. & 122. & quæ ibi scripsi, impubes non petit absolutionem contra iuramentum nisi sit enormissimè læsus, in ver. & ista fuit originalis limitatio Goglielmi de Cunen, in l. qui iurasse, q̃ idem dicit Guido de Suz. in d. Auth. sacramenta puberum, qui hanc limitat nisi contrahat cum pupillo, vide in decis. 393. in secundo dubio, vbi limitat hæc dicta. ibi, se enormissimè læsum, de enormissima læsione, vide pulchrè Decium consil. 180. & 181. & Gram. decis. 102. num. 104. vide Alexan. cons. 41. 3. col. in princ. vol. 1. Soc. cons. 2b. colum. 5. in fine, in nouis, tenet quod data immodica læsione & iuramento stante rescinditur contractus, & sic Auth. sacramenta puberum, non habet locum data enormi læsione, & an minor possit contrauenire renunciationi quam fecit cum iuramento, vide Dec. cons. 31. & quid in laudo etiam generali potestate tributa, vide Dec. consil. 39. col. 4. & de renunciatione facta de hæreditate cum iuramento, quod possit retractari data enormi læsione, tenet Dec. con sil. 86. in fine. ibi, fuit pariter votatum, vide omnino Rom. cons. 27, in 3. dubip. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 132.

AD istam decisio. adde Lanfranc. in tract. de arbitr. & Cagnol. in l. 2. in num. 89. C. de resc. vendit. & Petrus de Rauen. in suo compend. iur. Canon. fol. 147. colum. 7. in fine, de iuramento, intellige bene istam decis. prout loquitur, quia procedit in laude arbitratoris, secus in laudo arbitri, qui est ad instar iudicis, vt dicit Marant. in sua pract. in secundo actu tertiæ partis sextæ partis, ver. primo igitur quær. nume. 113. fol. 285. vbi nume. 115. ponit an sit necessaria absolutio a iuramento. *Prosper Carauita.*

In Decis. 132.

IBI, fuit pariter notatum. Adde Dec. cons. 39. iuridicam, col. pen. circa finem. *Marc. Anton. Pulucrinus.*

In Decis. 133.

ONTVMAX censetur renunciare priuilegio fori, idem si habet priuilegium declinandi forum illud admittitur ibi, hoc voluit Ang. in l. eum qui, ff. de prini. credi. vide in specie Inno. in cap. ad petitionem, de accus. & idem in cap. super, de offi. de legati, Bald. in l. si quis ex consensu, C. de epis. audi. Alexan. in l. 2, col. 3. ff. si quis in ius vocatus non ierit.. adde quod talis contumax debet audiri in causa in terminis in quibus causa reperitur in testamentũ, quod si vult opponere exceptiones dilatorias audiri non debet, ita concludit Abbas post Inno. in cap. si duobus, de appel. qui verò ibi, col. 4. tenet contrariũ, vt ibi videre potes. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 133.

AD istam decisio. adde quod dicunt Angel. & Paul. de Cast. in l. quamuis, ff. de dam. infec. quod si reus velit contumaciam purgare & expensas, debet audiri, istam opin. inter dentes sentit Alexand. in d. l. quamuis, col. 3. in fine, sed contra tenet gloss. in l. 1. ff. de iud. & nota quod l. vbi captum, non habet locum perempta instantia, Alber. Brun. consil. 54. colum. 3. vide Iacobin. de sancto Georgio, in l. 3. colum. 2. ff. de iud. qui tenet contra istam decis. ibi, fuit appellatum, an contumax possit allegare pendentiam litis vel præuentionis, vide Baiiol. in l. sepulchri, ff. de sepulch. viol. & in l. quamuis, ff. de dam. infec. Alexand. consil. 33. volum. 3. Bart. in l. vbi cæptum, ff. de iudic. & plenè Iacobin. in l. si quis postea, num. 3. ibi, sexto fallit, & Hippo. singul. 239. & Petr. de Rauen. in suo compend. iur. Canon. in tit. de rescript. fol. 313. col. 3. & plenè per Franc. Niconit. in repetit. cap. quoniam contra, fol. 29. num. 16. de probat. de materia huius decis. vide eundem Afflict. in constitu. pœnam nouem unciarum, nu. 9. & quis dicatur cõtumax, & quæ requirantur, vide Anchar. in cap. finem litibus, num. 7. de dolo & contum. ibi, item quia, vide Hippol. consil. 227. & omnino vide eum, & in l. 1. §. pręterea, col. 5. ff. de quæst. & Paris in tract. synd. fol. 106. in ver. suspicio, in fine, ibi, secus esset, vide Iacobin. in l. se subijciant, num. 15. ff. de iud. vt dicit per hanc rationem, quod si exemptus a iurisdictione Episcoporum litigat coram Episcopo loci non opposita declinatoria fori, sententia lata contra illum est nulla, quia expresse non potuit prorogare iurisdictionẽ Episcopo sine licentia.

Quis autem dicatur cõtumax, habes text. in l. contumacia, ff. de re iudica. & text. in l. consentaneum, C. quomodo, & quando iud. cum similib. vbi habetur, quod ille est contumax, qui citatus tribus edictis, vel vno peremptorio pro omnibus sui præsentiam facere contemnit. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 133.

AN contumax possit allegare pendentiam litis, vel præuentionis, Bart. in l. sepulchri, ff. de sepulchro viol. in l. quamuis, ff. de dam. infec. Alex. ab Alexan. consil. 33. col. 3. Bart. in l. vbi cæptum, ff. de iudi. & plenè per Iacob. in l. si quis postea, num. 6. ibi, tertio fallit, Hippo. sing. 239. & 227. & de materia huius decis. vide Matth. in constitutione pęnam nouẽ vnciarum, nume 9. contumax prodit priuilegium declinandi forum, Bart. in d. l. vbi cæptum, & Iacobin. in l. si subiaceat, ff. de iudic. vbi dicit, quod si aliquis est exemptus a iurisdictione episcopo se .... immediatè subest & litigat coram episcopo non opposita fori declinatoria sententia lata cõtra ipsum est nulla, & vide Tho. Gram. in vot. 27. uide Ang. qui tenet contra Bart. in d. l. quamuis, quę decis. est contra Afflict. hic. *Hieron. de Martino.*

In Decisione 133.

IN princ. & adde quod est quædam constit. Regni, incip. Priuilegia, in primo lib. quæ tollit priuilegia quędam quarundam ciuitatum, quorum auctoritate homines illius loci non tenebantur, pro qualibet causa exire illas ciuitates, & ad hãc decisionem, adde eundem Matth. in constit. Regni pœnam nouem vnciarum, 4. col. in princip. vers. sexto quæro de quadam quęst. & adde an vniuersitas possit deponi, & priuati priuilegijs propter contumaciã, vide Bal. cap. 1. col. 5. versic. an autem vniuersitas, de mil. vas. qui contu. est, nume. 14. determinantem quod sic. *Marc. Antonius Pulu.*

In Decis. 134.

GENS ex testamento si replicatur quod non valet, non potest agere vt ex codicillis, secus in reo qui potest vti pluribus exceptionibus. *Ioan. Ang. Pisanellus.*

Decisio 134.

IBI, fuit per totum consilium. Vide de materia l. fin. Gvliel. Bened. in repet. cap. Raynutius, in glos. in ver. testamentum, nu. 71. de testam. Roman. consil. 125. *Prosper Carauita.*

In Decis. 134.

IN princ. ibi, In persona presbyteri. Sed an scriptura presbyteri sit priuata, ita quod si faciat testamentum alicuius non valeat, vide Bened. Captam cons. 57. quem refert, & sequitur Dec. consil. 120. 5. col. in princ.

In eadem decis. in fine, nume. 4. ibi, Et firmat hoc Paul. & Moder. Pap. Adde eosdẽ Papienses in Rub. de lega. 1. in 4. colum. circa finem. *Marcus Anton. Pulucrinus.*

In Deci-

In Decis. 135.

POENA non committitur nisi quatenus eum interesse concurrit. notarius potest alteri stipulari. ibi, quãdo pœna est addita, vide & adde, quòd ex ista decis. verificatur dictum Angel. in l. 53. quod in curia mercatorum pœna non possit peti vltra interesse, quem reprobat Ias. in l. 3. §. si in facto, ff. de verb. oblig. nota idem in personis ecclesiasticis, idem in terris ecclesiæ, idem etiam dicas de honestate, ex quo sequitur quod persona honesta non debet petere interesse, & has extensiones, vide per Crotum in §. Cato, col. 4. ff. de verbo. oblig. ibi, venient, vide Picum in repetit. §. Titia cum nuberet, l. Titia testamento, de legat. 2. in 3. quæst. qui latè examinat, vide quando in generali oblig. veniant venalia, & quid si fuerint alienata, per Ripam in l. penult. num. 8. ff. de pign. & Crotum in repet. l. si constante, num. 103. ff. sol. matr. & melius per Negusan. in tract. de pignorib. char. 5. col. 2. cum seq. vbi dat limitationem nisi pœna imponeretur ipso iure, vide quia multa bona dicit in materia pœnali. ibi, nisi quatenus eum interesse, vide decis. 154. circa medium. aduerte tamẽ, quia non committitur pœna nisi semel, l. si duo, §. item arbitror quũ limitatione, nisi ponantur cumulatiuè vel toties quoties, ita Bologn. consi. 30. col. 5. ibi, per ipsos obligantes iuramentum facit quod absentibus acquiratur, Capic. decis. 72. ibi, quia notoriũ, in decis. 393. circa med. ibi, & tenet Bald. in l. & non fine, & quæritur vtilis fine cessione, vide ibi per Bald. quẽ refert Socin. consi. 90. col. 6. in nouis, imino quæritur directa, vt sentit Alexand. consi. 22. 1. col. vol. 3. vide omnino Dec. cons. 226. per totum, *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 135.

IBI, idem tenet Laurentius. vide Rom. cons. 510. ibi, nec obstat. vide Afflict. in constit. Magistri Camer. col. pen. ibi, item quia notarius. vide Afflict. in constitut. Baiulos, quæst. 10. Bald. cons. 200. vol. 2. Corn. consi. 2. vol. 4. in litera C. & consi. 129. in litera I. vol. 2. Delphin. decis. 121. Dec. cons. 293. col. 2. vol. 2. & consi. 4. nu. 13. quod est positum inter consilia 40. licèt Paulus teneat cõtrarium, in consi. 193. & consi. 171. vol. 2. quem sequitur Dec. sibi contrarius cons. 226. & cons. 147. vol. 2. & in l. contractus, ff. de reg. iur. & vide infra decis. 393. in 3. cõclusione. ibi, & sic fuit ex ista decis. Exijtiam generale illud quod pœna non exigitur nisi quantũ interfit, ex qua limitatur & corrigitur text. in l. stipulatio ista, §. alteri, ff. de verb. oblig. Tu tamen intellige istam decis. procedere, quando pœna est apposita pro obseruantia contractus, vt tunc quantum interfit, exigatur: sed si promittis facere tale opus, & si non faceres promittis mihi decem pro meo interesse, quod ex nunc liquido tunc tota exigetur, quamuis tantum non intersit, per l. fin. ff. de præto. stipul. vbi hoc iam probatur apertè, & ponit tunc modum: & intellige quando pœna apposita, & liquidata pro interesse apponitur dationi rei vel facto, secus si dationi quãtitatis, quia tunc præsumitur in fraudem vsurarum, & non exigeretur, vt notat Bal. in l. rogasti, §. si tibi, ff. si cert. petat. vt satis bene declarat Grammat. decis. 58. per totum, num. 6.

Ibi, item non obstat. not. contra aliquos notarios, qui nolunt obligationes apud acta capere absente creditore. Idem Marant. in sua pract. actu 10. iudic. fol. 235. num. 13. vide etiam Gramma. consi. ciui. 63. num. 12. Afflict. in constitut. Magistri Camerarij. 12. notab.

Vide scripta infra decis. 393. vbi an donatio facta absenti quæratur absque aliqua ratificatione. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 135. vers. dubitabatur.

VIDE etiam Thom. Grammat. in voto 12. & Prag. Reg. inci. Ferdinandus Dei gratia Rex Siciliæ. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 135.

IN num. 2. ibi, Ista est vera, & indubitata conclusio. Adde Alex. in l. diuortio, in princ. 7. col. vers. Item videmus in simili, ff. sol. matr.

In ead. decis. num. 3. ibi, Tamen stylus S.C. est. Adde eundem Matth. in decis. 154. incip. Quædam mulier, circa fin. & de isto stylo S.C. vide supra decis. 79. in fine, & infra 243. & supra 78. & vide infra decis. 358. in fine.

In ead. decis. num. 5. ibi, Quia satis dicitur facta apud acta. Adde quod hæc obligatio facta apud acta habet executionem paratam, adde eundem Matth. infra in decis. 387. incip. Si vno. In M. C. V. tamen omnes actuarij accipiunt obligationem extra præsentiam iudicis.

In ead. decis. num. 6. ibi, Item quia notarius. Vide eundem infra decis. 393. 2. col. vbi latius vide per eum. *M. Ant. Pulu.*

In Decisio. 136.

CHARITATIVUM subsidium quantum fit die 15. Maij 1499. in causa cathedralis Ecclesiæ Liciensis cum hominibus & vniuersitate Sancti Petri de Limbricis, super petita liquidatione charitatiui subsidij, ad cuius resolutionem Limbrici cogebantur per sententiam Sacri Consilij, dicta vniuersitas fuit condemnata quõdam Reuerendissimo Marco Antonio de Tholomeis Episcopo dictæ ciuitatis & alijs, vt in decreto continetur, refert. Domino Ioanne Baptista Brancatio commissario cum voto decretum est, quod dictum charitatiuum subsidium, seu subuentio liquidentur ad mediatatẽ Regiæ collectæ sententialiter teneantur soluere, medium ducatũ pro quolibet Coculario, dictæ Cathedrali Ecclesiæ, seu successori ipsius, & pro quantitate cum dicta sententia mandetur executioni. hoc decretum fuit habitum ex libro votorum à Domino Pyrrho Antonio Sapono. & sic non dicit verum Afflic. iste liber nunc extat penes Vincentium Cæsareum Seeret. Sacri Cons. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 136.

ADDE hic Grammaticum decis. 88. vbi ad plenum de charitatiuo subsidio, & in totum de Ayello. super tracta. ad hoc, num. 34. versic. quantum. *Prosper Carauita,*

In Decis. 136.

IN princ. Adde, sed quid de charitatiuo subsidio quod petitur quãdoque à prælatis à clero, vide glos. sing. in extrauagan. Benedicti Papę XI. quę incip. Vas electionis, circa fin. in ver. charitatiuum subsidium, & adde an archiepiscopus possit petere charitatiuum subsidium à suffraganeis, vel eorum subditis, vide Felin. in cap. pastoralis, col. vlt. in fine, de off. ord. adde Grammat. decis. 88. fuit dubitatum. *Marc. Anton. Pulu.*

In Decis. 137.

PETENS instrumentum cassari, debet cauere de probando legitimam causam cessationis, & dare fideiussores in loco iudicij, & iste debitor an dicat' actor, vel reus, vide Dec. consil. 43. in primo dubio. ista prag. est sub titulo de preuenti. mode. incip. Malitijs, & vide in reformationibus Rituum, char. 2. col. 4. incip. Itē quando, vide omnino Paul. de Cast. in Authent. generaliter, C. de episc. & clericis, qui voluit, quod si actor est extraneus, vel non subditus iurisdictioni iudicis corã quo litigatur, quod si non possidet immobilia in loco iudicij quod nō statut suæ iuratoriæ cautioni, sed quid si iurauit fecisse diligentiam, & non potuisse inuenire fideiussores, vide per Alex. in l. quidam, §. bono, ff. de dammo infecto, in quęst. de statuto dicente stari iuramento de damno passo, & in l. 1. ff. qui satisd. cog. ibi, in loco iudicij negligens examinari testes, sed cuius expensis testes sunt examinandi quando destinatur commissarius, vide Ias. in l. prætor, §. 1, col. fin. ff. de eden. vide Mod. in tract. testi. sed an semper examinatio testium sit facienda in causa quando testes sunt de longinquo, dic quod si causa est magna, iudex debet præcipere quod veniant coram se, vel si habeat testes suspectos, Imol. in l. cum ab initio, in fine, quemad. testamenta aper. & ita fuit decisum in causa Ioan. de Caunessa, vide Andr, in cap. 1, si de inuestitura inter dominum, & vas. lis oriatur, vide Paul. de Castro in l. interdum, ff. de iudicijs, qui dat cautelam vt fiat depositum quando fit nominatio, allegat glos. in cap. statutum, §. fin. de rescript. in sexto, vide Capic. decis. 10. in secundo dubio. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 137.

AD istam decis. adde Bald. cons. 302. vol. 1. *Prosper Carauita.*

In Decis. 137.

IN princ. ibi, Dictat nouella pragm. Adde quod ista pragm. incipit Malitijs litigantium, char. 254. & adde Ritum Mag. Cur. incip. Item quod quãdo contingit, char. 287. *Marcus Ant. Pulnerinus.*

In Decis. 138.

COMPROMISSVM an debeatur in vita, & militia sine assensu Regis, secus autem si quãtum filius cui fuit feudum à patre relictum potest vitam, & militiam à fratre recipere, ibi, & Andr. cap. 1. istam opin. Andr. sequitur Soc. consil. 87. col. 3. in nouis, vbi ex multis hanc sententiam approbat, vide omnino Iacob. in tract. feudo. ver. & cum pacto domino, col. 3. adde quod in omnibus in quibus est alienatio prohibita, est etiam prohibitum compromissum, Dec. cons. 39. col. 2. & vide quod dicit Ias. in cons.'. . . . incip. Quod Labeo, vol. 1. in 4. char. ibi, erat feudum nouiter, sed quid in antiquo nũquid possit princeps concedere feudum Comiti in pręiudicium primogeniti, & feuda diuidere, vide Lucam in l. diuæ memoriæ, vlt. col. C. de decur. lib. 10. adde quod pater potest feudũ stipulari vni ex filijs in præiudicium aliorum, ita Iacob. in tract. feudo. ver. ita quod ipsi inuestiti, col. 3. in princ. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 138.

IAI, tamen domini de consilio, vide Barb. in c. officij, col. 15. de testam. & an vita & militia debeatur secundogenito, etiamsi habeat vnde se alat. vide Mat. de Lau. in tract. de primogenitura, col. 2. & Neapod. in consuetu. Quod si aliquis, ver. pro alimētis, & in consuet. mulier. ver. quibuslibet, in tit. de aliment. præst. Barba. in l. Cai Cassij, ff. de fidecom. libert. quod si frater primogenitus procurauit fratri secundogenito aliquam prębendam vel dignitatem, cum qua possit honestè viuere, non tenetur pręstare vitam & militiã, text. est mirabilis, & ibi Bald. in l. 1. §. sed scimus, C. de lat. lib. toll. refert, & sequitur Alex. in l. alimenta, C. de neg. gest. circa materiam istius decis. vide Alex. cons. 58. aliàs 8. vol. 5. in fine, & Paul. de Cast. cons. 290. & Abb. cons. 22. vol. 2. & Ioan. Fran. Balb. in suo tract. præscript. in quarta parte, col. 30. vers. tertio principaliter quæro, vbi reprehendit Alexan. in d. cons. sed opin. Alex. defendit Crotus in repetit. l. si is qui pro emptore, char. 16. col. 3. ff. de vsucap.

Quando litigatur super vita, & militia an debeatur necne, & compromittitur compromissum non valet sine Regio assensu, cũ vita & militia, sit portio feudi, sed si agitur super quãtitate vitę & militiæ, bene potest. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 138. num. 3. vers. item quia.

ADDE aliam dec. infra 252. vide in simili, de deci. per Couar. lib. pract. resolut. 35. num. 2. cum seq. *Hieron. de Mart.*

In Decisione 138.

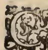
IN princ. ibi, Quęritur quod quid si post factum compromissum, Adde an autem vigore pragmaticę Regis Ferdinandi primi quæ incipit, odia, char. 254. debeat compromitti inter primogenitum, & secundogenitum, vide supra in decis. 43. incip. Dictat. intellige quãdo est quęstio de vita & militia inter eos. & adde eundem Matth. in constitut. Constitutionem diuæ memoriæ, col. 18. in fine, vers. sed an transactio super vita, & militia.

In eadem decis. num. 4. ibi, Pro hoc facit illa regula. Adde eundem supra in decis. 44. vers. ad secundum dubium.

In eadem decis. num. 5. in fine, ibi, Sicut pater potuisset. Adde eundem supra in decis. 112. in fine, & vide in decis. 248. 1. col. in fine. *Marc. Anton. Pulnerinus.*

In De-

In Decis. 139.

REDITOR potest agere condictione ex lege fin. non obstante præscriptione facta per tertium possessorem quando adest precarium, sed an d. l. fin. habeat locum contra clericum, Barba. consi. 38. col. fin. vol. 1. consuluit quod non, vide multas quæstiones per Ripam in tit. de interdictis ff. Nota unam mirabilem cautelam, quod si opponitur præscriptio, tu replicas de iuramento posito in contractu quod impedit præscriptionem, ita est stupendum dictum Lndo. Rom. in l. 1. in 3. char. in repetit. ff. de usucap. quod practicauit Hippo. sing. 141. & ibi Petrus de Anch. vide Alex. consi. 85. vol. 6. & consi. 83. vol. eod. ibi, propter pragm. Regis Ferdin. secus ubi non est precarium, vide in consi. 11. in secunda parte Consiliorum Excell. Pisanelli, vide pulchrè Balb. in tracta. præscriptio. col. 31. ubi reprobat per plura consilium Alex. hoc etiam tenuit Hippol. sing. 158. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 139.

L. Cum notissimi, C. de præscript. triginta annor. Castr. consi. 20. vol. 2. & Crauetta 148. num. 6.

Infra decis. 335. num. 8. & supra decis. 37. nu. 3.

Alexand. consi. 220. in fi. 6. vol. tenet contrarium, quod sequitur Crauet. 148. num. 6. *Prosper Carau.*

Super Decis. 139.

AD istam decisionẽ vide Pau. de Cast. cons. 200. & Abb. consil. 22. & vide multa per Crotum in repetit. l. si quis pro emptore, char. 15. col. 3. & 4. ubi multa notantur, & idem Crotus dicit in repetit. l. si constante, char. 12 ff. solnto matrimo. & Matth. In quæst. durant consuetudinem, in 3. notab. & Guid. Pap. sing. 575. ubi ponit limitationem ad l. primam & secundam, C. si aduers. ex. & Crem. in singul. 61. incip. Volo tibi date. & Hippol. sing. 158. ubi ponit pulcrum effectum precarij, seu constitut. & contra hinc decis. consuluit Paul. de Cast. in consil. 10. in princ. dicens precarium præscribi per spatiũ decem vel uiginti ann. cõtra istam decis. sed malè loquitur.

Vers. verum propè tertium numerum. Adde Dec. inter contractus, de reg. iuris. & in reg. cum principalis & in l. quo tutela, §. fin. eod. tit. Vers. item hodie, num. 6. ad finem. vide Cępol. caut. 31. & decis. 432. lum. 11. & Iacob. in l. ante omnia, nu. 30. ff. de probat. Et quid in dote si agitur hypothecaria contra tertios possessores, an sit necessaria discussio, Io. Lup. in repet. cap. per vestras, de donat. inter virum & uxor. Curt. sen. consi. 6. & Guid. Pap. consi. 109. Aret. consi. 126. propè finem. *Hier. de Martino.*

In Decis. 139.

IN princ. Vide omnino eundem Matth. in constitut. Reg. duram, & diram consuetudinem, 2. col. not. j. circa fin. & adde Ioan. Petrum in sua practi, in forma responsionis libelli in actione hypothecaria, in vel. exceptionem præscriptionis.

In ead decis. num. 3. ibi, Precarium regulatur secundum naturam sui principalis. Adde infra in decis. 331. vers. & ubi precarium est appositum.

In eadem decis. num. 6. ibi, Sed quo ad bona quæ postea quæsiuit. Vide eundem supra in decisio. 37. secundo dubio, ubi aliter dicit.

In eod. num. 6. ibi, Propter pragmaticam Regis Ferdinandi primi. Adde quæ incipit, assistentia, char. 255. *Mar. Ant. Pulverinus.*

In Decisione 140.

NUESTITURA pro se & hæredibus suis facit feudum hæreditarium limitata nisi esset dictum sibi & hæredibus masculis, quia tunc exponitur descendentibus, Dec. consil. 185. quid sit feudum hæreditarium, vide Dec. consil. 78. pen. col. vide in decis. 140. in tertio dubio, vide in cons. 7. secunda parte consiliorũ Excell. Pisanelli. ibi, ita tenuerunt cons. 28. aliàs 48. vol. 5. vide omnino in decis. 14. & quod tale feudum de quo hic sit hæreditarium, vide Dec. cons. 185. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 140.

HODIE omnia feuda sunt hæreditaria. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 140.

VIDE Alex. cons. 26. si uasallus recipit feudum nulla mentione facta de filijs, & hæred. quo casu intelligitur pro se, & hæred. recepisse, & filius huius in uasalli hæreditate non adita non poterit huius feudum hæreditate, sed necesse est quod sit hæres, & ibi assignat rationem, & an feudum hæreditariũ receptum pro se, & hęred. possit uni ex filijs assignari, & an feudum nouum possit in præiudicium filiorum alienari sine eorum consensum, Alexand. consil. 28. & an si conceditur feudum alicui pro se, & hæred. ueniant extranei, Alex. consil. 30. & quando dicatur feudum nouum, Alexan. cons. 34. num. 4. & quando dicatur hæreditariũ, & ex pacto, & prouid. Matth. in constit. ut de successionib. col. 21. & decis. 195. & 240. contra tenet Dec. consil. 195. & uide Luc. de Pen. in l. unica, C. de lucra. descrip. Imp. co-lum. 10. lib. 10. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 140.

IN princ. Adde Philip. Dec. in cons. 185. incip. In causa, & in cons. 194. incip. Viso, col. ult. & eundem D. Matth. supra in decis. 112. & in decis. 240. incip. In causa, in tertio dub. in fine, Decium in consil. 395. in causa, quem vide omnino, & eundem Afflict. in decis. 195. 3. col. vers. nec obstat tertium dubium, & ad decisionem istam corroborandam adduco capitulum Reg. incip. Cõsiderantes char. 231. & miror quod hic Matth. non alleget, & adde eundem Matth. in constit. ut de successionib. in 20. col. vers. aut é ista communis forma, quẽ vide omnino, sed occurrit dubiũ stãte ista forma inuestiturę de qua hic, & quod maior natu præferatur minori, & masculus fœminæ utrum illud feudum in persona istorum descendẽtium erit feudum ex pacto, & prouidentia, vel hæreditarium, vide omnino Matth. in dicta 10. col. versic. sed stat nunc dubium, ubi latissimè disputat hanc quæstionem & proficit ista quo ad hoc quod pater non possit alienare feudũ in præiudicium primogeniti, etiam cum regio assensu, ut dicit idem Matth. supra in decis. 112. & de ista forma

ma communi priuilegiorum, vide Andr. in capit. 1. §. & si libellum, 4. colum. vers. sed quid si. de alienat. feud. pater. & in cap. naturales, in addit. si defunct. contra. *Marc. Ant. Pulu.*

Decisio 141.

OB rebellionem committuntur bona. *Prosper Carauita.*

In Decis. 142.

CReditor agens contra plures debitores dicitur diuidere actionem quando sunt soluendo omnes, de quo vide omnino per Rom. cons. 240. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 142.

Per exceptionem partis debiti non inducitur diuisio. *Prosper Carauita.*

Super Decisio. 142. nu. 3. vers. secus si non esset.

Vide supra in decis. 115. & vide pulchram quæst. quam ponit Guid. Papę singul. 289. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 142.

In princ. Vide omnino eundem Matth. in decis. 215. incip. Sexdecim Iudęi, & adde Ias. in l. non solum, §. morte, col. 17. circa fin. ff. de ope. noui nunc. & Ioan. Petrum in sua pract. in forma libell. contra plures reos debendi.

In eadem decis. nu. 2. ibi, In contrarium facit tex. in l. si creditores. Adde ibi omnino D. Ias. *Mar. Anton. Puluer.*

In Decis. 143.

TEstamentum præsumitur validum esse recto ordine supra institutiones legata valent per relationem ad aliam scripturam. ibi, ad hoc accedat id quod adde ad propositum, quod ex varietate styli arguitur dubietas in testamentis, Soc. cōs. 92. col. 2. in nouis. ibi, vt refert Bal. in.. vide Soc. cons. 98. col. 1. in princ. in nouis. ibi, nec potest validare, vide Soc. cons. 92. colum. 9. in princ. in nouis. *Ioan. Ange. Pisanellus.*

Decisio 143.

In testamento clauso debet esse subscriptio testatoris.

Quibus modis annullatur testamētum clausum. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 143. num. 2. vers. tertio non apparet.

Vide Soc. in l. 1. §. si quis ita, in 1. nume. ff. de verbor. obligat. nume. 5. vers. ad hoc accedat, adde Dec. nume. 3. l. in negocijs, ff. de regul. iur. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 143.

In princ. Adde & quid si est apposita clausula omni via, modo, &c. Vide Dec. in consil. 14. incip. Et pro tenui facultate mea, in 4. col. circa finem, & adde Ias. in l. 1. §. si quis ita, col. 5. ver. cōfirmo istam rationem diuersitatis, ff. de verb. oblig. & nouissimè Gramm. decis. 62. vbi vide. *Marc. Anton. Puluer.*

In Decis. 144.

CLausula, omni meliori modo, & forma facit validare testamentū vt non capatiuum. Ibi, omni meliori via. de ista clausula vide Deci. consi. 11. & latius cons. 14. col. 2. per totum. vide omnino, quia in terminis, vide Socin. cons. 11. colum. 2. vbi scripsi. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 144.

Quando testator non se subscribit in testamento clauso subscribat se vnus testium ex eodem numero legitimo.

Nota clausula, quod quidem testamentum voluit valere omni meliori modo viarum. *Prosp. Cara.*

Super Decis. 144. num. 2.

De effectu huius clausulæ, vide Paul. de Cast. consi. 323. in fi. incip. Super primo puncto. Alexan. cons. 176. Hippol. cons. 118. nu. 8. Corn. cons. 162. & de hac clausula, vide Maria. Soc. in rub. de leg. 1. num. 64. & 95. & Corn. cons. 106. Fulg. cons. 110. col. 2. incip. In quæstione. Angel. cons. 183. Decius cons. 14. & vide Alex. cons. 112. nu. 3. Hippol. sing. 36. & Ias. in §. omnium, Instit. de act. *Hier. de Mart.*

In Decis. 144.

In decis. 144. nu. 2. ibi, Quod testator dixit, &c. Adde Dec. consil. 14. col. 4. circa fin. & contrarium tenet Grammat. decis. 62. col. 4. *M. Ant. Pulver.*

In Decis. 145.

SEntentia lata contra defunctum non mandatur executioni contra hæredem ex perturbatione heredis, vide Capic. decis. 1. in primo dubio. vide Iars. in cap. veniens, col. antepen. vers. dubitatur insuper, de præscriptio. vbi dubitat de hac decis. vide omnino quando sententia lata contra defunctum possit mandari executioni contra hereden, & an requiratur citatio per Felin. in cap. quia, ii pen. col. de iudic. ibi, citatur hæres, qui nota practicam quòd hæres debet citari quando iudicium erat cum defuncto ad hoc ut in ipsum transferatur iudicium, ita in specie tenet Isern. in constit. pœnam, co. 1. de forbanniis, & forjudi. ibi, hoc voluit Innocen. c. 1. vide in decis. 345. vide omnino Viperianum in repet. l. 1. §. & parui, ff. quod vi aut clam, char. 1. Soc. cons. 24. in nouis. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 145.

Sententia lata contra aliquem viuentem, & non transacta in rem iudicatam, & mandata executio, qui moritur: contra hæredes non potest executioni demandari. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 145.

In hac decis. add. principiū decis. Capic. Nim. 1. vers. in contrarium. pondera tex. l. fi. §. donec in contrarium sensum. *Hier. de Mart.*

In Decis. 145.

In princ. ibi, Super interdicto vti possidetis. Adde & de isto interdicto vti possidetis, vide infra in decis. 155. & 167. *Marc. Ant. Pulu.*

In De-

In Decis. 146.

PROMITTENS habitationem licèt eligat potest variare, vide quid in habitatione domus legatæ an possit eligere ad habitandum vel propria authoritate, per Bald. consil. 7. incip. Testatore, vol. 3. & licèt hoc sit verum in electione, secus tamen est in declaratione, Dec. cons. suo 35. col. 4. Ias. in l. quicquid astringendæ, ff. de verb. obligat. col. 4. qui ponit rationem diuersitatis, ibi, ille suus gener replicat, vide Curtium cons. 21. col. 14. tenet quod habens potestatem declarando nō potest nisi semel, ibi, potuit variare, per text. in l. adde quod ius declarandi in contractibus perpetuo durat, secus in vltima voluntate. Petrus de Gitard. sing. 27. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 146.

COGITA si ista decisio procedit defuncto testatore, an hæres possit variare? puto quod non, quia ius eligendi, & variandi non transit ad hæredes, per ea, quæ voluit Guid. Pap. singula. 461. & Iacobin. in l. fin. num. 7. C. de repud. hæred. & idem Guido singul. 722. & 2. incip. Materiam donationum. & Alexand. cons. 107. incipiēte, In causa Nicolai de Campagna, num. 3. vers. tertia ratio, vol. 4. & ita fuit aliàs sententiatum in Sacro Consilio, in fauorem Matronæ Medeæ de Apenna, per ea quæ voluit Ferdin. de Loas, in repetit. tit. Instit. de iust. & iure, §. is itaque, num. 135. & vide eundem Afflict. in constit. quisquis, col. 3. in fine, & Bald. in tit. qui filij sint legitimi, & pondera quod iste text. hic allegatus nō probat, & vide text. in l. fin. ff. de vsu & habitat. qui videtur obstare, & de intellectu l. si sterilis, §. fin. hic allegati, vide Doct. & præsertim Ias. in l. si ita legatum, col. 4. nume. 16. de leg. 1. vbi plenè, & Cotta in suis memor. in ver. habitar, vbi de materia, & infra decis. 401. & quæ ibi scripsi, & legata habitatione domus qualiter intelligatur, & vtrum hæredes simul cum legatario possint habitare. Fulgos. cons. 207. Franc. ver. ad secundum decis. cons. 355. dispositum fuit, 2. volum. Bald. consil. 20. vol. 3. vbi ponit, An si est legata habitatio domus filiæ, domum quam velit possit eligere, & an possit propria authoritate intrare, & adde facta semel variatione, nō licet amplius variare, Ias. in l. quicquid astringēdę, col. fi. ff. de verb. oblig. Soc. cons. 281. vol. 1. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 146.

LEGATA habitatione domus qualiter intelligitur tale legatum, & vtrum heredes simul cū legatarijs possint in eadē domo habitare, Dec. cons. 355. & ante eum consuluit Fulgos. cons. 207. & vide Bald. cons. 70. vbi legata habitatione possit eligere domū quam velit vt possit propria aucto. intrare, & facta semel variatione, non licet amplius variare, Ias. in l. quicquid astringendæ, ff. de verbo. obligat. & vide decis. 34. in verbo, fuit determinatum. de intellec. huius §. vide Ias. in l. si ex toto, §. ita, col. 4. de leg. 1. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 146.

IN princ. Vide eundem infra, in decis. 400. vbi dicit an donans reseruata habitatione possit domū locare si ipse non vult habitare, sed pone stante themate huius decisionis, quod socer est mortuus relicto hærede, & hæres pro suis necessitatibus vult vendere dictam domum in qua gener habet habitationem. quæritur quid iuris? vide eundem Matth supra in decis. 34. incip. Patet quidam, & adde eundem in constit. Reg. quisquis, 3. col. circa fin. & in constit. Comitibus, vlt. col. in fine, ver. & dico tibi vnum, & vide quod pulchrè dixit Decius cons. 355. incip. Dispositum fuit. *Marc. Anton. Puluerinus.*

In Decisio. 147.

SOLVENS falso tutori liberatur, maximè si ab eo soluentibus fuerit res deposita, vide in l. quod Seruius, ff. depos. *Ioan. Angel. Pisanellus.*

In Decis. 148.

EX duobus arbitris vno detracto dicitur nouum compromissum, & instantia perempta nō pereunt probationes, ideo confessio proeuratoris in ea non perit. ibi, nō pereunt acta probatoria, vide Feli. in cap. causam, col. pen. de testibus, vbi latè. ibi, noceat ibi tanquam personæ factum nomine alieno non præiudicat societati, vide Ias. in l. singularia, col. 4. ff. si certum petat. ibi, fuit notatum, vide simile in l. cum mandato, ff. de minoribus, in l. tutorem, ff. de his quibus vt indignis, in cap. generaliter de procurat. l. lis nulla, ff. de iudicijs, vbi Paul. de Castro in simili de cessionario & tutore, & de eo qui alieno nomine facit actū, facit text. & contra ibi dixi, ad Bar. in l. hęredes palam, §. sed si notā, ff. de testamentis. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decis. 148.

AD istam decis. vide Alexan. cons. 72. num. 1. & nu. 20. vol. 6. & cons. 151. eo. vol. num. 2. & Paul. de Cast. cons. 147. vol. 2.

Confessio facta coram primo arbitro valet in secundo compromisso. *Prosper Carauita.*

Super decis. 148. *num.* 4.

ADDE Decium in l. pactum curatoris, C. de pactis. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 148.

IN princip. ibi, Vtrum istud sit compromissum nouum. Adde quid si in confirmatione feudi facta per Regem, additur noua qualitas, quod feudum erat antiquum, vtrum propter illam nouam qualitatem aditam dicatur feudum nouum, vide omnino eundem Matth. in constit. Reg. cum circa iustitiæ, col. 3. vers. & sicifte, num. 9.

In eadem decis. ibi, ad primum dubium. Adde Alex. in l. dies cautioni, in prin. in primo notab. & in vlt. colum. in versic. pro quo facit text. ff. de dam. infec. et ibi etiam vide omnino bonam apostillam positam ad Bart. in d. l. dies cautioni, & vide omnino ibi Alex. & miror quod Matth. non allegauit ipsum hic. *Marc. Anton. Puluerinus.*

In De-

In Decis.149.

ONTRACTVS cum iniustè carceratò ad vtilitatem carcerantis non valet, quid in contractu facto cum eo qui tenebatur sub fida custodia & iniustè, vide Fulgos. consi. 19. Iacob. quid si carceratus pro debito dedit fundum insolidum pro debito, an talis datio valeat, Alber. in d.l. qui in carcerem, post multa concludit quod sic. vide ibi, & an carceratus cogatur litigare, & quando, vide Barr. vbi Docto. in l.2. ff. de in ius uoca. & quid si est carceratus pro una causa & iniusta, & facit contractum, vtrum ualeat vide in decis.146. vide Aretin. consi. 131. 1. col. ibi, & ipse carceratus, uide an carceratus habeat consensum, vel teneat contractus, & an uideatur carceratus non solum qui ponitur in carcere, sed etiā qui funibus ligatur, vel sub custodia in domo teneatur inclusus, & an carceratus præscribat, vel contra eum præscribatur, & an ecclesia habeat carcerem, per Lucam de Penna in l. nemo, C. de exactio. tribu. lib. 10. adde quod carceratus ex sua culpa non dicitur absens, Alex. consi. 84. col. 2. vers. præterea negari, uol. 3. si ergo non ualuit obligatio non incidit in pœnam promissam per non obseruantiā obligationis, quia intelligitur si obligatio ualida fuerit, glos. in cap. significantibus, in gl. si, de offic. delega. per quam post alias authoritates ita cōsuluit in pulchro casu Soci. consi. 95. uol. 2. col. 5. ibi, item fallit, nisi esset quod possit Princeps cogere partes ad compromittendum, vide Deci. consi. 42. in 7. dubio principali, & in quibus casibus possit cogere iudex ad compromittendum, Dec. consi. 125. col. 3. & an iudex possit cogere partes ad concordiam & pacem, uide Lucam in l. vnica, C. de irenarchis, lib. 10. vbi dat intellectum ad d.l. æquissimum, ibi, nisi esset Papa, sequitur Iacobi. supra in 73. speciali. ibi, repræsentat pœnam regiam, ex hoc infero, quòd si quis egit contra Titium petens contra Titium aliquam rem, quod actor nil probauit, & per consequens reus debet absolui. l. qui accusare, C. de edendo. tamen si reus in iudicio fuit confessus non habere ius in illa re, quod tunc poterit Sacrum Consilium incontinenti pronunciare super illa confessione, & reum excludere, quod tamen non posset si non repræsentasset personam Regis, quia requireretur nouus processus, & inducere illam confessionem in probationem, & postea illum priuare, ita notanter Abbas cap. 2. col. 2. de confessis, sequitur Corsetus in sing. suis, singul...... in verbo, Confessio, col. 12. & sic poterit Sacrum Consilium determinare, & pronunciare super confessione incidenter in causa facta, & idem uoluit Iacobi. in tract. feudo. in vet. Princeps. col. 5. ibi, & non esset decisio in terminis, pro hoc facit, nam arbitri propter nimiam difficultatem possunt terminare q. cōmissam per uiam æqualitatis, & per Alex. in l. Titia, 3. not. ff. ad Treb. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 149.

QVID in contractu facto cum eo qui tenebatur sub fida custodia & iniustè, vide per Fulg. cōs. 136. incip. Iacobus gestor negotiorum. ibi, sed si detineretur. Carceratus si contrahit, an valeat contractus, dic quod non, si esset carceratus non iustè ex vna causa. Aretin. consi. 137. col. 1. & Alexan. consi. 242. in fine, vol. 6. An autem si metus iuramento, & an absque eo, quod petatur absolutio possit contrauenire. Card. cōs. 159. Et quid si post modum ratificat liberatus. Bal. consi. 240. vol. 1. & Card. d. consi. 139. Quid in arrestato Guido decis. 133. Bald. consi. 115. Proponitur, volum. 3. in antiquis. vbi an contractus promissio, vel iuramentum in carcere factum teneant, & multa plura. Et quādo confessio facta per carceratum sit valida, Cuman. consi. 157. In causa Benedicti.

An iudex possit compellere partes ad compromissum? & videtur quod non, sed fallit, vide ..... *Prosp. Caravita.*

Super Decis. 149.

DE materia facti à carcerato, etiam si interuenlat iuramentum, vide multa per Hippol. consi. 125. per totum, & per Fulgos. consi. 176. incip. Lambinus gestor. & vide quæst. Cap. 399. & de materia conuentionis facta cum carcerato, vide Calea. consi. 113. Dec. consi. 691. Alex. consi. 241. num. 6. Carceratus si contrahat, an valeat contractus: dic quòd si est carceratus iniustè, ex vna causa non valet. Aret. consil. 131. col. 1. Alex. consi. 242. in fi. Et an firmetur iuramento, & absque eo quod petatur absolutio possit contrauenire, Card. consi. 140. Et quid in arrestato, Guid. Pap. decis. 133. & an cōtractus promissio vel iuramentum in carcere facta teneat; & multa de hac materia vide per Bal. consi. 247. in nouis, aliàs est in antiq. consi. 115. incip. Proponitur, & de materia Raph. Cum. consi. 157. vbi quando confessio facta per carceratū sit valida; & de materia metus carceris, vide notab. consiliū Signorelli cōs. 74. Fabian. in tract. de empt. & vendit. char. 4. ibi, decimotertio, & ibi an promissio facta à carcerato cum iuramēto, & an instrumentum confirmet huiusmodi contractum nullum, vide multa per Hippol. consil. 125. & de veritate huius q. vide Alexan. consi. 38. & vide de hac materia iuramenti cōtenti in contractu metus, vel incarcerationis facto, Guido Pap. sing. 840. vbi multa, 2. q. 61. *Hier. de Martino.*

In Decis. 149.

IN principio. Adde Dec. consi. 35.

In ea. decis. nu. 5. ibi, Verum Sacrum Consilium. Adde Gramm. decis. 9. Ias. in d.l. quidam æstimauerunt, in 3. col. vers. vnde facit iste tex. ff. si cert. pet. & in l. si quis maior, 3. col. in fi. C. de transact. D. Petr. de Rauen. in suo aureo Alphabeto, fol. 121. in ver. Rixa. & vide Rosellam in sua Summa, in verb. Iudex. §. 16. & Ioan. de Neuizan. in sua amena Sylua nuptiali, sub rubrica, Testis quomodo interrogetur, fol. 23. col. pen. *Mar. Ant. Puluer.*

In Decis. 150.

EBITOR motosus exactus ad instantiam creditoris non tenetur, vide Ias. consi. 26. col. 3. vide Bald. consi. 294. incip. Factum tale est, in 2. vol. in antiquis. Ibi, casus fortuitus contingens, vide in terminis quando debitores creditoris expulsi à ciuitate si sunt exacti à Republica

publica sint liberati, Dec. cons. 25. in primo dubio, vbi declarat doctrinam Bart. in l. creditor, ff. de solutio. vide Lucam de Penna, in l. voica, col. 3. cum seq. C. vt nullus ex vicarijs, lib. 10. vbi firmat quaestionem quãdo debitor alicuius est exactus, vel coactus soluere fisco, vel communitati, vel tyranno, an sit liberatus, vide quia pulchrè loquitur. ibi, sufficit si probetur, vide de vendi. facta per metum Ias. consil. 165. vol. 2. vbi loquitur de mandato superioris. ibi, idem si speciale mandatum, speciale mãdatum inducit metum, vide Dec. cons. 219. colum. 1. ibi, cum fuerint interpellati. Nota quod vbi non est dies per non interpellationem liberantur, & sic est contra opin. Paul. de Castro consil. 165. quaeritur quod sequitur Ias. in l. si vniuersa, C. de precibus. vbi voluit, quod fideiussor de iudicio sisti etiam ad diem, ita demum tenetur si fuerit per iudicem interpellatus, quod contra text. in l. si decesserit, ver. si autem post diem, ff qui satisdare cogant. & est de mente gloss. magnae ibi, in princip. dum intelligit principium illius text. quod non erat posita dies, pro quo est text. in l. de die, in princip. eod. titulo, & ibi Alexand. circa finem, nam ibi vult text. diem esse apponendã in stipulatione saltem arbitrio iudicis, quia per lapsum diei absque interpellatione constituitur in mora fideiussor, adde gloss. hoc dicentem in l. si Lucem. §. homo, ver. ante diem, si quis cautio. ff. quae dicit, quod si post diem moritur semper tenetur, ergo lapsus diei constituit in mora, praeterea contra Paulum est regula, l. magnam, C. de contrahen. & committ. stipul. de quo tu tamen vide Dec. cons. suo 3. vol. 1. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 150.

AD istam decis. adde Iacobin. in l. si te bonis, C. de iure deliber. & in l. falsus, C. de furt. & Bald. cons. 128. factum tale proponitur. vol. 2. Fulgo. consil. 185. Abb. cons. 60. num. 4. vol. 1. Iacob. in l. consensisse, nu. 8. ff. de iudi. vbi pulchrè loquitur, Calc. cons. 112. ibi, superuenit aliud dubium, vide Barb. cons. 26. uol. 3. Rebelles restituti ad gratiam an possint exigere a suis debitoribus, qui soluerũt fisco durante rebellione. Bald. cons. 10. in fine, cum sequent. praesupposito quodam capitulo, uol. 1. in antiquis.

Quando debitor est in mora periculum casus fortuiti contingens post moram spectat ad ipsum debitorem propter moram praedictam.

Debitor morosus tenetur si res pereat.

Debitor non tenetur de casu fortuito; fallit nisi mora debitoris intercesserit.

Nisi creditor fuisset in mora recipiẽdi pecuniam.

Debitor exactus ob iniuriam creditoris etiã quod fuisset in mora est liberatus.

De dolo ad culpam fit compensatio.

Concluditur debitores teneri propter eorum moram oppositis non obstantibus.

Iussus superioris ante moram debitoris ipsum debitorem excusat.

An quando sumus infra terminum purgandi moram habeatur ac si non esset in mora.

Fideiussor probat per confessionem creditoris sui principalis quod ipse soluit debitum ex illa confessione, non poterit agere contra debitorem.

Quomodo intelligitur tempus purgandi moram, vide ubi legitur si essent debitores instrumentarij. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 150.

DE hac materia vide Iacob. in l. si se bonis, C. de iure delib. num. 1. & melius idem in l. falsus, col. fin. num. 17. vbi debitor debet seruare legalitatem, & fidem erga creditorem, & multa pati propter eum an tequam soluat alteri, alioquin non liberabitur, C. de fur. & vide Bald. cons. 128. Fulgos. cõsil. 185. Abb. cons. 60. num. 4. & Iacobin. in l. consensisse, num. 8. ff. de iudi. vbi pulchrè loquitur, & Calca. cons. 112. ibi, circa secundum dubium, Barb. cons. 26. num. 2. vers. quaeritur, vide Dec. cons. 25. & decis. eiusdẽ 70. & constit. Reg. incip. Instrumenta. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 150.

IN decis. 150. num. 2. in fi. ibi, Quaeritur vtrum. Adde Dec. cons. 25. incipien. Et pro tenui facultate mea, & Paul. de Cast. in l. 3. in princip. circa fin. ff. de iudic.

In eadem decis. num. 13. ibi, Debitor exactus ob iniuriam creditoris. Adde Dec. cons. 25. col. 2. dum allegat Bart. in d. tracta. de tyrannide.

In eadem decis. nume. 35. in fine, ibi, Et licet illa glos. communiter non teneatur. Vide eundem supra in decis. 91. & 94. *Marc. Anton. Puln.*

In Decisione 151.

FILIVS non potest inuitus baptizari, & si paruulus erit venit baptizandus, vide Loffr. in cons. 48. ibi, nulla facta mentione, vide quaest. tactam & examinatam in repet. Francisci de Arctio in lecturis. *Ioan. Ange. Pisanellus.*

Decisio 151.

NVLLVS ad fidem est cogendus, quia licet habemus potestatem super personam subditi, vel serui, non habemus potestatem super anima.

Iudaei non habeant filios in potestate. *Prosper Carauita.*

In Decis. 151.

IN princip. vide Felin. in capit. sicut Iudaei, in primo notab. de Iudae. sed an Iudaei inuiti cogi possint ad fidem, vide text. in c. de Iudae. 45. dist. *Marc. Anton. Puluer.*

In Decis. 152.

PENDENTE lite super matrimonio vxor debet alimentari à viro, & sententia non transit in rem iudicatam super matrimonio. ibi, idem si est quaestio filius litigans debet habere alimenta, ibi, quia sententia in causa limitata, quia licet non transeat in rem iudicatam, non tamen quis admitti debet ita simpliciter post tempus ad appellandum, sed causae cognitio adhibẽda est an aliqua iusta causa allegetur, ex qua verisimiliter sententia iniqua vidratur, ita Inno. in cap. tenor, de re iudic. extra. quem sequitur Abbas in

cap.iurauit,de probat. & in d.cap.lator, col.fin.& in cap.fraternitatis,col. penult. de frigidis & malefi. & Pau.de Cast.cons. 234. ver.dicitur dicendum, col.2. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 152.

VIDA supra decis. decima,

Iudex Laicus potest pendente causa matrimoniali coram delegato Apostolico compellere maritum ad præstandum alimenta vxori. *Prosp. Cara.*

In Decis. 152.

IN princip. Tenc menti hanc decisionem, quia multories de hoc fui interrogatus. Vide eundem supra in decis. 10. incip. Vxor domini.

In eadem decis.in fine, ibi, Quod est notandum, & addendus est iste casus. Adde Ias.in l. 1.colum.2, C.de bon. poss.secundum tab. addentem vltra Specular. multas alias fallentias, quem vide omnino, *M. Ant. Puluer.*

In Decis.153.

EMPHYTEVSIS diuisa sine consensu domini ob non solutionem factam ab vno rata incidit in commissum, vide istam quæstionem latius examinatam per Crotum in §. Cato,col.21.ibi, in præsenti discutitur an per alienationem partis totum amittatur, & quid si deficiat solutio in parua quātitate an tota emphyteusis amittatur, ponit Soc. in l.quamuis,col.2.ff.de cond.& demon. adde quod in conductione ad longum tempus non possunt heredes conductoris diuidere terram ipsam,idest ius laborandi inter se sine licentia domini,& est consuetudo Neapo.sub titulo quo hæredes in locationem succedant, vbi Neapo.ibi, fuit per Sacrum Concilium, adde ꝙ melius dici potest, ꝙ si vnus soluit pro duobus annis, & alius non, quod habetur ac si omnes soluissent vno anno, & sic non incidit in commissum per lapsum vnius anni, vt tenet Bar.in d.l.fraudator.& melius Corser.sing.in ver.emphyteusis,colum. 3. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 153.

IASON. in l.fin.nume. 14. C.de iure emphyt. & Bertrand.cons. 112.vol.1. ponunt intellectum ad id quod hic dicitur, quod emphyteutæ possunt diuidere inter se, & cons. 188. num.3. & 4. vol.2. Barb. in Rubr.de reb.eccles.non alienan.col.6.quæst.4.& Cuman. cons.80. vbi an hæredes sine consensu domini possint inter se diuidere rem emphyteuticam, & Bald. consil.234. volum.4. & Barb. in prælleg. quæstio.4. & an bona emphyteutica possint donari, vendi, vel diuidi inter emphyteutas, vide Bertran.in d.cons. 188. vol.2. & cons. 3. per totum,& secundo, vbi singulariter loquitur, & cons. 112.volum.1.ibi, quod sicut plures emphyteutæ possint inter se diuidere dicas tu non,tamen alienare. Bertran,d.cons.3, & Barb.in cap.ex litteris,num.14.de probation.heredes an possint diuidere inter se rem emphyteuticam quo minus insolidum domino teneatur, & an dominus recipiendo partem ab vno, videatur diuidere, Cuman.cons.80. Visa copia instrumēti,& an plures emphyteutæ possint irrequisito domino inter se alienare, Alex.consil. 188. Viso & maturè discusso,3.& 5. col. vol.2.& Anton.de Butr.cons.38. Lecta quidam. vbi de diuisione rei emphyteuticæ inter emphyteutas si fieri potest, & Crotus in repet. l.qui Romæ, §.duo fratres, num.64.& 69.ff.de verbor.oblig. Bertran.in d.cons.3.vol.2. ibi,& sic quilibet eorum. cōtrarium sentit Alex.cons.5.vol.7.colum.2.in princip. vers.sed si plures sunt hæredes, intelligere quod quando coactè præstat assensum in venditione, potest petere censum præteritum, quia coactus sibi non præiudicat. Tamen ad hæc respondetur, quia non cogitur præstare consensum nisi cen su soluto pro annis præteritis,ideo diceiem sibi præiudicari, nisi expressè sibi reseruet ius recuperandi sibi censum, & ita hoc deciditur infra decis. 95.

SI res emphyteuta diuiditur sine consensu directi dominij, non possunt dicere velle soluere canonem pro rata eorum, quia vnusquisq; tenetur ad totum. Et si per biennium vel triennium non soluerit aliquis ipsorum, tota res incidit in commissum, *Prosper Carauita.*

Super Decis. 153.

IN hac decis.vide Bertrand. cons. 112. vbi ponit ad intellectus, ad id quod hic dicit̃ an emphyteutæ possint diuidere inter se, & cons. 188.num.3.& 4. & an hæredes inter se possint rē emphyt. diuidere quo minua insolidum domino teneantur, & an dans recipiendo ab vna parte videatur diuidere, Cuman. cons.80. incip. Visa copia iusti libelli, & an plures emphyteutę possint alienare interesse domino irrequisito, Alexan.cons.188.incip. Viso,in 3.& 5.col. & Crot. in repetit. l.qui Romæ, §.duo fratres, ff. de verbor. oblig.nu.64. & vide omnino Bertrand.consil.3.ibi,an emphyteutę possint interesse alienare, & diuidere domino irrequisito, & Barba. in Rubr. de reb.ecc.non alien.in 4.quæst.colnm.6.& Bald.consil. 234. vbi multa ad materiam huius decis. & an bona emphyteutica possint vendi, donari, & diuidi inter emphyteutas,vide Bertrand.cons. 188.& cons. 112.num.5, vbi dicit quod emphyteutæ possunt diuidere rem emphyteuticam, *Hieron. de Martino.*

In Decis. 153.

IN princ. Adde Felin.in cap.que in ecclesiarum, colum.32. vers.similiter dicitur, num.125. de constit & col.33.vers.tertio limitatur, Ias.in l.si domus, §.si fundus,col.vlt.ff.de leg. 1.

In eadem decis.num.3.in fine, ibi, Quod si hæredes emphyteutę diuiserunt. Adde an plures emphyteutæ possint diuidere inter se irrequisito domino, vide Bart.in l.cum hi,§.si vni,ff.de transact. & omnino Alex.in l.qui Romæ,§.duo fratres, col.penul, ff.de verb.oblig.& in l.qui domus,§.fin.col.vlt.ff.de leg. 1. *Marc. Ant. Pulu.*

In Decis. 154.

MVLIER sicut sibi potest præiudicare in dote,ita in antefato, cui omnia dotis priuilegia tributa sunt, & stylus Sacri Regij Consilij, vide supra decis.135. vbi de pena exigenda quatenus cum interesse concurrit. *Ioan. Ang. Pisan.*

In De-

In Decis. 154.

IN decis. 154. num. 3. ibi, Et stylus est in Sacro Consilio. Adde eundem supra in decis. 135. vers. dicebant alij.

In ead. decis. num. 4. ibi, Nam priuatio dotis. Adde eundem supra in decis. 79. in fi. & infra nu. 243. et supra 78. & vide infra decis. 358. in fi. Ias. in l. quoniam nouella, in princ. C. de inoff. testam. & Grammat. decis. 103. col. 38. versic. nec dicatur quod text. *M. Ant. Pulucrinus.*

In Decis. 155.

AGENS interdicto retinendæ nõ potest cumulare petitorium in incorporalibus, sicut in causa appellationis secũdum hanc decisionem, & sic quod admittatur cumulatio fuit decisum in Camera de mense Octobris 1546. in causa Principis Melfiæ cum vniuersitate Atellæ relatore domino Seuerino. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 155.

QVANDO agitur super iuribus incorporalibus vt in seruitutibus concurrit possessorium retinendæ cum petitorio.

Non admittitur reconuẽtio de proprietate in causa appellationis super interdicto. *Prosper Carauita.*

In Decisio. 155.

IN princ. Adde, & an sententia lata super interdicto vti possidetis, quæ transiuit in rem iudicatam exequi possit contra hæredem, vide supra in decisio. 145. & ad materiam vide infra in decis. 167. & adde Lanfranc. in repetit. rubr. de causa possess. col. 9. vers. secunda conclusio, vbi notabiles conclusiones facit in materia istius interdicti. *Marc. Ant. Pulu.*

In Decis. 156.

INTERDICTO retinendæ intentato pendente lite actor est spoliatus debet iudicis officio restitui. Ibi, quia nihil debetur. Aretin. in 4. col. ad Barr. dicit, quod si intentato petitorio ebuentur agit contra ipsum recuperandæ, & non suspenditur petitoriũ hoc verum si conuentus per viam actionis agat contra actorem, sed si vult petere officium iudicis, & attentata pendente lite restitueretur, tunc suspendit petitorium, vide ibi, quia facit ad istam quæstionem, sed an conuentus retinendæ possit conuenire actoré recuperandæ, vide in capit. veniens, vbi Paris. de præscriptio. col. 1. refert hanc decis. Ibi, dicti territorij, aliàs dubitaui in causa inter Principem Melfię cum moderno Comite Potentiæ, an si est actum remedio retinẽdę si interim fieret innouatio si posset procedi super attentatis, & mihi videbatur nõ posse impediri processum causæ, quia non dantur attentata, vbi continuatur possessio, vt per Socin. consil. 95. col. fin. vol. 3. facit decisio Philippi Franchi in cap. significasti, de appell. in 6. dum firmat quæstionem de innouatione facta super re principali petita, tamen Sacrum Consilium decreuit capiẽdam esse informationem super indicio summario, omisso iudicio possessorij ordinario, & tũc retulit dominus Antonius Iannarius tunc viceprotonotarius, quòd ita solitum est facere Sacrum Consilium, & ita ego demum practicaui in causa Comitis Potentiæ cũ Principe Hostiliani extat Commissarius Do. Antonius Capicius, & vide quæ habentur in decis. 131. supra; Intelligo hoc ad finem manutenendi pendente lite, vt sic prouideatur de verbo interim, & vide Capic. decisio. 72. & melius decisio. 96. in secundo dubio. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 156.

LITE pendente nihil innouare debet. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 156. nu. 1. in verbo, fuit dubitatum.

ADDE eundem Bal. in cap. delictis, extra de appellat. vbi intentato interdicto retinendæ si postea maiori inquietetur turbatione, siue criminaliter agitur idem iudex hoc videbit, & non alius, quia tanquam accessorium ad causam primam deuoluitur ista maior turbatio, ita ait ibi Bald. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 157.

CONDEMNATVS rationes reddere condemnatur reliqua soluere. Ibi, fuit conclusum quod sic, vide in decis. 205. vbi datur cautela, & ibi allegaui Ias. Ibi, si verò legata sit libertas, & istum textũ ad hoc propositum allegauit Alex. consi. 102. col. 3. in princ. vol... Ibi, vide Prag. & per Ias. cons. 100. vol. 4. concinnato num. 3. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 157.

CONDEMNATIO ad præstandum computum de gestis & administratis. *Prosper Carauita.*

Super decis. 158. num. 6. vers. & si excludatur.

VIDE etiam Dec. cons. 76. & omnino cons. 86. & 115. in decis. 105. & in decis. Delphin. 598. Ias. consi. 221. col. 5. vbi si statutum excludit filiam dotatam, an habeat locum in nepte, & extendit idem in nepte, & filia. *Hier. de Mart.*

In Decisio. 157.

IN princ. Vide Corn. cons. 62. quamquam videatur. 4. vol. vbi declarat quid est dicere reliqua restituat; sed quid si aliquis est cõdemnatus ad dandum computum, & reliqua restituere, & est contumax ad ponendum rationem, an contra ipsum possit deferri iuramentum in litem, vide in decis. 169.

In eadem decis. in fi. ibi, Etiam sine citatione. Vide Ias. in l. nec quicquam, §. vbi decretum, col. 11. versic. decimosexto fallit, ff. de offic. procons. & leg. *Mart. Anton. Pulucrinus.*

In Decis. 158.

FILIA dotata à patre, & in testamento prętерita, non potest dicere testamentum nullum, vide Capicium decis. 176. col. 1. iuxta hanc decis. quęro an si pater dotauit sororem, demum amisit dotem, cogatur iterum dotare. reperio quod Bald. in l. fi. C. de dot. promis. tenet quod non, quia non intelligitur nisi de prima dote, & pro hoc facit text. in l. si socius pro filio, in princ. ff. pro soc. quem ibi not. Fulgos. quòd si fuit pactum inter fra-

tres de maritanda sorore vel filia de communi intelligatur de primis nuptijs, & per hoc possent adduci omnia cumulata per Felin.in capit.2.de tregua & pace; tamen mihi videtur contrarium, nam si statutum siue lex aliquid mandat fieri, non intelligitur de primo actu, sed sæpius, ita pulchrè cōsuluit Dec. cons.93.col.2.ergo si constitutio mandat dotari, intelligi debet de iterata vice ultra ipsum actum, ita consuluit Alex.cons.7. 1.col. vol.2.vide etiam quæ scripsi decis.96.ibi, Bald.in l.si auus, idem tenet Alexand.cons.2.col.2.in princ.vol.1.quod per præteritionem fęminæ rumpitur testamentum, tamen illud limitat prout infra videas Ias. in l.si quis posthumus, §.filium, de liber.& posth.vide Alex.cons.26. col.2.vol.1.ibi, & dare dotem, Soc. cons.33. col.6. in fine, in nouis, tenet quod si auus præterit neptem ex filio, quod nō potest dicere testamētum nullum, bene tamen debet dotari, & hoc nota, quia procedit etiam si non fuit dotata, nec sufficit aliunde dotatam, sed de bonis eius de cuius hęreditate agitur, vt ibi per eum, Rom.cons.13.in primo dubio. ibi, non potuit dicere testamentum nullum, vide Bart.in l.1. §.sciendum, ff.de suis & leg. vbi in apostil. dicebat Antonius de Alex. se ita consuluisse in causa domini Marini Petri de Aquila. ibi, & sic per donationē, adde quod filia exclusa per masculum iure constitutionis perpetuo dicitur exclusa, Bald. in Authent. sed & si quis, col.6. C.de secun.nupt. Deci.cons.87. 1.col.ibi, non potest tanquam præterita rumpere testamentum, vide Soc.consil.10.aut 20.in nouis. ibi, an perpetuo vel temporaliter sit exclusa filia, & ibi quædam scripsi, vide per Soc.cons.75.2.col.in fine, in nouis. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 158.

Ibi, quæritur vtrum ista filia, dic quod illa constitutio intelligitur in patre & matre, vide infra decis.178. & vide Capram cons.84. *Prosp.Carauita.*

Super Decis.158. num.6. vers. etsi excludatur,

Vide etiam Dec.cons.26. & omnino cons.86. & 115.in decis.105.& in decis.Delph.598. Ias.consil.221. col.3. vbi si statutum excludit filiam dotatam an habeat locum in nepte, & extendit idem in nepte, & filio. *Hieron. de Martino.*

In Decis.158.

In decis.158.num.4. in fine, ibi, Alijs dominis. Adde quod pro ista opinione optimè facit quod dicit idem auctor in constit.Reg.in aliquibus, col.56. versi.decimotertio quæro, num.33. vbi uide omnino, & istam sententiam tenuit etiam per glos. Neapodani hic allegatam Grammat. decis.57. in princ. *Mar. Ant.Puluerinus.*

In Decis.159.

Soror interpellans fratrem post sexdecim annos est masculiata, secundum consuetudinem Neapo.secus extra Neapo. fallit nisi esset minor. *Ioan. Ang. Pisanellus.*

Super Decis.159.

Soror in capillo an excludat sororem maritatam, Neapod.in consuetu.si moriatur, & quod filia ita excludatur debet habere paragium, vide eādem consuetud.Gramm.decis.570. *Hieron. de Martino.*

In Decis.159.

In princ. Ad declarationem huius dubij. Vide Dec.consil.261.incip.Superioribus, col.3. & adde eundem Matth.in prælleg.constit.in aliquibus, colum.21. vers. sed iuxta literam, quem vide omnino. & infra in decis.370. incip. Tria dubia.

In eadem decis.nume.2. ibi, Sed aliud est. Adde eundem infra in decis.370. secundo dubio. *Mar. Anton. Puluerinus.*

In Decisione 160.

Paragium in non maritata est vltra legitimam in maritata non minus legitima, vide omnino Dec.cons.26.vbi in terminis declarat paragium secundum constitutionem Regni, vide omnino quia videtur aduersari his quæ hic dicuntur.& per Aretin. cons.17. in sexto dubio, vide Curtium sen. cons.39. seu 79.col.2. & Gulielmus de Bened. in cap.Raynurius, de testamentis, in ver. duas habens filias, num.180. ver. hæc vera, vide Curtium cons.25.col.12.cum seq.vide Alexand, consil.69.1.col. vol.1. & Soc.consil.100.col.5. volum.1.in nouis, dum esset lis in Sacro Consilio inter Ferdinandum Robertum, & Hieronymam Funatam, nam mortua Hieronyma Funata, sorore vterina ipsius Ferdinandi, ipse Ferdinandus petiuit paragium competens ipsi vterinæ in dotibus maternis, tandem fuit paragium liquidatum respectu legitimę referēte de Minadois, die sexto septembris 1548. actuario Ioan. Bernardino Balsamo. *Ioan.Angel. Pisanellus.*

Decisio 160.

Adde Bald.cons.67.quare statutum, vol.1.nume.3. vbi si vnica est puella pinguius est dotanda, itaque saltem habeat legitimam, quia nunquam vir bonus arbitrabitur, quod legitima sit auferenda filiæ, quæ dicitur æs alienum, & necessario debetur iure naturæ, & succedit in locum alimentorū, vt per Ioann. Lup. in repet.cap.per vestras, fol.81.ver. in constituenda tamen dote, de donat. inter uir. & vxor. & ibi ponit quatuor quæ debent considerari in dote constituēda filiæ a patre, & vide Cott.in suis memor. in ver. dos data, & vide quæ dicuntur per Alex. cons.7.vol.2.referunt moderni in l.de alimentis, in fine, C.de transac.

Vide ad materiam Grammat.decis.57.num.6.& Neapodanum in cōsuet.si moriatur, ver.car. nu.50. Decius cons.1. *Prosper Carauita.*

Super Decis.160.

Adde Dec.in cons.176.vbi loquitur de ista decis.& vide Bald.cons.67.incip.Quia statim, num.3. vbi si vnica est puella pinguius est dotanda, itaque saltem habeat legitimam, nūquam enim bonus vir arbitrabitur quod filia sit legitima priuanda, quod dicitur æs alienū, & debetur iure naturæ, & succedit in locum alimentorum, & vide Ioan. Lup.in repet. c.per uestras, fol.81.ibi in constituenda ... extra de donat. inter vir. & vxor. ibi ponit quatuor quidem consi-

considerari in constituenda dote à patre filia. *Hier. de Martino.*

In Decis. 160.

In princ. ibi, Quantum erit istud paragium. Adde Decium in cons. 26. Et diligenter, col. penul. in fi. versic. non obstat, vbi aliter declarat istud paragiũ, & declarat etiam ibi an filia dotata à patre possit petere supplementum dotis congruæ, attenta constitutione huius Regni, quæ incipit, In aliquibus. & adde eundem Matthęum infra decis. 162. col. 1. vers. item dicit illa soror. & vide omnino Dec. cons. 276. col. pen. vers. non obstat.

In eadem decis. num. 1. in fi. ibi, Si verò soror est maritata. Vide eundem in const. Reg. aliquibus, 14. col. vers. nono quæritur.

In ead. decis. num. 2. in fi. ibi, Et sic dos congrua. Dos congrua quæ dicatur, vide omnino Decium in cons. 26. 1. col. & 2. col. in fine.

In eadem decis. in fine. Adde eundem Matth. in præalleg. constitut. 15. col. in princ. vers. duodecimo quæro. *Mar. Ant. Puluer.*

In Decis. 161.

Oror à fratre maritata ea mortua succedit ei vna cum sorore in capillo in burgensaticis, secus si renunciauit in forma, vide si volens succedere debeat dotem conferre, Ias. cons. 88. vol. 1. in contrarium facit, quia dotata excluditur ab hæreditate dotantis, vt tenet Andr. in constit. vt de successi. in cap. coniugatæ, Bald. C. de legit. hæred. Alexand. consi. 29. 2. col. vol. 1. præterea per dotationem statim est exclusa soror, vt tenet Neapod. in consuetu. quid autem, in ver. parentum, sub titu. de success. ab intestato; ideo credo, quod ista decis. non sic indistinctè procedat in princ. vide eundem in constit. in aliquibus, col. 6. constitut. 9. & in cap. primo, de eo qui finem fecit agnatis, col. fin. vers. decimo nota. vide quæ scripsi ad Decium cons. 31. ibi, ideo virtute renunciationis, vide omnino Modernos in l. 1. §. veteres, ff. de acqui. possess. vide omnino Bal. cons. 769. incip. Quædam puella, vol. 3. cõtra hoc facit dictum Bal. in l. pactum, C. de collationib. nu. 4. quęst. quid si soror renunciauit viuente fratre nõ excluditur eo mortuo, quia dicitur contemplatione fratris renunciasse, sequitur Alexand. cons. 29. col. 3. vbi dicit hoc procedere, quia renunciauit etiam hæredibus, & sic admittitur soror in capillo hęres, vt uidetur concludere Ang. consi. hic allegato. vide Alexand. cons. 29. vol. 3. vbi tenet, quòd si tempore renunciationis pater non habeat filios masculos, sed tantum fęminas, quod licèt sit spes procreationis, quod tamen excluditur filia dotata. Nota, quia alibi nõ legi, vide Curtium iun. consi. 101. vide etiam quando cum iuramento renunciauit, Socin. fallen. 137. Ibi, quod si soror, nota quòd hodie die nono mensis Maij referente Antonio Capicio existente actuario Alexandro de Ambrosijs fuit decisum, quòd Berarda Coca agens ad medietatem bonorum quondam Bonàuenturæ fratris sit exclusa ratione renunciationis factæ, tamen quando fuit dotata, & sic quod potuit Bonaventura instituere Ioan. Andręam Sagitta extraneũ hæredem, & Antonia vxor ipsius Ioan. Andreæ instituta ab eo fuit absóluta, & facta decisio per Capiciũ 190. soror non prohibetur succedere fratri quando à patre fuit dotata si frater succędat patri, vt in §. veteres. sed an videatur idem non adita hæreditate, vide Deciũ consi. 688. col. 2. aliàs cons. suo 6. & 88. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 161.

Iet, eandem opinionem. Adde quod istud videtur melius probari per Glos. Neapod. in consuetud. alleg. in ver. ipsi successores. inde tamen, quia habui istam quæstionem de facto in Sacro Consil. & non obstãte ista decisione mortuo fratre ab intestato fuit sententiatum dotatam succedere in capillo æqualiter in bonis burgensaticis. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 161.

De materia huius decis. vide Marant. in decima disput. *Hier. de Martino.*

In Decis. 161.

In princ. Adde Philipp. Decium consi. 266. incip. Ad exclusionem Mariæ Elisabeth, vbi in simili casu consuluit. & in cons. 309. Viso puncto, vbi consuluit notabiliter, quod si frater maritauit sororem suam cui fratri renũciauit cum hoc, videlicet, quod deficiente prole legitima ipsa soror quæ renunciauit debeat reintegrari in bonis tam paternis, quàm maternis ad eius portionem, si postea frater moriatur relicta filia fœmina, non obstante tali pacto excluditur illa talis soror.

In ead. decis. num. 2. ibi, Tunc ambæ sorores succedunt. Adde eundem Matthæum in constit. in aliquibus, col. 7. in princ. versic. ideo nono quæro. vbi latè, & amplè examinat hanc quæstionẽ per unam columnam. Sed quid si filia est dotata à patre quæ renunciauit patri, & eius hæredibus bonis paternis, & maternis, an mortuis fratribus illa succedat in bonis maternis, vide infra in decis. 178. 1. col. vers. tertio dubitabatur. *M. Ant. Puluer.*

In Decis. 162.

Ilia pro legatis potest etiam agere contra tertios possessores, sed non pro paragio, nisi data dos fuerit. Ibi, sed solum habet, ita dicit Alex. consi. 78. col. fin. vol. 3. ibi, conditio est actio personalis. quomodo & quando actio personalis detur contra tertium possessorem, vide plenè Dec. consi. 187. per totum. vide Alexand. consi. 128. col. 5. vol. 1. vbi dicit, quod pro supplemento legitimæ datur conditio ex lege & petitio hęreditatis. Ibi, quia omnia bona, istum textum pro sing. allegauit Franc. Crem. sing. 45. scilicet, quod dictio super, importat hypothecam & obligationem, vide quia est vers. supradictus, & ideo si testator legat dotem, vel quid aliud filiæ, & prohibet plus petere super bonis suis, non poterit filia petere super dotes maternas consistentes in pecunia, ratio quia pro dotibus sunt obligata bona patris, ergo prohibuit petere bona ratione obligationis, & sic idem ac si dixisset, prohibeo petere & agere hypothecaria contra bona mea, quia dictio super, significat hypothecam, vt est text.

tuncta

iuncta glos. in l. 1. in verbo super, C. com. de legatis, & ibi idem ita decidit Bal. in l. quonia nouella, C. de inoffic. testamento, circa finem. sequitur Soc. ponderando dictionem super, cons. 85. in nouis, ibi, quia alij domini, istam secundam opin. secutus est Alex. cons. 61. in fine, in 2. vol. & vide istam quæst. perfectè examinatam per Socin. in l. Fidianus, in pen. & fin. col. ff. de condit. & demon. ibi, possit compensare debitum, secus si simpliciter consentiret. *Ioan. Angel. Pisanellus.*

Decisio 162.

Ibi, item dicit illa soror, vide Guliel. de Benedict. in repetit. cap. Raynutius, in glos. si absque liberis, num. 147. de testa. ibi, nam filius dicitur creditor in legitima, adde Curt. cons. 13. col. fin. ibi, dicebant illi tertij possessores, vide Dec. cons. 285. nu. 7. & Bologn. cons. 59. ibi, quod super bonis paternis, vide Alexand. cons. 156. nume. 3. vol. 6. & Roman. cons. 38. & Paul. de Cast. consil. 33. vol. 1. ibi, vt bona patris, adde quod Bald. Nouell. in tract. de dot. in 14. priuilegio dotis, col. 12. versic. potest inferri, tener, ꝙ pater cogitur dotare filiam etiam carceratus, Paul. de Cast. cons. 327. 1. vol. in nouis, col. 2. sentit contrarium, & Lapus in repetit. capit. per vestras, fol. 81. col. 4. & adde quod hoc non videtur verum, quia dos, & alimenta a pari procedunt, & tamen pater si non habet, nō cogitur alere, nisi derelinquatur quod viuere potest, & nunc non carceratur, Decius cons. 191. in fine, Gramma. decis. 90.

Legitima est quota bonorum.

Obligatio personalis non sequitur possessoré rei, *Prosp. Caran.*

Super Decisio. 162.

De dictione super, vide Alexand. cons. 156. nume. 3. Roman. cons. 388. Paul. consil. 333. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 162.

In decis. 162. nu. 1. ibi, Dicit ille soror. facit quod idem auctor dicit supra, in decis. 95.

In eodem nu. 1. ibi, Quod bona quæ ipsi &c. Adde eundem supra decis. 76. quoniam vide.

In eadem decis. num. 2. ibi, Dicit item dicit illa soror. Adde eundem Matth. supra in decis. 160. aliud fuit, vbi etiam declarat istud paragium quantum est, & adde Dec. cons. 26. col. pen. in fine, versic. non obst. quod etiam in quantitate, et declarat etiam ibi, an dotata à patre possit petere supplementum dotis congruæ attenta constitutione huius Regni, In aliquibus.

In eadem decis. nu. 3. ibi, Nam filius dicitur creditor in legitima. Adde an autem hoc ita indistinctè procedat, adde Alexan. in apostill. ad Bartol. in l. gerit, ff. de acquir. hæred. & Dec. in cons. 236. non parua, col. 5. circa fin. & Ias. in l. 3. C. de iuris, & fac. ignor. & Iacobin. in l. si arrogator, 5. col. vers. & est ratio, nom. 35. ff. de adopt.

In eadem decis. num. 5. ibi, Quærebatur quid iuris. Adde eundem Matth. in constit. in aliquibus, col. 10. versic. sexto quæritur, vbi per duas columnas examinat præsentem quęstioné, & ponit etiam formam petitionis quam debet dare mulier in iudicio.

In eadem decis. num. 6. ibi, Verbum, super, importat obligationem, & adde Bartol. in l. fundus, ff. de ann. leg. & vide Roman. in singul. 365. incip. Comprestà mihi, & Cremens. sing. 45. incip. Mutuaui.

In eadem decis. nu. 7. ibi, Et sic non competit tacita, sed an pro legitima quę competit filio in bonis patris, competit tacita hypotheca pro dicta legitima sibi debita, adde Dec. cons. 235. col. 5. versic. in contrarium, vbi tenet ꝙ non, nisi quando legitima esset relicta filio, quam opinionem refert & sequitur Antonius Negusant. in suo tract. de pignot. in quarto mēb. secundę partis, ver. vigesimusquartus casus, fol. 53. vbi omnino videas latissimè examinantem, & adde Grammat. in decis. 90. insurrexit, vbi refert Afflict. hic. *Marc. Anton. Puluerinus.*

In Decis. 163.

Non per cessionem, vt per Alexan. consil. 87. in fine, vol. 1. ibi, Pau. de Cast. post Bart. vide in decis. 402. ibi, Ang. in l. si pars litterarum, idem in vēditore consoluit Alexan. cons. 129. in fine, vol. 1. quid autem in confessione debitoris an obstet contra fideiussorem, vide Bald. cons. 318. volum. 1. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 163.

Ad istam decis. adde infra decis. 381. Iacobin. in l. 1. nom. 7. ff. de iud. vbi ponit etiam multos effectus iuramenti, & in l. certi condictio, nume. 4. ff. si cert. petat. Guliel. in repet. cap. Raynutius, in ver. testam. lo 3. num. 34. de testam. Ias. in §. bonæ fidei, Instit. de act. col. pen. num. 88. ibi, quia aliàs mutaretur iuramenta præcisè obligant, vide rationes huius dicti plenè per Pet. de Monta. in repet. l. si fundum, C. de pact. inter empt. ibi, quidam alij domini, istam secundam opinionem sequitur Alexand. cons. 61. in fine, vol. 5. & vide plenè Soc. in l. Iulianus, ff. de condit. & demonstrat. col. fin. ibi, quia fuit visum, vide Turma. in tract. suo de compend. col. 24. ver. hæsitatum est. ibi, sed in dicto processu, vide decis. Parlamenti Delphin. 367. Aret. cons. 16. in fine, & Guliel. in repet. cap. Raynutius, in ver. testamentum, nu. 34. fol. 179. de testam. ibi, in d. processu, vide Iacobin. in l. si tibi decem, §. nos autem, in fine, ff. de pact.

Ita quod debitor pauper poterit compensare debitum actori, de quo actor ipse tenebatur suo creditori, qui creditor cesserat ipsum debitum pauperi debitori prædicto.

Super Decis. 163.

In hac decis. vide decis. 381. Iacob. in l. 1. nu. 7. ff. de iudic. vbi ponit etiam multos effectus iuramenti, in l. certi condictio, num. 4. ff. si cert. per. Guliel. in cap. Raynutius, vers. testari, lo 3. nu. 34. de testam. & ibi quoque de effectibus iuramenti, Ias. in §. bonæ fidei, col. penult. num. 85. Instit. de actio. *Hier. de Martino.*

In Decis. 163.

In princ. Adde Ias. in l. cum qui. §. si iurauero, in 1. col. in fi. ff. de iureiur. vbi diffusè examinat hunc articulum, & Hippol. de Marsil. in sing. 208. Incip. Compensatio. & adde Matthesila. in sing. 54. incip. Nota

Nota quod iuramentum, & an exceptio compensationis extinguat actum, & an exceptioni compensationis renunciari possit? & an aduersus instrumentum dotale opponi possit, vide eúdem š. in dec. 121.

In eadem decis. nu. 2. ibi, Quidam alij. Adde hanc sententiam renuit Matthesilan. in sing. 54. incip. Nota quod iuramentum.

In ead. decis. num. 5. ibi, Vtrum confessio cedentis noceat cessionario. Vide eundem Afflic. supra in decis. 150. col. vlt. versic. quinta conclusio. *Marcus Anton. Puluerinus.*

In Decis. 164.

EMINATA confessio absente parte obligat confitentem, verba continuata, & iurata obligant iurantem seu renunciantem, vide supra decis. 110. & Delphin. decis. 24. ibi, quia non solum inerat pro ista parte geminatio verborum inducit priuationem ipso iure, & ita cósuluit Curtius consi. 30. seu 70. item important veritatem, vt si dicatur habetur, & sic licet verbum habetur, denotet fictionem, Curtius cons. 35. 2. col. in princ. in l. manifestè, in fine, de iureiur. Ias. in l. 1. §. fin. ff. quod quisque iuris, ibi, ex internallo dictum. ratio est, nam vbi actus reiteratur præsumitur deliberatio, Decius post Bald. cons. 15. col. 2. quæ geminatio reddit actum efficacem, Dec. consil. 10. 2. col. vide eundem in l. legem, C. de pactis, ibi, fuerat iuramentum, vide supra decis. 83. & infra in decis. 387. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decis. 164.

CONFESSIO enunciatiua nó præiudicat confitenti, sed confessio dispositiua, & ex certa scientia facta, & probata per testes valet, vide omnia.

Ad istam decis. adde omnino decis. Delphin. 24. & 272. & tex. in l. desiderium, C. de posth. quos not. Crem. singul. 104. Iacobin. in tract. feud. in ver. dicti vasalli permiserunt, col. 8. Hippo. in repetit. Rubr. de probat. col. 22. ibi, item teneas. ibi, item videbatur dicendum, quod talis confessio, sed contra obstat l. desiderium, supra alleg. & Cremen. singul. 104. ibi, item accedat ad hoc, vide sup. decis. 83. et decis. 337. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 164.

VIDE omnino decis. Delphi. 24. & 272. & vide text. in l. desiderium, C. de posth. quem not. Crem. sing. 104. Iacobin. in tract. feud. in verb. dicti vasalli promiserút recognoscere, in 8. colum. vbi pulchrè Hippol. in repet. Rubr. de probatio. col. 22. ibi, item teneas, vide dec. 337. vbi de materia decis. præsentis. *Hieron. de Mart.*

Decisio 164.

IN princip. ibi, verum confessio, at recognitio per quendam sęcularem &c. quod territorium quod ipse tenebat erat cuiusdam monasterij in absentia vtrú teneat, adde eundem Afflict. supra decis. 83. vbi vide omnino, & adde Iacobin. in suo tract. feud. colum. 8. versic. subsequenter est quærendum, vbi etiam vide omnino.

In eadem decis. num. 2. ibi, Quid si confiteor rem meam esse ecclesiæ, &c. Adde confessio, & recognitio facta per aliquem q̃ talis res est ecclesiæ, verum ex hoc probetur rem illam esse ecclesiæ, & de confessione facta parte absente, an probet plenè, vel semiplenè, vide infra in decis. 364. & an verba enunciatiua a fauore piæ causæ inducant dispositionem, vide supra in decis. 83. 1. col. in fi. & vide Dec. consi. 159. 2. col. in princ. *Marcus Antonius Puluerinus.*

Decisio 165.

N impedimentum reassumptionis instrumenti, accuset asserédo esse falsum. Ad istam decis. vide supra decis. 113. & Gramma. decis. 106. num. 7. *Prosper Carauita.*

In Decis. 165.

IN princ. Adde eundem supra decis. 113. fuit dubitatum, vbi aliter videtur dicere quam hic. *Marc. Ant. Puluerinus.*

In Decis. 166.

ESTAMENTVM subscriptione triú testium non probat testamentum esse validum, nisi omnes septem testes essent subscripti. ibi, tertio semper si facienda iuxta hanc quæst. firmo vnam an si notarius conficiat instrumentum cum duobus testibus vt erat testamentum factum inter liberos, q̃ est validum cum duobus testibus, l. hac consultissima, C. de testamentis, an istud instrumentum faciat fidem ex his colligitur, quod ex quo sunt subscripti faciunt fidem & valet instrumentum, Soc. conf. 11. col. 1. in fine, vol. 3. tenet contrarium, aliud tractari de solennitate instrumenti continens testamentum, aliud de solennitate testamenti, vide ibi, sed Docto. extendunt, adde quod vbi agitur de probanda solennitate rogati notarij in testamento, quod duo testes sufficiunt, Decius consil. 21. vers. quarto de rogatu. ibi, possèt probari per duos testes. tenor potest probari per duos testes, adde quæ requiruntur vt dicti testes probent, per Alex. conf. 196. col. 2. non obstat quod nulli, vol. 2. vide infra in decis. 274. *Ioan. Angel. Pisanellus.*

Decisio 166.

ADDE eundem Afflict. in constit. instrumentorum robur, col. 3. & 11. ibi, igitur cum non reperiatur constitutio, vide Moder. Consen. in e. quoniam contra, num. 35. de probat. ibi, nisi talis Iudex, & talis notarius. De materia subscriptionis, vide Paul. de Cast. in l. qui Romæ, §. Chrysogonus, col. 1. ff. de verb. oblig.

An testamentum possit reddi inualidum attento in eo apparent tres testes subscripti propria manu eorum, alij verò quatuor sunt tantum notati manu notarij, & mortui sunt? fuerunt multa pro & contra allegata, demum non fuit super hoc decisum.

Si aliquis testis nescit se subscribere, tunc per aliú portetur eius manus & fiat in pręsentia testium ipso mandante.

Consuetudo est optima legum interpres. *Prosper Carauita.*

In Deci-

In Decis.166.

In princ. Vide omnino Matth. in const. instrumentorum robur, 3.col. vers.sed tertio utiliter, nu.4. *M. Ant. Pulver.*

In Decis.167.

Colono possidente nomine hæredis transfertur in eum possessio, licet eam non apprehendat, vide nunquid colonus possideat per D. Ioann. Baptistam de Castellione in suo compend. posito post sing. Cremen.col.9. Alexand.consi.33.col.fin. vol.3.tenet, quod possessio ciuilis continuetur in heredem. Ibi, post mortem, vide infra decis.325. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 167.

Ibi, non transit ad filium, vide Bald.cons.436. vol.3. vbi an possessio defuncti transeat in heredem absque apprehensione. & an statutum possit transferre, & quid in feudalibus. Guliel.in repet. c. Raynutius, in ver.mortuo, lo 2. fol.396.num.69. de testam. Barbat. in cap. quia ingredientibus, col.4. de testamen. & an hæres vniuersalis possit propria anthoritate ingredi, & continuare possessionem defuncti. Bald.consi.452. vol.4. aliàs cons.108. vol.2. & dicta Dña Catherina ibi superuenit in ista discussione. not.pulchrum intellectum ad l.cum heredes, ff.de acquir.poss. *Prosp.Carauita.*

In Decis.167.

In princ. ibi, Interdicto vti possidetis. Ad materiam interdicti vti possidetis, vide supra decis.145. & 155.

In eadem decis.num.5. ibi, Nota quòd possessio. Adde limitatio.aureã ad l.cum heredes, ff.de acquir. poss.adde eundem infra decis.325. ver.item fuit conclusum. adde alium casum in quo transit possessio in hæredem sine apprehensione, videlicet, quando quis constituit possidere pro se, & hæredibus, ita dixit Bart.in consi.96. Inuocato, vbi omnino. *Marc. Ant.Pulverinus.*

In Decis.168.

Prælatus confitens debitũ vel quietans aliquẽ in vltima voluntate non præiudicat successori, vide de confessione prę lati quæ latè deducit Barbat. consil. 17. col.4.impugnans Paulum de Cast. ibi, quędã quietatio, an autem prælatus possit repudiare legatum factum ecclesiæ ponunt Doctor. in l.legatum, ff.de legatis primo.vide Ias.in l.3.§.si filius meus,ff.quod quisque iuris. ibi, ea quæ notantur, vide quæ posuit Decius consi.474.aliàs 374. vide intelligentiam per Baldum cõsi.429. quia communis est opinio,vol.4. in nouis. Ibi,an confessio prælati fine,vide supra decis. 101. *Ioan.Ang.Pisan.*

Decisio 168.

Ad istam decis. adde Moder. Consent. in c.fin. num. 54. col.pen. de præscript. vbi de hac decis. faciunt mentionem. & Cassan.cons.43. num.21. vbi an actus factus ab infirmo præsumatur fraudulentus. & Paul.de Cast. cons.293. num.2.vol.1. vbi si confessio prælati noceat successori. & consi. 1.in antiquis. Federicus de Sen.cons. 143. Confessio facta. Alex.cons.216.vol.7.Socin.consi.91.vol.3. Imol.in cap.fin, de præscriptio. Bald.cons.429. Quia communis opinio, vol.4. Et an confessio thesaurarij noceat domino vel ciuitati, Bald.cons.453. Ordo rei, ibi, pro eo quia facta fuit, vide tex.in l.cum patrem, §.fraudis,ff.de bonis damnat.

Confessio debiti facta in vita nocet hæredi,sed in morte non nisi iurata. *Prosp. Carauita.*

In Decisio.168.

In princ. Et an Abbatissa possit transigere cum consensu sui conuentus super legatis factis ipsi monasterio, vide Roman.consi.184. visis, quæ narrantur in facto. Adde quid si statuto caueatur, quòd mulier non possit se obligare sine præsentia duorum propinquorũ, si quietauit prædicta mulier aliquem suum debitorem sine dicta solennitate ualeat, vide Rom.consi.394. Præsupposito, & nota ad ius Longobardum. *Mar.Ant.Pulver.*

In Decisio.169.

Procurator condemnatus ad rationem reddendam si non reddit potest contra eum iurari in litem, quod non datur hæredi, nisi sit bene informatus. Ibi, dicebat dominus Carolus. hoc etiam firmat Alex.cons.71.col.fi. vol.3. Ibi, nec obstat, quod hocmet tenet Soci.consil.89.col. vlt. in nouis, vbi post Bald. dixit non requiri, quòd tale iuramentum apertè deferatur. Ibi, & quia ista est sententia Sacri Cons. habet vim legis, vide ĩ. decis.96.in fine.adde quod licèt faciat ius in regno, tamen non ligat personam Regis, ideo per aliam sententiam Regis potest retractari per ea quæ alleg.in decis.383. *Ioan.Ang. Pisan.*

Decisio 169.

An & quando sit deferendum iuramentum in litem, de quo hic tractatur, vide Iason. consil. 174. num.3.vol.2.

Tutor volens iurare in causa pupilli debet admitti. *Prosp. Carau.*

In Decis.169.

In decis.169. num.2. ibi, Iuramentum in litem non præstatur heredi. Adde Ias.l.1.§.fin.col.penult. vers.nota perpetuo, ff.ne quis eum, qui in ius voc.est vi exim. vbi latè examinat.

In ead.decis. nu.6. ibi, Sicut dicitur in tutore non ponente. Adde eundem infra in decis.360.

In ead.decis.in fine.ibi, Quæ habet vim legis. Vide eundem infra in decis.190.in fi.& decis.383.circa finem, *M.Ant.Pulver.*

In Decisione 170.

Debitor suspectus de fuga debet cauere cum fideiussoribus, & quando dubitatur an sit præstanda cautio, & licèt sint cõsanguinei, quia non cõcurrunt ea quæ ponit Ioan.Baptista Caccialupus in suo Compend. vide quæ ad propositũ scripsit Alex. cons.62. col.2. in princ.

in princ. vide Bald. consil. . . . . incip. Statuto Assisij. vbi tenet, quod si statutum dictat, quod causa mutui habeat executionem paratam, & aliud quod causæ inter coniunctos compromittantur, quod si incidit quod sit consanguineus, & conueniant ex causa mutui, debet minimè fieri compromissum, refert & sequitur Dec. cons. 3. col. 4. vide pulchrè ad hanc decis. ibidem. interim affecutatur iudicium, vide supra decis. 109. *Ioan. Angel. Pisanellus.*

Decisio 170.

QVANDO aliquis suspectus de fuga, capi debeat in persona vt caueat, licet aliquid opponat, tamen debet cauere.

Ad istam decis. adde Hippo. sing. 43. et latius singul. 282. & fugitiuus quis dicatur, vide Bald. consil. 250. vol. 1. & cons. 383. vol. 5. ibi, sed magnum fuit dubium, vide Bald. in l. cum proponas, C. de bon. auth. iud. possid. vbi tenet, quod relaxandus est, si caueat de iudicio sisti tantum, licèt non de iudicato soluendo, & ferè omnes Doctor. sic tenent, licèt in practica seruetur ista decis. prout testatur apostillans ad Alex. in l. neque impuberes, §. qui in ius, in litera B. ff. de in ius vocandi. & ibi etiam Alex. videtur tenere cum Baldo contra istam decis. quæ indicio meo, satis est nota. ibi, videbatur aliquibus dominis, vide Dec. cons. 461. num. 5. vbi limitat hoc, vol. 3. in fine, in antiquis, Bald. consil. 231. in causa catceratorũ, vol. 4. vbi latè ponit quæ requirãtur, vt suspectus de fuga capi possit, & vide Alexand. cons. 241. per totum, vol. 6. & Barb. cons. 70. vol. 3. ver. restat nunc, & vide glos. in l. dies festos, in ver. fideiussionis, & ibi Doctor. C. de fer. Pau. de Cast. consil. 472. vol. 1. nu. 2. & 3. & cons. 473. vol. 1. & cons. fin. eod. vol. Decius cons. 461. in fine, & si debet fieri compromissum, de quo hic, vide eundem Afflict. in constit. Constitutionem diuę memoriæ, col. 21. vet. quarto quæro, & Soc. consil. 99. vol. 4. Hippo. singul. 281. Barb. consil. 70. col. pen. ver. restat. vol. 3. & Ioan. de Anan. cons. 55. & ibi Bologn. plenè in additio. & Bald. cons. 338. & consil. 318. & 374. vol. 4. & glo. in d. l. dies festos, C. de ferijs, tenet cõtrarium, & ibi Ang. & vide ritum in nonis, item quod quando volens, & vide Ias. in l. si ab arbitro, & ibi etiam Soc. ad longum, ff. qui satisd. cogan, & Alex. in l. 2. col. 6. ff. sol. matr. Aret. §. 1. Instit. de action. & Iacobin. in d. l. si ab arbitro, num. 23. Barb. in Clement. causam, de elect. col. 4. in fine, cum sequent. fol. 140. in parua impressione, & idem Afflict. in constitut, Constitutionem diuæ, nu. 6. n. Crot. in ver. iudex, circa fin. Imola cõs. 139. ibi, sed magnum fuit dubium in Sacro Consilio, vide Alex. in l. 2. ff. de iurisd. omnium iud. Paul. de Cast. cons. 472. vol. 1. in finalibus verbis, & clarius in cons. sequen. nume. 1. & Petr. de Rauen. in suo compend. int. Canon. fol. 93. de foro compet. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 170. in verbo videbatur,

VIDE Dec. cons. 461. num. 5. vbi limitat hoc, & Matth. in constit. Constitutionem diuę memoriæ, col. 21. fol. 273. ibi, quarto quæro, & ibi, sed magnũ fuit dubium &c. vide Alexan. in l. 3. de iurisdictione omnium iud. Paul. cons. 472. & consil. seq. num. 1. vbi requiritur citatio, & Soc. cons. 99. & Hippo. singul. 282. & 43. Bald. consil. 338. & 318. & 374. vbi de hac materia debitorum suspectorũ; & vide glos. in l. dies festos, C. de ferijs, & ibi Angel. vbi quam cautionẽ debeat præstare debitor suspectus de iudi. soluen. *Hier. de Martino.*

In Decis. 170.

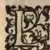
NVM. 1. ibi, Et dicit quod talis suus debitor. Vide omnino Dec. cons. 75. vbi notabiliter loquitur circa debitorem suspectum, & Ias. l. a. ff. sol. matrim. & l. si ab arbitro, col. 2. ff. qui satisd. cogan.

In eodem num. 1. in fine, ibi, item dicit quod ipse est consanguineus. Ad decisionem huius dubij, vide Bald. in cons. incip. Statuto Attensi, quem sequitur Dec. cons. 3. 3. col. in fine.

In eadem decis. nume. 3. ibi, Et ita fuit per Sacr. Cons. Adde Ias. l. eleganter, colum. pen. in princip. ff. de condi. indeb. vbi videtur decidere hunc casum.

In eadem decis. nu. 4. ibi, Sed magnum dubium. Vide Roman. cons. 241. Spectabiles domini, 1. colum. vbi declarat an per iuramentum suspectio probari possit, & omninò Ioan. Bapt. de Caccialup. in tract. de debitor. fugit. vers. nono principaliter quæro. *Marc. Ant. Puln.*

In Decis. 171.

ICIT cautio sit præstanda emptori soluenti quando imminet euictio ante solutionem, tamen quando venditor est idoneus non tenetur. concluditur hic, quod si auctor est idoneus facultatibus tunc non est præstanda fideiussio, Pau. de Castro in l. diuortio, ff. sol. matrim. §. interdum, vbi tenet hoc etiam procedere in quacunque fideiussione prætoria, & etiam si esset præstanda ex forma statuti, Alexan. in l. 1. s. col. 2. ff. qui satisd. cogan. tenet contra, sed Ias. ibi sequitur Paulum, sed Aret. in d. §. interdum, tenet contra Paulum, tu teneas contra Paulum & ad dicta, & Ias. respondetur, vt respondet Alexand. ibi ad l. quicunque, C. de fundis patrimonij lib. Imo. in l. 1. §. sed magistratus, facit pro Alexand. contra Ias. nam dicit, quod si magistratus dedisset tutorem idoneum non releuatur ab onere, & l. legitimos, facit pro Alex. nam ibi vult legitimos tutores satisdare, exceptis patronis, qui causa cognita inspectis suis facultatibus releuantur, & sic speciale est in patrono, ergo in contrarium est ius commune, l. ius singulare, de legi. sed ex mente Roderici vide. omnino text. in l. 2. in princip. vt leg. nomine caueatur, ibi text. multum nota. ad propositum. ibi, & sibi denunciat litẽ, vide Cępol. in caut. 27. ibi, in l. si post profectum, cum text. ad hoc allegat Rom. consil. 8. in fine, vbi dicit, quod in duobus casibus sunt dandi fideiussores in casu euictionis, vt si eminet euictio tempore contractus, vel si fuit promissa, aliàs eos dare non tenetur, vt ibi. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 171.

AD istam decis. vide quæ scripta sunt in decisio. supra 20. in fi. & Aret. in § actionum autem, nu. 17. de action. Ias. in l. à Diuo Pio, §. post adnum, ff. de re iudic. vbi pulchrè, & Capicium decis. 107. num. 6.

Alexand.consi.65.vol.5.col.fin. Aretin.in §.fin. Instit.de suspec.tut.vbi, si principalis est idoneus. Bald. in sua Mitgar. in verbo, fideiuss. num.10. Patis in tract.synd. in ver.si iudex. & adde Ias.in l.si quis ita stipulatus, num.1. ff.de verb.oblig.vbi quis dicatur idoneus.& vide quæ scripsi supra decis.88.& Bald. singulariter consi.358.vol.5.Laucellot.in l.cum seruis,§.Titius, ff.de leg.1.fol.156. Iacob.in Auth.cui relictum,num.5.C.de iudic.vid.tollen. Petr.de Raucn.in suo Compend.Iuris Canon. in titu.de purg. vulg.fol.299.col.2.in fi. vbi pulchrè loquitur. idem Iacob.in l.fideiussor, num.3.in fine,ff.qui satisdare cogan. Et quid si creditor cedit, & promittit facere nomen debitoris bonum, vide Ludouicum Gomes. in §.omnium, num.14. de actiou. Et quid si vendo vel do in dotem nomen debitoris, an sufficiat etiam quod non teneat illud facere, & quod debitor sit soluendo.Bald.in l. Lucius,§.ciuibus,ff.de leg.2. Bald. in l.prædia, C. de fideicommiss.& in l.si extraneus, C.de hæred.vel actio.vend. *Prosp.Carau.*

In Decis.172.

DEPONENS pecuniã penes aliquem si illa est amissa sine culpa ipse liberatur, vide infra decisio.355.ibi, allegabatur, vide Angelo l.pignus, C.de pigno.actio.ista tamen decisio si bene consideretur, præsupponit quod depositum fuit factum cum consensu litigantis,non mirum si sibi perit; propterea caueant ne eligant bannum. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 172.

A n.istam decis.172.adde Paridem in tract.synd. in verb. si iudex maleficiorum, fol.50. num.12. & Glos.in l.2. in prima glos.lib.3, *de los fiadros.* Bald. consi.425.vol.4. Quætio.star io hoc. Bartb.consi.70. in fi.vol.3. vel iic.restat. & Alexand.consi.34. vol.7. per totum. Bald.consi.315. Ista de iure petit. vol.4. vbi an fideiussor possit petere ab eo pro quo fideiussit, quod extrahatur à tali obligatione,eo q deteriorauit suam conditionem. & Hippol. in repet.Rubr. de fideiuss.quæst.4.& 6.Iacob.in l.fideiussori, ff.qui satisd.cogant. Quid autem si delego nomen debitoris mei, & ille reperitur non soluendo, an ego delegans possim actione conueniri. Iacobi. in l.periculum,ff.si cert.pet. Sal.consi.270. vol.4. Si quæritur, aliàs 72.vol.3. & quod si est factum pactum cum debitore, quod nõ teneatur præstare fideiussionem. Si postea ille debitor efficiatur deterioris conditionis, an non obstante dicto pacto possit compelli ad fideiubendum. Barbat.consi.70.vol.3.in fi.Lupus in repetit. cap.per vestras.fol.58.col.2.de donat.inter vir.& vxor. Deci.consi.547.vol.3. num.21. Et quid importent in contractibus illa verba bonum, melius, & optimum, vide Romanum singulari 16. *Prosp.Carau.*

In Decis.172.

NVM.1.ibi, An iterum teneatur satisdare. Adde D.Mattb.in constu.Regni humanitate, 3.col.in quarto notab. *Marc. Anton. Puluerinus.*

In Decis.173.

CLERICVS reus potest recõueniri coram laico, qui non potest in præiudicium conuenti renunciare liti, dummodo intelligo,quòd reconuentio fiat durante conuentione, per ea quæ not. glos. in l.sed et si restituere,& ibi Iacob.ff.de iudi. quid si esset author laudatus clericus, vide Capic.decis.197. vide Neapod.in proœm.consuet.ver.tenorẽ,col.pen.vers.sed qualiter potest,& est Ritus Magnæ Curiæ Vicar.7. Ibi,& quia notorium erat, adde quod de consuetudine, & stylo Curiæ potest iudex se informare à tabellionibus,& procuratoribus,& alijs, l.3.§.fi.ff.de testib. Batt.expresse in l.4.cod.tit. & multa congregauit Felin.in c.... de rescript.ista ergo opin.sequenda est. Socin.consi.153.col.pen.circa quintam comparatis consilijs patris. Ibi, non obstante reconuentione, vide omnino quæ ponit Ias. in l.3. in princip. in 30.notabili, ff.quod quisque iuris. *Ioan. Angelus Pisanellus.*

Decisio 173.

CLERICVS per viam reconuentionis tenetur litigare coram iudice laico. non quod de iure teneatur, quia propter varias allegationes hincinde factas non fuit decisum de iure, sed propter consuetudinem clericus potest ut est reconueniri.

Licèt regulariter actor cogi non potest ad agendum, tamen porrecto libello & lite contestata non licet actori desistere. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 173.

VIDE Federicum de Senis cons. 103. vbi quid iuris si clericus accusat laicum coram iudice laico, & accusatum accusat cum coram Episcopo quatenus falso fuit accusatus per clericum, an Episcopus poterit inhibere iudici sæculari ne vlterius procedat; & de materia huius decis. vide Angelum Arer. in §. idem iuris,num.36. Instit.de exceptio. & Soci.consil.253.circa quintam difficultatem. An autem clericus possit desistere à lite inchoata, & renunciare instantiæ inuito reo, vide Bald. cons. 146.col. 2. & ad istam decis. adde Ritum Magnæ Curiæ; incip. Quid teneatur clericus. *Hier. de Mart.*

In Decisio. 173.

IN principio. Vide Ritum Magnæ Curiæ Vic. incipien. Item quòd clericus in maioribus, & minoribus, char.281. Adde Lanfrancum in repetitio. Clemen.sæpe,in verbo, libellus, col.4. versic.prima conclusio, de verbor.significat.vbi notandas conclusiones ponit in materia reconuentionis. & adde Felinum in capit. si clerici, colum. 6. ver. glos. in ver. nume. 21. de iudic. latissimè examinantem, & limitantem. Socin. consil. 253. In causa, p. 2. Cardin. Alexandr. in cap.accusatores, ver.cuius in agendo, 2.colum, versic.In ead.glos.3.quæst.8.vbi tenet, quòd clericus non potest reconueniri à laico per eum conuento. *Marc. Ant. Puluer.*

In De-

In Decisio. 174.

EMPHYTEVTA priuari non potest moram purgando, secus in emphyt. ecclesiæ, vide in specie Cepol. in cõs. 25. in ciuilibus, in quarto dubio. ibi, quo casu non licet, & quod talis declaratio non possit fieri expressa tantum voluntate, sed etiam tacita, & non possit mora purgari, tenet Alex. cons. 106. vol. 4. sequitur Deci. vbi omnino, vide cons. fil. 146. ibi, ita quia dicit resolutio contractus impedit moram purgari, & quod post declarationem mora non admittatur, vide Dec. cons. 138. in 3. col. ibi, vide plenè hanc materiam, vt diuina, vide Ang. vide etiam Iacobi. in tract. feudo. verbo, quidam, col. 10. *Ioan. Angel. Pisanellus.*

Decisio 174.

IBI, cum pacto quod infra triennium. Confiderа, quia istud erat iure cautum, vnde cum sit deductum in pactum debet aliquid operari vltra ius commune, per ea, quæ voluit Imol. in l. filiusfamilias, ff. de donation. vbi si datur arbitrium ei, qui aliàs habebat, intelligitur de libero, istud pactum videlicet, quod si infra triennium non soluat, cadat a iure suo, poterit operari, quia si addictum esset emphyteutæ etiam per vnum annum si non solueret caderet a iure suo, stante iuramẽto, vt communiter adijcitur hodie in instrumento, Alex. cons. 85. Non puto, vol. 1. quod secùs esset si non esset istud pactum, quia expectaretur triennium, Curt. iun. in repet. l. si quis maior, num. 15. C. de transact. Corne. cons. 67. cum sequenti. col. 2. vbi tangit notabile, 3. quæst. an emphyteuta possit expelli, qui annuatim non soluit canonem successori, ex eo quia prædecessori soluit per multos annos, & ibi etiam si emphyteuta alienauit vnam ex rebus emphyteuticis in requisito domino priuetur omnibus, de qua vltima quæst. vide per Croc. in repetit. §. Cato, ff. de verb. oblig. Barb. in capit. propter sterilitatem, extra locat. si in contractu sit pactum cum emphyteuta; quod solutio canonis debeat fieri anno quolibet, nihilominus expectari debeat triennium, vt emphyteuta cadat, prout est de iure communi. Dec. cons. 138. & diligenter, col. 4 in fine; contrarium tenet Ias. in l. 2. num. 42. vers. nono quæro, C. de iure emphyt. Roman. cons. 212. vbi de materia huius decis. Ias. cons. 10. num. 11. col. 2. & cons. 9. num. 8. eod. vol. & cons. 82. eo. vol. Alexand. consil. 106. num. 9. col. 4. vol. 3. Aret. cons. 94. col. fin. iuramẽtum impedit purgationem moræ, plenissimè vltra omnes per Iacob. de Nigris, in repet. l. si insulam, num. 327. ff. de verbor. obligat. & istud procedat iure ciuili, secus de æquitate canonica, de quo Corn. cons. 221. 1. vol. & de effectu iuramenti, Barb. cons. 15. num. 4. ibi, quæritur quid intis, mora vsque ad quantum tempus possit purgari per emphyteutam cessantem soluere, Fulgos. cons. 7. vol. 4. & cons. 155. vbi pulchrè, & mora non intelligitur in pupillo, Fulgos. cons. 201. in medio, col. 2. Barb. cons. 40. num. 18. vol. 1. & Iacobin. in repet. Auth. qui rem, num. 59. de sacrosl. eccles. & de materia purgationis moræ, vide Alexand. cons. 40. vers. emphyteuta infra quantum tempus, & vide Bald. cons. 157. 2. parte, in nouis, & 271. vol. 5. Dec. cons. 161. colum. fin. & consil. 138. col. 3. vbi vide plenè hanc materiam, & cons. 146. & Aret. cons. 94. col. fin. vbi de purgat. more, & Guid. Pap. quæst. 123. per Roman. cons. 212. & an possit purgare moram, & plura de materia, vide Guid. Pap. decis. 17. & 123. & 107. & cons. 31. num. 19. adde quod emphyteuta, & omnis debitor iuratus offerens debitum, & interesse purgat moram, Lostredus cons. 41. num. 8. allegata iura, & Ritum Magnæ Curiæ, & adde quod de æquitate canonica etiam in contractu iurato admittitur purgatio moræ, Dec. cons. 138. nu. 7. & an possit expelli propria authoritate, vide omnino supra decis. 97. ibi, & pro hoc facit, vide Alex. cons. 129. 1. col. vol. 4. In causa & lite. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 174.

NOT. quod in cõtractu emphyteutico si fiat pactum quod solutio canonis debeat fieri singulis annis, nihilominus expectari debet triennium vt emphyteuta cadat prout est de iure communi, Dec. consil. 38. colum. 4. in fine. Mora infra quantum tempus possit purgari per emphyteutam cessante solutione, Fulgos. cons. 7. col. 4. ibi, infra duos menses, vel infra quadraginta dies post biennium, allegat Innoc. in d. cap. potuit, num. 18. & Iacobin. in repet. Authent. qui rem, num. 59. de sacrosl. eccl. & de materia purgationis moræ, Alex. cons. 40. num. 3. & 4. Emphyteuta infra quantum tempus possit moram purgare, & quomodo intelligitur verbum celeriter, Bald. cons. 157. & cons. 271. Aretin. cons. 94. & Guid. Papę in consil. 123. iuramentum impedit moræ purgationem, vide plenissimè per Iacobin. de Nigris in l. si insulam, num. 25. cum seq. ff. de verbor. obligat. & istud procedit de iure ciu. secus de æquitate canonica, ibid. nume. 233. & Corn. cons. 121. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 174.

IN decis. 274. num. 1. in fine, ibi, Et primo quia licet de iu. canon. Adde emphyteuta an possit purgare moram elapso triennio, adde Ias. late, & copiosè examinantem hanc quæstionem, in l. 2. col. 23. in fine, vers. vigesimonono quæro, C. de iu. emphyt. Dec. in cons. 145. & pro tenui, col. 3. vers. vltimo, non obs. vbi dat vnam cautelam per quam moræ purgatio impeditur.

In eadem decis. num. 5. ibi, Et vbi est iuramentum non potest mora purgari. Adde & etiam non est opus interpellatione, quod est aureum dictum, vide Crem. singul. 122. incip. Vbicunque est iuramento, & adde Dec. cons. 138. col. vlt. & col. 2. vers. accedit. *Mar. Antonius Polu.*

In Decis. 175.

RESTITVTIO in integrum semper potest infra quadriennium peti, non autem infra illud tempus quo fuit impeditus, sed aduerte quod illud quadriennium non currit nisi à die sciẽtię læsionis, vnde si staret læsus per centum annos, & nunquam peteret restitutionem sibi ignoranti nõ currit tempus, ita Dec. cons. 36. circa finem, vbi loquitur in

ecclesia, & consi. 41. in fine. ibi, aduersus, adde quod nunquam currit tempus donec viuat prælatus, qui damnificauit ecclesiam, ita Alex. cons. 20. in vltimis verbis, vol. 3. vide quæ dicit Aretin. consi. 16. col. fin. *Ioan. Angel. Pisanellus.*

Decisio 175.

QVANDO appellatur à sententia diffinitiua, debet præsentari processus iudici, ad quem infra quinquaginta dies iuxta formam constitutionis Regni appellationum tempora, quo termino elapso habetur, ac si non esset appellatum. fallit si appellans fuerit priuilegiatus, & ei competat beneficium restitutionis in integrum, vt vniuersitas, mulier.

Terminus ad petendum restitutionẽ in integrum aduersus lapsum temporis. *Prosper Carauita.*

In Decis. 175.

IN princip. In quantum constitutio Reg. dictat, ꝙ si pars non præsentauit processum infra quinquaginta dies iudici ad quem, non habetur, ac si non esset appellatum. Aduerte, nam hodie in Sacro Consi. ita practicatur, quòd licèt processus non sit præsentatus infra quinquaginta dies, tamẽ hoc nõ obstante ex eisdem actis vident processum, tamen cautela datur ad hoc ut dicatur ex toto deserta ipsa appellatio, & quòd non possit amplius ex eisdem actis uideri processus, videlicet, quòd uitetur pars ad dictã causam quare non debeat dici appellatio deserta, & hoc nota in practica, pro qua vide supra in decis. 79. & 78. in fine. *M. Ant. Puluer.*

In Decis. 176.

VIDE in decis. 182. in prima charta, confessio iudicialis inducit notoriũ, & ideo confitens adulterium potest sine accusatore condemnari si principaliter inquiratur, secus si incidẽter, vide ad hanc decisionem Ruin. cons. 80. vol. 4. Circa hanc decis. dic, quòd si quis fuit tortus & confessus multa delicta, quòd aut contra eum præcessit accusatio, de quibus in iudicio actum non fuerat, non potest condemnari, aut præcessit inquisitio extraiudicialis, vel extraordinaria tanquam contra famosum, & de multis criminibus labefactatũ vt fit in Regno authoritate litterarum Regalium, quæ incipiunt, De iuris censura, & tunc potest de omnibus criminibus quæ confessus est condemnari, ita eleganter concludit Lucas de Pen. in l. prima, fin. col. C. de numera. aliàs muneribus, lib. 12. Ibi, quod ex dicta iudiciali, Corset. in singul. in verbo, confessio, col. 1. allegat glos. sing. vide & considera si potest saluari sententia Magnæ Curiæ Vicariæ; nam co quia præsentat personam Regis, est dicendum, quòd poterit statim pronunciare sine nouo processu super confessione incidenter facta, & illud quod hic habetur procedere potest in alijs iudicibus inferioribus, hoc colligo ex dictis Abb. in cap. 2. col. 2. de confess. sequitur Corset. in sing. in verbo, confessio. Quid in teste incidenter confitendo delictum, glos. in c. si quis, distin. 50. & glos. in cap. si quis, distin. 79. & de ista cõfessione de qua hic uide Abb. in cap. t. de except. & Lucas in cap. 1. de ordi. cognit. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 176.

AD istam decis. ad eundem Afflict. in constitutione Blasphem. col. 2. vers. secunda dubitatio, vbi ponit pulchram quæst. & de materia huius decisio. vide Corset. in suis singula. in verbo, confessio, lo. 2. ibi, est notorium. vide Guliel. Benedic. in repet. cap. Raynutius, in verbo, cuidam, fol. 428. num. 33. de testam, ibi dicit, quod in crimine adulterij non procedit ex officio, Fulg. cons. 136. vide Ioan. de Turrecrem. in c. adulterij, num. 23. vbi dicit, quod adulterium est grauius peccatũ quàm stuprum. & idem in cap. 1. nu. 1. ead. char. quæst. 1. dicit, quod adulterium est crimen proprium, de quo vide Salic. in l. 2. C. de adulter. & omnino Fulg. cons. 136. per totum, vbi adulterium per vxorem commissum non potest à iudice, neque ab alio accusari non volente marito, quia adulterij accusatio proprium dolorem mariti defert, ideo eo inuito non potest vxor accusari. Ibi, & confessione facta confessio inducit notoriũ. Fran. Niconit. in repet. c. quoniam contra, de prob. fol. 74. nu. 127. Corn. cons. 44. in litera A. vol. 4. vbi confessio in iudicio facta reddit rem notoriam. ibi, & pro decisione huius q. dum dicitur, ꝙ in crimine adulterij non potest procedi ex officio. Adde quod contrarium tenet Andr. de Isern. in constitut. Irgnm asper. in fine, & ibi per Moder. ibi, & hoc nota. Alexand. vide Hippo. in suo 1. 5. crim. in Glos. in ver. postquã, num. 9. Petr. de Rauen. in suo Compen. Iur. Canon. in tit. de confess. col. 1. fol. 20. Lucam de Pen. in l. 1. col. pen. in fi. de numerar. lib. 12. Hippolyt. in repet. l. primæ, col. fi. ff. de quæst. ibi, per Sacrum Consiliũ. Nota quòd ex confessione facta incidenter non potest quis condẽnari sine nouo processu, vt dicit Bart. in d. l. si confessus, fallit tamen hoc dictum, si confessio facta incidenter tangit negotium principale, de quo quærebatur, quia tunc condemnari potest, vt not. Glos. in c. 2. in ver. confessus, vbi vel ideo. de confess. ibi, fallit quando crimen. nota in adulterio procedi ex officio. idem Gramma. decis. 31. in fi. Est & alius casus, videlicet, quando semel est intentata accusatio, postea recessum, vt ibi per Grammat. & Afflict. in constit. legum asperitate. aliàs nunquam proceditur ex officio.

Confessio facta incidenter in iudicio, etiam quod ex ea sequatur notorium non sufficit ad condemnationem: quia si inquiritur contra me de furto, & ego confiteor de adulterio, & nego furtum, ista confessio dicitur incidenter, & ita fuit decisum. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 176.

VIDE Matt. in const. blasphemantib. col. 2. ibi, secunda dubitatio, vbi ponit pulchrã q. et de hac materia vide Cors. in suis sing. in verb. cõfessio, & in sin gul. preced. Luc. in l. 1. col. 4. de numerar. lib. 12. ibi, sed pone aliquis legitimè tortus. Confessio inducit notorium, Corn. cons. 44. in litera. In crimine adulterij non potest ex officio inquiri, sed contra voluit Andr. in constit. legum asperitate, in fi. & ibi Matt. *Hier. de Martino.*

Super Decis. 176. prædicta, verbo, & pro decis. huius quæst num. 4.

Vide Thom. Gramm. voto 13. Confessio facta in causa ciuili in crimine falsi, an noceat in causa principalis

cipalis falsitatis. Quid si fuit absolutus in causa ciuili, Bossius in tract. crimin. in rubr. quomodo procedatur per exceptiones. *Hier. de Martino.*

In Decisione 176.

IN princ. ibi, Sed confessa fuit, vide Grammat. decis. 31. incip. Cassandra vxor. omnino Isern. in con stit. Reg. si damna clandestina, in ver, personarum, in 4. col. ver. idem si hic contra quem sunt inditia, vbi pulchram facit distinctionem, & miror quod D. Matth. in hac decis. non allegauit ipsum, & adde eundem Matth. in constit. blasphemantes, 2. colum, vers. secunda dubitatio est, & dum dicit hic Matth. & pro decisione huius quæstionis allegatur decisio Bald. adde eundem Matth. in constit. humanitatem, 5. col. vers. quinto noto. Adde etiam Parid. in tract, synd. in ver. an stetur dicto torti, 2. col. vers, accusatur, num. 13. & Hippol. in l. repeti. col. pen. in fine, vers. & quærit postea, ff. de quæst, & in l. 1. §. diuus Adrianus, 1. col. 2. notab. ff. eod. Corset. in notabilib. suis, in verb. confessio, & incipit, confessio facta incidenter, & in alio notab. incip. Confessio facta super crimine. Matthesilan. in sing. 53. incip. Nota vtilem regulam, adde text. in cap. 1. in fine, de except. & ibi vide omnino Felin. *Mar. Anton. Puluerinus,*

In Decis. 177.

EXAMINATIO vnius litigatoris absentis debet fieri ad eius absentis expensas, vide Alexan. in l. ad egregias, ff. de iureiur. vide pro hac decis. Ias. in l. prætor ait, §. 1. in fine, ff. de eden. an principalis potest attestari vt deponat, vide Rotam in antiquis, in titulo de dolo, & contumacia, qui incipit, Si quis petat, in princ. & ita fuit practicatum in causa Principis Hostiliani, cum Comite Altauille Commissario Domino Martiali, & vide Paulum de Castro in l. sed & si hoc, §. de here. ff. de procurat. credo quod potest limitari ista decisio, nisi altera pars potuerit examinari facere illum absentẽ ante suum discessum, & sic fuit contumax in non petendo examinationem, quia tunc non debet imputari absenti, & hoc per dictum Pau. de Cast. in l. de die, §. tutor, in fine, ff. qui satisda. cogant. vbi si pars fuit contumax in examinatione testium, non debet committi examinatio in partibus, vbi testes reperiuntur, vide ibi, & de expensis respectu testium, uide Ias. cons. 14. vol. 1. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 177.

LIMITA istam decisio. ut per Boer. decis. 303. num. 5. uersic. si uero; & decis. Tholo. 273. sed ritus Magnæ Curiæ Vicariæ dicit contrarium, num. 151. ibi, qui per absentiam, uide eundem Afflict. in constit. Aduocatis, col. 3. uers. sed pone prout de facto habui, & decis. Capell. Tholos. 273. & 100. & omnino Felin. in capit. 1. de libell. oblat. col. 4. in medio, ibi, regulariter dicit eum soluere expẽsas, qui fieri petit, & Paris in tract. synd. in uer. an synd. num. 12. fol. 96. ibi, quod personaliter ueniat. adde quod cõtrarium dixit Dominicus in cap. in præsentiam, de test. lib. 6, quem refert Barb. in cap. constitutus, col. 5. extra de fideiuss. ubi dicit se obtinuisse, & de ista materia uide Barb. in cap. pastoralis, col. penult. de iudi, & pro hac decis. uide Marant. in repet. l. si actor, nume. 64. ff. de procurat. ubi facit mẽtionem de ista decisione.

Sequitur Dec. in l. quod quis ex culpa, ff. de regul. iur.

Principalis litigans posuit sibi procuratorem, & discessit pro rebus suis familiaribus dato termino ad probandum, pars petit quod ille principalis examinetur cum iuramento tanquam principalis, finaliter fuit decisum, vel quod veniat principalis ad se examinandum, vel suis expensis mittatur ad eum examinator. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 177.

VIDE Matth. in constit. aduocatos, col. 3. vers. sed pone prout de facto habui, & decis. Capp. Tholos. 273. & 100. quas vide omnino, & Felin. in cap. 1. de libell. oblat. in 4. col, vbi regulariter qui petit aliquid fieri tempore deducit expensas, & uide Parid. in tract. de syndic. in verbo, an syndicatores, nu. 120. fol. 96. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 177.

In princ. Vide Bald. in. l. generaliter, §. his de præsentibus, vbi determinat contrarium, C. de reb. credit. & ibi posui in apostilla, quam omnino videas, & ibi Ias. in l. ad egregias, col. 2. vers. item missio, ff. de iureiur. & in l. etiam his, col. vlt. versic. vltimo nota, ff. de eden. *Marc. Ant. Pulu.*

In Decis. 179.

MASCVLI excludunt fœminas etiam in bonis maternis, vide Bologni. consil. 28. vbi consuluit, quod si pater dotauit filiam de bonis maternis, non per hoc excluditur à petitione legitimæ in bonis paternis. ibi, dum tamen sororem, vide Curtium iun. cons. 10. col. 1. in princ. post tract. feud. ibi, aliàs si non apparet, vide Dec. cons. 87. in simili statuto, ibi secũdo in dicta causa, vide supra decis. 161. ibi, quod non videtur renunciasse, generalis renunciatio nõ extenditur ad legitimam, sed aduerte, quia per renunciationem etiam simpliciter factam cum iuramento filia excluditur a supplemento legitimę, Bald. in l. si quando, §. illud, C. de inoff. testam. Alex. cons. 181. 5. volum. cum alijs, quæ allegat Dec. consil. 46. & vide etiam omnino in cons. 76. in secunda parte, vbi multa contra Paul. habere additionata, & Alex. consil. 78. col. 4. vol. 1. consuluit, quod renuncians iuri competenti ex testamento non venit legitima quæ dicitur debita extra testamentum, & conditione ex lege, secus si renunciaret tam ex testamento, quàm ab intestato, seu quomodocumque in bonis & hæreditate, quia tunc venit legitima. ibi, & firmat Neapodanus, vide Alexand. cons. 8. col. pen. vol. 3. ibi, dicere, dicit ius dicendi nullum præscribitur triginta annis. ibi, sed non apparet, vide Brunum cons. 19. col. 2. Soc. cons. 4. col. pen. volum. 3. Gozad. cons. 1. num. 28. Parisium cons. 1. nume. 34. cum seq. vol. 1. vide in decis. 182. in prin. & 191. ver. constat. ibi, & sic non requirebatur quãdo est notorium alicui non

cui non

cui non competere defensiones non est citandus, vide latius per Soc.cons.87.dub.6. in nouis, vide Dec. cons.454. Ias.cons.86.col.2. vol.3.ibi, si non constat iudici, vt iudici, non pōt iudex in illo se fundare. ibi, quia dicit plus datio in solutū non viciatur quādo erratur in æstimatione rei. ibi, & cōclusum fuit, q̄ probat corā iudice confessio, corā arbitris facta. ibi, hoc non obstante, emens ab habente titulum, licèt sit fama q̄ res non sit vendentis, non est in mala fide. ibi, vnum requiritur bona fides est saltē allegeanda tempore quo allegat in iure. ibi, Alex. de Imo. in l. de ista decis. Alex. fuit Purpuratus ibi, & ante eum Claudius, col.33. in reper. l. Celsus, ff. de vsucap. Afflic. in decis. 218. ibidem Pisanellus, & quæ ibi addidi ad textum. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 178.

Ibi, super hoc dubio, de hac quæst. dubitauit Andr. in cap. 1. §... in fine, qui feud. dar. poss. quem videas omnino. ibi, tertio dubitabatur. vide Moder. Venusin. in quæst. 10. num. 16. vbi meminit de hac decisione, & allegat Pau. de Cast. consil. 165. vol. 2. vbi pulchrè loquitur, & intelligit in datione in solutum iudiciali, & vide infra decis. 358. in fine, & decis. 218. & Dec. consil. 1. num. 21. in consilijs vltimo loco impressis, quæ sunt 40. & plenè Dec. in l. cū amplius, ff. de reg. iur. & in decis. 218. & ibi scripsi, Bald. consil. 90. incip. Proponitur, vol. 1. in antiquis, & quæ requirantur vt valeat datio in solutum, Bald. cons. 323. vtrum dictus processus. ibi, fuit per omnes dominos, vide Abb. cons. 22. vol. 2. Petr. de Rauen. in suo comp. iur. canon. in fine, de sent. & re iud. in sexto fol. 375. col. 2. Bald. in l. Celsus, ff. de vsucapio. Ang. in l. cum qui, §. in Publiciana, ff. de Public. Calcan. consil. 28. num. 18 quia præsumptio debet allegari, l. si adulterium cum incestu, §. ijdem Poilioni, ff. de adulter. & supra decis. 139. & d. l. fin. vide supra decis. 9. & plenè Ioan. Lup. in repetit. cap. per vestras, de donation. inter vir. & vxor. fol 72. ibi, & Sacrum Consilium, vide omnino Afflict. in cap. 1. ver. nota. 1. fol. 25. col. 4. num. 11. cum sequent. vbi multa. & Consenti. in cap. quoniam omne, num. 38. de præscript. Bona fides an possit allegari tempore disputationis, vide Afflict. in constit. Instituarijs, col. 3. & Consent. in cap. si diligenti, nu. 15. in fine, de præscript. vbi plenè de omnibus istis.

Vide Grammar. decis. 101. num. 7.

Intellige dictum Afflicti hic, etiamsi talis renunciatio generalis fuerit cum iuramēto, prout ita intelligit Grammat. decis. 57. nnum. 27. & 28.

Quando soror seu filia maritata, & dotata a patre seu à fratribus, renunciat eis bonis paternis, et maternis, non excluditur a legitima, nisi expresse in renūciatione fuit dictum legitim. quia per generalem renunciationem non videtur renunciare legitimæ. & nota, quod mortuis fratribus soror succedit in donibus maternis.

Præscribitur iuri dicendi nullum tempore triginta quinque annorum.

Quando in instrumento dotali sunt apposita illa verba, quod liceat propria authoritate capere in solutum, & soluti nomine pro dicta quantitate detinere, non requiritur citatio, sed tantum faciendum apprecium dicti rei.

Quando præsentatur charta, vbi mortui sunt Iudex Notarius & testes, charta quæ non probat nisi semiplenè, vt aliqui volunt, sed hodie in Regno non probat, nota quæ debent adduci ad coadiuuandum chartam prædictam.

Confessio facta coram arbitris facit fidem coram iudice.

An quis tenetur malæfidei possessor, antequam emeret rem, sibi retuli ne emat, attēto rem ipsam ad me pertinere, videtur quod non.

Si in instromento dotali dicatur patrem dotare filiam de bonis paternis & maternis, & non exprimitur quantitas, quid præsumendum videatur.

Quando opponitur exceptio præscriptionis per annos 30. debet allegari in processu bona fide possedisse, aliter præscriptio non erit fundata. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 178. *vers. secundo in dictis.*

VIDE Marant. in sua disputatione, dum loquitur de his renunciationibus, nume. 8. vers. quinto allegantur. vide Dec. in l. cum amplius, in princ. ff. de reg. iur. Bald. in l. fin. de iure dom. impetr. & eundem Dec. cons. 403. vers. nonum dubium. vide Doct. l. 1. ff. sol. matr. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 178.

IN decis. 178. num. 1. ibi, Super hoc dubio. Vide eundem Matth. in constit. in aliquibus, col. 14. vers. vndecimo quarto, vbi aliter videtur cōcludere, vt ibi videre poteris.

In eadem decis. num. 3. ibi, Secundo in dicta causa. Vide omnino Ioan. de Neuiz. in sua amena Syl. nuptial. in Rubr. diuiti non nubendum, fol. 8. in fi. vers. aduertant secundo, vbi optimam assignat cautelam, & adde eundem Matth. in constit. Reg. in aliquibus, 12. col. vers. & dandum est patri, vel fratri bonum consilium.

In eadem decis. num. 4. ibi, Tertio dubitatur, &c. Adde vltra allegata hic per D. Matth. Modernos Papiens. in l. vnica, in 2. col. in fine, C. de in ius voca. & in §. actionum, in fin. colum. Instit. de actioo. & in l. eius quod in prouincia, in ver. quod si stipulatus, in penul. colum. ff. si cert. petat. quos vide omnino in prædictis locis allegatis, & adde Dec. in cons. 230. incip. Proponitur, in 3. col. vers. secundo, quia agitur, quem vide omnino, & vide quod singulariter dicit Dec. cons. 370. col. penul. in fine, sed quid si soror maritata à fratre renunciat fratri, & eius hæredibus, bonis paternis, fraternis, & maternis, vide supra in decis. 161.

In eadem decis. num. 9. ibi, Certè ista charta. Adde eundem Matth. supra in decis. 48. vers. sed in contrarium.

In eodem nume. 9. ibi, Sed in Regno crediderunt omnes domini, &c. Adde D. Ias. in l. bonorum quidem, in 2. col. circa fin. ver. in fi. glos. C. de bono. poss. secundum tabul. quem omnino vide, vbi multa pulchra in practica apostillaui.

In eadem decis. num. 12. ibi, Nonum dubium. Vide in decis. proxima seq. 179.

In ea-

In eadem decis. num. 13. ibi, Vtrum requiratur ad præscriptionem. Adde Bart. in l. fin. in fine, C. vnde vi, & quæ ibi posui in apostilla, Dec. in cons. 266. ad exclusionem, in fine, col. 2. & 267. non excidit à memoria, col. 4. vers. tertio de bona fide probat, & cons. 272. viso, colum. pen. circa med. & Ias. in §. sed iste, 21. col. de actio. *Marc. Anton. Pulu.*

In Decisione 179.

PATER dotans filiam de paternis & maternis, licèt non possit illam eandem dotem filiabus dare, non præsumitur de bonis dotatæ filiæ dotasse, ego limitarem istam decis. nisi non supersint tot bona quæ sufficerent ad legitimam filiorum aliorum, vt habetur supra decis. 86. & licèt ibi dicatur mutuo viro potest repeti, tamen si ex postfacto, ergo fortius à princ. l. patre furioso, C. de his qui sunt sui vel alien. iuris, maximè quia potest resaluari actus dationis ne inualidetur si præsumeretur dotasse de suo, non enim debemus capere viam per quam actus vitietur, scilicet vt de bonis maternis, l. quoties, ff. de rebus dubijs, secundo limita, nisi pater esset negotiorum gestor filiæ suæ, quia tunc præsumitur de bonis filiæ, ita Bart. in l. Nesennius, ff. de nego. gest. & in l. cum post mortem, §. 1. ff. de admi. tutorum, de cuius veritate vide Ias. in l. 1. solu. matrim. col. 1. Soc. cons. 110. vol. 1. in nouis, & consi. 57. in fine, ibi, consideratur inopia, vide in præcedenti decis. dubio nono. ibi, allegat Bal. in Authen. præterea, C. vnde vir & vxor. adde quod puella dicitur pauper, quia licèt habeat facultates quo ad victum & vestitum, tamen ex quo facultates sibi non suppetunt vt possit secundum suam conditionem dotari, pauper dici potest, Bald. in l. si quis ad declinandam, C. de episc. & cleric. Dec. cons. 120. col. 2. quomodo intelligatur pauper, vide quæ scripsi notanter ad Felin. in cap. querelam, de iureiur. *Ioan. Ange. Pisanellus.*

Decisio 179.

AD istam decis. adde Cuman. cons. 87. in fine, & an dotar filium vel sororem, videatur dotare de suo, Barb. consil. 79. vol. 3. ibi, ex quo dispositio l. fin. De intellectu illius l. vide Petr. de Girard. singul. 71. & Cot. in suis memor. in littera D. in ver. dos data. Ias. in §. fuerat, num. 10. cum sequent. Instit. de action. Franc. Aretin. in l. si donaturus, ff. de condict. ob causam, Corn. consil. 3. incipien. videtur in hac consultatione, vol. 2. Franc. Niconit. in repetit. cap. quoniam contra. de probat. num. 135. nu. 40. vbi ponit vnum pulchrum dubium pro limitatione d. l. fin. C. de dot. promiss. *Prosper Caranita.*

Super Decis. 179.

IN hac decis. de intellectu l. fi. de dot. promis. vide Petr. de Girard. sing. 71. & Ias. in §. fuerat, num. 100. cum sequen. Instit. de actio. & Aretin. in l. si donaturus, ff. de condict. ob causam, & Corn. in consil. 3. & Franc. Nicon. in repet. cap. quoniam contra, de probatio. fol. 15. num. 40. vbi ponit vnum pulchrum dictum ad limitationem huius l. & an dotans filiam vel sororem, videatur dotare de suo, Barb. cons. 79. & Ioan. Lup. circa intellect. huius l. in repet. cap. per vestram, de donat. inter vir. & vxor. num. 14. fol. 77. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 179.

IN princ. Vide supra in decis. proximè præcedenti 178. in 9. dub.

In eadem decis. num. 3. ibi, Et statur iudicis arbitrio. Adde Dec. in Authent. præterea, num. 16. vers. sed potest saluari, C. vnde vir & vxor. Soci. sen. consil. 30. in fi. lib. 4. Barto. in l. si constante, nu. 14 ff. sol. matrim. & adde Dec. cons. 163. num. 5. Soc. sen. consil. 121. num. 27. lib. 4. & Lucas de Pen. in l. vnic. colum. 2. C. de mendicant. valid. lib. 11. & eundem Afflict. in cap. 1. nume. 25. uersic. item habet arbitrium interpretandi, ex quib. caus. feud. amittatur. *Marc. Anton. Pulver.*

In Decis. 180.

CONSENSVS patris ualidat iudiciū, adde Petrum de Anchar. cons. 337. colum. fin. vbi latius tenet consensum patris in quacumque parte iudicij validare ipsum iudicium, quod tamen intellige dummodo fuerit, quia tunc consensus post sententiam non sufficit, ut communiter concluditur in l. si quis mihi bona, §. iussum, ff. de acquir. hæred. & ex hoc poterit limitare quod dicit Bald. in l. licet, ff. de iudi. uolens consensum ualere post sententiam, quia illud non procedit in consensu patris respectu filij, sed in consensu domini respectu procuratoris; quod nota, quia (ni fallor) hoc alibi non legi. ibi, nec non ratificat, uide quædam per Cottam in memor. suis, in uerbo, filiusfamil. ibi, tamen ipse non. ipsam quæstio. tangunt in specie in §. 1. colum. 3. uersic. sed pone. ibi, sed clarius, idem tenet Bald. in l. quid ergo, ff. de infamibus, in eadem decisio. in eod. uer. continens, uide omnino Socin. in regula 30. & regu. 165. & quod ualeat consensus postea præstitus, facit doctrina Barto. §. hoc iure, de except. rei iud. ubi uoluit, quod ubi aliquid est nullum ratione consensus deficientis, quod ualidatur quãdocumque interuenit, vide aliquid quando debeat præcedere uel sequi, in decis. 355. & 378. ubi allegat bonam doctrinam Bald. in l. quicumque, C. de bonis, quæ lib. contra istam decis. facit quia requiritur consensus ad hoc ut filius possit agere, & sic ante iudicium, ergo certo & limitato tempore sequitur quod ratificatio sequens non operatur, ita Bar. in l. obligari, §. tutor, ff. de authoritate tuto. uide Firmi. in tract. de episco. & cler. in prima parte, in quinta quarti libri, in quæsito 44. uer. nunc quæro, ubi dicit, quod de facto uidit obseruari & iudicari, & pluries practicari, quod quãdocumque practicari potest, quod in casibus in quibus nõ requiritur usustru. quia non vult, & ibi latè sequitur quando requiratur consensus, & quando non, uide Guid. Papæ decis. 54 & quæ habetur in decis. Tholosa. 241. ibi, tunc aduersatius, Bald. cons. 370. In causa & lite, tenet contra Bartol. vol. 4. ibi, incip. Quo ad patris, uide quæ habentur decis. 285. ult. charta. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 180.

FILIVSFAMILIAS potest interuenire in iudicio sine consensu patris, vbi litigatur de re in qua non quæritur vsusfructus patri. sed vbi queritur vsusfructus patri, debet interuenire dictus cõsensus, & sufficit interuenire in qualibet parte iudicij. Ad materiam huius decisionis adde decis. Capel. 137. & 135. & Ias. in l. si quis mihi bona, §. iussu, num. 20. ff. de acquir. hered. Anto. de Butr. consi. 18. vbi multa singularia. Ecce quod filiusfamilias non potest esse in iudicio sine consensu patris, dicta l. fin. §. necessitate, C. de bon. quæ liber. An poterit iurare sine consensu patris, vide Hippol. singul. 40. Si pater consentit filio agenti in præiudicium litis, sufficit ille consensus in quacumque parte iudicij, & in appellatione, & exequutione, Docto. in l. 3. §. verum, ff. de minorib. & an sufficiat generalis cõsensus, vide Bal. consi. 153. qui tenet quòd sic. & in sua Margarita in verbo, consensus. & an possit consentire per procuratorem, epistolam, vel nuncium, Aretin. in d. §. item si quis, nume. 20. & plenè per Lanfranc. in repetit. c. quoniam contra, de probat. in verbo, confessionem, nu. 3. vbi est bona additio Celsi, qui tenet opin. Baldi & Aret. in d. §. item si quis, num. 30. de actio. & Instit. de patria potest. §. ius autem, num. 4. Adde quod iste consensus non requiritur quãdo filius agit pro dote aduentitia, Alex. consi. 20. vol. 2. nu. 10. Bald. consi. 7. vol. 3. in nouis. Barbat. in cap. penult. col. 2. de fideiuss. vbi ponit casum singularem, in quo filiusfam. potest esse in iudicio sine consensu patris. Et quid si pater non vult consentire, Afflict. in constit. Constitutionem, ver. quærit decimonono. Bald. consi. 492. In causa vertente, vol. 3. in nouis. vbi tenet, quòd in casibus in quibus patri non quæritur vsusfructus in bonis filij, filius potest esse in iudicio sine consensu suo. Ex quo infertur, quod in dote aduentitia filius potest conueniri & agere sine consensu patris: quia in dote aduentitia secundum veram opinionem patri non quæritur vsusfructus. Franc. Niconit. in repetit. cap. quoniam contra. fol. 17. num. 69. de prob. vbi allegat multa ad hoc. Et nota, quod in facti contingentia ego dicebam per supradicta, quod filius cõuentus ad dotis restitutionem defuncta vxore sua poterat conueniri, & iudicium procedebat non obstante defectu consensus patris. & sic filius habebat in hoc legitimam personã standi in iudicio, per tex. in cap. si auus, de iudic. in 6. Respondebatur ad hoc per vnum ex Regijs Consiliarijs, quod illud de plano procederet, si exequutio & sententia exequeretur in fundo dotali, & sic in re data in dotem: sed quando exequeretur in alijs bonis ipsius filijfamil. forte quia dos non extabat, prædicta non procederent sine dubio, quia pater haberet interesse ratione vsusfructus, quem habet in bonis aduentitijs ipsius filij, & vide Alberi. in d. §. necessitatem, vbi ponit vnum singulare dictum, quomodo potest verificari regula dictæ l. filiusfam. ff. de actio. & oblig. tu adde text. & ibi Rom. notantem in l. si cum dotem, §. eo autem, num. 2. ff. soluto matrim. & ibi etiam tangit, an iste consensus possit reuocari ante litem contestatam. An autem filiusfamilias possit sine patris authoritate accusari, vel accusare, vide Bald. consi. 84. vol. 5.

An autem filiusfam. possit procuratorem constituere ad agendum sine consensu patris, vide Guid. Papę singul. 450. potest tamen officium iudicis implorare. Hippol. in sua pract. crim. num. 52. & in §. sequens, nu. 53. vbi post terminum probatorium opponitur actori, quod est filiusfamil. & videtur succumbere: quia non potest esse in iudicio sine consensu patris, & quid iuris. Corta in suis memora. in verbo, filiorumfam. An autem requiratur consensus in exequutiuis, & summarijs, vide Alexan. consil. 59. vol. 2. & ibi etiam an sufficiat generalis consensus patris. & ibi, an pater possit mutare & reuocare iudicium factum cum filio sine consensu suo, Bald. consi. 193. vol. 3. in nouis. & in istã materia vide eundem Bald. consil. 492. eod. vol. An autem vasallus possit esse in iudicio super re feudali sine consensu domini, Bald. consi. 370. vol. 5. & an stante statuto in ciuitate, quod filiusfam. non possit se obligare sine consensu patris, & alio statuto, quod causæ compromittantur, nunquid filiusfamil. possit compromittere sine consensu patris, Alex. consi. 29. vol. 2. & Paul. de Cast. consi. 52. aliàs 54. in antiquis. Vide omnino Sebastian. Vant. in tract. nulli. fol. 201. num. 39. titu. de null. sent. ex defectu mand. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 180.

Ex quando pater est absens non requiratur assensus, Capp. Tholos. decis. 42. Et quod quãdo actus non valet ratione consensus quandocunque superuenerit ratificatur, Bart. in l. mater, §. hoc iure, de except. rei iudic. & in l. si tutor, C. in quib. caus. in integr. restit. non est necess. In hac decis. vide Cappel. decis. 137. & Ias. in l. si quis mihi bona, §. iussu, nume. 20. in fi. Anton. de Butr. cons. 18. An autem filius possit iurare sine consensu patris, vide Innocen. cons. 1. in 3. col. & Hippol. sing. 40. An autem filiusfam. possit sine patris auctoritate accusare vel accusari, glos. in l. 2. de accusar. & inquisit. & an possit constituere procuratorem sine patris consensu, Guido Pap. sing. 450. potest implorare officium iudicis, Hippol. in sua pract. crimin. versi. tottum, num. 72. An autem iste consensus requiratur in exequutiuis, & summarijs, Alex. consi. 59. vol. .. & ibi cum sufficiat generalis consensus patris. Et an iudiciũ factum cum ipso filiofa. sit ipso iure nullum, Bal. cons. 193. cum hac materia, Bald. consil. 492. Et an vasallus possit esse in iudicio sine consensu domini super re feudali, Bald. consil. 370. & si extat statutum, quòd filiusfam. non possit se obligare, an possit compromittere sine consensu patris, Alex. cons. 29. Et quid si pater nolit consentire, Matth. in const. Constitutionem diuæ memoriæ, ibi, xij. quærit. & Bald. consil. 492. & pro ista decis. vide Barbat. in cap. penult. col. 2. de fideiuss. vbi ponit causam, quòd filiusfam. possit esse in iudicio sine consensu patris. & quid si pater nolit consentire, Matth. in constit. prædicta, & vide Bald. consi. 492. incip. In causa vertente, vbi tenet quòd in casibus, in quibus non queritur vsusfructus in bonis filij, quòd filius possit esse in iudicio sine consensu patris, Franc. Nicon. in repet. cap. quoniam contra, de probat. fol. 17. num. 69. & Iacob. in l. profectitia, num. 10. ff. de iure dot. Bald. consi. 7.

incip. Punctus est. Socin. cons. 100. num. 3. Iaf. in l. post dotem, col. fin. sol. matr. Et in facti contingentia dicebatur, quòd filiusfam. conuenitur ad restitutionem dotis defuncta vxore poterat conuenìri, & iudicium procedebat non obstante defectu consensus paterni quatenus patri non competebat vsusfr. in dote, per text. in cap. si annum, de iudic. in 6. & Albert. in l. non solum, §. necessitate, C. de bon. quæ lib. vbi ponit vnum singulare dictum quomodo po test verificari reg. d. §. necessitatem, si filiusfa. ex omni contractu oblig. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 180.

IN princ. ibi, Quæritur vtrum dictum iudicium. Aduerte, quod ista exceptio tu ex filiusfamil. potest opponi in quacumque parte iudicij, ita dicit Alex. in l. sed & si, ff. de acquir. hæred. & adde Lanfranc. in repet. cap. quoniam contra, in glos. super verb. confessiones, 1. col. de probat. *Mar. Anton. Puluerin.*

In Decis. 181.

APOCA priuata sine testium subscriptione non probat nisi testes deponant vidisse eam scribi, etiã si sit facta comparatio literarum, vide omnino Alex. cons. 123. col. 3. vol. 1. & consil. 76. volum. 3. de scriptura priuata, quod fidem non faciat, vide Dec. cons. 94. vide Soc. cons. 41. vol. 1. col. 1. vbi de comparatione literarum, & epistolæ ibi tenet, quod ista testificatio. Adde Lucam de Pẽna, in l. fin. C. de cond. debito. lib. 10. vbi dicit, quod si producitur scriptura scripta manu alterius, tunc facit fidem quando constat, quod ipse scripserit, & hoc aut con fessione propria, aut iuramento ipsius, aut per dicta testium deponentium seipsos interuenisse, quod ipse contra quem producit eam scripserit, §. si quis igitur, in Authent. de instr. cautione, nec creditur testibus dicentibus se cognoscere manum seu scripturam scribentis contra quem producit, nec admittitur comparatio sola, vt ibi latè per eum subdentem post Specu. quod priuata scriptura non facit quandu sunt mortui testes, quia se subscripserunt, quod nota in sigillo authoritate munito. ibi, ꝙ talis apostilla, refert cons. 65. colum. 2. aliàs 605. *Ioan. Angel. Pisanellus.*

Decisio 181.

NOTA ꝙ in scriptura priuata scripta manu alicuius debitoris mortui licèt verificatur per testes per comparationem dictæ scripturæ etiam scriptam ma nu illius, ex quo non sunt testes subiecti, non facit fidem ad condemnandum nisi per testes deponant ha bere notam dictam scripturam, & se fuisse præsentes quando fuit scripta. Ad materiam huius decisionis, adde Bertrand. cons. 140. volum. 2. ibi, facta comparatione, de ista materia comparationis litterarum, vide Alexandrum cons. 249. Ponderatis his, vol. 6. num. 2. & 3. & per Lanfranc. in cap. quoniam contra, de proba. in ver. instrum. productionem, nume. 51. vbi plenissimè. Barb. consil. 58. vol. 4. Pau. de Cast. consil. 87. vol. 2. vbi dicit quod in apochis sola litterarum comparatio non facit fidem plenam, sed semiplenam, & per eundem Pau. de Cast. cons. 467. in prima parte, & ibi in apostillis, Luc. de Pen. in l. fin. C. de conuenien. fisci. debit. ibi, nisi habeat subscriptionem trium testium, vide Cepol. cautel. 89. vbi tenet quod si vnus ex testibus mortuus est apodissa nihil probat. tamen Abb. in capit. 2. de fide instrum. dicit contrarium. ibi, deponentium quod ipsi non fuerunt præsentes, Paul. de Cast. cons. 193. colum. fin. vol. 1. omnino Dec. cons. 615. vbi de ista decisione loquitur, vol. 4. Corn. consil. 28. In hac consultatione, vol. 3. vbi nota. ibi fuit totum, adde Grammar. decis. 84. & supra decis. 104. vbi fallentia istius decisionis. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 181.

IN materia comparationis carceratorum, Alex. consi. 239. col. 6. incip. Ponderatis his, nume. 2. & 7. Bertrand. cons. 140. num. 6. versic. & subdebam. An apodissa non subscripta à testibus probet, per Dec. cons. 615. *Hier. de Martino.*

In Decis. 181.

IN princip. Sed pone quod producitur apodissa scripta à tertio, sed subscripta à debitore cum subscriptione trium testium, vide supra in decis. 104. & adde Grammar. in decis. 84. incip. Fuit producta scriptura, & de ista comparatione, vide quæ pulchrè dixit Lanfranc. in repe. cap. quoniam cõtra, in verb. sequitur, de instrumentorum productione, 16. col. vers. quia dictum est de comparatione, vbi vide omnino, & ad materiam comparationis litterarum, vide omnino Angel. in Auth. de instrum. caut. & fid. §. 1. vbi loquitur pulchrè, & multa notanda in practi. dicit, & adde Hippo. in repet. Rub. C. de probat. 15. char. col. vlt. ver. vlterius modo, nume. 297. & in l. de minore, §. tormenta, col. pen. vers. limita etiam prædictam regul. ff. de quæst. & adde quod notabiliter dixit Paul. de Castro in l. verbum, num. 2. C. ex quib. caus. infam. irrogat. vbi tenet quod negans scriptum esse manu sua cum iuramento potest cogi per iudicem ad scribendum, idẽ tenet Ang. vbi sup. §. 1.

In eadem decis. nu. 4. ibi, Vt per illam fiat compa ratio litterarũ, adde an comparatio faciat plenam, vel semiplenam probationem, vide Gramma. in decis. 34. col. 6. Bald. in Rubr. C. de fide instrum. col. vlt. in princip. versic. tertium supplementum, vbi vide omnino.

In eadem decis. num. 7. ibi, Et ideo famosus Doctor. Adde Grammat. decis. 84. fuit producta scriptura, vbi refert, & sequitur consiliũ prædicti Francisci de Aretio.

In eadem decisio. in fi. ibi, Sed sunt testes qui dicunt. Adde quod istam sententiam sequitur Alex. cõs. 300. Perspectis his, 1. & 3. col. & cons. 327. viso processu, col. 2. prout refert Hippol. in Rubr. C. de probat. char. 15. col. vlt. in fi. vers. sed casu quo, nume. 299. vbi vide omnino. *M. Ant. Puluer.*

In Decis. 182.

STIPVLATIO de iudicato soluẽdo non committitur contra fideiussorem nisi condemnato principali, & ibi Abb. in cap. & clerici, ex processu nullo condemnatio sequitur, si

M con-

confitetur debitor, idem sequitur Bologn. conf. 80. col. pen. & fi. & ibi dicit hoc procedere in criminalibus, vide Alex. conf. 54. col. 1. vol. 3. quid in criminalibus per Bart. in l. si confessus, de custo. reo. vide in decis. 372. & supra 176. ibi, quod si non competebat, vide in decis. 289. sententia lata per iudicē scieo tem citatum impedimentum non tenet. ibi, vt notat glos. in l. iubemus, vide in decis. 245. ibi, secus quando esset facta coram notario. cōfessio coram notario non probat nisi de confessione iudicis quando actus dicitur fieri in iudicio, vide Corf. singul. suis, in verbo, confessio. ibi, requiritur ministerium, facit quod dicit Alex. in l. postquam liti, col. 2. in princ. C. de pactis, quod licèt renuncians liti videatur renūciare & iuri, hoc non habet locum in beneficialibus, in quibus requiritur consensus superioris. ibi, fideiussor dicit, obstat Bart. in l. si pupillus, de admin. tutorum, dicit, quod tunc obstat excep. cedendarum quando sunt sublatæ actiones in facto eius qui debet cedere, vide in decis. 343. ibi, dicebant aduocati, ista excep. cedendarum potest opponi etiam executioni sententiæ, Bald. conf. 586. incip. Casus, vol. 3. ibi, quia Bar. consimilis patri, in l. stipulatus, vide omnino de beneficio cedendarum per Soc. conf. 200. computatis consilijs patris, sed an consentiens alienationi alicuius rei, & sic non potest hypothecam cedere, in alia se repellatur exceptione cedendarum, Bald. consuluit quod non, nisi dolo fecerit, in consi. 389. ver. secundum punctum, in 1. vol. in antiquis, vbi quando renūciat beneficio cedendarum, vide omnino Dec. conf. 327. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 182.

Ibi, necobstat secundum motiuum. Accusatus donec non est conuictus, est integer homo, Hippo. in sua pract. crim. § diligenter, num. 170. & consil. 74. num. 25. & Dec. consi. 66. num. 3. vol. 4. & melius Barb. conf. 40 col. 1. & vol. 3. & consi. 29. nume. 30. vol. 1. dicit q̄ carcer non est terminus pœnæ, & ideo si contra testem objicitur quod fuit carceratus non aggrauat opinionem, debet ergo probari testem fuisse punitum de tali delicto, non autem fuisse carceratum, ibi, ideo primo formabo, vide Soc. consil. 123. vol. 4. & supra decis. 143. ibi, quæritur quid iuris, vide Bald. consil. 4. vol. 1. in nouis. ibi, idem videtur dicendum, quando renunciat omni legum auxilio, de qua renunciatione, vide per Claudium de Seisello, in l. 1. §. ex nansi agio, alias §. ex contratio, ff. de acquir. possess. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 183.

Adde Dec. in conf. 27. *Hieron. de Mart.*

In Decisione 182.

Num. 2. ibi, Quod ex processu nullo. Adde eundem, infra decis. 195. circa fin. & decisio. 372. in fine.

In eadem decis. num. 5. ibi, impedit processum ad vlteriora. Adde Grammat. decis. 85. incipien. Dum Magnificus.

In eadem decis. nume. 10. ibi, Deinde creditor liberauit. Adde Ias. in l. duobus, in princ. ff. de iureinc, & ibi dat vnam optimam cautelam.

In eadem decis. num. 12. ibi, Nec obstant in contrarium allegata. Adde Dec. conf. 27. & pro vitili mea facultate, vol. 1. & vide Rom. consil. 471. In eo quod quæritur. *M. Ant. Puluerinus.*

In Decis. 183.

Mater præfertur auo paterno in tutela, maximè quando esset aliqua suspicio quoad auum, vide in decis. 181. ibi, & probatum fuit an emancipatio facta coram iudice incompetenti ex diuturnitate temporis præsumatur valida facta & solenniter. dic quod non, si per instrumentum emancipationis constat de incompetētia, vide Dec. conf. 13. in prin. vbi in fi. tenet contrarium. ibi, dicit educatio liberorū, adde quod licèt ex forma statuti mater excluderetur ab hæreditate filij, non tamen excluditur à tutela, Decius conf. 16. per totum, vbi quæso videas, adde bonum tex. in fi. §. si verò, in Authen, vt sine prohib. vide quæ notaui ad Bart. in Authen. matri & auiæ, C. quando ma. tut. offi. fungi potest. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 183.

Vide decis. 207. 183. 282. 262.

Ibi, & quia fuit allegatum. Adde quod ista præsumptio, quæ insurgit ex antiquitate temporis tollitur ex inspectione instrumenti, si de contrario constat, Pau. de Cast. conf. 48. In causa quę vertitur, colum. 5. sed contra eum Alexand. consi. 59. lib. 1. & Dec. conf. 13. num. 2. & conf. 564. num. 12. vol. 3. & Aretin. conf. 30. licet Alex. conf. 1. vol. 4. sequitur sibi contrarius opin. Pauli, sed pro concordantia vide Crot. in repetit. l. sciendum, num. 12. ver. vltimo fallit, ff. de verbo. oblig. & Dec. conf. 13. num. 2. & consil. 409. nu. 9. & conf. 541. vol. 3. Bertrand. conf. 154. num. 8. vol. 2. Afflict. in cap. 1. vers. sexto notandum, num. 4. si de feud. fuerit controu. inter dom. et agnat. Dec. conf. 410. vol. 3. per totum. ibi, de prędicto consilio Pauli, & eius intellectu plenè loquitur Ias. consil. 176. num. 6. vol. 2. col. fin. Bart. in l. 2. C. si aduers. rem iudic. Dec. in d. consil. 409. num. 12. quod consilium est idem cum conf. 410. Ias. in l. emancipati, in princip. C. de collat. Barb. conf. 33. num. 4. vol. 2. & & in capit. peruenit, col. 4. in fi. de empt. & vend. ibi, secunda ratio. An præsumatur emancipatio si pater dimisit bona inter filios, Soc. conf. 33. num. 1. vol. 1, aliàs 3. & emancipatio an possit fieri coram iudice chartulario, vide Corne. conf. 259. per totum, vol. 3. quod consilium est repetitum de verbo ad verbum eo. vol. consil. 238. Dec. consil. 13. vol. 1. pro tenui facultate, 1. col. num. 2. vbi tenet non valere emancipationem factam coram notario, Ang. cōs. 93. visis & inspectis. An autem emancipatus renuncians emancipationi reintrat primam potestatem, Corn. consil. 228. incip. Qui dictus, vol. 4. in littera F. vbi tenet, quod non, an autem possit fieri per procuratorem, vide cap. 9. glo. in l. cum proponas, in ver. tradidisti, C. de dolo malo, vbi tenet quod non, sed bene potest fieri coram defensore ciuitatis, glos. in l. emancipati, & ibi Bald. C. de emancipa. Ange. conf. 44. & ibi an possit fieri per procuratorem, de quo vide l. penult. C. de emancip. libero. & Bart. in l. post mortem, §. 1. ff. de adopt. & in l. Gallus, §. forsitan, ff. de liber. & posthum. & ibi Imol. & Doctor. & Paul. de Cast. conf. 174.

consi. 174. Ad primum quæsitum. Ias. in l. emancipati, C. de collat. Alex. cõsi. 135. vol. 4. col. 5. & istud consilium est Barb. in cap. requisisti, col. 4. circa fin. de testa. Iacobi. in l. si filius, num. 1. ff. de prob. quem vide omnino. & Dec. in d. l. emancipati. sed an semel emancipatus possit iterum emancipari, sicut legitimatus. Paul. cons. 48. vol. 1. & infra decis. 247. ad idem Bal. in l. actus, C. de ferijs, & in l. post mortem, vbi Doctor. ff. de adopt. Speculator in tit. natis ex libero ventre. vbi ponit instrumentũ emancipationis. Et adde, quod per instrumentum emancipationis probatur patria potestas expressè Bald. in l. fi. col. 5. de sentent. pass. Afflict. constit. scire volumus, col. 1. & probatur etiam filiatio per instrumentum emancipationis, consi. 88. vol. 7. num. 8. & Instit. de libert. §. 1. circa fin. & Iacobi. in l. si filius, nu. 6. ff. de prob; & an legitimatio possit fieri per procuratorem, Bal. consi. 131. vol. 1. Barbat. consil. 35. vol. 2. Areti. in §. aliquando, num. 6. & ibi bona additio, Institu. de nupt. Bald. in sua Marg. in ver. legitimatio. nu. 1. & in materia emancipationis, vide Aret. in §. preterea; nu. 8. vbi multa nota. Inst. quib. mod. ius pat. pot. sol. & Ias. in l. si prius, num. 44. ff. de noui oper. nunc. & quid si appareat emancipatio expressa & inualida, an præsumatur pro ea ex cursu temporis? videtur quod non, secundum Paul. de Cast. cons. 81. vol. 2. & vide omnino Bar. in l. 2. C. si aduer. rem iud. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 183.

AD materiam huius decis. vide Corn. cons. 129. vbi multa. Vers. & primo. Adde quod ista præsumptio quatenus insurgit ex antiquitate temporis tollitur ex inspectione instrumenti de quo constat. Paul. de Cast. cons. 98. incip. In causa quæ vertitur, col. 5. aliàs est cons. 50. sequitur cons. 1. Alex. col. 3. idem Alex. tenuit contrarium in consi. 59. vol.... & Deci. cons. 13. num. 2. & cons. 164. num. 12. & consi. 36. col. 3. in fi. Aret. cons. 36. & an emancipatus renuncians emancipationi relabatur in patriam potestatem, Corn. cons. 228. col. fin. vbi tenet, quòd non. *Hieron. de Martina.*

In Decis. 183.

IN princ. Sed iuxta hanc decisionem quæritur, An auus maternus præferatur patruo de iure, vide omnino Dec. cons. 188. In casu proposito. & adde eũdem infra decis. 281. verum auia. Et adde an auus paternus præferatur in tutela matri pupilli, vide Io. Pet. in sua pract. in for. libel. quo. agit. ad redden. ratio. tute. In glos. 1. in ver. in suo vltimo testamento, 2. col. vers. quid si mater, nu. 7. *Mar. Ant. Pulu.*

In Decis. 184.

INVECTA aliena bona nisi sciente domino, & vt perpetuo ibi sint non obligant, vide melius quàm alibi per Modern. in tract. de pignor. char. 17. col. 4. cum seq. Ibi, procedit, adde quod ibi propriè dicitur res vbi posita est vt perpetuo sit, Aret. cons. 10. col. 2. in fine. *Ioan. Angel. Pisanellus.*

Decisio 184.

ARTICVLI ex parte domini domus locatę.

Tria requiruntur vt bona aliena intelligantur obligata.

An bona aliena reposita in domo locata intelligantur obligata pro pensione dictæ domus, taliter quod locator possit executionẽ facere super eis sunt variæ opiniones, tamen concludunt quod non potest exequutionem facere. *Prosper Carauita.*

In Decis. 185.

OMPROMITTI causa non debet inter coniunctos lite cõtestata, Dec. cons. 44. vide bonũ verbum Imolæ relatum per Alexand. in l. si sic stipulatus, de verbo. oblig. & vide Capic. decis. 48. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 185.

AN autem ista Pragmatica de qua hic, liget clericos, Alex. cons. 220. vol. 2. & qualiter istud etiam in minoribus statutum intelligatur, vide Alexand. consi. 82. num. 2. vol. 1. Hippol. in l. seruo, num. 11. ff. de sicar. & in repetit. Rubr. ff. de fideiussor. col. 27. vbi plenè. & an liget minores, Alex. cons. 254. vol. 6. & si est læsus ex compromisso facto vigore dicti statuti an restituatur. Afflict. in constitut. minor. iur. in Glos. 3. & vide omnino Parpal. in repetitio. l. si quis maior. fol. 3. C. de transactio. vers. sed ato limitatur. & ibi ponit multa ad hanc materiam. An autem conclusio in causa impediat petitionem compromissi, vide Bal. cons. 255. Post conclusum, vol. 4. in nouis. qui dicit, quod sic. & Hippol. in sua pract. crimin. §. quoties, num. 48. Quid autem si compromissum necessarium ex causa statuti non est petitum in causa principali, an possit peti in causa appellationis, vide Paul. de Cast. cons. 73. Quod in causa appellationis, vbi tenet quod non: quia præsumitur calumniosè peti, quasi petens diffidat. & sequitur Alexan. in l. si causa cognita, col. fin. C. de transact. & cons. 82. In causa vertente, col. penult. vol. 1. & cons. 72. vol. 3. Videtur prima quasi de ratione, col. 4. in fine. plenè per Ias. in l. elegantet, num. 4. ff. de condict. indebiti. Hippol. in sua pract. §. ordine, num. 48. Adde quod compromissum post publicatas attestationes peti non potest, quia præsumitur calumniosè. Ita Bald. singul. in l. 1. ff. de transact. Ludo. Rom. in l. prætor ait, §. 1. ff. de noui oper. nuncia. Paul. de Cast. in l. fin. C. de compensat. & in prima const. C. col. 1. vbi dicit ita de facto habuisse. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 185.

AN liget clericos hæc pragmatica, vide Hippol. in l. seruo, num. 2. ad leg. Corn. de sicar. & in repetit. rubr. de fideiussor. col. 27. & an liget minores, Alex. cons. 254. vol.... & si est læsus ex compromisso facto vigore statuti prædicti an restituatur. Matth. in constitut. minorum iura, glos. 3. An autem conclusio in causa impediat petitionem compromissi, vide Bald. cons. 79. incip. Post cõclusionem; aliàs est cons. 144. vol. 4. in nouis, & dicit quod sic, & vide Hippol. in suo tract. crim. §. sequens, num. 48. Et si compromissum ex causa necessaria non est petitũ in causa principali, an potest peti in causa appellationis, Paul. de Cast. cons. 73. qui tenet quod non. sequitur Alexan. in l. si causa cognita, in vlt. col. C. de transact. & in cons. 82. incip. In causa vertente, col. pen. vol.... & in cons. 72. vol. ... incip. Videtur prima consideratione. & per Ias. plenè in l. eleganter, num. 4. ff. de con-

iuncta glos.in l.1. in verbo super, C. com.de legatis, & ibi idem ita decidit Bal.in l.quoniã nouella, C.de inoffic.testamento, circa finem. sequitur Soc. ponderando dictionem super,cons.85.in nouis,ibi, quia alij domini. istam secundam opin. secutus est Alex. cons.61.in fine,in 2.vol. & vide istam quæst. perfectè examinatam per Socin. in l.Fidianus , in pen. & fin.col.ff.de condit.& demon.ibi,possit compensare debitum,secus si simpliciter consentiret. *Ioan. Angel. Pisanellus* .

Decisio 162.

Ia 1, item dicit illa soror, vide Guliel. de Benedict.in repetit.cap.Raynutius,in glos.si absque liberis, num.147.de testa. ibi , nam filius dicitur creditor in legitima, adde Curt.cons.13.col.fin.ibi, dicebant illi tertij possessores, vide Dec.cons.285. nu.7. & Bologn. cons.59. ibi, quod super bonis paternis, vide Alexand.cons.156. nume.3. vol.6. & Roman, cons.38.& Paul.de Cast. consil.33.vol.1.ibi, vt bona patris,adde quod Bald.Noueli.in tract. de dot.in 14.priuilegio dotis, col.12. versic. potest inferri, tenet, ꝙ pater cogitur dotare filiam etiam carceratus, Paul.de Cast.cons.327. 1.vol.in nonis, col.2. sentit contrarium , & Lapus in repetit. capit. per vestras, fol.82.col.4. & adde quod hoc non videtur verum, quia dos,& alimenta a patri procedunt,& tamen pater si non habet, nõ cogitur alere, nisi derelinquatur quod viuere potest, & nunc non carceratur, Decius cons.191.in fine,Gramma.decis.90.

Legitima est quota bonorum.

Obligatio personalis non sequitur possessorẽ tel. *Prosp. Caran.*

Super Decisio.162.

De dictione super, vide Alexand.cons.156. nume.3. Roman. cons.388. Paul.consil.333. *Hieron. de Martino.*

In Decis.162.

In decis.162.nu.1.ibi, Dicit ille soror.facit quod idem auctor dicit supra, in decis.95.

In eodem nu.1.ibi,Quod bona quæ ipsi &c. Adde eundem supra decis.76. quoniam vide.

In eadem decis.num.2.ibi, Dicit item dicit illa soror. Adde eundem Matth. supra in decis.160. aliud fuit, vbi etiam declarat istud paragium quantum est, & adde Dec.cons. 26.col.pen.in fine,versic.non obst.quod etiam in quantitate,et declarat etiam ibi, an dotata à patre possit petere supplementum dotis congruæ attenta constitutione huius Regni, In aliquibus.

In eadem decis.nu.3. ibi, Nam filius dicitur creditor in legitima. Adde an autem hoc ita indistinctè procedat,adde Alexan. in apostill. ad Bartol. in l.gerit, ff.de acquir. hæred. & Dec.in cons.336.non patua,col.5.circa fin.& Ias.in l.3.C.de iuris, & fac. ignor.& Iacobin.in l.si arrogator, 5.col. vers. & est ratio,num.35.ff.de adopt.

In eadem decis.num.5.ibi , Quærebatur quid iuris. Adde eundem Matth. in constit. in aliquibus, col.10.versic.sexto quæritur,vbi per duas columnas examinat præsentem quęstionẽ, & ponit etiam formam petitionis quam debet dare mulier in iudicio.

In eadem decis.num.6.ibi, Verbum,super,importat obligationem, & adde Bartol. in l.fundus, ff.de ann.leg.& vide Roman.in singul.365.incip.Comprestа mihi, & Cremens. sing.45. incip. Mutuaui.

In eadem decis. nu.7.ibi, Et sic non competit tacita, sed an pro legitima quę competit filio in bonis patris, competit tacita hypotheca pro dicta legitima sibi debita, adde Dec.cons.235. col.5. versic. in contrarium , vbi tenet ꝙ non, nisi quando legitima esset relicta filio,quam opinionem refert & sequitur Antonius Negusant.in suo tract. de pignor.in quarto mẽb.secundę partis,ver.vigesimusquartus casus, fol.53. vbi omnino videas latissimè examinantem, & adde Grammat. in decis.90. insurrexit,vbi refert Afflict. hic. *Marc. Anton. Puluerinus.*

In Decis.163.

Non per cessionem, vt per Alexan.con sil. 87. in fine, vol.1. ibi, Pau.de Cast. post Bart. vide in decis.402.ibi, Ang. in l.si pars litterarum, idem in vẽditore consuluit Alexan.cons.129. in fine, vol.1. quid autem in confessione debitoris an obstet contra fideiussorem, vide Bald.cons.318.volum.1. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 163.

Ad istam decis.adde infra decis.381. Iacobin.in l.1.num.7.ff.de iud. vbi ponit etiam multos effectus iuramenti, & in l.certi condictio, nume.4. ff.si certum petat. Guliel. in repet.cap. Raynutius,in ver.testam. lo 3.num. 34.de testam. Ias.in §.bonæ fidei, Instit.de act. col.pen. num. 88.ibi,quia aliàs mutaretur iuramenta præcisè obligant, vide rationes huius dicti plenè per Pet.de Monta. in repet. l.si fundum, C.de pact. inter empt.ibi, quidam alij domini, Istam secundam opinionem sequitur Alexand. cons.61. in fine,vol.5.& vide plenè Soc.in l.Iulianus,ff.de condit. & demonstrat.col.fin. ibi, quia fuit visum , vide Turma.in tract.suo de compend.col.24.ver.hæsitatum est.ibi,sed in dicto processu, vide decis. Parlamenti Delphin.367. Aret.cons.16.in fine,& Guliel. in repet.cap.Raynutius,in ver.testamentum,nu.34. fol.179. de testam.ibi, in d.processu, vide Iacobin. in l.si tibi decem, §.nos autem,in fine,ff.de pact.

Ita quod debitor pauper poterit compensare debitum actori, de quo actor ipse tenebatur suo creditori, qui creditor cesserat ipsum debitum pauperi debitori prædicto.

Super Decis.163.

In hac decis. vide decis.381. Iacob.in l. 1. nu.7. ff. de iudic.vbi ponit etiam multos effectus iuramẽti,in l. certi condictio,num.4.ff.si cert.pet. Guliclm. in cap. Raynutius, vers.testari,lo 3.nu.34.de testam. & ibi quoque de effectibus iuramenti, Ias. in §.bonæ fidei, col. penult.num.85. Instit.de actio. *Hier. de Martino.*

In Decis.163.

In princ. Adde Ias.in l.cum qui.§.si iurauero,in 1.col. in fi. ff.de iureiur. vbi diffusè examinat hunc articulum, & Hippol.de Marsil.in sing.208. incip. Compensatio.& adde Matthesila.in sing.54. incip.

Nota

Nota quod iuramentum, & an exceptio compensationis extinguat actum, & an exceptioni compensationis renunciati possit? & an aduersus instrumentum dotale opponi possit, vide eúdem T. in dec. 1 21.

In eadem decis. nu. 2. ibi, Quid an alij. Adde hanc sententiam tenuit Matthesilan. in sing. 54. incip. Nota quod iuramentum.

In ead. decis. num. 5. ibi, Vtrum confessio cedentis noceat cessionario. Vide eundem Afflic. supra in decis. 150. col. vlt. versic. quinta conclusio. *Marcus Anton. Puluerinus.*

In Decis. 164.

EMINATA confessio absente parte obligat confitentem, verba continuata, & iurata obligant iurantem seu renunciantem, vide supra decis. 110. & Delphio. decis. 24. ibi, quia non solum interat pro ista parte geminatio verborum inducit priuationem ipso iure, & ita cósuluit Curtius consi. 20. seu 70. item important veritatem, vt si dicatur habetur, & sic licet verbum habetur, denotet fictionem, Curtius cons. 35. 2. col. in princ. in l. manifestè, in fine, de iureior. Ias. in l. 1. §. fin. ff. quod quisque iuris, ibi, ex interuallo dictum. ratio est, nam vbi actus reiteratur præsumitur deliberatio, Decius post Bald. cons. 15. col. 2. quæ geminatio reddit actum efficacem, Dec. consil. 10. 2. col. vide eundem in l. legem, C. de pactis, ibi, fuerat iuramentum, vide supra decis. 83. & infra in decis. 387. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decis. 164.

CONFESSIO enunciatiua nō præiudicat confitenti, sed confessio dispositiua, & ex certa scientia facta, & probata per testes valet, vide omnia.

Ad istam decis. adde omnino decis. Delphin. 24. & 272. & tex. in l. desiderium, C. de postli. quos not. Crem. singul. 104. Iacobin. in tract. feud. in ver. dicti vasalli permiserunt, col. 8. Hippo. in repetit. Rubr. de probat. col. 22. ibi, item teneas. ibi, item videbatur dicendum, quod talis confessio, sed contra obstat l. desiderium, supra alleg. & Cremen. singul. 104. ibi, item accedat ad hoc, vide sup. decis. 83. et decis. 339. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 164.

VIDE omnino decis. Delphi. 24. & 272. & vide text. in l. desiderium, C. depost. quem not. Crem, sing. 104. Iacobin. in tract. feud. in verb. dicti vasalli promiserút recognoscere, in 8. colum. vbi pulchrè Hippol. in repet. Rubr. de probatio. col. 22. ibi, rem teneas, vide dec. 337. vbi de materia decis. præsentis. *Hieron. de Mart.*

Decisio 164.

IN princip. ibi, vtrum confessio, at recognitio per quendam secularem &c. quod territorium quod ipse tenebat erat cuiusdam monasterij in absentia vtrú teneat, adde eundem Afflict. supra decis. 83. vbi vide omnino, & adde Iacobin. in suo tract. feud. colum. 8. versic. subsequenter est quærendum, vbi etiam vide omnino.

In eadem decis. nom. 2. ibi, Quid si confiteor rem meam esse ecclesiæ, &c. Adde confessio, & recognitio facta per aliquem q talis res est ecclesiæ, vtrum ex hoc probetur rem illam esse ecclesiæ, & de confessione facta parte absente, an probet plenè, vel semiplenè, vide infra in decis. 364. & an verba enunciatiua a fauore piæ causæ inducant dispositionem, vide supra in decis. 83. 1. col. in fi. & vide Dec. consi. 159. 2. col. in princ. *Marcus Antonius Puluerinus.*

Decisio 165.

N impedimentum reassumptionis instrumenti, accuset asserédo esse falsum. Ad istam decis. vide supra decis. 113. & Gramma. decis. 106. num. 7. *Prosper Carauita.*

In Decis. 165.

IN princ. Adde eundem supra decis. 113. fuit dubitatum, vbi aliter videtur dicere quam hic. *Marc. Ant. Puluerinus.*

In Decis. 166.

ESTAMENTVM subscriptione triú testium non probat testamentum esse validum, nisi omnes septem testes essent subscripti. ibi, tertio semper si facienda iuxta hanc quæst. firmo vnam an si notarius conficiat instrumentum cum duobus testibus vt erat testamentum factum inter liberos, q est validum cum duobus testibus, l. hac consultissima, C. de testamentis, an istud instrumentum faciat fidem ex his colligitur, quod ex quo sunt subscripti faciunt fidem & valet instrumentum, Soc. cons. 11. col. 1. in fine, vol. 3. tenet contrarium, aliud tractari de solennitate instrumenti continens testamentum, aliud de solennitate testamenti, vide ibi, sed Docto. extendunt, adde quod vbi agitur de probanda solennitate rogati notarij in testamento, quod duo testes sufficiunt, Decius consil. 1 1. vers. quarto de rogatu. ibi, posset probari per duos testes. tenor potest probari per duos testes, adde quæ requiruntur vt dicti testes probent, per Alex. cons. 196. col. 2. non obstat quod nulli, vol. 2. vide infra in decis. 274. *Ioan. Angel. Pisanellus.*

Decisio 166.

ADDE eundem Afflict. in constit. instrumentorum robur, col. 3. & 11. ibi, igitur cum non reperiatur constitutio, vide Moder. Consen. in c. quoniam contra, num. 35. de probat. ibi, nisi talis Iudex, & ta lis notarius. De materia subscriptionis, vide Paul. de Cast. in l. qui Romæ, §. Chrysogonus, col. 1. ff. de verb. oblig.

An testamentum possit reddi inualidum attento in eo apparent tres testes subscripti propria manu eorum, alij verò quatuor funt tantum notati manu notarij, & mortui sont? fuerunt multa pro & contra allegata, demum non fuit super hoc decisum.

Si aliquis testis nescit se subscribere, tunc per aliú portetur eius manus & fiat in presentia testium ipso mandante.

Consuetudo est optima legum Interpres. *Prosper Carauita.*

In Deci-

In Decis. 166.

IN princ. Vide omnino Matth. in const. instrumentorum robur, 3. col. vers. sed tertio utiliter, nu. 4. *M. Ant. Pulver.*

In Decis. 167.

COLONO possidente nomine hæredis transfertur in eum possessio, licèt eam non apprehendat, vide nunquid colonus possideat per D. Ioann. Baptistam de Castelliono in suo compend. posito post sing. Cremen. col. 9. Alexand. consi. 33. col. fin. vol. 3. tenet, quod possessio ciuilis continuetur in hæredem. Ibi, post mortem, vide infra decis. 325. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 167.

IET, non transit ad filium. vide Bald. cons. 416. vol. 3. vbi an possessio defuncti transeat in hęredem absque apprehensione. & an statutum possit transferre, & quid in feudalibus. Guliel. in repet. c. Raynutius, in ver. mortuo, lo 2. fol. 396. num. 69. de testam. Barbat. in cap. quia ingredientibus, col. 4. de testamen. & an hæres vniuersalis possit propria authoritate ingredi, & continuare possessionem defuncti. Bald. consi. 452. vol. 4. aliàs cons. 108. vol. 2. & dicta Dŏna Catherina ibi superuenit in ista discussione. not. pulchrum intellectum ad l. cum heredes, ff. de acquir. poss. *Prosp. Carauita.*

In Decis. 167.

IN princ. ibi, Interdicto vti possideris. Ad materiam interdicti vti possideris, vide supra decis. 145. & 155.

In eadem decis. num. 5. ibi, Nota quòd possessio. Adde limitatio. aureā ad l. cum hęredes, ff. de acquir. poss. adde eundem infra decis. 325. ver. item fuit conclusum. adde alium casum in quo transit possessio in hæredem sine apprehensione, videlicet, quando quis constituit possidere pro se, & hæredibus, ita dixit Batt. in consi. 96. Inuocato, vbi omnino. *Marc. Ant. Pulverinus.*

In Decis. 168.

PRAELATVS confitens debitū vel quoletans aliquē in vltima voluntate non præiudicat successori, vide de confessione prę lati quæ latè deducit Barbat. consil. 17. col. 4. impugnans Paulum de Cast. ibi, quędā quietatio, an autem prælatus possit repudiare legatum factum ecclesiæ ponunt Doctor. in l, legatum, ff. de legatis primo. vide Ias. in l. 3. §. si filius meus, ff. quod quisque iuris. ibi, ea quæ notantur, vide quæ posuit Decius consi. 474. aliàs 174. vide intelligentiam per Baldum cōsi. 429. quia communis est opinio, vol. 4. in nouis. Ibi, an confessio prælati sine, vide supra decis. 101. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 168.

AD istam decis. adde Moder. Consent. in c. fin. num. 54. col. pen. de præscript. vbi de hac decis. faciunt mentionem. & Cassan. consi. 43. num. 21. vbi an actus factus ab infirmo præsumatur fraudulentus. & Paul. de Cast. cons. 293. num. 1. vol. 1. vbi si confessio prælati noceat successori. & consi. 1. in antiquis. Federicus de Sen. cons. 143. Confessio facta. Alex. consi. 116. vol. 7. Socin. consi. 91. vol. 3. Imol. in cap. fin. de præscriptio. Bald. cons. 429. Quia communis opinio, vol. 4. Et an confessio thesaurarij noceat domino vel ciuitati, Bald. cons. 453. Ordo rei. ibi, pro eo quia facta fuit: vide tex. in l. cum patrem, §. fraudis, ff. de bonis damnat.

Confessio debiti facta in vita nocet hæredi, sed in morte non nisi iurata. *Prosp. Carauita.*

In Decisio. 168.

IN princ. Et an Abbatissa possit transigere cum consensu sui conuentus super legatis factis ipsi monasterio, vide Roman. cons. 184. visis, quæ narrantur in facto. Adde quid si statuto caueatur, quòd mulier non possit se obligare sine præsentia duorum propinquorū, si quietauit prædicta mulier aliquem suum debitorem sine dicta solennitate ualeat, vide Rom. cons. 394. Præsupposito, & nota ad ius Longobardum. *Mar. Ant. Pulver.*

In Decisio. 169.

PROCVRATOR condemnatus ad rationem reddendam si non reddit potest contra eum iurari in litem, quod non datur hæredi, nisi sit bene informatus. Ibi, dicebat dominus Carolus. hoc etiam firmat Alex. cons. 71. col. fi. vol. 3. Ibi, nec obstat, quod hocmet tenet Soci. consil. 89. col. vlt. in nouis, vbi post Bald. dixit non requiri, quòd tale iuramentum apertè deferatur. Ibi, & quia ista est sententia Sacri Cons. habet vim legis, vide s. decis. 96. in fine. adde quod licèt faciat ius in regno, tamen non ligat personam Regis, ideo per aliam sententiam Regis potest retractari per ea quæ alleg. in decis. 383. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 169.

AN & quando sit deferendum iuramentum in litem, de quo hic tractatur, vide Iason. consil. 174. num. 3. vol. 2.

Tutor volens iurare in causa pupilli debet admitti. *Prosp. Carau.*

In Decis. 169.

IN decis. 169. num. 2. ibi, Iuramentum in litem non præstatur heredi. Adde Ias. l. 1. §. fin. col. penult. vers. nota perpetuo, ff. ne quis eum, qui in ius voc. est vi exim. vbi latè examinat.

In ead. decis, nu. 6. ibi, Sicut dicitur in tutore non ponente. Adde eundem infra in decis. 360.

In ead. decis. in fine. ibi, Quæ habet vim legis. Vide eundem infra in decis. 190. in fi. & decis. 383. circa finem, *M. Ant. Pulver.*

In Decisione 170.

RECTOR suspectus de fuga debet cauere cum fideiussoribus, & quando dubitatur an sit præstanda cautio, & licèt sint cōsanguinei, quia non cōcurrunt ea quæ ponit Ioan. Baptista Caccialupus in suo Compend. vide quæ ad propositū scripsit Alex. cons. 62. col. 2. in princ.

in princ. vide Bald. consil. .... incip. Statuto Assisij. vbi tenet, quod si statutum dictat, quod causa mutui habeat executionem paratam, & aliud quod causæ inter coniunctos compromittantur, quod si incidit quod sit consanguineus, & conueniant ex causa mutui, debet minimè fieri compromissum, refert & sequitur Dec. cons. 3, col. 4. vide pulchrè ad hanc decis. ibidem. interim assecuratur iudicium, vide supra decis. 109. *Ioan. Angel. Pisanellus.*

Decisio 170.

QVANDO aliquis suspectus de fuga, capi debeat in persona vt caueat, licet aliquid opponat, tamen debet cauere.

Ad istam decis. adde Hippo. sing. 43. et latius singul. 282. & fugitiuus quis dicatur, vide Bald. consil. 250. vol. 1. & cons. 383. vol. 5. ibi, sed magnum fuit dubium, vide Bald. in l. cum proponas, C. de bon. auth. iud. possid. vbi tenet, quod relaxandus est, si caueat de iudicio sisti tantum, licèt non de iudicato soluendo, & ferè omnes Doctor. sic tenent, licèt in practica seruetur ista decis. prout testatur apostillans ad Alex. in l. neque impuberes, §. qui in ius, in litera B. ff. de in ius vocandi. & ibi etiam Alex. videtur tenere cum Baldo contra istam decis. quæ iudicio meo, satis est nota. ibi, videbatur aliquibus dominis, vide Dec. cons. 461. num. 5. vbi limitat hoc, vol. 3. in fine, in antiquis, Bald. consil. 231. in causa carceratorū, vol. 4. vbi latè ponit quæ requirātur, vt suspectus de fuga capi possit, & vide Alexand. cons. 241. per totum, vol. 6. & Barb. cons. 70. vol. 3. ver. restat nunc, & vide glos. in l. dies festos, in ver. fideiussionis, & ibi Doctor. C. de fer. Pan. de Cast. consil. 472. vol. 1. nu. 2. & 3. & cons. 473. vol. 1. & cons. fin. eod. vol. Decius cons. 461. in fine, & si debet fieri compromissum, de quo hic, vide eundem Afflict. in constit. Constitutionem diuę memoriæ, col. 21. vet. quarto quæro, & Soc. consil. 99. vol. 4. Hippo. singul. 281. Barb. consil. 70. col. pen. ver. restat. vol. 3. & Ioan. de Anan. cons. 55. & ibi Bologn. plenè in additio. & Bald. cons. 338. & consil. 318. & 374. vol. 4. & glo. in d. l. dies festos, C. de ferijs, tenet cōtrarium, & ibi Ang. & vide titum in nouis, item quod quando volens, & vide Ias. in l. si ab arbitro, & ibi etiam Soc. ad longum, ff. qui satisd. cogan. & Alex. in l. 2. col. 6. ff. sol. matr. Aret. §. 1. Instit. de action. & Iacobin. in d. l. si ab arbitro, num. 23. Barb. in Clement. causam, de elect. col. 4. in fine, cum sequent. fol. 140. in parua impressione, & idem Afflict. in constitut. Constitutionem diuæ, nu. 60. Crot. in ver. iudex, circa fin. Imola cōs. 139. ibi, sed magnum fuit dubium in Sacro Consilio, vide Alex. in l. 4. ff. de iurisd. omnium iud. Paul. de Catt. cons. 472. vol. 1. in finalibus verbis, & clarius in cons. sequen. nume. 1. & Petr. de Rauen. in suo compend. int. Canon. fol. 93. de foro compet. *Prosp. Caravita.*

Super Decis. 170. in verbo videbatur,

VIDE Dec. cons. 461. num. 5. vbi limitat hoc, & Matth. in constit. Constitutionem diuę memoriæ, col. 21, fol. 275. ibi, quarto quæro, & ibi, sed magnum fuit dubium &c. vide Alexan. in l. 3. de iurisdictione omnium iud. Paul. cons. 472. & consil. seq. num. 1.

vbi requiritur citatio, & Soc. cons. 99. & Hippo. singul. 282. & 43. Bald. consil. 338. & 318. & 374. vbi de hac materia debitorum suspectorū, & vide glos. in l. dies festos, C. de ferijs, & ibi Angel. vbi quam cautionē debeat præstare debitor suspectus de iudi. soluen. *Hier. de Martino.*

In Decis. 170.

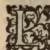
NVM. 1. ibi, Et dicit quod talis suus debitor. Vide omnino Dec. cons. 75. vbi notabiliter loquitur circa debitorem suspectum, & Ias. l. 2. ff. sol. matrim. & l. si ab arbitro, col. 2. ff. qui satisd. cogan.

In eodem num. 1. in fine, ibi, item dicit quod ipse est consanguineus. Ad decisionem huius dubij, vide Bald. in cons. incip. Statuto Assensi, quem sequitur Dec. cons. 3. col. in fine.

In eadem decis. nume. 3. ibi, Et ita fuit per Sacr. Cons. Adde Ias. l. eleganter, colum. pen. in princip. ff. de condi. indeb. vbi videtur decidere hunc casum.

In eadem decis. nu. 4. ibi, Sed magnum dubium. Vide Roman. cons. 241. Spectabiles domini, 1. colum. vbi declarat an per iuramentum suspectio probari possit, & omninō Ioan. Bapt. de Caccialup. in tract. de debitor. fugit. vers. nono pluraliter quæro. *Marc. Ant. Pulu.*

In Decis. 171.

DICET cautio sit præstanda emptori soluenti quando imminet euictio ante solutionem, tamen quando venditor est idoneus non tenetur, concluditur hic, quod si auctor est idoneus facultatibus tunc non est præstanda fideiussio, Pau. de Castro in l. diuortio, ff. sol. matrim. §. interdum, vbi tenet hoc etiam procedere in quacunque fideiussione prætoria, & etiam si esset præstanda ex forma statuti, Alexan. in l. 1. col. 2. ff. qui satisd. cogan. tenet contra, sed Ias. ibi sequitur Paulum, sed Aret. in d. §. interdum, tenet contra Paulum, tu teneas contra Paulum & ad dicta, & Ias. respondetur, vt respondet Alexand. ibi ad l. quicunque, C. de fundis patrimonij lib. Imo in l. 1. §. sed magistratus, facit pro Alexand. contra Ias. nam dicit, quod si magistratus dedisset tutorem idoneum non releuatur ab onere, & l. legitimos, facit pro Alex. nam ibi vult legitimos tutores satisdare, exceptis patronis, qui causa cognita inspectis suis facultatibus releuantur, & sic speciale est in patrono, ergo in contrarium est ius commune, l. ius singulare, de legi. sed ex mente Roderici vide omnino text. in l. 1. in princip. vt leg. nomine caueatur, ibi text. multum nota. ad propositum. ibi, & sibi denunciat lite, vide Cępol. in caut. 27. ibi, in l. si post profectum, cum text. ad hoc allegat Rom. consil. 8. in fine, vbi dicit, quod in duobus casibus sunt dandi fideiussores in casu euictionis, vt si eminet euictio tempore contractus, vel si fuit promissa, aliàs eos dare non tenetur, vt ibi. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 171.

AD istam decis. vide quæ scripta sunt in decisio. supra 20. in fi. & Aret. in §. actionum autem, nu. 17. de action. Ias. in l. à Diuo Pio, §. post aditum, ff. de re iudic. vbi pulchrè. & Capicium decis. 107. num. 6.

L Alexand.

Alexand.consi.65.vol.5.col.fin. Aretio.in §.fin. Instit.de suspec.tut.vbi, si principalis est idoneus. Bald. in sua Margar. in verbo, fideiuss. num. 10. Paris in tract.synd. in ver.si iudex. & adde Iasin l.si quis ita stipulatus, num.1. ff.de verb.oblig.vbi quis dicatur idoneus.& vide quæ scripsi supra decis.88. & Bald. singulariter cons.358.vnl.5.Lancellot.in l.cum seruis,§.Titius, ff. de leg.1. fol.156. Iacob.in Auth.cui relictum,num.5.C.de indic.vid.tollen. Petr.de Rauen.in suo Compend.Iuris Canon. in titu.de purg. vulg.fol.299.col.2.in fi. vbi pulchrè loquitur. idem Iacob.in l.fideiussor, num.3.in fine,ff.qui satisdare cogan. Et quid si creditor cedit, & promittit facere nomen debitoris bonum, vide Ludouicum Gomes. in §.omnium, num.14.de actión. Et quid si vendo vel do in dotem nomen debitoris, an sufficiat etiam quod non teneat illud facere, & quod debitor sit soluendo.Bald.in l.Lucius, §.ciuibus,ff.de leg.2. Bald. in l.prædia, C. de fideicommis. & in l.si extraneus, C.de hæred.vel actio.vend. *Prosp. Carau.*

In Decis.172.

Deponens pecuniá penes aliquem si illa est amissa sine culpa.ipse liberatur, vide infra decisio.355.ibi, allegabatur, vide Ange.in l.pignus, C.de pigno.actio.ista tamen decisio si benè consideretur, præsupponit quod depositum fuit factum cum consensu litigantis.non mirum si sibi perit; propterea caueant ne eligant bannum, *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 172.

Ad istam decis.172.adde Paridem in tract.synd. in verb. si iudex maleficiorum, fol. 50. num. 12. & Glos.in l.2. in prima glos.lib.3, *de los fiadros.* Bald. cons.425.vol.4. Quæstio.stat in hoc. Barb.cons.70. in fi.vol.3. verue.restat. & Alexand.cons.34. vol.7. per totum. Bald.cons.319. Ista de iure petit. vol.4. vbi an fideiussor possit petere ab eo pro quo fideiussit, quod extrahatur à tali obligatione,eo quod deteriorauit suam conditionem. & Hippol. in repet.Rubr. de fide iuss.quæst.4.& 6.Iacob.in l.fideiussori, ff.qui satisd.cogant. Quid autem si delego nomen debitoris mei, & ille reperitur non soluendo, an ego delegans possim actione conueniri. Iacobi. in l.periculum,ff.si cert.pet. Sal.cons.270. vol.4. Si quæritur, aliàs 72.vol.3. & quod si est factum pactum cum debitore, quod nó teneatur præstare fideiussionem, Si postea ille debitor efficiatur deterioris conditionis, an non obstante dicto pacto possit compelli ad fideiubendum. Barbat.cons.70.vol.3.in fi.Lupus in repetit. cap per vestras.fol.58.col.2.de donat.inter vir.& vxor. Deci.cons.547.vol.3.num.21. Et quid important in contractibus illa verba bonum, melius, & optimum, vide Romanum singulari 16. *Prosp.Carau.*

In Decis.172.

Num.2. ibi, An iterum teneatur satisdare. Adde D.Matth.in constit.Regni humanitate, 3.col.in quarto notab. *Marc. Anton. Pulu[e]rinus.*

In Decis.173.

Clericus reus potest recóueniri coram laico, qui non potest in præiudicium conuenti renunciare liti, dummodo insistigo, quòd reconuentio fiat durante conuentione, per ea quæ not. glos. in l.sed et si restituere,& ibi Iacob.ff.de indi. quid si esset author laudatus clericus, vide Capic.decis.197. vide Neapod.in proœm.consuet.ver.tenorē,col.pen.vers.sed qualiter potest,& est Ritus Magnæ Curiæ Vicar.7. Ibi,& quia notorium erat, adde quod de consuetudine, & stylo Curiæ potest iudex se informare à tabellionibus,& procuratoribus,& alijs, l.3.§.fi.ff.de testib. Bart.expressè in l.4.cod.tit. & multa congregauit Felin.in c.... de rescript.ista ergo opin.sequenda est.Socin.cons.253.col.pen.circa quintam computatis consilijs patris. Ibi, non obstante reconuentione, vide omnino quæ ponit Ias. in l.3. in princip. in 30.notabili, ff.quod quisque iuris. *Ioan.Angelus Pisanellus.*

Decisio 173.

Clericus per viam réconuentionis tenetur litigare coram iudice laico. non quod de iure teneatur, quia propter varias allegationes hincinde factas non fuit decisum de iure, sed propter consuetudinem clericus potest ut est reconueniri.

Licèt regulariter actor cogi non potest ad agendum, tamen porrecto libello & lite contestata non licet actori desistere. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 173.

Vide Federicum de Senis cons. 103. vbi quid iuris si clericus accusat laicum coram iudice laico, & accusatum accusat eum coram Episcopo quatenus falso fuit accusatus per clericum, an Episcopus poterit inhibere iudici sæculari ne vlterius procedat; & de materia huius decis. vide Angelum Aret. in §. idem iuris,num.36. Instit.de exceptio. & Soci.cons.253.circa quintam difficultatem. An autem clericus possit desistere à lite inchoata, & renunciare instantię inuito reo, vide Bald. cons. 146. col. 2. & ad istam decis. adde Ritum Magnæ Curiæ, incip. Quid teneatur clericus. *Hier.de Mart.*

In Decisio. 173.

In principio. Vide Ritum Magnæ Curiæ Vic. incipien. Item quòd clericus in maioribus, & minoribus, char.281. Adde Lanfrancum in repetitio. Clemen.sæpe,in verbo, libellus, col.4. versic.prima conclusio, de verbor.significat.vbi notandas conclusiones ponit in materia reconuentionis. & adde Felinum in capit. si clerici, colum. 6. ver. glos. in ver. nume. 21. de iudic. latissimè examinantem, & limitantem. Socin, consil. 253. In causa, p. 2. Cardin. Alexandr. in cap. accusatores, ver. cuius in agendo, 2.colum. versic. In ead. glos. 3. quæst. 8. vbi tenet, quòd clericus non potest reconueniri à laico per eum conuentu. *Marc. Ant.Pulu[er].*

In Decisio. 174.

EMPHYTEVTA priuari non potest moram purgando, secus in emphyt. ecclesiæ, vide in specie Cepol. in cōs. 25. in ciuilibus, in quarto dubio. ibi, quo casu non licet, & quod talis declaratio non possit fieri expressa tantum voluntate, sed etiam tacita, & non possit mora purgari, tenet Alex. cons. 106. vol. 4. sequitur Deci. vbi omnino, vide consil. 146. ibi, ita quia dicit resolutio contractus impedit moram purgari, & quod post declarationem mora non admittatur, vide Dec. cons. 138. in 3. col. ibi, vide plenè hanc materiam, vt diuina, vide Ang. vide etiam Iacobi. in tract. feudo. verbo, quidam, col. 10. *Ioan. Angel. Pisanellus.*

Decisio 174.

IBI, cum pacto quod infra triennium. Considera, quia istud erat iure cautum, vnde cum sit deductum in pactum debet aliquid operari vltra ius commune, per ea, quæ voluit Imol. in l. filiusfamilias, ff. de donation. vbi si datur arbitrium ei, qui aliàs habebat, intelligitur de libero, istud pactum videlicet, quod si infra triennium non soluat, cadat a iure suo, poterit operari, quia si addictum esset emphyteutæ etiam per vnum annum si non solueret caderet a iure suo, stante iuramēto, vt communiter adijcitur hodie in instrumento, Alex. cons. 85. Non puto, vol. 1. quod secùs esset si non esset istud pactum, quia expectaretur triennium, Curt. iun. in repet. l. si quis maior, num. 15. C. de transact. Corne. cons. 67. cum sequenti. col. 2. vbi tangit notabile, 3. quæst. an emphyteuta possit expelli, qui annuatim non soluit canonem successori, ex eo quia prædecessori soluit per multos annos, & ibi etiam si emphyteuta alienauit vnam ex rebus emphyteuticis in requisito domino priuetur omnibus, de qua vltima quæst. vide per Crot. in repetit. §. Cato, ff. de verb. oblig. Barb. in capit. propter sterilitatem, extra locat. si in contractu sit pactum cum emphyteuta, quod solutio canonis debeat fieri anno quolibet, nihilominus expectari debeat triennium, vt emphyteuta cadat, prout est de iure communi. Dec. cons. 138. & diligenter, col. 4 in fine: contrarium tenet Ias. in l. 2. num. 42. vers. nono quæro, C. de iure emphyt. Roman. cons. 212. vbi de materia huius decis. Ias. cons. 10. num. 11. col. 2. & cons. 9. num. 8. eod. vol. & cons. 82. eo. vol. Alexand. consil. 106. num. 9. col. 4. vol. 5. Aret. cons. 94. col. fin. iuramētum impedit purgationem moræ, plenissimè vltra omnes per Iacob. de Nigris, in repet. l. si insulam, num. 327. ff. de verbor. obligat. & istud procedat iure ciuili, secus de æquitate canonica, de quo Corn. cons. 121. 1. vol. & de effectu iuramenti, Barb. cons. 15. num. 4. ibi, quæritur quid iuris, mora vsque ad quantum tempus possit purgari per emphyteutam cessantem soluere, Fulgos. cons. 7. vol. 4. & cons. 155. vbi pulchrè, & mora non intelligitur in pupillo, Fulgos. cons. 201. in medio, col. 2. Barb. cons. 40. num. 18. vol. 1. & Iacobin. in repet. Auth. qui rem, num. 59. de sacros. eccles. & de materia purgationis moræ, vide Alexand. cons. 40. vers. emphyteuta infra quantum tempus, & vide Bald. cons. 157. 2. parte, in nouis, & 271. vol. 5. Dec. cons. 161. colum. fin. & consil. 138. col. 3. vbi vide plenè hanc materiam, & cons. 146. & Aret. cons. 94. col. fin. vbi de purgat. more, & Guid. Pap. quæst. 123. per Roman. cons. 212. & an possit purgare moram, & plura de materia, vide Guid. Pap. decis. 17. & 123. & 107. & cons. 31. num. 19. adde quod emphyteuta, & omnis debitor iuratus offerens debitum, & interesse purgat moram, Loffredus cons. 41. num. 8. allegata iura, & Ritum Magnæ Curiæ, & adde quod de æquitate canonica etiam in contractu iurato admittitur purgatio moræ, Dec. cons. 138. nu. 7. & an possit expelli propria authoritate, vide omnino supra decis. 97. ibi, & pro hoc facit, vide Alex. cons. 129. 1. col. vol. 4. In causa & lite. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 174.

NOT. quod in cōtractu emphyteutico si fiat pactum quod solutio canonis debeat fieri singulis annis, nihilominus expectari debet triennium vt emphyteuta cadat prout est de iure communi, Dec. consil. 138. colum. 4. in fine. Mora infra quantum tempus possit purgari per emphyteutam cessante solutione, Fulgos. cons. 7. col. 4. ibi, infra duos menses, vel infra quadraginta dies post biennium, allegat Innoc. in d. cap. potuit, num. 18. & Iacobin. in repet. Authent. qui rem, num. 59. de sacros. eccl. & de materia purgationis moræ, Alex. cons. 40. num. 3. & 4. Emphyteuta infra quantum tempus possit moram purgare, & quomodo intelligitur verbum celeriter, Bald. cons. 157. & cons. 271. Aretin. cons. 94. & Guid. Pape in consil. 123. iuramentum impedit moræ purgationem, vide plenissimè per Iacobin. de Nigris in l. si insulam, num. 231. cum seq. ff. de verbor. obligat. & istud procedit de iure ciu. sicut de æquitate canonica, ibid. nume. 233. & Corn. cons. 121. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 174.

IN decis. 274. num. 1. in fine, ibi, Et primo quia licet de iu. canon. Adde emphyteuta an possit purgare moram elapso triennio, adde Ias. latè, & copiosè examinantem hanc quæstionem, in l. 2. col. 23. in fine, vers. vigesimonono quæro, C. de iu. emphyt. Dec. in cons. 145. & pro tenui, col. 3. vers. vltimo, non ob. vbi dat vnam cautelam per quam moræ purgatio impeditur.

In eadem decis. num. 5. ibi, Et vbi est iuramentum non potest mora purgari. Adde & etiam non est opus interpellatione, quod est aureum dictum, vide Crem. singul. 122. incip. Vbicunque est iuramento, & adde Dec. cons. 138. col. vlt. & col. 2. vers. accedit. *Mar. Antonius Pulu.*

In Decis. 175.

RESTITVTIO in integrum semper potest infra quadriennium peti, non autem infra illud tempus quo fuit impeditus, sed aduerte quod illud quadriennium non currit nisi à die sciētię læsionis, vnde si staret læsus per centum annos, & nunquam peteret restitutionem sibi ignoranti nō currit tempus, ita Dec. cons. 36. circa finem, vbi loquitur in

 ecclesia,

ecclesia, & consi. 4 t. in fine. ibi, aduersus, adde quod nunquam currit tempus donec viuat prælatus, qui damnificauit ecclesiam, ita Alex. cons. 20. in vltimis verbis, vol. 5. vide quæ dicit Aretin. consi. 16. col. fin. *Ioan. Angel. Pisanellus.*

Decisio 175.

QVANDO appellatur à sententia diffinitioa, debet præsentari processus iudici, ad quem infra quinquaginta dies iuxta formam constitutionis Regni appellationum tempora, quo termino elapso habetur, ac si non esset appellatum. fallit si appellans fuerit priuilegiatus, & ci competat beneficium restitutionis in integrum, vt vniuersitas, mulier.

Terminus ad petendum restitutionē in integrum aduersus lapsum temporis. *Prosper Carauita.*

In Decis. 175.

IN princip. In quantum constitutio Reg. dictat, q si pars non præsentauit processum infra quinquaginta dies iudici ad quem, non habetur, ac si non esset appellatum. Aduerte, nam hodie in Sacro Cons. ita practicatur, quòd licèt processus non sit præsentatus infra quinquaginta dies, tamē hoc nō obstante ex eisdem actis vident processum, tamen cautela datur ad hoc ut dicatur ex toto deserta ipsa appellatio, & quòd non possit amplius ex eisdem actis uideri processus, videlicet, quòd uitetur pars ad dictā causam quare non debeat dici appellatio deserta, & hoc nota in practica, pro qua vide supra in decis. 79. & 78. in fine. *M. Ant. Puluer.*

In Decis. 176.

VIDE in decis. 182. in prima charta, confesio iudicialis inducit notoriū, & ideo confitens adulterium potest sine accusatore condemnari si principaliter inquiratur, secus si incidēter, vide ad hanc decisionem Ruin. cons. 80. vol. 4. Circa hanc decis. dic, quòd si quis fuit tortus & confessus multa delicta, quòd anteq contra eum præcessit accusatio, de quibus in iudicio actum non fuerat, non potest condemnari, anteq præcessit inquisitio extraiudicialis, vel extraordinaria tanquam contra famosum, & de multis criminibus labefactatū vt fit in Regno authoritate litterarum Regalium, quæ incipiunt, De iuris censura, & tunc potest de omnibus criminibus quæ confessus est condemnari, ita eleganter concludit Lucas de Pen. in l. prima, fin. col. C. de numera, aliàs muneribus, lib. 12. Ibi, quod ex dicta iudiciali, Corset. in singul. in verbo, confessio, col. 1 t. allegat glos. sing. vide & considera si potest saluari sententia Magnæ Curiæ Vicariæ; nam eo quia præsentat personam Regis, est dicendum, quòd poterit statim pronunciare sine nouo processu super confessione incidenter facta, & illud quod hic habetur procedere potest in alijs iudicibus inferioribus, hoc colligo ex dictis Abb. in cap. 2. col. 2. de confess. sequitur Corset. in sing. in verbo, confessio. Quid io teste incidenter confitendo delictum, glos. in c. si quis, distin. 50. & glos. in cap. si quis, distin. 79. & de ista cōfessione de qua hic uide Abb. in cap. 1. de except. & Lucas in cap. 1. de ordi. cognit. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 176.

AD istam decis. ad eundem Afflict. in constitutione Blasphem. col. 2. vers. secunda dubitatio, vbi ponit pulchram quæst. & de materia huius decisio. vide Corset. in suis singula. in verbo, confessio, lo 2. ibi, est ootorium. vide Guliel. Benedic. in repet. cap. Raynutius, in verbo, cuidam, fol. 428. num. 23. de testam. ibi dicit, quod in crimine adulterij non proceditur ex officio, Fulg. cons. 136. vide Ioan. de Turrecrem. in c. adulterij, num. 23. vbi dicit, quod adulterium est grauius peccatū quàm stuprum. & idem in cap. 1. nu. 1. cad. char. quæst. 1. dicit, quod adulterium est crimen proprium, de quo vide Salic. in l. 2. C. de adulter. & omnino Fulg. cons. 136. per totum, vbi adulterium per vxorem commissum non potest à iudice, neque ab alio accusari non volente marito, quia adulterij accusatio proprium dolorem mariti defert, ideo eo inuito non potest vxor accusari. ibi, & confessione facta confessio inducit notoriū. Fran. Niconit. in repet. c. quoniam contra, de prob. fol. 74. nu. 127. Corn. cons. 44. in litera A. vol. 4. vbi confessio in iudicio facta reddit rem notoriam. ibi, & pro decisione huius q. dum dicitur, q in crimine adulterij non potest procedi ex officio. Adde quod contrarium tenet Andr. de Isern. in constitut. Ergum asper. in fine, & ibi per Moder. ibi, & hoc nota. Alexand. vide Hippo. in suo 1. §. crim. in Glos. io vet. postquā, num. 9. Petr. de Rauen. in suo Compen. Iur. Canon. in tit. de confess. col. 1. fol. 20. Lucam de Pen. in l. 1. col. pen. in fi. de numerar. lib. 12. Hippolyt. in repet. l. primæ, col. fi. ff. de quęst. ibi, per Sacrum Consiliū. Nota quòd ex confessione facta incidenter non potest quis condēnari sine nouo processu, vt dicit Bart. in d. l. si confessus. fallit tamen hoc dictum, si confessio facta incidenter tangit negotium principale, de quo quærebatur, quia tunc condemnari potest, vt not. Glos. in c. 2. in ver. confessus, vbi vel ideo. de confess. ibi, fallit quando crimen. nota in adulterio procedi ex officio. idem Gramma. decis. 3 t. in fi. Est & alius casus, videlicet, quando semel est intentata accusatio, postea recessum, vt ibi per Grammat. & Afflict. in constit. legum asperitate. aliàs nunquam proceditur ex officio.

Confessio facta incidenter in iudicio, etiam quod ex ea sequatur notorium non sufficit ad condemnationem: quia si inquiritur contra me de furto, & ego confiteor de adulterio, & nego furtum, ista confessio dicitur incidenter, & ita fuit decisum. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 176.

VIDE Matt. in consti. blasphemantib. col. 2. ibi, secunda dubitatio, vbi ponit pulchrā q. et de hac materia vide Cors. in suis sing. in verb. cōfessio, & in singul. preced. Luc. in l. 1. col. 4. de numerar. lib. 12. ibi, sed pone aliquis legitimè tortus. Confessio inducit notorium, Corn. cons. 44. in litera. In crimine adulterij non potest ex officio inquiri, sed contra voluit Andr. in constit. legum asperitate, in fi. & ibi Matt. *Hier. de Martino.*

Super Decis. 176. prædicta, verbo, & pro decis. huius quęst. num. 4.

Vide Thom. Gramm. voto 13. Confessio facta in causa ciuili in crimine falsi, an noceat in causa principalis

cipalis falsitatis. Quid si fuit absolutus in causa ciuili, Bossius in tract. crimin. in rubr. quomodo procedatur per exceptiones. *Hier. de Martino.*

In Decisione 176.

In princ. ibi, Sed confessa fuit, vide Grammat. decis. 31. incip. Cassandra vxor. omnino Isern. in constit. Reg. si damna clandestina, in ver. personarum, in 4. col. ver. idem si hic contra quem sunt inditia, vbi pulchram facit distinctionem, & miror quod D. Matth. in hac decis. non allegauit ipsum, & adde eundem Matth. in constit. blasphemantes, 2. colum. vers. secunda dubitatio est, & dum dicit hic Matth. & pro decisione huius quæstionis allegatur decisio Bald. adde eundem Matth. in constit. humanitatem, 5. col. vers. quinto noto. Adde etiam Parid. in tract. synd. in ver. an stetur dicto torti, 2. col. vers. accusatur, num. 13. & Hippol. in l. repeti. col. pen. in fine, vers. & quærit postea, ff. de quæst. & in l. 1. §. diuus Adrianus, 2. col. 2. notab. ff. eod. Corset. in notabilib. suis, in verb. confessio, & incipit, confessio facta incidenter, & in alio notab. incip. Confessio facta super crimine. Matthesilan. in sing. 53. incip. Nota vtilem regulam, adde text. in cap. 1. in fine, de except. & ibi vide omnino Felin. *Mar. Anton. Puluerinus.*

In Decis. 177.

Examinatio vnius litigatoris absentis debet fieri ad eius absentis expensas, vide Alexan. in l. ad egregias, ff. de iureiur. vide pro hac decis. Ias. in l. prætor ait, §. 1. in fine, ff. de eden. an principalis potest attestari vt deponat, vide Rotam in antiquis, in titulo de dolo, & contumacia, qui incipit, Si quis petat, in princ. & ita fuit practicatum in causa Principis Hostiliani, cum Comite Altauillę Commissario Domino Martiali, & vide Paulum de Castro in l. sed & si hęc, §. de hęre. ff. de procurat. credo quod potest limitari ista decisio, nisi altera pars potuerit examinari facere illum absentē ante suum discessum, & sic fuit contumax in non petendo examinationem, quia tunc non debet imputari absenti, & hoc per dictum Pau. de Cast. in l. de die, §. tutor, in fine, ff. qui satisda. cogant. vbi si pars fuit contumax in examinatione testium, non debet committi examinatio in partibus, vbi testes reperiuntur, vide ibi, & de expensis respectu testium, vide Ias. cons. 24. vol. 1. *Joan. Ang. Pisan.*

Decisio 177.

Limita istam decisio. ut per Boer. decis. 303. num. 5. uersic. si uero, & decis. Tholo. 273. sed ritus Magnæ Curiæ Vicariæ dicit contrarium, num. 151. ibi, qui per absentiam, uide eundem Afflict. in constit. Aduocatis, col. 3. uers. sed pone prout de facto habui, & decis. Capell. Tholos. 273. & 100. & omnino Felin. in capit. 1. de libell. oblat. col. 4. in medio, ibi, regulariter dicit eum soluere expēsas, qui fieri petit, & Paris in tract. synd. in uer. an synd. num. 12. fol. 96. ibi, quod personaliter ueniat: adde quod cōtrarium dixit Dominicus in cap. in pręsentiam, de test. lib. 6. quem refert Barb. in cap. constitutus, col. 5. extra de fideiuss. ubi dicit se obtinuisse, & de ista materia uide Barb. in cap. pastoralis, col. penult. de iudi. & pro hac decis. uide Marant. in repet. l. si actor, nume. 64. ff. de procurat. ubi facit mētionem de ista decisione.

Sequitur Dec. in l. quod quis ex culpa, ff. de regul. iur.

Principalis litigans posuit sibi procuratorem, & discessit pro rebus suis familiaribus dato termino ad probandum, pars petit quod ille principalis examinetur cum iuramento tanquam principalis, finaliter fuit decisum, vel quod veniat principalis ad se examinandum, vel suis expensis mittatur ad eum examinator. *Prosper Caravita.*

Super Decis. 177.

Vide Matth. in constit. aduocatus, col. 3. vers. sed pone prout de facto habui, & decis. Capp. Tholos. 273. & 100. quas vide omnino, & Felin. in cap. 1. de libell. oblat. in 4. col. vbi regulariter qui petit aliquid fieri tempore deducit expensas, & uide Parid. in tract. de syndic. in verbo, an syndicatores, nu. 120. fol. 96. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 177.

In princ. Vide Bald. in l. generaliter, §. his de præsentibus, vbi determinat contrarium, C. de reb. credit. & ibi posui in apostilla, quam omnino videas, & ibi Ias. in l. ad egregias, col. 2. vers. item missio, ff. de iureiur. & in l. etiam his, col. vlt. versic. vltimo nota, ff. de eden. *Marc. Ant. Pulu.*

In Decis. 179.

Masculi excludunt fœminas etiam in bonis maternis, vide Bologni. consil. 28. vbi consuluit, quod si pater dotauit filiam de bonis maternis, non per hoc excluditur à petitione legitimæ in bonis paternis. ibi, dum tamen sororem, vide Curtium iun. cons. 10. col. 1. in princ. post tract. feud. ibi, aliàs si non apparet, vide Dec. cons. 87. in simili statuto, ibi secūdo in dicta causa, vide supra decis. 161. ibi, quod non videtur renunciasse, generalis renunciatio nō extenditur ad legitimam, sed aduerte, quia per renunciationem etiam simpliciter factam cum iuramento filia excluditur a supplemento legitimę. Bald. in l. si quando, §. illud, C. de inoff. testam. Alex. cons. 181. 5. volum. cum alijs, quæ allegat Dec. consil. 46. & vide etiam omnino in cons. 76. in secunda parte, vbi multa contra Paul. habere additionata, & Alex. consil. 78. col. 4. vol. 1. consuluit, quod renuncians iuri competenti ex testamento non venit legitima quæ dicitur debita extra testamentum, & conditione ex lege, secus si renunciaret tam ex testamento, quàm ab intestato, seu quomodocumque in bonis & hæreditate, quia tunc venit legitima. ibi, & firmat Neapodanos, vide Alexand. cons. 8. col. pen. vol. 3. ibi, dicere, dicit ius dicendi nullum præscribitur triginta annis. ibi, sed non apparet, vide Brunum cons. 19. col. 2. Soc. cons. 4. col. pen. volum. 3. Gozad. cons. 1. num. 28. Parisium cons. 1. nume. 34. cum seq. vol. 1. vide in decis. 183. in prin. & 191. ver. constat. ibi, & sic non requirebatur quādo est notorium alicui non

cui non

cui non competere defensiones non est citandus, vide latius per Soc. cons. 87. dub. 6. in nouis, vide Dec. cons. 454. Ias. cons. 86. col. 2. vol. 3. ibi, si non constat iudici, vt iudici, non pôt iudex in illo se fundare. ibi, quia dicit plus datio in solutú non vitiatur quãdo erratur in æstimatione rei. ibi, & cõclusum fuit, q̃ probat corã iudice confessio, corã arbitris facta. ibi, hoc non obstante, emens ab habente titulum, licèt sit fama q̃ res non sit vendentis, non est in mala fide. ibi, vnum requiritur bona fides est saltẽ allegãda tempore quo allegat in iure. ibi, Alex. de Imo. in l. de ista decis. Alex. fuit Purpuratus ibi, & ante eum Claudius, col. 33. in reper. l. Celsus, ff. de vsucap. Afflic. in decis. 218. ibidem Pisanellus, & quæ ibi addidi ad textum. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 178.

IBI, super hoc dubio, de hac quæst. dubitauit Andr. in cap. 1. §... in fine, qui feud. dar. poss. quem videas omnino. ibi, tertio dubitabatur. vide Modet. Venusin. in quæst. 10. num. 16. vbi meminit de hac decisione, & allegat Pau. de Cast. consil. 165. vol. 2. vbi pulchrè loquitur, & intelligit in datione in solutum iudiciali, & vide infra decis. 358. in fine, & decis. 218. & Dec. consil. 1. num. 21. in consiliis vltimo loco impressis, quę sunt 40. & plenè Dec. in l. cũ amplius, ff. de reg. iur. & in decis. 218. & ibi scripsi, Bald. consil. 90. incip. Proponitur, vol. 1. in antiquis, & quæ requirantur vt valeat datio in solutum, Bald. cons. 323. vtrum dictus processus. ibi, fuit per omnes dominos, vide Abb. cons. 22. vol. 2. Petr. de Rauen. in suo comp. iur. canon. in fine, de sent. & re iud. in sexto fol. 375. col. 2. Bald. in l. Celsus, ff. de vsucapio. Ang. in l. cum qui, §. in Publiciana, ff. de Public. Calcan. consil. 28. num. 18. quia præsumptio debet allegari, l. si adulterium cum incestu, §. ijdem Polliomi, ff. de adulter. & supra decis. 139. & d. l. fin. vide supra decis. 9. & plenè Ioan. Lup. in repetit. cap. per vestras, de donation. inter vir. & vxor. fol. 72. ibi, & Sacrum Consilium, vide omnino Afflict. in cap. 1. ver. nota. 1. fol. 25. col. 4. num. 11. cum sequen. vbi multa. & Consenti. in cap. quoniam omne, num. 38. de præscrip. Bona fides an possit allegari tempore disputationis, vide Afflict. in constit. Instituarijs, col. 3. & Consent. in cap. si diligenti, nu. 15. in fine, de præscript. vbi plenè de omnibus istis.

Vide Grammat. decis. 101. num. 7.

Intellige dictum Afflicti hic, etiamsi talis remuneratio generalis fuerit cum iuramẽto, prout ita intelligit Grammat. decis. 57. num. 27. & 28.

Quando soror seu filia maritata, & dotata a patre seu à fratribus, renunciat eis bonis paternis, et maternis, non excluditur a legitima, nisi expresse in renũciatione fuit dictum legitim. quia per generalem renunciationem non videtur renunciare legitimæ. & nota, quod mortuis fratribus soror succedit in donis maternis.

Præscribitur iuri dicendi nullum tempore triginta quinque annorum.

Quando in instrumento dotali sunt apposita illa verba, quod liceat propria authoritate capere in solutum, & soluti nomine pro dicta quantitate detinere, non requiritur citatio, sed tantum faciendum appretium dicti rei.

Quando præsentatur charta, vbi mortui sunt Iudex Notarius & testes, charta quæ non probat nisi semiplenè, vt aliqui volunt, sed hodie in Regno non probat, nota quæ debent adduci ad coadiuuandum chartam prædictam.

Confessio facta coram arbitris facit fidem coram iudice.

An quis tenetur malæ fidei possessor, antequam emeret rem, sibi retuli ne emat, attẽto rem ipsam ad me pertinere, videtur quod non.

Si in instrumento dotali dicatur patrem dotare filiam de bonis paternis & maternis, & non exprimitur quantitas, quid præsumendum videatur.

Quando opponitur exceptio præscriptionis per annos 30. debet allegari in processu bona fide possedisse, aliter præscriptio non erit fundata. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 178. vers. secundo in dicta.

VIDE Marant. in sua disputatione, dum loquitur de his renunciationibus, nume. 8. vers. quinto allegantur. vide Dec. in l. cum amplius, in princ. ff. de reg. iur. Bald. in l. fin. de iure dom. impetr. & eundem Dec. cons. 403. vers. nonum dubium. vide Doct. l. 1. ff. sol. matr. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 178.

IN decis. 178. num. 1. ibi, Super hoc dubio. Vide eundem Matth. in constit. in aliquibus, col. 14. vers. vndecimo quarto, vbi aliter videtur cõcludere, vt ibi videre poteris.

In eadem decis. num. 3. ibi, Secundo in dicta causa. Vide omnino Ioan. de Neuiz. in sua amena Syl. nuptial. in Rubr. diuiti non nubendum, fol. 8. in fi. vers. aduertant secundo, vbi optimam assignat cautelam, & adde eundem Matth. in constit. Reg. in aliquibus, 12. col. vers. & dandum est patri, vel fratri bonum consilium.

In eadem decis. num. 4. ibi, Tertio dubitatur, &c. Adde vltra allegata hic per D. Matth. Modernos Papiens. in l. vnica, in 2. col. in fine, C. de in ius voca. & in §. actionum, in fin. colum. Instit. de action. & in l. eius quod in prouincia, in ver. quod si stipulatus, in penul. colum. ff. si cert. petat. quos vide omnino in prædictis locis allegatis, & adde Dec. in cons. 230. incip. Proponitur, in 3. col. vers. secundo, quia agitur, quem vide omnino, & vide quod singulariter dicit Dec. cons. 370. col. penul. in fine, sed quid si soror maritata à fratre renunciat fratri, & eius hæredibus, bonis paternis, fraternis, & maternis, vide supra in decis. 161.

In eadem decis. num. 9. ibi, Certè ista charta. Adde eundem Matth. supra in decis. 48. vers. sed in contrarium.

In eodem nume. 9. ibi, Sed in Regno crediderunt omnes domini, &c. Adde D. Ias. in l. bonorum quidem, in 2. col. circa fin. ver. in fi. glos. C. de bono. possess. secundum tabul. quem omnino vide, vbi multa pulchra in practica apostillaui.

In eadem decis. num. 12. ibi, Nonum dubium. Vide in decis. proxima seq. 179.

In ea-

In eadem decis.num.13.ibi, Vtrum requiratur ad præscriptionem. Adde Bart.in l.fin.in fine,C.vnde vi,& quæ ibi posui in apostilla, Dec.in cons.266. ad exclusionem,in fine,col.2.& 267.non excidit à memoria,col.4.vers.tertio de bona fide probat,& cons. 272.visio,eodem.pen.circa med. & Ias.in §.sed iste, 21.col.de actio. *Marc. Anton. Puln.*

In Decisione 179.

PATER dotans filiam de paternis & maternis, licèt non possit illam eandem dotem filiabus date,non præsumitur de bonis dotatæ filiæ dotasse, ego limitarem istam decis.nisi non supersint tot bona quæ sufficerent ad legitimam filiorum aliorum , vt habetur supra decis.86. & licèt ibi dicatur mortuo viro potest repeti,tamen si ex postfacto,ergo fortius à princ.l.patre furioso, C.de his qui sunt sui vel alien.iuris, maximè quia potest resaluari actus dationis ne inualidetur si præsumeretur dotasse de suo, non enim debemus capere viam per quam actus vitietur, scilicet vt de bonis maternis, l. quoties, ff. de rebus dubijs, secundo limita,nisi pater esset negotiorum gestor filiæ suæ,quia tunc præsumitur de bonis filię,ita Bart. in l.Nesennius,ff.de nego.gest.& in l.cum post mortem, §.1.ff.de admi.tutorum, de cuius veritate vide Ias.in l.1.solu.matrim.col.1.Soc.cons.110.vol.1.in nouis, & consi. 57.in fine, ibi, consideratur inopia, vide in præcedenti decis.dubio nono.ibi,allegat Bal. in Authen.præterea, C.vnde vir & vxor.adde quod puella dicitur pauper, quia licèt habeat facultates quo ad victum & vestitum, tamen ex quo facultates sibi non suppetunt vt possit secundum suam conditionem dotari,pauper dici potest,Bald.in l.si quis ad declinandam,C.de episc.& cleric.Dec.cons.120. col.2.quomodo intelligatur pauper,vide quę scripsi notanter ad Felin. in cap.querelam,de iureiur. *Ioan. Ange. Pisanellus.*

Decisio 179.

AN istam decis.adde Cuman.cons.87.in fine,& an dotās filiam vel sororem, videatur dotare de suo, Barb.consil.79.vol.3. ibi,ex quo dispositio l.fin.De intellectu illius l. vide Petr.de Girard. singul.71. & Cor.in suis memor.in littera D. in ver. dos data. Ias. in §.fuerat, num.10. cum sequent. Instit.de action. Franc.Aretin.in l.si donaturus,ff.de condict.ob causam,Corn.consi.3.incipien.videtur in hac consultatione, vol.2. Franc.Niconit.in repetit.cap.quoniam cont.1.de probat. num.13.nu.40. vbi ponit vnum pulchrum dubium pro limitatione d.l.fin.C.de dot. promissi. *Prosper Caravita.*

Super Decis. 179.

IN hac decis.de intellectu l.fi.de dot.promis.vide Petr.de Girard.sing.71.& Ias.in §.fuerat,num.100. cum sequen.Instit.de actio.& Aretin.in l.si donaturus,ff.de condict.ob causam, & Corn.in consil. 3.& Franc.Nicon,in repet.cap.quoniam contra, de probatio.fol.15.num.40.vbi ponit vnum pulchrum dictum ad limitationem huius l. & an dotans filiam vel sororem, videatur dotare de suo, Barb.cons.79. & Ioan.Lup.circa intellect.huius l.in repet.cap.per vestram,de donat.inter vir. & vxor.num.14.fol.77. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 179.

IN princ. Vide supra in decis.proximè præcedenti 178.in 9.dub.

In eadem decis.num. 3.ibi, Et statur iudicis arbitrio. Adde Dec.in Authent.præterea,num.16.vers. sed potest saluari, C.vnde vir & vxor. Soci.sen.consil.30.in fi.lib.4. Barto.in l.si constante,nu. 14 ff.sol. matrim.& adde Dec.cons.163.num.5.Soc.sen.consil.121.num.27.lib.4.& Lucas de Pen.in l.vnic. colum.2.C.de mendicant.valid.lib.11.& eundem Afflict.in cap.1.nume.21.uersic.item habet arbitrium interpretandi, ex quib.caus.feud. amittatur. *Marc. Anton. Puluer.*

In Decis. 180.

CONSENSVS patris ualidat iudiciū, adde Petrum de Anchar.cons.337.colum.fin.vbi latius tenet consensum patris in quacumque parte iudicij ualidare ipsum iudicium, quod tamen intellige dummodo fuerit, quia tunc consensus post sententiam non sufficit, ut communiter concluditur in l.si quis mihi bona,§.iussum, ff.de acquir. hæred. & ex hoc poterit limitare quod dicit Bald. in l.licet, ff.de iudi.uolens consensum ualere post sententiam, quia illud non procedit in consensu patris respectu filij, sed in consensu domini respectu procuratoris; quod nota,quia (ni fallor) hoc alibi non legi.ibi,nec non ratificat, uide quædam per Cottam in memor. suis, in uerbo, filiusfamil. ibi, tamen ipse non. ipsam quæstio. tangunt in specie in §. 1.colum. 3. uersic. sed pone. ibi, sed clarius, idem tenet Bald. in l.quid ergo, ff.de infamibus, in eadem decisio. in eod. uer. contritus, uide omnino Socin. in regula 30.& regu.165.& quod ualeat consensus postea præstitus, facit doctrina Barto.§.hoc iure, de except.rei iud. ubi uoluit, quod ubi aliquid est nullum ratione consensus deficientis, quod validatur quādocumque interuenit,vide aliquid quando debeat pręcedere uel sequi, in decis.355.& 378.ubi allegat bonam doctrinam Bald.in l.quicumque, C.de bonis, quæ lib.contra istam decis. facit quia requiritur consensus ad hoc ut filius possit agere, & sic ante iudicium, ergo certo & limitato tempore sequitur quod ratificatio sequens non operatur,ita Bar.in l.obligari,§.tutor,ff.de authoritate tuto.uide Firmi. in tract. de episco.& eler.in prima parte,in quinta quarti libri,in quæsito 44. uer.nunc quæro, ubi dicit, quod de facto uidit obseruari & iudicari, & pluries practicari, quod quādocumque practicari potest,quod in casibus in quibus nō requiritur usufru. quia non volt, & ibi latè sequitur quando requiratur consensus,& quando non,uide Guid.Papę decis.54.& quę habētur in decis.Tholosa.241. ibi,tunc aduersatius, Bald.cons.370.In causa & lite, tenet contra Bartol. vol.4.ibi,Incip. Quo ad patris, uide quæ habentur decis.285.ult.charta. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio

Decisio 180.

FILIVSFAMILIAS potest interuenire in iudicio sine consensu patris, vbi litigatur de re in qua non quæritur vsusfructus patri. sed vbi queritur vsusfructus patri, debet interuenire dictus cōsensus, & sufficit interuenire in qualibet parte iudicij. Ad materiam huius decisionis adde decis. Capel. 137. & 135. & Ias. in l. si quis mihi bona, §. iussu, num. 20. ff. de acquir. hæred. Anto. de Butr. consi. 18. vbi multa singularia. Ecce quod filiusfamilias non potest esse in iudicio sine consensu patris, dicta l. fin. §. necessitate, C. de bon. quæ liber. An poterit iurare sine consensu patris, vide Hippol. singul. 40. Si pater consentit filio agenti in præiudicium litis, sufficit ille cōsensus in quacumque parte iudicij, & in appellatione, & exequutione, Docto. in l. 3. §. vtrum, ff. de minorib. & an sufficiat generalis cōsensus, vide Bal. consi. 153. qui tenet quòd sic. & in sua Margarita in verbo, consensus. & an possit consentire per procuratorem, epistolam, vel nuncium, Aretin. in d. §. item si quis, nume. 20. & plenè per Lanfranc. in repetit. c. quoniam contra, de probat. in verbo, confessionem, nu. 3. vbi est bona additio Celsi, qui tenet opin. Baldi & Aret. in d. §. item si quis, num. 30. de actio. & Iostit. de patria potest. §. ius autem, num. 4. Adde quod iste consensus non requiritur quādo filius agit pro dote aduentitia, Alex. consi. 20. vol. 2. nu. 10. Bald. consi. 7. vol. 3. in nouis. Barbat. in cap. penult. col. 2. de fideiuss. vbi ponit casum singularem, in quo filiusfam. potest esse in iudicio sine consensu patris. Et quid si pater non vult consentire, Afflict. in constit. Constitutionem, ver. quæro decimonono. Bald. consi. 492. In causa vertente, vol. 3. in nouis. vbi tenet, quòd in casibus in quibus patri non quæritur vsusfructus in bonis filij, filius potest esse in iudicio sine consensu suo. Ex quo infertur, quod in dote aduentitia filius potest conueniri & agere sine consensu patris: quia in dote aduentitia secundum veram opinionem patri non quæritur vsusfructus. Franc. Niconit. in repetit. cap. quoniam contra. fol. 17. num. 69. de prob. vbi allegat multa ad hoc. Et nota, quod in facti contingentia ego dicebam per supradicta, quod filius cōuentus ad dotis restitutionem defuncta vxore sua poterat conueniri, & iudicium procedebat non obstante defectu consensus patris. & sic filius habebat in hoc legitimam personā standi in iudicio, per tex. in cap. si auus, de iudic. in 6. Respondebatur ad hoc per vnum ex Regijs Consiliarijs, quod illud de plano procederet, si exequutio & sententia exequeretur in fundo dotali, & sic in re data in dotem: sed quando exequeretur in alijs bonis ipsius filijfamil. forte quia dos non extabat, prædicta non procederent sine dubio, quia pater haberet interesse ratione vsusfructus, quem habet in bonis aduentitijs ipsius filij, & vide Alberi. in d. §. necessitatem, vbi ponit vnum singolare dictum, quomodo potest verificari regula dictæ l. filiusfam. ff. de actio. & oblig. tu adde text. & ibi Rom. notantem in l. si cum dotem, §. eo autem, num. 2. ff. soluto matrim. & ibi etiam tangit, an iste consensus possit reuocari ante litem contestatam. An autem filiusfamilias possit sine patris authoritate accusari, vel accusare, vide Bald. consi. 84. vol. 5.

An autem filiusfam. possit procuratorem constituere ad agendum sine consensu patris, vide Guid. Papę singul. 450. potest tamen officium iudicis implorare. Hippol. in sua pract. crim. num. 52. & in §. sequens, nu. 53. vbi post terminum probatorium opponitur actori, quod est filiusfamil. & videtur succumbere: quia non potest esse in iudicio sine consensu patris, & quid iuris. Cotta in suis memora. in verbo, filiorumfam. An autem requiratur consensus in exequutiuis, & summarijs, vide Alexan. consil. 59. vol. 2. & ibi etiam an sufficiat generalis consensus patris. & ibi, an pater possit mutare & reuocare iudicium factum cum filio sine consensu suo, Bald. consi. 193. vol. 3. in nouis. & in ista materia vide eundem Bald. consil. 492. eod. vol. An autem vasallus possit esse in iudicio super re feudali sine consensu domini, Bald. consi. 370. vol. 5. & an stante statuto in ciuitate, quod filiusfam. non possit se obligare sine consensu patris, & alio statuto, quod causæ compromittantur, nunquid filiusfamil. possit compromittere sine consensu patris, Alex. consi. 39. vol. 2. & Paul. de Cast. consi. 52. aliàs 54. in antiquis. Vide omnino Sebastian. Vant. in tract. nulli. fol. 201. num. 39. titu. de null. sent. ex defectu mand. *Prosp. Caravita.*

Super Decis. 180.

ET quando pater est absens non requiratur assensus, Capp. Tholos. decis. 42. Et quod quādo actus non valet ratione consensus quandocunque superueniens ratificatur, Bart. in l. mater, §. hoc iure, de except. rei iudic. & in l. si tutor, C. in quib. caus. in integr. restit. non est necess. In hac decis. vide Cappel. decis. 137. & Ias. in l. si quis mihi bona, §. iussu, nume. 20. in fi. Anton. de Butr. cons. 18. An autem filius possit iurare sine consensu patris, vide Innocen. cons. 1. in 3. col. & Hippol. sing. 40. An autem filiusfam. possit sine patris auctoritate accusare vel accusari, glos. in l. 2. de accusat. & inquisit. & an possit constituere procuratorem sine patris consensu, Guido Pap. sing. 450. potest implorare officium iudicis, Hippol. in sua pract. crimin. versi. tertium, num. 72. An autem iste consensus requiratur in exequutiuis, & summarijs, Alex. consi. 59. vol. ... & ibi cum sufficiat generalis consensus patris. Et an iudiciū factum cum ipso filiofa. sit ipso iure nullum, Bal. cons. 193. cum hac materia, Bald. consil. 492. Et an vasallus possit esse in iudicio sine consensu domini super re feudali, Bald. consil. 370. & si extat statutum, quòd filiusfam. non possit se obligare, an possit compromittere sine consensu patris, Alex. cons. 29. Et quid si pater nolit consentire, Matth. in const. Constitutionem diuæ memoriæ, ibi, xij. quæro. & Bald. consil. 492. & pro ista decis. vide Barbat. in cap. penult. col. 2. de fideiuss. vbi ponit causam, quòd filiusfam. possit esse in iudicio sine consensu patris. & quid si pater nolit consentire, Matth. in constit. prædicta, & vide Bald. consi. 492. incip. In causa vertente, vbi tenet quòd in casibus, in quibus non queritur vsusfructus in bonis filij, quòd filius possit esse in iudicio sine consensu patris, Franc. Nicon. in repet. cap. quoniam contra, de probat. fol. 17. num. 69. & Iacob. in l. profectitia, num. 10. ff. de iure dot. Bald. consi. 7. incip.

incip. Punctus est. Socin. consi. 100. num. 3. Ias. in l. post dotem, col. fin. sol. matr. Et in facti contingentia dicebatur, quòd filiusfam. conueniretur ad restitutionem dotis defuncta vxore poterat conueniri, & iudicium procedebat non obstante defectu consensus paterni quatenus patri non competebat vsusfr. in dote, per text. in cap. si annum, de iudic. in 6. & Albert. in l. non solum, §. necessitate, C. de bon. quæ lib. vbi ponit vnum singulare dictum quomodo po test verificari reg. d. §. necessitatem, si filiusfa. ex omni contractu oblig. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 180.

IN princ. ibi, Quæritur vtrum dictum iudicium. Aduerte, quod illa exceptio tu ex filiusfamil. potest opponi in quacumque parte iudicij, ita dicit Alex. in l. sed & si, ff. de acquir. hæred. & adde Lanfranc. in repet. cap. quoniam contra, in glos. super verb. confessiones, 1. col. de probat. *Mar. Anton. Puluetin.*

In Decis. 181.

APOCA priuata sine testium subscriptione non probat nisi testes deponant vidisse eam scribi, etiã si sit facta comparatio literarum, vide omnino Alex. consi. 123. col. 3. vol. 1. & consil. 76. volum. 3. de scriptura priuata, quod fidem non faciat, vide Dec. cons. 94. vide Soc. cons. 41. vol. 1. col. 1. vbi de comparatione literarum, & epistolæ ibi tenet, quod ista testificatio. Adde Lucam de Pẽna, in l. fin. C. de cond. debito. lib. 10. vbi dicit, quod si producitur scriptura scripta manu alterius, tunc facit fidem quando constat, quod ipse scripserit, & hoc aut con fessione propria, aut iuramento ipsius, aut per dicta testium deponentium seipsos interuenisse, quando ipse contra quem producit eam scripserit, §. si quis igitur, in Authent. de instr. cautione, nec creditur testibus dicentibus se cognoscere manum seu scripturam scribentis contra quem producit, nec admittitur comparatio sola, vt ibi latè per eum subdentem post Specu. quod priuata scriptura non facit quando sunt mortui testes, quia se subscripserunt, quod nota in sigillo authoritate munito. ibi, ꝙ talis apostilla, refert cons. 65. colum. 2. aliàs 605. *Ioan. Angel. Pisanellus.*

Decisio 181.

NOTA ꝙ in scriptura priuata scripta manu alicuius debitoris mortui licèt verificatur per testes per comparationem dictæ scripturæ etiam scriptam manu illius, ex quo non sunt testes subiecti, non facit fidem ad condemnandum nisi per testes deponant habere notam dictam scripturam, & se fuisse præsentes quando fuit scripta. Ad materiam huius decisionis, adde Bertrand. cons. 140. volum. 2. ibi, facta comparatione, de ista materia comparationis litterarum, vide Alexandrum cons. 149. Ponderatis his, vol. 6. num. 2. & 3. & per Lanfranc. in cap. quoniam contra, de proba. in ver. instrum. productionem, nume. 51. vbi plenissimè. Barb. consil. 58. vol. 4. Pau. de Cast. consil. 87. vol. 2. vbi dicit quod in apochis sola litterarum comparatio non facit fidem plenam, sed semiplenam, & per eundem Pau. de Cast. cons. 467. in prima parte, & ibi in apostillis, Luc. de Pen. in l. fin. C. de conuenien. fisci. debit. ibi, nisi habeat subscriptionem trium testium, vide Cępol. cautel. 89. vbi tenet quod si vnus ex testibus mortuus est apodissa nihil probat. tamen Abb. in capit. 2. de fide instrum. dicit contrarium. ibi, deponentium quod ipsi non fuerunt præsentes, Paul. de Cast. cons. 193. colum. fin. vol. 1. omnino Dec. cons. 615. vbi de ista decisione loquitur, vol. 4. Corn. consil. 28. In hac consultatione, vol. 3. vbi nota. ibi fuit totum, adde Grammat. decis. 84. & supra decis. 104. vbi fallentia istius decisionis. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 181.

IN materia comparationis carceratorum, Alex. consi. 139. col. 6. incip. Ponderatis his, nume. 2. & 7. Bertrand. cons. 140. num. 6. versic. & subdebam. An apodissa non subscripta à testibus probet, per Dec. cons. 615. *Hier. de Martino.*

In Decis. 181.

IN princip. Sed pone quod producitur apodissa scripta à tertio, sed subscripta à debitore cum subscriptione trium testium, vide supra in decis. 104. & adde Grammat. in decis. 84. incip. Fuit producta scriptura, & de ista comparatione, vide quæ pulchrè dixit Lanfranc. in repe. cap. quoniam cõtra, in verb. sequitur, de instrumentorum productione, 16. col. vers. quia dictum est de comparatione, vbi vide omnino, & ad materiam comparationis litterarum, vide omnino Angel. in Auth. de instrum. caut. & fid. §. 1. vbi loquitur pulchrè, & multa notanda in practi. dicit, & adde Hippo. in repet. Rob. C. de probat. 15. char. col. vlt. ver. vlterius modo, nume. 297. & in l. de minore, §. tormenta, col. pen. vers. limita etiam prædictam regul. ff. de quæst. & adde quod notabiliter dixit Paul. de Castro in l. verbum, num. 2. C. ex quib. caus. infam. irrogat. vbi tenet quod negans scriptum esse manu sua cum iuramento potest cogi per iudicem ad scribendum, idẽ tenet Ang. vbi sup. §. 1.

In eadem decis. nu. 4. ibi, Vt per illam fiat compa ratio litterarũ, adde an comparatio faciat plenam, vel semiplenam probationem, vide Gramma. in decis. 34. col. 6. Bald. in Rubr. C. de fide instrum. col. vlt. in princip. versic. tertium supplementum, vbi vide omnino.

In eadem decis. num. 7. ibi, Et ideo famosus Doctor. Adde Grammat. decis. 84. fuit producta scriptura, vbi refert, & sequitur consiliũ prædicti Francisci de Aretio.

In eadem decisio. in fi. ibi, Sed sunt testes qui dicunt. Adde quod istam sententiam sequitur Alex. cõs. 300. Perspectis his, 1. & 3. col. & cons. 327. viso processu, col. 2. prout refert Hippol. in Rubr. C. de probat. char. 15. col. vlt. in fi. vers. sed casu quo, nume. 299. vbi vide omnino. *M. Ant. Pulner.*

In Decis. 182.

STIPVLATIO de iudicato soluẽdo non committitur contra fideiussorem nisi condemnato principali, & ibi Abb. in cap. & clerici, ex processu nullo condemnatio sequitur, si

 con-

confitetur debitor, Idem sequitur Bologn. conf. 80. col. pen. & fi. & ibi dicit hoc procedere in criminalibus, vide Alex. conf. 54. col. 1. vol. 3. quid in criminalibus per Bart. in l. si confessus, de custo. reo. vide in decis. 372. & supra 176. ibi, quod si non competebar, vide in decis. 289. sententia lata per iudicē scien tem citatum impeditum non tenet. ibi, vt notat glos. in l. iubemus, vide in decis. 245. ibi, secus quando esset facta coram notario. cōfessio coram notario non probat nisi de confessione iudicis quando actus dicitur fieri in iudicio, vide Cors. singul. suis, in verbo, confessio. ibi, requiritur ministerium, facit quod dicit Alex. in l. postquam liti, col. 2. in princ. C. de pactis, quod licet renuncians lui videatur renūciare & iuri, hoc non habet locum in beneficialibus, in quibus requiritur consensus superioris. ibi, fideiussor dicit, obstat Bart. in l. si pupillus, de admin. tutorum, dicit, quod tunc obstat excep. cedendarum quando sunt sublatæ actiones in facto eius qui debet cedere, vide in decis. 343. ibi, dicebant aduocati, ista excep. cedendarum potest opponi etiam executioni sententiæ, Bald. conf. 586. incip. Casus, vol. 3. ibi, quia Bar, consimilis patri, in l. stipulatus, vide omnino de beneficio cedendarum per Soc. conf. 200. computatis consilijs patris, sed an consentiens alienationi alicuius rei, & sic non potest hypothecam cedere, in alia re repellatur exceptione cedendarum, Bald. consuluit quod non, nisi dolo fecerit, in consi. 389. ver. secundum punctum, in 1. vol. in antiquis, vbi quando renūciat beneficio cedendarum, vide omnino Dec. conf. 327. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 182.

IBI, nec obstat secundum motiuum. Accusatus donec non est conuictus, est integer homo, Hippo. in sua pract. crim. § diligenter, num. 170. & consil. 74. num. 25. & Dec. cons. 66. num. 3. vol. 4. & melius Barb. conf. 40 col. 1. & 2. vol. 3. & conf. 29. nume. 30. vol. 1. dicit φ carcer non est terminus pœnæ, & ideo si contra testem obijcitur quod fuit carceratus non aggrauat opinionem, debet ergo probari testem fuisse punitum de tali delicto, non autem fuisse carceratum. ibi, ideo primo formabo, vide Soc. consil. 123. vol. 4. & supra decis. 143. ibi, quæritur quid iuris, vide Bald. consil. 4. vol. 1. in nouis. ibi, idem videtur dicendum, quando renunciat omni legum auxilio, de qua renunciatione, vide per Claudium de Seisello, in l. 1. §. ex naufragio, aliàs §. ex contrario, ff. de acquir. possess. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 182.

ADDE Dec. in conf. 27. *Hieron. de Mart.*

In Decisione 182.

NVM. 2. ibi, Quod ex processu nullo, Adde eundem, infra decis. 195. circa fin. & decisio. 372. in fine.

In eadem decis. num. 5. ibi, impedit processum ad vlteriora. Adde Grammat. decis. 85. incipien. Dum Magnificus,

In eadem decis. nume. 10. ibi, Deinde creditor liberauit. Adde Ias. in l. duobus, in princ. ff. de iureiur. & ibi dat vnam optimam cautelam.

In eadem decis. num. 12. ibi, Nec obstant in contrarium allegata, Adde Dec. conf. 37. & pro virili mea facultate, vol. 1. & vide Rom. consil. 472. In eo quod quæritur. *M. Ant. Pulucrinus.*

In Decis. 183.

MATER præfertur auo paterno in tutela, maximè quando esset aliqua suspicio quoad auum, vide in decis. 181. ibi, & probatum fuit au emancipatio facta coram iudice incompetenti ex diuturnitate temporis præsumatur valida facta & solenniter. dic quod non, si per instrumentum emancipationis constat de incompetētia, vide Dec. conf. 13. in prin. vbi in fi. tenet contrarium. ibi, dicit educatio liberorū, adde quod licet ex forma statuti mater excluderetur ab hæreditate filij, non tamen excluditur à tutela, Decius conf. 16. per totum, vbi quæso videas, adde bonum tex. in fi. §. si verò, in Authen, vt fine prohib. vide quæ notaui ad Bart. in Authen. matri & auiæ, C. quando ma. tut. offi. fungi potest. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 183.

VIDE decis. 207. 183. 282. 262.

Ibi, & quia fuit allegatum. Adde quod ista præsumptio, quæ insurgit ex antiquitate temporis tollitur ex inspectione instrumenti, si de contrario constat, Pau. de Cast. conf. 48. In causa quę vertitur, colum. 5. sed contra eum Alexand. consi. 59. lib. 1. & Dec. conf. 13. num. 2. & conf. 564. num. 12. vol. 3. & Aretin. conf. 30. licet Alex. conf. 1. vol. 4. sequitur sibi contrarius opin. Pauli, sed pro concordantia vide Cror. in repetit. l. sciendum, num. 12. ver. vltimo fallit, ff. de verbo. oblig. & Dec. conf. 13. num. 2. & consil. 409. nu. 9. & conf. 541. vol. 3. Bertrand. conf. 154. num. 8. vol. 2. Affiict. in cap. 1. vers. sexto notandum, num. 4. si de feud. fuerit controu. inter dom. et agnat. Dec. conf. 410. vol. 3. per totum. ibi, de prędicto consilio Pauli, & eius intellectu plenè loquitur Ias. consil. 176. num. 6. vol. 2. col. fin. Bart. in l. 2. C. si aduers. rem iudic. Dec. in d. consil. 409. num. 12. quod consilium est idem cum conf. 410. Ias. in l. emancipati, in princip. C. de collat. Barb. conf. 33. num. 4. vol. 2. & & in capit. peruenit, col. 4. in fi. de empt. & vend. ibi, secunda ratio. An præsumatur emancipatio si pater dimisit bona inter filios, Soc. conf. 33. num. 1. vol. 1. aliàs 3. & emancipatio an possit fieri coram iudice chartulario, vide Corne. conf. 259. per totum, vol. 3. quod consilium est repetitum de verbo ad verbum eo. vol. consil. 238. Dec. consil. 13. vol. 1. pro tenui facultate, 1. col. num. 2. vbi tenet non valere emancipationem factam coram notario, Ang. cōs. 93. visis & inspectis. An autem emancipatus renuncians emancipationi reintrat primam potestatem, Corn. consil. 228. incip. Qui dictus, vol. 4. in littera F. vbi tenet, quod non, an autem possit fieri per procuratorem, vide cap. 9. glo. in l. cum proponas, in ver. tradidisti, C. de dolo malo, vbi tenet quod non, sed bene potest fieri coram defensore ciuitatis, glos. in l. emancipati, & ibi Bald. C. de emancipa. Ange. conf. 44. & ibi an possit fieri per procuratorem, de quo vide l. penult. C. de emancip. libero. & Bart. in l. post mortem, §. 1. ff. de adopt. & in l. Gallus, §. forsitan, ff. de liber. & posthum. & ibi Imol. & Doctor. & Paul. de Cast. conf. 174.

consi. 174. Ad primum quaesitum. Ias. in l. emancipati, C. de collat. Alex. cōsi. 135. vol. 4. col. 5. & istud consilium est Barb. in cap. requisisti, col. 4. circa fin. de testa. Iacobi. in l. si filius, num. 1. ff. de prob. quem vide omnino. & Dec. in d. l. emancipati. sed an semel emancipatus possit iterum emancipari; sicut legitimatus. Paul. cons. 48. vol. 1. & infra decis. 247. ad idem Bal. in l. actus, C. de ferijs, & in l. post mortem, vbi Doctor. ff. de adopt. Speculator in tit. natis ex libero ventre. vbi ponit instrumentū emancipationis. Et adde, quod per instrumentum emancipationis probatur patria potestas expresse Bald. in l. fi. col. 5. de senten. pass. Afflict. constit. scire volumus, col. 1. & probatur etiam filiatio per instrumentum emancipationis, consi. 88. vol. 7. num. 8. & Instit. de libert. §. 1. circa fin. & Iacobi. in l. si filius, nu. 6. ff. de prob; & an legitimatio possit fieri per procuratorem, Bal. consi. 131. vol. 1. Barbat. consil. 35. vol. 2. Aretin. in §. aliquando, num. 6. & ibi bona additio, Institu. de nupt. Bald. in sua Marg. in ver. legitimatio. nu. 1. & in materia emancipationis, vide Aret. in §. preterea, nu. 8. vbi multa nota. Inst. quib. mod. ius pat. pot. sol. & Ias. in l. si prius, num. 44. ff. de noui oper. nunc. & quid si appareat emancipatio expressa & inualida, an praesumatur pro ea ex cursu temporis? videtur quod non, secundum Paul. de Cast. cons. 81. vol. 2. & vide omnino Bar. in l. 2. C. si aduer. rem ind. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 183.

AD materiam huius decis. vide Corn. cons. 129. vbi multa. Vers. & primo. Adde quod ista praesumptio quatenus insurgit ex antiquitate temporis tollitur ex inspectione instrumenti de quo constat. Paul. de Cast. cons. 98. incip. In causa quae vertitur, col. 5. aliàs est cons. 50. sequitur cons. 1. Alex. col. 3. idem Alex. tenuit contrarium in consi. 59. vol.... & Deci. cons. 13. num. 2. & cons. 164. num. 12. & consi. 36. col. 3. in fi. Aret. cons. 36. & an emancipatus renuncians emancipationi relabatur in patriam potestatem, Corn. cons. 228. col. fin. vbi tenet, quòd non. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 183.

IN princ. Sed iuxta hanc decisionem quaeritur, An auus maternus praeferatur patruo de iure, vide omnino Dec. cons. 188. In casu proposito. & adde eūdem infra decis. 281. verum auia. Et adde an auus paternus praeferatur in tutela matri pupilli, vide Io. Pet. in sua pract. in for. libel. quo. agit. ad redden. ratio. tute. In glos. 1. in ver. in suo vltimo testamento, 2. col. vers. quid si mater, nu. 7. *Mar. Ant. Pulu.*

In Decis. 184.

NVBCTA aliena bona nisi sciente domino, & vt perpetuo ibi sint non obligant, vide melius quàm alibi per Modern. in tract. de pignor. char, 17. col. 4. cum seq. Ibi, procedit, adde quod ibi propriè dicitur res vbi posita est vt perpetuo sit, Aret. cons. 10. col. 2. in fine. *Ioan. Angel. Pisanellus.*

Decisio 184.

ARTICVLI ex parte domini domus locatę. Tria requirantur vt bona aliena intelligantur obligata. An bona aliena reposita in domo locata intelligantur obligata pro pensione dictae domus, taliter quod locator possit executionē facere super eis sunt variae opiniones, tamen concludunt quod non potest exequutionem facere. *Prosper Carauita.*

In Decis. 185.

COMPROMITTI causa non debet inter coniunctos lite cōtestata, Dec. cons. 44. vide bonū verbum Imolae relatum per Alexand. in l. si sic stipulatus, de verbo. oblig. & vide Capic. decis. 48. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 185.

AN autem ista Pragmatica de qua hic, liget clericos, Alex. cons. 220. vol. 2. & qualiter istud etiam in minoribus statutum intelligatur, vide Alexandr. consi. 82. num. 2. vol. 1. Hippol. in l. seruo, num. 11. ff. de sicar. & in repetit. Rubr. ff. de fideiussor. col 27. vbi plenè. & an liget minores, Alex. cons. 254. vol. 6. & si est laesus ex compromisso facto vigore dicti statuti an restituatur. Afflict. in constitut. minor. iur. in Glos. 3. & vide omnino Parpal. in repetitio. l. si quis maior. fol. 3. C. de transactio. vers. sexto limitatur. & ibi ponit multa ad hanc materiam. An autem conclusio in causa impediat petitionem compromissi, vide Bal. cons. 255. Post conclusum, vol. 4. in nouis. qui dicit, quod sic. & Hippol. in sua pract. crimin. §. quoties, num. 48. Quid autem si compromissum necessarium ex causa statuti non est petitum in causa principali, an possit peti in causa appellationis, vide Paul. de Cast. cons. 73. Quod in causa appellationis, vbi tenet quod non: quia praesumitur calumniosè peti, quasi petens diffidat. & sequitur Alexan. in l. si causa cognita, col. fin. C. de transact. & cons. 82. In causa vertente, col. penult. vol. 1. & cons. 72. vol. 3. Videtur prima quasi de ratione. col. 4. in fine. plenè per Ias. in l. elegantet, num. 4. ff. de condict. indebiti; Hippol. in sua pract. §. ordine, num. 48. Adde quod compromissum post publicatas attestationes peti non potest, quia praesumitur calumniosè. Ita Bald. singul. in l. 1. ff. de transact. Ludo. Rom. in l. praetor ait, §. 1. ff. de noui oper. nuncia. Paul. de Cast. in l. fin. C. de compensat. & in prima const. C. col. 1. vbi dicit ita de facto habuisse. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 185.

AN liget clericos haec pragmatica, vide Hippol. in l. seruo, num. 2. ad leg. Corn. de sicar. & in repetit. rubr. de fideiussor. col. 27. & an liget minores, Alex. cons. 254. vol.... & si est laesus ex compromisso facto vigore statuti praedicti an restituatur. Matth. in constitut. minorum iura, glos. 3. An autem conclusio in causa impediat petitionem compromissi, vide Bald. cons. 79. incip. Post cōclusionem; aliàs est cons. 144. vol. 4. in nouis, & dicit quod sic, & vide Hippol. in suo tract. crim. §. sequens, num. 48. Et si compromissum ex causa necessaria non est petitū in causa principali, an potest peti in causa appellationis, Paul. de Cast. cons. 73. qui tenet quod non. sequitur Alexan. in l. si causa cognita, in vlt. col. C. de transact. & in cons. 82. incip. In causa vertente, col. pen. vol.... & in cons. 72. vol.... incip. Videtur prima consideratione. & per Iason. plenè in l. elegantet, num. 4. ff. de con-

die;indeb. Bald.in l.1.ff.de transact. Rom.in l.prętor ait, §.1.ff.de noui oper.nunc. & an hæc pragmatica habeat locum inter bastardos, vide consilium Petr. de Anchar. 187.in tit.de verbor.sig.& Pau.de Cast. cons. 103.& eudem, cons.163.incip. Super eo verbo, quo quæritur Alex.cons.60. incip. Visa limitatio, volum.... Capic. decis.48.vbi an post litem contestatam liceat petere compromissum, *Hiero. de Martino,*

In Decis.185.

IN princ. & adde quod istud dubium deciditur per pragmat.incip. Odia, char. 254.ibi, dum dicitur quandocũque ante dationem termini, & adde quod non potest, nisi bis peti, vide supra decis.46.

In eadem decis. num.5. ibi, Fuit determinatum. Sed quid si instantia est finita, an in casu isto possit peti fieri compromissum, vide Dec.cons.32.penult. col.in fine, *Marc. Ant. Pulu.*

In Decis.186.

SECVNDVS creditor præfertur primo quo ad pęnam, licèt primus quo ad debitum principale præferatur. ibi, per id quod, vide quæ dicit Dec. cons. .... & Soc.cons.41.4.vol.col.4.ibi examinat intellectum l.Lucius, *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 186.

QVOAD pœnam secundi creditores præferuntur primis.

Ad istam decisionem 186. ibi, illud, vide alium casum, in quo solus creditor præfertur primo, per Rom.sing.861. An autem hypotheca expressa vel tacita super bonis debitoris extendatur ad vsuras, vide Bald.nouell.6.par.princ. in septimo priuilegio, colum.4. in trac.dotium.ibi, per l. Lucius. de ista l.vide Rom.in l.si cum dotem, §.si maritus, num.36.ff. solu.matrim. & Anton.de Fan. in tract. de pignor.in 5.parte, in primo membro, num.13.fol.31. *Prosper Carauita.*

In Decis.186.

NVM. 1. ibi, Per l.Lucius. Adde quod ille text. probat contrarium, nam dicit, quod ille qui pręfertur ratione sortis, præferatur etiã ratione vsurarum, & sic miror de hac allegatione, quam facit Matth. hic de illo text. *Mar. Anton. Puluer.*

In Decisione 187.

VIDE supra in simili decis.19. ius offerendi debitum durat vsque ad contestationem litis super sententia vel donec fiat aprecium, vide si post adiudicationem sit locus iuri offerendi seu oblationi, per Dec. consil. 343. Loffre.cons.32.col.9.& Ias.cons.138.col.fi. volum.4. vide quę latè posuit Capicius decis. 202.& fuit in causa Magnifici Francisci Follerij, cum Ioan. Tho. Calatarũ Clientulo meo, vt per Nico.in tract. de pigno.in quinta parte, in tertio membro, ver.trigesimo fallit, ibi iuxta formam, vide Bald.cons.307. Quilibet, in princi.vol.2. ibi, quæ mora purgari potest, moram purgari vsque ad sententiam intellige quando mora fuit contracta ante sententiam, secus si post, ita Soci. consil.199.computatis consilijs patris, col.4.ibi, fuit dictum decretum, vide quibus casibus admittatur oblatio per Capic.dec.4. vide quæ addidi ad Capic.161. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 187.

IN hoc vers. item secundus creditor, vide Bald. cons.84. Præmittendum est, vol.3.vbi an & quando posterior creditor possit offerre primo vt sit potior eo, vel cum eo concurrat, & infra decis.259. vbi aliquid de materia. ibi, non habet locum ius offerendi. Adde quod ius offerendi habet locum post sententiam, Bald.cons.50.vol.3.& consil.190.vol.5. & ibi quibus casibus audiatur quis offerendo; in fine istius decisionis aduerte quod in iudicio sola oblatio verbalis sufficit, dummodo offerens habeat pecuniam præ manibus, Corn.cons.85.in litera D.vol.4.

Facto decreto super assistentia rei lato dictam assistentiam prestandam esse, & ipsa prætita appreciãda bona super quibus fuit facta, & appreciatis adiudicanda, non potest reus offerre debitum, & petere cessionem. *Prosp. Caram.*

Super Decis.187.

DE materia huius decis. vide Capic.decis.41. ius offerendi habet locum post sententiam, vide Bald. consil.50.1, vol. & cons.190. incip. Contra subscriptum, vol.5. vers.item secundus, num.7. vide Bald. cons.84.incip. Præmittendum est, vbi an, & quando posterior creditor possit offerre primo vt sit potior eo, vel cum eo concurrat, & vide j.in decis.259.vbi de materia, num.5.in fine, aduerte quia in iudicio sola oblatio verbalis sufficit dummodo offerens habeat pecuniam ad manus, Corn.cons.8.in litera D. & Bald, cons.190.vol.5. *Hieron.de Martino.*

In Decis.187.

IN princ.ibi, Vtrum lato decreto. Adde Negus. in tract. pignor. 3.memb. 5.par. versic.insuper in prædictis dubitatur, nume.51. fol.114. vbi vide omnino latè examinantem, adde quod si priori creditori est facta adiudicatio per iudicem ex secundo decreto, vel per sententiam, an secundus creditor potuit offerre priori, iuxta l.1.C.si antiq.cred. vide Negus.vbi supra fol.103. col.7.num.7.vers.tertio fallit, vbi omnino vide, & habeo nunc in facto. Et ad materiam iuris offerendi, omnino Ioann. Petr. de Ferrar. in sua aurea pract.in for. respons. libel. in actio. Hyppo. in ver, satisfacere debito memorato.

In eadem decis.num.1.ibi, videbatur. Adde eundem in decis.143. & Grammat.decis.51.

In eadem decis.num.2. ibi, Item secundus creditor. Adde eundem supra decis.16. & an talis oblatio fieri possit in causa appellationis, vide ibidẽ in fine, & adde Ias.in l.si res obligata, col.vlt.ff.de leg.1. & adde not.dubium in practica, si mulier tanquam creditrix anterior pro dotib.suis, & iurib.dotalibus, obtinuit in S.C.sententiam virtute hypothecæ, anterioris in bonis, quæ fuerunt quondam viri sui, & facto appreccio, & consignatione, secundus creditor an possit offerre, qui non fuit citatus per d.mulierem, in assistẽtia petita per eam, dicas quod sic, & ita fuit determinatum in S.C.die penult. Maij 1540. Fuit in causa......

In ca-

In eadem decis.num.3.ibi, Donec non est factum appretium. Vide infra in prox.seq.decis. Adde Capic.dec.41.In causa Magnifici Buff.Crispani,col.1. ponentem quinque notab. limit. Gramm.decis.51. Ioan.Iacob.de Ligorio. *M.Ant.Puluer.*

In Decisio.188.

I fuit appellatum ab apretio, & apretium confirmatũ fructus interim percepti spectant ad actorem, secus si fuit reuocata sententia apretij. Ibi, dicebat conuentus tertius possessor, idem tenet Alex.consi.1.col.2. vol.5. vbi dicit hoc etiam procedere in corporalibus & in arbitrio. Ibi, quòd licuit, vide supra decis.73.ibi, quę appellatio suspendit. Adde, quòd istæ relationes expertorum possunt fieri die feriata in honorem Dei, vt latè per Ias.consi.200.circa fin. *Ioan.Ang.Pisan.*

Super Decis.188.

An autem ad indicationem fructus pendentes sint pars rei, vide Capic. decis.202. & latè quando fructus pendentes sint pars rei, Tiraquel.de vtroque retrac.in §.1.glos.7.fol.83. *Hier.de Martino.*

In Decisio.188.

Num. 4. ibi, A sententia expertorum licuit appellare. Adde quòd sententia expertorum nũquam transit in rem iudicatam, vide supra decis.35.versic. tertio. *Mar.Ant.Puluer.*

In Decis.189.

Rotestans quòd non intendit vti testibus & instrumentis, nisi dicat veritatem tenetur ad interrogationẽ partis præcisè respondere. Ibi, cæterum si interrogatio facta, vide latè Felin.in cap.in præsentiam,col.3. cum seq.extra de testib.vbi posuit de faciente falsum articulum. Ibi, fuit vocatum, aliàs ego dubitaui, quia pragm.illa solum loquebatur in renunciatione, non autem de vsu, & dicebam posse admitti responsio.cũ declaratione quæ oriebatur ex natura rei, maximè attenta qualitate personarum, per doctrinã Baldi in l.1.1.col. de dilat.Soc.in l.1.col.5.ff. de vulg. & pupil.& satis dicebam satisfactum satisfacto statuto dicenti simpliciter debere respõderi, vt per Fel.in c.1. §.præterea &c, extra de accusatio. & in cap.1.§.præterea, col.1. ff.de offi.deleg. In causa Domini Ioan-Marię de Francone cum balio Vires, existentibus relatoribus Domino Martiali, & Domino Mariconda, Sacrum Consilium iudicauit secundũ hanc decis. quod simpliciter respõderetur sine bene vel male in illo casu stante natura rei, & qualitate Iacobi Mariæ, quod decretum extat penes Antonellum Falanconum die 8. Septembris 1538. *Ioan.Ang.Pisan.*

Decisio 189.

Ibi, Sed contrarium tenuit Bart.in l.diuus.adde Cassan.consi.39.num.95.in fine, vbi multa. & vide Bertrand.consi.78. vol.1. vbi de producente instrumentum in punctis & passibus pro producente facientibus. & Ias.in l.non solum, §.morte, num.39. ff.de noui oper.nuncia.vbi post Alberic.tenet, quod protestatio producẽtis dicens, quod producit solum in passibus pro eo facientibus iuuat, nisi aduersarius producat idem instrumentum pro eo in punctis, & capitulis sibi proficientibus, quia tunc protestatio primi producentis tollitur. *Prosp. Carau.*

Decisio 189.

In princ. Si petitur, quod pars debeat declarare si vult vti testibus, vtrum debeat respondere simpliciter, adde eundem in const. qui falso instrumento, 1.col.in princip. & vide omnino cautel.quam ponit Bart.Cępol.num.53. Felin.in c.præsentium, 3.col. in fine, vers.tertia conclusio, de testib. Lanfranc. in cap.quoniam contra, in ver.sequitur, de instrumentorum productione, 12.col. vers.quæro vlterius, & ver.iuxta præmissa, & vide bonam cautel.quã ponit Bald. l.fin.in fi.C.si ex fal.instrum. & quod producens falsum articulum non excusabitur, si dixerit se nolle vti illo articulo, ita not. dicit Felin.vbi supra, vers.secunda conclusio, num.11.adde eundem Matthæ. in const. qui falso, & pragm. Regis Ferdinandi primi, incipien. Testem falsum. *Marc. Anton Puluerinus.*

In Decis.190.

Vando pecunia soluta secũdo creditori est consumpta non potest per primum auocari. ibi, & quod Dominus Alexand.vide omnino Gram. quæst.1.post suas decis.idem fuit sententiatum in causa Saluatoris Balli cum Francisco Viualdo existente commissario Domino Antonio Capice, vt ipse refert decis.78.ibi, non competit hypotheca, ego pro ista opin. allego quod in terminis consuluit Alexand.cons.17.in prima, & seq.colum. vol.1.vbi decidit quod creditor potest impedire executionem sententiæ latæ in fauorem cessionarij, & assignat rationem, quia creditori nec personali nec hypothecaria consulitur contra cessionarium cui facta est solutio, & rectè perpendendo illa verba non solum vult consumpsisse, sed etiam si extarent ibi, intelligitur in priuato in libro meo dicit glos. idem in alio priuilegio. *Ioan. Ange. Pisanellus.*

Decisio 190.

Ad istam decis.adde Angel.consil.258.col.2.& Roman.cons.111.Bald.consi.360.conclusio facta, volum.1.

Quando solutum est debitum secundo creditori, an primus creditor possit agere contra secundum, cui fuit solutum debitum, asserendo quod qui prior est in tempore potior est in iure, videtur quod non. quia vigilantibus, & non dormientibus iura subueniunt.

Grammat. quæst.1.post Dec. & Capic.78. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 190.

Vide omnino Ioan.Fabr. Instit.de action. §.si quis in fraud. solutio facta secundo creditori si bona fide consumpsit, vide quæ posui ad Bartol.in l.creditor, qui pot.in pig.hab. & ad materiam in l.si hominem, §.quoties, ff.depositi.Bald.in l.si pro debito, de bon. author.iud. poss. vbi quomodo fiat graduatio quando mercator decoxit, per eũdem in l.fin.C.depositi,

positi, in fine. in subsidium datur actio contra eum penes quem pecunia debitoris peruenit, Bartol. in pulchr. quæst. in l. 1. ff. de distract. pigno. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 190.

IN princip. Vide infra decis. 231. vbi an mulier petere possit assecurationem dotium super pecunia debita viro, Adde ad id quod in hac decis. dicitur Roman. singul. 605. incip. Accipio à te pecuniam, Grammat. in qq. quas ponit in fine suarum decisionum, q. 1. incip. Fuit & diu apud me.

In eadem decis. num. 6. ibi, Infrascripti consiliarij. Vide infra in decis. 194.

In ead. decis. in fi. ibi, Quæ facit Ius vniuersale in Regno. Adde quod idem dicit supra decis. 169. in fine, *Marc. Anton. Pulu.*

In Decis. 191.

EMPHYTEVSIS ex causa necessaria alienata non inducit in commissum si alienata fuerit sine cõsensu domini, vt si fuit data in solutum; præsentatio instrumenti liquidi habet vim libelli, & confessio creditoris litis contestatæ. ibi, & per Bart. in l. 1. adde hoc idem tenere Decium quem omnino videas, cons. 160. ibi, cum facta quando iudiciaria datio in solutum ex necessaria causa fit, & quid differat ab emptione, & multa per dationem in solutum, vide per Dec. consil. 18. per totum, ibi in tit. de emp. §. nunc istud dictum regulariter refert, & sequitur Iacob. in tract. de roidis, col. 10. ibi, quod in generali obligatione.. quod in generali obligatione veniat emphyteusis, idem in ecclesia tenet Alexan. cons. 91. vol. 3. col. 1. vide Ias. in l. fin. col. 144. de iure emphy. vide de emphyteusi per Ripam etiam in l. 1. secundo notab. ff. de pignor. & per Negus. in tract. de pigno. char. 5. colum. 4. ibi, quam præsentatio hoc in specie posuit Ias. in l. 1. ver. 30. col. 1. ff. de edendo. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 191.

AD materiam istius decisionis, vide aliqua per Crot. in reper. l. filiusfam. §. diui, col. 30. in fine, ff. de leg. 1. ibi quærit etiam Bart. & Bologn. cons. 21. Roman. cons. 107. Afflict. in suo tract. de iur. prothomis. char. 11. col. 1. Barba. in reper. Rubr. de reb. eccles. non alie. col. 7. in vlt. dub. & omnino Rom. in l. vsusfructus, nume. 11. ff. sol. matrim. vbi dicit quod emphyteusis per iudicem potest dari in solidum quantum ad commoditatem sine assensu domini, & non aliter, vide Cum. quia singulariter loquitur, & hoc videtur tenere Bald. cons. 284. vol. 1. & Ferdinand. Loaz. in repetit. d. §. diui, num. 228. et 409. quod nota. etiam pro iure congrui, Anton. de Fan. plenè in tract. de pignor. in secunda parte, num. 28. fol. 5. Ias. in l. fin. num. 47. & 48. C. de iure emphyt. tenet esse communem, quod non debet solui laudemium pro alienatione necessaria, nec in ea habet locum ius congrui. Afflic. in constit. sancimus, in ver. licet. nume. 27. & sponte alienari dicitur, quando debitor patitur per creditorem fieri æstimationem de bonis suis, et in solutum dari. Signorolus cons. 72. in fi. & an datio in solutum dicatur prohibita per statutum prohibens alienationem, Corne. consil. 166. per totum, vol. 2. & an emphyteuta possit rem emphyteuticam dare in solutum sine consensu domini, vide ibidem per Corne. ibi, & bona emphyteutica possint obligari, vide omnino Ferdin. de Loazes, in repet. l. si filiusfam. §. diui, fol. 9. num. 227. ff. de leg. 1. & Bologni. cons. 25. col. 3. Hippo. in l. 1. §. præterea, col. 4. vers. & facit, ff. de quæstion. & Iason in l. cetera, §. sed si parauit, col. 2. in princip. ff. de leg. 1. Dec. Dec. cons. 160. col. 2. & aliquid per Bald. cons. 256. vol. 3. in antiquis, incip. Verba inuestituræ, quod videtur obstare huic decis. & Specul. de empt. & vend. §. nunc dicendum, vers. sed pone statutum, num. 26. char. 141. ibi, & dedit in solutum dictam domum, datio in solum an sit venditio, Areti. cons. 160. Dec. cons. 308. num. 9. & an statum prohibens venditionem, videatur prohibere dationem in solutũ, & permutationem, Fran. de Aret. cons. 125. & vide Bald. consil. 384. Præmissis verbis cuiusdam statuti, vbi multa de datione in solutum, an sit venditio, vide Afflict. infra decis. 369. & 370. quæ potest facere iudex de voluntate partium. *Prosp. Caran.*

In Decisio. 191.

NVM. 1. ibi, Ad primum dubium. Adde quod istam eandem distinctionem facit Dec. cons. 160. In causa, 2. col. in princ. vers. præterea data.

In ead. decis. num. 7. ibi, Præterea nonne iudex. Adde eundem supra decis. 91. vers. multa enim.

In ead. decis. nu. 9. ibi, Sicut etiam dicimus. Adde eundem supra decis. 182. in princ, *Marc. Ant. Pulu.*

In Decisio. 192.

RIGEVS debitor & creditor non compensat ex diuersis officijs, nisi venisset ut heres, secus de consuetudine. Ibi, quod fiat compensatio, ista limitatio potest corroborari per id quod voluit Lucas de Penna in l. obsistere, in fine, C. de anno. & trib. lib. 10. quod debitor collectarum posest obijcere compensationem fisco, vide omnino. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 192.

IBI, dicebat procurator fiscalis. vide aliqua per Ripam in tract. de peste, fol. 51. nu. 268.

Vide Capicium decis. 151. num. 8. & Grammat. consil. crimin. 27. nume. 10. qui tenet contrarium, *Prosper Carauita.*

In Decis. 193.

AGENS recuperandæ si ante contestationem non protestatur, quod non admittatur, exceptio proprietatis sibi præiudicat, & super vtroque proceditur, vide Capic. decis. 28. Ibi, Abbas hic, post Alex. tenet Ioan. Bapt. de Castellione in suo Compendio post sing. Creme. col. 2. in fi. sequitur Alex. in §. nihil commune, in secunda fallentia, vbi Aret. & Claudius. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 193.

QVANDO agatur possessorio recuperandæ. *Prosper Carauita.*

In De-

In Decis. 193.

In princip. Adde Ange. de Aret. in §. quadrupli, 10. col. in fine, de act. vbi dat bonam cautelam. Adde eundem in const. violentias subiectorum, 19. col. vers. septimus casus est, quem vide omnino, vbi ponit optimam practicam circa hoc, videlicet, an hęc protestatio debeat repilogari post publicationem, adde eundem supra decis. 7. vbi videtur aliter dicere, vide ibi eum omnino. *M. Ant. Puluer.*

In Decis. 194.

Secunda solui debet secundum valorem tempore contractus, ideo soluto matrim. dos solui & restitui debet eo valore quo erat tempore contractus, & sic solutionis & non restitutionis, vide pulchram quęst. per Soci. consi. 60. in 3. vol. vbi quid de re an sit restituenda, prout fuit appretiata tempore dotis datę. Ibi, ibi Bart. in l. eum qui. Aret. consi. 11. col. 1. in princ. tenet, quod non data mora si mutatur valor inspicitur tempus solutionis. Ibi, & ita tenet Card. Bologn. cons. 16. post Aret. tenet, quòd restitutio dotis est facienda habito respectu ad ualorem tempore restitutionis. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decis. 194.

Nota quod restituitur secundum valorem monetę, quę valebant tempore consignationis, & non tempore restitutionis, si moneta mutaretur. *Prosper Carauita.*

In Decis. 194.

In princ. Adde eundem supra decis. 90. & infra 280. in secundo dubio.

In ead. decis. num. 1. ibi, Infrascriptorum DD. de Collegio. Adde eundem supra decis. 190. versic. vltimo. *Marc. Ant. Puluerinus.*

In Decis. 195.

Legitimatus quo ad feuda succedit; & inuestitura prima inspicitur, vide omnino Socin. cons. 30. in nouis, vbi casus, vide an per subsequens matrimonium legitimetur etiam quo ad feuda, Flor. in disp. sua incip. Baro. quidam. vbi latè examinat, & refert Andr. in cap. naturales, ibi, debet filiorum specifica, adde quod nisi in potestate legitimandi consentiat alicui fiat mentio de legitimatione etiam quo ad feuda, aliàs ad feuda potestas data non censetur, Dec. cons. 76. in princip. ibi, quia licet legitimatus. nota vnum quod in casibus in quibus potest filius per subsequés matrimonium legitimari, non potest legitimari per rescriptum Principis, ita Bald. singulariter in cap. perpetuas, extra, de maio. & obedientia, sequitur Hippo. singul. 103. vide quę sit virtus legitimationis per Ias. cons. 202. vol. 2. ibi, facta in personam domini, vide omnino Dec. consil. 197. seu 192. vbi discentit quando per vnam inuestituram alteri priori derogetur, ibi, tamen dicit Bal. in cons. .... idem firmat Dec. consil. 185. col. 3. ibi, pulchra dicit, & consi. 395. col. 2. ibi, quia extrema considerantur & non media, vide Fran. de Curte cons. 1. col. 4. in fine, post tractatum feudorum. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 195.

Quaeretur an istud capitulum Regni ex præsumptuosa, habeat locum in bonis burgensaticis: fuit decisum quod sic, quia dicit super bonis. Adde tamen ad istam decis. in qua de legitimatione fit mentio quod legitimandi potestas est de reseruatis Principis, patet quia ab ipso debet postulari nõ ab inferiore, vt in Auth. quibus mod. nat. §. illud, co lum. 7. et quib. mod. nat. eff. leg. §. si quis ergo non habens. Est enim legitimatio restitutio natalis, quæ à Principe vel Imperatore, impetrari debet, l. 1. C. de natal. rest. ex quibus dubitatur an ordo decurionum possit legitimare, & pro parte negatiua adducitur tex. in d. l. 1. de nata. vbi inferior à Principe, prout est ordo decurionum non legitimat, sed vidi dubitari an legitimatio facta per regentes Regiam cancellariam valeat, dicebam quod sic, quia isti Senatores & Consiliarij, qui nunc regentes vocantur, comparantur Principi, & ab eorum sententia non appellatur, l. 1. ff. qui & a quibus appellare non licet, & est bonus text. & ibi not. Angel. in §. 1. & ibi, bonam addition. Instit. quibus mod. ius patr. potest solui. preterea dicebam Senatum, & istos patres seu regentes posse famæ restituere, vt per Roma. cons. 498. & Card. cons. 35. quos allegat additionatos in §. Senatus, in litera S. Inst. de iu. natur. tamen ista quæstio potest terminari per not. per Bart. & Imol. in l. infamem, ff. de publ. indic. & Aretin. in §. ius autem ciuile, & §. senatus, Instit. de iur. natur. & Paul. de Castr. cons. 458. vol. 2. sed an spurius potest legitimari per Principem vt succedat etiam in præiudicium agnatorum, Dec. cons. 269. vol. 2. num. 10. dicit quod sic, & an legitimatus succedat in feudis, & emphyteusi, Dec. consil. 285. num. 19. vol. 2. col. fin. Fran. Nicon. in repetit. cap. quoniam contra, fol. 31. num. 24. de probat. sed quid si Comes habet potestatem legitimandi quoscúnque in legitimos tam præsentes quàm absentes, an poterit legitimare infantem, vide Bald. cons. 204. vol. 2. in nouis, & Dec. cons. 53. vbi dicit, quod concessa potestate legitimandi quoscúque illegitimos tam præsentes quàm absentes, & an poterit legitimare infantem? vide Bald. cons. 204. volum. 2. in nouis, & Dec. cons. 55. vbi dicit quod concessa potestate legitimandi non potest legitimari infans, secus si dictum est quoscumque, de quo verbo vide multa not. per Hippo. l. vnius facinoris, §. cognitorum, col. 6. ff. de quæst. per Curt. cons. 1. & Barb. in repet. Rubricæ de reb. eccles. non alien. col. 17. in fine, & in cap. si venditori, col. 7. de empt. & vend. & Alex. cons. 35. num. 5. vol. 6. & an infans possit legitimari a Comite Palatino, vide Dec. consil. 367. num. 2. & 3. & cons. 377. scias tamen quod potestas legitimandi concessa alicui a Principe, non trahitur ad feudum, Signoro. consil. 218. Quidam dictus Ianolus. Socin. cons. 74. Super controuersia, col. 5. vers. conclusio quinta, vol. 3. Deci. cons. 76. & 389. nu. 5. & vide omnino Afflict. in cap. si naturales, si de feudo fuer. controuer. num. 5. Aduerte tamen quod per priuilegium legitimationis probatur spurietas. Ias. in l. de-

in l.decem,num.18.ff.de verb.oblig. Afflict.in constit.scire volumus,col.1.an autem possit aliquis pluries legitimari, vide Curt.cons.7.super memorata facti, ver.sed præmissis omnibus, vbi tenet quod non, licet Paul.de Cast.cons.41. vol.2. aliàs 4.viso testamento, & Bald.consil.131. col.fin. lib.3. tenuerint contrarium, quod immo fiat secunda legitimatio, si de prima dubitetur, & Dec.cons.441.viso puncto, col.3.vol.2. quē vide omnino, & Abb.cons.3.Omnipotentis, col.1.

Feudatario decedente sine prole legitima feudum sequestratur pro fisco, verum si reliquerit Bastardum legitimatum ad feudum prædictum succedit in eo, & ita fuit decisum. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 195.

FVIT dubitatum vtrum legitimatio facta per Consiliarios, & Collaterales Regis valeat circumscripta eis potestate legitimandi, dicebatur quòd sic: quia isti Senatus, & Consiliarij æquiparantur Principi, à quorum sententijs non appellatur, l.1. §.1. à quib.appell.non licet, & est bonus tex. & ibi not. Ange. Instit.quibus modis ius pat.pot.sol.§.1. Præterea dicebatur Senatum, & Consiliarios posse restituere, Rom.consi.498. Cardi.cons.35.& ista contraria allegat ad d.§.Senatus, Instit.de iure nat.Quia tamen ista quæstio non potest determinari, per ea quæ not.Bart. & Imo.in l.infamem,ff.de publ.iudi, & Aret.Inst.de iure natur.§.ius autem ciuile,nu. at. & §.Senatus,& Paul.cōsi.468. Adde, quod spurius potest legitimari per Principem vt succedat in præiudicium agnatorum, Dec.consi.269. num.10. Legitimatus an succedat in feudum & emphyt. Deci. consi.283. nu.18. Niconitius in cap.quoniam contra, de probat.sol.51.num.24. & an Comes habens potestatem legitimandi quoscūque illegitimos tam absentes, quàm præsentes possit legitimare infamē. Bald.cons.204.& Dec.cons.8.vbi concessa potestate legitimandi Comiti Palatino ab Imperatore non trahitur ad infames: sed si dictum esset quoscūque, de quo verbo vide multa per Hippol.in l. vnius facinoris, §.cognitorum, col.6. de quæstio. & Franc. Curt.consi.1. & Barbat.in repet. Rubr.de reb,cred. alien.col.17.& in cap.si venditori,col.7.de empt.& vendit. Alex.consi.35.num.5.vol.... & an infans legitimari possit à Comite Palatino, Dec.consi.367. num.2.& 3.& consi.377.per priuilegium legitimationis probatur spurietas, Ias.in l.debet,num.18. de verbo.obligat. Matth.in constit.scire volumus, pen. col. & in simili Dec.in l.non videtur rem, de reg.iur. & an quis possit pluries legitimari, Fran.Curt.consil.94.incip.Super memorata,ibi. sed præmissis omnibus, qui tenet quod non, licèt contra Pau.de Cast. cons 41.& Bald.cons.131.incip.Titulus Principis, col.fin.lib.3. vbi consuluit, quod fiat legitimatio secunda si de prima dubitatur, & Dec.cōs.341.col.5. & Abb.consi.3.1.col.& in fi.dictæ decis.195. And. de But.consi.54. Guid,Pap. quæst.580. & non habet nomen filij, & est infamis, Bald.cons.373.incip. Præmittendum est. *Hier.de Mart.*

In Decis. 195.

IN princ.ibi, Ex præsumptuosa. Et ad intellectū d.c. vide eundem infra in decis.proxima seq.

In ead. decis. in princ. ibi, Modò contingit. Vide ad materiam istam de legitimato etiam ad feuda, Ias.in l.generaliter, §.cum autem, col.pen.in fi. C.de instit.& subst. Dec.consi.155.& diligenter,in fi.col. consi.85. & diligenter, col.4. versic.tertio quæritur. Gaspar. Lusitan. in sua amœna repetit. l.imperium, col.85.ff.de iurisd.omn.iudic. Adde etiam & primo an Princeps possit dare Comiti Palatino potestatem legitimandi, etiam extantibus filijs legitimis, & naturalibus, vide Bald. in l.cum filius, ff. de liber. & posthum. Castr.in l.Gallus,§.& quid si tantum, & cōsi.220.Super eo quod primo loco quæritur, 2.col. Alexand.consi.187. sequitur Dec.consi.307. 2.col. in princ. Item an legitimatio facta per patrem in vita sua, requirat citationem agnatorum, vide eūdem Dec.cons.citato, col.2. vers.accedit etiam, vbi concludit quod non, nisi essent filij legitimi, & naturales, quia tunc illis inuitis non potest pater spurios legitimare, vnde dicit Dec.ibi, quòd legitimatio non dicitur subreptitia, si in legitimatione non sit facta mentio de agnatis, nisi quando extant filij legitimi, & naturales eius, qui facit fieri legitimationem, & si pater haberet filios legitimos, tunc si de illis nō fuit facta mentio non valet legitimatio tanquam subreptitia. Item an in legitimatione sit inserenda causa, vide Dec.ibi 4.col.vers.tertio non obstat. Item an legitimatione facta, ex superuenientia liberorum retractetur, vide DD,in l.ex facto,ff.de vulga. Alex.consil.138.Opportunè consideratis,col.1.lib.1.& consil.587. Videtur prima cōsideratione,col.pen.lib.5. sequitur Dec.ibidem,col.5.ver.quarto non obstant. Item an legitimati succedant in hæreditatibus agnatorū sicut legitimi, & naturales, vide Dec.ibi d.col. vers. non obst.si dicatur. Et an stante statuto, quòd existentibus masculis fœminæ nō succedant, habeat locum etiam in filijs legitimatis, Bal.l.cum acutissimi,col.1. vers.idē puto de legitimatis, sequitur Dec. cons.52.1.col.in princ. & per totum, tamen concludit, quod non excluduntur. Sed aduerte, quòd Ias.in d.l.cum acutissimi,col.pen.in fine, tenet contrariam sententiam, & quod ita bis consuluit, & obtinuit, & idem tenet in l. si is qui pro emptore, col.51. versic. nota diligenter, & col.57. Item & quatenus dixi, quòd si pater haberet filios legitimos, tunc si de illis non facit mētionem, legitimatio dicitur subreptitia, adde Dec.cons.52.col.pen.in fine, vers.tertio principaliter, sed Ias.in l.Gallus,§.& quid si tantum, videtur tenere contrarium. & adde Deci. consi.85. col. penult.in prin. & cons.383.& 393.consului, in quibus cōsilijs tractatur materia cons.supra allegati 52. Itē an filius legitimatus dicatur propriè legitimus, vide Dec.cons.365.1.col. & in 2 versic.tertio. & an legitimatus succedat alijs agnatis, vide in præalleg. cons.2.col.in fi. vers.sed hoc confirmatur.& dixi supra etiam. Et an dispositio l.si vnquam, habeat locum in filio legitimato, vide Dec.in dicto cons.365. 2.col. in princ. num.3. Et an excludat substitutum, vide ibidem 3.col.in princ. Et an testamētum prius factum ad similitudinem posthumi præteriti, per filij legitimationem postea factam rumpatur, vide Dec.vbi supra, vers.quarto concludunt. Et aduerte in quantum supra dixi, an lex si vnquam, habeat locum in

eam in legitimato, vide eundem Dec. consi. 366. & Socin. consi. 226. Quæstio præsentis consultationis. Et an infans legitimari possit, Dec. consi. 367. Viso puncto, vbi etiā disputat an hæc potestas legitimandi infantes competat Comitibus Palatinis. Item, an legatum factum filio spurio legitimato ualeat, Dec. consil. 288. Quæritur. Et an Comes Palatinus, qui habuit potestatem ab Imperatore, possit legitimare clericos, Dec. consi. 150. Et an legitimatio reddatur nulla ex eo, quia pater impetrans non expressit filios naturales ex serua natos esse, Rom. cōs. 194. In proposita consultatione.

In ead. decis. nu. 7. ibi, Dicta feuda sunt hæreditaria. Vide supra in decis. 140. & quæ ibi cumulaui.

In ead. decis. num. 8. ibi, An autem filius spurius. Adde Aret. in §. sed & si quis, de inge. *M. Ant. Pulu.*

In Decis. 196.

Soror possidens feudum mortuo viro facta sequestratione non potest postea agere possessorio, sed petitorio vt hic. *Io. Ang. Pisanellus.*

Decisio 196.

Post annum non potest agi de possessorio, sed de proprietate. *Prosper Carauita,*

In Decis. 197.

Capitulum ex præsumptione habet locum etiam si successor per contractum inualidum possedit feudū uiuente feudatario, adde hāc decis. quod si talis donatarius possessor haberet assensum, tale feudū sequestrari, quia possideret, ergo non extenditur quando alius possidet, quia capitulum ex præsumptione loquitur in feudatario decedente qui corporaliter possidet, & ita istud capitulum habes limitatum in cons. 26. in prima chartā secunda parte consiliorum meorum Ioan. Ang. Pisan. *Ioan. Ange. Pisanellus.*

Decisio 197.

In donatione & contractu feudali, requiritur assensus regalis, aliàs inualidatur. *Prosp. Carau.*

In Decis. 198.

Secundus creditor non habet ius offerendi contra mulierem agentem pro assecuratione dotis, vide in decis. 259. vide Capic. in decis. 41. in quarta limitatione, & in fi. illius decis. & adde ꝙ dicit vnū, quod si est factum appreciam ab illo oblatum non secundum apprecium ibi, quod dictus creditor secundum etiam hanc primam opin. determinauit Sacrum Consilium, scilicet quod in accusatione non habeat locum oblatio sub die 13. Iulij 1553. in causa nobilis Catherinæ Colo & Mariæ de Muro de Sancto Petro in Galatina, & Domino Io. Tho. de Litio, V. I. D. existente Præsidente Domino Cicco de Loffredo Commissario, Domino Nicolao Maria Mariconda, actorum magister Annibal Sanac.º & me aduocante pro mulieribus secundum hanc opin. latius consuluit Soc. consil. 3. vol. 1. nouotum, & ita semper vidi practicari Nicosa in tract. de pigno. char. 33. col. 2. vbi allegat Soc. prædictum, & Cepo. caut. 17. ibi, & dicto casu firmauerunt istam secundam opin. tanquam veriorem, sequitur Lupus in repet. capit. per vestras, char. 59. column. 3. extra de donat. inter virum & vxor. ibi, quid autem tenet quod tertius possessor habet ius offerendi dotem etiā in assecuratione, sed an oblatio debeat esse de tota dote vel pro vna re tantum, dic quod si possessor fecit meliorationes, tunc potest offerre æstimationem rei non totum debitū, secus si non sunt meliorationes, ita Bart. in l. 1. C. de om. præde. naui. lib. 10. Soc. verò consi. 219 tenet quod si non sint meliorationes, non teneri nisi ad æstimationem, vide in l. Paulus, §. domus, ff. de pignor. & tu tamen vide Moder. in tract. de pigno. in quarto membro, quintę partis princ. col. fin. char. 48. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 198. & 199.

Vxor habens instrumentum dotale, si eius maritus vergat ad inopiam, potest petere se assecurari super bonis restantibus, & non dissipatis per eius maritum, & an tertius creditor habeat ius offerendi inde.

Vide Grammat. decis. 92. num. 1. *Prosper Carau.*

Super Decis. 198.

Vide Rom. sing. 547. vbi ponit vnum singulare dictum, de quo etiam per Iacob. in l. quinquaginta, nu. 10. de probatio. & idem Iacob. in l. prætor ait, §. prætor ait, num. 7. ff. de eden. & in §. hodie vxor, num. 2. vbi disputat Notarius an debeat iterare instrumentum, & in materia huius decis. vide Barba. cons. 25. num. 13. ad intellectum huius l. quinquaginta, vide Abb. cons. 4. nume. 8. & Bald. consi. 434. vbi de materia d. l. 1. *Hieron. de Martino.*

In Decisione 198.

In princ. Sed si producuntur duo instrumenta, eodem die confecta diuersarum summarum, & c. eadem causa, vtrum præsumātur duo debita, vide Bal. l. Imperator, ff. de stat. hom. sequitur auctor infra decis. 140. dub. 3. circa finem. *Mar. Anton. Puluer.*

Super Decis. 199.

Vide Bald. cons. 84. incip. Præmittendum est, vbi an creditores habeant ius offerendi mulieri, & vsque ad quātum tēpus possit offerre mulieri, et an secundus creditor possit offerre primo. & an creditor possidens pignus præscribat ius offerendi, Bald. consi. 34. num. 1. & 7. & idem Bald. cons. 40. in fi. incip. Maritus, vbi ad materiam. & vide decis. supra 9. & Capic. decis. 46. & vide pulchrū dictum Angeli in l. noxalis, §. est autem, ff. de pecul. vbi dicit quod facta assecuratione, demum si illę res pereunt sine culpa vxoris, quod iterum petet dotem, & vide Crot. in l. si constante, in secunda lect. num. 109. vbi fallit ista conclusio, ff. sol. matrim. in verb. idem consuluit, nume. 2. circa medium. vide eundem Bald. in cons. 190. vbi pulchrē, in verb. Sacrum Consilium, vide Corn. cons. 85. *Hiero. de Martino,*

N *In Decisio.*

In Decis. 199.

IN princip. Vide Bald. Nouel. in tract. de dote 7. p. 24. priuilegio, vbi vide omnino, & an secundus creditor habeat ius offerendi, vide supra decis. 18. & 187. & an mulier possit petere assecurationem dotium super pecunia debita viro, vide infra deci. 221. & ad casum huius decis. vide infra decis. 259.

In eadem decis. num. 2. ibi, Quæritur, quid iuris. Adde Bartho. Cępol. in caut. 124. vers. quotidie con tingit, Neguf. in tract. pigno. 2. memb. 5. par. col. 26. versi. sed dubitatur. Bald. Nouel. in 28. priuileg. in fine, par. 7. & priuil. 24. sed aduerte, quia idem Bald. priuileg. pen. limitat non habere locum quando essent bona mobilia, quia tunc creditores possunt offerre pecuniam. *Marc. Ant. Pulu.*

In Decis. 200.

IN generali oblatione non veniunt bona hęredū nisi specialiter sit dictum, vide supra decis. 3. in fine, vide Losfred. consil. 32. col. 10. vide vtile verbum Iacob. in l. si pactum, ff. de probat. circa fin. ibi, nisi defunctus obligauit, & quod expressè possit obligari, vide Dec. consi. 284. in fine. tu vide quæ scripsi in Alexand. in d. l. si hæredis, quia allegaui formalem decis. quando obligauit se, & suos hæredes, & bona omnia præsentia, & futura, & quod veniant bona hæredis, & quod loquitur in dote. ibi, sed si hæredis seruus, vide quia ibi contrarium scripsi, & credo quod mea opin. sit vera. *Ioan. Angel. Pisan.*

Decisio 200.

AD istam decis. Adde eundem Afflict. in decis. 311. in secundo dubio, & in decis. 240. in 3. dubio, & Iacobin. in repet. l. 1. char. 17. col. 4. versi. quinto fallit, ff. de leg. 1. *Prosper Carauita.*

In Decis. 200.

In princip. Idem firmat supra decis. 26. sed quid si vxor renunciauit iuri hypothecæ super bonis viri, & post mortem non sunt alia bona viri, vtrum possit agere, & habere regressum super bonis super quibus renunciauit vide, vide decis. infra 311.

In eadem decis. num. 1. ibi, Nisi defunctus expressè obligauit. Adde eundem supra decis. 111. versic. secundum dubium. Neguf. in tract. pignor. 2. p. 2. memb. fol. 11. num. 55. Alex. l. si hæredis seruus, colum. vlt. in princip. ff. de leg. 1. *Marc. Ant. Pulu.*

In Decis. 201.

POTESTAS capiendi propria authoritate inducit obligationem bonorum. ibi, non est alibi hoc dictum Bald. reputat singul. Crema. sing. 2. Bald. sequitur Crotus in repet. §. diui, col. 3. de leg. 1. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 201.

ADDE ad istam decis. Franc. Crem. sing. 19. & Alex. consi. 2. col. 3. vers. quinto probatur, vol. 4. vbi dicit, quod si dominus dat licentiam vasallo ingrediendi propria authoritate, & possidendi, non datur licentia obligandi, vel hypothecandi, & de materia intellectus §. post diuisionem, vide Ferd. de Loaz. in repet. §. Diuus, num. 445. in l. filiusfam. ff. de leg. 1. & Bald. cons. 200. Possunt in dubio. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 201.

ADDE quòd quando fit pactū vt creditor propria authoritate possit capere bona debitoris, quòd non requiritur citatio partis. Idem Afflic. decis. 326. vide Franc. de Crema sing. 11. Alex. consi. 20. col. 3. vol... In verbo, quinto probatur. si dominus dat licentiam vasallo ingrediendi propria authoritate nō videtur dare licentiam obligandi. & de intellectu post diuisionem, vide Franc. in repet. §. diui, nu. 445. & Bal. cons. 200. incip. Tria possunt in dubio, vol. 4. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 201.

IN princ. Adde Cremens. sing. 2. vbi omnino vide allegantem Bald. l. creditores, in fi. C. de pignor. *Mar. Ant. Puluer.*

In Decis. 202.

CONSVETVDO non habet locum facto testamento, vide infra decisionem 237. *Ioan. Ang. Pisan.*

In Decisio. 202.

IN princ. Adde eundem infra decis. 237. & quod pulchrè dicit idem Auctor in constit. in aliquibus, col. 17. ver. sexiodecimo quęro. nu. 56. *M. Ant. Pulu.*

In Decisione 203.

TVRPI persona instituta rescinditur testamentum quo ad legitimam, quæ erit quarta pars quæ habenda esset ab intestato, vide supra decis. 12. Ibi, quia non expugnat, Ias. consi. 71. vol. 1. tenet, quòd in totum rescindatur. *Ioan. Ang. Pisan.*

In Decis. 204.

IN hanc decisionem vide supra decis. 125. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 204.

CONTRA hanc decis. consuluit Mantua consil. 259. tu autem vide quæ scripsi in decis. 125. & præcis. Iac. in l. 1. num. 9. ff. de inoffic. testam. & vide dictum Bald. in l. improbum fœnus, circa princip. C. de infam. vbi dixit, quod nullus fœnerator habet querelam inofficiosi testam. contra testam. fratris turpi persona instit. & ratio est, quia ipse similiter est turpis persona cum sit infamis. In verbo, secundo dubitatur, adde aliam decis. supra 76. *Hieron. de Mart.*

In Decisio. 204.

IN princ. ibi, An solum aget ad supplementum legitimæ. Vide supra in decis. num. 125, omnino, *Marc. Ant. Puluer.*

Decisio 165.

IN liquidandis non committitur mora ante liquidationem, vide Anchar. consil. 331. Visis diligenter. Ibi, fuit decisum, posuit Iason. in l. quod te, not. 5. ff. si certum petatur. & l. 1. col... ff. qui satisd. cogan. & Alex.

& Alex.consi.102.col.3.vol.1.& consi.34.in 4. vol. *Ioan. Ang. Pisanellus.*

Decisio 205.

AD istam decis.vide Modern. & maximè Ias. in l.quod te, ff.si cert.per.in 5.not. vbi optima cautela. ibi, qualiter debeat fieri oblatio debiti illiquidi, vide Curt.iun. cons.123.num.2.vbi dat cautelam, & aliam cautelam vide per eundem, in l.si quis in conscribendo, nume.47.C.de pactis. *Prosper Caranita.*

In Decis. 205.

IN princ. Vide infra decis.216. Isern. in tit.quæ sint reg.in ver. monetæ, 3.col.in fin. vers.hoc idem. *Marc. Anton. Pulucr.*

In Decis. 206.

VIDE Ferratinum in caut. extra declinatoria competens principali non datur fideiussori, si defendés excessit modum in defendendo, solum de excessu tenetur. ibi, ex quo ille qui, vide Ludo.sing.627. ibi, qui fideiussor laicus. conclude hic, quod si clericus dedit fideiussorem coram iudice laico, quod tenet datio ad finem vt à laico mulctetur, contra tenet Bald.in l.si fideiussor, vbi Alex.in primo, num. ff.qui satisd. cogan. vide Alex.in l. 1. in princ. si quis in ius vocatus non ierit, dum refert Bald. vide Hippo. sing.125. vbi tenet, quod principalis dixit instrumentum vsurarium nomine suo, & fideiussoris, & fuit facta inhibitio iudici sęculari ne procederet ad capturam rei, ista inhibitoria non proderit fideiussori, vide vltra Pisa. Bal.in l.1. C.de priuilegio dotis.ibi, sed tantum de eo qui modum excessit in defendendo qua pęna puniatur, vide Aret.consil.80.2.col.in fine, per Ias.in l.vt vim, de iust. & iure. ibi, & si excessit, vide Cępol.cons.2.3.col.in fine.ibi, & inquisitione, vide bonum text.in l.qui cum maior, §.si libertis, ff.de bonis libertorum, per Curtium cons.2.col.15.in fine. ibi, & Franciscus de Aret.cons. 80. sed contra Aret. sequitur Bolog.cons.36.colum.6.& cons.seq.col.2. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decis. 206.

ADDE ad istam decis. Ferratium caut.10. & omnino Hipp.in repetit. Rubricę de fideiuss.fol.19. vers.37.& Roman.singul.627.Cępol.cons.2.col.fina.ibi, secundo dubitatur. Ad materiam huius secundi dubij, vide Ias.in l.qui Romam, col.1.ff.de verbor. oblig. ibi, facta relatione parcendum est ei qui prouocatus deliquit, vide Hippol.in l.is qui aggressorem, col.4.num.25.ad leg. Corn. de sicar.& in sua pract.crim.§.quoniam, nu.61. cum sequent.& moder. Consent.in cap. dilecti, nu.39. de except, text.in l.qui cum maior.§.si libertus, ff.de bon.liber. vbi indulgetur ei, qui prouocatus noluit vlcisci, quem tex. cum multis simi.allegat Luc.de Pen.in l.errat.col.2. vers. quinto quæritur, C.de castr.pecul. & omnino Petr.de Rauen. in suo Compend. iur. Canon.in tit. de except.fol.79.col.1.ibi, per d.§.si libertus, conatur substinere opin. Abb.in cap. 1.de iniur.& tamen vltimo loco dicit etiam eam non esse veram, de materia plenè Hipp.cons.80.nu.57.incip.Pœnam alleuiant prouocatio. Quod autẽ prouocatus excusetur si excessit, vt non puniatur pro toto, vide per Ias. & alios in l. vt vim, ff.de iustit.et iure.& Alex.cons.76. visa inquisitione. Aret. cons.70. circa fin.& Afflict. in constit.si ciuiliter agens, num.4. & Felin. multa cumulat in d.cap.dilect.col pen. Dec.in d.l.vt vim, Alex.cons.140.vol.2.col.fin. Abb.in d.c.2. quęst.8. de iniur.& decis.Capell.Tholos.409.et in addition. ad Aretin.in tract.malef.vers.contumeliosa, in ver.si aliquid dicto vel facto. Ioan. de Anan.in cap.significasti, lo secondo, extra de homicid.col.fin.& Aretin.cons.34. fideiussor laicus clerici non debet remitti ad iudicem ecclesiasticum. *Prosper Caranita.*

Super Decis. 206.

VIDE Rom. sing. 627. vbi an fideiussor possit declinare forum clerici, & concludit quod non; & vide Hippol. in repet. Rubr.ff.de fideiussor. fol.20. col.3. in fi. & Iacob. in l.præscripta, in fi.C.de fideiusso. minn.& an fideiussor de non offendendo incidat in pœnam, si ille pro quo fideiussit adulteret vxorem eius, de quo fideiussit & non offendatur, Angel. in tract. malefi.in verb. *che tu hai adulterato*, fol.90. col.4.in verb.quid autem si pax, vbi tenet quod non dicitur offendendi gratia adulterium factum, allegat Bart.in l. verum, ff.de fur. Rom.cons.184. & ad materiam, Ias.in l.seruum, col.2.ff.de verbor.oblig. & not.quod est ignoscendum ei, qui prouocatus deligit, Hippol.in l.is qui aggressum, col.4. nume.27. C.de sica.& in sua pract.criminali, §.quoniam, nume.62.cum seq. & vide etiam text.in l.qui cum maior, §.libertus, ff.de bon. quæ lib. & de materia, vide plenè Hippo.in cons.80.num.54.& Ias.in l.& vim, ff.de iust.& iure, Aretin.cons.80.circa fin. Matth.in constit. si ciuiliter agens, in 4.notab. quid autẽ si ego prouoco te iniuria, & tu dixeris verbum iniuriosum an teneatis actio.iniuria.vide Abb.in cap.1.de iniu. & vide Ang.in §.imperes, & decis.Capp.409. Aretin.cons.34. *Hier. de Martino.*

In Decis. 206.

NVM. 2. ibi, Contra fideiussorem laicum. Adde Roman. cons.267. numquid fideiussor clerici. numquid clericus si fideiubeat pro laico in iudicio, vel extra, an talis fideiussio valeat, et quid est contra si laicus fideiubeat pro clerico de eo præsentando coram iudice sęculari, sub certa pœna, an talis fideiussio teneat? omnino Alber.l.1.3.col.versic. sed numquid clericis, & vers.sed quid è contra, ff.si quis in ius voc.non ierit. Adde Hippol. in Rubr.de fideius. char.18.col.pen.vers.sed modo operępreciũ, nu.311.

In eadem decis.num.2.ibi, Exceptio declinatoria. Vide supra decis.74.

In eodem nume.2. ibi, Quia iste, qui se defendit. Adde Hippol.l.1. col.9. vers.item scias etiam, ff.ad l.Cornel.de sicar. Grammat.decis.98.*M. Ant. Pulu.*

In Decis. 207.

QVANDO tutor non admittitur pro tutore, uel quia dissipat uel quia non fecit inuentarium, repellitur à iudice & a tutela, uide quæ debeat facere tutor ut dicatur solennia fecisse Capic.decis. sua 50. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 207.

TVTOR monens litem contra pupillum remouetur à tutela. fallit in matre & auia... 183.252.262.

Tutor non conficiens inuentarium debet remoueri vt suspectus.

Ex quo per rusticem non fuit confectum inuentarium, potest remoueri à tutela. *Prosp. Carau.*

In Decis. 208.

MINOR confitens delictũ sine curatore restituitur in integrum tanquam læsus, & confessio nihil præiudicat, vide Berre.consil.320. col.3. ibi, est ualida & potest, adde quòd quicquid est actum cum minore carente curatore est nullum iudicium etiam si præferat, ita per multa Bolog.consi.36.col.2. ibi, in constit. Regni, vide Isern. in constit. si quis in posterum, qui videtur tenere, quòd solum quando imponitur pecuniaria pœna restituitur pœna minor, secus in corporali, immo quando minor est in vero dolo, vel errauit circa ius naturale non restituitur, ita Alexand. cons.103.col.6. vol.1. ibi, ita singulariter Ange. sequitur Ias.in consi.133. vol.1. *Ioan.Ang.Pisan.*

Decisio 208.

MINOR confessus in iudicio delictum sine curatore potest petere beneficium restitutionis in integrum, & conceditur.

Ad istam decis. vide Ferdin. Loaz. in repetit. tit. de iust.& iure, fol.214.§ his itaque, num.106.& vide Hippol, in prima col.5. vers.octauo, ff.de quæst, & ibi dicit, quod etiam si minor accusat, debet accusare cum authoritate tutoris, cuius authoritas debet interuenire à principio, aliàs non sufficeret, l.vniuersitas, C.qui tutor.dare poss. & nota c. si aduer. rem iudic.l.fin.& per Roman,cons.50. vide Paridem de Puteo in tract. syndic. fol.115. vers.officialis posuit ad cordam,nu,13. vers.an confessio adulti. & Bald, cons.260.vol.3.in princ. Aut mulier.aliàs consi.310. vol.1.in nouis impress. vbi pulchrè in materia. Corneus cons.198.vol.4. Licet in hac consultatione,per totum. & restituitur minor etiam non probata læsione, & errore suæ confessionis, Hippol, sing.445. Minor læsus. & de intellectu l.clarum, vide Guliel, in repet,cap. Raynutius, vers.si absq; literis, fol.14. num,50. de testam. & per Hippol.consi.110.nu.21. cum sequent. Bertrand,cons.326. num.3.vol.3. ibi, dicebat Dominus Antonius. vide Hippol. in pract. crim.§.nunc videndum, fol.14.num.33. & in l.1.in princ, col,5. vers.octauo quæritur. Bald.consi.230. aliàs 310.vol.1.in nouiter impressis. Aut mulier. & cons.408.factum.sic in 3.parte.& Afflict.in constit, minorum iura,num.12.

Minor debet restitui in integrum non obstante confessione. *Prosper Carauita.*

Super Decis.208 in princ.

VIDE Paridem in tract.de syndi.fol.115.in verbo,officialis posuit ad cordam,num.13.ibi,an confessio adulti, & Bald. consil.260. incip. Aut mulier, aliàs est consi.310. Corn.consil.198. & de materia huius decis. vide Hippol.in l.1. col.5.ff.de quæstio. vbi dicit,quod minor si accusat etiam debet accusare cum authoritate curatoris, quæ authoritas debet interuenire à principio, aliàs non sufficit, l.vniuersis, C.si aduersus rem iudic. Rom.cons.50.& Paul.consil.17. vbi colligitur quid si minor confessus est delictum sine curatore. Super ead.decis.in fi.in vers.fuit tandem, per totum consilium. vide Iason.in l.error, C.de iur.& facti ign. & Dec.in l.nil tam consensui, §.fin. ff.de regulis iur. Thom. Grammat. consi.16. *Hier.de Martino.*

In Decis. 208.

IN princ. Vide Lanfranc.in repet.cap.quoniam contra, in verbo, confessiones, 5.colum.in princ. Sed pone, quòd minor vigintiquinque annis confessus est delictum in iudicio, de quo non aliter probatur, vtrum aduersus talem confessionem possit in integrum restitui? vide Ange, in l.certum, §.in pupillo, ff.de confess. Pet.Gerard.sing.67.Scire debes, & adde Ias. l.ait prætor, §.si minor, num.7. ff. de iureiur. *M.Anton.Puluer.*

In Decis. 209.

MVLIER confitens vnà cum viro se recepisse pretium, non præiudicat sibi, nisi etiam erit probatũ versum in eius vtilitatem, vide Bald. Nouellum in tracta. dotis, parte 7. primo speciali, col.10. versic. & propter dicta, vide Curt.consi.54. vbi ponit quæstionem de patre & filio simul recipientibus dotem, vide in decis.311. *Io.Ang.Pisan.*

Decisio 209.

QVANDO per virum & vxorem venditur res iuri obligata pro dotibus, & confitentur in instrumento se recepisse pretium, licèt de iure præsumatur medietatem pretij prædicti fuisse receptam per vxorem, tamen in contrarium se habet veritas. & dicta confessio non præiudicat mulieri in casu restituendæ dotis, nisi probetur medietatem pretij fuisse conuersam in vtilitatem vxoris.

Adde Bald.cons.39 Factum tale est, vol.5.& Vital.in tract, clausularũ, vers.sed nunc restat.fol.264. in patua impress.& fol.219.versic, superest. Corne, consi.112.vol.4. Alexand.cons.22.nu.9. vol.5.Bart. in Auth.hoc ita, col.1. C.de duob.reis. Abb.in cap, constitutus, de relig.domib. Corn.consi.51. Licet in hac consultatione, vol.2.in litera E. & eundem consil.320. Videtur in hac consultatione. in prin.vol.3, & Socin.consi.50.vol.1.in princip. Dec.consi.336. In casu proposito.vbi limitatur nisi dictum sit in solidum vel cuilibet, quæ sunt synonima. & Corneus consi.40. in fine, vol.2.ibi, vt dicit Bart. Istud consilium Barto. sequitur Paul.de Cast. cons.360, 1.vol. 10.q. ibi plenè, licèt de Bart.non faciat mentionem, vide Fabianum in tracta. de emptio.& vendit. quæstio.111. vers.38.quæro.vbi de vendente rem suam cum alio. Mulier vendens rem suã cum marito, rem dico sibi pro dote hypothecatam cum iuramento; an sibi præiudicet. Abb. consil.8. vol.2. Bald.consil.54 vbi plenè. & Cuman.consil.40. Quid autem si pater & filius in eodem instrumento confitentur se dotem vxoris recepisse, an quilibet ipsorum erit obligatus in solidum, an pro parte, vide Iacobin. in

l. si is qui. § ibi dos esse, num. 3. ff. de iure dot. & an vir & vxor possint acquirere in eodem instrumento, & per quem præsumatur solutum pretium. Bald. consil. 223. vol. 5. & ex cuius pecunia præsumatur empta res, & cui quæratur. Bald. cons. 67. vol. 5. & de ista quæstione patris & filij contrahentis in eodem instrumento, vide Socinum consil. 32. vol. 3. & consi. 54. eod. vol. & cons. 27. quæst. 2. vol. 4. & Bologn. consi. 45. col. 2. versic. sed in dubio. Bald. Nouell in tract. de dot. part. 7. priuilegio 38. & Bald. loquitur, quando mulier confitetur se recepisse, & esse conuersum in eius vtilitatem, quod probet hæc confessio inter emptore & venditorem. Tamen Aretinus tenet contra in §. item si. num. 20. versi. quid si mulier cum iuramento, Instit. de exceptio. & in specie Vital. in tract. clausularum. de absolutione à iuramento, & è contra text. in Auth. siue à me. C. ad Velleian. & hæc clausula non semper ponitur. & tex. in dicta Auth. annullat confessionem, ac si facta non esset. Præterea ista confessio non præiudicat, quia restitutio dominij non potest fieri constante matrimonio, vt infra decis. 381. in fi. vbi ita respondet. vide decis. 312. & 313. ibi, & bene Sacrum Consilium. vide Alexand. cons. 172. num. 16. vol. 6. Roma in l. si cum dotem, §. transgrediamur, nu. 17. ff. soluto matr. & Alex. cons. 38. vol. 2. *Prosp. Caran.*

Super Decis. 209. in verbo, vt dicit Bart.

CONTRA Bart. sequitur Paul. cons. 360. & de materia vide Abb. in cap. constitutus, de religio. domi. Corn. cons. 51. in littera E. & cons. 320. Dec. con sil. 326. vbi limitat cum dictum sit vel cuilibet, quia sunt synonima, & vide infra decis. 215. *Hieron. de Martino.*

In Decisione 209.

IN princ. ibi, Vt dicit Bar. Adde Aret. in §. est & aliud, 2. colum. vers. & aduertas, de donat. & miror quod Matth. hic non alleget eum, & vide quod pulchrè dixit Adgan §. & illud, Auth. vt nulli iud. *Mar, Ant. Paluerinus.*

In Decis. 210.

INOR restituitur in integrum etiã si esset effectus maior culpa aduersarij vel iudicis, nisi causa esset conclusa in minori ætate, vide quando restituuntur istæ personę nominatæ hic, facta publicatione, per Bart. ibi Alex. in l. 1. §. mortatio, ff. de noui operis nuncia. col. penul. ibi, quia finis cõsideratur, vide de hoc per Alexand. consil. 75. in fine, vol. 3. ibi, quando minor concesso beneficio minori actor gaudebit eo, nisi fuisset in dolo. ibi, et moderni scribentes, vide Dyn. in regula, in iudicio non est, col. 2. ff. de reg. iur. in 6. vide Andr. in constit. obscuritatem, in fine. vide Ias. in l. si arrogator, col. 25. versi. extra quęro, de adopt. ff. ibi iis prædicta, & sic paret quod tempus ipso iure currat, nam si propter primum impedimentum talis cursus esset ipso iure nullus, certum est quod nõ daretur restitutio, ita Andr. in constit. Regni pœnam, col. 3. in fine, de forban. & foriudic. *Ioan. Angel. Pisanellus.*

Decisio 210.

211. quæritur an sit concedendum, vide Hippo. in pract. crim. §. quoniam, fol. 33. nume. 91. vbi ponit multa similia in quibus principium consideratur, & idem Hippo. in d. pract. fol. 45. §. vlterius, quem vide omnino, & in l. vnica, C. de rap. virgi. fol. 7. col. 4. & Roma. sing. 221. vbi ponit pulchram quæstionem, per regulam prædictam.

Anni quatuor currunt post ętatem perf. ctam ad petendum beneficium restitutionis. *Prosp. Caran.*

In Decis. 210.

IN fine, num. 6. ibi, An ipse actor. Vide And. in constit. obscuritatem, col. penult. in fi. & eundem in eadem constit. 5. col. in fine, vers. vndecimo quæro, vt vide eundem supra decis. 89. *M. Ant. Palu.*

In Decis. 211.

AIOR succedens minori læso restituitur, ibi, debet censere secundum suam ętatem, vide Capic. decis. 109. vtrum hæc decis. habeat locum in vltima voluntate, vt puta in minore instituẽte extraneum hæredem in omnibus bonis suis, vel donante causa mortis omnia bona, & mihi fratri nihil reliquit qui erat ab intestato successurus, dic quod non, vt pulchrè Cremens. sing. 171. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 211.

IN lite minoris conceditur beneficium hæredi dicti minoris si lite pendente moreretur, licet hæres ipse sit maior, quia dictum beneficium competit ratione minoris ætatis. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 211. in vers. fuit votatum.

ADDE Dec. in l. in omnibus causis, ff. de reg. iur. *Hieron. de Mart.*

In Decisio. 211.

NVM. 2. ibi, Item quia priuilegium ætatis. Adde eundem in const. obscuritatem, 6. col. in princip. vers. 12. quæro, vbi idem firmat. *Marc. Anton. Palu.*

In Decis. 212.

VANDO nihil est cum minore gestum non restituitur succedendo maiori, quid si clericus succedit laico, dic quod non potest cõueniri coram iudice sęculari, etiam testatore mandante, ita Bal. in l. 2. ff. vt in poss. leg. hoc idem sequitur Aret. cons. 16. in fine. ibi, vnus priuilegiatus. Dec. in c. quia, extra de iudi. ibi, fuit determinatum, idem omnes sequuntur in §. in hac, vide omnino Curtium consil. 59. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 212.

AN priuatus succedens alteri priuilegiato vtatur priuilegio, Bald. consil. 321. ibi, & sic aliquid esset factum, vide Corn. cons. 119. ex duplici, in littera R.

Beneficium conceditur minori dum succeditur illi, cui non erat concedendum. *Prosper Carauita.*

In Decisio. 212.

IN princ. Vide eundem in constit. obscuritatem, 6. col. quæst. 13. num. 17. *M. Ant. Paluer.*

In De-

In Decis. 213.

BENEFICIVM competēs minori extenditur ad maiores insimul cum minore, secus si essent diuisa, Bolog. consil. 34. col. 4. ibi, quod beneficium, adde quod si bona sunt communia inter plures fratres, quorum vnus est clericus, non potest clericus ipse virtute sui priuilegij defendere bona alterius fratris. ita Lucas de Penna in l. fin. col. fin. C. de an. & trib. lib. 10. & ideo ego dubito de dicto Mariani, quod refert Ferratius caut. 10. sed Aretin. consil. 85. 2. dubio, tenet contra Lucam, vide Ias. consi. pen. & facit, vol. 2. ibi, eligendum est in connexis, vide supra decis. 3. & per Crotum in repet. capit. ipso iure, de rescript. col. 2. in fine, & in decis. 227. vide Corf. in sing. in vers. argumentum, in secunda parte, & Alex. cons. 85. col. fin. vol. 3. ibi, per omnes de con silio, quatenus hic dicitur, quod hypothecaria est indiuidua, Capic. decis. 173. dicit contrarium seruari in cons. quia etiam in hypothecaria remittitur clericus, & retinetur laicus, hic videtur contrarium dici; forsan posset saluari quando bona essent communia vt hic, secus si diuisa vt ibi; sed ibi non reperitur hoc, sed simpliciter loquitur, imo quia allegat Specu. relatum per Felin. in cap. 1. ver. primo, de rescriptis, vbi de fructibus viuentium in communione sentit, quod etiam si starēt in communione, quod non gaudebit non priuilegiatus propter priuilegiatum, & nota rationem, quod quando materia recipit diuisionem non gaudet, vel potest hic dici; quia si agitur ad pecuniam recipit diuisionem, vel respectu quantitatis vel respectu rei, vt si omnia bona sint adiudicata, potest adiudicari vna pars quæ spectat ad laicos pro toto debito, & quia datur electio creditori iuxta legem Moysis de iure fisci, & sic illa est verior decisio. ibi, extendit ad consortes, dic melius quod ista hypotheca est concessa ratione obligationis bonorum quæ est indiuidua, l. quamdiu, C. de distract. pigno. & ideo causa quæ est communis pupillo, & maiori debet agitari cum iudice pupilli, & sic maior gaudebit beneficio pupillari, ita pulchrè Soc. cons. 82. col. 6. ver. nona conclusio, vol. 3. vide addita ad decis. Capic. 173. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 213.

AD istam decisionem adde Affl. in constitut. obscuritatem, num. 18. vbi ponit unam notabilem quæstionem, An priuilegium priuilegiati porrigatur ad consortes. Bald. consi. 370. vol. 5. ibi, & fuit conclusum. vide Capicium decis. 173. qui tenet contrarium, & verius est.

An beneficium concessum minori concedatur alijs litis consortibus, qui sunt maiores. *Prosp. Carau.*

In Decis. 213.

IN princ. Vide omnino eundem in const. obscuritatem, col. 6. vers. decimoquarto quæro, num. 18. vbi latius & melius refert hanc quæstionem, & ibi etiam subnectit aliam quæst. quòd si agitur istis tribus remedijs pro debito contra hæredes debitoris, inter quos est vnus infans, qui non est citatus legitimè, quod si iudex interponit decretum, assistentiam esse præstandam pro debito petito, an decretum dicatur nullum respectu infantis. Et adde, quod si clericus, & laicus essent obligati, ratione clerici ambo conueniuntur coram Episcopo, vide Roch. de Cur. in suo tract. de iure patr. in ver. ius, 7. col. vers. facit etiā, vbi infinitas quotas allegat, & vide Ias. l. imperium, 4. col. vers. secato facit, ff. de iurisd. omn. iud.

In ead. decis. num. 3. ibi, Quod de connexis. Vide infra decis. 227. *Marcus Anton. Puluerinus.*

In Decis. 214.

IVDAEVS in iudicio non probat contra Christianum, secus in cōtractibus, idem in excommunicato, quod nec poterit testari contra Christianum, etiam si esset effectus Christianus, ita Hippol. singul. 107. Adde quod sicut non potest esse testis contra Christianum, ita nec ei potest deferre iuramentum in litem contra Christianum, nec in supplementū, Hippol. sing. 40. seu 41. & 47. vide Bologn. consil. suo 42. col. 4. vbi aliter tenet. Ibi, & Ioan. de Anan. in dicto cap. cum sit, de Iudæis, vide And. de Isern. in constit. si quis in posterum, col. pen. vide Aymon. consi. 73. vol. 1. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 214.

IVDAEI non possunt esse testes contra Christianos in iudicio, nisi in casibus ibi notatis. *Prosper Carauita.*

In Decis. 214.

NVM. 1. ibi, Fuit dubitatum. Adde nouissimè Ioan. Crotum in suo tract. de testib. 4. p. ꝓ quęst. principali, & ibi tribus modis limitat, & And. in constit. si quis in posterum, versi. Iudęi, circa finem. *Marcus Antonius Puluerinus.*

In Decis. 215.

QVATVOR ex pluribus obligatis insolidum conuenti, & simpliciter condemnati intelliguntur pro rata omnium obligatorum, non autem in totum, vide Corn. cons. 71. in primo dubio, vol. 1. ibi, pro rata nō teneatur, idem est in saluo conducto, quia in dubio ad Principem recurritur, Dec. plenè cons. 51. in fine. ibi, licèt dictus Princeps potest interpretari, & corrigere sententiā suam, iudex autem potest testificari coram alio iudice de intentione animi sui quando in sententia protulit aliquod ambiguum verbum, Decius cons. 43. col. pen. vide Alex. cons. 30. col. fin. vol. 1. vide Abb. in capit. afferte, de præsumptio. col. 2. vbi sentit quod retractatur sententia, & per consequens non potest declarari per iudicem, vide to omnino Alex. cons. 11. volum. 7. ibi, & sic facta, vide Ias. post Aret. in l. quicquid astringendę, col. 21. in princ. ff. de verbo. oblig. & nō potest nisi semel declarare in fine col. in princ. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 215.

ADDE Paul. de Cast. consil. 226. volum. 2. nume. 4. ibi, illi quatuor condemnati, vide Guido Papa singul. 861.

Quando plures sunt in solidum obligati, & non omnes

omnes conueniuntur creditores conuenti condemnati, intelliguntur etiam condemnatos pro rata nisi expressè in sententia fuerit dictum. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 215.

De ratione huius decis. vide text. in l. reos, §. eosum in tabulis, ff. de duob. reis, vbi colligis rationes huius decis. quem vide, & vide Corn. cons. 237. vbi notab. casus, & vide Paul. de Castr. cons. 226. primo quo quæritur, et vide Crau. cons. 288. vbi de materia huius decis. & l. 1. C. si plures vna sententia. vide supra decis. 209. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 215.

In princip. Vide omnino eundem Matth. supra in decis. 142. incip. Quidam creditor, & adde Ioan. Petr. de Ferrar. in sua pract. in form. libel. cont. plur. reos deberi, in glos. in ver. beneficio, & Ias. l. non solum, §. morte, col. 27. circa fin. ff. de oper. noui nunc. *Marc. Anton. Pulu.*

In Decis. 216.

Vide Capie. decis. 81. licèt post didicita testificata non possit articulari illud idé quod fuit positum vel contra articulos aduersarij, tamen minor & alij possunt idem in noua instantia, vide alium casum in decis. 266. in fine. vide quando admittantur testes post publicatum per Alexand. consil. 223. in fine, vol. 1. secundo vide alium casum quando post conclusum in causa possunt produci testes ad probandum inno cétiam in iudicio criminali, l. vnius, §. cognitum, de quæstionibus, per Aret. cons. 80. in 2. col. & de materia quando post conclusum admittātur testes, vide plenissimè Marsil. in l. 1. §. si quis vltimo, ff. de quęsti. & sing. 23. ibi, contra istam regulam, & vide eundem Afflic. in constitu. Iurisperitorum, vbi latè. vide in minore per Socin. cons. 100. vol. 4. vbi etiam quid si maior vtetur priuilegio minoris, vide casum quando sit licitum post didicita testificata recipere testes super eisdem articulis per Hippol. sing. 66. vide alium per eundem Hippo. sing. 128. ibi, quod minor, ecclesia, mulier, vide Isern. in cap. Imperialem, §. preterea si quis infeudatus, in fine, de prohib. feudi alien. per Feder. vbi dicit, q ad pinguins probandum vel dandi articulos non restituitur, vide omnino ibi, de contraria, vide Paris. in cap. fraternitatis, in quarta limitatione, extra de testibus, quod contraria opinio est vera, nisi cōsuetudo infallibiliter sic haberet, vt hic. ibi, fuit pars admissa, vide Alex. consil. 16. volum. 1. in fine, vbi dicit de probatione oculorum, & Soc. cons. 2. col. 2. in nouis. ibi, causa in fidem probationis, adde q si pars petit publicari, & assentit publicationi, non potest vlterius examinare testes, licet non didicerit testificata, Io. And. in cap. constitutus, in fine, aliàs lo fin. extra de test. Alexand. cons. 83. in princ. vol. 1. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 216.

Non licet etiam in causa appellationis idem articulare, quod in prima instantia.

Regulariter noua iura debent esse contraria primis, fallit ista regula. Nam sunt aliquæ personæ priuilegiatæ, quæ possunt ponere illud idem in dictis iuribus. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 216. in princ.

Adde Lanfranc. in sua pract. in verb. testium, fol. 9. vbi istum articulum latè disputat, & admittitur post publicatos testes quando proponitur quod initio cogitare non potuit, vide Aymon. cons. 74. num. 4. in verb. semper fuit practicatum post publicatum testes recipi non prohibentur quando fuerūt examinati super articulo, quod res valet centum. si post publicatum pars aduersa tradat alium articulum quod valet 150. q nihilominus testes debēt examinari, & puta in causa liquidationis, ita in specie determinat Guid. Pap. cons. 585. testes fuerunt &c. in uerb. item fuit practicatum in cons. Adde casum, in quo admittuntur articuli de directo contrarij inter easdem personas in petitorio de directo contra decis. Rot. in nouis 437. refert & sequitur in cap. veniens, num. 19. de testibus . . . . vide Felin. in cap. cum clamor, in 2. col. de testib. et hoc videtur verum sic repulsa quoad personam, secus quoad dictum, vide Parid. in cap. fraternitatis, num. 71. & per eundem Afflict. supra decis. 33. & in constit. Iurisperito. in septima limitatione. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 216.

In princ. ibi, Tamen contra istam regulam dantur plures limitationes, Adde eundem Matth. plures alias referentem in constit. Iurisperitorum, 2. & 3. col. vbi sexdecim refert. *M. Ant. Pulu.*

In Decisione 217.

Conventus interdicto recuperandę ex proprio facto non potest euitare iudicium nominando dominum, secus si nō ex proprio facto. ibi, quia de delicto nīquid iste nominatur si sit clericus possit iudicium declinare, dic quod sic, ita post Ioan. Andr. in capit. quoniam frequenter, §. quod si super, vt lite non con test. tenet Soc. cons. 91. vol. 3. col. 8. in nouis, & quod is qui nominat alium in dominum debeat absolui, tenet Decius consil. 62. col. 4. vbi omnino ad materiam vide. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 217.

Quando agitur contra aliquem respondentem se tenere, & possidere nomine alterius, an iudicium per hoc possit euitare. *Prosper Carauita.*

In Decisio. 218.

Decretum latum super bonis obligatis in totum est nullum, & missus in possessionem ex tali decreto non facit fructus suos, vide in decis. 318. in fine. ibi, not. Bald. in repetit. allegat etiam Alex. cons. 69. col. 1. vol. 3. ista iura allegat Bologn. cons. 33. col. 2. quod decretum latum ex falsa causa est ipso iure nullum. ibi, quod si missione facta quando debitor est missus in possessionem ex debito partim vero partim falso, est ipso iure missio nulla, secus si vero existente debito in plus missus esset. ibi,

super

ſuper bonis obligatis, vbi vide Soc.conſ.99. col.9. vol.1.ibi, vt ipſe, ſecus tamen eſſet in venditione facta ex pignore conuentionali à creditore virtute po teſtatis ſibi datæ in inſtrumento, quia licèt vendat rem valentem plus debito ſuo, venditio non retracta tur, ſed pretium quod excedit reſtituitur debitori, & hoc etiam procedit dato quod iudex conſentiret, & decretum ſuum interponeret, ita conſuluit quem refert Dec.in l.certi condictio, §.quoniam, col.2.ſi cer tum petatur.ibi, niſi authoritas iudicis, ad propoſitum conſuluit Soc. conſ.27. col.3. in fine, in nouis, quod ſi iudex habet iuriſdictionem in certis bonis, & in alijs nō, quod facta diuiſione ſuper omnibus in totum vitiatur ſententia, vide quæ dicit Capic. deciſ.51. Pondera ibi, miſſus in poſſeſſionem, quod ſi cœpit virtute pacti executiui, & petit adiudicari, & decretum eſt nullum, vide Afflict.deciſ.178.num.7. & videtur conſiderare, quod non requirebatur decretum adiudicationis, vide omnino in nu. 8.in fine, *Ioan. Ang. Piſan.*

Deciſio 218.

ADDE Crot. plenè in repetit.l. 2. §.ſed ſi mihi, num. 10.ff.de verb.obligat.ibi, ſed facta eſt in re ma iori, Barb.cap.quoniam, §.in alijs, nu.16. vt lite non conteſt. & vide infra deciſ.259.in fine.

Super aſſiſtentia, quando petitur aſſiſtentia debet peti ſuper bonis obligatis aliàs decretum eſt nullum.

Ibi, nec obſtat idem Grammat.deciſ.79. nn.19.

Facto decreto ſuper aſſiſtentia bonorum bona illa debent poſtea æſtimari, & poſtea adiudicari iuxta ſummam debitam. *Proſp. Carau.*

In Deciſ.218.

CIRCA princ.ibi, Alexand.in l.ſi non ſortem, §.ſi centum. Adde eundem in l.iuſtè poſſidet, col.4. ff.de acquir.poſſ.

In eadem deciſ.in fi. ibi, Et ille creditor non facit fructus ſuos illorum bonorum. Adde Grammat.deciſ.79.col.3.in fine, num. 13. vbi refert Afflic. & ipſum ſequitur. *M. Ant. Puluer.*

In Deciſ.219.

VIDE in deciſ.314.pendente lite in Curia Eccleſiaſtica Magna Curia poteſt cognoſcere de falſitate teſtium, Ibi, prius quàm in Curia Eccleſiaſtica fuerint teſtes accuſati Curia Eccleſ. nō prohibetur de eadem cognoſcere per proceſſum. Ibi, attēditur præuentio, ideo pulchrè conſuluit Socin conſ.237.vol.2.computatis conſilijs patris, quòd ſi Iudex Eccleſiaſticus cœpit cognoſcere de cauſa, & conuentus comparuit, quòd ſi iudex laicus cœpit cognoſcere eandem cauſam, quod ratione præuentionis poterit Eccleſiaſticus iudex inhibere laico, & excommunicare ne procedat in cauſa ipſa, & multa in ſpecie dixit, vide Ca picium deciſ. 7. Ibi, an ſit matrimonium, ſæcularis de matrimonio an cognoſcat, vide quæ latè deducit in deciſ.7. ibi, quia meliores teſtes haberet ſi laicus abſoluit, Eccleſiaſticus verò condemnet, aduerte ꝙ etiam in caſu matrimonij non puto iudicem ſæcularem debere ſe intromittere in aliqua cauſa quę haberet præiudicare petitioni latæ in Curia Eccleſiaſtica, immo abſque prohibitione debet ſecularis ſuperſedere, & ita in ſpecie conſuluit Alex. conſ. 65. prima col.in fi. vol.3. ioci p. Sed in cauſa, aliàs ver.ſ. ſed in cauſa matrimonij, & quia teſtes deponant de facto, non mirum ſi laicus poteſt ſe impedire. *Ioan. Ang. Piſan.*

Deciſio 219.

TESTIS falſus punitur per iudicem coram quo falſum teſtificauit, maximè quando præuenit.

Vbi duo Iudices, puta ſæcularis & eccleſiaſticus poſſent procedere ſuper falſitate prædicta, ſi culpabiles fuerint reperti, & pro iore iudex ſæcularis poterit eum punire pœna legali, & eccleſiaſticus pœna canonica. *Proſper Carauita.*

Super Deciſ. 219.

VIDE Barr. in l.Titia, ff.ſol.matr. Adde aliam deciſ. infra 230.& deciſ.2. *Hier. de Martino.*

In Deciſ.219.

IN princ. Sed quid ſi clericus deponit falſum coram iudice ſæculari, an poſſit puniri per ipſum, vide infra deciſ.230. *M. Ant. Puluer.*

In Deciſ.220.

REG. ſecundę renuociari poteſt, & tranſactio poteſt reſcindi ob læſionem vltra dimidium. Ibi, habuerunt caſtrum, Obligatus ad aliquid dandum non poteſt agere, niſi dēt, vide quæ dicit Soc.conſ.26.col.3. in nouis. Ibi, aliquid reſtitutura, in ver.& in l.Iolianus, iſta iura allegat ad hoc Alex.conſ.43. aliàs 18. 1.col.vol.1.& conſ.27.vol.1.in princ. Ibi, niſi quando iudex eccleſiaſticus, aduerte, quia ſi æquiparamus abſolutionem ab excommunicatione abſolutioni à iuramento, vt inferi Dec. in cap.qua fronte, ver.ſucceſſiuè, de appell. ſequitur quòd ſicut in abſolutione ab excommunicatione requiritur citatio partis, & tamen ſi omittitur non vitiatur abſolutio, quod pariformiter abſolutio à iuramēto, in qua requiritur partis citatio, quod ſi omittatur tenet abſolutio, dico in hac abſolutione habilitatiua ad effectum agendi vel excipiendi, & hoc de plano procederet ſecundum primam practicam, nam etiam in periurio incurſo fiebant abſolutiones parte non vocata, ſed cum hodie Papa Paulus III. incurſo faciebat abſolutiones, niſi parte ſaltem extraiudicialiter monita ceſſat iſta conſideratio, bene tamen crederemus, quod ſi citatur pars, & fit abſolutio, & dicatur de nullitate abſolutionis, quod iſte articulus eſſet remittendus ad iudicem eccleſiaſticum, ſicut dicimus in abſolutione ab excommunicatione, per Felin.in cap fin. verſ.nota, extra de except. adde tu, quod in 11. Octobris fuit latum decretum ſub his verbis in cauſa Magnifici Iulij de Scortiatis cum Illuſtriſſimo Principe Biſignani ſuper exceptione nullitatis abſolutionis, vt latius in actis referente Domino Ianuario Viceprothonotario, & Conſiliario cum voto, quod articulus validitatis, vel inualiditatum, ſeu nullitatis abſolutionis à iuramento remittatur ad iudicem eccleſiaſticum, & quod procedatur ad publicationē petitam per dictum Dominum

Iulium

Iulium actuarius Ang. Ciſa. in cap. fin. ver. nono, extra, de exceptio. Decius in dicto cap. qua fronte, verſi. prædicto. aliàs in ſacro Conſ. 2. Octobr. 1499. fuit decretum, quod facta querela de ſtupro, & per depoſitionem principalium fuit ortum dubium de validitate matrimonij, quod articulus matrimonij remittatur ad iudicem eccleſiaſticum, & inquiſitus remaneat carceratus fuit in cauſa cuiuſdam Paulini de Angria, vide votum penes Saponum liber. nunc eſt penes Cæſareum Secretarium Sacri Regij Conſilij. Ibi, & abſolutio ſit ſubreptitiæ Sacrum Conſilium cognoſcit de ſurreptione reſcripti, vide Philip. Francum in c. dilecto, in quæſt. 28. extra, de appell. Socin. conſ. 99. col. 12. in fi. vol. 3. Ibi, quod non poteſt allegari ſubreptio iurans non impetrare abſolutionem à iuramento debet abſolui à iuramento de non impetrando, aliàs nō poteſt agere, reperi poteſt non citata parte. Ibi, cōcluſio ſit ad effectum, aduerte, quia Bertr. conſ. 1. num. 125. vol. 1. & conſ. 114. & 193. vol. eo. tenet contra opinionem communem. Ibi, quod iurauit non petere abſolutionem die 8. menſis Octobris 1499. in cauſa Traiani Oliuæ cū Franciſco Sanctæ Crucis, & alijs ſuper aſſiſtentia petita pro eis, dotibus ſuper bonis in publicatione deductis referente Domino Iacobo de Bello Commiſſ. communi voto decretum eſt, quod attento q̄ in abſolutione obtenta per dictum Traianum, ideo decretum eſt obſtante iuramento, & alijs oppoſitis non eſſe procedendum, nec procedi debere in dicta cauſa hic fuit ...actuarius Vincentius Saponus. Ibi, per dictū Ladiſlaum, vide cumulatiſſimè per Aret. in §. præterea, Inſtit. de exceptio. col. 4. vbi numerat omnia. Ibi, vt voluit Bald. iſtam doctrinam Bal. refert & ſequitur Soc. conſ. 59. col. 4. in princip. in nouis, vide quia pulchrè loquitur. ibi, qui habet vim ſpecificæ de clauſula pro expreſſo, vide Dec. conſil. 137. & 142. vbi etiā multa dicit de ſubre. ibi, & periurus. periurus non poteſt abſolui à iuramento, niſi petita abſolutione à periuro, vide Soc. conſ. ſupradicto. ibi, quod generaliter, vide Ferra. in caut. 11. ibi, quia videtur renunciaſſe renuncians liti parte citata, videtur etiam renunciare cauſæ, & ibi per Alex. vide Alexand. conſ. 22. col. 2. vol. 1. *Ioan. Angel. Piſanellus.*

Deciſio 220.

IBI, item quia tranſactio. adde Dec. conſ. 477. num. 9. vol. 3. ibi, & allegabant Corn. conſ. 297. volum. 3. per totum. Alex. conſ. 130. vol. 4. num. 14. & conſ. 179. volum. 1. viſis in littera B. & ſequent. Dec. conſ. 19. num. 10. quod conſilium eſt inter 40. conſilia, Barb. in cap. 1. nu. 13. de prob. Corn. conſ. 291. in littera A. vol. 3. vbi, an ſufficiat offerre in iudicio, & conſ. 12. in littera A. eo. vol. vbi ille, qui vult agere ex contractu debet offerre, et admittere ex parte ſua, & conſ. 179. vol. 1. & conſ. 79. num. 17. eod. vol. & Iaſ. conſ. 41. vol. 3. in princ. ibi, immo ſi fuiſſet iurata, vide Deci. conſ. 180. col. 6. qui videtur tenere contra Alex. ibi, dicebat aduocatus, Alex. conſ. 66. nume. 14. vol. 6. an per actum nullum perpetuetur iuriſdictio, & an conteſtatio litis non rectè facta operetur aliquem effectum, & interrumpat preſcriptionem, Barb. in capit. venerabili, num. 26. ff, de offic. delega. Caſſan. conſ. 1. parte 4. vbi multa. ibi, tamen ſi ſummo Pontifici, & ibi, omnia & ſingula vera eſſe, ſi citatus non venit, nō eſt perpetuata iuriſdictio, Barba. in cap. nemini, de offic. delega. vbi multa, & cap. venerabili, num. 12. cum ſequent. eod. tit. Caſſ. conſi. 21. nume. 12. ibi, ſexto dubitatum fuit. citatus non inducit litis pendentiam, ſi nuncius non retulit, Felin. in cap. illud, num. 11. in fine, de præſcript. ibi, & dicitur lis pendere. lis quando dicitur mota, Bal. conſ. 150. caſus, col. 1. in fine, in antiquis, vol. 2. vbi pulchrè loquitur, exceptio litis pendētiæ, an & quando obſtet, & quid ſit, Soc. conſ. 38. incip. Per deciſ. prædictā, ver. primo probatur, cum ſequen. char. 73. vol. 1. & Felin. in capit. exceptionem, num. 41. de exception. Georg. Nattæ in repet. Clement. ſæpe, fol. 6. in princip. de verbor. ſignific. Luc. de Pen. in l. 3. column. 6. de proxi. ſacr. ſcrin. lib. 12. in princip. vbi plenè, Guido. ſingul. 826. Alexand. conſ. 8. not. 2. vol. 4. Lancellot. plenè in l. vbi cœptum, ff. de iud. in fine, & vide multa nota. in deciſ. 366. ver. ad hoc reſpondetur, & Albert. Brun. conſil. 98. in fine, & Afflict. quæſt. 488. iurans ſi petit abſolutionem à iuramento, non dicitur venire contra iuramentum, Abb. conſ. 8. volum. 2. num. 7. & adde Bertrand. conſil. 1. num. 127. vbi de effectibus, quos operatur abſolutio a iuramento, & ibi multa ad materiam, & an requiratur partis citatio, Hippol. ſingul. 629. vbi ſingulare dictum in hac materia, & vide quæ ſcripſi ſupra deciſ. 60. & Paul. de Caſt. conſ. 174. volum. 1. col. 2. vbi ponit, quod propria authoritate non poteſt quis venire contra proprium iuramentum, ſtante etiam dolo præſumpto ex parte recipientis iuramentum, qui dolus præſumitur ex enormi læſione. ibi, ſecunda ſubreptio eſt, vide Socin. conſil. 59. volum. 3. capio ſecundam difficultatem, Felin. in cap. conſtitutus, col. 7. de reſcrip. Dec. conſ. 142. col. fin. & conſ. 373. in fine, Bald. conſ. 52. vol. 5. vbi, vno iudice adito, poteſt alius adiri procedit, ſi iudicium nō eſt ritè inchoatum, & conſi. 517. poſt diuerſa reſcripta eo. vol. 1. colum. 1. & ad l. vbi cœptum, vide limitationem, quam ponit Petrus de Rauenn. in ſuo compend. iur. Canon. in tit. de homicidio, col. 81. in principio, & quando iudicium dicitur inchoari, idem Petr. in d. ſuo compend. in titu. de iud. colum. 1. & de materia l. vbi cęptum, vide Felin. in capit. ex tenore, in ver. vbi cœptum, de reſcript. & Barba. in cap. extra miſſa, de foro compet. & Aret. in l. ſi ex pluribus, in princip. ff. de leg. 1. & adde Albert. Brun. conſ. 54. col. 2. vbi perempta inſtantia non habet locum l. vbi cęptum.

Dolo futuro renunciari non poteſt.

Tranſactio iurata etiam quod fuiſſet dolo facta per iuramentum conualidatur, & etiam per ratificationem facti ex interuallo.

Quando impetratur abſolutio iuramenti ad effectum agendi, & oppoſitū fuit contra impetrationē.

Et ad effectum agendi etiam parte non citata concedatur abſolutio etiam ab epiſcopo, vide latè Guliel. Bened. in cap. Raynutius, in ver. duas habens filias, nu. 299. ſecus tamen ad effectum excipiendi, in quibus tamen caſibus concedatur abſolutio a iuramento, vide pulchrè, & plenè per Dec. conſ. 180.

num.3.uol.1. Limita tamen vt per Alber. Brunum, conf.46. nume.3. cum sequen. & Afflict.super decif.311.num.3. quomodo iuramentum fuisset incursum, & periurium,

Adde Cranet.ad materiam decif.conf.7.nume.7, & quid operetur absolutio ad finem agendi & excipiendi,

Nota circa absolutionem a iuramento, & quomodo debet impetrari, & quomodo apponi potest contra eam.

Per solam citationem dicitur lis pendere, aliqui tenent quod lis pendere dicitur lite contestata.

Periurus non potest petere absolutionem a iuramento, nisi petita prius absolutione a periurio.

Ratificatio contractus nullius ualidat ipsum, & tollit allegationem nullitatis. *Prosper Carauita.*

Super Decis.220,

AN in absolutione à iuramento requiratur causæ cognitio, uide Alexan.conf.71.in 1.vol.col.4.& Corr.iun.conf.43.col.6.in verbo, aggrediendum secundum passum. & Alexan.conf.212.2.uol.per totum. & an deceptus vltra dimidiam in transactione possit petere absolutionem a iuramento, uide Dec. conf.216.uol.2. & Caccialup.in tract.de transact. in 12.q.8.col. & plenius per Alex.in conf.42.1.uol. in uersf.quarto.an autem habilitatio à iuramento requirat citationem partis, vide supra decif.30.31.& hanc eandem conclusio. firmant Domini de Rota in decif.in tit.de iureiur.in antiquis,& Ioan.Calder.in tit.quod met.cau.cõs.1.& tit.de iureiur.cõs.6.& per Maria.Soc.conf.7.num.3.char.15.& adde Loffred. conf.12.num.16. quod requiratur citatio partis, & ea quæ not. in cap.qua fronte,de appell. num.18. & quando debet concedi, Cassiodorus in tit.de empt. & uendit. quid si notoriè appareat iniquitas iuramenti an dicatur periurus, Soc.consi.77.1.vol. Loffred. conf.12.& omnino Ioan. Dilect.in suis allegationibus, fol.137.& Doct.in l.nemo potest,de leg.1.in verb.& ista,num.10.in materia absolutionis a iuramento,uide not. consilium Sigismundi Loffredi per totum, ubi ponit multa, quæ possunt obijci contra absolutiones impetratas, ex quibus possunt colligi quæ requiruntur in petitione absolutionis a iuramento,& uide decif.Capp.Tholof.62. uersf.fuit per omnes dominos,&c. adde aliã decif.supra 199. absolutio à iuramento conceditur parte non citata, uide decif.Cappel.Tholof.62.In nu.13.quæro quando dicitur lis pendere, Paul.in l.si quis postea, ff.de iudi.& exceptio litis pendentiæ,& quando obstet,& quid sit, Soc.conf.38.in cap.exceptione,num.4.extra de exceptio. uide Bald. consil.1.ubi uno iudice adito,non potest alius adiri, quod tamen procedit si iudicium est incertum,& conf.517.incip. Post diuersa rescripta. Aretin.in l.si ex pluribus, de leg.1.& de hac materia,uide Felin.in c.ex tenore, in uerbo,lex, ubi cœptum, extra de rescript. & uide Albert. Brun. conf.54.col.2. ubi an perempta instantia dicatur lis pendere,uide quæ notaui in l.ubi cœptum, ff.de iudi. *Hieron. de Mart.*

In Decis.220.

IN prin.ibi, Et primo posito. Vide decif.5.nu.63. In eadem decif.num.2. ibi, Item quia transactio, Adde Iaf.in l.fratris,5.colum.in princ.ver.similiter, C.de transact. Dec.conf.216.visa transactione,& in consil.203.vt vera resolutio,3.col. versf. venio ad secundum dubium, vbi fœdere distinctionis concordat istas opiniones, & adde Grammat. in decif.66. col.12 in fi.ver.& minimè obstat exceptio latè examinaniem, & in sequent.

In eadem decif.num.9.ibi, Vtrum Sacrum Consilium. Adde quod Sacrum consilium potest cognoscere de absolutione subreptitia a iuramento, & idem in quolibet iudice sæculari, vide Felin. in capit.præterea, 9.colum. versic. quinto limita, extra de sponsal. & in capit.7.colum.6.versic.tertio quæro, de iureiur. & in cap.cum sit, col.4. versf.materia iuramenti, nume.22.de foro competen, Hippol.in singul.367.incip. Nemo, vbi vide omnino.

In eadem decif.num.50. in princ.ibi, Etiam parte non citata, vide Iaf.in l.si opus nouum, 3. colum. versf. adde quod absolutio, ff.de noui oper.nunc. & Felin. in d.cap.præterea, 8.col. ver.secundo limita, & col.9.versf.quinto limita, Hippo.in reper.l.de vno quoque,col.pen.ver.vlterius antequam exeam.ff.de re iud.Iaf.in l.nec quicquam,§.vbi decretum,col.9. versf.vltra supradicta,ff.de offic.procõs.Felin.in cap. constitutus,col.8. in fi.versic.generaliter,de rescript. vbi de potestate Papæ super iuramento.

In eadem decif. nume.11.in fi.ibi, Et non petere absolutionẽ etiam ad effectum agendi. Adde de ista clausula,vide eundem Matth.supra decif.30.in fine, Grammat. decif.66.

In eadem decif.nume.12.in fi.ibi, Sexto dubitatum fuit. Adde Grammat.vbi supra latè declarantem absolutionẽ impetratam à iuramento posse dici subreptitiam, & obreptitiam, ex multiplici capite, *Mar. Ant. Puluerinus.*

In Decis.221.

MVLIER assecurari debet super pecunia quæ ponenda est penes mercatorem,ibi argumento ca.per vestras, vide de intellectu dicti capituli Alexand.consil.80.in princ.vol.3.vide pro hac decif.Soc.consil.121.col.pen.vol.1. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 221.

ASSECVRATIO dotium super bonis mariti vergentis ad inopiam,seu super pecunia ipsi debita fieri debet.

Potest vxor assecurari etiam in pecunia. *Prosper Carauita.*

In Decis.221.

IN decif.221.in princ.sed an creditor pro peccata soluta, secundo creditori habeat hypothecam,vide supra decif.190.199.Gramm.in quæst.1.post decisiones. *Marc. Anton. Puluerinus.*

In Decis.222.

ROMITTENS dotem exigitur in solidũ, adde quod si mulier inops petierit dotem nondum consumato matrimonio, eo quia vult ingredi in religionem, maritus allegat se inopem,

pem, quòd mulier debet præferri, ita Hippolytus singulari 99. Ibi, nec tali beneficio, adde quod non modo istud procedit de consuetudine, sed etiam de iure communi quando essemus in matrimonio putatiuo, Decius consil. 153. col. 1. *Ioan. Angelus Pisanellus.*

Decisio 222.

Ad materiam hujus decis. Albertus Brun. consil. 89 & adde pulchram quęst. quam ponit Collec. decis. Cappel. Tholos. nu. 58 t. *Prosper Carauita.*

In Decis. 223.

Consuetudo si quis habet domum quæ vult posse fieri fenestrā in loco superiore extēditur ad locum inferiorem, contra hanc decis. fuit iudicatum in Sacro Cons. in causa Domini Matthæi de Afflicto cum illo de Campo Rotundo, referēte Domino Alex. Seuerino Commiss. vide Bertran. consi. 333. dura mihi videtur ista decisio, quia potest colligi ratio quare in l. cōsuetudinis sit statutum, quòd possit fieri fenestra in superiori, est quod fit leuior seruitus, secus est in inferiori, & ita considerat text. in l. seruitutes, §. stillicidium, ff. de seruit. vrba. præd. & pondera illam consuetudinē, quia loquitur quando de nouo dominus extollit solarium, & sic non est extendendum ad vetus ædificium, tamen secundum istam decis. videtur eadem ratio in nouo sicut in veteri. Ibi, quod licet in membro inferiori, vide quę dicit Cępolla ad intellectum §. stillicidium, in titu. de seruit. vrban. prædio. sub tit. de seruit. stillicidij, aduerte. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decis. 223.

Contra istam decisionem tenet Ioann. de Amicis consil. 1. in casu conuerso, vbi omnino vide ibi. Petere infra annum, istud ius petendi cedi potest, Paul. de Cast. in l. 1. §. fin. ff. de oper. noui nunc. nu. 5. Adde tamen, quod si venditio est facta sub cōditione, annus de quo in ista decis. & consuet. non incipit currere, nisi à die existentis conditionis, vt notat Alberic. & Guliel. in l. 1. §. annus. quando actio de peculio est annal. quos refert & sequitur Cępo. in l. homines, §. si sub conditione, ff. de ædilitio edicto, *Prosper Carauita.*

Super Decis. 223.

Vide Ioan. de Amic. consi. 1. col. 16. & 17. ibi, sed si esset, vbi limitat hanc decis. & glos. Neapoda. procedere quando extaret alius vicinus, qui habet domum iunctam cum domo vendita: & tunc non admittitur alter vicinus coniunctus cum horto, quia rusticus non trahit ad se vrbanum existente alio vrbano, & domino eius petente ius congrui: secus tamen est, quando tantum dominus rustici prædij petat ius congrui, quia tunc admittitur etiam in prędio vrbano, & ita intelligit hanc decis. prædictus Ioan. ibi, quem videas. *Hier. de Martino.*

In Decis. 223.

In princ. ibi, Est consuetudo. Adde quæ incipit, si quis emit domum, fundum, sed an via vicinalis in medio duarum terrarum impediat ius congrui, vide supra decis. 63. *Marc. Anton. Pulner.*

In Decis. 224. 25. & 26.

Contractus præsumitur celebratus secundum consuetudinem loci, vbi fit quo ad ordinem, secus quo ad executionem. Ibi, in l. quod si nolis, §. vide in decis. 28. vbi limitatur ista decisio, nisi sit diuersa cōsuetudo in ciuitate, vide pulchrum consilium Decij 19. vbi tractatur, quod in lucro dotis attendatur consuetudo, & statutum domicilij viri, & ibidem tract. materia l. hac edictali, C. de sec. nuptijs. vide omnino ibi, quod si pater recepit rem in emphyteusim, meminit Ias. vbi vide in l. omnes populi, col. 7. ff. de iust. & iure, & supra decis. 91. versi. bene tamen. & Ias. in l. si quis id quod, col. 4. ff. de iurisd. omnium iudi. Ibi, quod testator in dubio, adde notanter, quod si contractus est celebratus in vno loco, & mitti debet executioni in alio loco in quo seruatur ius diuersum, obseruabit ius municipij in quo est celebratus cōtractus, Bald. in l. 1. in 5. quæst. C. ne filius pro pat. etiam si mereatur executionem non de iure communi, sed de forma statuti loci in quo est consuetum, & idem Bald. in l. exemplo, col. fin. C. de probat. licèt in hoc vltimo contractu attentauerit Ias. vt per Cottā in suis memor. in verbo, instrumenta in vno loco. Ibi, intelligitur, vide omnino Bald. consil. 427. quærit vtrum hæres, vol. 3. vbi dicit, quod respectu decisionis causæ, & sic exactionis inspicitur domicilium viri: quantum autem ad libelli intentionem inspicitur domicilium hæredis. Ibi, inspicitur consuetudo loci, consuluit Soci. consil. 14. in princ. col. 2. vol. 2. in nouis, Ibi, debet seruari consuetudo. adde quod pulchrè dixit Salicetus in l. cunctos populos, de summa Trin. & fide catho. quod si quis contrahit matrimonium cum aliqua forensi, consideratur statutum ciuitatis in quo vir domicilium habet, licèt alibi fuerit contractus celebratus, per l. exigere, sed si maritus contracto matrimonio alibi domicilium transtulit, & ibi vxor mortua est lucrum dotis deferendum est marito secundum statutum loci illius in quem domicilium transtulit, sequitur Alexan. consi. 101. vol. 5. & de hac materia vide multa pulchra per Crotum in l. si is qui pro emptore, in 2. 4. & 8. col. ff. de vsucapio. ibi, domicilium viri quando celebratur contractus in loco viri, vel in territorio inspicitur consuetudo viri. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 224. & 225.

Fenestra si est cum cantonibus, vel cum cancellis ferreis claudi non potest nec debet. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 225.

Vide Capp. in tit. de venat. in tracta. de seruit. vrb. præd. vbi multa ad materiam. *Hier. de Mart.*

In Decis. 226.

Ibi, per dictos Doctores contractus secundum consuetudinem loci intelligitur, vide omnino Decium, in l. semper in stipulationibus, ff. de regulis iuris. Barbat. consil. 63. num. 10. volum. 1. & consi. 4. volum. 3. nume. secundo.

Quæ consuetudo sit attēdenda, an loci vbi fit con tractus matrimonialis, an loci vbi solui debet dos, et nota quod consuetudo loci, vbi solui debet dos est attendenda in dote tantum, in alijs verò rebus vbi effectus est contractus.

Contractus semper interpretatur secundum consuetudinem loci vbi celebratus est. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 226.

CONTRACTVS secundum consuetudinem loci intelligitur, vide omnino Dec. in reg. semper in obscuris, ff. de reg. iur. Bart. conf. 63. num. 10. et consil. 4. nume. 3. quando stipulatur contractus dotis in ea repetenda consuetudo regionis ipsius attenditur, Dec. conf. 19. in verbo quare nobis, vide Docto. in l. cum quædam puella, ff. de iurisd. omn. iud. & Dec. conf. 19. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 226.

IN decis. 226. num. 1. ibi, Quæritur. Adde Ias. in l. cunctos populos, 14 col. in fi. cum sequen. C. de sum. Trinit. Dec. in consi. 119. & pro tenui facultate col. 1. & conf. vlt.

In eadem decis. num. 2. ibi, Nam in contractibus. Adde Felin. in cap. cum M. de constit. col. 3. vers. nota quarto, & c. ex litteris, col. 5. vers. septima & vltima declaratio, de fid. instrum. & Ias. in l. certi condictio, §. si nummos, colum. 3. vers. tertio notò. ff. si cer. petat.

In eadem decis. nume. 6. ibi, Per text. in l. exigere dotem. Ad huius leg. intellectum, adde Dec. conf. 283. & diligenti, col. 5. vers. venio ad secundum dubium. *Marc. Anton. Pulnerinus.*

In Decis. 227.

ICET iudex delegatus non cognoscat de non expressis in commissione, fallit si aliquid venit in consequentiā sicut euictio, vide infra decis. 396. si committitur sub titulo de causa poss. & propriet. ibi, tangitur dubium an iudex datus super proprietate vel è contra possit cognoscere de posse. vel è contra per Abb. in cap. 1. col. 3. de seque. pos. & propriet. & Fel. in Rubr. de re iudic. col 4. adde quod idem est in clerico vendente, quia tenetur defendere emptorē in foro sæculari, vt per Abb. in cap. fin. extra de emptio. & vend. reassumpsit Decius in l. venditor, de iudic. videas omnino Aretin. in §. actionum, col. 12. Instit. de actio. vbi dicit, quod potest clericus declinare forum dicens illud seruari tbi in apostillis, sed quod clericus teneatur consuluit latè Soc. conf. 91. vlt. dubio in nouis, vide omnino si coram delegato in vno articulo, & non in tota causa possit peti restitutio in integrum, per Ias. conf. 200. col. pen. versic. 2. & notabilius, vol. 2. ibi, illum authorem, vide Marianum in tract. de lit. contest. in cap. quoniam frequenter, §. si super, in sexta quæstione, vide etiam multa ratione connexitatis cumulata per Hippo. sing. 251. ibi, extendit ius in connexis extendit ius exorbitans. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 227.

IVDEX delegatus an & quando possit reslitter citare, vide Petr. de..... conf. 193. Guid. Pap. cons. 45. nume. 4. ver. nec obstat, & quæst. Tholosana 379. & addition. ad Felin. in cap. veruio, num. 9. de foro compet.

Ibi, tamen in contrarium, vide Capic. decis. 197. vbi an clericus author laudatus possit laudare forum suum, seu declinare, vide plenè Hippol. in l. 1. §. Diuus Adrianus, 2. col. ver. & horum ratio est, ff. de quæst. & singul. 251. & Fran. Niconit. in cap. quoniam contra, extra de proba. Bald. conf. 124. nume. 24. cum sequent. an delegatus possit punire testem coram eo vacillantem, Barb. in cap. peruenit, col. pen. extra de fideiuss. & multa vide quæ scripsi, infra decis. 229. quæ sunt ad materiā delegatorum. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 227. in verbo, & sic hæc citatio.

VIDE plenè per Hippo. in l. 1. §. diuus Adria. in 2. col. in verbo, horum ratio est, ff. de quæstio. & in suis singula. 251. vbi consectum idem est iudicium, Marant. in Specul. quint. membr. fol. 107. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 228.

QVANDO testes accusantur de falso in quibus consistit iudicium impeditur causa ciuilis, aliàs secus, vide in decis. 103. vide etiam quæ scripsi ad Bart. in l. qui testamentum, ff. de peti. hæred. & vide Losfred. conf. 16. quid autem si essemus in causa feudali, videtur quod tanto minus esset supersedendum, ex quo non potest fieri translatio iuris feudi sine assensu regis, nam per confessionem dictæ falsitatis feudum transferretur in aduersarium ex aduerso videtur tex. in capit. fin. de falsis, vbi probatur quod dicta falsitas inducit amissionem causæ etiam in feudalibus, nā ibi in beneficialib. ita fuit quæ non possunt sine assensu superioris transferri, vt in c. admonet c. qui, de renunciatio. sed dic, q̄ ille tex. procedit ex vi pacti sine obligatione facta coram ordinario, qui potest recipere renunciationem litis non tantum, sed iuris, vt in dictis capitulis de renunc. & ita ibi intelligitur, Ioan. de Anania in 3. not. & latius Rota in nouis, in 4. de renunc. decis. 3. quæ incip. Si actor, ex quo infertur ad causas vertentes in Sacro Consilio, & in Regia Camera, quia non possunt recipere renunciationem, secus si coram Prorege qui posset recipere, vide tu quæ scripsit Purp. in l. post quam liti, char. fin. col. 2. nume. 208. cum sequen. C. de pact. in causa Federici de Sancto Blasio de Nerhono, cum Domina Maria de Sirillazio, & Federico de Carigio super falsitate opposita, referente Domino Petro Oliuerio, die nono Iulij 1507. fuit decretum quod procedatur in causa non obstante falsitate opposita, & quæ relata die secūdo Decembris 1509 in causa Angeli de Alex. de Montorio de Capua, cum Francisco Salomone fuit decretum, quod procedatur ad expeditionē causæ ciuilis non obstante exceptione, & accusatione falsitatis, citra præiudicium iuris competētis, dicto Francisco super prosecutione dictæ causæ falsitatis, actuarius Ruta Capic. decis. 5. col. fin. videtur concludere, quod retra-

ctatus

datur condemnatio, sed non processus, vide latius per eundem Capic. decis. 25. & Grammat. decis. 60. *Ioan. Angel. Pisan.*

Decisio 228.

PETITIO hæreditatis non datur contra titulo possidentem, vide Baldum consil. 404. incip. Quid debet probare agens, ultimo lib. ubi eleganter declarat. & Socin. in suis fallent. in regul. 14. & de limitatione hic posita, quando titulus est quæsitus post mortem, vide Cottam in suis memor. in ver. hæredi petit. & Roman. sing. 340. ubi dat aliam limitationem. Barbat. consi. 65. vol. 2. omnino Alexand. consil. 154. vol. 5. In eadem, ubi post mortem. & vide supra decis. 119. ubi pulchrũ dubium. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 228.

PETITIO hæreditatis non datur contra titulo possid. vide Baldum consi. 404. incip. Quid debet probare agens. & Corn. cons. 278. incipien. In causa vertente, col. 4. & Socin in suis fallent. reg. 14. & de limitatione quando titulus est quæsitus post morte, vide Rom. sing 340. ubi dat limitatio. & vide Alex. consi. 184. vol. .. & Barb. consi. 65. *Hieron. de Mart.*

In Decisio. 228.

IN princ. ibi, Non datur contra titulo possidentem. Adde Ias. in l. 1. colum. penult. versic. ex ista tamen, C. de inoffi. testam. limitantem decem modis, Aret. in §. sed iste, col. 9. vers. secundo principaliter, de action. ubi tenet expresse contra illam limitationem, videlicet quando titulus fuit quæsitus post mortem illius de cuius hæreditate agitur, & vide eundem in §. actionum, col. 40. in princ. de actio. ubi late examinat. Item limita singulariter, ut per Roma in singul. 340. incip. Regulariter. & adde quod sufficit in petitione hæreditatis probare quasi possessionem filiationis, vel fraternitatis, ut in decisio. supra 25. & vtrum agenti petitione hæreditatis obstet exceptio præscriptionis triginta annorum. vide infra decis. 319. in primo dub. *M. Ant. Pulu.*

In Decis. 229.

PETITIO hæreditatis non datur cõtra titulo possidentem, nisi titulus sit quæsitus post mortem, vel sit nullus, vide unum verbum Alexand. cons. 33. vol. 3. vide omnino Ferrat. caut. 133. vide Cottam in dictio. hæredit. petitio, qui videtur tenere cõttarium. Ibi, ut bene firmat, Idem tenet Alex. cons. 90. alias 80 4. col. in fi. vol. 2. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 229.

AD istam decis. vide supra decis. 103. & Matth. in constit. similiter agens, in prima glos. & Albert. Brun. cons. 16. num. 6. vol. 2. Delegatus ab inferiore post litem contestatam nõ potest realiter citare, nisi sit ad universitatem causarum, vel debitor sit suspectus de fuga. Bologn. in additio cons. Ioan. de Amicis consi. 53. Hippol. in l. si quis, col. 21. ff. de quæst. & an possit iudex delegatus capi facere partẽ. Paul. de Cast. in l. cum proponas, C. de bon. author. iudi. possid. & plene Hippol. in sua practica crim. in glos. In ver. occurrunt, num. 77. char. 78. & nota, quod delegatus ad causam non potest præstare authoritatem exemplationi instrumenti, etiam si instrumentum faciat ad causam. Petr. de Rauen. in titu. de instrum. ed. ioll. fol. 102. col. 3. Adde tamẽ circa istam decis. quod hodie ipsa est superflua, quo ad casum suum, cum dubium in eo positum sit sublatum, per Pragmaticam nouam incip. Raymundus. ubi dispo nitur, quod procedatur super vtraque causa quandocunque proponatur accusatio falsi, sed illa non fuit tempore Afflicti, nec vidit eam, prout test. sine Troiscus in pragm. testem falsum. in ver. pœna falsi. & ita etiam hodie servatur. de quo etiam vide Grammat. decis. 60. in fine. *Prosp. Carauita.*

Super Decisio. 229.

VIDE eundem Matth. in cõstit. si ciuiliter agẽs, in 1. glo. Abb. cons. 26. num. 6. ubi an accusatio falsorum testium suspendat instantiam causæ principalis, an autem exceptio falsitatis impediat instrumenti executionem, vide text. in l. si fatis apertum, C. de fals. & Barba. consil 43. nume. 14. & Iacob. in l. circa eum, num. 12. in fine, ff. de probatio. & uide aliam decis. supra 103. & pragm. incip. Raymũdus. *Hier. de Martino.*

In Decis. 229.

IN princ. Adde eundem Matth. supra decis. 503. incip. Si agitur ciuiliter. & vide omnino pragm. Regis Ferdinandi, quæ incipit Vniversis, & singulis, char. 263. et sic dicta pragm. determinat hanc quæst. & miror, quod Matth. non allegat eam hic, & vide eundem in constit. si ciuiliter agens, col. pen. in fine, vers. vtrum in causa crimin. & Grammat. decis. 60. col. antepen. *M. Anton. Paluet.*

In Decis. 230.

IVDEX laicus nõ potest punire testem clericum deponẽtem coram se falsum. ibi, secunda fuit, ista opinio est communis, ut per Capic. decis. 5. col. fin. ibi, sequitur, vide quæ ponit Alexand. cons. 8. vol. 1. ibi, Domini de Cons. hanc opin. sequitur Lucas in l. nullus, col. 2. C. de veteri. lib. 12. ubi dicit, quod priuatio bonorũ debet fieri per clericum iudicem. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 230.

AD materiam vide omnino Iacobin. in l. quæsitum, num. 3. ff. de testi. ubi ponit nouũ & pulchrum dictum, si clericus productus in testem accusatur de aliquo crimine, quod iudex cognoscat de illo crimine ad effectum repellendi, non autem puniendi. & quid si clericus præsentat scripturam falsam coram iudice sæculari, an ex hoc detineri poterit, Luc. de Pen. in l. nullus, col. 2. de veter. lib. 12. ubi ponit multa, vide per Stephanum de Aufre. in repet. Clement. ut clericorum, quæst. 7. de officio ordinar. & an possit citari per nũcium proprium eligendo quẽ noluerit, vide Petr. de Rauen. in suo compend. iur. Canon. fol. 209. in tit. de officio delegati, col. 4. Quid si clericus pro saluando honore patris committeret falsum? Paul. de Cast. cons. 371. 1 vol. in fine. qualiter autem testis falsum deponens coram iudice possit puniri, vide Alex. consil. 35. num. 7. vol. 2. & nouell.

uell. pragmat. editam Neapoli per Carolum Quintum, anno 1536. incipiente. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 230.

De materia huius decis. vide Iacob. in l. quæsitum, num. 3. ff. de testi. vbi dicit, quod si clericus productus in testem accusatur de aliquo crimine iudex sæcularis cognoscit eum ad effectum puniendi, sed ad effectum vt eum repellat à testamento, & quid si clericus præsentat falsam scripturam coram iudice laico, an possit ex hoc detineri, vide Luc. de Penha in l. nullus de veteranis, col. 2. C. lib. 12. & de materia ista, vide Guid. Pap. consil. 45. nume. 4. verb. nec obstat, & quæst. Cappel. Tholos. 379. Felin. in capit. terum, num. 9. de foro competen. Capie. decis. 5. nume. 3. Mar. in suo Specul. fol. 75. vbi duodecimus actor, Ias. in l. 1. §. qui mandatum, ff. de officio eius, & ille quid in delegato, & quid in arbitro. qualiter autem testis deponens falsum possit puniri per eundem, uide Alex. cons. 35. *Hiero. de Martino.*

In Decis. 230.

In princip. Adde Ias. in l. 1. §. fin. col. pen. circa princ. ff. de officio eius, & quid è contra si laicus deponit falsum coram ecclesiastico, vide supra in decis. 209. in foro omni. Lanfranc. in c. quoniam contra, in ver. confessiones, col. 2. in fi. & seq. de probat. Hippol. in l. 1. §. præterea, col. 8. vers. quæro etiam an testis, ff. ad l. Corn. de sicar. Felin. in cap. præsentiū, col. 2. in fi. vers. in glos. i. de testib. & in cap. verum, col. 3. versic. contra clericum, de foro compet. & an delegatus possit punire testes falsum deponentes coram se, vide Felin. in capit. de causis, col. 6. circa fin. vers. quærit hic Abb. de officio deleg. *Marc. Anton. Puluerinus.*

In Decis. 231.

Quamvis condemnatur in expensis & appellans debeat prius reficere expensas, & postea in causa procedi, tamen in causa reuisionis in cons. non tenetur reficere expensas nisi in confirmatione ipsius, crederem tamen quod si appellās esset pauper taliter quod non possit expensas soluere, quod non haberet locum pragm. vt colligo ex notab. Cremen. 121. vide Marsil. not. vlt. pro ista decis. facit ritus incipiens, item si cōiugat, char. 98. col. 3. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 231.

Illi qui in causa principali nihil posuerit, vel probauerit, & condemnatur ad expensas, & condemnatus appellat, non proceditur in appellatione nisi refectis expensis. *Prosper Carauita.*

In Decis. 231.

Num. x. ibi, Non tamen fiet exequutio. Adde quod de hoc est Ritus M. C. incip. Item si contingat, sub Rubr. de appel, & supplicat. char. 229. & miror, quod auctor non fecit mentionem; & adde eundem in præludijs const. Regni, 10. quæst. 2. col. circa fin. vers. quarto differt, & vide in decis. 358. in fine. *Mar. Anton. Pulner.*

In Decis. 232.

Redditor potest sine assensu remittere obligationem feudi quam habet, quia dicitur augere feudum; vbi etiam in hac decis. quando prohibitus donare videat prohibitus remittere. ibi, eadem solennitas quæ requiritur in conficiēdo actum requiritur in permutando, vide an consensus qui requiritur in contrahendo requiratur in dissoluendo, tetigit Ias. in l. omnium, col. 3. C. de testamentis, remissiuè Claudius in Rubr. de aequit. poss. vide Afflict. in consti. Regni constitutionem, col. 5. in ea ibi, qui habet feudum non potest remittere aliquod ius feudale; feudatarius non potest aliquod ius feudale remittere, in eadem ibi, quod idem dicebat Bartho. de Capua, vide latius articulum diffusum in decis. Capic. 156. & per Loffre. in sua paraphrasi, char. 57. col. 4. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 232.

Isti, prima facie, adde text. & ibi Bart. in l. iubemus, C. ad Velleia. vbi, remittere hypothecam non est aliud nisi donare, Bald. consi. 341. num. 4. vol. 1. vbi ponit rationem, & vide eundem Bart. in l. Mœuia. §. fin. ff. sol. matrim. vbi qui renunciat hypothecæ contrahit, vt dicit Neap. in consuetud. si mulier, & constitutio Regni prohibet omnem contractum, ergo & e. item prohibet commutationem de persona ad personam, sed his non obstantibus in augmentum feudi potest fieri, Fulgos. consil. 316. statutum quod mulier, & glos. in cap. Iudæi. 28. quæst. 1. vbi filius Iudæi liberatur per baptismum à patria potestate, tamen si est vtile esse in potestate paterna remanebit in patria potestate, & ad hoc multa similia allegat Barb. in Rubr. de reb. eccles. non alien. in 2. & 3. fallent. & pro hoc est tex. in d. constitut. constitutionem, & est text. in cap. 1. & ibi Afflict. de prohib. feud. alienat. per Lothar. 4. col. & pro validitate huius renunciationis allegabam quod transactio siue remissio super alimentis futuris licet non valeat sine decreto, intelligitur si debeantur ex vltima voluntate, secus si inter viuos, Doct. omnes, & maximè Lancellot. in l. de alimentis, de transactio. & vide aliud dictum Alberici relatum . . . , Lancellot. Gall. in repetit. Rubricæ col. 50. de verbor. obligat. & pro ista opinio. mea vide omnino Iacobum de S. Georgio, in tract. de feud. in vers. & cum pacto, de alienando, num. 7. sed contra hanc decisionem facit text. in argum. l. cum hi, §. si vni, vēr. nam pignus, ff. de transact. vbi sicut minor non potest alienare bona immobilia sine decreto, vt in tit. ff. de reb. eorū, ita non potest renunciare hypothecæ, quam habet in bonis immobilibus sine decreto, sed solue, vt in ista decis. dicitur in fi. versic. sed si tertius, quia prædicta procedunt, quando minor renunciat vel feudatarius, secus quando tertius ad vnum feudum renunciat.

Adde tamen quod vidi dubitari, si fiaret secūdogenitus renunciat vitam & militiā primogenito sine assēsu Regis, an valeat? allegabatur valere, quia fuit facta in proximo successurum, cui post mortem secundogeniti erat vita & militia consolidanda, vnde non erat alienatio, cap. 1. §. etsi clientulus, de alienat. feud,

feud. pater. & Andr. de Isern. in constit. constitutionem, Bald. consi. 300. vol. 2. in nouis. & ego hoc confirmabam per textum in §. finitus, Instit. de vsufruc. vbi vsufructuarius cedẽdo vsumfructum nihil agit, sed domino proprietatis acquiritur, & dicitur consolidatio. ibi, in l. 4. §. fin. ff. de manumiss. vind. circa istum §. vide omnino Afflict. in constit. de quæstionibus quas. colum. 2. vbi pulchra ponit de isto §. & Barbat. consi. 41. vol. 3. vers. ad aliud dubium, col. 5. & vide Decium in l. aliud est, ff. de reg. iur. & supra decis. 135.

Alienatio feudi potest fieri sine assensu domini, quando est in augmentum feudi. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 232.

DIVISIONIS verbo an veniat diuisio. Barbat. consi. 14. nu. 4. vbi prohibita alienatione an sit prohibitus recusare lucrum delatum: & prohibitus alienare an possit cedere actiones, Bald. consil. 216. incip. Monialis translatio est species alienationis. Corneus consi. 207. num. 9. *Hier. de Martino.*

In Decis. 231.

IN princ. Adde eũdem in const. Constitutionem diuæ memoriæ, 4. col. vers. an autem si liberetur, vbi vide omnino. Capic. decis. 256. In causa olim mota, *M. Ant. Puluer.*

In Decis. 233.

HAERES retractat confessionem defuncti probando contrarium in eadem ibi tangit illam quęst. hoc idem voluit Socin. consi. 92. col. 12. in nouis, sed probando rem se aliter habere potest reuocari confessio, allegat Bald. in d. l. non idcirco, vide eundem in constit. constitutionem, col. 3. ver. sed inquiritur. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 233.

VTRVM hæres defuncti possit dicere confessionem patris fuisse erroneam, & eam reuocare.

Si pater in testamento confitetur debitorem nihil sibi debere ista confessio præiudicat hęredi, nisi hæres probet contrarium. *Prosp. Carau.*

In Decis. 234.

FIDEIVSSOR de iudicio sisti promittens pœnam tenetur ad interesse si pœnam excedit. In ea ibi, principalem pro causa criminali, vide de fideiubente in causa criminali, per Bald. consi. 204. Duo famuli, vol. 2. In ea ibi, quæ pœna venit applicanda. Nota quòd hoc fuit in causa Domini Manfredini cum Vberto de Nigris. Iam esset, vt refert Antonius de Alexand. in l. fin. vbi allegat in apostillis ad Barto, *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 234.

IBI, fuit tandem. Sentit ergo Afflict. in ista decis. quod si pœna & interesse esset applicandũ parti, prout solet esse in causa ciuili, tunc contra fideiussorem non posset agi, nisi ad pœnam, non autem ad interesse, quod est vltra pęnam, prout volebat Paul. de Cast. in d. l. 2. §. in fideiussorem, ff. qui satisd. cog. & per consequens intellectus Pauli de Cast. ad Glo. l. fin. ff. si quis in ius vocat. non ierit. valebit, non obstante conditione, Ias. de qua hic.

Adde Milleum in pract. in fin. verb. nu. 16. idem tenentem. *Prosp. Carau.*

In Decis. 235.

ERTIVS comparens pro suo interesse si sciuit litem motam debet audiri, & potest producere testes super nouis articulis, si verò ignorauit, tunc etiam potest didicita testificata, & contra articulos partis. In ea ibi allegat ad hoc Innoc. in c. supersedere, vide Imol. in l. ab executore, §. à sententia, col. 10. ff. de appell. In ea ibi, Bart. solus tangit quando tertius venit post dilationem datam, vide aliqua per Alexand. cons. 17. in fine, vol. 1. vbi tangit intellectum dicti cap. super, & in l. pen. ff. de peti. hæred. In ea. ibi, licèt ignorauit publicationem, vide notabile verbum Aret. in l. si per procuratorem, §. fideiussores, ff. manda. de tertio comparente ad causam, vide Alex. consi. 82. col. fin. vol. 1. & Soci. consi. 91. col. 8. in nouis, dicit Lucas de Penna in l. apparitores, col. fin. circa prin. C. de exac. tribut. lib. 10. quòd quoties quis admittitur ad defensionem causæ alicuius, quia sua interesse debet ipsam absumere in eo statu in quo reperitur. In ea. ibi, sed melius declarat Ang. in l. si suspecta, hoc idem consuluit Alex. consil. 60. vol. 3. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 235.

ADDE Barbat. in cap. super decem, de off. deleg. num. 7. vbi ponit vnum dictum, quod intellige nisi tertius sciret. Lanfranc. in capit. quoniam contra, ver. eloquutionis, col. 22. de probat. & Moder. Sen. in cap. fraternitatis, num. 35. & 36. de testib. *Prosper Carauita.*

In Decisio. 236.

IN princ. Vide quòd pulchrè dixit Rom. singul. 624. Item venditor.

In ead. decis. nu. 3. ibi, Et testes pro eorum confirmat. Vide supra in decis. 216. in fi. *M. Ant. Puluer.*

In Decisione 236.

ATVS in octauo mense habetur, ac si esset natus mortuus pater succedit in bonis maternis mortuo filio exclusis maternis cõsanguineis creditur mulieri dicenti se prægnantem, vide Boer. decis. 220. in ea. & hoc tenet glos. Neapoda. si quis, vel si qua, vide quia Decius cons. 623. tenet contrarium, & Cępol. consil. 50. in ciuilib. vide Parisium consi. 116. aliàs 146. not. 23. vol. 4. & Maynerium in l. si quis vxorem, num. 14. cum seq. ff. de reg. iuris. In ea. ibi, ita probatur virginitas, virginitas probatur per confessionem viri, an probetur adulterium per confessionẽ adulteræ, per Ias. consi. 32. nu. 3. vol. 1. vel probetur fornicatio per confessionem mulieris, per Paris. consi. 54. num. 56. cum seq. eod. vol. In ea. ibi, ex quo pręsumitur vera, vt dixit Antonius de Alex. in apostil. ad Bart. in d. l. tamen ista verba, vide Bald. in Auth.

in ijsdem

in ijsdem pœnis, de secun. nup. scilicet quid de eo qui nascitur octauo mense, quia vt plurimum viuere non potest, an si aliquibus diebus viuat, an habeatur pro filio in successionibus, & in ruptura testamenti, & in conditionibus si decesserit sine liberis, vide Bal. cons. 113. vol. 3. qui videtur sentire quod sic, vide ibi, & ea quę de nato in sexto mense, notaui post Doct. in l. quod artatum, & l. vxoris abortu, C. de posth. hæred. instit. & vide pulchra verba Auli Gell. in 3. libro noctium Atticarum, cap. 17. qui multa refert, & reliquit indecisum. vide consiliū Gentilis Medici relatum, vt audiui, à Cyno in l. nostra, & in Sacro Consilio in causa Nolana fuit iudicatum natū octauo mense non haberi pro filio, sed potius pro abortiuo, quod constaret quod octauo mense natus fuerat, puta quia vxor prius non habitauerat cum viro. In ea. ibi, quod ab illa die fuit prægnans, vide an credatur mulieri dicenti se prægnantem ex aliquo? vide Bertran. cons. 147. vol. 3. & Anchar. cons. 146. aliàs 196. incip. Magnæ. & Pau. de Castro cons. 148. Notandum, vol. 1. secundum modernam impressionem. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 236.

VIDE Hippo. cons. 10. num. 36. & Cassan. consil. 19. vide Aret. in §. posthum. num. 19. Instit. de exhæred. lib. vbi plenè, cons. 623. vol. 4. ibi, dicit pater, vide Cassan. plenè cons. 19. cum sequen. filius natus sexto aut octauo mense, an habeatur pro non nato, Soc. in repetit. l. cum auus, char. 17. ff. de cond. & demonst. & Lancellot. Dec. in l. ꝙ dicitur, ff. de lib. & posth. Fulgos. cons. 69. punctus talis est, quod consilium allegat Hippol. sing. 106. in fine, & de ratione quare natus istis mensibus tardò viuat, vide Guliel. Bened. in repet. capit. Raynutius, de testam. fol. 270. num. 31. & Alciat. in l. quis mortui, ff. de verb. signif. ibi, & ostendit pannum sanguinolentum. adde quod per aspectum linteaminis in primo coitu non sanguinolenti probatur adulterium, glos. in capit. satis, quæst. 35. in alio quàm in marito non est verum, Bald. consil. 437. tertius, vol. 5. quem ad hoc allegat. Cor. in suis memor. in ver. hæres suus, in fi. & adde quod statur assertioni mulieris contra delinquentem, quod fuit virgo, Alex. consil. 229. num. 2. vol. 6. & præsumitur cognita mulier traducta de domo viri, Dec. cons. 368. num. 3. col. 3. ibi, item probatur ibi, & Angelus in l. illud, vide omnino Lancellot. Galiau. in repetit. l. Centurio, fol. 16. nu. 266, ff. de vulg. substitut. & vide Alexand. cons. 157. nume. 2. vol. 5. vbi si probatur, quod aliquis habuit rem cum muliere, an præsumatur grauida ex eodem, & de materia huius decis. vide eundem Afflict. in c. 1, §. qui etiam, colum. penul. in fi. Episcop. vel Abb. & Bertrand. cons. 15. volum. 3. ibi, item probatur, vide Alexan. cons. 115. vol. 1. vetus. vbi ponit singularem limitationē, ad consuetudinem quam refert glos. in l. dos a patre, hic allegata, quæ vult, quod si filia decessit in matrimonio cum liberis, dos a patre profecta non reuertitur amplius ad patrem, vt hæc consuetudo intelligatur, si decesserit in secundis nuptijs, remanentibus filijs ex primo, non autem ex secundo: quia tunc dos reuertetur ad patrem, eoq́ue consuetudo est stricti iuris, & debet intelligi, vt loquitur Iacobin. in l. iure succursum est, ff. de iur. dot. vbi plenè & Hercula. in l. post dotem, ff. solu. matrimo. vbi ponit pulchram quæst. & de materia, vide decis. Parlam. num. 523. & Bald. consil. 349. Viso puncto, vol. 2. an autem virginitas probetur ex aspectu corporis, & linteaminis sanguinolenti in prima nocte, & an stetur dicto mariti, qui cognouit vxorem suam, & an contra assertionem uiri se uxorē cognouisse admittatur probatio in contrarium per assertionem probatam per uxorem, uide Barb. in capit. posuisti, nume. 131. de probat. & uide Bauer. § legatarijs, Instit. de testam. ubi dicit, quod non creditur mulieri dicenti, quod talis se cum ... immiscuit, & an credatur mulieri dicenti se fuisse adulteratā cum tali, & ibi multa, & Alex. cons. 157. col. 2. volum. 5. & Bertran. consi. 15. uol. 3. col. 1. & uide Boer. decis. 319. ubi dicit, quod non. ibi probatur per testes, nec. & sic dicebat, an stetur assertioni mulieris dicentis se pręgnantem de tali, uide ad longum Boer. distinguentem decis. 299.

Contra istam decis. Boer. decis. 220. multa allegat, & dicit uideri, quod hic fuit male decisum, & ita pertransit non reprobans expressè, sed per uerbū uidetur. *Prosper Carau.*

Super Decis. 236.

QVARE natus in octauo mense non possit viuere, Guliel. Bened. in cap. Raynutius, in verb. sobolem quam gestabat in vtero, num. 31. fol. 9. cons. 7. num. 5. vers. Bald. ea quidem. adde quod istam opinio. tenet Soc. in l. quidam, ff. de liber. & posth. & in l. cum auus, eodem tit. nu. 110. & Negusantius consil. 19. contra tenet Dec. cons. 633. vbi multa allegat, & tenendo istam opinio. ad text. in l. vxor, dic quod loquitur de eo, qui est aptus ad viuendum. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 236.

NVM. 2. in fine ibi, Ostendit pannum sanguinolentum. Adde Alexand. in apostill. ad Bart. in l. item apud Labeonē, §. si quis uirginem, ff. de iniur.

In eadem decis. num. 4. ibi, Et sic patet quod d. filius, & sic nota quod natus in octauo mense non potest viuere, vnde ista dicitur certitudo insurgens ex uehementi opinio. ueritati consona, & per hoc uide Felin. in tit. de sum. Trinit. 2. col. in princip. versic. & adde glos. vbi etiam allegat stupendum consil. Anchar. num. 368. incip. Viso diligenter puncto, & omnino Ias. l. si quis extraneus, §. sciendum, 2. col. vers. in eadem glos. ff. de acquir. hæred. vbi latius, & melius, & illud cons. Anchar. in cap. præterea, 1. col. in princ. extra de testib.

In eadem decis. nume. 6. ibi, & tandem, Adde quod de consuet. Ciuitatis Anuersæ videtur secus dicendum, vt patet in eius consuet. incip. Item si matrimonio legitimè contracto. *Marc. Ant. Pulu.*

In Decis. 237.

FILIO succedenti matri decedenti ab intestato, licèt adierit matris hæreditatem dos debet reuerti ad consanguineos matris. in ea. in princ. & ita me aduocante pro Magnifica Antonia Gaietana seu de Cutinarijs, vxore quondam

Domini

Domini Ioan. And. Fucilli fuit decisum in Consilio existente Consiliario & commiss. Magnifico Antonio Capice, & acto. Magi. Alex. de Ambrosijs die 19. Maij 1526. nam fuerunt deductæ dotes Caracciolæ matris Io. And. mortui absq; liberis prætendente Berarda medietaté bonorum Io. And. & facta decis. de hoc per Capic. 195. In ea. ibi, aditioné videt induci solutio pro corroboratione huius decis. Additio, ponitur enim regula, q in bonis defuncti succedát proximiores ex parte matris, præterquam auia; ponit exceptiuné modo, licèt exceptio firmet regulam in his quæ continentur sub regula, vt laté per Dynú in Rubr. de reg. iuris, in sexto. additio præterquam venit exclusiué, l. tutor, nam cum præcedat oratio vniuersalis affirmatiua, & sequitur particularis negatiua ponitur exclusiué, l. tutor, §. fin. ff. de tut. & rationibus distra. ita dixit Neapod. ibi, in vers. præterquam, sed quia negatio non affirmat, l. ex facto, ff. de heredi. instit. ideo disponit in illa ex positione quo ad proximiores ex parte matris; Secundo pondero verbum succedant, in consuet. positum, quòd significat post mortem, Bar. in l. Gallus, §. quidam, ff. de lib. & posthum. ergo debent ex parte matris vocari per fideicommissum, vt tenet ibi glos. Ibi, cum in l. ex testamento, C. de testamento militis, vt tenet Soc. cons. 12. col. 4. in nouis, quòd illis bonis non possit priuari, l. filiusfam. §. diu. vbi noratur, ff. de leg. 1. & sentit Alex. cons. 23. col. 4. vol. 3. probatur, nam ex consuetudine defertur, quòd per fideicommissum, Bar. in l. qui Romę, §. cohęredes, & §. duo fratres, ff. de verb. oblig. quòd non possunt priuari, vt dixi, & sic fortiori vinculo debentur illa bona quàm de iure communi, Bar. in l. viros, C. de diuit. lib. 12. sed vbi testator voluisset bona ad alios deuenire nó possunt priuari, quanto fortius nec isti agnati, cú maior sit potestas statuentium, quàm testatoris, præterea confirmatur, quod sub ea conditione conceditur qua dicitur ademptum, l. quod procurator, quando dies leg. cedit. & l. aliquando, de cond. & demon. sed consuetudo voluit ita demum bona remanere stantibus filiis, vel si decesserint cum testamento, quod his nó obstantibus adimit quo ad omnes agnatos maternos, præterea inclusio vnius est exclusio alterius, l. si maritus, de procura. quo si inclusit filios alios exclusit, item ita demum remanet dos si adsint liberi, vel testatus quod ad istud primum est condecibilis dispositio, & sic censetur facta ob causam, ita Bald. in l. 4. §. fideicom. insti. quæ causa censetur esse, ne bona exeant de familia dotantis, cum diuitijs agnatio conseruetur, Curtius cons. 9. col. 5. illa causa tenaciter est seruanda, quia verba consuetudinis ad unguem seruanda sunt, Alex. consi. 3. volum. 1. & ad contrarium hic adducta responde & bene, vt per Paul. hic, quem firmo, nam actus conditionalis nihil ponit firmum, l. si quis sub conditione, ff. si quis omis. causa testamenti, ergo non est facta acquisitio irreuocabiliter, & sic non est extincta actio, ergo deficiente conditione, habetur ac si dispositio non esset facta, l. pecuniam, ff. si certum petatur, l. verum, de peri. & comm. rei emptæ, & venditæ, & per hoc facit quod voluit Decius cons. 45. in 2. col. quod licèt domino res propria legati non possit, fallit quando esset dominus dominio reuocabili, & in prælegatis datur hypotheca cautelis, & in polenta, ita singulariter Bald. in l. emptor, C. de hæred. vel acti. vend. ita tenet Alexand. cons. 46. col. 2. volum. 2. & Decius cons. 104. 3. col. & Soc. in d. l. si debitori, C. de pactis, & ex his appatet non obstare dictum Neapodani, quia tota schola communis est, & vt dixit Alexand. in d. l. debitor, ad Treb. & in l. debitori, C. de pactis, & si rectè intelligitur dictú eius loquitur quando hypotheca esset danda contra tertios possessores, non autem quando veniret intentanda contra hæredé, & ita non referat, & hoc modo fuisse intellectum testatur Antonius de Alexand. in quadam apostilla super dicta consuetudine, propterea contra Neapodanum adduco decis. Barto. in l. si is qui pro empt. ff. in 6. quæst. de vsucap. in qua dixit, quod numquam talis successio habetur loco solutionis quando hæres lucraretur, quod claré decidit casum nostrum. In ea. ibi, quia vnus est debitor, & vnus creditor, vide quæ laté examinat Neguf. in tract. de pignor. char. 25. per totam chartam. vide Capic. decis. 42. seu 43. & per dictos Moder. in primo membro sextæ partis, colum. 25. In ea. ibi, si hæres qui successit creditori nullum habet commodum quando debitor succedit creditori habet vim confusionis non solutionis, vide supra. in decis. ca. ibi, sed in casu d. l. sicuti, §. si is qui haberet duos debitores, cum sequen. Adde in materia, quod si debitor legat creditori hoc modo, videlicet, lego tantum in bonis meis, nó videtur confusa actio, nec videtur animo compensandi, fuit hoc stupendum dictum Bald. in l. si eoi dotem, §. si pater, in fine, ff. soluto matrim. sequitur Hippo. sing. 162. In ea. ibi, votatum, quod dicta aditio hæreditatis vsque ad finem, vide omnino apostil. Domini Antonij de Alex. in d. glos. in verbo, à matre, vbi meminit de hac causa, & ibi scripsi. *Ioan. Angel. Pisan.*

Decisio 237.

QVANDO matrimonium dissoluitur per mortem viri, vel per mortem vxoris superstitibus liberis, vel sine liberis, quomodo succedát. *Prosp. Carau.*

In Decis. 237.

IN princ. Adde eúdem supra decis. 202. & quod pulchrè dicit Matth. in consti. in aliquibus, col. 17. vers. sextodecimo quæro.

In eadem decis. num. 2. in fine. ibi, domum iste filius. Adde Negusant. in suo eleganti tract. de pignor. primo memb. 5. par. col. 42. vers. postremo, & ad limitationem l. neque pignus, vide supra in decis. 8. & 16. *M. Ant. Pulu.*

In Decisio. 238.

COLONVS cui non fuit nunciatum secundum consuetudinem Neapo. non potest expelli si offert soluere illud q nouus colonus vult soluere, inquilinus autem potest expelli. In ea. ibi, de loca. præd. ciui. lib. vndecimo, q dicta vide Alex. cons. 80. col. 6. vol. 1. vbi ponit de conductore prædij fiscalis, & tenet quod præferatur antiquus, numquid sufficiat fieri hanc denunciationem procura-

P toti,

tori, Neapod. in dicto conſ.In verbo, domino tenet quòd ſic,quod certè mihi videtur dura deciſio,nam factum procuratoris probabiliter ignoratur à domino, l.quod vulgo, ff.pro empt, & ita per illum text. tenet Alexand.conſi.42.col.11.& vol.1. & ibi ſcripſi, præterea receptio ſeruitij facta per procuratorem non facit præſumi inueſtiturā præceſſiſſe, Alex, conſi.136.col.pen, vol.5,nec talis receptio videtur remittere caducitatem,vt ſuprà deciſ.229, Vide cumulatè Ripam in tract. de peſte, char.47. omnino. *Ioan. Ang. Piſan,*

Deciſio 238.

IBI, fuit ergo concluſum, quod in emptione rei cōmunis, an ſocius debeat præferri extraneo, ſi ipſe det tantudem. Guid.Pap.ſingul.780. & conſi.96, in fi.vol.2. & Cicalut. in ſuo tracta.de bello Itali. in cap.capitulum tertium regale,num.17.in fine.& in ver. cap.m iudicium, col.38. ibi, quod autem inquilino.contrarium voluit idem Afflict.in tract.de iure protomiſ.in princ, vide Barbat. in cap.1.col.5.in fi, de locat. & Cotta in ſuis memor.in ver.locator primus.& Calcan.conſi.81.in littera D. & Rip.in tracta.de peſte,ſeu de remed.præſeruat.contra peſtem, num.259.& Alexand.conſ.80.num.11.vol.1.Paul. de Caſt.conſi.142.vol.2.ibi,fuit concluſum. Adde Boer.deciſ.107.num.3.vol.1.vbi tenet contrarium, & certè mirandum eſt de iſta deciſ. cum tex. in l.ne cui.C.loca.decidat contrarium,niſi intelligas iſtam deciſionem loqui in ciuitate Neapoli tātum. & hoc ratione conſuetudinis, quod poterit confirmari ex eo,quia in fine deciſ. quæritur in inquilino, & decidit contrarium. Et quod conſuetudo Neapol.loquitur de prædijs ruſticis eſt ratione conſuetudinis Neapol. ſic deciſum poſtquam non decidit idem in prædijs vrbanis ſeu domibus.

In fundis ruſticis antiquior inquilinus offerens tantundem expelli non poteſt à nouo,

Contrarium in vrbanis.

Et ius eſt, id eſt eſſe præſumitur.

Poſſeſſio longiſſima tanti tēporis,in cuius contrarium hominū memoria non exiſtit,habetur, vt conſtitutum, & non eſt opus allegare titulum, *Proſper Carauita.*

In Deciſ.239.

CONSVETVDO ſi ducatus quæ vult, quòd ille dicatur dominus ripæ qui habet fundum ſuperiorem, habet locum etiam ſi inferior poſſederit per triginta annos habens memoriam habet effectum publici inſtrumenti. In ea.ibi,committat cauſam de iuſtitia ſub iſto verbo de iuſtitia Princeps committens cauſam de iuſtitia comprehendit petitorium & poſſeſſorium. Adde,quòd ſi Princeps committat cauſam vt iuſtitiam faciat, tunc dicitur taliter committere, quod iudex tenetur ſequi conſtitutionem & conſuetudinem,ita Bald.in l.iuſtitia,in fine,de iuſt.& iure, Iaſ.plenè in l.cauſas, col.15.C.de tranſactio. ibi,in fine in deciſ.229. in cauſa,in fine. ibi,& dicta poſſeſſio antiquiſſima haberet effectum publici inſtrumenti. Adde,quod habet vim priuilegij in his etiam quæ ſunt reſeruata Principi, ita Alexand. conſi.61, col.1. vol.1. vbi multa dicit, vide in deciſio.324 & 254. vide quæ notaui in §. ductus aquæ; ſed an cognoſcat vltra debitum, Afflic.deciſ.155. *Ioan. Ang. Piſan.*

In Deciſ.240.

QVAMVIS bonæ fidei poſſeſ.faciat fructus ſuos, tamen quādo ſuccedit malę fidei poſſeſſori tenetur teſte deponente de 10. concordant quo ad decem cum teſtib.deponentibus 16. filio grauato, vt à cohærede nihil petatur cenſetur liberatio relicta. In ea.ibi, vide omnino Balb.in tracta.de præſcript. quæſt.4.in princ,quæſt.35.col.67. In ea.ibi, dubium faciebant,quòd dominus conuentus fuit bonæ fidei poſſeſ. vide omnino Alex.conſi.44.in fi.vol.3.vbi ponit de bonæ fidei poſſ. in ſecunda parte conſiliorum Excell. Domini Piſan. In ea. ibi, quòd ſi etiam cenſemus in iudicio partium adhuc dictus conuentus, idem tenet Alexand. conſ.1. In ea.ibi, nocet huic conuento hæredi vniuerſali, vt l. vitia.adde quòd etiam prodeſt ad vſucapiendum, per Alexand.conſ.84.col.1.vol.1. & licèt defunctus fuerit in mala fide, tamen hæres qui eſt in bona fide poteſt incipere præſcriptionem, Alexand.conſ.710. aliàs 210.col.fin.vol.1.in ea.ibi incip. Viſa conſideratione, cum ſeq. vide in deciſ.362. In ea.ibi, perfecta diuerſarum ſummarum ex eadem cauſa, vide Alexand. conſil.18, col.3.vol.1. vbi tenet, quòd in contractu oneroſo minor ſumma non continetur in maiori. In ea.ibi,quia quidam Iacobus Corialis pater Ioannis primogeniti,vide in conſtitut. Conſtitutionem, per eundem Afflict.col.15. in ea.ibi,ex ſuis hæredibus obligati ad vniuerſum debitum teſtator in contractibus non poteſt vnum ex hæredibus in ſolidum obligare, ſecus vltra voluntatem, *Ioan. Ang. Piſanellus.*

Deciſio 240.

IBI, ſciebat, Adde quod error Iuris cauſat bonam fidem. & quid de fructibus, Alexand.conſ.75. in fi.vol.2.& Abb.conſ.74.vol.2.num.4.vbi impedit vſucapionem. Sed an fructuum acquiſitionem, & ibi, quid ſi ſunt conſumpti, & de materia, vide Aretin. conſi.17. & Iaſ. conſ.29. vol.1. & Calcan. conſ.68.vbi ſingulariter,num.6.per totum.Paul.de Caſt.conſ.247.vol.1. Bonæ fidei poſſeſſor facit fructus ſuos pro cultura.Et ſi author ſuus vi poſſideret, quid iuris? Corn.conſi.329. in littera D. la prima, vol.1.& Corn.iun.conſi.28.num.3.Bertr.conſ.154. nu.13.col.2. Cępol.conſi.25. per totum in conſilijs ciuilibus.& vide omnino Socin.conſ.255.volum.2, col.pen.& fin.vbi ſingulariter. & in iſta materia an bonæ fidei poſſeſſor faciat fructus ſuos, Fran.Curt. conſ.71. & Balb.in tract.præſcriptionum, in 4.par. quartæ partis principalis,quæſt.5.fol.4. & Anton. de Fano in tract.de pignor.fol.48.num.186. Paulus conſ.247. vol.1. verſ.venio ad aliam concluſionem. Alex.conſi.21.vol.4.num.7. cum ſequent. Et adde, quod regula, quæ dicit, quod bonæ fidei poſſeſſor tenetur reſtituere fructus extantes limitatur, niſi poſſeſſor tenuiſſet per triennium. Iacobin. in l. ancillæ, C.de furtis. ibi,& illa mala fides. De iſta reg. quod mala fides authoris nocet hæredi, vide Pet. de Rauen,

Rauen. in suo compend. iur. Canon. in tit. de iure patron. fol. 159. col. 1. in fi. & Bald. in tract. de praescriptio. in quarta parte, quartę partis principalis, q. 35. char. 4. & Corn. cons. 301. vol. 1. in littera Q. & consil. 64. eod. vol. in littera D. cum seq. & in litter. N. Paul. cons. 247. vol. 1. & Calcan. sing. cons. 28. nume. 16. cum sequent. & quando praesumatur malae fidei possessor, Bertrand. cons. 56. vol. 1. adde tamen quod mala fides non potest allegari post triginta annos, Alex. consi. 167. num. 7. vol. 6. & de bona fide, vide Bald. cons. 177. in antiquis, & mala fides defuncti nocet heredi, qui tenetur exonerare conscientiam defuncti, Alexand. cons. 11. num. 12. & cons. 46. nume. 15. vol. 6. & supra decis. 40. col. 2. Bald. consil. 464. 1. vol. & quis dicatur habere malam fidem, eo. cons. nu. 9. & quomodo probetur bona fides, Bald. cons. 20. vol. 5. & Barb. in cap. litteris, in prin. de rescript. vbi bona fides in possessione a principio attenditur. & si ex postfacto mala superuenerit. & vide Iason in l. apud Iulianum, num. 10. fol. 75. ff. de leg. 1. vbi aliquid singu. ad hanc materiam fructuum, & vide nota. consilium Auge. 307. & vide omnino Afflict. in c. si quis per triginta, si de feud. fuerit controuer. inter domin. & agnat. multa de materia malae fidei, adde quod ex titulo praesumitur bona vel mala fides, Alexand. consi. 24. nume. 6. vol. 7. Hippol. in repetit. Rubricae, C. de probat. col. 64. & 65. & vide text. in l. fin. §. 1. & ibi Paul. de Cast. ff. ad Vellei. de quo text. per Venusinos in suis disputat. 9.. disputat. col. 8. num. 19. & vide Calcan. consil. 102. num. 13. vbi aliqua. ibi, dubitatur vtrum in princ. istius decis. vide Ias. consil. 160. num. 3. vol. 4. ibi, in contrarium dicebatur, vide Cuman. cons. 109. in fi. quem vide omnino. ibi, fuit per totum, vide infra decis. 362. & adde quod bona fide possidens per longum tempus, id est per decem annos non tenetur ad restitutionem fructuum, Alex. cons. 44. num. 6. vol. 2. vide omnino Moder. Cōsent. in cap. de quarta, nu. 28. de rescript. vbi pulchrè. ibi, dicebāt domini. vide per Alexan. cons. 64. 2. vol. quem vide omnino, & Bald. cons. 25. num. 3. vol. 3. vbi testes deponentes de minori quantitate, quàm sit petitum, probant, & super probato debet ferri sententia condemnatoria, de cęteris debet absolui, Bald. in l. 1. C. de lit. contestat. & in l. 1. C. si aduers. rem iudic. si verò plus est probatum quàm petitum iudex non potest supplere, Bald. in cap. 1. ne milit. vasall. qui contumax est, & ibi Afflict. col. 14. quia sententia debet esse conformis libello, l. vt fundus, ff. communi diuidundo, & l. fin. C. de fideicom. liber. ibi, quod nulla dispositio manet in feudis, an prohibitus alienare videatur prohibitus testari, Bald. cons. 52. vol. 2. nu. 3. Luc. de Pen. in l. 2. C. in quib. cas. colo. cap. cens. lib. 11. in fin. vbi habetur de quibus potest disponere, qui prohibitus est alienare, & alienatio redditunm sine limitatione temporis dicitur quaedam alienatio rei, l. 1. §. quod ait, ff. de superfic. Bald. cons. 284. vol. 1. in fi. Barba. in cap. quoniam in ecclesia, num. 35. & 45. de constitut. vbi prohibitus alienare rem certam, an possit eam deducere in iudicium, & idem Barba. in capit. causam quę, num. 62. de iudic. & an prohibitus alienare possit prouocare ad diuis. Corn. cons. 108. volum. 5. ibi, nec obstat si diceretur. vide Roman. in l. si vsusfructus, num. 11. ff. solu. matrim. sed an vasallus poterit alienare fructus feudi, domino irrequisito, vide Alexand. cons. 3. col. 3. ver. in tantum, 1. volum. & omnino Paul. de Mon. Pico. in reper. l. Titia cum testamento, §. Titia, colum. 93. in princ. ff. de lega. 2. & Petr. de Rauen. in tit. de iniur. & dam. dat. fol. 170. col. 1. in fina. ver. & Neapodan. in consuetud. si quis habet, in glos. & maternorum. ibi, nec obstat quod dicta dispositio. vide eundem Afflict. in constitut. si quis post litem, num. 9. ibi, & iam hodie. vide Dec. cons. 181. & 295. ibi, sed bene defunctus. adde quod qui non potest alienare potest se personaliter obligare, ita dicit glos. in Lombar. in tit. *de la guerra de los fios del Rei.* lib. 1. hoc etiam dicit Guido Pap. singul. 964. fol. 63. & Afflict. in constit. Cōstitutionem, 2. quaest. in fi. & Alexand. cons. 118. num. 5. vol. 6. & consil. 28. quod est duplicatum in 5. vol. vbi tangit an vasallus possit concedere fructus feudi pro eo tempore pro quo feudum sit duraturum, & ibi an possit testari de fructibus feudi, & qui nō possit alienare, an possit deducere rem in iudicium, Felin. in capit. edoceri, §. solus praelatus, nume. 4. de rescript. & Dec. consil. 300. nume. 5. & ibi, an qui prohibetur alienare prohibeatur etiā compromittere, & Curt. in tract. feudorum, in 4. parte, in ver. octauo, in fi. & quando vasallus possit alienare fructus feudi, vide Iacobin. in l. dotis fructus, §. fructus, ff. de iure dot. vbi ponit differentiam inter fructus, & vsumfructum, & an super feudo possit imponi annua pensio? vide quaest. Delph. 183. & vide Alex. cons. 75. vol. 6. nu. 4. & 5. *Prosper Caranita.*

Super Decis. 240.

Error iuris parit fidem bonam. & quid de fructibus, Alexand. cons. 73. vol... in fine. Abb. consil. 84. num. 4. vbi impedit vsucapionem, sed nō fructuum acquisitionem, & ibi quod si sunt cōsumpti. & de materia, per Aretin. consi. 17. & Ias. consi. 29. Paul. consil. 247. Bonae fidei possessor facit fructus suos pro cultura, etiā si author vi possederit. Corn. consi. 329. & Curt. iun. cons. 28. num. 5. Cępol. consil. 25. in consilijs ciuilibus. vide omnino Soc. consi. 251. col. 1. & fin. & vide in ista materia, an bonę fid. posses. faciat fructus suos, Franc. de Curt. consi. 72. & Bald. in tractatu praescript. in quar. par. quar. par. principalis, quaest. 35. fol. 40. & Ant. de Fano in tracta. de pignor. fol. 48. num. 186, Paul. cons. 247. Alexand. consi. 21. num. 7. cum seq. vol. Mala fides authoris an noceat haeredi, Barbat. consi. 90. num. 12. Malae fidei posses. quando praesumatur, Bertrandus consi. 56. & an prohibitus alienare videatur prohibitus testari, Bald. consi. 52. num. 3. incip. Subtilissimo. Luc. de Penna, in l. 2. C. in quib. cau. col. cap. cons. lib. 11. in fi. vbi alienare prohibitus de quibus possit disponere, & alienare, & alienatio redditunm sine temporis limitatione dicitur quaedam alienatio rei, l. prima, §. quod ait, ff. de superfic. Bal. cons. 284. incip. Praemissis verbis, in fine. Barbat. in cap. quae in ecclesiarum, num. 35. extra, de constit. & num. 45. & alienare prohibitus, an possit prouocare ad diuisionem, Corn. consil. 108. & vide Iacob. in l. vnica, C. de cadu. tollen. §. in nouissimo, in fine. & signanter post

ter post multa ponit differentiam inter legatū vsusfructus, & legatum vsumfructum fundi. & ibi, si heres teneatur colere fundum, in quo fuit legatum factū de fructibus, etsi tenetur de casu fortuito: & qui non potest alienare potest semper obligare, Guid. Pap. sing. 964. Matth. in Const. diuæ memoriæ, vnde hoc quæro, in fine. In versic. secundo dubitatur, vide Pantaleo. in l. 2. C. de rescind. vend. in pen. col. vbi disputat istam quæstionem, & Bald. in vlt. col. dicit, quòd creditur illis, qui minus affectionis ostendunt, quod arbitrio iudicis credēdum est, quod not. *Hier. de Martino.*

In Decis. 140.

IN decis. 240. num. 3. ibi, Non potest mala fides allegari. Adde Decium cons. 266. ad exclusionem, col. vltima.

In eadem decis. num. 4. ibi, Quia sunt singulares. Qui autem dicātur testes singulares, & an probent, vide Lanfranc. in cap. quoniam contra. in verbo, testium depositio. 5. col. & an teneantur deponere, vide eundem ibid. col. 27. vers. quæro primo.

In eod. num. 4 ibi, Quod si vnus deponat de decē, alter de 15. Adde, sed quis si peto decem, & probo de quinque, an videatur esse probatum vt fiat condemnatio in quinque, vide Andr. in cap. 1. §. si quis hominem, col. 7. versic. nam in ciui. de pac. tenend. & uide in decis. 362. Quod si unus testis de decem, alius de quinque deponat, quòd isti testes sunt singulares, allegat consilium Alex.

In eadem decis. num. 5. in fi. ibi, Si producuntur duo instrumenta, facit ad hoc quod dicit auctor in decis. 298.

In eadem decis. num. 6. ibi, Et hoc voluit Alexan. Adde Petr. de Rauen. in suo alphab. in verb. testis, col. 8. §. an regula quæ est, fol. 140.

In eadem decis. nume. 7. ibi, Item quia filius. Vide eundem supra in decis. 111. vbi aliter dicit, & in decis. 278.

In eadem decis. num. 9. in fi. ibi, Præterea ista feuda. Adde eundem Matth. supra in decis. 112. inter dominum, versi. si verò dictum feudum, & in decis. 140. tene menti. & in const. si quis post litem, 6. col. circa fin. versicu. si verò feudum est hæreditarium, quem vide omnino, quia latè examinat hanc quæst. & supra in decis. 26.

In eadem decis. nume. 50. & ibi, Et clarum est. Adde Grammat. decis. 503. col. 4. *Marc. Anton. Puluerinus.*

In Decis. 241.

PATER percipiens fructus ex beneficio filij tenetur illos restituere & fideiubens pro dote filiæ non potest petere se liberari. In ea. ibi, habere peculium quasi castrense, & propterea dispositio disponit, & quid si patet iste filium alimentasset an compensatet, vide omnino Paul. de Cast. cons. 416. Viso & examinato in secunda constructione, volum. 2. qui tenet quod sic intelligerem quando tempore præstationis alimentorum fructus essent penes patrem, vt per Bertran. consil. 34. vol. 2. vide Alex. cons. 110. uol. 7. in fine, & Lupum in repetit. cap. per uestras, de donat. inter uirum & vxorem, §. 42. col. 3. aliquid per Dec. cons. 616. ibi, secundo dictæ nepti. in ea. ibi, & expressè, Bald. in l. sacrosanctæ, C. de sacrosan. eccle. alias de episc. & cle. ad. de Bart. in l. liti, §. pater, ff. de nego. gel. vbi dicit hoc esse verum etiam in non peculiatibus modo filius sit emancipatus sequitur Soc. cons. 40. seu 10. col. 6. in nouis. In ea. ibi, nisi in certis casibus, vt est textus in l. Lucius Titius, §. fin. ff. mandati, & Bertrand. consil. 343. vol. 7. In ea. ibi, primo si condemnet idem est si de proximo sit condemnandus, vt tenet Bald. in d. l. si pro ea. 6. quæst. ponit Ias. in §. nihil commune, in prima combina. & plenè per Soc. in regula 121. vbi caute. Bald. in l. si pater, de collat. In ea. ibi, secundo si diu stetit in obligatione quod intelligitur, vide per Bald. cons. 415. quæst. tractatur in hoc 4. volum. in nouis. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 241.

IBI, nisi in certis casibus. Quæro si fideiussor in aliquo ex istis causis petit se eximi à fideiussione, & debitor rogat creditorem, quod eximat eum, & sibi offert alium æquè idoneum, creditor recusat facere; quid est agendum? istam quæst. tangit Alex. in l. facere posse, ff. solu. matrim. & ibi decidit quod satis erit debitori si faciat fideiussorem cautum de indemnitate, per l. si mādato meo, §.... vet. itē si diem, ff. mand. vbi reprobat dictum Baldi in quodam consilio, qui dicebat, quod debitor non teneretur amplius cautum facere fideiussorem, nisi postquam fideiussit superuenisset noua causa suspicionis, per l. si creditores, ff. de priuileg. creditor. 53. verè Alexand. bene dicit per d. l. si mandato meo, qui hoc dicit expressè.

Multa ad materiam istius decis. ponit Alex. consil. 88. num. 6. volum. 6. vide eum, & Bald. cons. 425. quæstio stat in hoc, 4. vol. vbi si tutor promisit seruare indemnem fideiussorem, quem dedit si pendente tutela incipit sua facta malè facere, an fideiussor possit petere se eximi a dicta fideiussione, & vide decis. Parlamenti, num. 117. & Hippo. in repetit. Rubricæ de fideiuss. quæst. 31. vbi plenè de ista materia, ad quam vide vnam magnam limitationem in negotiorum gestore per Rauen. in suo compend. iur. Canon. char. 120. in fi. ibi, & non habet pater aliquē vsumfructum, vide Bald. cons. 45. in quæst. ista, volum. 3. ubi dicit vnum verbum, quod repugnat expressè his verbis istius decis. & vide Cuman. cōs. 68. casus talis est, vbi an teneatur pater facere inuentariū in bonis filij in quibus non habet vsumfructum? & vide Iacobin. in l. de qua re, §. cum absente, ff. de iudic. vbi vide ad materiam. ibi, & fuit notatum, vide Aretin. in §. si quid autem, 1. col. Instit. de fideiussor. & de materia l. Lucius, hic allegatę, vide omnino Roman. in l. semel mora. num. 27. ff. solu. matrimon. Dec. cons. 616. num. 4. vol. 4. ibi, primo si condemnetur, uide Bertran. cons. 34. nu. 5. vol. 2. & plenè per Lupum in repet. cap. per vestras, char. 28. colum. 3. extra de donat. inter uir. & uxor. & Barba. in Rubrica de pecul. cast. col 3: unū tamen nota, quod si pater fecisset aliquos sumptus filio in studio, uel aliter uidetur fecisse animo compensandi cum fructibus, ita cōsuluit Pau. de Cast. cons. 414. alias 420.

Viso

Viso & examinato, 2. quæst. in meo verò libro est, cons. 4. num. 16. vol. 2. & quod uoluit Roman. consil. 8. uers. quantum ad secundum, & cons. 427. nu. 4. Raphael, consi. 87. col. 2. pulchrè. ibi, item quia sub conditione, vide Bald. cons. 425. quęstio stat in hoc, uolum. 4. & uide Aretin. §. fin. in fine, Instit. de suspect. tutor.

Fideiussor non potest agere contra principalem antequam soluat, uel ut eum liberet a fideiussione, nisi in certis casibus. *Prosper Caravita.*

Super Decis. 241.

VIDE Alex. cons. 55. num. 6. vol... vbi multa de materia, Bald. cons. 425. incip. Quod fuit in hoc, vbi si tutor promisit se vnum idoneum fideiussorem, quem dedit, si pendente tutela incipit male vti substantia sua, an possit petere fideiussor, vt eximatur à fideiussione, & etiam de materia vide decis. Delphin. 117. Hippo. in repet. Rubr. de fideiusso. ff. quæst. 31. Roman. in l. semel mora, num. 27. sol. matrim. Dec. cons. 616. num. 4. & quæ scribuntur in decis. Delph. in quæst. 117. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 241.

IN decis. nu. 241. num. 3. ibi, Et fuit votatum per omnes. Ad istos numeratos hic per Matth. adde eundem in constit. si dominus vasal. suum, col. pen. in fi. vers. in glos. 2. vbi vltra istos addit quatuor alios, sed quid dicendum in casu isto, pone quod aliquos fideiussores idoneos dedit, demū reus principalis vult illos liberare, & dare alios fideiussores ęquè idoneos, & facit in ius vocare creditorē suum, vt veniat ad recipiendum obligationē aliorum fideiussorum æquè idoneorum, creditor verò dicit quod non vult in hoc consentire, quid iuris? Vide Matth. determinantem hanc quæst. in const. si vasal. à domino suo, 2. col. in princ. vers. quid dicendum. Alex. in l. facere posse, sol. matr. quam l. allegat hic in fi. Matthę. & tene menti, quia est q. quotidiana. Item quæritur, & istud tota die contingit, si aliquis dedit in fideiussorē Titium Sempronio, & promisit suo fideiussori extrahere eum de obligatione, qualiter fiet exequutio huius promissionis. Vide omnino Bald. in l. 2. col. 3. circa fin. vers. modo ego quæro, C. de sent. quæ sine cer. quant. profer. *M. Ant. Pulver.*

In Decisione 242.

MULIER promittens dotem, si soluit, lucratur antifatum constitutum, aliàs non, si verò nulla est dos promissa, antifatum promissum lucrabitur, vide Grammat. decis. 97. In ea. ibi, hoc capitulum quando dos non fuit data, nec promissa; tunc enim vide And. in cap. 1. §. donate, quādo olim feudum poter. alien. vbi tenet, quòd licèt non sit constitutū dotarium, potest tamen mulier petere vt constituatur, & vide in secunda parte meorum consiliorum, cons. 1. aduerte, quòd non ita passim intelligenda est hæc decisio, nam hoc anno 1516. ego consului contrarium, & obtinui, si pater promittit dotem, & marituu confitetur, & constituit antifatū, demum fecit pater instrumentum mutui, eo quia illa confessio est vera solutio, per doctrinam Bartol. in l. penult. §. penult. ff. soluto matri. vide in decis. 333. vbi scripti in ea. in eodem vers. vide And. cap. 1. col. 7. ver. item infeudatus, de natura success. feudi. In ea. ibi, in fine ibi, dos promissa solui in tempore statuto non fuit soluta, cum seq. pro quo facit text. in Auth. & quæ nihil, commun. l. ex morte, C. de pactis conuent. & l. quòd si maritus, ff. de constit. pecunia, & tex. in dicta Auth. dos data, C. de donat. ante nupt. & sic rem perfectam consumatū actum requirit, & significat, & vide Rom. sing. 23. incipien. Confessus fuit. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 242.

ADDE decis. Parlam. nume. 262. ubi limitatur hæc decisio, & uide Soc. cons. 32. incipiente, Circa partem, & in decis. 333. Boer. decis. 22. in 4. parte, nume. 7. vbi allegat hanc decis.

Vide infra decis. 333. & decis. Gramma. 97. limitantes hoc dictum.

Tertieria siue dotarium lucratur propter mortem uiri consignatis per uxorem bonis promissis, si verò non fuerint dicta bona consignata, mulier nihil lucratur, si non pro parte, pro parte tantum lucratur pro rata. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 242. in verbo, pater ergo.

ADDE aliam decis. 333. limitantem istam, quæ loquitur quando pendente dilatione matrim. superatur. & vide Guid. Pap. decis. Delphin. 565. vbi limitat hanc decisionem, & vide Socin. consil. 32. Adde materiam huius decis. omnino Afflic. in const. mulier quæ dotarium, num. 3. *Hier. de Martino.*

In Decis. 242.

IN decis. 242. in princ. Adde eundē in decis. 333. & in constit. mulier quæ dotarium, col. 2. ver. quæro quid si pater. Grammat. decis. 97. incip. Magnifica Diana. *M. Ant. Pulver.*

In Decis. 243.

FEVDVM planum potest alienari cum solo assensu Domini Baronis, quòd potest per testes probari. Ibi, ex quo non interuenit Regius, contrarium tenet in decis. 253. & 277. & 398. In ead. ibi, quia communis gratia Principis. Princeps faciens gratiā alicui videtur velle, quod inde fiat scriptora. In ead. ibi, tertio dubitatur, si præsentetur processus post quinquaginta dies, vide supra in decisione 79. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 243.

SI alienatur feudum planum, & de tabula, quod dicitur ex candeciole, vel actenesia, vel feudum rusticum solitum concedi per Baronem, sufficit quod interueniat consensus ipsius Baronis, sed in feudis quaternatis requiritur Regius assensus.

Grammat. decis. 77. num. 3.

Ibi, fuit in Consilio seruatum. hoc idem Matant. in tertia parte sextæ partis, in ver. secundus actus, num. 41. & Modern. Canensea in Comment. Ritcuū Magnæ Curiæ, Ritu 256. Apostillam ad Afflic. in constit. Appellationum tempora. in littera E. super

per quæst. sed iuxta hoc quæritur, & etiam hodie ita seruatur in Consilio.

Vide supra decis.79. *Prosper Carauita.*

Super Decis.243. vers. tertio dubitatur.

Adde aliam decis.supra 79.& Dec.in reg.quoties nihil sine, de reg. iur. *Hier. de Martino.*

In Decisio.243.

In decisio.243. num.1. ibi, Fuit Igitur decisum. Adde eundem Matth. in consti. Constitutionem diuæ memoriæ, 8.col, vers. sed pro intelligentia quæm, vbi vide omnino. sed aliter firmat infra in deci. 282. 3.col.in princ. & adde Bal.in l.si permittente, C.ad Maced. & adde Iacobi.in tract.de feud. & cum pacto de non alienando, col.6. vers. quæro de q. quotidiana, char.19. & Ias.in l.3.§.ex contrario, ff.de acquir.poss.col.19.in fi.vers.adde tamen.

In eadem decis. num.2. ibi, Tunc non licet alienanti. Vide eundem in præalleg. const.9.vers.secunda conclusio.& in col.23.in princ.

In ead.decis.num.3.ibi, Secundo dubitatur. Vide ipsum Matth.infra in decis.398.in contingentia.

In ead.decis.num.4. ibi, Tertio dubitatur. Adde eundem supra in decis.79. Sed quid si est dubium, Dec.in consi.356.incip. In causa.& de isto stylo, vide eundem supra decis.79.& 78.in fi. *Marc.Anton. Puluer.*

In Decis.244.

Legatum factũ Deo vel Sanctis dicitur factũ ecclesię; dictio alius, quando est posita inter simile importat eandem qualitatem, uide de istis oblationibus per Host.in tract.de prestãt, Cardi. In ea. ibi, posita in dicto legato est implicatiua similium, vide Dec.cons.86. Alex.34. uol.1. & cons.7.col.1.eod.uol. Bologni.consi.241.col.sed quid de oblationibus quæ fiunt alicui ecclesiæ seu capellæ cui acquirantur, uide Abbatem in Rubr.de parochija, in fine, & in capit.pastoralis, de his quæ fiunt à prælatis. & an debeatur aliquid episcopo, uide text.in cap.1.de statutis regularibus, & in capit. cõcurrente, de officio ordinarij, vbi Antonius de Butrio, & Abb.in capit.acquisiti, de testamentis, col.3. & Felin.in cap.dilecti, col.4.de offi.deleg. & Fabrũ Instit.de iure naturali, gen.& ciui.§.sed quoties, vide Dec.in capit.veniens, in 1. col.de testibus, & latius per Firm.in tract.de episcopo, in quarta parte, lib.4. fol.37.col.4. & per Affli.in constitut.quanto, de decimis, col.antepen. In ea.ibi, dicit glos. Sancto Pietro, vide in l.qui insulam, de verb.oblig. In ea.ibi, ecclesiæ dictorum sãnctorum legatorũ; confirma, quia si distributio debet fieri inter pauperes sunt eligendi pauperiores, Decius consil.70. col.pen. In ea. ibi, iudex habet potestatem gratificandi iudex potest gratificari, vide Ang.de Pes.in Auth.de sat. Epi.§.œconomus. *Ioan.Ang.Pisan.*

Decisio 244.

Quando legatur alicui Sancto, legatum debetur ecclesiæ illius Sancti. *Prosper Carauita.*

In Decis.244.

In decis.244.nu.1.ibi, Est implicatiua similium. Adde de ista dictione alij, an & quando sit implicatiua similium, adde Ias.in l.quicumque, col.6. C.qui admit. & in l.si quis posthumus, §.1.col.1.in prima nota.ff.de lib.& posth. *Mar.Anton.Pulzer.*

In Decis.245.

Instrumentum antiquũ ad hoc vt probet requirit probationẽ, quod ille qui scripsit erat notarius, & in quasi possessione ipsius notariatus in antiquissimo pro eo præsumitur, nisi apertè negetur. In ea.ibi, pro parte dictorum nobilium, vide Bald.cons.37. vol.3.vbi tenet, quod magis creditur instrumento antiquo, quàm testibus, vide in proposito quæ scribit Rubeus cons. 10.col.fina. In ea.ibi, instrumentum est antiquum, quo casu adde quod instrumenta dicuntur antiqua quæ excedũt metam quadraginta annorum, Decius consi.13. colum.2. sed vt per talia imperfecta probatio perfectè probetur, debent esse de spatio annorum, & sic concordantur multa consilia Alex. quæ varia sunt, vide in pen. col.vide in decis.25. In ea. ibi, quod non fuit factum ideo tale instrumentum, vide Soci.consil.95.1. col.in fine, vol.1. adde quod si producitur exemplum instrumenti antiqui, quod præsumitur cum citatione partis, ex quo fuit sumptum cum auctoritate iudicis, Deci.consi. 36.primo dubio, vide & ibi 2.col.dicit, quod in antiquis non oportet probare, quod notarius fuit notarius, & idem prosequitur in cons.42.in primo dubio. in ea.ibi, vt dicit Bal. in Rubr. C.de fide instr. notarius non potest facere instrumentum, nisi de gestis coram se, & nisi sit requisitus ab eo cuius interest, vide in decis.317.sed an stetur instrumento confecto per notariũ constituentem se debitorem alteri, vide Bald.cons.43.quędam scriptura, vol.3. In ea.ibi, iste notarius assertus, nihil hoc in specie consuluit Alexan.cons.119.aliàs 144. col.3.in fine, vol.1. In ea.ibi, de Platea Forcella, vide infra in decis.135.& 182.& in ea. ibi, nisi sit requisitus ab eo, ideo cauti notarij in fine instrumenti dicũt se facere instrumentum ad cautelam omnium quorum interest, ita Lucas in l.nulli, C.de numer. col.fin. lib.12.per quem, & per quæ probetur notarium fuisse rogatum, vide pulchrè Dec.consil.10.& in secundo dubio, vol.1.vbi etiam per quæ præsumetur, vide Antonium de Prato veteri inter consi. Alexan.cons.73.in fine, vol.1. In ea.ibi, per tex.in §.nos autem, in Auth. de tabell. istum text.ad hoc allegat Alex.cons.73. vol.3. In ea.ibi, in cap.quanto, de his quę fiunt à prælatis, Alex.cons.7.vol.1.& cons.101. col.5.eo. vol.in princip.& cons.1.col.3.vol.3.in ea. ibi, non citatis ciuibus Plateæ Forcellæ, vide Socin. cons.95.colum.3.in nouis.in ea.ibi, cap.quanto, de his quæ fiunt à prælatis, non dicitur factum à collegio, si facientes non repręsentabãt maiorem partem eius, limita, nisi illud quod agebatur erat quid arduum & magnę importantiæ, quia tunc non sufficit fieri per maiorem partem, etiam quod interueniat aliorum præsentia, quia requiritur expressus consensus omnium sigillatim et specificè, ita pulchrè Cors. singul.in verbo, cõpromissum, in tertia charta. idem

etiam

etism in syndico creato ab vniuersitate in causis arduis tenet Gir, sing. 45. in ea. ibi. breuiter fuit responsum iuri petenti executionem præscribitur triginta annis. Aymo. in tract. de antiqui. temp. char. 94 parte 3. num. 17. meminit de ista decis. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 245.

PRIMO ver. occurrit, vol. 3. ibi, præterea notarius, vide Deci. cons. 11. num. 15. vol. 3.

Ad primum dubium, vide Iacob. Rebuff. in l. duumuirum, de Decurion. lib. 10. & ibi addit. vide & Ias. cons. 168. num. 11. vol. 4. vbi Bald, in Auth. quas actiones. vide Decium cons. 36. num. 3. & consil. 42. num. 2. vbi plenè. & vide Corn. consi 25. in littera L vol. 4. qui tenet contrarium. Ibi, in contrarium dicebatur. vide Dec. cons. 13. num. 5. & Socin. consi. 106. num. 1. ver. occurrit. vol. 3. ibi, præterea notarius, vide Dec. cons. 11 num. 15. vol. 3.

Instrumentum antiquissimum est illud, quod excedit centum annorum metam. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 245. vers. in contrarium.

ADDE omnino Decium cons. 42. & aliam decis. infra 251. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 245.

IN decis. 245. num. 3. ibi, Tum quia dictorum instrumentorum. Vide omnino eundem in decis. 251, vers. quid autem, in fi. Dec. cons. 36. 2. col. vers. secundo non obst. & consi. 42. 2. col. vers. venio.

In eod. num. 3. ibi, Si sic etiã dicitur. Adde Bald, in cap. cum in iure peritus, col. 4. vers. quæro cum Innoc. de offic. deleg. Ias. in l. cum aliquis, colum. 3. vers. confirmo & quinto. C. de iure delib. Ioan. Pet. in sua pract. in form. sent. diffinit. in verbo, visaque contestatione litis, col. 2. in fi. Felin. in c. sicut, col. 17. vers. si autem quæritur, de re iud. *Marc. Ant. Pulu.*

In Decis. 246.

MVLIER verberata vt consentiat rescindit contractum. Io ea. ibi, Innoc. in d. cap. accedens, vide quod dicit Alexand. in simili in cons. 100. vol. 1. in fine, *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 246.

ADDE Bald. cons. 193. Factum sic proponitur, vol. 3. vbi an possum in eodem libello dicere contractum nullum, & dicere per metum simulatum. & Paul. cons. 58. vol. 2. vbi multa. & dicit, quod sic, & ibi, an contrarius admittatur? Albert. Brun. consil. 82. vbi multa singul. in materia metus. & Aret. cons. 14. ibi, quot modis succurritur metum passo, & an succurratur extante iuramento; & an per illa verba sponte contraxerunt probetur actus factus sine metu, & metus facilius probatur quàm libertas animi, Barb. cons. 81. num. 11. vol. 2. & num. 24. vbi non dicitur purgatus metus, quãdiu durat eius causa, puta minæ, vel eius potentia. & vide multa per Hippol. singul. 325. & metus quomodo probetur, Cuman. cons. 336. vol. 1. & in præsenti quæstione, per totum. & Bertrand. cons. 64. num. 3. vol. 1. vbi multa noua. & cons. 336. & in muliere quis metus præcipuè requiratur, Roman. cons. 226. & quid in fene, vide Bertrand. in d. cons. 336. & Fulg. cons. 122. vbi si est iuratum. & quid in facto, Ias. in §. quadru-

pli, col. 5. Instit. de action. Bertran. cons. 50. nu. 116. vol. 3. Ias. cons. 72. & cons. 3. vol. 1. & de metu, vide Bertran. cons. 4. num. 31. vol. 3. Ias. cons. 72. 1. vol, et cons. 165. vol. 2. Bald. cons. 26. Punctus, volum. 3. Hippol. cons. 424. num. 14. cum sequent. & probatio metus an præferatur probationi liberæ uolũtatis, Barbat. cons. 54. vol. 1. num. 1. & circa metum uide omnino Ange. cons. 215. Thema tale. & consi. 63. Si prouisio facta, col. 2. & in materia metus inde solenne consilium Fran. de Aret. 14. & Dec. in l. io omnibus, col. fi. ff. de reg. iur. & testes de metu deponentes præferuntur testibus de spontanea uolontate deponentibus, Barbat. d. cons. 54. num. 1. vol. 1. Iacobin. in l. si de vi. num. 22. ff. de iudi. & uide supra decis. 69. & ibi scripta. & etiam scripta infra dec. 336. & Curt. iun. cons. 126. Paul. cons. 58. per totũ, vol. 2. Metus autem non præsumitur coram iudice. Iason cons. 39 uol. 3. & metus an præsumatur, vide Bald. cons. 441. Visis statutis. in littera R. vol. 5. in nouis. & cons. 133. uol. 3. In casu proposito, in antiquis, vers. sequitur secundum membrum. & consil. 148. & 441. 5. parte. & dolus an præsumatur, Bart. consil. 36. uol. 2. num. 22. & an præsumatur potius uoluntas libera, quàm meticulosa, Barb. cons. 60. nume. 5. vol. 1. & quid sit uoluntas, Barb. cons. 42. nu. 2. uol. 1. & in materia metus, quæ probationes requirantur, Cępol. cons. 20. in consilijs ciuilibus. & per eundem cons. 40. & quanto tempore præscribatur iuri dicendi contractum initum metu, Bald. consil. 369. vol. 5. in nouis.

Non sufficit probare vxorem fuisse verberatam, sed necesse est probare vxorem fuisse verberatam, vt consentiret contractui. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 246.

IN materia metus, vide solemniter consilium Aret. in. 14. & Dec. in reg. in omnib. col. fi. de regul. iur. & eundem cons. 690. vbi multa in materia metus, & vide Bertrand. consil. 3. & in decis. 336. & an metus præsumatur, vide Bald. cons. 441. incip. Visis statutis, & cons. 133 incip. In casu proposito, in antiquis, & cons. 148. & an præsumatur voluntas libera, uel meticulosa, Barbat. consil. 60. num. 5. & in materia metus, & quę requirantur probationes, Cępol. consil. 20. in consilijs ciuili. & cons. 40. & Crot. in l. stipulatio hoc modo, num. 46. de verbor. oblig. vbi in metu testes singulares probãt, & quomodo tempore præscribatur iuri dicendi contractũ initũ metu, Bal. cons. 189. incip. Pręsenti, & qualiter pręsumatur metus purgatus, Barb. cons. 54. num. 21. & metus qualiter esse debeat, Barba. cons. 40. col. 1. & Corn. consil. 41. & testes de metu præferuntur testibus de spontanea voluntate deponentibus, Barbat. cons. 50. Iacobin. in l. diui, num. 22. ff. de iudi. Bald. consil. 293. incip. Factum sit proposi. vbi an possint in eod. libell. dicere nullum, & per metum, & simulatè celebratum contractum, Pau. de Cast. cons. 58. vbi multa dicit quod sic, Alber. Brun. cons. 82. & de materia metus, vide Bald. in l. 2. C. de rescio. vend. *Hiero. de Martino.*

In Decis. 246.

IN decis. 246. nume. 3. ibi, Omnes alij domini. Adde Dec. cons. 233. dura admodum, col. 3. vers. nec obstat

obstat, & cons. 219. Viso puncto, col. pen. vbi etiam declarat quis dicatur iustus metus, & an purgetur durante ead. causa quæ metum intulit, & adde Ias. in §. quadrupli, 7. col. in fi. & sequen. de actiu. Felin. in capit. causam matrimonij, de offic. deleg. & adde quod plus creditur duobus testibus deponentibus de metu, quàm mille de spontanea voluntate, dictũ est, singul. Innoc. in capit. super hoc, de renunc. sequitur Bald. in cons. scismatis, col. 10. Ias. in l. sed & si quis, §. quæsitũ, 3. col. vers. secundo principaliter, ff. si quis caut. Patid. de Put. in tract. syndicat. in ver. quia sæpe iudices, in fi. in ver. agit contra potestatem, vbi dicit vnum notabile verbũ, quod si in instrumento notarius dicit, talis sponte probatur, istud instrumentum per duos testes deponentes de violentia, & an iuramentum per vim, & metum exactum obliget, vel sit opus absolutione, vide eundem infra in decis. 263.

In eadem decis. nume. 4. ibi, Vt si carceraueit quis alium. Vide Lanfranc. in repet. cap. quoniam contra, in verb. confessiones, col. 4. *Marc. Anton. Pulu.*

In Decis. 247.

BONA inæstimata in dotem data & sine dolo consumpta sufficit, prout reperiuntur conferti tempore mortis, secus si æstimata; quid autem si sunt data bona cum pacto quod æstimentur per æstimatores ante æstimationem est solutum matrimonium, vtrum debeant restitui prout nunc valent, an verò prout erant precij tempore consignationis, Socin. post Bald. an duellum tenet quod debent restitui prout valebant tempore datinnis, in consil. 60. in nouis, vide in consil. sub ver. septimus casus, volum. 1. vide de restitut. bonorum in dotem datorum, Socin. patrem consil. 56. Decium in l. conuentione, ver. vlt. nota. C. de pactis, vide quæ bona mobilia sunt æstimanda vsu consumpta ex forma pacti, prout videmus hodie apponi in quolibet instrumento dotali, ad finem vt eis consumptis possit per mulierem & eius hęredes repeti, quid sit articulandum & probandum, Alex. cons. 103. in fi. volum. 7. vide Rubeum cons. 5. *Ioan. Angel. Pisan.*

Decisio 247.

AD istam decis. adde Bald. cons. 194 num. 1. volum. 5. vbi an res in dotem datæ æstimatæ possent restitui in casum dotis restituendæ. *Prosp. Carau.*

In Decis. 247.

IN fi. ibi, Aliud esse. Adde eundem decis. 270, *Mar. Ant. Puluerinus.*

In Decis. 248.

PATER potest feudum nouum in præiudicium primogeniti alienare, secus in antiquo. Princeps assentiens alienationi dicitur à se peruenire feudum non ab alienante. In ea. ibi, & ideo potuit Dominus Gulielmus quod sit feudum nouum, & quod antiquum, & an feudum renouatum, vt hic sit feudum nouum vel antiquum, vide Dec. consil. 53. per totum. In ea. ibi, vt concludit And. de alien. feud. patet. adde quod licèt sit facta inuestitura, & feudum, & de nouo, non per hoc alte-

ratur natura feudi antiqui in præiudicium aliorum, Dec. cons. 78. in penult. col. In ea. ibi, in cap. 1. §. hoc quoque, de success. feudi, vide supra decisio. 112. in ea. ibi, Domina Catherina soror succedit in feudis, & 16. & Andr. in constit. Regni de succes. ius Francorum probari debet, quia præsumitur quod viuatur iure Longobardo, vide Matantã in sua disputatione secunda. In ea. ibi, qui Dominus de Castiglione, vide de testibus de auditu quales esse debeant, Dec. consil. 82. col. 2. per totum. In ea. ibi, quod dictum feudum Sancti Nicolai hoc totum portaui in causa quã nunc habeo, & discutitur super castro ipso quod habui à Pyrrho Antonio Sapono filio Vincentij. In ea. ibi, quod prælegato feudo cũ Regio assensu. pro Regio assensu soluitur Curię releuium. In ea. ibi, relinquo vxoris meæ habitationem, vide Cot tam in dictio. aduersatiua. vbi videtur innuere contrarium, vide Bart. in d. l. in repetendis, item aduerte vbi Alexan. refert ista verba. In ea. ibi, si voluisset de clausula posita in fine, quando referatur ad præcedentia, vide Dec. cons. 12. in secundo dubio. In ea. ibi, quando ex tali relatione sequitur, vide Soc. consil. 21. col. 4. in nouis. In ea. ibi, quando est posita ad dispositionem aliquam qualificandam, vide Corset. in sing. suis in verb. clam. col. 10. In ea. ibi, licèt ambo facta reperiantur de clausula apposita inter plura capitula, an ad præcedentia vel sequentia referantur, vide Decium cons. 14. col. 1. vbi declarat doctrinam Bart. in l. fin. de rebus dubijs, & vide quod dixi in consil. quod feci in hac materia. In ea. ibi, tamen exceptis patet decisio, sed tamẽ die 24. Decembris 1544. fuit determinata in fauorẽ ascendentium nuper eis patrocinantem a Quarius Io. Portius. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 248.

IBI, in contrarium dicitur. Nota differentiam inter feudum nouum & antiquum in alienatione, & de hoc. & de hoc vide supra decis. 132. ibi, nec obstat quod dicitur, quod fuit per Dominum Selenium an soluatur de legato? videtur quod non. de successione tantum soluitur, & sic vniuersali non particulari, l. quædam, §. nihil interest, ff. de eden. & ibi Alex. & Afflit. in const. apostolicatẽs, col. 3. ibi, sexto notatur, & Alex. cõs. 9. no. 3. vol. 2. ibi, & iste fuit bonus mos. Legatarius est hæres largo modo ibi impropriissimè, Bald. in l. si abducta, col. 2. ver. secundo vertitur, C. de furt. & vide Cor. in suis memor. in ver. hæres censetur, & quomodo intelligatur istud, quod legatarius fit in re legata. &c. vide per Ozerium in §. legatarijs, num. 5. Instit. de lega. Roman. in l. ad tempus, §. iure legata. num. 2. ff. de vsucap. & hæredis appellatio de quo intelligatur, Ias. consil. 95 2. nume. 5. col. fin. & col. 5. in medio, & appellatione hæredis vniuersalis non continetur ille, qui est hæres in re certa. Alex. cons. 124. volum. 5. col. 2. & Guido Pap. sing. 713. qui dicit, quod successores etiam dicuntur qui in vna re tantum succedunt, & appellatio hęredis in contractu inter viuos, trahitur etiam ad particularem successorem, si actus aliter non valeret, Paul. de Cast. consil. 347. incip. Quia circa donationem, vol. 2. num. 2. vbi satis pulchrè.

Testes de auditu non probant.

Soror

Soror dotata a fratre excluditur a successione fratris. *Prosper Carauita.*

In Decis. 248.

In princ. ibi, Sit feudum nouum, vel antiquum. Quod autem dicatur feudum nouum, & quòd antiquum, vide Dec. cons. 53. Placet mihi, cons. 208. ad clariorem, 3. col. vers. sed prædictis non obst. & quæ posui supra decis. 112.

In ead. decis. num. 1. ibi, Secus si esset antiquum. Adde, feudum antiquum non potest alienari in præiudicium primogeniti. Adde eundé supra decis. 112. vers. secundo casu, & 238. in fine.

In ead. decis. num. 3. ibi, Iure Francorum vixerit. Qualiter autem probatur, quòd in aliquo loco iure Francorum viuatur, omnino And. in const. Constitutionem diuæ memoriæ, in principio, vbi glos. *M. Ant. Puluer.*

In Decisione 249.

Necessaria in venditione prædiorum pupilli, vide supra decis. 87. In ea. ibi, debitũ pupilli ex bonis, vide quædam per Dec. cons. 60. 2. col. vide Capicium decis. 113. & Afflic. in constit. minorum iura, in fine. In ea. ibi, interueniat iudicia decretum, vide Alexand. cons. 125. col. 3. vol. 1. sed pone, quòd tutor vendit rem pupillorum cum decreto iudicis, in quo fuit dictũ non fuisse alia bona mobilia, demum pupillus vult reuocare alienationem, & ad probandum quòd erant mobilia producit inuentarium, Bald. cons. 325. vol. 3. tenet, quòd venditio erit nulla, sed si pecunia fuit conuersa in vtilitatem pupilli competit emptori retentio rei emptæ donec sibi reddatur pretium, vide omnino ibi, & nota vide Ripam in l. si is qui bona, num. 12. ff. de pigno. In ea. ibi, in l. si tempora, C. de fide instrum. lib. 10. Adde videndum ibidem Lucam de Penna in fine. Vide omnino quæ posui in titu. ff. de rebus eorum. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 249.

Si ordo positus in hac decisione fuit omissus, quia cum potuisset solui de mobilibus fuit vendita res stabilis, an reddatur actus nullus, vide Corn. consil. 92. Licet in hac consultatione, vol. 4. & idem Corn. & melius, cons. 185. eo. vol. & cons. 50. vol. 3. & cons. 109. eo. vol. quid autem si omnes istæ solennitates interuenerunt, an restituatur minor, vide tex. in l. si quidem, C. de præd. minor. qui dicit quod sic, & vide eundem Afflict. in constitut. minorum iura, col. fin. vers. extra glossam quæro. & Aretin. in §. admonendi. num. 11. Inst. quibus modis alien. licet. & Anchar. cons. 168. & 82. & Burrigella, in reper. l. is cui bonis, num. 18. ff. de verbor. oblig. & an minores possint alienare creditum sine licentia iudicis, Alexand. cons. 179. num. 3. vol. 6. vbi dicit quod non. Benè verum est, quod si contrahit cum tanta solennitate non præsumitur læsus. Aretin. in §. serui autem, num. 18. Inst. de iure personarum. Et adde, quod licèt propter æs alienum res minoris potest alienari, non tamen minoris valoris, quàm sit æs alienum, Bald. consi. 60. vol. 3. vbi limitat, nisi aliud stabile non extaret, & consi. 323. eod. vol. vbi multa ponit notab. ad materiam huius decis. vide Dec. consi. 60. col. 2. & cons. 1. in vltim. impressis, quæ sunt 40. & Ias. in l. 2. ff. de off. eius &c. & Bald. cons. 184. vol. 2. & Corn. cons. 51. vol. 3. vbi quid si interuenit iuramentum. & vide eundem Corn. cons. sequẽti. & consil. 121. & 187. eo. vol. 3. & cons. 128. eod. vol. in littera H. & Paul. de Cast. consi. 205. vol. 2. Alexand. cons. 196. num. 11. & cons. 150. num. 1. vol. 6. vbi, quid si extat iuramentum. & vide Bald. consi. 116. vol. 3. in nouis. & Roman. cons. 191. & Alex. consi. 212. vol. 2. vide omnino Imolam cons. 98. & 899. in 5. dubio. Et an res minoris possit donari propter merita, Aretin. cons. 24. Cland. in tit. qui feud. dare poss. in fine. Barbat. cons. 42. num. 15. vol. 1. vbi an minor factus maior possit ratificare contractum à se celebratum in minori ætate sine solennitate. & an contractus nullus possit per ratificationem confirmari, Corn. cons. 93. vol. 1. per totum, vbi de materia, & cons. 100. vol. 4. & cons. 29. eod. vol. & alia multa circa istam materiam alienationis rei minoris, vide in scriptis per me omnino infra decis. 281. vbi infinitas quæstio. reperies ad hanc materiam. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 249.

Vide Bald. cons. 108. incip. Vtrum. vbi an adulta possit in rebus stabilib. constituere dotem sine decreto. & idem Bald. cons. 383. incip. Quando super facto, col. fin. vbi an possint bona immobilia propter remunerationem donari, Raph. cons. 101. incip. Ducissa Mediolani. Imol. cons. 98. Bart. in l. iubemus, C. de sacrosan. eccl, Aretin. cons. 24. Barbat. cons. 42. vbi an minor factus maior possit ratificare contractum à se celebratum in minori ætate secundum similitudiné, & in nu. 12. An contractus nullus possit validari ratificatione, & uide Corn. cons. 98. per totum, & cons. 100. & cons. 92. ubi de materia huius decisionis, & uide Socin. cons. 239. col. 1. ubi an minor possit alienare bona stabilia cũ iuramento, Corn. cons. 104. & 121. & cons. 36. & 207. nu. 2. & Dec. cons. 556. ubi ponit necessariam alienatione minorum. *Hier. de Martino.*

In Decis. 249.

In princ. Adde eundem in const. minorum iura, vlt. vers. sed quæ sunt solennitates. *M. Ant. Pulser.*

In Decis. 250.

Intentans spolium eo quia continet infamiam, debet declarare tẽpus, secus si conditionem ex canone quæ non infamat. In ea. ibi, exigit de dolo, l. prætor edixit. adde quòd in huiusmodi accusationibus debet rei qualitas etiã apponi, Alex. cons. 71. col. 1. vol. 3. uide Bald. in cap. 2. col. 4. de ordi. cognit. ubi dicit, quòd lex libellorum non obtinet in interdicto unde vi ciuiliter moto, licèt Bart. tenuerit contrariũ ad ipsum, tamen respondetur per supradictum. In ea. ibi, quia agitur conditione ex dicto canone, uide Ias. in l. certi condictio. col. 8. ff. si cert. pet. vbi uidetur tenere contra Alex. cum tamen defendit Deci. ibidem col. 7. In ea. ibi, quòd causæ expediãtur. uide

Bologn.conſ.57.col.pen. vide ad intellectũ iſtorum verborum, Iaſ.in l.certi condictio,§.ſi nũmos,col.7. ff.ſi cert.pet.Claud.in l.1.col.3.ff.de off.aſſeſſ. vide notabilem doctrinam Bart.allegatam per Claud,in §. nihil commune, in ult.char. in 3.q. Bart. ꝙ licet lex generaliter tollat omnem iuris ſolennitatem,iudex non poteſt tollere exceptionem competentẽ par ti eidem ibi, unde ſi dicat lex nulla iuris ſolennitate ſeruata.per Corſet.in ſuis ſing.in uerbo,compromi. col.17.tamen non poteſt adimi citatio,Hippol.ſing. 102. ubi tenet, quod poterit iudex omittere libellos & litis conteſtationem,& incipere ab articulis,quibus probatis ſtatim poteſt proferre ſententiam, an autem ſi dominus agit contra uaſallos dicendo eum commiſiſſe felloniam,debeat ponere locum & tempus,dicas quod non, ut tenet Iacobi.in tract.feud.in uerbo, dictoq́ue uaſallo, col.16. ubi reſpondet poſt Bald.ad doctrinam Bart. in d.l, prætor quamuis, in fine illius conſt. uidetur conſuluiſſe contrarium, vide omnino Socin. conſ.146. uol.1. uide quæ ſcripſi in l.libellorum ad Bart. ibi dantur plures limitationes ad ipſum textum. *Ioan. Ang. Piſan.*

Deciſio 250.

Ad hanc deciſ.adde Iacobin.in l.ſi de vi,nu.84. ff.de iud. vbi limitat hanc deciſ.ſi in loco procedant ſummariæ, & ibi dicit multa ſingularitet in materia iſtius interdicti, & vide Ange.in conſ.248. & Alex. conſ.212.vol.2.Aret.in §.omnium,num.20.in littera A.de actiõ.& Iaſ.in §.ex maleficijs, num.56.de action.& Iacobin. in l.edita, num.52. C.de edend, vbi limitat iſtam deciſ.parte opponente.

Quando iudicium eſt ſummarium, non requiritur tempus & aliæ ſolennitates. *Proſper Carauita.*

Super Deciſ.250.

Adde Dec.conſ.57. vbi dicit quod quando intentatur remedium poſſeſſorium non poteſt opponi exceptio dominij, & de remedio reintegranda, vide Dec.conſ.252.& an teneatur declarare tempus ſpolij ſimpliciter ad finem defendendi, vide Roma.qui tenet contra iſtam deciſ.conſ.195.& Purpu.in l.edita, C.de edend.& in hac opinio,fuit Dominus Marinus Freccia Regius Conſiliarius in cauſa Antonij de Iordanis,ad fundandã tamen præſcriptionem indiſtinctè tenetur pet ea, quæ tenet Bald.in l.edita, C.de edend. Soc.in capit.ſi diligenti, de officio delegati. *Hieron. de Mart.*

In Deciſ.250.

In princ. Vide Rom. conſ.391. Inſtabo, circa princ.vbi idem tenet, & hanc ſententiam tenet Bart, l.1.§.interdum, colum. penult. verſic.ſecundo dixi, ff.vti poſſ.

In eadem deciſ.nume.3 ibi, Sed quando agitur, Adde Ioan.Petr. de Ferrar, in ſua pract.io for. libel, in cauſa ſpoliatæ poſſeſſionis,in ver.ingreſſus de anno. Iaſ.in l.certi condictio,col.6.in princip.ff.ſi cert, pet. *M. Ant. Puluerinus.*

In Deciſ.251.

Instrumentum factũ extra Regnum facit fidem ſi probetur quod conficiens fecit alia inſtrumẽta vt notarius, et fuit in longa poſſeſſione conficiendi, vide in deciſ.245. In ea. ibi, ſufficit probare,quod ita tenet Alexan.conſ.70.col. fin.vol.3.dicens debere probari quod ille erat publicus notarius. *Ioan. Ang. Piſan.*

Deciſio 251.

Quaeritur iuxta iſtam deciſ. quod remedium dabitur, ſi negetur per partem, quod quando quis ſcripſit inſtrumentum, non erat notarius. vide Anchara.in cap.ſignificauit,num.3.de teſt.& Alex. conſ.73.num.11. vbi per probationem confectionis quatuor inſtrumentorum probatur quem eſſe notarium, vide Corn.conſ.142.in littera A.vol.3.vbi de materia huius deciſ.& ibi ponit limitationem iſtius deciſ.niſi ſit antiquum,& vide omnino Corne.conſil. 24.vol.4. & Hippol.in l.ſi quis, col.penult.ff.de quæſt.& Lanfran.in cap.quoniam contra, num.3. ver.inſtru.productionis,de probat.& Bal.conſ.118. vol.3.in nouis, & Socin.conſ.33.vol.1.col.1.& Alexan.conſ.70.vol.3.col.fin.vbi ponit quod debet probari,quod ille notarius publicus, & plenè per Lanfranc.in d.cap.quoniam contra, ver.quæro vlterius, in uer.inſtrum.productiones,& quæſt.Tholoſ.330. Fulgoſ.conſ.151.& Paul.conſ.390.in antiquis. ibi, & poſt longam. adde Soc.conſil 95.col.3. vbi dicit quod aſſertio notarij aſſerentis in ſubſcriptione ſe eſſe notarium,non ſtatur, & ibi etiam dicit an probetur tabellionatus officium per priuilegium notariatus factum à Comite Palatino, de cuius Comitis poteſtate dicitur in dicto priuilegio Notariatus con ſtare per literas Imperatoris, quæ non demonſtratur? & ibi etiam an tabellionatus officium poſſit probari, & quomodo teſtes habent deponere. ibi, nam propter temporis antiquitatẽ, vide infra deciſ.368.

Quando producitur inſtrumentum factum extra regnum,eſt neceſſe vt fidem faciat,& vt ſit fides officialis loci vbi factũ eſt, qualiter ille eſt notarius perpetuus bonæ famæ, & exiſtimationis, & ſi talis fides nõ erit oportet petere tertium ad probandum,& dari debet. *Proſper Carauita.*

Super Deciſ.251.

Adde Ritum Magnæ Cur. incip. Item ſeruat dicta Curia, quod inſtrumentis confectis,char.7.& in fi. deciſ.adde aliam deciſ.245, & Dec.conſ.42. *Hier. de Martino.*

In Deciſione 251.

In princip. Adde D.Matth.in conſt.inſtrumentorum robur, col.6. verſic.nono quæro, latè examinantem hanc quæſt. Barthol. Veronenſ. in caute.54: ſi aliquis.

In eadem deciſ. in princip.ibi, Per Ritum Mag. Cur. Vicariæ. Adde quod in conſt.Reg. de nona impreſſione,incipi. Item obſeruat dicta Curia, in Rub. non datur fides inſtrumentis confectis extra Regnũ, char.287. & adde Lanfranc. in reper. cap.quoniam contra, in ver.inſtru.productio.3.col, ver.quæro vlterius, de probat.

In eadem

In eadem decis. num. 5. ibi, Quid autem si vnum instrumentum. Vide omnino eundem supra decis. 245. 2. col. vers. in contrarium, Dec. consil. 36. col. 1. in fine, & cons. 375. Iuridicam, col. 1. vers. & ista conclusio. *Marc. Anton. Puluerinus.*

In Decis. 252.

SECVNDOGENITVS tenetur seruire Regi ad expensas primogeniti, & nõ tenetur contribuere ad vitam & militiam in adhoa. vide Loffre. in sua paraphr. char. 58. col. 3. vide quia habui in facto in causa Magnifici Nicolai Antonij Caraccioli, & Marcelli Antonij, Sacrum Consilium inclinauit pro eo, noluit decidere, sed fecit decretũ, quòd Nicolaus Antonius solueret vitã & militiam, & sic non deduxit ius ad hoc commissarius Antonius Capicius, a&uarius Franciscus Campollonus. In ead. ibi, respicit perpetuam vtilitatem feudi. adde quòd quando seruitium feudi est præstandum Principi, quod vult quod vasallus sibi præstari non potest eo inuito fieri per substitutum, ita Iacobi. in tract. feudor. in verbo, Princeps, ver. sed an in sexto speciali. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 252.

ADDE Neapoda. in con suetud. si quis habet. in Glos. nostrorũ, circa fin. qui tenet contra. ibi, vtrum in solutioue huius adohæ.... vide Socin. consil. 217. Si non soluitur adoha, quæ est seruitium feudi, vasallus debet perdere feudum.

Adoha soluitur pro perpetua vtilitate feudi, & sic secundogenitus non debet participare.

Fratres Minores feudatarij tenetur facere seruitium Curiæ de ipso feudo ad expensas primogeniti.

Vita & militia æquiparatur alimentis. *Prosp. Car.*

Super Decis. 252. vide Decis. supra 238.

AN secundogenitus teneatur ad recuperationem castri, Paris de confinibus, fol. 178. Num. 2. vide decis. 320. *Hier. de Martino.*

In Decisio. 252.

IN decis. 252. nu. 2. ibi, Quando Princeps declarauit velle seruitium. Vide eundem infra decis. 265. 6. col. vers. quid autem si Rex habet guerram.

In eod. num. 2. ibi, Et ibi declaratur quantum est ista adoha. Adde eundem in const. mulier que dotatium, col. 6. in princ. versic. & ibi dicit unum, & in constit. si uasallus à domino suo, 4. col. in princ. vbi clarius declarat, & latius.

In ead. decis. nu. 5. ibi, Et si Rex non uult seruitiũ personale. Adde eundem Matth. in decis. 265 Illustrissime, 6. col. versi. quid autem si Rex habet guerram. *Mar. Anton. Puluer.*

In Decis. 253.

MEMORIALE expedito licet non sit securum priuilegium assensus, nõ potest reuocari alienatio, quia ab illo tempore habet effectum, nec debet in scriptura redigi, vide in terminis Ripam in responso vndecimo, char. 94. Cassanæus in consuetudine Burgund. fol. 61. col. prima, in ea. ibi, facit ad id quod dicit, vide And. in cap. Imperialem, in princ. col. 8. & in illa quæst. an assensus possit subsequi, de probi. feu. ali. per Federicum. in ea. ibi, id quod curialis tenet, vide in terminis quæ habentur in meis consilijs in secunda parte cons. 16. in tertia charta. in ea. ibi, allegabatur id quod dicit Bald. vide Philippum Francum in proœmio Sexti, §. vnin. In ea. ibi, & stylus Cameræ Regiæ habet cũ legis, miror quod non allegauit Lucam in l. fin. colum. 2. ver. extat autem, C. de fundis limitosis, lib. 11. In ea. ibi, potest etiam probare per testes, refert Parisius in cap. cum inter, in 3. col. de excep. In ea. ibi, & plenè per Bartol. in proœm. ff. veteris, colum. 14. vide Antonium de Prato inter consilia Alexand. consil. 77. in fine, vol. 1. & per Alex. consil. 141. colum. 1. vol. 1. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio à 53.

ISt, quia sigillum est de substantia. Isernia in capit. 1. de prohib. feud. alien. per Lothar. & Riminald. in 1. pacta nouissima, in fi. C. de pact. & Cassan. in suo cathalogo, gloria mundi, in 5. parte, colum. 2. fol. 12. sed quæro, quid si reperitur Regius assensus, & sigillum appensum est destructum an probet, Innocent. in capit. inter dilectos, de fide instrum. scias tamen, quod si ille assensus fuerit scriptus manu propriæ personæ, valet, licèt sigillum sit perditum, secus si est scriptus per priuatam personam, de quo dicto facit mentionem Abb. in cap. innotuit, in glos. 2. de elect. & nota pro materia huius decis. est doctrina Bald. in d. l. falsus, hic allegata, & glos. in constitut. si quando, in ver. instrumentum, facit contra hanc decis. cuius fuerunt authores, Ioannes Baptista de Bentiuolis, & D. Bartholomæus de Capua tunc temporis Cõsiliarij, pro quorum opin. facit dictum Angel. in l. antepenult. C. de sent. pass. & adde quod assensus potest probari per testes. And. in d. c. de proh. feud. alienat. per Lothar. & per Fede. & ita fuit iudicatum in Sacro Consilio. Quia non est de casibus in quibus scriptura reperitur, de quibus in l. contrahitur, ff. de pignor. & in l. census, ff. de probat. & in l. gesta. C. de re iudic. Innocent. in cap. primo, de procurat. ibi; & pro hoc facit l. Tribunus. vide Baldum in cap. quisquis, de elect. vbi dicit, quod licet verbum fiat, videatur futuri temporis tamen est futuri immediatè, quia subauditur aduerbium tunc, quod extremitatem temporis significat. & adde, quod pro ista decis. facit dictum Ange. in d. antepen. l. C. de sent. pass.

Quando supplicatur, vt præstetur assensus in alienatione feudi, & per Regem fuerit dictum fiat per scripturam propriæ suæ manus, & antequam expeditetur assensus in forma cancellariæ ipse alienans reuocat alienationem, & contraxit eum alio deducto feudo, & Rex assentit, & sigillatur assensus. Licet prima forma videatur alienationem potuisse reuocare, tamen concluditur contrarium. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 253.

VIDE eundem Matth. in cap. Imperialem, nume. 84. cum seq. de prohib. feud. alien. per Fede. vbi singulariter quæritur de sigillo, & not. quod sigillum est substantiale in litteris, vt dicit Andr. in cap. 1. de prohib.

prohib. feud. alien. per Lotha. sed quod si reperitur Regius assensus cũ sigillo, sed destructo, an probet, Innoc. in cap. inter dilectos, de fide instru. vbi dicit, quod si priuilegiũ tale, seu cõsensus fuit scriptus, & sumptus manu publicæ personæ quod valeat, secus si per priuatam, & de hoc dicto meminit Abbas in cap. innotuit, in glos. 2. extra de electio. & not. quod assensus potest probari per testes, Andr. in d. cap. 1. de prohibit. feud. alien. per Lothar. quia non est de casibus requirẽtibus scripturam, de quibus in l. contrahitur, ff. de pignoribus, & l. census, de probatio. & l. gesta, C. de re iudi. Innoc. in cap. 1. de procurato. & glos. in cap. 1. de procurato. & glos. in cap. 1. de censi. & Ias. in d. l. admonendi, de iureiur. & in principio istius decis. adde aliam decis. 243. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 253.

IN decis. 253. nume. 3. ibi, Non valet gratia, nisi adsit scriptura, & vtrum scriptura sit de substantia gratiæ Apostolicæ, vide Felin. in Rubr. de constitut. col. 3. vers. & possunt ista, num. 11.

In eadem decis. nom. 4. ibi, Vnde si Papa interim moritur. Vide Rosellã casuum in verb. priuilegium, §. 56. incip. An autem Bullatio, & Felin. vbi supra col. 2. vers. & conclusum.

In eadem decis. nom. 8. ibi, Et sic assensus. Vide eundem infra in decis. 398. in contingentia. *Marcus Anton. Pulverinus.*

In Decis. 254.

COMMVNIO inter ciuitates, quia species alienationis est, non firmatur sine assensu, nisi per annos centum. ibi, ita præscriptio operatur, quod habeat vim priuilegij, vide latè per Dec. cons. 85. vol. 1. col. 2. vbi multa ad intellectum §. ductus aquæ. *Ioan. Angel. Pisanellus.*

Decisio 254.

ADDE hic quæ scripsi infra decis. 267.

Communio super aquis, herbis & pascuis, & lignis inter duas ciuitates sine Regio assensu non tenet, nisi fuisset præscriptio centum annorum, vel tanti temporis cuius initij memoria hominum non existit.

Præscriptio centum annorum vel tanti temporis cuius initij memoria hominum non existit, operatur vim Regijs assensus. *Prosp. Caravita.*

Super Decis. 254.

AN feudum possit præscribi, & quanto tempore, Dec. consil. 144. col. 3. vbi pulchrè, & consil. 208. col. 4. & cons. 445. col. 2. vers. tertio principaliter, & consil. 395. in fine, & vide infra in decis. 267. & ista præscriptio centenaria qualiter possit probari, Curt. iun. cons. 61. num. 11. & cons. 3. num. 6. vbi dicit bene locum esse vbi ius resistit, Corn. consil. 268. col. fin. & an præscriptio cẽtum annorum operetur vim assensus, Corn. cons. 87. num. 12. & requiratur titulus, & an mala fides defuncti noceat hæredi, Corn. cons. 304. nom. 12. & an probetur per testes de auditu, & per communem opinio. hominum ibidem nume. 4. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 254.

IN princip. Adde eundem Matth. in constit. incip. cum per partes Apuleæ, colum. 5. in fi. ver. quarto quæro. vbi nonnullas quæstio. concernentes materiam cõionis examinat. & quid si homines vnius castri sint in quasi possessione pascendi, infra limites alterius castri, & postea oriatur contentio inter homines dictorũ castrorum ex eo quod pascua non sufficiant vtrisque, dic quod domini illorum pascuorum præferuntur, ita voluit Ioan. Andr. in cap. dilecti, in princ. de arbitr. sequitur Rocch. in tract. de iu. patr. in ver. competens, col. 12. vers. 19. & adde quod pulchrè dixit Roman. in singul. 655. incipien. Præscribitur.

In eadem decis. nume. 2. in fi. ibi, Vtrum currat præscriptio. Adde Dec. cons. 144. & maturè, col. 3. in princ. vers. ad secundum dub. Matth. infra decis. 267. & vidi in cons.

In eadem decis. num. 4. ibi, Operatur vim Regij assensus, Adde Andr. in cap. 1. §. nec dominus feudi, col. 7. vers. item quæritur, an de mania, de prohibita feud. alien. per Feder. & Felin. in cap. accedentes, col. 3. in princ. vers. tertius casus, de præscript. limitantem hanc regulam quatuor mod. nec alibi reperies ita benè declaratam hanc regulam sicuti ibi per eum.

In eadem decis. num. 5. ibi, Et sic illa verba. Adde eundem in constit. consuetudinem pranam, col. pen. in 8. & vls. notab. vers. quid aũt si Reorum, vbi egregiè declarat, & Felin. in Rubr. de præscript. col. pen. vers. considera secundo. *M. Ant. Pulu.*

In Decis. 255.

SVBFEVDATARIVS alienans scienter feudũ ipso iure priuatur, & poterit auocari ab emptore, vide omnino Dec. cons. 16. in tertio dubio. ibi, emit dictum territorium, cautè fecit, nam aliàs non solum teneretur ad restitutionem feudi, verum etiam ad fructus, ita pulchrè voluit Iacobin. in tract. feudo. in verbo, dictiqne vasalli, col. 15. ibi, quia habuit notitiam, cautè fecit iste Barto. probando scientiam alienationis, quin aliàs non potuisset feudo priuari, ita Iacob. in tract. feudo. in verbo, etiam pacto de non, in fine. ibi, & notat Andr. in capit. 1. quo temp. miles, & in cap. de feudo sine culpa non amitten. & eundem Iacob. in dicto tract. in verbo, quidem, col. 12. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 255.

QVIBVS modis feudum amittatur. ibi, & sic fuit iudicatum, & sic recuperat precium emptor, quia bonæ fidei fuit.

Adde decis. Delphin. 305. & quę scripsi supra decis. 18. ibi, sed empto. vide eundem Afflict. in cap. 1. §. aut si libellario, col. 8. ver. sexto nota, quibus modis feudum amittatur. ibi, & sic fuit iudicatum, & sic recuperat precium emptor, quia bonæ fidei fuit, vide infra decis. 278.

Vendens rem feudalem pro burgensatica ignorante emptore esse feudalem, Gramm. decis. 78. nume. 14. *Prosp. Carau.*

In Decisio. 255.

In decis. 255. num. 1. ibi, Dato termino ad probandum. Adde eundem, infra decis. 277. an testes, & in decis. 267. vbi vide omnino, & Grammat. decis. 77. excelles Comes, in fi. vbi notabiliter intelligit hanc decisionem procedere quando ante penitentiam ille qui negat feudum, fuisset conuictus facto iudicio ad hoc, & audito ipso qui feudum esse negauit, quod tene menti. *Marc. Ant. Pulu.*

In Decis. 256.

Pupillo habenti tutorem recusantē eum defendere datur curator ad litem, eo prius vt petat citato, vide Rom. cons. 454. col. 3. versi. quemadmodum, vide in decis. 262. vide, quia iudex non potest dare curatorem absenti, & non citato, vt per Rubeum in consil. 140. Ibi, iudex facit mandatum pupillo, mirror quòd non alleg. Alexan. expressè dicentem in cons. 122. vol. 1. ita firmat Io. de Imo. in l. Iulianus, §. non autem, ff. de damno infecto, in fine. vbi tenet, quòd non sufficit citare coniunctos & amicos, nisi fuerit citatus minor ad petendum curatorem, allegat Ioan. Andr. in tit. de primo decreto, §. restat q. sed pone, quòd pupillus, vel quid si maior. quod verbum secundum eum est signanter notandum, sed si infans est litigaturus cum tutore, & sic non est habilis ad petendum curatorē, iudex ex mero officio dat curatorem, ita Ange. post glo. in l. si mutus, §. is qui curatorem. Ibi, plus dico, ff. de procur. quæ autem debeat facere iste curator, vide Aret. Instit. de curat. in princ. in fine commenti, & per Alexand. cons. 80. col. fin. vers. successiuè, & cons. 163. vol. 5. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 256.

Adde Iacobi. in l. in ius vocari, nu. 7. ff. de in ius voc. & idem Afflic. in constit. edictorum, col. 8. ibi, tertio quæro de istis solemnibus. Ias. post Bart. in l. in illa stipulatione, nu. 16. ff. de verb. obligat. la prima. Cum. cons. 15. Quia paterna. Capic. io decis. 50.

Si pupillus habet tutorem præsentem vel absentem, non ualet datio curatoris ad litem.

Prouidendum est de curatore, etiam de pupillo non petenti, & in maiore infante.

Vide Gloss. in l. 1. in verbo, officio, C. qui pet. tuto. quę ita intelligit d. §. pupillus. sed Salic. in ead. l. 1. dicit, quod procedit quando est actor pupillus, & tunc non nisi petenti datur: quia nisi petat, non admittitur, sed quando conuenitur, tunc si petat datur: si non petet datur inuito. & ante Salicet. ita formauit Glos. in l. qui habet, §. si pupillus, in verbo, cogi. ff. de tutel.

Tutor non adimplens solennia habetur, ac si non esset tutor.

Vide decis. 262. in fi. & dec. 282. 207. 133. *Caran.*

Super Decis. 256.

Adde aliam decis. 262. vide Marant. in Specul. in 16. distinctio. vbi Capic. decis. 50. decis. supra 207. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 256.

In princ. Adde Paridem in tract. syndi. in verbo, vtrum iudex, col. 3. vers. & ideo aliàs consului ehar. 95. vide eundem infra in decisio. 262. & aduerte ad vnum, quòd in quantum hic in principio dicitur, quòd mater uidua egit contra tutorem pupilli pro dotibus &c. Quod in casu quò mater administrauit tutelam, quòd ex qua tenetur reddere rationem administrationis tutelæ, siue sit tutrix, siue non, quòd pro tali administratione omnia bona matris sunt obligata, vt notatur in l. pro officio, ff. de admin. tutor. & etiam dns ipsius matris pro tali obligatione potest retineri, ita nouissimè consuluit Socin. consil. 180. Diligenter puncti narratione. sequitur Dec. cons. 249. vlt. col.

Io ead. decis. num. 1. ibi, Item tunc iudex. Adde, quòd si minor compareat in iudicio sine curatore faciens eum iurare de non veniendo contra processum, & sententiam, nam si minor tunc iurat, valebit iudicium, & processus; & nota, quia est mirabilis cautela tradita per Iaso. in Auth. sacramenta puberum, C. si aduersus vend. per quam limitatur totus titulus Codicis. Qui legitimam non habent personam, & intellige prædictam cautelam, quando verba iuramenti sunt concepta in futurum, puta, quia minor iurauit non conuenire iudicio, & adde Petr. Girard. in sing. 66. & idem tenuit Ias. in l. 1. 3. col. vers. secundo limita, ff. si quis in ius uoca. non ierit. Sed pone, quòd clericus minor vigintiquinque annis agit pro debito, vel alia actione personali, vel reali cōtra laicum, iuxta capitulum si clericus, de foro competen. vtrum tali clerico ille iudex sæcularis corā quo agitur, posset dare curatorem ad litem, vel an sit dandus per iudicem ecclesiasticum, vide decis. Rot. 5. sub Rubr. de iudic. in vltimis, fol. 221. quæ incipit, Si clericus. & adde aliam similē decisionem Rot. nu. 207. in antiq. & intellige hoc sanè, vt declarat Dec. consil. 250. Dubitatur, col. penult. vers. quinto non obst. quod laicus iudex. *Marc. Ant. Pulu.*

In Decis. 257.

Miserabiles personæ habent ius eligendi forum, hoc verum si & quatenus erant de iurisdictione illius, idem tamen in ecclesia, immo non possunt ad loca remota conueniri, ita habetur in cap. quod decretum, char. 16. Ibi, quando fuit Vicarius Regis Caroli, incipit, quia nullus, char. 97. vide Lucam in l. nec ad diuersa, C. de silentia. lib. 11. col. 11. vbi format quæst. quādo concurrunt duo priuilegiati iuxta terminos huius decis. quis præferat, & ibi multa dicit quæ hic habētur, vide omnino ibi, quia pulchrè loquitur. Ibi, quòd istud quod dicitur, quòd miserabiles personæ præferuntur eligenti iudicem secundum ius commune, & Ita etiam tenet Soc. cons. 99. aliàs 19. in fine, in nouis. Vide quæ addidi in l. prima, C. quando imper. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 257.

Vide etiam constitut. statuimus, & ..... iusti cultores in 14. cum Gloss.

Extat cap. requi. incip. Quia nulla.

Sylua nuptia. lib. 6. nu. 44. fol. 579. in paruis.

Iudex electus debet esse iudex cōpetens conuenti.

Sylua nupt. vbi s. vers. item limita. Prosp. Caran.

Super

Super Decisio.257.

VIDE Ritum Magnæ Curiæ incip. Item quòd nullus priuilegiatus. *Hiero. de Martino.*

In Decis.257.

IN decis.257.num.1.ibi, Et miserabiles personę. Adde quæ sint miserabiles personæ? vide Felin.cap. significantibus, col.3.vers.quæ dicantur,num.6. de off.deleg.

In eod. num. ibi, Et exinde facta fuit declaratio. Adde, quòd ista declaratio incipit, quia nulla legis, char. 224.

In ead.decis.num.2.ibi,Sed illud cap. vide Felin. in dicto cap.cum sit generale, 1.colum.in fi. num.6. *Marc. Anton. Pulner.*

In Decis.258.

PENSIO domus habetur non obstãte peste, vide Cępol.cons.25.in fina. dubio, in ciuilibus, vide de remissione aliquid per Alexand.cons.30. 1.vol.ibi,quod consuetudo, & pactum, vide in decis.315. in fine. Nota, quod in ista decis. consideratur consuetudo ciuitatis, & sic de iure debetur remissio propter pestem. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 258.

ADDE hic Petr.de Rauen.in titu. de locat. col. pen.in fi.in st. Ripam in tract.de peste, fol.... versic. secundo dubitatur,& Corne.cons.128. Videtur primo,col.2.vers.præterea,vol.2.& Soc.consil.44.volum.1.In præsenti consultatione, & Aret.cons.139. quæ autem dicatur pestis, vide Igneum in repetit. l.contractus, col.32. ver.adde alium,ff.de reg.iur.& Petr.de Rauen.in suo aureo alphab.in ver.pestis, & nota quod quandocumque inquilinus non potest donum inhabitare propter pestem,vel aliud periculum, licèt liberetur a pensione secundum aliquos, per l.habitatores,ff.locar.tamẽ intelligitur dummodo renunciauerit domino, & dominus remiserit, ita Ioan.Baptista de Caccialup. in repetit. l.diem functo, quæst.4.aliàs 40.ff.de officio assess.quem refert & sequitur Parpal. in repetit. l. si quis nec causam, §.fin.in fi.ff.si cert.petat.& vide Cagnol.in d.l.diem functo, nume..... vbi multa notanda ad hoc, & Delphin. decis.630.& vide quæ scripsi infra decis. 365.ver.alij domini. ibi, quid de locatione ad longum tempus an sit facienda remissio propter sterilitatem? & an sit propriè locatio, vide Aret.cons.55. & an locatio ad longum tempus æquiparatur emphyteusi? vide eundem Aretin.cons.111.

An locator tempore pestis possit petere solutionem domus locatæ non obstante responsione locatarij dicentis se non teneri, quam non potuerunt habitare propter pestem? & de iure non tenetur, nisi per pactum fuerit aliter actum,quod etiam tempore pestis teneatur soluere. *Prosp. Carauita.*

In Decis.258.

IN princ. Adde Rip.in tract.de peste,par.1.versic.secũdo dubitator, an colono,& inquilino, fol.5. notabiliter decidentem hanc quæst.quod debet fieri remissio pensionis, allegat Calder.cons.5. sub rubr. de locar. Socin.consi.44. In præsenti consultatione, lib.1. vbi dicit,quòd sæpius ita vidit consultum per clarissimos viros, & ita etiam consuluit Franciscus de Aret.cons.139. quia cõsultatio, & istam affirmat esse communem opinionem. Dicit etiam Ripa in loco præallegato,an inquilino,qui non denunciauit locatori uelle recedere propter pestem, sit etiam facienda remissio, vbi decidit,quòd conductor ad euitandum omnia subterfugia, & omnẽ exceptionem debet offerre claues,& denunciare velle recedere. Et addit etiam ibi,quid si vno mense tantum pestis uiguit, an etiam pro vno mense inquilino sit facienda remissio; Et an pestis præster iustam causam colono, vel inquilino recedendi à cultura agrorum, & domo conducta,ibidem, in 1.p.vers.quatto præstat colono, fol.4.

In ead.decis. num.2. ibi, Consuetudo & pactum parem vim habet. Adde eundem in prælud.constit. Regni, q.11. *Marc. Ant. Pulner.*

In Decis.259.

SECVNDVS creditor habet ius offerendi primo possidẽti,nisi illi ipsi offeratur. Ibi, aduerte,quòd si prior creditor fuit absolutus, & quia secundus non soluit,vel actualiter obtulit, tunc non poterit aliter agere secundus offerendo, Bald.in consi.50. Secundus creditor, volum.5.& 182.omnino,incip. Præmittendum,vol.1. vbi tenet, quòd secundus creditor possit offerre primo cui fuit res in solutum data, & ibi ponit infra quantum tempus habeat locum oblatio,& quando dominium reuocabiliter quæsitum sit extincta hypotheca, vide plures quæst. per Moder.in tract.de pignor. char.4. per totam illam q.princ. vide Deci. cons.446. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 259.

ADDE Bald.cons.84.vol.3.Præmittendum est. vbi hoc dicit in terminis ibi, & in tantum est hoc verum. Adde Grammaticum decisio.51. num.7. vbi idem tenet.

Si fundus est obligatus duobus, secundus creditor poterit offerre pecuniam primo, vel primus secundo, de qua tenebatur debitor, vide Dec. per totum. *Prosper Carauita.*

Super Decis.259.

ADDE decis. supra 182. & 16. *Hieronymus de Martino.*

In Decis.259.

IN principio. An ille cui secundo loco fuit obligatus fundus, possit offerre debitum primo creditori, ita quòd ipse primus creditor teneatur tradere fundum huic secundo, & ad materiam istius iuris offerendi, vide omnino Ioannem Pet. de Ferrar. in sua practica, in forma respo. libel. in act. hypot. in ver. satisfacere debito; adde eundem supra decisio.16. versicu. quæritur modò, & 199. Grammat. decisio.51. Ioan. Iacob.de Ligorio. *Mar. Anton. Pulnerinus.*

In Deci-

In Decis. 260.

VLIER vioens iure Longobardo non potest sine munualdo testari, vide an maritus sit legitimus manualdus vxoris, & multa pulchra de hoc iure Longobar. per Lucam de Penna in l. quicumque, de re militari, lib. 12. dominus meus pro ista decis. adducebat legem verba, ff. de verbo. signific. ibi, se oon extendunt ad ius testandi, nec obstat, quod prohibitus alienare prohibetor & testari, l. peto, §. fratre, de leg. 2. nam dicebat, quod illa regula procedit quando præiudicaret tertio, vt pota alijs de fam. & quod mulier non possit contrahere sine munualdo nõ inductom fuit in tertij preiudicium, sed oe ipsa deciperetur, & incideret in damnum per ipsius fragilitatem, quæ ratio cessat in vltimis volontatibus, sed certè patet, quia tractatur de præiudicio mariti, vt hic dicitur, & ratio fragilitatis potius est in testamentis, quàm io contractibus, vt declarat hic Innoc. in quibus daretur mulieri restitutio si deciperetur, vt habetur in constit. Regni obscuritatem, quæ non ita in testamento conceditur, sed certè posset dici quod ista mulier poterit testari, quia cum sit domina suæ dotis, l. licet, §. vtrum dominur, non prohibetur de suo disponere, l. 2. præterea, stante statuto qood non possit alienare sine manualdo, & tenendo quod nollo modo possit eo adi statutum, vt tenet Afflic. eo quia loquitur prohibitiuè, sequeretor quod si manualdus aliquo modo recusaret, quod ista non potuisset testari, quod tamen falsum est, vt tenet Barto. in l. sicut dotem, §. eo autem tempore, ff. soluto matrim. firmat Ias. in l. 1. col. 8. C. qui admitti. ideo forsan non est peccatum dicere, quod si mulier fuerit testata sine munualdo, & rectè, ita qood nulla deceptio oriatur, qood tunc valeat testamentum, quia satis suum commodom versatur vt saltem sua volontas impleatur, l. fin. ff. de vsu & habit. & monualdus non dissentisset etiam si presens fuisset, & sic cum non tractet de damno, sed potios de commodo bene valeret, vt comulat Ias. in l. is cui bonis, 1. notab. ff. de verbor. oblig. si verò aliqua deceptio imminerer, tunc quia eadem intentio statuti in decepto noo tenet testamentum, vt d. l. vnquam, ad hoc propositum allegat Ias. in Auth. sacramenta puberum, C. si aduer. vend. col. 15. ver. tertio limita ex aduerso, & seqoitur Alex. in l. si vnus, §. pactus, vbi Ias. col. 9. ff. de pactis, vbi dilatat fimbrias, vide omnino Corn. cons. suo 259. vol. 4. ibi, mulier noo potest contrahere sine, sed an valeat contractus factus? Lucas in l. fin. col. 3. in fi. C. de prædijs curialium, lib. 10. tenet quod sic. ibi, in ver. item appellatione contractus, idem firmat Lucas in pulchra quæst. io l. mediterraniee, C. de anno. trib. lib. 10. ibi, in cuius fauorẽ hoc fuit introductum, vt voluit glos. in l. 1. C. ne fideiuss. dotiom dentur, vide istam glos. relatam in l. sed & si quis, §. quæsitũ, ff. si quis cautio. vbi multa dicit Ias. Barba. sequitur in consil. 63. col. 2. vol. 1. Bald. cons. 128. col. 11. in nouis, tenet quod immo valideturio ramento, & ista est communis, vt per Alexao. in l. si constante, §. quoties, ff. sol. matrim. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 160.

ADDE ad istam decis. Cot. in suis memor. in ver. statutum quod vxor, vbi vide quia nota. loquitur, & Petr. Consent. in cap. quoniam esse, no. 7. in fine, de præscript. & ao valeat contractus factus per mulierem sine consensu munualdi si fuit interpositum iuramentum? Luc. de Pen. tenet qood sic, in l. fin. col. 3. in fine, C. de præd. decor. lib. 10. vbi latissimè, & an maritus sit legitimus munualdus vxoris? multa pulchra de hoc iur. Longob. per Lucam de Pen. io l. quicumque, C. de re milita. lib. 12. Ad id autem quod dixi valere contractum mulieris cum iuramẽto, etiam sine monualdo, vide Corne. cons. 152. volum. 4. vbi multa pulchra possunt ad hanc materiam accommodari, & cons. 35. & seqnent. vol. 3. & Ias. in Authent. sacramenta puberum, col. 2. & seq. C. si aduers. venditionem, & Fulgos. cons. 219. in medio, columm. 4. & adde in hac materia, quod si minor contrahit cum iuramento non seruata solennitate statuti an obligetur? & an intelligetur renunciasse beneficio restitutionis io integrum? dic quod sic, Alex. cons. 27. vol. 1. & consil. 222. vol. 2. per totum, & an minor possit renunciare statutis & legibus inducensibus solennitatem? vide per eundem Alexan. coosil. 99. vol. 4. vbi successiuè, & an mulier possit remittere? communis opin. est, quod obligatur cum iuramento siue munualdo, Cotta in ver. iuramenti religio, & text. in l. velles necne, C. de reuocand. donat. vbi mulier potest donare sine præsentia sui uiri, ex quo infertur, quod de iure communi non requiritur licentia uiri in contractu mulieris, vt ibi per Paul. de Cast. num. 4. & seqnitur Dec. cons. 361. col. 5. vol. 2. & vide omnino Corn. cons. 259. stante statuto quod molieres, & Ias. in l. 1. §. fuit quæsitum, col. 1. no, 20. ff. ad Trebellian. & Corne. cons. 242. in prioc. vol. 4. & vide Goliel. in repet. cap. Raynuntius, in glos. & vxoris, nom. 778. de testam. ibi, rationem diuersitatis, vide Calcan. cons. 74. in littera C. col. 6. qui tenet contra. ibi, duo vel tres tenent, Cot. in ver. presentia redditionis rationum remissio generalis non est permissa pupillæ, quia est quędam donatio, quæ sibi non permittitur, Paul. de Cast. cons. 362. 1. vol. ver. sed atte, & in hac materia vide Paul. de Cast. in l. si cum dotem, ff. soluto matrim. vbi tenet quod valet statutom grauans mulierem quod oon possit testari sine consensu propioqnorum, & io fortioribus terminis consulunt Ang. cons. 80. & Dec. cons. 455. volum. 3. vbi plenè quòd valet statutum, quòd mulier nec pro anima possit testari sioe consensu propinquorum, & Alexand. cons. 125. vol. 1. vbi ponit de statoto prohibente donationem, an habeat locum si interueniat iuramentum, & cons. 29. col. 3. & 4. volum. 3. & cons. 58. vol. 3. pen. col. & cons. 53. vol. 3. col. 5. & 6. aduerte tamen, quod ista decis. ooo habet locom si mulier contrahat cum patre, quia tunc non requiritur munualdus; nec etiam si fortè mulier non haberet patrem, neque maritum, Arno. Soliloquorum, 15. 16. & 17. & si contrahit cum propinquo, debet alius adhiberi. ibi, item appellatione contractus, vide plenè per Ias. in l. quæ de legato, columm. 3. ff. de leg. 1. vbi dixit contrarium, & Luc. da Pen. in l. mediterraneæ, C. de anno. & trib. lib. 10. & videtur

videtur contra text.expressum, in l.verba contraacrunt, ff.de verb.signif. ibi respondetur, quòd ex quo, adde quod communis opinio est contra Afflict. hic, quod iuramento non confirmatur renunciatio nulla ex defectu munualdi; quia verbis prohibitiuis loquitur, ita tenet Papien. in forma libelli super restitutione in integrum, ver.tunc iurauit,num.11.& vide Arno.singul.59.vbi tenet,quod iuramentum firmat. ibi, præterea quando lea,adde quod stante ista decis.pro vera non haberet locum,vbi vltima voluntas vel contractus fieret ad pias causas. Corne.consil.259 in littera D.vol.4. & cons.131.In hac.in littera C.& sequent. vbi dat intellectum ad statutum dicens,quod mulier non possit contrahere sine consensu propinquorum,& vide Bald.in l.1.C.qui admitt. vbi statutum requirens pro forma consensum propinquorum in contractu minoris, etiam pacto contrahentium tolli non potest.& Barb.in capit.super litteris, num.169.de rescript. ibi, & his rationibus, adde Ange.in §.prouinciarum, in Auth. vt factæ nou. constit.vbi tenet hanc decisionem,ego verò dubito de ea, per ea quæ voluit Ias. post alios, in l.si frater, C.qui testam.face.poss. vbi adultus potest facere testamentum sine curatore, & si contradicat, licet contrahere non posset sine curatore, si eum habeat;ratio quia adultus datur viuo, & adde quę voluit Iason in l.quæ delegato,num.38.ff.de leg.1.

Nota dubium appellatione contractus venit testamentum, & mulier nō potest contrahere sine pro curatore munualdo; ergo sequitur, quod non potest facere testamentum sine dicto munualdo. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 260.

NVNQVID mulier sicut prohibetur contrahere sine munualdo prohibeatur etiã testari, vide Ias. in l.stipulatio hoc modo concepta, in princ. de verbot.obligat. num.9. addc Dec. cons.23. *Hieron. de Martino.*

In Decis.260.

IN princ. Adde quid si mulier viuens iure Longobard. rem suam alienauit sine munualdi consensu, & iurauit non contrauenire, verum non obstante tali iuramento, possit reuocare venditionem, vide Luc.de Pen. l.curiales, col.3. versic.pręteremissorum gratia,lib.10.multum latè,& diffusè examinantem, & adde quod vbi mulier viuit in Regno iure Longobardo, quo casu non potest contrahere sine munualdo, intelligitur de contractibus damnosis, non de vtilibus, per text. l.neque, C.de committ. stipul. quem reputat tenendum menti ibi Bal.ad statuta de contractibus mulierum,quod non valeant sine præsentia propinquorum, dicit quod intelligitur de damnosis, non de vtilibus, sed quæritur, stante dispositione prædicti iuris Longobard. an possit adire hæreditatem si est sine onere,absque interuentu munualdi? vide Ange. & Imo. & moder. in l.mutum, ff.de acquir.hæred. successiuè quæritur, an munualdus citatus ad præstandum consensum requisitum in contractu mulieris,possit consentire per procuratorem, vide Bald.l.1.col.vlt.C.qui admitt.Ang.l.Titius,ff.quib.mod.pign.vel hypoth.solui.Imo.c.consuetudinis,de consuet.Abb,cap.cum paratus,de appel. & vtrum mulier viuens iure Longobardo, possit se dotare absque manualdo, Soc.cons.80. incip. Pręsens consultatio.in 4.volum.vbi concludit quod sic, ratio qua potissimè mouetur est, quia statuta laicorum sicut nō possunt disponere circa matrimonia similiter non possunt disponere circa dotes,& de ista lege Lōgobarda,vide Bal.l.si in uita, C.de nupt. & Auth.dos data, C.de donat.ante nupt.Felin.cap. translato,col.1.vers.ad cognoscendum, de const.& cap.ex parte,col.21.vers.& de lege Longobarda,nume.60.de rescript.

In eadem decis.num.5. ibi, Sed de iure Longobardo, Adde vt tenet glos. Institut.de S.C.Tertull, in princ,in ver.parentis.

In eadem decis.num.6.ibi, Appellatione contractus. Vide glos.constit.instrumentorum robur,ver. quæ in contractu.

In ead.decis.in fi. munualdus quis dicatur, glos. const.minoribus,in ver.minor.tener,quam vide omnino,vbi videtur appellare munualdum curatorem. *Marc. Anton. Puls.*

In Decis. 261.

A DECRETO affirmatiuo appellatur, non tamē retardatur executio, vide in decis. 360.vide Lucam in l.2.C.de excus.munerum, lib.10. vide Capic. decis.144. omnino, *Ioan. Angel.Pisan.*

Decisio 261.

DECRETA in quibus non retardatur exequutio præstita cautione de restituenda exequutione. *Prosp. Carau.*

Super Decis.261.

ADDE aliam decis. supra 79. *Hieron. de Mart.*

In Decis.262.

PROCESSVS dicitur nullus si citatur infans, quod ipse compareat quando pater dedit administrationem tutori,non requiritur decretum iudicis, vide latè Fabrum Instit.de auth.tut.& melius in §.item mitti. Inst.de curat. ibi, ille qui est infans, vt legitimæ infans citatus vt contumax, adde etiam quod fauore minoris ætatis quilibet etiam non defensor facit qui cōparauit, & non fuit repulsus, facit quod minor contumax non censeatur, ita Alex.cons. 30.in fine, vol.2.ibi,& sic nulliter, adde quod Bald.voluit in l.cum minores, C.si aduer. rē iudi,in fine, quod si minor à principio fuit citatus,& fuisset contestatus litem,licèt in alijs actibus interuenerit curator, tamen sententia semper erit nulla,sequitur Bologn. consil.32. seu 37. col.7. circa finem.ibi,tertio ille procurator quando sententia lata contra minorem carente curatore valeat, per Ias.consil.91.vol.3. & per Ruin.cons.36.vol.2. ibi, vt consuluit Soc.consil. Adde pater dedit licentiam alienandi rem pro debito non requiritur decretum, vt in decis.285.sed pone, quod factus est processus cum curatore dato in testamento, non tamen confirmato per iudicem,an valeat, Alexan.cons.30. col.pen.ver.vltimo puto, vol.3.tenet quod non. ibi,

non

non posse dissolui, meminit Dec. cons. 549. in fine. De ista decis. meminit Dec. cons. 549. vol. 4. & vide supra decis. 256. & ibi addita per eundem. *Ioann. Ange. Pisanellus.*

Decisio 262.

ADDE ad materiam huius decis. Roman. in l. si ex legati causa, num. 18. ff. de verb. oblig. & Afflic. in cap. 1. col. 1. vers. vltimo tangit. de militia vasalli, qui contumax est, vbi multa dicit ad materiam, & maximè de illa quæstione. Quid si infans citatus est, & pro eo comparet tutor, & apud acta ante litem contestatam constituit procuratorem, qui defendit: & postea infans obijcit, quòd citatio est nulla. ibi, & in tantum hoc est verum, in fans citatus non efficitur contumax. Et adde, quòd fauore minoris quilibet etiam non legitimus defensor, qui comparuit, & non fuit repulsus, facit quòd minor non sit contumax, vt per Alexand. cons. 3. in fin. 2. vol. & Abb. consi. 29. num. 5. part. 2. vbi multa ad materiam, & ibi, an pupillus possit citari. & per eundem Abbat. consi. 53. ead. part. & nota, quòd absente curatore agentes, si aguntin iudicio dabitur curator à iudice cotam quo iudicium agitur. ibi, tertio ille procurator. & istud decretum requiritur in constitutione actoris est necessariū in ipso actu constitutionis actoris. Paul. de Cast. in l. actor, ff. rem rat. habe. pro quo facit dictum Bald. in l. 22. C. de bon. quæ liber. quod quando decretum requiritur vt actus confirmetur, non potest subsequi. Sed quid si iudex promisit, an procedat hæc decis. etiam eo præsente? Aret. in §. alia autem, num. 10. Instit. de donat. Et an ista promissio operetur decretum? dic quòd non. Quia iura volunt, quòd quando tutor constituit actorem, interponatur decretum. & ita tenet idem Afflict. in dicto cap. 1. col. 9. de militia vasalli. Tutor ante litem contestatam non potest constituere procuratorem, l. neque, C. de procur. tamen si constituit ualet ut actor. arg. l. per Seuerinam, §. conditionum, ff. de condit. & demonstr. Bald. in sua Margar. in verb. tutor, nu. 20. fol. 99. Paul. de Cast. cons. 414. col. 2. vol. 2. & Corne. consi. 164. vol. 4. per totum. & Moder. Venus. in l. si actor, num. 3. de procurat. Soci. cons. 255. col. 2. ver. primo. Quia cum procurator. vol. 2. & Decis. Cappel. 43. ibi, in contrarium dicebatur. vide Ias. in l. nemo potest, num. 51. ff. de leg. 1. vbi pulchrè. si inuentori remissa est confectio inuentarij, an teneatur illud conficere? & Dec. cons. 418. nu. 13. & 22. Paul. de Cast. cons. 353. Postquam iste tutor. vol. 2. in impressione Venetię. Bertrand. cons. 334. num. 1. vol. 1. licèt contrarium teneat Aretin. in §. præterea, lo 2, Institut. de except. num. 39. de quo fecit mentionem latè Ioan. in tract. de atte testandi, in tit. 7. caut. 3. & ad satiritatem, vide Dec. cons. 178. vbi plenissimè. ibi, Domini de Consilio. & ibi, Dominus Ant. hanc viam. vide Dec. cons. 549. num. 1. vol. 3. vbi de hac cautela, & de materia istius decisionis.

Quando datur curator infanti, qui non potest petere curatorem sibi dari, processus agitatus est nullus, quia illa ætas quicquid vidit ignorat, & curator datur petenti. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 262.

DE materia huius decis. vide Roman. in l. ex legati causa, num. 18. de verb. oblig. Iacobi. in l. in ius vocati, num. 7. ff. de in ius vocan. & Matth. in cap. 1. col. 1. ibi, vlumo tangitur qualiter sit citandus in tit. de milite vasallo qui contu. est. Abb. cons. 43. & 29. nu. 5. Alex. cons. 3. in fi. vol. 2. Vers. Domini de Consilio. Adde, si actor vult constituere actorem requiritur decretum, vt hic: sed nos quòd vim refert an ex interuallo interponatur decretū, & non statim quan do actor cōstituitur, vt voluit Paul. in l. actor, ff. rem ratam hab. Sed quid si iudex permisit agere procuratorem constitutum à tutore sine decreto: an pro hoc videtur eum confirmare Matth. in cap. 1. col. 9. de mil. vas. qui contum. est. Quid autem si tutor præsente iudice constituit procuratorē vel actorem, an, pro hoc videatur iudex interponere decretum? quòd non, quia sola patientia non sufficit, vbi decretū est necessarium, Aret. in §. aliæ autem, num. 10. Instit. de donat. Hippol. in l. de minore, ff. de quæst. vbi de minore conuento non dato curatore. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 262.

IN princ. ibi, Sed non adimpleuit solennia. Vide eundem I. decisio. 256. & adde quòd sententia lata contra minorem sine curatore, est nulla, vide infra decis. 283. vers. tertia nullitas.

In ead. decis. num. 3. ibi, Sed in hoc cadit. Contra hoc videtur facere, quòd dicit idem auctor supra decis. 2. vers. nam si forma. *Marc. Ant. Pulu.*

In Decis. 263.

QVANDO constat iuramentum per vim & metū extortum, non requiritur absolutio, secus si non constat, vide infra in decis. 393. Ibi, per vim & metum, istam opin. cōmunem dicit Soc. consi. 389. col. in nouis, & inducit Alex. cons. 17. in fi. prime col. vol. 3. Ibi, fuerunt opiniones, quòd iuramentum per vim & metum non validat contractum, Alex. cons. 21. col. 4. vers. vtetiā ast, vol. 3. vide quæ scripsi ad Bart. in l. fin. C. de non num. pec. & unde ibi Bald. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 263.

IBI, dicebat Dominus Antu. vide Pet. de Anch. cons. 382. & Capr. consi. 29. in fine.

Iuramentum mulieris exactum per vim & metum mariti est ipso iure nullum, & non obligat constito de vi & metu. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 263.

ADDE aliam decis. supra 246. An vniuersitas dicatur periura si non petat absolutionē à iuramento. Bald. in l. generaliter, C. de reb. cred. *Hier. de Mart.*

In Decisio. 263.

IN princ. Vide eundem infra in decis. 322. 2. col. vers. fuit ergo votatum. & adde unum quòd est singularissimum, quòd plus creditur duobus testib. deponentibus de metu, quàm mille deponentibus de spontanea uoluntate, quia primi deponunt de actu visibili, alij de mentali, & præsumptio, dictum est famosum, & solenne Innoc. c. super eo, de renunciat. quod refert, & sequitur Bal. cons. schismatis, 10. col. Ias. l. sed & si quis, §. quæsitum, col. 3. vers. secundo principaliter, nu. 11. ff. si quis caut. & adde, an si iuramen-

ramentum est præstitum præcedēte metu, qui possit cadere in constantem virum, sit ipso iure nullum, an requiratur absolutio, vide Fel.c. præterea, col. pen. in princ. vers. & declara primo, de sponsal. & in cap. 2. col. 1. vers. ad primum, de iureiur. Guid. Pap. consi. 275. in fi. & Matth. supra decis. 246. *M. Ant. Puln.*

In Decis. 264.

Actans habere ius, & monitus à iudice non comparuit, imponitur silentiū ei, et quis dicatur reus, et quis actor, in hac materia vide j. decis. 268. Adde, quod si quis dicit me debitorem suum possum impetrare à iudice vt citetur ad demonstrandum me esse debitorem, vel quod imponatur ei silentium, ita Lucas in l. si compatitor, vbi multa, colum. 6. lib. 12. de cohortalibus, dat tamen cautelam, vt citatus compareat, & dicat se nulle, vel non posse tunc proponere ius suum, & protestetur, quod si prosequi contigerit ius suum saluum sit, & nullum per ipsius processum præiudicium ei fiat, vide omnino & vide melius examinatā quæst. per decis. Capicij 205. & quæ posuit Ange. in §. præiudiciales, nume. 7. Insti. de actio. ibi, & maritus, vide quæ scripsi in decis. 359. ad materiam huius decis. adde cautelam vt sufficiat prima monitio, & primus terminus quam ponit ipsemet Ang. in d. §. si quis aotē, sequitur Cępol. in suis caut. 241. vide Ias. in l. rem quæ nobis, in fine, de acquir. possess. ibi, sed dat non iurat, idem dicit Iacobin. in tract. feudo. in vers. qui quidem, col. 4. ibi, arg. capit. licet, in fine, vide Iacobin. in tract. de roidis, in fine, ibi, nisi expressè dicta fiot, videtext. vbi iste author notat in constit. Regni si aliquis Baro, & Loffrc. in paraphrasi, chat. 91. col. 3. in princ. assensus non exseditur ad titulatos, vide quæ addidi ad Bart. in l. diffamari, hic allegata, & latius in l. & si cōtendat, ff. de fideiuss. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 264.

Adde hic Cor. in suis memor. in ver. iudex potest statuere vbi de materia.

Si quis se iactauerit in re tua habere actionem, poterit cogi, & compelli ad agendum contra te, aliàs quod sibi imponatur perpetuum silentium, & nota quod debet citari semel, & bis ad abundantiorem cautelam. *Prosp. Caran.*

Super Decisio. 264.

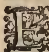
Adde aliam decis. infra 268. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 264.

In princ. Vide eundem infra 268. in alia causa; & Petr. Rauen. in suo alphab. fol. 69 §. iudex, vbi dicit circa materiam, l. diffamari, quod iudex nunquā potest perpetuum silentium imponere nisi primo illi tali fuerit facta bona monitio per iudicē de qua in actis appareat, & ad declarationem, etiam vide Aret. de excep. in princ. 18. col. in fi.

In eadem decis. num. 3. ibi, Sed de iure. De veritate dicti Ange. in locis hic allega. Vide omnino Ias. l. 2. col. 4. vers. & ex hoc, C. de eden. *Marc. Anton. Pulucrinus.*

In Decis. 265. vide in superiori charta.

Go non vidi hoc deduci in dubium, & credo quod ista opinio ita simpliciter non sit vera, nam si Comes faciendo mentionem prout Comes tenens feudum illud vendit, & pro eius euictione omnia bona feudalia, quod tūc postquam vt Comes contraxit quod veniant titulata, nam propter narrationem huius qualitatis dispositio alteratur, vt per Bald. cons. 359. super eo. vol. 2. ibi, & in contractibus, vol. 1. per Anchar. cons. 327. ibi, & primo ex verbis, & faciunt ea quæ scripsi in seq. charta de vasallo cum Titio contra dominum vel patrem quod videatur data licentia si postea erat facta mentio quod erat vasallus, vel filius, benè tamē fateor quod in actu exequēdi si commodè fieri posset super alijs feudis, quod non est capiendum feudum dignitatis, nam arbitrium creditoria debet esse discretum, l. creditoris, de distr. pign. ff. & l. quamdiu, C. eo. & potest induci quod legitimatus ad feuda nō intelligitur habilitatus ad feuda dignitatum, vt per Ancb. cōs. 308. & per Bald. in l. generaliter, §. fina. C. de iostit. & subst. ibi, vt Andr. cap. 1. vide omnino Iacob. in tract. feudo. ver. quisquis est, col. 4. ver. esse ergo. ibi, quia dominus vocabit in ius vasallum suum, sed pone quod vasallus dedit supplimentum contra dominum petita venia, & iudex decreuit esse intimandam domino, an per hoc dicatur concessa venia, vide Anto. de Alexan. in l. qui in potestate, C. de in ius voca. vbi tenet quod sic, idē tenet in l. quāuis, ff. de in ius voc. reprehen. dictum. Bal. videtu Aretio. cons. 117. & Soc. in tract. de cit. in secundo art. quæst. 26. ver. octauo quæro, & Aret. in §. pęnales, Inst. de actio. col. 1. ver. in ea. col. ibi in l. quamuis, Inst. de actio. sed in contrarium facit, quia vbi requiritur licentia superioris illa debet præstari verbis expressis non tacitis, vt per Innoc. in cap. si Abbas, de electio. sed consensus iudicis requiritur pro licentia, ergo &c. & est quod debeat præcedère, ergo per licentiam notatur in l. si quis mihi bona, § iussum, ff. de acqoir. hæred. item quando ille qui habet officiū publicum debet præstare assensum, tunc consensus capitur pro auctoritate, Bald. in l. fin. §. necessitatem, C. de bonis quæ liber. sed authoritas debet præstari verbis expressis, & nō tacitis, vt habetur in l. etiam, de auth. tuto. ff. & per Aretin. in § tutor autem, Inst. de auth. tuto. vide Capic. decis. 56. ibi, quia vasallus iurat seruire domino, vide hæc omnia per Iacobin. in tract. feud. in ver. qui quidem, col. 4. cum sequen. Ibi, suo patruo, & dominus tenetur inoestituram facere, vt per Andr. cap. 1. col. fin. per quos fiat inuestitura, aliàs priuatur feudi proprietate, & ibi per eundem cap. 1. §. fin. quo tempore miles, & in cap. 1. qualiter dominus feodo priuetur. ibi, sunt subiecti regulariter, vide Andr. cap. 1. §. sed nec est alia, col. 5. ver. quid si Comes, quę sit prima causa. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 265.

Iat, vndecima fallentia est &c. Adde quod idē est in emphyteuta, qui si vult uendere suas meliorationes non potest irrequisito domino, & si alienat cadit de iure suo, l. fin. C. de iure emphyt. Dominus tamen

tamen directus potest ius suum directum alienare, & non tenetur denunciare emphyteutæ, & sic non seruatur hoc casu equitas, vt notat Salicet. in d. l. fur. & ratio est, quia decretum dominium non subalternatur vtili, nec superiorem cognoscit, nec causam dominus habet ab emphyteuta, & ideo sine eo liberè potest cui vult alienare, & not. etiam Felin. in capit. dilecti, ver. hominibus inuitis, num. 9. de maior. & obedient. & Ias. in d. l. fin. col. 6. ver. iuxta istum text. & Barb. in cap. quæ in ecclesiarum, num. 45. de constitut. & ex istis patet, quod quoad assensum, par est conditio rei feudalis & emphyteuticæ, cum in vtraque requiratur, est tamen differentia quo ad hoc, quia vtile dominium est alienabile, nisi dominus nō voluerit illud pro tanto precio, quod reperitur ab alijs, & in hoc requiritur eius voluntas, d. l. 1. C. de iu. emphy. sed vtile dominium rei feudalis est inalienabile sine domini voluntate, vt notat Neapodan. in consuet. In bonis, in glos. sed in bonis feudalibus.

Mod. Par. in consuet. Paris. §. 2. glos. 4. num. 24.

Mod. Par. vbi supra num. 23. tenet contrarium.

Rationem vide per Mod. Par. vbi supra num. 17.

Feudum aliud est titulatum, aliud non titulatum est, vt feudum Ducatus, Comitatus, Marchionatus, & cætera. Non titulatum vt feudum quaternatum, antiquum, seu nouum.

Mod. Par. vbi supra num. 19. & iura obuenientia secundum eum applicabuntur vasallo.

Dominus adulterans vxorem seu filiam vasalli non potest occidi.

Hoc idem Paris. in tract. synd. in ver. officialis, §. quia dicitur, num. 4. & post eum Boer. decis. 317. 2. vol. num. 6. vbi idem dicunt, quod dominus a vasallo non potest occidi, licèt vasallus a domino sic, vt hic dicit Afflict. quod tamen limitat non procedere quando ista vxor, soror, vel neptis domini erat meretrix, quia isto casu non tenentur vasalli, nec feudo priuantur, & per consequens nec possent occidi, si in actu venereo inueniantur, prout de priuatione feudi tenet Boer. præalleg. decis. num. 14. allegat Ripam in l. fin. C. de reuoc. donat. num. 49. sed Isern. in cap. 1. §. 1. quib. mod. feud. amitt. & Curt. in 4. parte feu. in secunda causa priuationis feudi. ver. tertio tenent contrarium, sed Ripa respondet eorum dictum procedere, quando non erat notum domino, sed quando erat notum quod vxor, filia, vel soror meretricabantur, quia patiēdo videbatur quodammodo ipsarum leno, non priuarentur feudo vasalli.

Ibi, his præmissis, de ista materia vide ad quæ tenetur vasallus, siue homo meus, vide Iacobinum in tract. de homicid. & Præpos. in præludio feudor. & adde, quod propter quælibet seruitia personalia etiā minima, ad quæ tenetur vasallus debent redire vasalli ad terras dominorum suorum, vnde recesserunt infra tres menses a die requisitionis, & si nolunt, coguntur, vt in constitut. Regni, quisquis, & vide ibi Andr. quia multa notab. dicit, & Luc. de Pen. in l. 1. C. de agric. & censit. vbi facit mentionem de cap. Papæ Honorij, lib. 11. Immo tales vasalli possunt vocari homines nostri, & sunt sicut serui, & lex appellat seruos homines nostros, l. si fundum, §. si seruum tuum, id est hominem tuum, ff. si cert. pet.

Ibi, & ideo. adde Gram. decis. 801. vbi idem tenet.

Sed hoc non procedit sine distinctione, secundum glos. in capit. 1. § fin. de cap. qui cur. vendi. de quo latè Mod. Paris. in consuet. Paris. §. 1. glos. 5. nume. 3. & 9.

Ibi, octauo ver. sed in Regno, adde quod hoc idē est in iure communi, per l. iubemus, §. sanè, & ibi Doct. C. de sacros. eccles. & l. quemadmodum, C. de agric. & censit. lib. 11. ad quod vide etiam Salicet. in l. fin. col. fin. C. ad Maced. vbi filius, qui sine patris licentia non potest se obligare, reuocat contractum ante interpositum patris consensum, licèt ibi Salicet. nihil alleget, & vide Paul. de Cast. consil. 439. Quantum ad primum, vol. 2. ibi, octauo, ver. nec tenetur. Adde quod Princeps sine iusta causa non potest denegare assensum volenti contrahere de feudo, aliàs facit ei iniur. & licèt assensus sit gratia, tamen si sine causa denegatur fit iniuria, sicut in simili postulatio est gratia, & si non admittitur sine causa fit iniuria, §. bene, lo vltimo, de postula. prælat. & gratia quāquam est debita, si subest illi iusta causa faciendi eam, vt notat glos. 1. quæst. 7. & Abb. in cap. bone, lo primo, de postula. prælat. sed an erit iusta causa denegandi assensum, si facta sit alienatio in duos vel tres, vbi alienans erat solus? fuit determinatum quod non, sicut non est iusta causa denegandi confirmationem pluribus filijs, ex quo sunt plures filij, quia ista successio est per necessitatem, et idem dicendum est, si ab vno fuit facta alienatio in plures, quia valet, cum potius dicatur in augmentum feudi, & domini, ex quo plures habet vasallos, sicut etiam plures possunt esse domini eiusdem feudi, cum ad paria iudicentur, cap. 1. in fine, de forma fidelitatis, aduerte tamen ad id, quod dixi, quod dominus non potest denegare assensum, sed tenetur, nisi habeat iustam causam denegandi assensum, quia hoc est verum, quando feudum fuit datum cum potestate alienādi interueniente assensu domini, tunc enim per illa verba interueniente, dominus cogitur assentire, nisi habeat iustam causam denegandi, vt dicit Afflict. in §. feudum ea lege, cap. 1. si de feud. defunct. conte. sit, nam de iure quando venditur cum potestate alienandi inhæret hoc, scilicet cum assensu domini, ideo vt expressio aliquid operetur, iuxta l. si quando, ff. de leg. 1. per illa verba, dominus cogitur consentire, nisi habeat iustam causam denegandi, secus quando non sunt illa verba; quia tunc subintelligitur assensus, non tamen quòd cogatur dominus; & quando dominus cogitur consentire, debet taliter consentire, vt consensus valeat, secundum Ange. in l. initium, ff. de seruit. vrban. præd. & ibi etiam Florian. & si dicta verba, quæ dixi non importarent potestatem nun valerent, quia essent conformia iuri communi, l. sicut, §. apud, vbi Bart. ff. si seruit. vend.

Sed obstant duo, primo dictum Speculatoris, §. nunc aliqua, col 94. de locat. vbi dicit, quòd si dominus directus fecit pactum cum emphyteuta, quod possit rem illam alienare intelligitur, secundum naturam, contractum videlicet ipso requisito, quia pactum potius debet censeri superfluum, quàm contrarium iuri communi, vt not. Bald. in l. 1. C. de pact. pigno. & Floria. in l. si stipulatus, per illum tex. ff. de

vsur. Sed responde duobus modis: Primo, quod non facit contra prædicta, quia ego fateor, quòd consensus domini debet requiri, prout etiam est de iure cõmuni. Tamen vt illa verba aliquid operentur domi nus tenetur consentire. Secundo illud dictum Speculatoris non tenetur, ita simpliciter per Imol. in c. potuit, col. 48. locat. Hac ratione, quia si consensus domini requireretur in alienatione, illud pactum nihil operaretur, & idem dicit Salic. in l. 3. C. de iure emphyt. & idem Imol. in l. dotalem, ff. soluto matrim, vbi etiam Paul. de Cast. & Roman. in sing.... in ver, emphyteuta. Ideo dicit Imol. quòd immo dictum pactum aliquid operabitur, & quod possit alienari sine consensu domini: non tamen poterit procedi ad traditionem possessionis sine cõsensu. & in hoc cum Specul. quem sequitur Alexand. cons. 106. Viso themate. quod allegat Ias. in l. 3. in princ. C. de iure emphyt. in secunda impressione. quamuis idem Alex. cons. 91. vol. 3. circa finem, teneat contra Specular, Ex quibus vides, quòd dictum Specul. non obstat, quia pactum debet aliquid operari, ex quo si disponit illud idem, quod ius commune: tunc tale pactum alterat ius commune, & producit actionem, quamuis commune non produxisset, secundum Barto. in l. non impossibile, ff. de pactis. Sic ergo illa verba, vt possit alienare consensu domini interueniente producunt actionem, vt dominus cogatur consentire, si non habet iustam causam denegandi, quæ actio alias non esset. Secundo obstat, quia ablatiui absoluti in contractibus inducunt cõditionem, non promissionem, l. ab emptione, & ibi Barto. ff. de pactis, l. à testatore, ff. de condi. & demonstrat. l. 1. C. quando non peten. part. Bald. in l. 1. C. quando ab empt, est disced. & Doctor. in rubr. ff. soluto matrimonio, Si ergo inducunt conditionem non tenetur dominus consentire, sed vasallus potest alienare interueniente consensu domini, id est si interuenerit. Sed hic etiam responde duobus modis. Et primo, quia sicut ipsa verba, saluo assensu, & reseruato assensu domini non inducunt conditionem, vt not. Bald. in l. terminato, C. de fruct. & lit. expens. ita illa verba interueniente consensu domini, taliter, quod non liceat ea resoluere per actum contrarium. Secundo responde, quòd hic non possunt illa verba importare conditionem, ex quo si importarent conditionem, esset talis, quæ dependeret à voluntate domini, & conditio quæ dependet à voluntate promittentis, vt promitto decem si voluero reijcitur, vt not. Doctor. in l. consentimus, §. si ita, ff. de verbo. obligat. Ideo vt ille ablatiuus interueniente assensu non reijciatur, sed aliquid operetur, non poterit, nec debet resolui. Aduerte tamen, quòd quando maritus recipiens dotem obligat bona sua feudalia, saluo assensu domini, dominus tunc tenetur consentire obligationi bonorum feudalium pro dote factæ. Adde tamen, quòd aliquando potest fieri alienatio etiam sine consensu domini, si est in augmentum feudi, puta, si iuuenis vendit seni, qui cum citiùs præsumatur mori, l. hæreditarium, ff. ad leg. Falcid. citiùs domino feudum aperiri poterit, vel si habens filios uendat non habenti, vt per Andr. in cap. Imperialem, de prohib. feud. alienat. per Feder. & per Lothar. & in cap. præterea, de capit. Corrad. & Glos. in constitut. Constitutionem diuæ memoriæ, & ibi etiam Andr, in ver, minuendis. ibi, decimooctauo. Adde Bald. in l. instrumenta, C. de fideicomm. & eundem Afflict. ab officialibus, fol. 178. & in constitut. si dubitatio. fol. 179. Rex est debitor. latè Fern. in cap. 1. de capi. qui cur. vendi. §. fin. num. 29. Moder. Paris. in consuet. Paris. §. 1. Glos. 1. num. 65.

Vide Afflict. in const. Regni, Vt vniuersis. 3. not. Et an possess. tenere recõmendatos in terra Baronis.

Textus in cap. 1. §. item si quis feudum, num. 57. quibus modis feud. amittatur. Limita vt per Capic. decis. 30. num. 10.

Moder. Paris. in consuet. Paris. Glos. 6. nu. 12. §. 1. Ibi, trigesimosecundo. Adde Guidonem Pap. in sing. 114. & quæst. Delph. 211. Ibi, & pro istis iuribus. Adde, quòd per debitorem non potest fieri cessio bonorum contra fiscum, & vide quæst. Tholos. num. 134. vbi contra istam decis. & vide quæ scripsi suprà decis. 71. *Prosp. Carauita,*

Super Decis. 265.

ADDE aliam decis. infra 307. in 11. fall. In hac fallentia, vide Loffre. in sua paraphrasi feud. fol. 66. col. 1, in fine, & col. 2. in princ. vbi an vasalli inuiti alienare possint, vide Barbat. in cap. quę in ecclesiarum, num. 45. de constitut. Idem in emphyteuta, qui si vult vendere ius emphyteut. ac suas meliorationes non potest irrequisito domino alienare, et si alienauerit cadit à iure suo, l. fin. C. de iure emphyt. tamen dominus directus potest ius suum directum alienare, & non tenetur denunciare emphyteutã, & in hoc non seruatur æqualitas, Salic. in dicta l. fin. & Speculator qui allegatur per Matt. quia dominium directum nõ subalternatur dominio vtili, ex quo non recognoscit superiorẽ, & non habet causam ab emphyteuta, & ideo liberè alienare potest cui uult, Felin. in cap. dilecti, in verbo, hominib. inuitis, de maior. & obed. num. 10. Ias. in d. l. fin. col. 6. No. tamen, quòd inter rem emphyteuticam, & feudalem quoad assensum, licèt uideantur parificata, est tamẽ differentia, quia vtile dominium emphyteutę est alienabile, nisi dominus voluerit pro tanto pretio. Et ad hoc requiritur eius voluntas, secus iure feudali, quia dominium eius vtile est inalienabile præter domini voluntatem, hæc dicit Neapod. in consuetudine in bonis quondam Mauri, in glos. 53. in bonis feudalibus, & ibi not. An dominus possit pignorare feudũ absque licentia domini: & ad quid teneatur dominus vasallis, & ad omnia ea, ad quæ tenentur uasalli domino, tenetur dominus vasallis, Iacobi. de feud. in vers. qui quidem inuestiui, fol. 55. cum seq. Alienatio tamen feudi quandoque fieri potest sine assensu domini forte si est in augmentũ domini, seu feudi, putat si iuuenis vendit feudum seni, qui citiùs præsumitur mori, quàm iuuenis, l. hæreditarium, ff. ad l. Falcid. & sic citiùs feudum posset domini aperiri, vel habens filios vẽdat non habenti filios, et sic cito recasurum est feudum domini, hæc Andr. in cap. Imperialem, de prohib. feud. alien. per Federi. & not. quidum hic author dicit, quod in Regno tempore qui alicna-

alienanti reuocat nondum interposito assensu; quod hoc idem est de iure communi, l.iubemus, §.sanè, il primo, & ibi Doct. C.de sacros.eccles.& l.quemad. C.de agric.& cens.lib. 11. pro quo vide Salic. in l.vltima, C.ad Macedon. vbi filius qui sine licentia patris non potest se obligare reuocat contractum antea interpositum patris consensum, licet Salic. ibi nihil alleget, & vide Pau.de Cast.cons.439.incip.Quantum ad primum, & in nu. 110. adde quod cessio bonorum, quã fiscum non potest fieri, sed tu vide glos. in q. 134. quæ tenet contra quod hic dicitur, & vide & Guid.Pap.sing.314.& in quæst.Delphi.211.*Hieron. de Mart.*

In Decis.265.

IN decis.265.num.8.ibi, Materia debet esse obediens formæ. Adde eundem in decis.301.in fi.

In eadem decis.num.13.ibi, Ita si dominus delinquat in vasall. Adde quod per constit.Regni videtur aliter prouideri, vt patet in constit. si vasal. à domino suo.

In eadem decis.num.15.ibi, Non intelligitur præstitus vt sit obligata ciuitas, &c. aduerte, quod pro ista opinione Matth.hic, videtur sine dubio tex. in constit.si quis Baro. & miror quod Matth.non fuit memor illius constit. & vide etiam quod idem auctor dicit in constit. siue reali, 2.col. ver.sed vltra, vbi dicit, quod licèt missio in possessionem ex primo decreto in feudum fieri possit in subsidium quando nõ sunt bona burgensatica, vt patet in constit.contumacem, tamen non potest fieri in feudis titulatis, & vide Matth. in d.constit. si quis Baro, not.5. vbi dicit quod fuit immemor illius constitutionis hic.

In eadem decis.nume.16.ibi, Non venit appellatione dignitatis. Adde sicut appellatione prouinciæ Terræ Laboris, non continetur Neapolis, Afflict.in constit.communiter, col.1.in 1.not.

In eadem decis.nume.19.ibi, Appellatione capituli non includitur prælatus. Adde glos.in Clem.2.in ver.in eisdem, circa med. de æta. & qualit.& an appellatione dignitatis comprehẽdatur Episcopus, vide glos.in ver.dignitatum, capit.2.de præbend.in 6. Item an appellatione capituli comprehendatur archipresbyter, præpositus, decanus, & similes, vide Felin.in cap.cum olim, 2.colum.in ver.adde domi.nume.7.sent.& re iud.& an habens dignitatẽ, vel personatum in ecclesia habeat vocem in Capitulo, vide Felin.ibidem.

In eadem decis.nu. 27. ibi, Et ideo vasallus nunquã &c. Vide Ias.in l.generaliter, ver.sed pulchrum dubium succedit, ff.de in ius voc.

In eadem decis.nu.31. ibi, Octaua fallentia. Videtur esse inepta, & cõtra capitulum primum, qualiter dominus prop.feud.priuet.

In eadem decisio. num. eod. ibi, Nona fallentia, Ista fallentia, quam ponit Matth.est de directo contra tex. in d.cap.1. §.in quibus, qui dicit quod sicut vasallus à domino non exigit iuramentum calumniæ, ita dominus à vasallo.

In eadem decis.num.33. ibi, Sed dominus potest. Adde Hippo.de Marsi.in l.1. §.cum quidam, 2.col. in princ.ff.de q. Ludo. Goczandi.Hispanũ in §.item Seruiana, 7.col.de actio.instit.vbi dat sex limitationes, Ias.in l.si non sortem, §.libertus.11.col.vers.adde etiam in materia, ff.de condict.indeb.

In eadem decis.num.36.ibi, Sed vasallus. Vide Ias.in l.generaliter, ff.de in ius voc.

In ead.decis.nu.37.ibi, Sed si vasallus. Adde eundem Matth. latius examinantem infra in decis.320. in Constit. Reg.errores, in fi. vers.quarto not. Felin. in cap.in præsentia, 20.col.circa fin.ver.quinto quæro vtrum, de probat. vbi latè, & copiosè, sed quæritur hic, quid de emphyteusi nunquid transeat in monasterium. quæstio est pulchra, vide Felin. in d.cap. in præsentia, 22. col.in fi.vers.sexto quæro.vbi videtur concludere, quòd quamdiu monachus naturaliter viuit non priuabitur emphyteusi, dummodo postquam est in manu ecclesiæ dominus declaret in biennium, vtrum velit quòd ibi remaneat, vel non.

In eadem decis.num.50 in fi. ibi, Et hoc quando elegit Rex. Adde eundem infra in decis.320. 2.col. in fi.& supra decis.252.2.col.in princ. Et quantum sit ista adoha, vide ibi eundem, qui tamen remittit se ad Andr. ipse tamen Matthæus in Constit. mulier quæ dotarium, 6.col.in princ.vers.& ibi dicit vnum dictum, declarat quantum sit ista adoha.

In eadem decis. nu.53.ibi, An autem si uasallus. Adde Iacobin.in tract.de feud.in glo.in ver, & vnus ex dictis uasallis, in princ.char.38.& in tract.de homag.col.14. ver.secundo casu, Felin.in c.quę in ecclesiarum, col.27. ver.in eandem glos.de constit.latissimè examinantem per regulas, & fallentias, & adde infra in decis.307.3.col.

In ead.decis.num.57.ibi, An autem vasalli burgenses. Adde eundem Matth.in d.const.Reg.quamplurimum, col.8.vers.decima dubitatio.

In eadem decis.num.64.ibi, Dicitur tunc proditoriè occidere. Adde proditoriè occidere quando dicatur, vide Rauen.in suo aureo Alphab. in ver.proditor. char.104. Matth. in constit. Domini à vasallis, not.3. Hippol.in sing. 16.incip.Proditores.

In eadem decis.num.66.ibi, Octauo tenetur. vide supra decis.111.ver.intelligitur.& infra in dec.335. vers.vtrum dictus.

In ead.decis.num.68.ibi, Nec tenetur. Adde eundem And.in const.si quis post litem.

In ead.decis.num.71. ibi, Vndecimo. Vide Iason. Auth.qui rem, 2.col.2.not.C.de sacrosan.eccles. Iacobi. in tract.de feud. in ver. dictique vasalli promiserunt, 10.col.in fi.

In ead.decis.nu.73.ibi, Expensis Curię. Vide cap. Regis Caroli I.Quod nullus, char.231.

In eadem decis.num.75. ibi, Vasalli angarij, &c. Vide const.Regni, quisquis, de burgens.

In ead.decis.num.81. ibi, Decimoquarto. Adde latè per Parid.in tract. syndica. de excess. Baro.versi. excedunt etiam Barones, char.5.

In ead.decis.nu.89.ibi, Decimonono. Adde Dec. cons.144 incip.Et maturè. 3.col.circa finem, versi. tertia quæstio occurrit.

In ead.decis.num.102. ibi, Ideo dicit Bald. Adde Dec.cons.269. consultus, 2.col.in fi. vers.in quo tamen vlterius, & cons.193.& pro tenui, 1.colum. & Matth.infra decis.293.

In ead.decis.num.109.ibi, An autem. Sed quid si vasallus

vasallus copulauerit amicitiam cum inimicis domini sui? vide latè per And.cap. 1. §.porrò, 2.col.vers. quærit autem glos. quæ fit prima causa benef.amitt. & cap. 1. in fi. quibus modis feud. amitt. Matth. in decis.307. in fi. Quod tamen intellige sanè, quando in perniciem, seu damnum domini, tunc incidit in pœnam priuationis feudi, vide Grammaticum decis. 18.col.3.

In ead.decis.num.eod.in fi. ibi, Cuman.consi.61. Vide Ioann. de Anan. cons.7. Visis, & ponderatis, 3.col. vbi etiam dicit, si vasallus vicinalia deserat inimicis domini.

In ead.decis.num. 51.ibi, Trigesimoquarto. Adde, quòd hoc vidimus nunc, quòd Imperator fuit hic Neap. anno 1535. die 25. Nouembris, & stetit vsque ad mensem Martij. *M.Ant.Pulucr.*

In Decis.266.

TESTES possunt accusari de falso in causa appellationis, etiam si sit cõcessa repulsa. Ibi, hoc firmat And.de Iser. vide in ca. licet causam, de prob. Ibi, quòd non conceditur repulsa contra testes examinatos, vide Paris. c.1.§.denique, col.2. de except. vbi allegat hanc decis. & latè examinat. *Ioan.Ang.Pisan.*

Decisio 266.

ADDE hic Guid. Pap. quæst.500. vbi multa de ista materia, & testium repulsa. & vide per Moder. Consent.in c.denique, nu.5.de except.vbi fit mentio de ista decis.& quod in causa appellationis non conceditur repulsa, vide Matant.in suo Speculo, fol.75. col.412. nota & vide vnum pulchrum dictum relatum per Petr.de Rauen.in suo aureo Alphabeto, in ver.testis, colum.2.in fi.ibi, dicit ipse nisi fuerit. vide Boer.in suis singul.in verbo, testis, num.38. vbi facit mentionem de hac Glos.

Non conceditur repulsa contra testes examinatos in prima instantia, nisi eos tanquam falsarios repulsare vellet, vel quia in prima instantia fuit petita repulsa, & non concessa. *Prosper Carauita.*

Super Decis.266.

VIDE Guid. Pap.q.500. vbi in materia repulsæ testium ponit multa, & de materia vide multa per Paris.in c.denique, nu. 5. de except. vbi meminit de hac decis. Marant.in suo Speculo, fol.73. num.12. col.4. *Hier. de Martino.*

In Decis.266.

IN princ. Adde eundem in const. Iurisperitorum, 5.col.ver, sed iuxta hoc, nu.24. & adde, quòd repulsa repulsæ admittitur, & non vltra, c.licet dilectus, de testib. Lanfran.c.quoniam contra, in ver.testium depositio, col.16.vers.adde præmissis, Fel c.1.col.1. vers.dum dicit, de except. *Marc.Ant.Pulu.*

In Decisione 267.

NON præsumitur feudale territoriũ, quòd est intra fines feudi, vide omnino Alexan. cons.43.vol.1. ibi, sicut est forma priuilegij, vide Soci.cons.181.vol.2.& in l.1.col.4. de acq. poss. in princ. ibi, & expressè tenuit Hostiensis, vide in decis.277. vide Lucam de Penna, in l.quicumque, col.3. C.de feud.alien. lib.11.vide omnino. Iacobin. omnino in tracta. feud. vers.dictique uasalli, col.3.vbi decidit hunc casum. Ibi, id quod est iuxta feudum, vide si præsumũtur feudalia vel aliodialia, per Iacob.consil.35. col.2. vide omnino Petrum de Anch.cons.311.aliàs 31.& cons.278. & consi.141. & 142. Abb.cons.72. vol.2. Soc.consi.86. omnino, vol. 1.& pulchrè in cons.127. vol.eod.& quomodo probetur feudum, & quid articulandum, Alexand. cons.136.vol.1. sed quid si maior pars sit allodialis intra fines, And.de Iser.in cap.1. §.quid tamen, hic alleg.in decis. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 267.

SI intra fines feudi reperiatur territorium, non poterit reintegrari per feudatarium.

Adde hic Bertran. cons.37.& 119.in fi.vol.1. & cons.49.num.4.eodem vol.& consi. 1.num.9.vol.3. Barb.cons.54.vol.4. & cons.57.eod.vol.vbi clarius & diffusius, maximè num.6.circa fin.& num.7.ver. nec etiam obstat tale instrumentum, & vide Afflict. in cap.1.§. cum autẽ.col.3.de contra inuest. vbi ponit ad hoc intellectum, & vide quæ scripsi supra decis.129.& infra 277. *Prosp. Carau.*

Super Decis.267.

IN nume.3.vide Dec.consil.144. col.3.vbi pulchrè, & Corn.cons.147.num.10. vol.2.in nume.4. adde Ias.in l.si prius, ff.de noui oper.nunc.adde decis.infra 277. *Hiero.de Martino.*

In Decis.267.

IN princ.ibi, Possit per dominum feudi. Sed pulchrũ est scire qualiter debeat concipi libellus quando petitur feudum reintegrare, vide omnino glos.ad quam omnes practicãtes recurrunt in const.consuetudinem prauam, in vet. exinde aduocati nostri, & Matth.infra decis.364.

In eadem decis.num.2. ibi, Quia res particularis. Adde Dec.cons.144.& matturè, col.3.in princ.vers. ad secundum dubium, Matth. supra decis.254.vers. vtrum, Ias.in vsib.feud.col.19.in fi.versic.an autem, nume.52. Iacobin. in tract.de feud.in verb.dictique vasal.præmis. recogno. colum.3. versic.subsequenter quæro.

In eadem decis.num.2. ibi, Ea verò, quæ sunt infra fines. Adde Iser.in cap.Imperialem, §.illud quoque, col.6.in princip. & 7.circa med.& adde quod res stabiles, quæ sunt infra territoriũ, vel districtum alicuius ciuitatis, vel castri, vel Regni, quæ inculta sunt, an sint propria illius ciuitatis, vel Regis? vide Ias.l.rem quæ nobis, col.8.vers.item nota, ff.de acquir.possess.

In eadem decis.num.4. ibi, In contrarium. Facit ad hoc quod dixit idem Matth. infra decisio. 277. in fi.& vide Iacob.l.circa, col.penult.vers.colligatis, ff.de probat. & eundem in const.constitutionem diuæ memoriæ, col.9.& supra decis.255.& 129.

In eadem decis.num.6.ibi, Quia non inconuenit. Adde eundem in const.si dubitatio, 2.colum.2.not. *Marc.Ant.Puluer.*

In Deci-

In Decis. 268.

NTENTANS remedium l. diffamari est actor, & ideo sequitur forū conueoti, sequitur quod excommunicatus non potest hoc remedium intentate, vt latè sequitur Dec. in cap. cum inter, in fine, extra de exception. Rom. consi. 412. & Alex. in l. si finita, col. 4 in fine, ff. de damno infecto, Rom. consi. 33. Soc. consi. 94. ver. quinto, in nouis, vbi tenet contrarium. ibi, & ideo actor, vide Capic. decis. 18. ibi, Abbas Siculus, et quod sit iudex ille quod esset iudex diffamati, tenet Gomesius in §. præiudiciales, num. 7. in fine, Instit. de actio. ibi, & ideo habet locum remissio. aduerte, qoia Alex. tenet contrarium in d. consi. quod intentans remedium diffamari sit actor & reus. ibi, & qui petit se absolui a petitis per aduersarium, ac eundem silentium imponi sit actor vel reus, Decius consi. 30. in fine. & nota, quia est vtile scire propter onus probationis, vtriq. d. consi. & etiam per Soc. consi. 44. col. 2. in nouis. aduerte, quia ego contrarium obtinui in Sacro Consilio in fortioribus terminis, scilicet in clerico, prout loquitur Alexand. in d. consi. 103. vbi allegaui multa quę ibi scripta per me reperi in causa Magnificæ Carmosinæ de Dolce, Dec. omnino consil. 487. & 686. & Boer. decis. 225. qui tenent cum ista decisione, nouissimè vide Decis. Pedemontanā contra Afflictum num. 15 t. in paruis. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 268.

AD istam decis. adde Petr. de Rauen. in suo compend. iur. Canon. in tit. de foro compet. char. 88. colum. 4. & ad materiam vide Rom. consi. 217. & Dec. consil. 43. 487. & 686. vide Cagnol. in l. vnica, verbis sic discussis, nume. 9. C. de inge. manu. vbi latè hanc quæst. disputat, & contrariam opinionem communem dicit, & idem Didac. Couarr. lib. 1. variar. resolut. cap. 18. num. 4. cum sequen. Capic. decis. 18.

Si quis se iactauerit super re tua habere ius, poterit compelli ad agendum sub certo termino, alias imponitur sibi perpetuum silentium.

Actor sequitur forum rei. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 268. in num. 4.

ADDE Deci. consil. 43. adde aliam supra. 704. *Hier. de Martino.*

In Decis. 268.

IN princ. Vide supra decis. a 54. Petr. Rauen. in suo alphab. fol. 69. §. iudex, vbi dicit quod iudex nūquam potest imponere perpetuum silentium, iux. materiam l. diffamari, nisi primo illi tali fuerit facta bina monitio per iudicē de qua in actis appareat, ꝙ tenementi, & adde Ang. Inst. de except. in princip. col. 18. in fi. Lodo. Goczad. Hispa. in §. præiudiciales, de act. in fi. col. & quod dicit Rota in decis. 305. in antiq. *Marc. Anton. Puluer.*

In Decis. 269.

B assistentia super possessorio appellatur, non tamen retardatur executio, vide Ias. in l. 1. not. 3. C. de bon. possess. secundum tabulas. vide Albertum consi. 98. sed pone, debitor dicit sibi restitui debere possessionem rei, eo quia dicit quod fuerat satisfactum de debito creditori, iudex pronunciat debitum satisfactum, & sic possessionem reddendam, creditor appellat debitor dicit nō potest appellari, quia sumus in possessorio, Luc. de Pen. in l; 1. col. 1. in fine, C. de sumpti. recip. lib. 10. dicit obtinuisse contrarium, scilicet quod possit appellari quando à sententia super possessorio appelletur, & quando non, vide nouiss. in è Decium consil. 28. & in cap. pastoralis, col. 3. de appell. vide omnino Alex. col. 3. & 4. consi. 2. vol. 3. vide pulchra carmina Bald. consil. 338. nouum dubium, vol. 3. in antiqua forma, vide addita in Rubr. C. si de mome. poss. fuerit appel. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 269.

AD istam decis. adde eundem Afflict. in constit. castellanis, nume. 8. in Rubr. vbi dicit, quod licèt de iure ciuili a sententia super mero possessorio non ap pellatur, tamen si fuit admissa valet appellatio, si non fuit appellatum à non admissione, & vide Barba. in cap. quoniam frequenter, §. fin. vt lite non contest. & Niconit. in repetit. cap. quoniam contra, nume 54. fol. 103. de probat. & fol. 137. nume. 36. & Abb. consil..... vol. 2. colum. 2. & vide supra decis. 7. vbi an reus possit facere exceptiones in possessorio concernentes causam petitorij? & supra decis. 116. poot an exceptio domini probata in promptu impediat? & de materia huius decis. vide Roman. consil. 324 vbi nota. & Abb. d. consil. 55. & an possit in momentanea possessione peti restitutio, Paul. consi. 37. vol. 2. num. 5. Soc. in. consi. 242. in 3. parte, in princip. & vide supra decis. 77. & adde quod causa possessionis est vilis, Dec. consil. 663. nume. 2. vol. 4. & consil. 28. 2. colum. eo. vol. & consil. 56. col. 1. vbi ponit, quę probatio requirit in possessorio, Matthę. silan. singul. 33. Hippol. singul. 620. Corn. consi. 10. in littera D. vol 4. dixit, quod interdicto retinendæ non admittitur appellatio, Ias. consil. 187. vol. 2. per totum. Dec. consil. 28. Speculator in tit. de appel. §. in quibus, vers. sed numquid, & ibi additio in littera R. Bal. in l. prima, vers. quæro quid. C. si de modo poss. & ibi additio ad Bart. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 269.

ADDE aliam decis. supra 77. & Dec. consil. 28. & de materia huius decis. vltra Dec. in dicto consil. vide Rom. coosil. 324. vbi pulchrè, Abb. consil. 55. an autem in momentanea possessione possit peti restitutio in integr. Paulus consil. 37. num. 5. Soc. consil. 242. vol. 2. in princip. & de materia vide Corne. cons. 10. in lit. D. vbi in interdicto retinendæ non admittitur appellatio, Ias. consi. 187. Dec. d. consil. 28. Ias. in consil. 60. in fi. vide Maraot. in Specu. fol. 97. num. 238. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 269.

IN princ. Vide omnino Philipp. Dec. in cons. 28. Et pro tenui. vbi multas, & varias refert opiniones, Iason in l. 1. C. de bonorum possess. secundum tabul. vbi etiam ponit multas fallentias ad d. l. vni. C. si de momenta. poss. sed an in causa possessorij possit allegari præscriptio, dic quòd oō, ita Alex. in consi. 92. Viso. circa fio. lib. 5. quem sequitur Dec. consil. 56. in causa, col. vlt. in fi. *Marc. Anton. Puluerinus.*

In Decis.

Quando datur terminus ad præsentandum scripturas, intelliguntur scripturæ publicæ uel priuatæ, quæ de se fidem faciunt sine examinatione. *Prosper Carauita*.

Super Decis. 272.

Vide etiã alios casus in quibus etiam post conclusum in causa possunt instrumenta produci, in repet. cap. quoniam contra, num. 64. de probat. et Roman. consil. 346. ubi ponit quosdam alios effectus, quos producit conclusio, & eundem Roman. in l. 4. §. hoc autem iudicium, ff. de dam. infecto. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 272.

In prin. Vide supra decis. 115. & adde q̃ ista est practica, hodie quando fit conclusio in causa, nam fit saluis allegationibus iuris, delatione iuramenti & scripturarum productione, uide Parid. in tract. synd. in uer. allegationes, char. 18.

In eadem decis. num. 2. Pront dicit Bal. in l. 1. adde & ibi uide Bart. & Roman. cons. 77. in fi. *Marc. Ant. Pulu.*

In Decisio. 273.

Vide Alex. cons. 81. col. 4. vol. 1. instrumento faciente mẽtionem de alio unn creditnr, nisi de per se esset sufficiens illud inducere. ibi, per plures alias auctoritates, et per Alex. consi. 110. col. 3. vol. 3. vide ad hoc omnino Petr. Gir. singul. 39. ibi, quod quando in vno instrumento fit mentio de alio instrnmento, vide quæst. Dec. & Soc. in Auth. si quis in aliquo, vers. quarto limita, de edendo. vide supra decis. 48. vide Curtium cons. 77. 1. col. ibi, nun facit fidem. adde ad id quod dicit, quod scilicet facit fidem quando de per se est sufficiens, qui tetigit in l. si quis pro eo, octauo membro, ff. de fideius. quem sequitur Alex. cons. 40. vers. potest & quarto, in 1. vol. quod vbi accessorium non potest valere vt accessoriũ valet, vt principale mediante iuramento, si principale valere potest, vide etiam in præcedenti decis. dum dicit, quod venit priuata quæ de per se faceret fidem, ideo vide Bald. in l. 1. C. de episc. & cler. & in l. enim, §. in omnibus, C. de cad. toll. & in cap. 1. §. fi. qualiter olim feudum potest alien. & glos. in l. vt liberis, C. de collat. & in l. admonendi, ver. constitutionibus, de iureiur. vide multa vltra ea quæ hic ponuntur, per Ias. consil. 13. in 5. vol. & Soc. consil. 95. vol. 2. in princ. in nouis. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 273.

Ad istam decis. vide supra decis. 48. vbi si notarius facit mentionem de alio instrumento, licèt ipse dicat, quod sit eius manu confectnm, non probat plenè, & vide supra decis. 93. vbi pulchrè. & Soci. in Auth. si qnis in aliquo, col. 2. versic. ex quibus, C. de edend. an autem solennitas compromissi præsumatur, vide quod non Alex. cons. 6. vol. 4. & Lupum allega. 77. col. 4. & Dec. consil. 36. & infra decis. 343. Alexan. consi. 147. per totum, vol. 6. & cons. 191. per totum, eod. vol. 6. Barb. plenè, cons. 8 num. 37. vol. 2. Caccialup. in repet. l. admonendi, num. 5. cũ sequen. de iureiur. Soc. cons. 120. col. 1. & cons. 166. col. 1. & sequen. & consil. 231. col. 1. Franc. de Cur. consi. 77. ibi hic iuribus, adde Ias. in l. iurisgẽtium, §. ferè, ff. de pact. & in d. Auth. si quis in aliquo, Franc. Niconit. in repetit. capit. quoniam contra, fol. 154. num. 5. de probat. *Prosp. Caran.*

Super Decis. 273.

Vide supra decis. 48. num. 2. vbi si notarius facit mentionem de alio instrumẽto, etiam si notarius dicat quod ipse fecit illud non probat plenè, sed semiplenè, nisi ostendat, & vide supra decis. 83. Socin. in Auth. si quis in aliquo, col. 3. C. de eden. quod solennitas compromitti non præsumatur interuenisse, & de 3. decis. vide Alex. cons. 6. vol. ... Lapus in allegatione 77. col. 4. Dec. cons. 36. & in decis. 345. Alexan. cons. 147. vol... & 191. vol... per totum, Socin. consi. 120. col. 1. & cons. 231, & 266. col. 1. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 273.

In princ. adde Lanfranc. in cap. quoniam contra, in ver. de instrum. product. col. 8. versic. Nono quæro, eundem aucto. supra decis. 48. vers. secundo, quia illud instrumentum. & adde vnum quod est menti tenendum, quod vbi petitur executio instrumenti contra fideiussorem, non oportet ostẽdere instrumentnm debiti principalis, dummodo fiat mentio de eo in instrumento fideiussoris, ita notabiliter dixit Bald. & Ang. in l. sciendum, ff. de verb. obligat. quos ibi sequitur Alex. col. 2. & Hippol. in Rubr. de fideius. 17. char. col. 1. circa fin. vers. tene menti prædicta. & fideiussor isto casu opponens talẽ exceptionem non auditur, & adde Dec. cons. 288. quæritur in effectu, col. vlt. vers. postremo.

In eadem decis. num. 4. ibi, Quod si per notarium fiat mentio. Vide eundem infra decis. 245. 2. col. circa fin. *Marc. Anton. Pulu.*

In Decis. 274.

Si est deperditnm instrumẽtum, requiritur probatio scripturarum & amissionis, vide in casibus vbi requiritur scriptura, aliàs sufficeret probatio rei gestæ per testes, vide Decium consil. 302. Adde, quòd sufficit probare amissionem & tenorem per duos testes, ita Hippol. singul. 136. vide supra decis. 166. in fine. Ibi, qui fuerunt præsentes in gestis, vide Decium consi. 82. qualis debet esse testis qui deposuit de scripturis deperditis, vide posita per me in l. sicut, C. de fide instrumentorum. *Ioan. Angel. Pisan.*

Decis. 274.

Ad materiam istius decis. vide Hippo. in decis. repetit. rubr. de probatio. col. 69. & sequent. & Guido. Pap. singul. 543. in fi. & Dec. cons. 62. col. 2. & Boet. in singularibus suis, in verb. instrumentum, nu. 13. fol. 17. in parua impressione. & Curt. iun. in l. admonendi, col. 57. ff. de iureiuran. vbi ponit pulchrum dictum. in hac materia amissionis instrumenti, &

S alias

aliam notat. de qua materia vide Ias. consi. 42. vol. 1.
Duo testes probant notorium & famam. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 274.

De materia huius decis. vide Hippol. in repetit. rubr. C. de probat. col. 69. cum seq. Guid. Pap. singul. 543. in fine. Dec. consi. 82. col. 2 & Bouer. in suis singularib. in verbo, instrumentum, num. 13. fol. 17. in parua impressione. & vide Curt. iunior. in repetit. l. admonendi, col. 57. ff. de iureiur. vbi in hac materia amissionis scripturarũ pulchrè ponit, de qua etiam materia vide Ias. cons. 42. vol. 1. *Hieron. de Martino.*

Decisio 275.

Legatum simpliciter solutum in vita testatoris transit in donationem, secus si nominatione legati donatio acquiritur absenti quando ei est notificata. Ibi, interim habet solutio, vide Socin. cons. 100. col. 4. in princip. vol. 1. Ibi, allegat l. filia, C. de leg. quòd si testator legat centum pro dote, & demum ipse soluit, quòd censetur animo compensandi, vide quæ habentur in decis. 44. in secundo dubio. Ibi, transit, scripsi ibi, & sic non potest esse donatio, vide in decisio. 361. Ibi, transit dominium, vide Franc. de Aret. consi. 37. col. 2. & 4. & Ias. col. fin. de constit. vide de veritate per Capic. decis. 180. ver. secundo. 200. ducatos, vide Roma. consi. 295. ibi, per clausulam derogatoriam, vide Paris. cons. 80. omnino col. penult. & fin. volum. 3. & consi. 88. num. 97. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 275.

Contra istam decisio. vide Cott. in suis memor. in littera L. in verbo, legatum factũ à testatore, ex tex. in l. datum, C. de legat. quem ponderat Loazes in repet. l. filiusfamilias, §. diui, de leg. 1. colum. 3. & vide vnam pulchram quæst. quam ponit Iacobi. in l. quæ acta, 37. quæst. de offic. procurat. Cæs. quæ facit multum ad hanc quæst. & vide Crem. sing. 15. & Crot. in repetit. rubricæ, ff. de legat. 1. num. 36. & Bald. in l. filia, C. de legat. vbi Ias. & idem Ias. in l. filiæ, C. de collat. & Niconit. in repetir. cap. quoniam contra, fol. 39. num. 53. de prob. vbi more suo multa dicit. & Gulielm. Benedic. in repet. cap. Raynutius, fol. 348. num. 142. in Glos. si absque liberis morietur, de testam. sed quid si testator dicit in testamento: Dono Titio fundum, qui est præsens, & acceptat, an erit donatio inter viuos. vel dicit, dono, vel lego. vide Crot. in repet. rubricæ ff. de legat. 1. nu. 27. cum sequen. & Aretin. Instit. de legat. §. 1. num. 6. & Iacob. de Nigris, in d. rubrica, de leg. 1. col. 12. Soci. consi. 19. num. 6. vol. 4. ibi, cum potestate capiendi propria authoritate. Ista verba sunt contra naturam legati, cum à manu hæredis legata capi debeant, non propria authoritate, §. legatum, Instit. de legat. & de materia vide eundem Afflict. in cap. 1. de feud. dat. in vic. §. si quis inuestierit, col. pen. vbi multa. Adde tamen vnum, quod de rigore pactum factum, quod liceat ingredi propria authoritate potest exerceri etiam contra tertium possessorem rei, vt notat Bald. in l. si Titius, ff. de seruis exportan. Hodie verò in Sacro Consilio non seruatur non solum contra tertiũ, sed nec contra sic paciscentem. cum qua practica concurrit Glos. in l. creditores, C. de pignor. & hypoth. sed vrbanius est agẽdum, vt dicit ille tex. Idem citandus est possessor. ibi, respondetur, vide Afflict. in cap. si quis inuestierit, col. penult. vbi multa, de feud. dat. in vic. leg. Ibi, nec obstat, quod donatio. Donatio inter uiuos potest fieri in testamento, l. hæredes palam, §. fin. ff. de testam. Nec reuocato testamento erit reuocata, secundum Bald. in cap. 1. in fi. de feud. dat. in vic. & Roman. cons. 171.

Donatio facta absenti non valet, nisi absens habuerit notitiam, & possessionem cęperit.... pdicta. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 275. num. 7. vers. nec obstat.

De materia donationis factæ absenti, vide Capel. quæst. 383. vbi pulchrè per glos. & an ualeat in vim fideicommissi, Corn. in cons. 256. si interuenerunt quinque testes. & de hac materia, vide Aretin. consi. 17. col. 4. vbi quid si absente donatore dicat donatarius, sum contentus recipere donationem mihi factam sine nuncio, an ualeat, Hippol. in l. si quis ne quæstionis, col. 13. ff. de quæst. & Cagnol. in repet. rubr. de verb. oblig. col. 2. fol. 12. *Hier. de Mart.*

In Decis. 275.

In decis. 275. num. 3. ibi, Vt in simili dicit Andr. Adde eundem Andr. in constitut. Reg. si dubitatio, in principio.

In eadem decis. num. 8. ibi, Donatio absenti facta non ualeat, vide Rom. cons. 295. *M. Ant. Pulu.*

In Decis. 276.

Osculanti mulierem in publico ea nolente imponitur pœna iudicis, in ciuitate Neap. est pœna mortis, & pondera istam decisionem. *Ioan. Ange. Pisan.*

Decisio 276.

Adde eundem Afflict. in constit. Si quis rapere, col. 2. in fine. & Dec. cons. 276.

Pœna contra osculantem virginem contra eius uoluntatem in publica platea.

Vide Aegidium Boss. in tit. extraord. crimi. nu. 3. ubi dicit aliter quam Afflict. hic. & quod Glos. d. l. primæ, loquitur in osculu sine ui. *Prosper Carau.*

In Decis. 276.

In princ. Adde eundem in constit. si quis rapere, 3. col. circa fin. versicu. quid autem, & uide capit. Regis Roberti, incipien. Vt fine mortalis peccati, chat. 246.

In ead. decis. num. 6. ibi, Quia illa gl. in §. in summa. Adde Ias. in l. & si legibus, C. si cont. ius, vel vril. pub. ubi omnino de ueritate illius gl. Fel. in c. ex litteris, col. 9. in fi. versi. tertia declaratio, de constit. latè etiam examinantem de ueritate illius glos. & an, & quando iudex in arbitrarijs possit imponere pęnam mortis, & Parid. in tract. syndi. in vet. an si statutum, chat. 84. *M. Ant. Puluerinus.*

In Deci-

In Decis. 277.

ESTRA deponentes rem esse feudalem non probant, nisi reddant causam scientiæ, & non interrogati in factis antiquis opinio generalis & indifferens habetur pro veritate in princ. istam primam opinionem si excedit tempus centum annorum, firmat Alex. cons. 15. vol. 5. Ibi, & dicitur factum antiquum, vide multa de antiquitate per Curt. cons. 77. col. 2. & 3. & seq. ibi, & quòd non sint interrogati, vide decisio. 361. in fi. ibi, & quia fuit præsens, vide Bal. cons. 82. incip. Proponitur, col. pen. ver. subsequẽdo, in 1. vol. & tenet, quòd si esset deperdita inuestitura, quod possit probari per testes, idem si non possit probari per breue testatum, aut per pares, tenet Andr. in c. 1. de prob. inuest. vide eundẽ Afflic. in decis. supra 243. meminit Gozad. cons. 8. num. 8. Ibi, quòd omnis res præsumitur libera, nisi probetur seruitus, vide Deci. cons. 8. col. fin. vbi determinat pulchram quæst. vide Iacob. in tract. feu do. in verbo, castro. col. 4. & in verb. qui quidem, col. 2. & in verbo, dictique vasalli, col. 3. & vide ad hoc Deci. cons. 85. vbi tenet in dubio quamlibet rem præsumi liberam, Soci. omnino in l. 1. ff. de acquir. poss. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 277.

ADDE Barb. cons. 18. num. 41. vol. 2. ibi, & dicitur factum antiquum, vide omnino Ias. in l. cum aliquis, C. de iure delib. & supra decis. 23. & eũdem Afflict. in c. cum autem, col. 3. de controuer. inuest. vbi si venditur res cum consensu superioris præsumitur feudalis, & ibi allegat Andr. & ibi dicitur, quòd præsumitur feudum, quicquid est intra fines feudi, quod intelligas esse verum, si magna pars est de feudo eorum quæ vasallus ibi tenebat. & de hoc vide supra decis. 267. & quę ibi notaui. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 277. num. 6.

ADDE aliam decis. supra 267. *Hiero. de Mart.*

In Decis. 277.

IN princip. Testimonium de auditu proprio, seu alieno non probat, l. testium, C. de testib. c. licèt ex quadam, de testib. facit tamen indicium, seu præsumptionem, quia transfert onus probandi in aduersarium, Rom. sing. 341. Testimonium de auditu. Felic. cum in literis, col. vlt. nu 7. de testib. Et an fama faciat plenam fidem, Fel. c. veniens, 3. col. versic. prima conclusio, eo. tit. Dec. cons. 146. col. 7. circa med.

In ead. decis. nu. 3. ibi, Et dicitur factũ antiquum, Adde Ias. l. cum aliquis, vlt. col. ver. sed circa ista occurrit, C. de iure delib. Matth. infra decis. 245. 2. col. vers. in contrariũ. supra decis. 13. vers. est enim considerandum. Bald. Auth. quas actiones, col. vlt. vers. quarto & vltimo quæro, C. de sacrosan. eccles. Dec. cons. 42. & pro facultate mea, col. 8. in princ. Et an in instrumentis antiquissimis oporteat probare, quòd notarius fuerit notarius, vide Bald. in Auth. col. vlt. vers. ego dico, Dec. cons. 36. 2. col. vers. secundo non obst. cons. 42. col. 2. versic. venio.

In ead. decis. num. 4. ibi, Ad probandum, quòd res est feudalis, Adde eundem Matth. supra decis. 255. & 267. & 129.

In ead. decis. num. 6. ibi, Item talis possessio. Vide

ad hoc bonum tex. in c. 1. §. defuncto, si de feud. fuer. controu. inter dom. & vasal.

In ead. decis. num. 7. ibi, Res non præsumitur feudalis. Adde Dec. cons. 269. Consultus, colum. 1. in princ. eundem 267. & omnino Iacobin. l. circa, col. pen. versic. colligitur ex hac glos. ff. de probationib. *Marc. Ant. Puluer.*

In Decisione 278.

HAERES si reuocat alienationẽ rei feudalis à bonæ fidei emptore, debet pretium restituere etiã prout reperitur res. Ibi, & quidam Doctor, si constat facta venditio feudi paterni, quòd non poterat alienari in præiudicium agnatorum, quòd agnati mortuo venditore possint reuocare non restituto pretio, tenet Decius cons. 144. col. 2. vide omnino. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 278.

ADDE huic decisioni Dec. cons. 464. nu. 9. vol. 3. & cons. sequen. num. 6. & cons. 558. num. 9. vol. eo.

Ibi, item quod ego tanquam hæres. omnis res præsumitur libera, nisi probetur contrarium. Iacobi. in l. circa eum, num. 10. ff. de prob. vbi dicit, quod non præsumitur feudalis seu emphyteutica, sed allodialis. & quod domini terrarum non fundant ex hoc so lo intentionem eorum, quia res sunt sitæ in eorum territorio, si uelint allegare eas esse feudales, vel emphyteuticas: quia præsumuntur liberæ, nisi aliter probetur contrarium. de quo uide Barbat. consil. 5. & 8. vol. 1. vbi singulariter. & Curt. consil. 50. nume. 370. vbi dicit feudum esse speciem seruitutis. & cons. 76. num. 1. & 2. vbi dicit, quòd omnes res præsumuntur allodiales, non feudales habito respectu ad habitum originalem, propter naturale statutum rerum, nisi probetur aliqua alia qualitas seruitutis apposita. & ista præsumptio transfert onus probandi in aduersarium. Quæro tamen nunquid uerba narratiua Principis, quod res est feudalis, probent. vide Alexand. consil.... vol. 5. col. 1. & an probetur feudum ex fama, vide not. in cap. veni. de verb. signi ficat. & l. atque natura, §. cum me absente, ff. de neg. gest. Ibi, fuit ergo conclusum. & ibi, emptor iste. vide Barbat. cons. 40. num. 11. vol. 1. & Alexand. consil. 154. num. 1. vol. 6.

SI pater necessitate coactus vendiderit quoddam petium terrę, quo mortuo filius agit contra emptorem asserendo terram esse feudalem. si fuerit feudalis, amittet pretium, & terram, si sciebat emptor esse feudalem: si verò ignorabat, non amittet pretium. & ita dicit constitutio. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 278. num. 6.

ADDE Dec. cons. 105. *Hier. de Martino.*

In Decis. 278.

IN decis. 278. num. 2. in fi. ibi, Ergo & eius hæres. Adde eundem idem firmantem in prędicta constitut. diuæ memoriæ, 13. col. versic. octauo nota. & contrarium eius, quod hic dicit firmat l. decis. 113. 2. col. circa fin. ver. ideo maximè, & vide supra decis. 240. in 3. dubio.

In ead. decis. num. 5. ibi, Fuit ergo. Adde eundem in præallegata constitut. 14. col. in fi. ver. sed de pretio restituendo. *M. Ant. Puluer.*

In Decisione 279.

REDITOR potest agere ante diem vt soluat in die, vel quod caueat de soluendo, vide supra decis. 108. *Ioan. Angel. Pisan.*

Decisio 279.

AD istam decis. adde Bald. cons. 169. num. 1. volum. 3. & Hippol. singul. 355. vbi de materia, vbi habetur, quod petenti ante diem duplicantur induciæ, & text. in §. hodie autem, Instit. de except. & idem in petente ante euentum conditionis, vt tenet Iacob. in l. pecuniam, nu. 4. ff. si cert. pet. vbi Ias. plenè de hac materia, & per Bald. consil. 169. volum. 3. aliàs consil. 369. vol. 1. & Alex. cons. 83. num. 4. vol. 6. hoc fallit in fisco, qui ante tempus potest exigere debitorem imminente necessitate, vt per Iacob. & Ias. in d. l. pecuniam, & de ista materia vide Ange. Aret. in §. appellantur, colum. 3. in fi. Instit. de except. & an quis perdat actionem, si ante tẽpus petat, vide Bald. consil. 169. vol. 3. aliàs cons. 369. vol. 1. & Cuman. consil. 49. in medio, col. 4. & vide text. in d. §. hodie, Instit. de except. vbi dicit, quod de iure antiquo petens ante tempus amittebat actionem, hodie secus; quia duplicantur induciæ, id autem quod dictum est inducias duplicari, intelligas procedere, quod duplicatur tempus, quod superest postquam petijt, non autem totum tempus, quod habuit a principio, vt nota. voluit Ias. in d. l. pecuniam, ff. si cert. petat. per text. in l. aut damnum, §. quisquis, & quod ibi notat. ff. de pœn.

Ibi, secus in debitore ad diem ex conuentione. Adde quod hoc verum est, nisi post contractum deteriorasset cōditionem suam, per l. si creditores, ff de priuileg. creditor. quia tunc teneretur cauere, & cum fideiussoribus, ita Cyn. in d. l. vniuersa, vbi hanc materiam tam optimè tractat, vt non possit vltra quid desiderari, & dum dicitur hic quod debitor in diem ex dilatione legali tenetur satisdare, intellige id est cauere, & sic sine fideiussoribus, vt dicit Cyn. loco prædicto.

Creditor potest agere ante diem contra debitorem ad soluendum dotem attento in dote dilatio data est a lege ad soluendum. *Prosper Caranita.*

Super Decis. 279.

VIDE Alex. in l. pecuniam, si cert. petat. Bald. in l. 1. de condict. ex l. & in l. quod si dies, ff. de petit. hered. qui dicunt quod duplicantur tempora reo conuento ante diem, ista de exceptio. intellige non tota, sed pro rata tẽporis, quæ ante tempus petatur, idest quod tempore petitionis supererat. Bald. Ludou. & Alex. in d. l. pecuniam, & ibi ponũt limitationes, nisi quis agat ante diem, & de materia huius decis. vide Hippol. singul. 355. Alexand. cons. 95. num. 2. incip. In causa, & lite. vol ... Bald. cons. 169. & creditor petens ante conditionem tenetur expectare duplicatas inducias debitori. Iacobi. in l. pecunias, nume. 4. ff. si cert. petat. fallit in fisco, qui ante tempus potest exigere debitorem imminentem necessitate, Iacobin. ibi ponit alias limit. & de ista materia vide omnino Ang. Aretin. in d. §. hodie. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 279.

IN princ. Sed quid dicendum, si debitor velit soluere pecuniam quam debet ante tempus, an creditor cogi possit ad recipiendum, dic quod non, nisi debitoris intersit, vt l. si pecuniam, ff. si cert. petat. l. Titius, ff. quæ pign. oblig. poss. tamen volo quod scias casum, in quo nunquam creditor cogitur recipere ante tempus 13. quando aliquis debet aliquid quod cursu temporis potest deteriorari, vt vinum, oleum, & granum, dictum est sing. Guliel. de Cun. in l. comparationes, C. de fi. instrum. sequitur Ang. in d. l. Titius, & Hippol. singul. 146. incip. Creditor non potest. & adde casum in quo debitor in diem potest cogi ad soluendum ante tempus, vt in eo qui est debitor fisci, vide Ias. in l. in diem, ff. de cond. indeb. *Mar. Ant. Pulu.*

In Decisio. 280.

ENDITIO facta ad mensuram non dicitur perfecta quo ad hoc vt periculũ sit emptoris vel quo ad obligationem, quia ante mensuram non est nata, bene tamen dicitur perfecta quantum ad augmẽtum pretij, vel ne possit recedi a contractu, venditor tenetur ad interesse si non tradit rem venditam in tempore promisso, vide infra decis. 399. vide Soc. cons. 26. in fine, in nouis. vide Socin. cons. fin. in 3. vol. vide Capic. decis. 14. col. 2. vide quæ dicit Decius cons. 179. & Curtius cons. 74. col. penult. & Felin. contra Decium. ibi, tamen quia mora, vide Bartol. & Docto. in l. quæro, de actio. emp. ibi, in tempore conuento agitur quando est diuersa consuetudo, tunc actus est cōficiendus secundum consuetudinem conformem iuri communi, adde tamen quod si adest duplex consuetudo posterior primam tollit, Bart. in l. sed si ego, §. de eo, ff. de petit. hered. & Bal. cap. 1. §. notandum, qui feudum dare possint, vide supra in decis. 183. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 280.

EST opinio aliquorum, quod in contractu rerum cōsistentium in numero, pondere, vel mensura, quæ certa die debet consignari, & non consignantur eadem die, quod possit discedere a contractu, sed est falsa, & contrarium fuit decisum.

Ibi, & quod liceat emptoribus, & ibi, quod si res vendita. Adde Curt. iun. consil. 74. nume. 16. & cons. 82. nu. 2 & 3. ibi, primo dicitur perfecta, an & quãdo venditio dicatur perfecta? vide Rom. cons. 91.

Ad hoc secundum dubium, vide ad saturitatem Alexand. & magis plenè Aretin. & ibi etiam Socin. in l. quod te, ff. si cert. petat. hoc idem Gramm. consil. 11. in consi. ciuil. nu. 3. qui allegat eand. doctrin.

Nota quod si venditor fuit in mora tradendi rem venditam, tenetur emptori ad interesse contingens post mortem. *Prosper Caranita.*

In Decis. 280.

IN decis. 280. num. 7. ibi, secundum dubium est. Vide omnino eundem, supra in decis. 194. & in decis. 90. *M. Ant. Pulu.*

In Decis.

In Decis.281.

Inde supra decis.183. mater præfertur auiæ paternæ in tutela. ibi, vide id quod dicit Bart. vide Alex. cons.23. in princ. vol.3. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 281.

Adde hic supra decis.257.352.& 207. quia faciunt ad hanc materiam, sed ex ista decis. potes colligere matrem & auiam admitti ad tutelam, & est text. in Auth. matri & auiæ, C. quando mul. tut. officio. aliæ verò mulieres non possunt esse tutrices, quia est virile officium, l.1. C. quan. mul. tut. officio. est tamen verum, quod si mater transit ad secunda vota ipso iure perdit tutelam filiorum, §. quod, verò, ver. mox, in Auth. vt fine prohib. Corn. consi.113. in in littera C. vol.4. nec distinguit sit testamentaria vel legitima, vt in cap. ex parte, vbi Fran. col.1. de appel. nisi testator expressè dixerit, quod salua tutela possit accedere ad secunda vota. text. est nota. in Authent. de nupt. §. disponat, & Bald. & Præpositos in d. cap. ex parte, licèt videantur repugnare quæ scribit Guid. Pap. singul.683. & Dec. cons.539. est tamen, quod si fuit facta executrix in testamento, non expirat per secunda vota, vt not. Bart. in l. à filio, ff. de alim. leg. licèt contra Afflict. in c. si quis miles, col.3. de feud. sine culp. non amit. adde tamen, q̄ licèt mater diligens vsque ad triennium cogatur alere puerum, tamen si transit ad secunda vota, desinit esse legitima educatrix, Bald. cons.122. in fine, vol.3. in antiquis, quod nota. & uide Doctor. in d. c. ex parte, & Bart. in l. quæ tutores, C. de administrat. tutor. & Bald. in l. humanitaria, vet. nunc veniamus, C. de impub. & al. subst. Paul. cons.162. & 113, Aochar, cons.316. In causa, quæ vertitur, col. pen. in fi. versic, & antequam ad istam veniam, vbi est bona additio, Ioann. de Amic. cons.145, & ad materiam huius decis. Afflict. in d. cap. si quis miles, & plenè per Iacob. in l. quicumque, per totum, ff. de fide instrum, *Prosp. Caranita.*

Super Decis.281. in princip.

Adde, quod licet mater possit esse tutrix filiorum, si tamen transiuit ad secūda vota ipso iure perdit tutelam filiorum, vt §. quæ ratio, versic. mox, in Auth. vt fine prohibit. Corn. consi.115. in littera C. nec distinguitur sit testamentaria, vel legitima, vt in cap. ex parte, & ibi Felin. Franc. col.1. de appell. nisi testator expressè concesserit, quod salua tutela possit accedere ad secunda vota, text. est not. in Authen. de nupt. §. disponat, & Bald. in d. cap. ex parte, licèt videatur impugnare quę scribit Guid. Pap. in singul. 682. & decis. eiusdē Guid.539. officium tamē executoris per transitum ad secunda vota nō expirat, Bartol. in l. à filio, ff. de alim. & cib. leg. licet Matth. teneat contra in c. si quis miles, col.3. de feu. sine culp. non amitt. & adde q̄ mater diligens vsque ad triennium velit nolit auus paternus debet alere puerum, tamen si transit ad secunda vota desinit esse legitima educatrix, Bald. consi.123. in fi. & mortuo secundo viro an reassumat tutelam, quam perdidit per transitum ad secunda vota prædicta, vide Hippol. in l. e-tiam, num.6. de quæstio. vbi dicit quod non. ad calcem decis. prædicta, vide Bart. in cons. suo 142. *Hieron. de Martino.*

In Decis.281.

In prioc. Adde Dec. cons.188. In casu proposito, eundem supra decis.183. vbi dicit an mater præferatur auo paterno, vel è contra in tutela, & Ioan. Petr. in sua pract. in form a libel. quomodo agitur ad redden. rationem in verb. in suo vltimo testamento, 2. colum, vers. quid si mater vidua. *Mar. Anton. Pulucrinus,*

In Decis.282.

Rex confitens alteri feudum planum non facit eum quaternatum, nisi hoc dicat sumptum ex scriptura in actis præsentata facit fidem si in præsentatione fuit pars citata. Ibi, dicti domini ferre Drago, in præiudicium alterius Rex nō potest venire contra suum contractum, vide in decis.293. in fi. & supra 123. Ibi, per dictū Andr. Bal. sequitur Alex. cons 16. col.4. vol.3. Ibi, quia feuda erant deuoluta si Rex succedit Baroni, & concedit aliquid de baronia, videtur vt Baro, non vt Rex concedere, vide Bart. in l. si quando, de appell. & Laud. in tract. de princ. innot. vide eundem in prologo consti.25. in consti. dignum, in sexto not. ibi, & pro ista parte vide omnino Iacob. in tract. feud. vet. & cum pacto de vendendo, col.7. Ibi, contra Regem, & potest assignari ratio quare feuda quæ tenentur à Barone ei applicentur, non autem Regi, nam Rex non potest esse fidelis suorum inferiorum, nec esse in seruitio personali, & ita in alia quæstione consid. Iacob. in ver. dictique vasalli, col. pen. in prin. Ibi, vel alia quę à Comite, vide omnino Iacob. in ver. prædicto, colum.2. eum seq. istam opinionem comproba, nam dominus non potest cogere vasallos illius, ita post Bald. firmat Iacob. in tract. de feudis, penult. col. & vltima ipsum hoc firmat Lau. in tract. de princi. in prima rubr. cons.178. incip. Dux Mediolani, & vide quæ posui in prag. quia sæpe de remissione vasallorum, & quæ scripsi ad Bart. in l.1. C. de offi. præfecti vrbis. ideo Ioan. Faber Instit. de Attiliano tutore, in prioc.4. col. dicebat, q̄ dominus directus non potest in terra Baronis sibi subditi dare tutorem, vel exercere actum iurisdictionis, & in hanc sententiam non soluendo inclinat post multa Curtius iunior consil.2. post tract. feud. Ibi, Lucas de Pen. Et Lucas ibi tenet, quod burgensatica vadunt ad Regem, ibidem etiam quærit quid si possidebat emphyteutica & censualia bona, ita etiam tenet Andr. in d. cap.1. §. turpiter.15. erit, col.4. Ibi, ex hac quæritur si vasallus, quibus modis feudum amittatur, & in cap.1. in addit. qual. versic. iur. fidel. ne dum ipse, sed omnes descendentes eius, vide Curtium in tract. feudorum, in quinta parte, in princ. col.2. alleg. Paris. cons.21. col. penul. in fine, vol.1. vbi post merum & mixtum imperium potest etiam confiscare, vide Lucam in l.1. col.8. in fine, C. de priui. schol. lib.12. Ibi, tenet quod sic, adde quod si habet merū & omnimodam iurisdictionem, dicitur habere ius confiscandi, ita expressè soluit Fulgos. consil.1. de quo fuit recordatus la-

tus Iacob. in tract. de roidis, col. 3. in fine, vbi allegat noi. glos. vide eundem in tract. feudo. in ver. cum ero, col. 2. in fine. Ibi, & dicit Ludo. Roman. credo quod sit singul. 172. tamen non dicitur ibi si dominus habet confiscationem, vide Ludo. consil. 59. ver. secundo, sed an inferior à Principe potest imponere vel comminari sub pœna confiscationis bonorum, vide Soc. cons. 99. col. 12. in princ. vol. 1. vbi tenet quod sic. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 282.

Ex concessione Regia dici potest feudum quaternatum. Vide Brun. cons. 31. num. 15. & limita vt per ipsum, num. 14. *Prosp. Caravita.*

In Decis. 282.

In decis. 282. num. 3. ibi, Et dicebant aliqui domini. Ad istud dubium adde eundem in const. Reg. post mortem, 3. col. in princ. ver. rursus pro declaratione quæro, quem videomnino, & melius, & subtilius examinat hoc præsens dubium, vt in constitut. dignum, col... vers. & tene menti.

In eadem decis. num. 4. in princ. ibi, Quod sit feudum quaternatum. Quę autem dicantur feuda quaternata, vide omnino eundem in d. const. post mortem, 2. col. in fi. vers. iuxta prædicta, vbi dat duas regulas ad hoc.

In ead. decis. num. 5. ibi, Quòd requiritur consensus vtriusque. Adde quòd aliter firmauit idem auctor supra decis. 243.

In eadem decis. num. 10. ibi, Nam Princeps. Adde Ias. in vsib. feud. col. 3. in fi. vers. quid autem latè examinantem hanc decisionem, & ibi uidere poteris ad satutitatem de veritate huius dicti Baldi.

In ead. decis. num. 11. ibi, Benè ad hoc facit. Adde quòd istud dictum Baldi sequitur Ludo. de Vrbe, in sing. 617. Tu sai, quòd Regnum Apulię.

In eod. num. 11. ibi, Secundum dubium est. Ad istud secundum dubium, vide Ias. in l. 3. §. ex contrario, col. 19. vers. sed caue. eundem in constit. pœnam eorum, 10. col. vers. sed an bona. in constitut. si quando aliquem, col. pen. vers. fallit, nisi Rex concessisset. vide glos. in constit. post mortem, in verbo, ad concessionem, & quæ ibi latè in apostilla cumulaui. Sed quid è contra, Si Baro commisit rebellionem vtrum feudatarius priuari possit feudo, vide Ioan. Fab. in §. finitur, vers. & hæc faciunt, de vsufr.

In ead. decis. nume. 14. ibi, Dicebat d. Traianus. Adde And. in cap. 1. §. denique, quæ sit prima causa benefi. amitt. sed aliter dicit idem And. in c. præallegato, §. præterea si vasallus, 8. col. in fi. vers. sed certè non est ratio. *M. Ant. Pulu.*

In Decis. 283.

Nullitas resultans ex inspectione processus impedit executionem, & sententia lata non præcedente citatione ad eam audiendam ualet, secus si à princ. non esset citatus. Ibi, & de ista nullitate, vide de nullitate resultante ex inspectione actorú, per Socin. cons. 4. col. 5 in nouis. & consi. 27. col. 2. vbi si star statutum, quod non possit dici de nullitate contra laudum, tamen potest dici nullos ex defectu compromissi, vide infra in decis. 403. In secunda charta. & Socin. consil. 78. in nouis, 1. & 2. col. vide amplissimè de nullitate ex inspectione actorú, quæ cumulauit Barbat. cons. 19. aliàs 43. & 2. col. vol. 1. Ibi, vbi pars est præsens, vide glos. in constit. Regni vuiuersis, in ver. publicatorum, & in ver. conclusionem, vbi dicit, quod publicatio & conclusiu sunt de substantia, secus de iure communi, vt notatur in c. licet Hely, extra de simonia. per Fel. ibi cap. Regni, quod incipit, detestantes, ex hoc corruit consilium Alexand. 2. col. 3. vol. 3. aliàs 1. Ibi, secundum nullitates alleg. vidi practicatú, quòd si fuit facta citatio ad dicendum infra triénium, quòd perpetuatur instantia ad aliud triennium, & si demum fiat alia citatio in illud aliud triennium, quòd similiter perpetuatur in aliud, ita Sacrum Consilium interpretatur pragm. quæ loquitur de instantia non restitu. & fuit in causa Magnifici Syluestri Tomacelli cum cognatis suis, & tunc ego recordatus fui, quòd in causa illorum de Colo cum hæredibus Ioan. Andreę Fagillæ Sacrum Consilium fortius practicauit, quòd sufficit una citatio ad dicendum etiam, quod elapsi essent nouem anni, & sic tres instantiæ, & aliàs uidi in processu in quo est hoc decretum sub die pen. Iulij 1507. in causa Ioan. Pauli de Afflic. cum Iacobo & Rogerio Saluidio super officio Guardianatus Portuum Calabriæ, & peremptione instantiæ opposita, communi omnium voto cum Magnifico Iacobo de Agello & Marcelli Galellę Præsidentem Regię Cameræ Summariæ, in eodem Sacro Consilio conclusum est, quòd non obstante oppositione peremptionis instantiæ stante stylo Sacri Consilij procedatur ad sententiam, ibi 18. anni sine tutore, vide Iason. in l. succede. col. 14. ff. de verb. obligat. Ibi, potest esse in iudicio possessorio minor potest litigare sine curatore, intelligas quãdo non defendendo, ita Bal. post Bart. in d. l. momentaneæ, & firmat Specu. in titu. de actoré, §. primo, col. 2. Ibi, sed de ista nullitate, vide infra decis. 346. in fine. Ibi, secus quando nullitas, vide infra decis. 391. vbi an Princeps possit tollere ea quæ sunt de iure positiuo, vide Iacobinum in ver. & promiserunt, col. fin. in tract. feudo. Citatio ad sententiam, vel ad dicendum impedit peremptionem instantiæ. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 283.

Exceptio nullitatis statim impedit executionem sententiæ, l. fin. C. de ord. cognit. nisi esset tale factum, quod non posset separari, quam etiam tunc non liquida suspendit. Bald. in l. 2. C. quorum appellatio non recip. & exceptio nullitatis requirens altiorem indaginem, si non probatur ex actis, non inpedit executionem sententiæ, vt sentit Bart. in l. si expressim, ff. de appellat. & Doct. in l. tale pactum, ff. de pact. & in l. 4. §. condemnatum, ff. de re iudic. secus si nullitas probatur incontinenti. l. iudicati. C. si ex fals. instrum. & quando dicatur probari incontinenti. Bat. in dicto §. condemnatum. & Hippol. in sua pract. crimin. §. vltra quod. num. 16. vbi plenè. & cons. 16. num. 18. Paul. cons. 260. num. 1. vol. 1. Bart. cons. 51. num. 35. vol. 1. dicit, quod statutum remouens omnem exceptionem, intelligitur de friuola. Bertran. cons. 58. num. 2. vol. 3. & cons. 378. num. 12.

num. 12. vol. 1. & adde Corne. cons. 208. vol. 3. An autem sententiæ exequutio impediatur per exceptionem nullitatis, si offeratur probari incontinenti per excipientem. Barbat. cons. 44. num. 12. & cons. 66. nume. 16. vol. 1. & vide not. infra decis. 336. quia nullitas, quæ per inspectionem actorum videtur, est exclusa. & nullitas sententiæ quando dicatur notoria? Barbar. cons. 18. num. 2. & 5. vol. 1. & Hippol. sing. 88. & Corn. consi. 208. vol. 3. vbi exceptio litis pendentię super nullitate nō impediat exequutionē. Bertr. cons. 127. vol. 3. num. 48. Dec. cons. 73. tenet contrarium. & quid de exceptione falsi, Ias. cons. 85. vol. 1. & 176. nu. 5. vol. 2. plenè Guid. Pap. decis. 50. Alex. cons. 77. num. 11. vol. 3. & vide decis. Parla. 50. & Afflic. in const. appellationum tempora. 13. notab. & Corn. consi. 208. vol. 3. Aret. consi. 75. & Afflict. in constit. dilationes, col. 8. Abb. cons. 5. num. 2. vol. 2. Barb. omnino cons. 18. nu. 2. vol. 1. per totum. Roman. consi. 42. & consi. 51. & melius consi. 323. Postulato suffragio. Calcan. consi. 51. col. 10. Barb. consi. 21. vol. 3. Bald. consi. 293. Factum sic. col. 3. ibi, secundo pro parte, vbi stante statuto remouente omnes exceptiones nullitatis nec inhabilitatis personæ, vol. 3. in littera A. la 2. & consi. 440. col. 1. vol. 4. Socin. consi. 78. vol. 3. Dec. consi. 231. ibi, De ista nullitate uide eundem Afflict. in prælndio constitu. q. 9. col. 3. & supra decis. 182. col. 2. in princ. & Bald. in sua Margarita, in ver. sententia, num. 160. Aretin. consi. 62. Contra sententiam, In princ. vol. 1. quod vide, quia solenne. & Bald. in sua Margarita, in littera C. num. 78. vbi limitat, nisi vtraque parte præsente, num. 95. & 58. Sed an Princeps possit omittere citationem in sua sententia? vide Socin. in l. si quis arbitratu, num. 30. ff. de verb. obligat. vbi an in laudo arbitri requiratur citatio. & ibi etiam Iason. & vide omnino Calcan. consi. 15. in littera Q. & ibi in littera C. tangit, an citatus ad omnes & singulos actus intelligatur etiam citatus ad sententiam. & vide Barbat. cons. 18. num. 12. vol. 1. vbi notab. Curt. consi. 20. nu. 6. cum sequent. & consi. 50. num. 425. cum seq. Hieron. de Tortis in consi. in fauorem Florentinorum, col. 12. dicit, quod in tantum requiritur citatio ad sententiam, quod si in toto processu pars fuit contumax, adhuc requiritur, quod citetur, Hippol. in repetit. l. denuo quoque, col. 14. ff. de re iudic. & si de aliquo actu constat, an præsumatur citatio? Abb. consi. 29 col 1. circa finem. & Alexan. omnino consi. 105. volum. 5. col. 1. in fine. & adde, quod in tantum requiritur citatio ad sententiam, quod sententia lata in fauorem absentis non citati non valet. Petr. de Rauenna in suo Compend. Iuris Canonici, fol. 165. colum. 2. in principio, in titu. de immun. vbi omnino videatur. & Iason in l. & furioso, num. 3. ff. de re iudicata. vbi ponit aliquas limitationes. & Niconit. in repetit. cap. quoniam contra, fol. 95. nume. 54. de probationib. & Bald. vbi plenè decidit in Authent. si quis in aliquo, C. de edendo. & Alexand. consi. 41. volum. 2. & Hippolyt. consil. 75. vbi de materia citationis. Abb. consil. 39. vol. 2. Alexand. consi. 200. vol. 6. Bertrand. consi. 232. num. 5. Dec. consi. 618. num. 3. volum. 4. *Prosper Carauita.*

In Decisione 283.

In princ. ibi, Quod dicta sententia est nulla Circa autem istam nullitatem sententiæ, adde eundem in const. dilationes, col. 4. & 5. vers. ego obtinui, & vers. item in quem, & in const. appellationum tempora, col. 10. vers. sed iuxta hoc; adde ea quæ cumulantur ad hanc regulam per Felin. c. ex tenore, col. 4. in fi. vers. regula non præstat, de rescript.

In princ. num. 1. ibi, Similiter dicimus. Adde, notata pro Ritu Mag. Cur. Vic. & ad hoc bene faciunt not. per Bart. l. 3. §. condemnatum, in fi. ff. de re iud. & hanc sententiam sequitur Ludo. Roma. cons. 42. Visis, 1. colum.

In ead. decis. num. 3. ibi, Ex quo litis contestatio. Adde, sed an per responsionem factam ad articulos conclusiuos, fiat litis contestatio? vide decis. Rotæ, num. 76. Felin. c. 1. 2. col. de lit. contest. Et quòd omissio litis contestatio reddit iudicium nullum, vide Dec. cons. 302. 2. col. vers. secundo, quia in casu isto.

In ead. decis. num. 3. in fi. ibi, Dixit glos. Auth. qui semel. De ueritate huius glos. vide Alex. in l. si finita, §. Iulianus, 9. col. in fi. ff. de dam. infec.

In ead. decis. nu. 4. ibi, Secunda nullitas. Vide Parid. in suo tract. syndic. in ver. restat unum, char. 98.

In eod. nu. 4. ibi, Etiam in consistorio Principis. Aduerte, quòd est uerum quo ad causas cęptas in alijs Curijs, secus quo ad causas inchoatas in S. C. nam tunc esset secus, vt audiui à quodam Regio Consiliario.

In ead. decis. num. 5. ibi. Et sic est ipso iure nulla. Adde eundem infra in decis. 346. in fine.

In ead. decis. nu. 6. Sed de ista nullitate. Adde, de antiquo stylo S. C. est, quòd nō fit citatio ad audiendum sententiam, & ista citatio habet uim citationis ad audiendam sententiam, vt elegāter idem Matth. declarat in const. obscuritatem, 4. col. in fi. & in prælud. cōstit. 9. q. 3. col. in fi. & quòd de iure communi obmissio citationis ad audiendā sententiā reddit sententiam nullam, vide Rom. cons. 248. hęc sententia; & de multiplici stylo S. C. vide supra decis. 78. in fi. & ibi quæ posui in apostilla. *M. Ant. Pulucr.*

In Decisio. 284.

Soluto matrimonio vxor inops potest petere vsumfructum dotis à tēpore mortis, si vxor est diues, non, nisi probauerit interesse pallum, vide 1. decis. 93. vide Capic. decis. 24. vbi an durante anno, vide Cępol. cons. 15. in ciuil. vide Socin. omnino cons. 56. in nouis. Ibi, sine sit interesse damnum quando uxor est diues, & nō petijt, φ non debeatur vsusfructus, tenet Bolog post Alex. in l. diuortio, cons. suo 15. aliàs 19. in 1. dub. distinctē tenet, φ absque mora poterit uxor petere tā à socero quàm ab hæredib. eius vsusf. dotis ratione honesti lucri considerandi secundū morem ciuitatis, & prout consueti sunt mercatores dare pro centenario, & sic interesse lucri cessantis, vide quia multa cōtra allegat, uide melius quàm alibi per Rocch. de Curte in repet. c. fi. de consuet. col. 92. cum seq. nide omnino quæ posuit Ias. cons. 92. col. 5. uol. 1. vide Corn. consil. 167 vol. 4. & dicitur diues si habet patrem dmitē, Bal. in l. qui uxorem, C. de neg. gest. *Io. Ang. Pisan.*

Deci-

Decisio 284.

ADDE ibi, si essemus, quod ego vidi dubitare de validitate talis consuetudinis an valeat? & dicebatur quòd non, per ea quæ not. Abb. in cap. salubriter, circa fin. de vsur. sed vide Ias. in l. de quibus, col. 11. ff. de legib. vbi tenet, quod valet statutum quod de dote soluantur quinque pro centenario, & de materia vide Alexand. cons. 36. Viso themate. vol. 4. & consil. 28. vol.... Viso themа. quod est quasi idem, & videomnino Bald. cons. 352. punctus, vol. 2. vbi vide, quia materia huius decis. est singularis, & infra decis. 291. & Ias. cons. 93. vol. 1. col. 2. omnino, an autem & quando in dotibus sit licita vsura, vide Bald. cons. 369. vol. 4. in primo puncto. Fulgos. consi. 201. Bologni. consi. 19. per totum, Abb. cons. 39. per totũ, vol. 2. & Corne. cons. 212. vol. 3. per totum, & 166. vol. 4. Abb. cons. 85. Anchar. cons. 138. in quęstione, Alex. cons. 203. Viso processu causę. Bald. cons. 196. sicut dixi, ita dico, vol. 2. vbi quando dicitur, quod non habet quis vnde se alat. an autem maritus constante matrimonio ratione dotis non solutæ possit petere interesse seu alimenta, & quid si ster per decennium, quod non poterit, & quando dicitur mora commissa? vide Alexand. cons. 31. per totum, vol. 6. Bald. cons. 259. hæres viri, vol. 2. Quid autem si mulier defuncto viro recipit dotes simpliciter, an intelligitur remittere vsuras vel interesse? Ias. in l. si post moram, col. fin. ff. de eo quod certo loco. Iacobin. in l. cum post. ff. de iur. dot. Abb. cons. 85. num. 5. vol. 2. & quid si hæredes uiri statim uolunt res mobiles restituere, an possint detrahere interusurium medij temporis? quod sic. vide Cot. in suis memor. In littera D. in vers. dos, ff. sol. matrim & Alex. consi. 72. nume. 8. vol. 5. vbi dicit, quod vxor mortuo viro, si non potest se alimentare, non potest petere alimenta, nisi hæres fuisset interpellatus, & ex hoc potuisset accipere mutuo pecuniam, aduerte tamen, quòd Alex. in d. consil dicit vnum, quod non est verum, quod relicta simpliciter habitatione vxori in domo cum filijs, non veniunt alimenta, prout eum reprehendit Cotta in suis memor. in littera H. in ver. habitari, & vide Corne. consil. 129. vol. 1. vbi dotis restitutio dicit quòd potest fieri incontinenti, ad euitandam præstationem alimentorum, & Ias. consil. 93. vol. 1. col. 4. maritus an possit petere alimenta dotis non solutæ? Bald. cons. 94. vtrum maritus, vol. 1. *Prosp. Carau.*

In Decis. 284.

IN princip. Vide eundem infra decis. 291. Adde Abb. cons. 39. Christi saluatoris, Gramm. decis. 103. col. 28. versic. circa petitionem vsusfructus. *Marc. Anton. Puluerinus.*

In Decis. 285.

LICET quando præcedant verba specialia restringantur generalia & specificata, tamen si ratio recti sermonis repugnat generaliter intellectum, nisi sit in dolo aduersarius. Ibi, de iuramento super re transit iuramentum ad hæredes recipientis. Ibi, ista generalis clausula, vide supra decis. 106. & in decis. 354. vide Alex. cons. 117. col. 1. vide de generali renunciatione per Capic. decis. 88. circa finem. Ibi, quia in obligatione interuenit pater pupilli, ista iura ad hoc allegat Alex. cons. 21. aliàs 27. in princ. vol. 3. quando assensus in obligatione processit potest interpretari secundum decretum, vide qualiter fiat executio super feudo per Iacob. in tract. feudo. ver. & docto. col. fin. ibi, vt possit super feudis interponi secundũ decretum, vide in decis. 335. aliàs 331. in 3. dubio. Ibi, & Ias. in l. 1. vide infra in decis. 319. Ibi, & firmat Alex. ideo Soc. consi. 31. in nouis, voluit, quòd transactio & quietatio facta inter fratres non comprehendit pecuniam exactam per fratrem, de qua non fecit mentionem, vide Soci. in prima parte nouorum consiliorum, cons. 73. col. 3. & per eundem cons. 103. col. 2. Ibi, facta de prima in ratificatione contractus venditionis non requiritur assensus. Ibi, actum fuit quòd dicta, adde quòd illa solennitas quæ requiritur in actu principali, requiritur in eius ratificatione, Ludo. Rom. consi. 12. col. 2. nota etiam, quòd in cõpromisso facto per minorem vel ecclesiã super re immobili requiritur decretum iudicis, pro hac opinione adduco dictum Bal. in l. cum eos, C. si quis alteri vel sibi. vbi dixit, quòd si procurator emit & fuit soluta gabella, quòd nõ debetur iterum solui, & eum sequitur Iacob. in tract. de foldis, col. 11. in fine, & col. 13. Ibi, sed ponamus ibi confirmat actum, facit quia nihil addit qui declarat. l. hæredes palam. §. quod verò, de testam. adde supra decis. 44 vbi dicit, quòd qui declarat nihil addit, refert Parisius consi. 77. col. penult. vol. primo. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 285.

LICET, & totum hoc cessit in vtilitatem. Sed an bona minorũ possint donari propter remunerationem, Raph consi. 101. Ducissa Mediolani. & Imol. consil. 98. & Bart. in l. iubemus, C. de sacrosanc. eccles. & Bald. consi. 383. Quarto super facti. vol. 3. col. fin. vbi loquitur de stabilibus ciuitatis, an possint alienari propter remuneratione sine absque solẽnitate. & an adultus possit sine decreto constituere dotem in rebus suis stabilibus. Bald. consil. 118. Quæritur vtrum. vol. 1. & an pupillus possit aliquem de feudo inuestire? vide Iacobin. in quæst. suis in materia feudorum positis post lecturam hotum in fin. 1. col. & an per transcursum decennij præsumatur decretum in alienatione rei minoris? Iacobin. in l. Titia, nu. 5. ff. de iure dot. & si reperiatur decretum an præsumatur omnes solennitates? vide Roman. in l. sciendum, num. 66. ff. de verb. obligat. & alienatio quotuplex? vide Bald. consi. 138. vol. 3. Alienatio si fieret à minore an ualeat? Bald. consi. 259. vol. 5. & eundem Afflict. in constit. minor iura. in fin. & Corn. cons. 259. uol. 4. Aduerte tamen ad unum, quod cõtractus minoris sine decreto, qui est nullus, firmatur silentio quinquennali post maiorem ætatem. Bald. cons. 45. 2. uol. & consi. 47. uol. 1. in antiquis. & utrum testator possit permittere alienationem minori sine decreto. Bald. consi. 464. in nouis. & Ange. consi. 172. & 268. Roman. consil. 270. Minor habens curatorẽ non potest alienare bona immobilia sine decreto. Niconit. in repet. c. quoniam contra, fol. 21. nu. 123. de probat. ubi multa ponit, & limitat, nisi impeditur

retur monasterium. vide Bald. consi. 249. vol. 2. vbi an prohibitus alienare possit se transferre religioni. Quid autem si minor vendit feudum sine decreto, an perdat ius suum. Bald. consi. 9. & Afflict. in constitut. minorum iur. col. fin. vbi ponit omnia requisita in alienatione rei minoris. Sed an minor, & quilibet qui non potest alienare, potest dotare & alimenta præstare? vide Bald. consi. 50. vol. 5. & an requiratur subhastatio in alienatione rei minoris? dic quòd sic. & uide supra decis. 249. & quid in alienatione rei ciuitatis. Iacobin. in l. Titia cum esset, ff. de iure dot. & multa ad materiam alienationis rei minoris, & omnia requisita, vide supra decis. 249. & ibi scripta per me.

Ibi, secundo dicta comitia. vide Corn. consi. 259. in littera L. vol. 1. & ibi ponit rationem. Bertran. con sil. 226. num. 4. vol. 3. & promittendo soluere creditoribus ratificat, quę ratificatio potest fieri parte absente. Corn. consil. 29. in littera E. vol. 4. & Oldrad. consi. 199. Pro fundamento. col. 2. num. 7. ibi, nec requirebatur. vide infra decis. 335. pro decisione cau sæ, in 3. dubio, col. 4. vers. 3. & vide Anton. de Fano in tract. de pignor. fol. 5. num. 18. ibi, item recipiendo pretium. vide Hieron. Buttig. in repet. l. cum fundus, §. seruum tuum, ff. si cert. petat. Barb. consi. 60. num. 13. vol. 1. vbi de ratificatione facta de actu meticuloso, & alia pulchra. & Deci. consi. 58. num. 2. vbi pulchrè dicit, quod recipiendo pretium ratificat. & vide Iacobin. in d. l. cum fundus, §. seruum tuum. vbi ponit multos casus, in quibus ratificamus actum celebratum per alium. & Deci. in l. semper qui non prohibet, nu. 9. ff. de reg. iuris. Paul. de Cast, consi. 1. col. 1. vol. 1. & Deci. consi. 584. vol. 3. col. penult. & fin. & omnino eundem Deci. consil. 297. vbi dicit, quod agendo quis ratificat, ac etiam ratificat quis recipiendo censum, & Bald. consi. 47. Ad intelligentiam, vol. 1. & consi. 108. volum... vbi vide aliam decisio. & locando & soluendo videtur quis approbare testamentum. Bald. cons. 12. vol. 1. & con sil. 130. Casus, super quo. vol. 3. in antiquis. & idem consi. 14. Punctus, vol. 5, ibi, in contrarium fuit notatum, vide Decium cons. 618. vol. 4. & consi. 232. col. 3. vbi ponit multos modos, quibus contractus ratificatur. Et adde, quod qui vtitur instrumento, ratificat illud. Bald. consi. 349. 1. vol. nu. 5. Adde etiam quod illa solénitas, quæ requiritur in contractu principali, requiritur in eius ratificatione. Roman. consil. 12. col. 2. Calcan. cons. 18. Ange. cons. 179. aliàs 380. Promitto. col. 2. in fi. quoniam refert Alexand. in apostil. ad Bart. in l. 3. §. verum, ff. de minor. & con sequenter partis, quę requiritur in matrimonio, sufficit interuenire in eo, licèt non interueniat in consummatione. Claud. in l. dotis causa, col. 4. ff. soluto matrim. ibi, sicut in simili dicit Bald. vide eundem Bald. in l. cum in integrum, C. si aduer. transac. & vide supra decis. 208. vers. item dicebant illi. Afflic. in constit. constitutionem, num. 59. in fi. vbi allegat bona iura ad hoc propositum, id est l. si preses, C. de transact. & alia iura. & vide Socin. consi. 80. nu. 21. vol. 4. vbi assensus super principali positus præsumitur etiam super accessorijs, & supra decisio. 135. col. 5. in princ. Afflict. in cap. Imperialem, num. 77. de prohib. feud. alien. per Feder. Ibi, & per hoc contra istud dictum Feder. vide Hippol. singul. 255. & Gomes. in §. fuerat, num. 10. Institut. de actio. Socin. cons. 239. Præsentis consultationis. col. 2. volumen. 2. Alex. cons. 189. num. 1. vol. 7. qui pulchrè loquitur, & tenet opin. Federici; quam tenet etiam & sequitur Ias. in l. 1. §. item acquirimus, num. 4. & 5. ff. de acquir. possess. & Socin. cons. 52. num. 1. & 2. vol. 4. & Bald. Nouell. in tract. dot. 8. parte, 6. col. ibi, sed pro ueritate, in 6. priuilegio. & Afflict. in constitut. Si dominus vasallum, num. 9. ver. & nolo quod ponderes. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 285. num. 18.

Adde Dec. in l. aliud est vendere, ff. de reg. iur. Num. 21. contra hoc consilium Feder. vide Hippol. singul. 255. & per Ludo. Gomes. in §. fuerat, fol. 89. nu. 10. Instit. de actio. Socin. cons. 239. col. 2. Corn. consi. 280. num. 3. Dec. consi. 158. num. 8. & 9. Sed Alex. tenet pro Feder. in cons. 189. nu. 1. quam etiam tenet Ias. in l. 1. §. item acquirimus, num. 4. & 8. ff. de acquir. poss. consi. 52. num. 1. & 7. Matt. in constit. si dominus vasallum, num. 9. ibi, & volo quòd ponderetis. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 285.

In decis. 285. num. 2. in fi. ibi, Ratificauit. Circa materiam ratificationis, adde quòd ratificatio non solum verbis, sed etiam facto, & re ipsa potest fieri, vide quod pulchrè decidit Dec. cons. 252. 3. colum. circa princ.

In ead. decis. nu. 10. ibi, Assensus sit pręstitus super obligatione. Adde Regius assensus in obligatione quid operetur; vide eundem in const. si quis post litem, col. 8. vers. sed pone, nu. 13. & infra decis. 335. versic. tertium dubium. *Mar. Ant. Puluer.*

In Decis. 286.

Assensus non retrotrahitur in præiudicium alterius, vide infra decis. 335. ver. secundo fuit dubitatum, sed Maze. in constit. constitutionem, in ver. tertiò quæro habens feudum, videtur tenere cõtra quę allegat Capic. dec. 183. col. fin. ego tamen tenerem istam decis. vide quæ posui in d. decis. 335. & Lucam in l. cum allegatis, C. de re milita. lib. 12. & Socin. consil. 41. vol. 4. Ibi, ille consensus potest præcedere, vide elegantem tex. in l. obseruare, §. fin. ff. de officio Consulis & leg. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 286.

Ibi, videbatur aliquibus dominis. vide Barb. in l. si decem, §. 1. ff. de solut. aliàs l. cum decem. & Ant. de Fano in tract. de pignor. num. 87. fol. 13. & idem Bart. in l. si indebitum, §. 1. ff. rem ratam habe. Bald. consi. 198. Ad intelligentiam, vol. 1. col. fin. Paul. de Cast. consi. 195. num. 3. ver. quia ratificatio non potest. & cons. 24. col. 2. vol. 2. vbi istud limitat. & bona iura allegat. ibi, per alios dominos, vide infra decis. 335. primo dubio. & idem Afflict. in const. Constitutiones, num. 51. tenet contrarium. Sed iudicio meo non placet illa opinio. Sed pro ista secunda opinione, vide Socin. cons. 279. uol. 2. col. 2. & Paulum cons. 148. col. penul. uol. 2. ibi, nec obstat qui in contrarium,

trarium, uide supra decis. 1 1. ubi quando feudum obligatur pro dote, saluo assensu Regio, postea mor tuo marito hæres reuocat. *Prosp. Carauita.*

In Decis. 286.

. In princ. Vide eundem infra in decis. 355.

In eadem decis. num. 2. ibi, Per alios dominos. Adde quod uot. dixit Paul. de Cast. l. si quis, §. irritũ, ff. de iniust. testa. & in l. hæc conditio. ff. de cond. & dem. Hippol. l. quæstionis habendæ, col. 6. cum duab. seq. ff. de quæst. & ea quæ cumulauit Fel. cap. postulasti, col. 17. versic. circa quartum, de rescript. *Mar. Ant. Pulu.*

In Decisio. 287.

CVRIA Vicariæ potest imponere pœnam pecuniariam pro homicidio parte concordata. In ea. ibi, potest componere pro homicidio sine consultatione Regis, & dicebat sua Illustrissima Domina. vide capitulum Regis Roberti, cuius est initium, Ad peruersorũ, vbi dispositio, quod si quis vulnerauerit quempiam, quod vulnerans non fuerat malæ conditionis & famæ, vide de compositione, per Paridem in trac. de syndi. in verbo, compositio, char. 39. vbi itetit absens, vide tu Salic. in l. seruos, circa finem, C. de vi publ. Hippo. singul. 454. & Afflict. in constit. Iustitiarij non per calendas, in quarto not. & in consti. terminum vitæ, fallen. 2. vide Rocch. cap. fi. col. 2. & 3. de consuetudine. Guido Papæ decis. 206. Paridem in syndi. in verbo, pęna. Ibi, persistentibus, adde quod diuturnitas temporis primi non minuit, sed auget ista glo. in verbo, detinet, in d. cap. 3. in fine, *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 287.

AD materiam istius decis. vide text. in l. relegati, de pœn. & in l. 1. in fi. ff. de quæst. & Iacobin. in l. im pertum, in secunda lectura, nume. 15. ff. de iurisd. omni. iudic. vbi dicit, quod remittere pœnam capitalem pertinet ad Principem, & non ad alios dominos loci, & Afflict. in constitu. vsurariorum, col. 3. in princ. num. 4. & de causis quibus iudex potest augere, & minuere pœnam. Vide per Hippol. consi. 24. num. 37. & cons. 30. num. 20. & cons. 39. num. 59. & vide capitulum Regni Regis Roberti, ad peruersorũ vbi disponitur, quod si quis vulnerauerit quempiam, & non fuerit malæ conditionis & famæ, potest admitti ad compositionem. ibi, dictant ad iudices magnæ Curię, vide eundem Afflict. in constitut. Iustitiarij, in 4. nota. & Hippol. singul. 454. ibi, itte, qui commiserat, vide Salic. in l. seruos, col. fin. C. ad l. Iul. de ui.

Antiquitas temporis est iusta causa minuendi pœnam, l. diutino, ff. de pœn. adde Afflict. in constitut. Iustitiarij non per kalendas, num. 4. & in constitut. terminum vitæ, num. 36. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 287.

VIDE in hac decis. Capic. Reg. Rober. incip. Ad peruersorum, vbi dicit, quod si quis vulnerauerit quempiam, & non fuerit malæ conditionis, & famę, quod tunc iure potest commutare pœnam, vide eundem Matth. in constit. Iustitii. in 4. not. et Hippol. sing. 454. vbi de delicto antiquo, vers. secundo dicebant antiqui, adde Aymon. Crauett. vol. 35. *Hieron. de Mari.*

In Decis. 287.

IN decis. 287. nume. 1. ibi, Potest componere. Circa materiam compositionis, vide Capit. ne peruerso indicio, char. 248. & capit. vniuersis præsentis edicti, char. 239. & capit. exercere volentes, char. 236. & capit. ne quis sua malitia, char. 241. capit. vt sine mortalis peccati, circa finem, vers. super his insuper, char. 246. & in quibus casibus possit fieri compositio & cum quibus, vide Parid. in suo tracta. ver. tertio cum quibus, char. 40. & vide infra in alia apostilla.

In eadem decis. num. 2. ibi, Lapsus temporis, & c. adde eundem in constit. Iustitiarij non per Kalendas, 3. col. ver. quarto nota, vbi dicit, quod illa lex, si diuturno tempore, ff. de pęn. fecit sibi honorem coram Rege Alfonso Secundo, qui dixit, quod illa lex videbatur sibi iniusta, quod tempus habeat minuere pęnam, sed iuxta hanc materiam quæro, pone quod facta sit pax inter homicidam fratrem interfecti; si sorot accusat homicidam, licèt non possit leuare inimicitiam debeat audiri, vide eundem ibid. vlt. col. circa fin. ver. & per istam glos. & adde quod non debet quis admitti ad compositionem quando est consuetus delinquere, ita Luc. in l. 1. 12. col. C. de desertor. lib. 12. sequitur Matth. in constit. inconsutilem, col. penult. in fi. item compositio non potest fieri per regentem, nisi cum iudicibus, & actorum magistro, vide Matth. in consti. causas alias, col. pen. in fi. & vide capitulum Reg. ne quis de sua malitia glorietur, cum sequen. incip. ad peruersorum, char. 241. vbi habetur, quod vbi quis venit corporaliter puniendus nõ potest cum eo componi, & vide capitulum Reg. vniuersis præsentis edicti, char. 239. vbi super receptatione bannitorum non admittitur compositio cũ vniuersitate, & personis singularibus, est & alius casus in quo quis nõ admittitur ad compositionem 13. in crimine raptus, vt patet in c. Reg. vt sine mortalis peccati, circa fin. *M. Ant. Pulu.*

In Decisione 288.

DE debitore mutuo fugiente, vel paupere, standum est maiori parti creditorum. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 288.

IBI, omissis. Adde Roman. sing. 100. incip. creditores. vbi datur limitatio ad l. maiorem, & l. fina. C. qui bon. ced. poss. ibi, quod per Sacrum Consilium, vide quod in tribus casibus maior pars creditorum potest præiudicare minori, vt hic, in fine decis. adde Ange. consil. 213. vbi pulchrè, & Roman. consil. 439. vide ad materiam decis. Benue. Stracc. in tracta. merca. tit. de decoct. parte 6. nu. 12. Petrus a Plaz. in epitome delict. capit. 46. nume. 16. & num. 14. vide qualiter procedat hæc decis. *Prosper Carauita.*

Super

Super Decisio. 288. in princ.

VIDE Rom. sing. 99. vbi dat limitatio. ad l. maiorem, & l. fin. qui bon. ced. poss. & vide Paul. de Castro in l. fin. C. de non num. pecun. & adde, quòd in tribus casibus potest maior pars creditorum praeiudicare minori, de quibus hic. Crederem tamé, quòd si minor pars habeat debita iurata non posset per maiorem partem ei praeiudicari, quòd id quod voluit Bald. in cap. constitutus, col. 3. de rescrip. nisi debitor esset in extrema paupertate cōstitutus, per tex. in cap. breui, de iureiur. vbi paupertas excusat à periurio, de quo per Bald. in cap. quae clam, de iureiur. in istamet decis. in verb. per alios. vide in decis. 135. in 7. dubio. sed idem Matth. in constit. Constitutionem diuae memoriae, num. 51. tenet contra. sed mihi non placet: sed pro ista opinione quae est hic, vide Socin. cons. 279. col. 2. Paul. cons. 248. col. penult. & vide Loffred. in sua paraphr. fol. 58. colum. 2. in fine, *Hier. de Martino.*

In Decis. 288.

IN decis. 288. num. 3. ibi, Secundus casus. Adde Ias. in d. §. hodie, col. 1. vers. videndum est, vbi vide omnino. *M. Ant. Pulu.*

In Decis. 289.

CLERICVS qui in sua ecclesia non residet vocatus, si non veniet, priuatur suo beneficio, & vna citatio pro omnibus sufficiet, nisi haberet iustā causam. meminit Valas. in repet. cap. imperium, col. 26. ver. notandum est, ff. de iurisdict. omnium iudic. vide de residentia quae posuit Ripa in respon. 14. versic. circa, octauo dub. Ibi, ex consuetudine statuto. adde, quòd si talis consuetudo, quòd nō residens haberet fructus illa valeret, ita Decius post alios in cap. cum omnes, primo not. de constit. in secunda lectura, in 1. notab. non valere talem cōsuetudinem quando quis se absentaret non ex iusta causa; & nota, quia Abb. post alios in cap. suc. col. fin. de cler. non resid. not. 2. dicit illam non procedere in beneficijs curatis, vt ibi latius per eum, tameo sufficit sola residentia, quamuis non intersit diuinis ad hoc, vt habeat fructus, secus tamen est in distributionibus quotidianis, cap. 1. de cler. non resid. in 6. ita declarat Anton. de Butrio, quem sequitur Alexandrinus in dicto cap. cum omnes, sexto notab. in secūda lectura. sed tu vltra eum videas, quòd infirmus non habebit distributiones quotidianas, vel fructus suae praebendae quando sanus non residebat, & non erat solitus residere, vel interesse diuinis, ita Corset. in sing. in verbo, infirmus, col. 47. Ibi, & Cardinalatus sunt instituti, vide de potestate Card. Sede vacante, quae posuit Capicius decis. 114. Ibi, quòd vna, quod vna peremptoria sufficiat, adde quòd licèt requirantur tres citationes, vel vna pro pluribus, tamen quando citatur pars vel potens, sufficit vna citatio sine peremptorio, ita Hippol. sing. 53. & 91. Ibi, & vtrum sufficiat monitio sine citatione, vide quando etiam nec monitio requiseratur, per Socin. cons. 215. Ibi, quòd per absentiam longam, vide supra decis. 27. Ibi, vt dicit glos. Capi. in arduis nō potest sine Cardina. vide omnino Cottam in dictione Papa, & latissimè quid faciendum in arduis, vide Barb. cons. 18. col. 2. vol. 2. & cons. 1. col. 10. vol. 4. & quae dicatur causa ardua, vide Ias. in l. 2. §. si quis in iudicio, col. fin. ff. si quis cautio. in testamento, quòd requiritur specificus & expressus consensus maioris partis, nec sufficit esse praesentes, nisi consentiant viua voce, ita Corset. in sing. in verbo, compromissum, in tertia char. vide Laude. in tract. Cardin. in secunda conclus. Ibi, & probabilis causa & necessaria, vide omnino Fabrum, Instit. de iure nat. gent. & ciui. §. aliae autem. Ibi, quando esset citatus, vide Decium in c. porrecta, col. 4. ver. ad tertium, de confirm. vtili, vel inutili. Ibi, venire & residere, adde tamen quòd si est factus salnoscōductus, quòd est seruandus, ita Socin. consi. 90. col. fi. in nouis, adeo quòd illud frangens tenetur crimine laesae maiestatis, ita Ange. in l. vtimur, ff. de sepul. violato, de quo meminit Laude. in tract. de crim. laesae maiestatis, in sexta conclus. inferens non esse conceden dum cum alterius damno, & ibi saluocondu&o non est standum, vide supra in quarta decis. Ibi, dicunt Domini de Rota in tit. de dolo & contum. decis. 12. in nouis, dictum Dominorum de Rota limitar dupliciter Franc. de Aret. consi. 16. col. 2. vide an iudex possit facere saluumconductum bannito, per Ange. in disput. extra ciuitatem, ver. super imperfecto, post Bart. in l. is qui reus, ff. de publ. iudic. & in quinta q. examinat an standum sit saluoconducto, vide latè de saluoconducto per Boer. decis. 179. & Gozadin. cons. 27. col. 5. & consil. 61. & Gratum consi. 92. in lib. 2. Ibi, facit licitum, ideo dicebat Bald. consi. 34. incip. Casus talis est, vol. 3. quòd coniunctio sanguinis aliqualiter excusat consanguineum, si consanguineum non accusauit de crimine laesae maiestatis. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 289.

ADDE hic Luc. de Penna in l. 3. C. de primice. & secundicer. col. 1. vers. ordinat. lib. 12. vbi aliquid de materia istius decis.

Beneficia aliqua sunt, quę requirunt residentiam, & aliqua sunt quae non requirunt.

Beneficia ecclesiastica canonicatus & Cardinalatus sunt instituta, & instituti in ecclesia, vt per ipsos deseruiatur ecclesiae.

Quando nescitur vbi est absens ut ueniat ad seruiendum ecclesiae, requiritur citatio cum termino sex mensium.

Excusationes, quae potest facere absens ne ueniat ad seruiendum ecclesię, licèt eius beneficium requirat residentiam in loco ecclesiae.

Ille qui uult se absentare à loco ubi debet residere, debet petere licentiam à suo superiore; fallit propter necessitatem subito occurrentem.

Si quis ad certum tempus licentiam habuerit, & steterit absens ultra tempus absque alia monitione poterit priuari, quia dies interpellat.

Contra Cardinalem Papa non debet procedere propter eius absentiam ad eum deponendū sine consilio fratrum propter excellentiam ipsius dignitatis.

Excusationes iustae, quibus excusatur presbyter absens à comparitione quando esset citatus ad residendum.

Non obstante saluo conducto non tenetur comparere in causis prædictis.

Vnanimes estote & fraternitatis amatores.

Alter alterius onera portate.

Necessitas & vtilitas æquiparantur.

Absentia ex causa voti, & ex causa studij. *Prosper Carauita.*

In Decis. 289.

In decis. 289. num. 2. in fi. ibi, Quod residentia in beneficio. Adde quæ autem sint beneficia, quæ residentiā requirunt, & quæ non, vide Ioan. de Sel. in suo eleganti tract. de benef. 4. par. in 1. & 2. quæst. & in 6. quæst. Felin. in cap. dilectus filius, lo 2. col. 1. circa med. de rescript. & adde ad practicam procedendi contra clericum non residentem, vide Felin. cap. porro, 5. col. vers. circa prædicta, vt lit. non contest. & isto casu non sufficeret vna monitio pro omnibus, vt ibi per eum; & vbi lex requirit trinam monitionem per præconem in locis pub. vel cum propositione edicti, nunquam potest fieri vna pro omnibus, vt dixit ibi Fel. 5. col. vers. assignatur duplex ratio. item, an clericus vagabundus possit priuari beneficio, & non requirente residentia, latè Corset. in notab. in ver. vagabundus. item quid si nihil stetur deeo, vide Fel. vbi supra 7. col. vers. dum dicit Abb. & de emphyteuta vagabundo, vide ibidem Fel. item an contra non residentem possit fieri sequestratio fructuum, vide Felin. in d. 7. col. versic. scias etiam, & dum supra dictum est, an sufficiat vna monitio pro omnibus, adde Felin. cap. 2. col. 1. num. 4. de magist. cap. cum omnes, col. 18. in fi. vers. in glo. fin. de const. cap. meminimus, colum. 3. vers. nota vlterius, de accusat. & capit. Sacro, colum. 1. circa med. de sent. excom.

In eadem decis. nu. 15. ibi, quia istud est arduum negocium, vide Fel. huoc art. latè examinantem in rubr. de const. *Marc. Ant. Pulu.*

In Decis. 290.

Bannum temporis non durat nisi anno, nec officit ignorantem si solitus affidare nunc velit pro se vti quod non prohibetur, vide an Baro possit facere bannum prohibēdo pascua, per Lucam in l. 2. C. de pascuis, lib. 12. Ibi, non autem tempore alterius regentis, vide Alexand. in l. 5. in fine, de verbor. oblig. In ea. ibi, & sic tale bannum non ligat ignorantes. vide glos. in constit. Regni, homines extra regnum, & quæ ibi scripsi, & qualiter debeat fieri bannum, & quibus locis & multa in proposito per Paridem in tract. de syndic. in capit. deinde, char. 23. & omnino per Decium cap. 2. in fine, in prima lectura, de const. vide quot modis firmetur bannum, per Ange. in disput. extra ciuitatem, in ver. de tertia parte. In ea. ibi, vniuersitas cuiusdā castri fuit solita affidare, vide Loffr. consi. 25. maximè col. pen. & fin. vide qualiter se habere debeat dominus in fidando animalia, per Bertr. consil. 37. vol. 1. & quis comprehendatur vt possit vti pascuis, eundem cons. 75. vol. 2. & consil. 1. secundo quæsito, vol. 3. & vide nouam prag. Cæs. Maiest. de mense Martij 1536. qua datur forma fidandi. In ea. ibi, tractæ frumentorum, quod extra regnum, quia prima charitas, vide de tractis & iure exitus quæ posuit Loffr. consf. 24. colum. 3. In ea. ibi Abb. Siculus post Hosti. & Antonius de Butrio in cap. dilecti, eo. Ludo. singol. 655. incip. Præscribit communitas. In ea. ibi, pro hac glos. vide omnino tex. cum gl. in verbo, timent ipsi, quæst. 23. & in cap. si non licet. *Ioan. Ange. Pisan.*

Decisio 290.

Iai, euenit quod quædam. In prædijs alterius non est licitum inuito domino depasci, & ingredi, l. Quintus, ff. ad l. Aquil. l. per agrum, ff. de seruit. l. fi. C. de pascu. public. lib. 11. l. iniutiarum actio, §. pen. cum sequen. ff. de iniur. Isern. in cap. 1. de pac. tene. Alexand. consil. 35. vol. 4. num. 7. ibi, item quia prima charitas, & ibi, qui tenetur dare alimenta, vide supra decis. 162. vbi scripsi, si patet est carcerandus si non dotet filiam, cum dos & alimenta procedant à pari.

Banna etiam annualia, & tantum durant quantum officium durat.

Banna non ligant ignorantes.

Prima charitas incipit à seipso.

Quando est modicum frumentum in Regno non debent vendi tractę frumentorum extra Regnum. *Prosper Carauita.*

In Decis. 290.

In decis. 290. num. 1. ibi, Replicat dominus animalium. Adde bannum quanto tempore duret, & an liget ignorantes, adde eundem Matth. in infra allegata constitutione cum per partes, col. 3. in fine, versic. sed cautius esset facere, & colum. 5. versic. tertio quæro.

In eadem decis. num. 5. ibi, Sed iuxta hoc quæro. Adde eundem Matth. in d. col. 5. ver. sed iuxta hoc quæritur. *M. Ant. Pulucrinus.*

In Decis. 291.

Vsufructus antifari non debetur, quia esset vsura lucri diuersa nō tolluntur electione. fortius hodie decisū fuit, quod si quis vendidit annuos introitus, & non soluit tertias, ꝙ nedum condemnetur ad tertias, sed etiā ad interesse tertiarum non solutarum. fuit in causa Marchionissę Castellanetę cum Comitissa Montellæ die 2. Septembris 1539. actuarius Ludouicus Romanus, quod interesse fuit liquidatum die 14. Iulij 1542. ad septem pro centum, apparet in eodem processu. In ea. considera, quod in causa Domini Simeonis fuit contrarium decisum, & ita hodie seruatur, & fundatur decis. nam si antefatū debetur eo ipso quod in termino non soluitur, eo ipso erit habenda ratio lucri quod communiter potuisset percipi ex consuetudine ciuitatis, aliàs ex emptione prædiorum, vt per Bolog. cōs. 19. & sic cessat ratio legis, Improbum fœnus, vide, quia de illa causa Domini Simeonis, & eius auia, facit Capic. decis. 65. In ea. ibi, & diuersa non tolluntur electione, vide infra in decis. 294. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 291.

Antifatum est lucrum dotis.

Qui recipit vsuram vsuræ est infamis, etiam si per statutum concedatur.

Non debetur vsusfructus antifati. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 291. in num. 3.

An vsurarius debeat puniri per iudicem laicum, vide per Dec. cons. 170. & Capic. decis. 65. In nu. 4. vide dictā decisionem, qui tenet cōtra. An debeatur vsusfructus post moram decis. supra 284. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 291.

In princ. Adde eundem supra in decis. 284.

In ead. decis. num. 3. ibi, Et ideo dicebant. Adde Gramm. decis. 103. col. 28. ver. circa petitionem, vbi contrarium determinat, & col. 30. ver. quo verò uariatio. *Marc. Ant. Pulu.*

In Decisio. 292.

Rex potest concedere feudum viuentis recasurum ad se post mortem illius. In ea. ibi, post votum captandæ mortis cum simi. quid in fratre qui renunciauit hæreditatem patris viuentis, an valeat, vide Decium consil. 31. vbi pulchrè examinat intellectum l. fin. C. de pact. & in eadem vide quæ posuit Capicius decis. 121. vbi multa bona discutit. In ea. ibi, ista dicitur inuestitura de eadu. fuece. ista solutio non tollit, qui votum captandæ mortis non sequitur, ideo post longam discussionem Iacobin. in tract. feudo. in uer. inuestitur. col. fin. concordat opinionem, placet optima, vt ibi per eum. *Ioan. Angel. Pisan.*

Decisio 292.

Ibi, Quòd non succeduut in feudis. Adde quod regulariter frater non succedit fratri in feudo, vt per Marian. Socin. consi. 19. & cons. 33. vers. 7. in prima parte. Est tamen verum, quod fratri potest feudum alienari sine consensu domini, quamuis extraneo non, vt per Paulum de Cast. consi. 432. nu. 8. 1. vol. & Afflict. in cap. 1. col. 4. de his qui feud. dare poss. & cap. 1. de benefic. fratris. vbi qualiter frater fratri succedat, col. 2. 3. & 4. & adde And. in cap. 1. de prohib. feud. alienat. per Lothar. vbi post multa tenet, quod si venditor uendit feudum, & se obligat facturum & curaturum sub pœna, quod dominus consentiet alienationi, talis venditio non valet, cap. inter dilectos, extra de fide instrum. immo si scienter per emptorem factus esset contractus, perditur feudum & pretium, vel hodie secundum constitutio. Diuæ memoriæ, ipse idem venditor posset reuocare, non obstante quod promisit sub pœna se curaturū &c. verum si ille qui promisit se curaturum esset cognitus, & intimus Principi, fortè vnus magnus Consiliarius, qui de facili Regem alloquitur, & eius contemplatione multa Princeps concedit, tunc ualeret venditio feudi, & obligatio prædicta uera, nisi Princeps consueuerit consentire, quia tunc non censeretur impossibile promittere factum Principis. Barbat. in rubrica, de rebus eccles. non alien. char. 3. & vide decis. Rot. 16. in addit. & Afflict. in cap. 1. §. in alio verò feudo. de success. feud.

Et ad istam decis. vide Afflict. in cap. si quis inuestierit, col. 13. in fine, vbi multa de feud. dat. in uic. & Bald. cons. 190. Proponitur quod dominus de facto. col. 2. vol. 1. qui videtur tenere contra hanc decisionem, & omnino Barbat. in c. constitutus, col. 2. de rescript. & in cap. nostra, num. 83. de rescript. & in cap. 5. num. 4. eod. tit. vbi dicit, quod etiam per mille annos non præscribitur clericatus.

Ibi, & tandem de ista quæstione. vide Afflict. in constitut. vt de success. 19. not. ibi, & ista dicitur inuestitura. Sed an de ista inuestitura de caducitate sucessionis debeat solui releuium, vide eundem Afflic. in constitut. post mortem, col. pen. in fine, vbi etiam loquitur de huiusce modi inuestitura.

Priuilegium hæreditatis viuentis non deberet concedi propter uotum captandæ mortis, & quia multa sinistra uenire possent, tamen de iure concedi potest. *Prosp. Carauita.*

In Decis. 292.

In princ. Adde Iacobin. in tract. de feud. in ver. inuestiuit talem, col. penult. vers. quæro etiam vtrum dominus, & in quæst. seq.

In ead. decis. nu. 3. ibi, Et ista dicitur inuestitura. Adde eundem in constit. post mortem, col. pen. vers. sed occurrit. *Marc. Anton. Pulu.*

In Decis. 293.

Frater succedit in feudo, nisi sit dictum ex suo corpore, vide in cap. 1. de frat. me. & inuest. per Andr. in cap. 1. §. & quia uidimus, qui feudū dare possint, & in §. hoc quoque. In ea. ibi, in constitut. Regni, vt de successionibus, in 2. col. istas partes sequitur Alexand. cons. 30. ver. secundo dato, in primo uol. per Socin. cons. 66. in nouis. idem esset in feudo nouo concesso fratri ut habeat iure antiqui auiti & paterni, ita Iacob. in tract. feudo. in ver. nobiles, in fine. In ea. ibi, semper debet attendi inuestitura, quæ debet inspici, vide Curt. consil. 63. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 293.

Feudum nouum concessum vni ex fratribus, si sine liberis decesserit, alter succedet frater. *Prosp. Carauita.*

In Decis. 293.

In decis. 293. num. 1. ibi, Quando frater acquisiuit pro se. Vide eundem in d. constit. vt de successionibus, 6. col. in princ. vers. sed dubium stat in hoc, num. 11. vbi idem per omnia concludit prout hic, & quid si acquirens feudum pro se, hæredibus, & successorib. habet plures fratres, & eū Regio assensu reliquit vni fratri suo feudum, deinde is cui relictum fuit feudum per fratrem, moritur sine filijs, an alter frater succedat, vide Matth. ibid. col. 6. vers. sed quid si. sed an frater vterinus succedat in feudo nouo, vide Matth. ibid. colum. 8. in princ. ver. secundo quæro, & an frater succedat fratri in feudo nouo, vide Iacob. in tract. de feud. in ver. nobiles, char. 8. notabiliter declarantem, & Andr. in capit. 1. col. 2. da

gradib.

gradibus successionis in feud. vbi tenet quod non.

In eadem decis. num. 3. ibi, Quæ semper debet attendi. Adde Dec. consil. 269. consultus. 2. col. in fi. ver. in quo tamen vlterius, & consil. 593. & pro tenui. colum. 1. Matth. supra in decis. 265. ver. vigesimosexto tenetur. *Marc. Ant. Puluer.*

In Decis. 294.

SOLA citatio siue petitione non inducit præuentionem iudicij, licèt arctet citatum ad comparendum, vide quid si ista citatio fuit expedita per iudicem in camera, & non in loco solito, an habeat inducere præuentionem, per Bald. consil. 218. vol. 2. in nouis. In ea. ibi, & in diuersis rebus non cadit præoccupatio, vide supra decis. 191. in fine. In ea. ibi, nisi oblata petitione quo ad effectus iuris cum finji. adde, quod etiam si dedisset libellum, non tamen citati fecisset per hoc non induceretur litis pendentia, in l. fin. §. illud, de tempo. appella. ibi, vide quod operetur. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 294.

CITATIO ordinaria iudicis facta debitori sine expressione causæ valet. *Prosper Carau.*

In Decis. 294.

IN princip. vide infra in decis. 387. *Marc. Ant. Puluerinus.*

In Decis. 295.

PROMITTENS se facturum excusatur si fecit posse suum, etiam si promisit, ita quod faciendo suum posse non excusetur, vide Perra. caute. 43. & Soc. consil. 57. in fine. vide Ruinum in §. Cato, in nona oppos. Bartoli. Decium consil. 319. & 325. vide in promittente de rato, Bologn. consil. 51. col. 1. refert Aymo. consil. 12. 1. col. vide Mara. in disputatione septima. vbi latè de hac decis. vide Capic. decis. 93. ibi, Sacrum Consilium considerando, & melius per Ruinum consil. 67. vol. 4. nouissimè Gram. quæst. 2. post decis. suas, & in decis. 102. melius per Patisium consil. 309. vol. 1. & sequen. vide addita per me in præallegato §. illud. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 295.

CONTRA istam decis. consuluit Deci. consil. 325. Iason in l. stipulatio ista habere, col. 6. ff. de verbor. oblig. Bertran. consil. 214. volum. 3. & de materia huius decis. vide Bauer. in tract. de mora. causi colum. 2. & aliquid per eundem Afflict. in capit. si quis miles, colum. 45. de feud. sine culp. non amitt. & Ferrat. caute. 43. Dec. in l. impossibilium, num. 6. vbi multa, ff. de reg. iur. & Crman. consil. 189. Testator. & vide omnino Iacobin. in l. fina. §. 1. ff. si certi. petat. & Dec. consil. 318. Corne. consil. 2. in littera S. volum. 3. Socin. consil. 57. in fine, vol. 1. in nouis, incip. In causa filiorum Caroli, & aliquid per Corne. consil. 16. 1. vol. Bald consil. 113. vol. 3. videtur quòd non possit. Bertran. consil 309. 3. vol. & consil. 50. vol. 2. Capic. decis. 93. num. 6. & Cagnolus in d. l. impossibilium, de regul. iur. vbi ponit verba, quomodo debeat quis promittere se facturũ & curaturum, & quid operentur. Corn. consil. 169. Viso. in littera H, vol. 1. Raphael consil. 186. Viso instrumento. vbi concordat cum ista decis. in simili casu. Si quis vendit fondum, & promisit se facturum & curaturum, quòd dominus Rex consentiat. Et dicit, quòd talis promissio non valet. Bald. in cap. domino guerram, hic finitur lex Corrad. Quod tamen limitatur per Andr. in cap. primo, §. commeatũ, de prohibit. feud. alienat. per Lothar. & ibi Aluar. & Præpos. & vide Bald. consil. 101. Nobiles viri, vol. 3. vbi quid si promitto Titium ratum habiturum, an valeat talis promissio? & si non valet, an possit pœna, vel interesse? & Dec. consil. 37. & 40. in impress. vltimo loco, vbi multa. Aduerte tamen, quia in facti contingentia, quando vxor egit contra donantem fuit seruatum contrarium, & fuit sententiatum, quod breui manu exequatur contra virum taliter promittentem. & hoc in causa cuiusdam Dominæ Lucretiæ Barrilis, quæ fuit maritata cuidam Lombardo. & vide Aretin. consil. 28. & Marant. in suis disputat. quæst. 7. & omnino vide Cagnol. d. l. impossibilium. vbi istam decis. allegat, & Aretio. consil. 142. col. 4. vbi tenet, quod excusatur si venit vsque ad minas, immo plus tenet, quod non tenetur inferre metum, etiam si promisisset.

Grammat. decis. 101. num. 102. & in quæstio. 2. post decis. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 295.

ADDE contra decis. 345. & in reg. impossibiliũ, de reg. iur. & per eundem in l. fin. si cert. pet. & omnino Marant. in disput. 7. Promittens factum alienum cum pœna de faciendo posse, sicut qui non sit excusatus: virum possit ad pœnam conueniri, vide Rom. & Alciatum in l. 4. §. Cato, de verbo. obligat. & quid quando sunt illa verba ita, & taliter cum effectu, Dec. consil. 401. *Hieron. de Martino.*

In Decisio. 295.

IN princip. Ad declarationem præsentis decisionis. vide omnino Grammat. in suis quæst. positis in fine suarum decis. q. 2. incip. Notabilis.

In ead. decis. in princ. ibi, Promisit curare, & facere. Adde Deci. consil. 313. Promisit dominus, vbi in simili casu consuluit, & consil. 323. cum sit, ponentem notabilem cautelam, ad faciendum quòd ille qui se facturum, & curaturum promisit, quòd aliquis ratificabit cum ad ætatem legitimam peruenerit, teneatur ad pœnam, vel interesse, & adde eundem in consil. 325. In casu proposito. consil. 345. Visis his quæ supra. col. pen. in fi. vbi etiam ponit cautelam in hoc, & adde Thom. Ferrat. in caute. 43. incip. Anno præterito, quem vide omnino, & vltra adducta hic per me, ibi cumulaui, & adde Ias. in l. stipulatio ista, col. 4. in princ. vers. quinto nota, ff. de verb. obligat. Felin. in c. ex rescripto, col. 4. in fi. de iureiur.

In eadem decis. num. 1. ibi, Fuit dubitatum. Adde Dec. consil. 1. & ibi etiam ponit 4. col. an adueniente tempore requiratur interpellatio, ad hoc ut pœna committatur. Grammat. decis. 102. vbi mentionem facit de ista decis. *Marc. Ant. Puluer.*

In Decisione 296.

EBITOR post sententiam contra se latā, si habet iustam causam litigandi etiam cedere bonis potest, nisi sit appellatum. *Ioan. Angel. Pisan.*

Decisio 296.

DEBITOR qui debitum negauerit & condemnatus fuerit non admittitur ad cessionem bonorum, nisi habuerit iustam causam litigandi.

Adde hic infra decis. 379. sed an beneficium cessionis competat post sententiam Bald. in tract. lud. fol. 76. in cap. vtrum beneficium cessionis possit opponi in exequutionem sententiæ? & vide Dec. in l. nemo ex his, colum. 2. in fine, ff. de reg. iur. & vide quæ scripsi in materia cessionis, supra decis. 71. & 379. de mendacio, vide aliqua per Hippol. singu. 242. vbi de creditore negante rem sibi hypothecatam vt perdat ius pignoris licet in causa principali negauerit debitum, & non admittitur vt dictum est, tamen si in causa appellationis confitetur ipsum debitum poterit cedere bonis, & appellatio extinguit pronunciatum. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 296.

AN autem beneficium cessionis post latam sententiam competat, vide Dec. in l. nemo ex his, col. 2. in fine, de regul. iur. & in fi. huius decis. vide infra decis. 379. *Hier. de Martino.*

In Decisio. 296.

IN princ. Adde eundem infra decis. 379. vbi eandem ponit decis. *M. Anton. Puluerinus.*

In Decis. 297.

VANDO dubitatur de qualitate expressa in libello quæ fundat iurisdictionem iudicis, debet dari terminus ad illam probandam, idem post Alexand. sequitur Ias. in l. 1. colum. 2. de edendo, ff. & plures casus distinctos, & qualiter practicandum, per Marianum in cap. si clericus Later, de foro competen. In ea. ibi, in causa Bent.a cum hac declaratione, quod si facta videatur dec. 354. a. charta. adde ista cognitio, siue terminus debet fieri summariè, Alex. consil. 1. col. 1. vol. 5. & col. 3. clatius vide quæ dicit Paris in tract. de reinte. in capit. cum citati. char. 108. vbi quod si clericus citatur pro feudo, & negatur feudum, quod aut petitur quempiam remitti ad iudicem suum ratione delicti. Ibi, perpetrati, ad saltem si remittendus, possit iudex adhibere aliqualem cognitionem si deliquerit in territorio competentis, vide Lucam in l. si aliquando, 2. col. C. de diuersis offi. lib. 12. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 297.

ADDE hic Afflictum in constit. capitaneorum, in tertio notab. num. 3. & Felin. in cap. si clericus laicum, num. 5. de foro competen. & Barb. pulchrè in cap. quia quæsitum, num. 52. de officio delegati, ibi, ista decisio, & ibi debebat Capi. vide Iacobin. in l. Lex quacumque, num. 11. ff. si quis in ius vocat. non ier. & Alexand. consi. 145. vol. 2. Causa & lite. *Prosper Carauita.*

In Decisione 298.

ENDENS dominum simpliciter uidetur velle, quòd eius seruitutes simpliciter debeātur, secus si francum in quibusdam, quia in non exceptuatis libera remanet venditio, vide infra in decis. 319. & supra decis. 219. In ea. ibi, quæ non habet aspectum, vetrumque non fuerint reseruata, Rom. Ludo. Bolog. consil. 9. & 2. col. 5. vbi post Alex. concludit, quòd si emptor erat sciens valoris, & qualitatis rei, dicitur etiā emere cū onere prout venditor tenebat, secus si ignorans vide omnino. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 298.

CVM vnum promittitur cætera denegata videntur. *Prosper Carauita.*

In Decis. 299.

VANDO inuestitura habet illa verba vera realis. Ibi, si inuestitus fuit præsens transfertur possessio, si absens nō, quia nō ualet priuilegium. Ibi, duo sunt specialia habent interdictum adipiscēdæ, vide eundem in præludij constitur. 22. q. In ea. ibi, sed tantum prohibuit licentiam possessionis capiendæ propria authoritate, vide vnum verbum Alexan. consi. 88. quem esse datum. Ibi, secunda col. vol. 5. quem sequitur latè Iacob. in tract. feudo. in verbo, inuestiuit, 1. col. vide Ias. consi. 145. vol. 2. In eodem verbo, vbi per And. vide dictum And. in cap. 1. qualiter feudum, vide And. in cap. 1. col. 2. Ibi, per quem esset in reperi. success. tene. In ea. ibi, quòd per priuilegium transfertur dominium, dummodo de voluntate Principis, aliàs secus, quia tunc requireretur traditio, latè per Iacobin. in tract. feudo. in verbo, Princeps. Ibi, sed quæro in ea stat Paul. & Bald. in c. 1. de contr. inter masc. & fœmin. & in l. cal. C. de condic. ex lege. & in l. 1. hoc etiam sequitur Alex. consil. 37. in 2. col. vol. 1. Socin. consi. 49. col. fin. & uide quæ dicit in cons. suo 63. aliàs 67. col. fin. Alex. cons. 24. 2. col. uol. 3. dicit, quòd potest absque apprehensione Princeps transferre possessionem vide. In ea. potest transferre possess. sicut lex mortua, vide in decis. 303. in ea. ibi, ideo dicit Bald. in l. 1. quando licet ab empt. disced. quòd principium non ualet si in ea sunt specialia, vide pulchram limitationem ad istum dictam Bal. per Curtium consi. 7. col. 17. post tract. feudo. uide Curtium consi. 193. col. In ea. ibi, eo tempore erat in possessione ipsius feudi, vt supra dictum est in ver. maximè, vide omnino Claudium in l. 1. in princ. col. 5. in fine, ff. de acquir. poss. In ea. ibi, & dicit Anton. de Butrio in cap. significauit, de appell. & ibi Abbas & Philippus dat quatuor limitationes, non sufficit generale mandatum ut uendat castrum, ita Bald. in d. cap. significauit, de quo meminit Iacobin. in tract. feudo. in ver. de castro, col. 4. in fine. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decis. 299.

ADDE hic, quod dominium non transfertur, ex sola uenditione, vt not. Abb. cons. 66. num. 2. vol. 1. ubi multa, & per Bertrand. consi. 12. num. 16. vol. 2. & cons.

& conf. 185. vol. 3. vbi etiam multa ad propositum, & ponit fallentias, & Ias. consil. 149. num. 5. vol. 4. plenè Paul. de Cast. in l. cum hi, in secunda lect. & ibi Iacobin. num. 11. ff. de transact. vbi ponit casum in quo absque traditione dominium transit, vt puta si testator iussit mihi vendi talem fundum, tūc si hæres vendit soluto pretio per me, statim transit dominium, etiam quod non tradatur, & idem Bald. in sua Margar. in littera D. num. 13. ibi, nam Bald. in præslud. vide eundem Afflict. in capit. ineptitudinis, col. 2. de noua for. fidel. & in cap. 1. col. 5. quid sit inuest. vbi pulchrè, & vide Abb. consil. 94. nume. 5. & Alex. cons. 187. num. 21. vol. 3. ibi, item in ecclesia, vide Socin. consil. 61. col. 7. vol. 1. & aliquid per Afflict. in constitut. quadriennale, col. fin. & Gulielm. Bened. in repet. cap Raynutius, in ver. & vxorē nomine, nume. 866. fol. 129. de testam. vbi idem in fisco, & ad intellectum d. l. fina. C. de sacrosanct eccles. vide omnino Alex. conf. 28. vol. 2. vbi multos casus ponit, in quibus dominium transfertur sine traditione, an autem per sententias transferatur dominium, vide Alexan. conf. 1. vol. 5. & Petrum de Rauen. in suo compend. iur. Canon. fol. 137. & Dec. consil. 300. num. 4. vbi ponit an per conuentionem possit fieri, quod dominiū transferatur? & ibi etiam nume. 11. ponit quod traditio non probatur, dato quod de ea fiat mentio in instrumento; de quo per Hippol. in l. 1. §. si quis dicatur, col. 4. in princ. ff. de quæstion. vbi ad hoc ponit multa, & Boer. in suis singul. in ver. possessio, & inuestitura, num. 7. & vide Corne. consil. 37. vol. 3. in littera P. & vide eundem Afflict. in cap. 1. §. quæst. si quidem, col. fina. in 3. not. Quid sit inuestitu. vbi ponit quæst. de qua supra dixi, si in instrumento dicatur quod tradidit, an probetur vera traditio? & dicit quod sic, si in præsentia facta est traditio, & ibi vide ad materiam istius decis. & vide Socin. conf. 55. Viso instrumento emptionis. & an sola descriptio de re, quæ erat tradenda indueat traditionem, Socin. conf. 6. Licet, num. 4. vol. 4.

Regulariter per solum cōtractum non transit dominium sine traditione possessionis.

Hæredi requiritur possessio sine traditione.

Impossibile est rerum naturam aut species immutare.

Quid sit possessio, est sonus vocis, id est pedum positio. nota.

Ibi, nec potest dici, in Inuestitura an transferat dominium? vide plenè per Barb. in cap. per tuas, col. fin. de donat.

Possessio bonorum ingredientis monasterium acquiritur monasterio sine apprehensione.

Ibi, pro solutione huius dubij, vide Bald. in Rubri. C. de contrahenda empt. quæst. 18. & Afflict. in cap. 1. col. 6. in fine, quid sit inuestitura, & omnino vide Imol. conf. 8 nu. 4. vbi in donatione, dicit q̄ præsumitur præsentia, Bertran. cons. 3. num. 17. cum sequen. vol. 3. & Ias. plenè in l. 3. §. item respondit, colum. 1. ff. de verbor. obligat. & Paul. de Cast. in l. 1. in fine, C. de vsur. & in l. illud, col. 2. C. de sacros. eccles. & Corr. in suis memor. in ver. facta, in littera P. & Balbus in tract. præscript. 4. parte princ. ver. tertio quæro, col. 3. & Crot. in Rubr. de verb. oblig. nu. 13. & Barb. in d. capit. per tuas, col. 4. extra de donat. & Bertran. cons. 208. num. 4. & consil. 13. num. 17. volum. 3. *Prosp. Caran.*

Super Decis. 299.

An autem per sententiam transferatur dominiū, vide Alex. cons. 1. vol. 5. & Deci. cons. 300. nu. 4. vbi an possit fieri per conuentionem, quòd dominium transferatur, vt ibi in num. 11. vbi si in instrumento fiat mentio traditionis, non per hoc probatur traditio, de quo etiam vide Hippol. in l. 1. §. si quis, col. 4. in princ. ff. de quæstio. vbi multa. & nota, quòd dominium ex simplici contractu venditionis, vel donationis non transfertur etiam si donatio, vel venditio esset omnium bonorum, Bald. in l. qui sibi, C. de his qui à non domino. Deci. consi. 226. col. 1. num. 3. Et de hac quæst. vide Ias. in l. si ex stipulatione, ff. de acquir. posses. & in l. certi condictio, C. depositi, nu. 2. ff. si cert. pet. Bald. cons. 89. incip. Dominus Thomasius, vbi latè. Adde in hac decis. Paul. de Castro in l. cum hi, in secunda lectu. & ibi etiam Iacob. nu. 15. ff. de transact. vbi ponit casum in quo transit dominium rei venditæ absque traditione. Si testator iubet hæredi suo vt vendat mihi fundū, & hæres iuxta præceptum testatoris vendidit, statim facta venditione, & soluto pretio prō me, transit dominium; quia perinde est ac si in vltima voluntate fundus ille esset mihi relictus. Idem etiam dicit Bald. in sua Margarita, in littera D. vbi dominium transit nu. 12. Et ad materiam huius decisionis no. quòd in legatis transfertur dominium ipso iure, & non facta acceptatione legati, secus in hæreditate: quia dominiū non acquiritur ante aditam hæreditatem: ratio potest esse, quia legatum acquiritur etiam ignoranti, hæreditas verò non. Iacobin. in l. ante aditam, ff. de interrogatorijs actio. ratio rationis est: quia in legatis agitur de commodo, non mirum si ignoranti acquiritur; in hæreditate verò agitur de obligatione, l. hæreditatem, ff. mand. Et nota, quòd dominiū sola traditione non transfertur. Abb. consi. 66. num. 2. vbi multa. limitatur tamen per Bertrand. consi. 125. nu. 165. & consil. 185. vbi multa. Ias. cōsi. 149. nu. 5. Alex. cons. 28. vol.... nu. 2. vbi habes multos casus in quibus transferatur dominium sine traditione. In num. 30. adde, quòd contra consuluit Dec. consi. 84. & Socin. in l. quòd meo, in 5. quæst. ff. de acquir. poss. quia vnum, & idem iudicatur in istis interdictis. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 299.

In decis. 299. num. 3. ibi, Nam Bald. Adde Iacobin. in tracta. de feud. char. 4. vers. sed quæro, nunquid Princeps.

In eod. num. 3. ibi, Per priuilegium. Adde, Hoc nota. quia hodie in Regno Siciliæ inuestitura fit per priuilegium, vt dicit Andr. cap. si minori, 1. col. in fi. si de feud. defu. fuer. contr. c. sancimus, 3. col. in prin. quo temp. mil. Ias. in vsib. feud. col. 27. in princ. vers. fallit secūdum And. Bald. c. licet causam, col. 3. in fi. vers. ibi ex priuilegijs, vbi not. quòd priuilegium dat titulum, nec oportet, quòd qui concedit priuilegium faciat aliam inuestiturā corporalem. quod est menti tenendum. *Marc. Anton. Pulu.*

In Deci-

In Decis. 300.

Ossidens nomine alieno si fuit spoliatus potest dominus ratam habendo acquisitionem agere remedio recuperandæ, adde quòd si ille allegasset habere maodatum esset verum, quòd ratificatio subsequens nihil patrocinaretur, ita Alexan. post Bald. in cons. 32. 1. uol. In ea. ibi, nomine meo, & deinum fuit spoliatus, pro ista prima opin. facit quod voluit Bologn. cons. 39. 2. col. ver. & si res non erat in statu quo fuerat tépore actus gesti, quòd non ualet ratificatio. In ea. ibi, in l. si ego, in 4. col. ff. de neg. gest. cum similib. uide Alex. cons. 88. col. 6. vers. præterea, vol. 5. idem sequitur Socin. cons. 49. vide multa in nouis. In ea. ibi, sine animo fit, ver. quòd liceat, noluit uim facere, sed an detur procuratori vel gestori interdictum habens apostillam Andr. de Barulo in d. l. si ego, in quarto veteri de pergameno. sed quæro quid si fuisti missus in possessionem nomine meo, quam nomine meo accepisti, & antequam ratum habeam fuisti deiectus cui competat interdictũ, an mihi cuius nomine accepisti, an tibi; & videtur primo, quòd tibi cuius nomine possidebas, vt in l. quod meo, in contrarium videtur, quòd sibi si meo nomine accepisti, uel eo tempore habui ratum quo habere non potui, vt l. rem ratam haberi, And. de Barulo, quid autem si unà cum illo qui meo nomine acquirit notarius, etiã stipulatur, et venditore con stituente nomine meo possidere, an mihi quæsita sit possessio sine ratificatione, istam q. mouet Soci. post quosdam ibi, & tenet quòd non. l. 1. §. si fuisse, in fi. de acquir. possess. idem Socin. qui in facto consuluit cons. 90. col. 6. in nouis. ibi, & l. 1. §. per procuratorem, ff. de acquir. poss. & l. 1. C. per quas person. nobis acquit. vide Socin. cons. 87. col. pen. in nouis. vbi dicit, quod spoliato procuratore dicitur spoliatus dominus, idem dicit in vicario Episcopi. *Io. Ang. Pisan,*

Decisio 300.

Quando aliquid fit nomine alicuius, vbi non probatur de speciali mandato. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 300. num. 3.

Adde, quod contra tenuit Dec. in l. semper qui non prohibet, ff. de reg. iur. *Hier. de Mart,*

In Decis. 301.

Et procuratorem gestienté iu animo quæritur domino, licèt tradens mandet alij acquiri possessio. obedientia uasallorum tribuit quasi possessorio iurisdictionis, vide And. cap. 1. §. traditionibus, ver. Titius ergo, quid sit inuestitura. In ea. ibi, Innoc. & Abb. in cap. olim, cum sim. vide Alexand. in terminis cons. 43. vol. 1. In ea. ibi, plus operatur animus accipientis, quàm mãdantis, quod nõ est sic in translatione dominij, uide omnino Alexand. consi. 84. in fine, vol. 1. vbi dicit, quod tunc factum procuratoris non nocet domino si tradens intendebat domino acquiri quãdo procurator præstabat solum nudum ministeriũ, secus si erat data electio procuratori, quia tunc potest domino præiudicare, & hoc discernitur si super re certa vel in genere, vt ibi per eum. Secundo intelligitur in procuratore acquirentis, secus in procuratore dantis, qnia bene nocet eius machinatio acquirenti, quod nota. In ea. ibi, emendo, licèt non quæratur iurisdictio, prout quod obedientia uasallorum non dat uinam possessionem in præiudicium ueri domini possidentis, secus si uacabat possessio, vt per Bellamer. decis. 669. *Ioan. Angel. Pisan.*

In Decis. 301.

In fi. ibi, obedientia suppositorum. Adde eundẽ supra decis. 265. 1. col. in fi. 2. fal. *Marc. Ant. Pulu.*

Super Decis. 301.

Vide Bart. in l. qui mihi, ff. de donat. *Hier. de Mar.*

In Decis. 302.

Nstrumento amisso debet probari tenor per testes peritos, vide infra decis. 330. & supra decis. 230. & 274. *Ioan. Angel. Pisan.*

Super Decis. 302. in num. 2.

Adde Dec. in Reg. factum à iudice, & in Reg. non videtur data, §. qui iussu, de reg. iur. & infra decis. 329. *Hiero. de Mart.*

In Decis. 303.

Genti interdicto recuperandæ non obstat exceptio sententiæ latæ inter diuersos registratæ, & repertæ apud personas publicas, & bene custodita, fidem tamen facit, aliàs secus. In ea. ibi, & sic non inducit notorium, vt dicit Inno, ver. vide quod colligitur ex verbis Bat. in §. nihil commune, prima lectura, in tertio membro adipiscédæ, vbi etiam si inter easdem partes si coram alio iudice non dicitur notorium. In ea. ibi, inuenitur in archiuo authenticarum personarum, vide Lucam in l. rura, C. de omni agro deser. col. 2. lib. 11. vbi etiam quid si reperitur penes aliquem notarium, vel eius hæredem. *Io. Ang. Pisan.*

Super Decis. 303. num. 2.

Adde Constit. Reg. incip. Ab omnibus Regni nostri fidelibus, & Matant. in Specu. in 16. distinct. num. 34. vota Doctorum non habentur loco sententiæ. Hippol. in pract. in §. ordine. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 303.

Num. 1. ibi, Et licet sit regula. Adde Dec. consil. 84. Excellentissimi DD.

In eadem decis. num. 2. ibi, Quod vota non operantur, &c. Adde Felin. cap. cum venerabilis, col. penult. in princ. versic. nam sententiam, de except. cap. non potest, col. 2. circa fi. de sent. & re iud. cap. si pro debilitate, vers. sed numquid valeat, col. pen. de offi. deleg. Alex. l. ... §. si quis ita, col. 3. in fi. ff. de ver. oblig. *Marc. Ant. Puluer.*

In Decis. 304.

Asallus potest esse testis pro domino suo, nisi sit magnus amicus, vel persona vilis, vide Crotum in tract. de testibus, 39. principali, versic. septimo, prima parte quæritur, char. 6. In ea. ibi, nemine discrepante,

pante, quod vasallus pro domino suo potest esse testis, ego intelligerem hanc quæstionem quando dominus litigat cum tertio, sed si esset lis cum vasallis, & vasalli examinarentur à domino in materia servitiorum tenerem, quod non facerent fidem, quia nec expressè potuissent confiteri, vt per Afflict. in constitut. quia frequenter. facit capitulum Regis Ladislai de instrumentis non conficiendis per notarios vasallos, latè Afflict. in constit. in locis demanij, colum. 3. cum seq. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 304.

Adde hic Bald. cons. 402. Verba Principis, nume. 7. vol. 1. in fin. decis. ibi, Angarius vel perāgarius, quæro quis dicatur angarius, in quo dic, quod dicitur ille, qui debet domino seruire expensis domini. Perangarius verò est ille qui de persona suis expensis debet seruire, vt not. glos. in l. neminem, C. de sacrosanct. eccles. vbi latius Cynus, & est text. in l. fin. in princip. & in §. patrimoniorum, ff. de muneribus & honorib. adde tamen iuxta prædicta quod vasallus alicuius Baronis non potest effici angarius vel perangarius sine consensu Regis, quia est ius regale, quod nullus Baro potest sibi vendicare sine priuilegio Regis, ipse enim est dominus personarum, vt not. in constitut. Quia frequenter, de homicidio, non tene. vbi nullus potest se obligare ad seruitia personalia perpetua sine consensu Regis, ad idem est tex. in capit. 1. §. angariæ, quæ sint regalia; vbi dicitur quod angaria, & perangaria sunt de iure Regis, ideo si Baro peteret vasallum suum tanquam angarium vel perangarium, etiam quod probaret se esse in hoc in possessione per annos 30. non sufficeret in petitorio, neque in possessorio, cum non possint ista angaria possideri sine consensu Principis, mentiò si per Principes de facto possidentur sine consensu Regis, resistit eis ius commune tanquam spoliauerint, & non fit eis restitutio, capit. ad decimas, de restit. spoliat. Andr. in constitut. violentias, & Specul. in tit. de petit. & possess. §. 1. ver. sed fateri oportet, in petitorio non sufficit possessio per triginta annos, quia non præsumitur de consensu Principis, nam quotiescumque assensus Principis requiritur in aliquo actu, ad eum præsumendum non sufficit possessio per triginta annos, sed requirit possessionem tanti temporis, cuius non extet memoria hominis in contrarium, & tunc probata tali possessione Baro obtineret, quia possessio tanti temporis habet vim priuilegij seu constitutionis, cap. super quibusdam, §. præterea, de verbor. signific. & dixit Andr. in cap. Imperialem, §. ita tamen, de prohib. feud. alien. per Feder. & in §. flumina, quæ sint regalia, quod tantum valet possessio tanti temporis cuius nō extet memoria hominis in contrarium, quantum priuilegium Regis, & ideo cautela est, quando Barones volunt tenere vasallos tanquam angarios & perangarios, quòd doceant de priuilegio, vel de possessione tanti temporis, cuius non extet memoria in contrarium, & sic de præscriptione centenaria; & de ista materia an vasalli possint se obligare ad istas angarias? vide Afflict. in constitut. Omnes officiales, primo not. & ibi an Barones possint eos ad eas compellere. *Prosper Carauita.*

In Decisio. 304.

In princ. Adde nouissimè Ioan. Crot. in tract. de testib. 3. par. 7. quæst. principali, & 4. p. 26. quæst. Fedin. in cap. insuper, col. fin. in fine, de testib. cap. accedens, el primo, col. 4. versic. & dum dicit Abb. vt lite non contest. *M. Ant. Puluerinus.*

Decisio 305.

Generalis potestas tributa procuratori, ita quod possit sicut dominus præbet potestatem alienandi feudum, dicitur solitum concedi si bis fuit concessum. In ea. ibi, concessio in feudum dictam terram sub annuo reddititu, vide Socin. consil. 49. col. 3. vol. 3. in nouis, vbi casus. In ea. ibi, quicquid ipse dominus potest, videtur concedi libera administratio, vide quæ habentur per Alex. cons. 41. col. 3. vol. 3. ibi, in seq. col. allegat Bald. in l. 1. in fine, C. de bonis maternis. quid directo contradicit huic quæstioni, vide etiam cons. 58. col. fina. qui aliter videtur loqui. In ea. ibi, & ideo dicit ibi Bart. quod si Rex donaret, qualitas personæ facit maius modicum, vide Ias. in l. admonendi, in repet. char. 25. colum. 2. ver. quæ autem, de iureiur. vide de conditione personæ in sing. in verbo, conditio personæ, colum. 16. In ea. ibi, & dicit Andr. in d. cap. 1. in princi. de his qui feu. date poss. & in d. cap. Episcopum, vel Abbatem, vide Alexan. consi. 9. col. 2. ver... vol. 3. vide omnino Claud. sub Speculo feudi, sub Rubr. qui feudum dare possint, ver. secundo principaliter, colum. 5. & 6. In ea. ibi, super quo tempore & incidat, vt in Clem. prima, de prob. & notat Andr. in cap. 1. qui feu. dare possint, aliàs qui succe. tenea. In quibus Princeps fundat se plenè, vide Alex. consi. 6. in fine, vbi istud firmat in priuilegio antiquo, vide Socin. consil. 4. vbi post Cardi. extendit illam electionem ad Imperatorem, vide Paul. de Cast. cons. 158. in fine. vbi tenet, quod illa Clementina non habet locum quādo tractatur de præiudicio tertij, & clarius Petrus de Anch. cons. 149. vide Bolog. cons. 2. col. fi. vbi post Bald. tenet, quod enunciatiua Principis inducit dispositionem, vide Soc. cons. 27. col. 2. & seq. per Alex. cons. 79. in sexto dubio, vol. 1. & cons. 101. col. 5. vol. 1. vide in decis. 315. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 305.

Ibi, ad præsens dubium, vide Alex. cons. 1. nume. 7. vol. 4. quem ad hoc citat Afflict. in constitut. si quando, num. 6. ibi, in contrarium dicitur, quæ dicantur ista bona solita concedi? vide Dec. cons. 142. vol. 2. vers. solum superest, hoc tamen fallit, nisi essent incorporata ecclesiæ, Iacobi. in l. cum hi, §. eam transactionem, ff. de transact.

Modicum dicitur respectu personarum.

Duo perficiunt actus humanos, scilicet potestas & voluntas, quę sunt humanorum actuum radices, & perfectiones. Aristot. addit sententiam. *Prosper Carauita.*

In Decisione 305.

In decis. 305. nume. 6. ibi, Modicum dicitur respectu personæ. Adde Dec. consi. 289. col. fin. in fi. *Marc. Ant. Puluer.*

In De-

In Decis. 306.

SECVNDVS creditor præfertur primo quando ex pecunia secundi fuit res empta etiam ipsa est obligata, vt si offert vxor habere duo instrumenta & testes pro vno habêtur si vnum dependet ab alio. In ea. ibi, præfertur vxor creditori habenti speciale cum hypotheca; adde, quòd hoc priuilegium habebit vir agens ad dotem promissam vigore hypothecæ, sed ad bona obligata, quæ essent empta, nam ad eum tale priuilegium prælationis non transit, vt pulchrè & notabiliter tenet Bald. in tract. dotis, in 12. parte, col. 7. ver. primo quæro. In ea. ibi, quòd ex quo dicta duo instrumenta etiam facta eadem hora, vide per Alex. cons. 37. col. 3. in fi. & col. seq. vol. 1. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 306.

IBI, Huic motiuo, quod d. l. licet. Pro intellectu d. l. licet, vide Cæpol. caut. 124. & aliquid per Iason. in l. qui Romæ, §. Callimachus, num. 2. ff. de verbo. obligat. & plenè Roman. in l. si cum dotem, §. transgrediamur, num. 42. ff. soluto matrim.

Pro legitima potest agi contra possessorem, si bona aliter non sunt in hæreditate, pro ipsa legitima.

Quando maritus recepit dotes à prima sua uxore, & similiter à secunda super eius bonis prius debere restitui primas dotes receptas.

Qui prior est tempore potior est iure. *Prosper Carauita.*

Super Decisio. 306. num. 4.

DE intellectu huius l. vide Barthol. Cæpol. caut. 124. aliquid per Iason. in l. qui Romæ, §. Callimachus, num. 2. ff. de verbo. oblig. & multa per Roman. in l. si cum dotem, §. transgrediamur, num. 42. ff. sol. matr. & per nos consi. 13. col. fin. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 307.

VASALLVS ligius non potest iure vasallagij sine Regis assensu renunciare, nec quid supra scriptum est verbis conqueri habenti alteri data, intelligitur prout est consuetum, & boni viri arbitrio meminit iuris in cap. auditis, col. 7. de præscript. ver. & circa illud. In ea. ibi, dicitur & ligius qui ligatus, vide multos effectus per Iacob. in tract. feudo. de homagijs, in 1. & 2. col. vide omnino. In ea. ibi, recedit à terra domini remittendus est, si autem pro libero secus, idem dicit Iacobin. in tract. de roidis, col. 4. in princip. & col. 14. vbi ponit nûquid possit se liberari à uasallagio & homagio, & in ea ibi ad ipsa seruitia exhibenda vigore iuramenti ligij, quia ubi quis tenetur aliquid de necessitate, vel ad id potest cogi si singulariter facit, videtur coactè & ex necessitate facere, l. nouissimè. vbi scripsi de falso tutore, et ego quoque Rodoricus multa scripsi ad illum textum. In ea. ibi, sed solum dictis litteris Regijs concedit licentiam cum seq. vide quid de licentia data per Vicem Regē regni vel Capitaneum exercitus. vide quæ in causa Illustrissimi Ducis Grauinæ cōsuluit Decius cons. 604. & 690. & in causa prædicta fuit ex capite Sellouiæ contra Ducem decisum per Cōmissarios causarum rebellium, vt perderent feuda, & vide Ruinum consil. 23. vol. 1. In ea. ibi, quòd in dubio per vnū actum voluerit Princeps præiudicare sibi, vide omnino Capicium decis. 121. in 2. dubitatione. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 307.

LIGIVS, id est ligatus, quasi legalitatem seruans, & præstatur solum Regi nullius alterius fidelitate salua.

Vide Modest. Paris. in consuet. Paris. §. 1. glos. 5. num. 9. latissimè.

In obligationibus negatiuis, puta, promitto non facere, non solum tenetur non facere, sed etiam iurare, quod alius non faciat.

Iniuria dicitur quod non iure sit, contumelia est species pro ipsa iniuria illata.

Vasallus ligius non potest sine cōsensu Regis renunciare iuri vasallagij ex causa prædicta.

Ibi, remedio. Adde Ias. consi. 212. col. 2. vbi loquitur satis bene de ista materia, vide ipsum.

Verba Domini nostri Iesu Christi, qui me in æternam gloriam ducere dignetur. Quæritis me non quia vidistis signa, sed quia manducastis ex panibus meis, & saturati estis.

Nunquam generalis locutio trahitur ad actus iuratos, nisi de iuramento expresse fiat mentio.

Verba propter adiunctum mutāt suam naturam. Nota, quoniam credo, quia uidi. Istud uerbum, credo, mutat suam naturam. *Prosp. Carau.*

In Decis. 307.

NVM. 2. in fi. ibi, Item d. Scipio est ligius. De isto feudo ligio, vide Ias. in vsib. feud. col. 35. versic. ligium est. Matth. in cōst. Domini à vasallis, col. vlt. vers. sed quæro. Iacob. de feud. in ver. in feudū, col. 3. in fi. vers. septima diuisio.

In ead. decis. nu. 10. ibi, Sine consensu Regis. Adde Felin. cap. quæ in ecclesiarum, colum. 27. versic. in eadem glos. de constit. Matthæ. supra in decis. 265. col. 6. versic. an autem si uasallus. & adde, quòd licèt vasallus possit domino inuito renunciare feudo, & ei non teneatur seruire, non tamen debet eum offendere in memoriam pristini dominij, quam conclusionem intellige sanè, vt per Felinū in dicto cap. col. 28. versic. fallit quinto. & adde Iacobinum in tracta. de feud. in verbo, & vnus ex dictis vasallis, char. 38. & in tracta. de homag. colum. 14. versic. secundo casu.

In ead. decis. num. 13. in fi. ibi, Nec etiam eius hæres. Adde eundem in decis. 370.

In eadem decis. num. 20. ibi, Item quia ista licentia. Adde, nota. contra Ducem Grauinensem, & non nullos alios Barones huius Regni, qui tempore obsidionis ciuitatis Neapolis habuerunt licentiam à Principe Orangiæ exeundi à ciuitate Neapolit. qui post accesserunt ad exercitum Francorum, & præstiterunt homagium Regi Francorum. *Marc. Ant. Puluerinus.*

In Decis.308.

ILIVS qui sciente patre gerebat negotia patris obligat patrem habens mandatum de emendo & vendendo, dicitur institura taciturnitas iuncta cum actu iudicante consensum obligat patrem. In ea. ibi, per hoc non tenetur ad dictum debitum, & per consequens vide Ruinum in consil. 223. vol. 1. In ea.ibi,tanquam bona propria conducendo operas, vide Bart.in l.Lucius, de admin. tut. vbi tenet, quod non sufficit patrem esse præsentē & consentire,sed ꝙ expresse se obliget. In ea.ibi,& iuncta alteri inducitur consensus tunc patris, & secus est in vxore, vt tenet Alex.consi.42.col. 1. ver.quarto,vol.1.& cons.1.col.3.in princ.vol.3. vbi sequitur hoc,quod hic habetur, vide supra decis.58.Dec.consil. 83. in fine, vbi an actibus præiudicialibus taciturnitas operetur consensum, vide quæ hic pulchrè posuit Crem.singul.77. vide pulchrè etiam Petrum Girard.singul.36.de consensu seu taciturnitate iudiciali. Ibi, propter quam inducitur, vide text. in l.si ego,§.igitur,ff.de iure dotium. *Ioan.Angel.Pisan.*

Decisio 308.

ADDE hic Aret.in §.si earum, ver.sexto cessat, Instit.de except. & Fulgos. consil.50. Quidam Ramundiuus, vbi habetur, quod si stat statutum,quod pater teneatur pro filio, discipulo,vel factore habet locum,si pater simpliciter sciat filium esse factorem, vel discipulum, & vide Barb.consil.5.num.1.vol.4. ibi,quarto,adde Gilonem consil.222.volum.3. quæ obstant,& Bald.consi.62.num.4.vol.1. facta.vbi filio qui stat in obsequiis patris non debetur merx. Quæ verò ipse filius acquirit ex operibus industrialibus, an patri acquirat? Bertran.consil.42.num.1. vol.3. & Guid.Papæ consil.222.vol.3. & supra decis.44.colum.3.& ibi notaui.ibi,alij Domini de consilio, adde quod ego concurrerem cum eorum opinione, ex eo quia omnia iura, quæ pro ista vltima parte allegantur,loquuntur præcedente assensu, seu mandato expresso, vt quia ad aliquem actum expressum proposuit, & ideo patientia operatur effectum circa ea, quæ sibi non committuntur, quod non est in casu nostro, ex quo pater ipsius non fecit eum institórem, sed solum passus fuit eum negotiari, & Alexand.in l.sæpe, ff.de iud. respondet ad id,quod dicitur in d.capit.ex parte, cogitabis tamen.

Institor dicitur, qui habet mandatum de emendo & vendendo.

Si aliquis sciente & patiente superiore exerceat officium tanquam locumtenens eius, licèt non appareat de locumtenentia, tamen valent gesta coram eo.

Procurator licèt non appareat mandatum procurationis, & procurat domino sciente & patiente, sententia contra procuratorem nocet domino.

Nota quod statutum volens,quòd pater teneatur pro filio negotiante, intelligitur si sciuit pater ipsum negotiasse, & adde Feliu.in capit.vergentis, num.3. extra,de hære.Io.de Ana.in cap.2. de delic.pue. Ias. in l.de quibus, nume.60. ff.de legib. vbi ponunt in quibus casibus pater teneatur pro filio, si statutum generaliter disponit quod pater pro filio teneatur.

Vbi dominus tenetur pro seruo, & pater tenetur pro filio.

Si scholaris ponit in domo alterius scholaris, qui est suus socius librum illo sciente & patiente, videtur tacitè depositum suscepisse. *Prosp. Carau.*

Super Decis.308. num.5.

ADDE Thom.Gramm.cons.8. Paulus de Cast. in l.institor,ff.de instit.& in simili Dec.cons.8.Ias.in §.actiones autem, Instit.de actio. *Hieron. de Mar.*

In Decis.308.

NVM. 8. ibi, Facit quod si aliquis. Adde, sed an talis procurator obliget dominum,vel soluentem liberat? sed quid si dominus ratum habeat, vide text. cap.cum olim,de offi.deleg.cap.coram, de rescript. l.licet, ff.de iud. & l.si procuratori falso,ff.de cond.caus.dat.cau.non seq. ibi Ias. & glo. capit. ex parte decani, de rescript.in ver. procurator, & adde quod mandatum super lite prosequenda operatur conformationem eorum,quæ prius gesta sunt,vide Ias.l.Iulianus,3.col.ff.qui satisd.cog.

In eadem decis.num.16.ibi, Quia si scholaris. Vā de Bart.& ea, quæ not.per Alexan. ibi in apostil.in l.si quis vxori,§.apud Labeonem,ff.de furt. *M.Anton. Puluerinus.*

In Decis.309.

VBSTITVTIO facta de nepotibus nominibus proprijs, vocat eos in capita, si collectiuè, tunc veniunt in stirpem nisi sit adiunctum verbum....aliàs dum esset lis in Sacro Consilio per remedium appellationis à sententia lata per Capitaneum Ciuitatis Maxæ fuit renouata sententia, & declaratum, quod nepotes Imperialis de Romano, qui nomine proprio erant vocati per testamentum insimul cum Ioanne de Romano, succederent in capita & non in stirpem, prout iudicauerat Capitaneus Maxæ, & ita obtinui pen. Octo.1529. actuarius Matthias de Anielis, pro quo vide text. in l.si communis seruus ita, ff.de stipula.seruorum,& glo. in l.ita liber, §.1.ver.nomina, ff.de statu lib. & per Alex.consil.55.col.2.vol.4.& Corn.consi.72.col.2. & 3.vol.2.& per Ang.in §.cum filius, Instit.de succes.ab intesta.vide decis.Capicij 208. Ibi, vnde dicti,vide Bar.in l.1.§.aguati,ff.de suis & leg.vide aliqua per Decium cons.320.col.3. *Ioan.Ang.Pisan.*

Decisio 309.

AD istam decis.adde Corn.consil.231. 1.vol.& Abb.cons.32.Arbitrator,num.2.in 2.parte,vbi si testator dixit,Titius hęres esto,Seruius & Męnius hęredes sunto, quod fiunt duo semisses, quarum vna datur Titio, qui solus vocatus fuit,alia illis duobus, & Ias.in l.1.col.2.C.de impu.& Corn.cons.32.volum.2.vbi pulchrè. & Fulgo.consi.31.ex facto proponitur.& Dec.consil.282.vol.2. verba testamenti, quod vide, quia pulchrum est, & consilium Corne. 320.nu.5.& Barb.in cap.litteris, nu.32.de rescript. vbi & pulchrè loquitur, fol.248. *Prosper Carauita.*

Super

Super Decis. 309.

VIDE Corn. consf. 231. Abb. consf. 37. incip. Arbitror dicta verba, num. 2. vbi si testator dixit, Titius hæres esto: Seius, & Mæuius hæredes sunto, q fiunt duo semisses, idest duę partes totius hereditatis, quarum una datur Titio, qui fuit solus vocatus, alia datur Seio, & Mæuio, qui simul fuerunt vocati, & uide Ias. in l. 1. col. 2. C. de impub. & alijs subst. Corn. consf. 72. Fulgos. consf. 31. per totum, incip. Ex facto proponitur. & Dec. consf. 382. incipien. Verba testamenti. & consf. 320. num. 5. & Barbat. in cap. litteris, num. 32. fol. 345. de rescript. vbi pulchrè. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 309.

IN princ. Adde ad hanc decis. quòd in simili habetur per Rocch. de Curte in tract. de iure patron. in ver. ipsæ vel is, 4. col. in princ. vers. tertio quæro. Ias. l. fi. C. de impub. & quæ idem infra decis. 393. col. 1. vers. secunda conclusio. adde Dec. consi. 382. Verba testamenti, & 320. Dum legerem, col. 2. vers. videndum est. consf. 299. col. 3. in fine, versic. subsequenter videndum. Facit tex. not. l. si quis Titio, ff. de vsufruc. accrescen. l. si pater filio, ff. de vulg. & pupill. vbi Ias. Rom. consf. 99. Viso proposita quęst. Fel. cap. pastoralis, col. 5. versic. vbi duo corpora, de rescript. adde And. c. 1. in princ. col. 2. vers. si autem est datum feudum, de feud. success.

In ead. decis. nu. 1. ibi, Glos. Neap. Adde eundem Neap. in consuet. sed si morièti, in verbo, in stirpem, & omnino bonum consf. Nicol. Boer. insertum in regulis Dyni, in 6. incip. An filij duorum. *M. Ant. Pul.*

In Decisione 310.

ECCLESIA substituta pupillo decedenti in pupillari ætate non excludit agnatos et cognatos in eius medietate. In ea. ibi, sumpta ex corpore de sanctiss. Episco. §. presbyteros autem. vide Neapodanum in consuetud. etsi testator, ver. vel ex consuetudine filiusfam. ver. possum sibi argui de legitima, & respondebat. In ea. ibi, etiam alios Doctores, considera quare potest exhæredari, & sic tollere consuetudinem, vt scripsi in decis. 370. ideo videtur posse per substitutionem pupillarem. *Io. Ang. Pisan.*

Decis. 310.

IAT, dicebat præfatus Doctor. vide Neapoda. in consuet. filiusfam. in ver. possunt. *Prosp. Carauita.*

In Decis. 310.

IN princ. Vide ĩ. in decis. 347. *M. Ant. Puluer.*

In Decisio. 311.

SI mulier renunciauit iuri hypothecæ in re alienata per virum, etiam si nihil habet in bonis vir, ipsa excluditur in ciuitate Neapolis, secus extra, vide in decis. 336. In ea. ibi, nam tunc etiam si nihil aliud habuisset, aduerte ad propositum, quòd etiam extra Neapolim si interuenit iuramentum, & mulier alienat rem vt suam, non potest petere absolutionem à iuramento ad effectum agendi, quamuis maritus alia bona non habeat, ita pulchrè colligitur ex verbis Alex. consf. 58. col. 5. in princip. Ibi, nec obstat, quòd iuramentum, in 1. vol. quid an si alienaret mulier rem dotalem ex necessitate famis, an possit reuocare; dic quòd non, per tex. in consuet. Et si mulier, & plenè in consf. 195. 13. col. secunda parte meorum consiliorum, & ibi etiam habet nunquid possit reuocare durante matrimonio. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 311.

AD istam decis. adde Paul. de Cast. in l. rogasti, §. si fugitiuus, in princ. ff. si cert. per. vbi ad materiã. & dum dicitur, quòd mulier potest renunciare suæ hypothecæ, per l. iubemus, vt hic in ver. quæritur. vide Abb. consf. 8. in 2. parte, vbi elegantissimè ponit qualiter hoc intelligatur. & Bald. consf. 164. Casus super quo. vol. 3. & plenius Paulus consi. 8. vol. 2. & adde, quod si vxor renunciat viro, pignus, valet, nec est donatio, l. si pignus, ff. quæ in fraud. cred. l. etiam, C. ad Velleia. Bald. consf. 341. nu. 4. vol. 1. vbi de ratione, & d. l. iubemus. vide Paul. consf. 41. vol. 1. & ad materiam istiu decis. vide Roman. consi. 187. & Bald. consf. 178. 3. vol. & an debeat mulier certiorari, quando renunciat hypothecæ. Bald. consil. 165. vol. 3. & Crot. in l. si constante, char. 9. col. 4. ver. ibi, notes etiam. ff. soluto matr. vbi ponit formam qualiter debeat renũciare. & vide Iacob. Rebuff. in l. fin. de debit. ciuil. col. pen. lib. 11. vbi si mulier renunciat iuri hypothecæ, & postea agit cõtra tertios possessores ad dotem, an excludatur, quia non potest cedere? & vide latè Socin. consf. 125. vol. 1. & Signor. de Homod. consf. 41. & melius consf. 42. Lup. in repetit. rubr. de donat. inter vir. & vxor. num. 17. col. 7. vbi plenè. & Bald. consf. 184. Dominus Lanfran. vol. 3. in nouis. vbi an qui cõsentit alienationi rei alienius, agens postea super ea repellatur, quia non potest cedere? & ibi, an qui negat hypothecam perdat beneficium cedendæ hypothecæ? & consf. 307. vol. 1. & vide Gerard. sing. 32. & Caccialup. in suo libello de Bello Italico, ver. capitulũ Iudicum, char. 12. col. 2. & Rom. consf. 140. & 189. In re præsenti. & Fulgos. consf. 192. Pro eius, de quo quæritur. aliàs 206. Adde tamen, quod actio hypothecaria duret, donec sit satisfactum, l. aliquando, §. de pignoribus, vbi Paul. de Cast. ff. ad Velleia. ibi in contrarium uidetur decidere. Adde quod contrarium tenet Abb. consil. 8. vol. 2. vbi dicit, quod uxor debet habilitari. Sed author hic non quærit, an concedatur absolutio à iuo, prout quærit ibi Abb. quia habilitatione cõcessa potest contrauenire. & tenet ipsemet Afflict. decis. 336.

Nota, q mulier non obstante renunciatione per eam facta in alienatione rei mariti, & non obstante eius cõsensu, dissoluto matrimonio per mortẽ viri, si nõ fuerint alia bona, poterit habere recursum in recuperanda dote, in rebus alienatis cũ eius consensu.

Quando pecunia est soluta vxori non potest haberi recursus ab uxore super re vendita mariti pro dote recuperanda. *Prosper Carauita.*

Super Decisio. 311.

IN hac decis. vide Paris. consf. 75. nu. 16. vbi pulchrè, vbi meminit de hac decis. & in num. 1. adde Dec. in reg. l. creditor, ff. de reg. iur. in fine. *Hieron. de Martino.*

In De-

Decisio 284.

ADDE ibi, si essemus, quod ego vidi dubitare de validitate talis consuetudinis an valeat? & dicebatur quòd non, per ea quę not. Abb. in cap. salubriter, circa fin. de vsur. sed vide Ias. in l. de quibus, col. 11. ff. de legib. vbi tenet, quod valet statutum quod debitor soluat vsus quinque pro centenario, & de materia vide Alexand. cons. 26. Viso themate. vol. 4. & consil. 28. vol.... Viso themate. quod est quasi idem, & videomnino Bald. cons. 252. punctus, vol. 2. vbi vide, quia materia huius decis. est singularis, & infra decis. 291. & Ias. cons. 93. vol. 1. col. 2. omnino, an du tem & quando in dotibus sit licita vsura, vide Bald. cons. 369. vol. 4. in primo puncto. Fulgos. consi. 201. Bologni. cons. 19. per totum, Abb. cons. 39. per totū, vol. 2. & Corne. cons. 212. vol. 3. per totum, & 166. vol. 4. Abb. cons. 85. Anchar. cons. 138. in quęstione, Alex. cons. 203. Viso processu causę. Bald. cons. 196. sicut dixi, ita dico, vol. 2. vbi quando dicitur, quod non habet quis vnde se alat. an autem maritus constante matrimonio ratione dotis non solutæ possit petere interesse seu alimenta, & quid si stet per decennium, quod non potetit, & quando dicitur mora commissa? vide Alexand. cons. 31. per totum, vol. 6. Bald. cons. 259. hæres viri, vol. 2. Quid autem si mulier defuncto viro recipit dotes simpliciter, an intelligitur remittere vsuras vel interesse? Ias. in l. si post moram, col. fin. ff. de eo quod certo loco. Iacobin. in l. eum post. ff. de iur. dot. Abb. cons. 85. num. 5. vol. 2. & quid si hęredes uiri statim uolunt res mobiles restituere, an possint detrahere interusuriū medij temporis? quod sic. vide Cot. in suis memor. In littera D. in vers. dos, ff. sol. matrim & Alex. consi. 72. nume. 8. vol. 5. vbi dicit, quod vxor mortuo viro, si non potest se alimentare, non potest petere alimenta, nisi hæres fuisset interpellatus, & ex hoc potuisset accipere mutuo pecuniam, aduerte tamen, quòd Alex. in d. consil dicit vnum, quod non est verum, quod relicta simpliciter habitatione vxori in domo cum filijs, non venitunt alimenta, prout eum reprehendit Cotta in suis memor. in littera H. in ver. habitari, & vide Corne. consil. 129. vol. 1. vbi dotis restitutio dicit quòd potest fieri incontinenti, ad euitandam præstationem alimentorum, & Ias. consil. 93. vol. 1. col. 4. maritus an possit petere alimenta dotis non solutæ? Bald. cons. 94. vtrum maritus, vol. 1. *Prosp. Caran.*

In Decis. 284.

IN princip. Vide eundem infra decis. 291. Adde Abb. cons. 39. Christi saluatoris, Gramm. decis. 103. col. 28. versic. circa petitionem vsusfructus. *Marc. Anton. Puluerinus*.

In Decis. 285.

LICET quando præcedant verba specialia restringantur generalia & specificata, tamen si ratio tecti sermonis repugnat generaliter intellectum, nisi sit in dolo aduersarius. Ibi, de intramento super re transit iuramentum ad hæredes recipientis. Ibi, ista generalis clausula, vide supra decis. 106. & in decis. 354. vide Alex. cons. 117. col. 1. vide de generali renunciatione per Capic. decis. 88. circa finem. Ibi, quia in obligatione interuenit. pater pupilli, ista iura ad hoc allegat Alex. consi. 21. aliàs 27. in princ. vol. 3. quando assensus in obligatione præcessit potest interpretari secundum decretum, vide qualiter fit executio super feudo per Iacob. in tract. feudo. ves. & docto. col. fin. ibi, vt possit super feudis interponi secundū decretum, vide in decis. 335. aliàs 333. in 3. dubio. Ibi, & Ias. in l. 1. vide infra in decis. 319. Ibi, & firmat Alex. ideo Soc. consi. 31. in nouis, volnit; quòd transactio & quietatio facta inter fratres non comprehendit pecuniam exactam per fratrem, de qua non fecit mentionem, vide Soci. in prima parte nouorum consiliorum, cons. 73. col. 3. & per eundem cons. 103. col. 2. Ibi, facta de prima in ratificatione contractus venditionis non requiritur assensus. Ibi, actum fuit quòd dicta, adde quòd illa solennitas quæ requiritur in actu principali, requiritur in eius ratificatione, Ludo. Rom. consi. 12. col. 2. nota etiam, quòd in cōpromisso facto per minorem vel ecclesiā super re immobili requiritur decretum iudicis, pro hac opinione adduco dictum Bal. in l. cum eos, C. si quis alteri vel sibi. vbi dixit, quòd si procurator emit & fuit soluta gabella, quòd nō debetur iterum solui, & eum sequitur Iacob. in tract. de ratis, col. 11. in fine, & col. 13. Ibi, sed ponamus ibi confirmat actum, facit quia nihil addit qui declarat. l. hæredes palam, §. quod verò, de testam. adde suprà decis. 44 vbi dicit, quòd qui declarat nihil addit, refert Parisius consi. 77. col. penult. vol. primo. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 285.

LIC, & totum hoc cessit in vtilitatem. Sed an bona minorū possint donari propter remunerationem, Raph consi. 101. Ducissa Mediolani. & Imol. consil. 98. & Batt. in l. iubemus, C. de sacrosanc. eccles. & Bald. consi. 383. Quæro super facti. vol. 3. col. fin. vbi loquitur de stabilibus ciuitatis, an possint alienari propter remunerationē siue absque solēnitate. & an adultus possit sine decreto constituere dotem in rebus suis stabilibus. Bald. consil. 118. Quæritur vtrum. vol. 1. & an pupillus possit aliquem de feudo inuestire? vide Iacobin. in quæst. suis in materia feudorum positis post lecturam horum In fin. 1. col. & an per transcursum decennij præsumatur decretum in alienatione rei minoris? Iacobin. in l. Titia, nu. 5. ff. de iure dot. & si reperiatur decretum an præsumātur omnes solennitates? vide Roman. in l. sciendum, num. 66. ff. de verb. obligat. & alienatio quotuplex? vide Bald. consi. 138. vol. 3. Alienatio si fieret à minore an ualeat? Bald. consi. 259. vol. 5. & eundem Afflict. in constit. minor iura. in fin. & Corn. cons. 359. uol. 4. Aduerte tamen ad unum, quod cōtractus minoris sine decreto, qui est nullus, firmatur silentio quinquennali post maiorem ætatem. Bald. cons. 45. 2. uol. & consi. 47. uol. 1. in antiquis. & utrum testatos possit permittere alienationem minori sine decreto. Bald. consi. 464. in nouis. & Ange. consi. 172. & 268. Roman. consil. 270. Minor habens curatorē non potest alienare bona immobilia sine decreto. Niconit. in repet. c. quoniam contra, fol. 21. nu. 123. de probat. ubi multa ponit, & limitat, nisi impedi-

tetur

retur monasterium. vide Bald. consi. 249. vol. 2. vbi an prohibitus alienare possit se transferre religioni. Quid autem si minor vendit feudum sine decreto, an perdat ius suum. Bald. consi. 9. & Afflict. in constitut. minorum iur. col. fin. vbi ponit omnia requisita in alienatione rei minoris. Sed an minor, & quilibet qui non potest alienare, potest dotare & alimenta præstare? vide Bald. consi. 50. vol. 5. & an requiratur subhastatio in alienatione rei minoris? dic quòd sic. & uide supra decis. 249. & quid in alienatione rei ciuitatis. Iacobin. in l. Titia cum esset, ff. de iure dot. & multa ad materiam alienationis rei minoris, & omnia requisita, vide supra decis. 249. & ibi scripta per me.

Ibi, secundo dicta comitia. vide Corn. consi. 259. in littera I. vol. 1. & ibi ponit rationem. Bertran. consil. 226. num. 4. vol. 3. & promittendo soluere creditoribus ratificat, quę ratificatio potest fieri parte absente. Corn. consil. 29. in littera E. vol. 4. & Oldrad. consi. 199. Pro fundamento. col. 2. num. 7. ibi, nec requirebatur. vide infra decis. 335. pro decisione causæ, in 3. dubio, col. 4. vers. 3. & vide Anton. de Fano in tract. de pignor. fol. 5. num. 18. ibi, item recipiendo pretium. vide Hieron. Buttig. in repet. l. cum fundus, §. seruum tuum, ff. si cert. petat. Barb. consi. 60. num. 13. vol. 1. vbi de ratificatione facta de actu mericuloso, & alia pulchra. & Deci. consi. 58. num. 2. vbi pulchrè dicit, quod recipiendo pretium ratificat. & vide Iacobin. in d. l. cum fundus, §. seruum tuum. vbi ponit multos casus, in quibus ratificamus actum celebratum per alium. & Deci. in l. semper qui non prohibet, nu. 9. ff. de reg. iuris. Paul. de Cast. consi. 1. col. 2. vol. 1. & Deci. consi. 584. vol. 3. col. penult. & fin. & omnino eundem Deci. consil. 297. vbi dicit, quod agendo quis ratificat, ac etiam ratificat quis recipiendo censum, & Bald. consi. 47. Ad intelligentiam, vol. 1. & consi. 108. volum... vbi vide aliam decisio. & locando & soluendo videtur quis approbare testamentum. Bald. consi. 12. vol. 1. & consil. 130. Casus, super quo. vol. 3. in antiquis. & idem consi. 24. Punctus, vol. 5. ibi, in contrarium fuit notatum, vide Decium consi. 618. vol. 4. & consi. 232, col. 3. vbi ponit multos modos, quibus contractus ratificatur. Et adde, quod qui vtitur instrumento, ratificat illud. Bald. consi. 349. 1. vol. nu. 5. Adde etiam quod illa solēnitas quæ requiritur in contractu principali, requiritur in eius ratificatione. Roman. consil. 12. col. 2. Calcan. consi. 18. Ange. consi. 179. aliàs 180. Promitto. col. 2. in fi. quoniam refert Alexand. in apostil. ad Bart. in l. 3. §. vtrum, ff. de minor. & consequenter patris, qui requiritur in matrimonio, sufficit interuenire in eo, licèt non interueniat in consummatione. Claud. in l. dotis causa, col. 4. ff. soluto matrim. ibi, sicut in simili dicit Bald. vide eundem Bald. in l. cum in integrum, C. si aduer. transac. & vide supra decis. 208. vers. item dicebant illi. Afflic. in constit. constitutionem, num. 59. in fi. vbi allegat bona iura ad hoc propositum, id est l. si preses, C. de transact. & alia iura. & vide Socin. consi. 80. nu. 21. vol. 4. vbi assensus super principali positus præsumitur etiam super accessorijs, & supra decisio. 135. col. 5. in princ. Afflict. in cap. Imperialem, num. 77. de prohib. feud. alien. per Feder. Ibi, & per hoc contra istud dictum Feder. vide Hippol. singul. 255. & Gomes. in §. fuerat, num. 10. Institut. de actio. Socin. consi. 239. Præsentis consultationis. col. 2. volum. 2. Alex. consi. 189. num. 1. vol. 7. qui pulchrè loquitur, & tenet opin. Federici; quam tenet etiam & sequitur Ias. in l. 1. §. item acquirimus, num. 4. & 5. ff. de acquir. possess. & Socin. consi. 52. num. 1. & 2. vol. 4. & Bald. Nouell. in tract. dot. 8. parte, 6. col. ibi, sed pro ueritate, in 6. priuilegio. & Afflict. in constitut. Si dominus vasallum, num. 9. ver. & nolo quod ponderes. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 285. num. 18.

ADDE Dec. in l. aliud est vendere, ff. de reg. iur. Num. 21. contra hoc consilium Feder. vide Hippol. singul. 255. & per Ludo. Gomes. in §. fuerat, fol. 89. nu. 10. Institut. de actio. Socin. consi. 239. col. 2. Corn. consi. 280. num. 3. Dec. consi. 158. num. 8. & 9. Sed Alex. tenet pro Feder. in consi. 189. nu. 1. quam etiam tenet Ias. in l. 1. §. item acquirimus, num. 4. & 5. ff. de acquir. poss. consi. 52. num. 1. & 7. Matt. in constit. si dominus vasallum, num. 9. ibi, & volo quòd ponderetis. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 285.

IN decis. 285. num. 2. in fi. ibi, Ratificauit. Circa materiam ratificationis, adde quòd ratificatio non solum verbis, sed etiam facto, & re ipsa potest fieri, vide quod pulchrè decidit Dec. consi. 252. 3. column. circa princ.

In ead. decis. nu. 10. ibi, Assensus sit præstitus super obligatione. Adde Regius assensus in obligatione quid operetur; vide eundem in const. si quis post litem, col. 8. vers. sed pone, nu. 13. & infra decis. 335. versic. tertium dubium. *Mar. Ant. Puluer.*

In Decis. 286.

SSENSVS non retrotrahitur in præiudicium alterius, vide infra decis. 335. ver. secundo fuit dubitatum, sed Maze. in constit. constitutionem, in ver. tertiò quæro habens feudum, videtur tenere cōtra quę allegat Capic. dec. 182. col. fin. ego tamen tenerem istam decis. vide quæ posui in d. decis. 335. & Lucam in l. cum allegatis, C. de re milita. lib. 12. & Socin. consil. 41. vol. 4. Ibi, ille consensus potest præcedere, vide elegantem tex. in l. obseruare, §. fin. ff. de officio Consulis & leg. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 286.

IBI, videbatur aliquibus dominis. vide Barb. in l. si decem, §. 1. ff. de solut. aliàs l. cum decem. & Ant. de Fano in tract. de pignor. num. 87. fol. 13. & idem Bart. in l. si indebitum, §. 1. ff. rem ratam habe. Bald. consi. 198. Ad intelligentiam, vol. 1. col. fin. Paul. de Cast. consi. 195. num. 3. ver. quia ratificatio non potest. & consi. 24. col. 2. vol. 2. vbi istud limitat. & bona iura allegat. ibi, per alios dominos, vide infra decis. 335. primo dubio. & idem Afflict. in const. Constitutiones, num. 51. tenet contrarium. Sed iudicio meo non placet illa opinio. Sed pro ista secunda opinione, vide Socin. consi. 279. uol. 2. col. 2. & Paulum consi. 248. col. penul. uol. 2. ibi, nec obstat qui in contrarium,

ctarium, uide supra decis. 111. ubi quando feudum obligatur pro dote, saluo assensu Regio, postea mor tuo marito hæres reuocat. *Prosp. Carauita.*

In Decis. 286.

In princ. Vide eundem infra in decis. 355.

In eadem decis. num. 2. ibi, Per alios dominos. Adde quod not. dixit Paul. de Cast. l. si quis, §. itritū, ff. de iniust. testa. & in l. hæc conditio. ff. de cond. & dem. Hippol. l. quæstionis habendæ, col. 6. cum duab. seq. ff. de quæst. & ea quæ cumulauit Fel. cap. postulasti, col. 17. versic. circa quartum, de rescript. *Mar. Ant. Pulu.*

In Decisio. 287.

CVRIA Vicatiæ potest imponere pœnam pecuniariam pro homicidio parte concordata. In ea. ibi, potest componere pro homicidio sine consultatione Regis, & dicebat sua Illustrissima Domina. vide ca pitulum Regis Roberti, cuius est initium, Ad peruer sorū, vbi dispositio, quod si quis vulnerauerit quempiam, quod vulnerans non fuerat malæ conditionis & famæ, vide de compositione, per Paridem in trac. de syndi. in verbo, compositio, char. 39. vbi stetit ab sens, vide tu Salic. in l. seruos, circa finem, C. de vi publ. Hippo. singul. 454. & Afflict. in constit. Iustitiarij non per calendas, in quarto not. & in consti. terminum vitæ, fallen. 21. vide Rocch. cap. si. col. 2. & 3. de consuetudine. Guido Papæ decis. 206. Paridem in syndi. in verbo, pęna. Ibi, persistentibus, adde quod diuturnitas temporis primi non minuit, sed auget ista gio. in verbo, detinet, in d. cap. 3. in fine. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 287.

AD materiam istius decis. vide text. in l. relegati, de pœn. & in l. 1. in fi. ff. de quæst. & Iacobin. in l. im perium, in secunda lectura, nume. 15. ff. de iurisd. omni. iudic. vbi dicit, quod remittere pœnam capitalem pertinet ad Principem, & non ad alios dominos loci, & Afflict. in constit. vsuratiorum, col. 3. in princ. num. 4. & de causis quibus iudex potest augere, & minuere pœnam. Vide per Hippol. cons. 24. num. 37. & cons. 30. num. 20. & cons. 39. num. 59. & vide capitulum Regni Regis Roberti, ad peruersorū vbi disponitur, quod si quis vulnerauerit quempiam, & non fuerit malæ conditionis & famæ, potest admitti ad compositionem. ibi, dictant ad iudicet magnæ Curię, vide eundem Afflict. in constitut. Iustitiarij, in 4. nota. & Hippol. singul. 454. ibi, iste, qui commiserat, vide Salic. in l. seruos, col. fin. C. ad l. Iul. de ui.

Antiquitas temporis est iusta causa minuendi pœ nam, l. diutino, ff. de pœn. adde Afflict. in constitut. Iustitiarij non per kalendas, num. 4. & in constitut. terminum vitæ, num. 36. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 287.

VIDE in hac decis. Capic. Reg. Rober. incip. Ad peruersorum, vbi dicit, quod si quis vulnerauerit quempiam, & non fuerit malæ conditionis, & famæ, quod tunc iure potest commutare pœnam, vide eundem Matth. in consti. Iustiti. in 4. not. et Hippol. sing. 454. vbi de delicto antiquo, vers. secundo dicebant antiqui, adde Aymon. Crauett. vot. 35. *Hieron. de Mari.*

In Decis. 287.

IN decis. 287. nume. 1. ibi, Potest componere. Circa materiam compositionis, vide Capit. ne per uerso iudicio, char. 248. & capit. vniuersis præsentis edicti, char. 239. & capit. exercere volentes, char. 236. & capit. ne quis sua malitia, char. 241. capit. vt fine mortalis peccati, circa finem, vers. super his insuper, char. 246. & in quibus casibus possit fieri compositio & cum quibus, vide Parid. in suo tractа. ver. tertio cum quibus, char. 40. & vide infra in alia apostilla.

In eadem decis. num. 2. ibi, Lapsus temporis, & c. adde eundem in consti. Iustitiarij non per Kalendas, 3. col. ver. quarto nota, vbi dicit, quod illa lex, si diuturno tempore, ff. de pęn. fecit sibi honorem coram Regę Alfonso Secundo, qui dixit, quod illa lex videbatur sibi iniusta, quod tempus habeat minuere pęnam, sed iuxta hanc materiam quæro, pone quod facta sit pax inter homicidam fratrem interfecti; si so ror accusat homicidam, licèt non possit leuare inimicitiam debeat audiri, vide eundem ibid. vlt. col. circa fin. ver. & per istam glos. & adde quod non debet quis admitti ad compositionem quando est consuetus delinquere, ita Luc. in l. 1. 12. col. C. de desertor. lib. 12. sequitur Matth. in constit. inconsutilem, col. penult. in fi. item compositio non potest fieri per regentem, nisi cum iudicibus, & actorum magistro; vide Matth. in consti. causas alias, col. pen. in fi. & vi de capitulum Reg. ne quis de sua malitia glorietur, cum sequen. incip. ad peruersorum, char. 241. vbi habetur, quod vbi quis venit corporaliter puniendus nō potest cum eo componi, & vide capitulum Reg. vniuersis præsentis edicti, char. 239. vbi super receptatione bannitorum non admittitur compositio cū vniuersitate, & personis singulatibus, est & alius casus in quo quis nō admittitur ad compositionem 13. in crimine raptus, vt patet in c. Reg. vt fine mortalis peccati, circa fin. *M. Ant. Pulu.*

In Decisione 288.

DE debitore mortuo fugiente, vel paupere, standum est maiori parti creditorum. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 288.

IBI, omissis. Adde Roman. sing. 100. incip. creditores. vbi datur limitatio ad l. maiorem, & l. fina. C. qui bon. ced. poss. ibi, quod per Sacrum Consilium, vide quod in tribus casibus maior pars creditorum potest præiudicare minori, vt hic, in fine decis. adde Ange. consil. 213. vbi pulchrè, & Roman. consil. 439. vide ad materiam decis. Benue. Stracc. in tracta. merca. tit. de decoct. parte 6. nu. 12. Petrus a Plaz. in epitome delict. capit. 46. nume. 16. & num. 14. vide qualiter procedat hæc decis. *Prosper Carauita.*

Super

Super Decisio. 288. in princ.

VIDE Rom. sing. 99. vbi dat limitatio. ad l. maiorem, & l. fin. qui bon. ced. poss. & vide Paul. de Castro in l. fin. C. de non num. pecun. & adde, quòd in tribus casibus potest maior pars creditorum præiudicare minori, de quibus hic. Crederem tamē, quòd si minor pars habeat debita iurata non posset per maiorem partem ei præiudicari, quòd id quod voluit Bald. in cap. constitutus, col. 3. de rescrip. nisi debitor esset in extrema paupertate cōstitutus, per tex. in cap. breui, de iureiur. vbi paupertas excusat à periurio, de quo per Bald. in cap. quæ clam, de iureiur. in istamet decis. in verb. per alios. vide in decis. 135. in 7. dubio. sed idem Matth. in constit. Constitutionem diuæ memoriæ, num. 51. tenet contra. sed mihi non placet: sed pro ista opinione quæ est hic, vide Socin. cons. 279. col. 2. Paul. cons. 248. col. penult. & vide Loffred. in sua paraphr. fol. 58. colum. 2. in fine, *Hier. de Martino.*

In Decis. 388.

IN decis. 288. num. 3. ibi, Secundus casus. Adde Ias. in d. §. hodie, col. 1. vers. videndum est, vbi vide omnino. *M. Ant. Pulu.*

In Decis. 289.

CLERICVS qui in sua ecclesia non residet vocatus, si non veniet, priuatur suo beneficio, & vna citatio pro omnibus sufficiet, nisi haberet iustā causam. meminit Valas. in repet. cap. imperium, col. 16. ver. notandum est, ff. de iurisdict. omnium iudic. vide de residentia quæ posuit Ripa in respon. 14. versic. circa, octauo dub. Ibi, ex consuetudine statuto. adde, quòd si talis consuetudo, quòd nō residens haberet fructus illa ualeret, ita Decius post alios in cap. cum omnes, primo not. de constit. in secunda lectura, in 1. notab. non valere talem cōsuetudinem quando quis se absentaret non ex iusta causa; & nota, quia Abb. post alios in cap. suc. col. fin. de cler. non resid. not. 2. dicit illam non procedere in beneficijs curatis, vt ibi latius per eum, tamen sufficit sola residentia, quamuis non interfit diuinis ad hoc, vt habeat fructus, secus tamen est in distributionibus quotidianis, cap. 1. de cler. non resid. in 6. ita declarat Anton. & Butrio, quem sequitur Alexandrinus in dicto cap. cum omnes, sexto notab. in secūda lectura. sed tu vltra eum videas, quòd Infirmus non habebit distributiones quotidianas, vel fructus suæ præbendæ quando sanus non residebat, & non erat solitus residere, vel interesse diuinis, ita Corset. in sing. in verbo, infirmus, col. 47. Ibi, & Cardinalatus sunt instituti, vide de potestate Card. Sede vacante, quæ posuit Capicius decis. 114. Ibi, quòd una, quod vna peremptoria sufficiat, adde quòd licèt requirantur tres citationes, vel vna pro pluribus, tamen quando citatur pars vel potens, sufficit vna citatio sine peremptorio, ita Hippol. sing. 53. & 91. Ibi, & vtrum sufficiat monitio sine citatione, vide quando etiam nec monitio requiretur, per Socin. cons. 215. Ibi, quòd per absentiam longam, vide supra decis. 17. Ibi, vt dicit glos. Caps. in arduis nō potest sine Cardina. vide omnino Cottam in dictione Papa, & latissimè quid faciendum in arduis, vide Barb. cons. 18. col. 2. vol. 2. & cons. 1. col. 10. vol. 1. & quæ dicatur causa ardua, vide Ias. in l. 2. §. si quis in iudicio, col. fin. ff. si quis cautio. in testamento, quòd requiritur specificus & expressus consensus maioris partis, nec sufficit esse præsentes, nisi consentiant viua uoce, ita Corset. in sing. in verbo, compromissum, in tertia char. vide Laude. in tract. Cardin. in secunda conclus. Ibi, & probabilis causa & necessaria, vide omnino Fabrum, Instit. de iure nat. gent. & ciui. §. aliæ autem. Ibi, quando esset citatus, vide Decium in c. porrecta, col. 4. ver. ad tertium, de confirm. vtili, vel inutili. Ibi, venire & residere, adde tamen quòd si est factus saluscōductus, quòd est seruandus, ita Socin. consi. 90. col. fi. in nouis, adeo quòd illud frangens tenetur crimine læsæ maiestatis, ita Ange. in l. vltimur, ff. de sepul. violato, de quo meminit Laude. in tract. de crim. læsæ maiestatis, in sexta conclus. inferens non esse concedendum cum alterius damno, & ibi saluoconducto non est standum, vide supra in quarta decis. Ibi, dicunt Domini de Rota in tit. de dolo & contum. decis. 12. in nouis, dictum Dominorum de Rota limitat dupliciter Franc. de Aret. consi. 16. col. 2. vide an iudex possit facere saluumcondnctum bannito, per Ange. in dispnt. extra ciuitatem, ver. super imperfecto, post Bart. in l. is qui reus, ff. de publ. indic. & in quinta q. examinat an standum sit saluoconducto, vide latè de saluoconducto per Boer. decis. 179. & Gozadin. cons. 27. col. 5. & consil. 61. & Gratum consi. 92. in lib. 2. Ibi, facit licitum, ideo dicebat Bald. consi. 34. incip. Casus talis est, vol. 3. quòd coniunctio sanguinis aliqualiter excusat consanguineum, si consanguineum non accusauit de crimine læsæ maiestatis. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 289.

ADDE hic Luc. de Penna in l. 3. C. de primice. & secundicer. col. 1. vers. ordine. lib. 12. vbi aliquid de materia istius decis.

Beneficia aliqua sunt, quę requirunt residentiam, & aliqua sunt quæ non requirunt.

Beneficia ecclesiastica canonicatus & Cardinalatus sunt instituta, & instituti in ecclesia, vt per ipsos deseruiatur ecclesiæ.

Quando nescitur vbi est absens ut ueniat ad seruiendum ecclesiæ, requiritur citatio cum termino sex mensium.

Excusationes, quæ potest facere absens ne ueniat ad seruiendum ecclesię, licèt eius beneficium requirat residentiam in loco ecclesiæ.

Ille qui uult se absentare à loco ubi debet residere, debet petere licentiam à suo superiore; fallit propter necessitatem subito occurrentem.

Si quis ad certum tempus licentiam habuerit, & steterit absens ultra tempus absque alia monitione poterit priuari, quia dies interpellat.

Contra Cardinalem Papa non debet procedere propter eius absentiam ad eum deponendū sine consilio fratrum propter excellentiam ipsius dignitatis.

Excusationes iustæ, quibus excusatur presbyter absens à comparitione quando esset citatus ad residendum.

Non obstante salno conducto non tenetur comparere in causis prædictis.

Vnanimes estote & fraternitatis amatores.

Alter alterius onera portare.

Necessitas & vtilitas æquiparantur.

Absentia ex causa voti, & ex causa studij. *Prosper Carauita.*

In Decis. 289.

IN decis. 289. num. 2. in fi. ibi, Quod residentia in beneficio. Adde quæ autem sint beneficia, quæ residentiã requirunt, & quæ non, vide Ioan. de Sel. in suo eleganti tract. de benef. 4. par. in 1. & 2. quæst. & in 6. quæst. Felin. in cap. dilectus filius, lo 2. col. 1. circa med. de rescripi. & adde ad practicam procedendi contra clericum non residentem, vide Felin. cap. porro, 5. col. vers. circa prædicta, vt lit. non contest. & isto casu non sufficeret vna monitio pro omnibus, vt ibi per eum; & vbi lex requirit trinam monitionem per præconem in locis pub. vel cum propo sitione edicti, nunquam potest fieri vna pro omnibus, vt dixit ibi Fel. 5. col. vers. assignatur duplex ratio. item, an clericus vagabundus possit priuari beneficio, & non requirente residentia, latè Corset. in notab. in ver. vagabundus. item quid si nihil stetur de eo, vide Fel. vbi supra 7. col. vers. dum dicit Abb. & de emphyteuta vagabundo, vide ibidem Fel. item an contra non residentem possit fieri sequestratio fructuum, vide Felin. in d. 7. col. versic. scias etiam, & dum supra dictum est, an sufficiat vna monitio pro omnibus, adde Felin. cap. 2. col. 1. num. 4. de magist. cap. cum omnes, col. 18. in fi. vers. in glo. fin. de const. cap. meminimus, colum. 3. vers. noia vlterius, de accusat. & capit. Sacro, colum. 1. circa med. de sent. excom.

In eadem decis. nu. 15. ibi, quia istud est arduum negocium, vide Fel. hunc art. latè examinantem in rubr. de const. *Marc. Ant. Pulu.*

In Decis. 290.

BANNVM temporis non durat nisi anno, nec officit ignorantem si solitus affidare nunc velit pro se vti quod non prohibetur, vide an Baro possit facere bannum prohibẽdo pascua, per Lucam in l. 2. C. de pascuis, lib. 11. Ibi, non autem tempore alterius regentis, vide Alexand. in l. 5. in fine, de verbor. oblig. In ea. ibi, & sic tale bannum non ligat ignorantes. vide glos. in constit. Regni, homines extra regnum, & quæ ibi scripsi, & qualiter debeat fieri bannum, & quibus locis & multa in proposito per Paridem in tract. de syndic. in capit. deinde, char. 23. & omnino per Decium cap. 2. in fine, in prima lectura, de constit. vide quot modis firmetur bannum, per Ange. in disput. extra ciuitatem, in ver. de tertia parte. In ea. ibi, vniuersitas cuiusdã castri fuit solita affidare, vide Loffr. consi. 25. maximè col. pen. & fin. vide qualiter se habere debeat dominus in fidando animalia, per Bertr. consil. 37. vol. 1. & quis comprehendatur vt possit vti pascuis, eundem cons. 75. vol. 2. & consil. 1. secundo quæsito, vol. 3. & vide nouam prag. Cęs. Maiest. de mense Martij 1536. qua datur forma fidandi. In ea. ibi, tractæ frumentorum, quod extra regnum, quia prima charitas, vide de tractis & iure exitus quæ posuit Loffr. cons. 24. colum. 3. In ea. ibi Abb. Siculus post Hosti. & Antonius de Butrio in cap. dilecti, co. Ludo. singul. 655. incip. Præscribit communitas. In ea. ibi, pro hac glos. vide omnino tex. cum gl. in verbo, timent ipsi, quæst. 3. & in cap. si non licet. *Ioan. Ange. Pisan.*

Decisio 290.

IBI, euenit quod quædam. In prædijs alterius non est licitum inuito domino depasci, & ingredi, l. Quintus, ff. ad l. Aquil. l. per agrum, ff. de seruit. l. si. C. de pascu. public. lib. 11. l. iniuriarum actio, §. pen. cum sequen. ff. de iniur. Isern. in cap. 1. de pac. tenc. Alexand. consil. 35. vol. 4. num. 7. ibi, item quia prima charitas, & ibi, qui tenetur dare alimenta, vide supra decis. 162. vbi scripsi, si pater est carcerandus si non dotet filiam, cum dos & alimenta procedant à pari.

Banna etiam annualia, & tantum durant quantum officium durat.

Banna non ligant ignorantes.

Prima charitas incipit à seipso.

Quando est modicum frumentum in Regno non debent vendi tractę frumentorum extra Regnum. *Prosper Carauita.*

In Decis. 290.

IN decis. 290. num. 1. ibi, Replicat dominus animalium. Adde bannum quanto tempore duret, & an liget ignorantes, adde eundem Matth. in infra allegata constitutione cum per partes, col. 3. in fine, versic. sed cautius esset facere, & colum. 5. versic. tertio quæro.

In eadem decis. num. 5. ibi, Sed iuxta hoc quæro. Adde eundem Matth. in d. col. 5. ver. sed iuxta hoc quæritur. *M. Ant. Puluerinus.*

In Decis. 291.

SVFRVCTVS antifati non debetur, quia esset vsura lucri diuersa nõ tollunturt electione. fortius hodie decisũ fuit, quod si quis vendidit annuos introitus, & non soluit tertias, ꝙ nedum condemnetur ad tertias, sed etiã ad interesse tertiarum non solutarum. fuit in causa Marchionissę Castellanetę cum Comitissa Montellæ die 2. Septembris 1539. actuarius Ludouicus Romanus, quod interesse fuit liquidatum die 14. Iulij 1542. ad septem pro centum, apparet in eodem processu. In ea. considera, quod in causa Domini Simeonis fuit contrarium decisum, & ita hodie seruatur, & fundatur decis. nam si antefatũ debetur eo ipso quod in termino non soluitur, eo ipso erit habenda ratio lucri quod communiter potuisset percipi ex consuetudine ciuitatis, aliàs ex emptione prædiorum, vt per Bolog. cõs. 19. & sic cessat ratio legis, Improbum fęnus, vide, quia de illa causa Domini Simeonis, & eius auia, facit Capic. decis. 65. In ea. ibi, & diuersa non tolluntur electione, vide infra in decis. 294. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 291.

ANTIPATVM est luctum dotis.

Qui recipit vsuram vsuræ est infamis, etiam si per statutum concedatur.

Non debetur vsusfructus antifati. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 291. in num. 3.

AN vsurarius debeat puniri per iudicem laicum, vide per Dec. cons. 170. & Capic. decis. 65. In nu. 4. vide dictā decisionem, qui tenet cōtra. An debeatur vsumfructus post moram decis. supra 284. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 291.

IN princ. Adde eundem supra in decis. 284.

In ead. decis. num. 3. ibi, Et ideo dicebant. Adde Gramm. decis. 103. col. 28. ver. circa petitionem, vbi contrarium determinat, & col. 30. ver. quo verò natiatio. *Marc. Ant. Pulu.*

In Decisio. 292.

REX potest concedere feudum viuentis recasurum ad se post mortem illius. In ea. ibi, post votum captandæ mortis cum simi. quid in fratre qui renunciauit hæreditatem patris viuentis, an valeat, vide Decium consil. 31. vbi pulchrè examinat intellectum l. fin. C. de pact. & in eadem vide quæ posuit Capicius decis. 121. vbi multa bona discutit. In ea. ibi, ista dicitur inuestitura de cadu. succe. ista solutio non tollit, qui votum captandæ mortis non sequitur, ideo post longam discussionem Iacobin. in tract. feudo. in uer. inuestitur. col. fin. concordat opinionem, placet optima, vt ibi per eum. *Ioan. Angel. Pisan.*

Decisio 292.

IBI, Quòd non succedunt in feudis. Adde quod regulariter frater non succedit fratri in feudo, vt per Marian. Socin. consi. 19. & cons. 33. vers. 7. in prima parte. Est tamen verum, quod fratri potest feudum alienari sine consensu domini, quamuis extraneo non, vt per Paulum de Cast. consi. 432. nu. 8. 1. vol. & Afflict. in cap. 1. col. 4. de his qui feud. dare poss. & cap. 1. de benefic. fratris. vbi qualiter frater fratri succedat, col. 2. 3. & 4. & adde And. in cap. 1. de prohib. feud. alienat. per Lothar. vbi post multa tenet, quod si venditor uendit feudum, & se obligat factuum & curaturum sub pœna, quod dominus consentiet alienationi, talis venditio non valet, cap. inter dilectos, extra de fide instrum. immo si scienter per emptorem factus esset contractus, perditur feudum & pretium; vel hodie secundum constitutio. Diuæ memoriæ, ipse idem venditor posset reuocare, non obstante quod promisit sub pœna se curaturū &c. verum si ille qui promisit se curaturum esset cognitus, & intimus Principi, fortè vnus magnus Consiliarius, qui de facili Regem alloquitur, & eius contemplatione multa Princeps concedit, tunc ualeret venditio feudi, & obligatio prædicta uera, nisi Princeps consueuerit consentire, quia tunc non censetur impossibile promittere factum Principis. Barbat. in rubrica, de rebus eccles. non alien. char. 3. & vide decis. Rot. 16. in addit. & Afflict. in cap. 1. §. in alio verò feudo. de success. feud.

Et ad istam decis. vide Afflict. in cap. si quis inuestierit, col. 13. in fine, vbi multa de feud. dat. in uic. & Bald. consi. 190. Proponitur quod dominus de facto. col. 2. vol. 1. qui videtur tenere contra hanc decisionem, & omnino Barbat. in c. constitutus, col. 2. de rescript. & in cap. nostra. num. 83. de rescript. & in cap. 5. num. 4. eod. tit. vbi dicit, quod etiam per mille annos non præscribitur clericatus.

Ibi, & tandem de ista quæstione. vide Afflict. in constitut. vt de success. 19. not. ibi, & ista dicitur inuestitura. Sed an de ista inuestitura de caducitate successionis debeat solui releuium, vide eundem Afflic. in constitut. post mortem, col. pen. in fine, vbi etiam loquitur de huiuscemodi inuestitura.

Priuilegium hæreditatis viuentis non deberet concedi propter uotum captandæ mortis, & quia multa sinistra uenire possent, tamen de iure concedi potest. *Prosp. Carauita.*

In Decis. 292.

IN princ. Adde Iacobin. in tract. de feud. in ver. inuestiuit talem, col. penult. vers. quæro etiam vtrum dominus, & in quæst. seq.

In ead. decis. nu. 3. ibi, Et ista dicitur inuestitura. Adde eundem in constit. post mortem, col. pen. vers. sed occurrit. *Marc. Anton. Pulu.*

In Decis. 293.

FRATER succedit in feudo, nisi sit dictum ex suo corpore, vide in cap. 1. de frat. me. & inuest. per Andr. in cap. 1. §. & quia uidimus, qui feudū dare possint, & in §. hoc quoque. In ea. ibi, in constitut. Regni, vt de successionibus, in 2. col. istas partes sequitur Alexand. cons. 30. ver. secundo dato, in primo uol. per Socin. cons. 66. in nouis. idem esset in feudo nouo concesso fratri ut habeat iure antiqui auiti & paterni, ita Iacob. in tract. feudo. in ver. nobiles, in fine. In ea. ibi, semper debet attendi inuestitura, quæ debet inspici, vide Curt. consil. 63. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 293.

FEVDVM nouum concessum vni ex fratribus, si sine liberis decesserit, alter succedet frater. *Prosp. Carauita.*

In Decis. 293.

IN decis. 293. num. 1. ibi, Quando frater acquisiuit pro se. Vide eundem in d. constit. vt de successionibus, 6. col. in princ. vers. sed dubium stat in hoc, num. 11. vbi idem per omnia concludit prout hic, & quid si acquirens feudum pro se, hæredibus, & successorib. habet plures fratres, & cū Regio assensu reliquit vni fratri suo feudum, deinde is cui relictum fuit feudum per fratrem, moritur sine filijs, an alter frater succedat, vide Matth. ibid. col. 6. vers. sed quid si. sed an frater vterinus succedat in feudo nouo, vide Matth. ibid. colum. 8. in princ. ver. secundo quæro, & an frater succedat fratri in feudo nouo, vide Iacob. in tract. de feud. in ver. nobiles, char. 8. notabiliter declarantem, & Andr. in capit. 1. col. 2. de gradib.

gradibus successionis in feud. vbi tenet quod non.

In eadem decis. num. 3. ibi, Quæ semper debet attendi. Adde Dec. cons. 269. consultus. 2. col. in fi. vers. in quo tamen vlterius, & cons. 593. & pro tenui. column. 1. Matth. supra in decis. 265. vers. vigesimosexto tenetur. *Marc. Ant. Puluer.*

In Decis. 294.

Sola citatio sine petitione non inducit præuentionem iudicij, licet arctet citatum ad comparendum, vide quid si ista citatio fuit expedita per iudicem in camera, & non in loco solito, an habeat inducere præuentionem, per Bald. consil. 218. vol. 2. in nouis. In ea. ibi, & in diuersis rebus non cadit præoccupatio, vide supra decis. 191. in fine. In ea. ibi, nisi oblata petitione quoad effectus iuris cum simi. adde, quod etiam si dedisset libellum, non tamen citati fecisset per hoc non induceretur litis pendentia, in l. fin. §. illud, de tempo. appella. ibi, vide quod operetur. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 294.

Citatio ordinaria iudicis facta debitori sine expressione causæ valet. *Prosper Carau.*

In Decis. 294.

In princip. vide infra in decis. 387. *Marc. Ant. Puluerinus.*

In Decis. 295.

Promittens se facturum excusatur si fecit posse suum, etiam si promisit, ita quod faciendo suum posse non excusetur, vide Perra. caute. 43. & Soc. consi. 57. in fine. vide Ruinum in §. Cato, in nona oppos. Bartoli. Decium cons. 319. & 325. vide in promittente de rato, Bologn. consil. 51. col. 1. refert Aymo. consil. 12. 1. col. vide Mara. in disputatione septima. vbi latè de hac decis. vide Capic. decis. 93. Ibi, Sacrum Consilium consideraodo, & melius per Ruinum cons. 67. vol. 4. nouissimè Gram. quæst. 2. post decisi suas, & in decis. 102. melius per Parisium consil. 309. vol. 1. & sequen. vide addita per me in præallegato §. illud. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 295.

Contra istam decis. consuluit Deci. consil. 325. Iason in l. stipulatio ista habere, col. 6. ff. de verbor. oblig. Bertran. consil. 214. volum. 3. & de materia huius decis. vide Bauer. in tract. de mora. causi column. 2. & aliquid per eundem Afflict. in capit. si quis miles, colum. 45. de feud. sine culp. non amitt. & Ferrat. caute. 43. Dec. in l. impossibilium, num. 6. vbi multa, ff. de reg. iur. & Cuman. consil. 189 Testator. & vide omnino Iacobin. in l. fina. §. 1. ff. si cert. petat. & Dec. consil. 318. Corne. consil. 2. in littera S. volum. 3. Socin. consil. 57. in fine, vol. 1. in nouis, incip. In causa filiorum Caroli, & aliquid per Corne. consil. 16. 1. vol. Bald consil. 123. vol. 3. videtur quòd non possit. Bertran. consi. 309. 3. vol. & cons. 50. vol. 2. Capic. decis. 93. num. 6. & Cagnolus in d. l. impossibilium, de regul. iur. vbi ponit verba, quomodo debeat quis promittere se facturū & curaturum, & quid operentur. Corn. consi. 109. Viso. in littera H, vol. 1. Raphael cons. 186. Viso instrumento. vbi concordat cum ista decis. in simili casu. Si quis vendit fundum, & promisit se facturum & curaturum, quòd dominus Rex consentiat. Et dicit, quòd talis promissio non valet. Bald. in cap. domino guerram, hic finitur lex Corrad. Quod tamen limitatur per Andr. in cap. primo, §. commeantū, de prohibit. feud. alienat. per Lothar. & ibi Alnar. & Præpos. & vide Bald. consil. 101. Nubiles viri, vol. 3. vbi quid si promitto Titium ratum habiturum, an ualeat talis promissio? & si non valet, an possit pœna, vel interesse? & Dec. consi. 37. & 40. in impress. vltimo loco, vbi multa. Aduerte tamen, quia in facti contingentia, quando vxor egit cōtra dotantem fuit seruatum contrarium, & fuit sententiatum, quod breui manu exequatur contra virum taliter promittentem. & hoc in causa cuiusdam Dominæ Lucretiæ Battilis, quæ fuit maritata cuidam Lombardo. & vide Aretin. consi. 28. & Marant. in suis disputat. quæst. 7. & omnino vide Cagnol. d. l. impossibilium. vbi istam decis. allegat, & Aretin. consil. 142. col. 4. vbi tenet, quod excusatur si venit vsque ad minas, immo plus tenet, quod non tenetur inferre metum, etiam si promisisset.

Grammat. decis. 101. num. 102. & in quæstio. 2. post decis. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 295.

Adde contra decis. 345. & in reg. impossibiliū, de reg. iur. & per eundem in l. fin. si cert. pet. & omnino Marant. in disput. 7. Promittens factum alienum cum pœna de faciendo posse, sicut qui non fit excusatus: vtrum possit ad pœnam conueniri, vide Rum. & Alciatum in l. 4. §. Cato, de verbo. obligat. & quid quando sunt illa verba ita, & taliter cum effectu, Dec. cons. 401. *Hieron. de Martino.*

In Decisio. 295.

In princip. Ad declarationem præsentis decisionis. vide omnino Grammat. in suis quæst. positis in fine suarum decis. q. 2. incip. Notabilis.

In ead. decis. in princ. ibi, Promisit curare, & facere. Adde Deci. consi. 313. Promisit dominus, vbi in similicasu consuluit, & cons. 323. cum sit, ponentem notabilem cautelam, ad faciendum quòd ille qui se facturum, & curaturum promisit, quòd aliquis ratificabit cum ad ætatem legitimam peruenerit, teneatur ad pœnam, vel interesse, & adde eundem in consi. 325. In casu proposito. consi. 345. Visis his quæ supra col. pen. in fi. vbi etiam ponit cautelam in hoc, & adde Thom. Ferrat. in caute. 43. incip. Anno præterito, quem uide omnino, & vltra adducta hic per me, ibi cumulaui, & adde Ias. in l. stipulatio ista, col. 4. in princ. vers. quinto nota, ff. de verb. obligat. Felin. in c. ex rescripto, col. 4. in fi. de iureiur.

In eadem decis. num. 1. ibi, Fuit dubitatum. Adde Dec. consi. 11. & ibi etiam ponit 4. col. an adueniente tempore requiratur interpellatio, ad hoc ut pœna committatur. Grammat. decis. 102. vbi mentionem facit de ista decis. *Marc. Ant. Puluer.*

In De-

In Decisione 296.

DEBITOR post sententiam contra se latã, si habet iustam causam litigandi etiam cedere bonis potest, nisi sit appellatum. *Ioan. Angel. Pisan.*

Decisio 296.

DEBITOR qui debitum negauerit & condemnatus fuerit non admittitur ad cessionem bonorum, nisi habuerit iustam causam litigandi.

Adde hic infra decis. 379. sed an beneficium cessionis competat post sententiam Bald. in tract. Iud. fol. 76. in cap. vtrum beneficium cessionis possit opponi in exequutionem sententiæ? & vide Dec. in l. ne mo ex his, colum. 2. in fine, ff. de reg. iur. & vide quæ scripsi in materia cessionis, supra decis. 71. & 379. de mendacio, vide aliqua per Hippol. singu. 242. vbi de creditore negante rem sibi hypothecatam vt perdat ius pignoris licèt in causa principali negauerit debitum, & non admittitur vt dictum est, tamen si in causa appellationis confitetur ipsum debitum poterit cedere bonis, & appellatio extinguit pronunciatum. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 296.

AN autem beneficium cessionis post latam sententiam competat, vide Dec. in l. nemo ex his, col. 2. in fine, de regul. iur. & in fi. huius decis. vide infra decis. 379. *Hier. de Martino.*

In Decisio. 296.

IN princ. Adde eundem infra decis. 379. vbi eandem ponit decis. *M. Anton. Puluerinus.*

In Decis. 297.

VANDO dubitatur de qualitate expressa in libello quæ fundat iurisdictionem iudicis, debet dari terminus ad illam probandum, idem post Alexand. sequitur Ias. in l. 1. colum. 2. de edendo, ff. & plures casus distinctos, & qualiter practicandum, per Marianum in cap. si clericus Laicus, de foro competen. In ea. ibi, In causa Bent.a cum hac declaratione, quod si facta videatur dec. 354. 2. chart a. adde ista cognitio, siue terminus debet fieri summariè, Alex. consil. 1. col. 1. vol. 5. & col. 3. clarius vide quæ dicit Paris in tract. de reinte. in capit. cum citati. char. 108. vbi quod si clericus citatur pro feudo, & negatur feudum, quod aut petitur quempiam remitti ad iudicem suum ratione delicti. Ibi, perpetrati, an saltem si remittendus, possit iudex adhibere aliqualem cognitionem si deliquerit in territorio competentis, vide Lucam in l. si aliquando, 2. col. C. de diuersis offi. lib. 12. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 297.

ADDE hic Afflictum in constit. capitaneorum, in tertio notab. num. 3. & Felin. in cap. si clericus laicum, num. 5. de foro competen. & Barb. pulchrè in eo cap. quia quæsitum, num. 52. de officio delegati, ibi, ista decisio, & ibi debebat Capi. vide Iacobin. in l. ex quacumque, num. 11. ff. si quis in ius vocat. non ier, & Alexand. consi. 145. vol. 2. Causa & lite. *Prosper Carauita.*

In Decisione 298.

ENDENS domum simpliciter uidetur velle, quòd eius seruitutes simpliciter debeãtur, secus si stauchum in quibusdam, quia in non exceptuatis libera remanet venditio, vide infra in decis. 319. & supra decis. 219. In ea. ibi, quæ non habet aspectum, vtrumque non fuerint reseruata, Rom. Ludo. Bolog. consil. 9. & 2. col. 5. vbi post Alex. concludit, quòd si emptor erat sciens valoris, & qualitatis rei, dicitur etiã emere cũ onere prout venditor tenebat, secus si ignorans vide omnino. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 298.

CVM vnum promittitur cætera denegata videntur. *Prosper Carauita.*

In Decis. 299.

VANDO inuestitura habet illa verba vera realis. Ibi, si inuestitus fuit præsens transfertur possessio, si absens nõ, quia nõ ualet priuilegium. Ibi, duo sunt specialia habent interdictum adipiscẽdæ, vide eundem in præludij constituur. 22. q. In ea. ibi, sed tantum prohibuit licentiam possessionis capiendæ propria authoritate, vide vnum verbum Alexan. consil. 88. quem esse datum. Ibi, secunda col. vol. 5. quem sequitur latè Iacob. in tract. feudo. in verbo, inuestiuit, 1. col. vide Ias. consi. 145. vol. 2. In eodem verbo, vbi per And. vide dictum And. in cap. 1. qualiter feudum, vide And. in cap. 1. col. 2. Ibi, per quem esset in repeti. successi. tene. In ea. ibi, quòd per priuilegium transfertur dominium, dummodo de uoluntate Principis, aliàs secus, quia tunc requireretur traditio, latè per Iacobin. in tract. feudo. in verbo, Princeps. Ibi, sed quæro in ea stat Paul. & Bald. in c. 1. de contr. inter masc. & fœmin. & in l. cal. C. de condic. ex lege. & in l. 1. hoc etiam sequitur Alex. consil. 37. in 2. col. vol. 1. Socin. consi. 49. col. fin. & uide quæ dicit in consi. suo 63. aliàs 67. col. fin. Alex. cons. 24. 2. col. uol. 3. dicit, quòd potest absque apprehensione Princeps transferre possessionem vide. In ea. potest transferre possess. siue actu lex mortua, vide in decis. 303. in ea. ibi, ideo dicit Bald. in l. 1. quando licet ab empt. disced. quòd principium non ualet si in ea sunt specialia, vide pulchram limitationem ad istum dictum Bal. per Curtium consi. 7. col. 17. post tract. feudo. uide Curtium consi. 193. col. In ea. ibi, eo tempore erat in possessione ipsius feudi, vt supra dictum est in ver. maximè, vide omnino Clandium in l. 1. in princ. col. 5. in fine, ff. de acquir. poss. In ea. ibi, & dicit Anton. de Butrio in cap. significauit, de appell. & ibi Abbas & Philippus dat quatuor limitationes, non sufficit generale mandatum ut uendat castrum, ita Bald. in d. cap. significauit, de quo meminit Iacobin. in tract. feudo. in ver. de castro, col. 4. in fine. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decis. 299.

ADDE hic, quod dominium non transfertur, ex sola uenditione, vt not. Abb. cons. 66. num. 2. vol. 1. ubi multa, & per Bertrand. consi. 12. num. 16. uol. 1. & cons.

& conſ.185. vol.3.vbi etiam multa ad propoſitum, & ponit fallentias, & Iaſ.conſil. 149. num.5. vol.4. plenè Paul.de Caſt. in l.cum hi, in ſecunda lect.& ibi Iacobin.num.11. ff.de tranſact. vbi ponit caſum in quo abſque traditione dominium tranſit, vt puta ſi teſtator iuſſit mihi vendi talem fundum,tūc ſi hæres vendit ſoluto pretio per me, ſtatim tranſit dominium, etiam quod non tradatur, & idem Bald. in ſua Margar.in littera D. num. 13. ibi, nam Bald.in prælud.vide eundem Afflict.in capit. ineptitudinis, col.2.de noua for.fidel.& in cap.1.col.5.quid ſit inueſt.vbi pulchrè, & vide Abb.conſil.94. nume.5.& Alex.conſ.187.num.22. vol.3. ibi,item in eccleſia, vide Socin.conſil.61.col.7.vol.1. & aliquid per Afflict.in conſtitut.quadriennale, col. fin.& Gulielm. Bened.in repet. cap Raynutius, in ver.& vxorē nomine, nume.866. fol.129.de teſtam. vbi idem in fiſco, & ad intellectum d.l.fina. C.de ſacroſanct eccleſ.vide omnino Alex.conſ.28.vol.2.vbi multos caſus ponit, in quibus dominium transfertur ſine traditione, an autem per ſententias transferatur dominium, vide Alexan.conſ.1.vol.5.& Petrum de Rauen. in ſuo compend. iur.Canon. fol.137. & Dec. conſil.300. num.4. vbi ponit an per conuentionem poſſit fieri, quod dominiū transferatur? & ibi etiam nume.11. ponit quod traditio non probatur, dato quod de ea fiat mentio in inſtrumento; de quo per Hippol.in l.1.§.ſi quis dicatur, col.4. in princ.ff.de quæſtion. vbi ad hoc ponit multa, & Boer. in ſuis ſingul.in ver.poſſeſſio, & inueſtitura, num.7.& vide Corne.conſil.37. vol.3. in littera P. & vide eundem Afflict.in cap.1.§.quæſt.ſi quidem, col.fina.in 3.not.Quid ſit inueſtitu. vbi ponit quæſt. de qua ſupra dixi, ſi in inſtrumento dicatur quod tradidit, an probetur vera traditio? & dicit quod ſic, ſi in præſentia facta eſt traditio, & ibi vide ad materiam iſtius deciſ. & vide Socin.conſ.55. Viſo inſtrumento emptionis. & an ſola deſcriptio de re, quæ erat tradenda inducat traditionem, Socin. conſ.6. Licet, num.4.vol.4.

Regulariter per ſolum cōtractum non tranſit dominium ſine traditione poſſeſſionis.

Hæredi requiritur poſſeſſio ſine traditione.

Impoſſibile eſt rerum naturam aut ſpecies immutare.

Quid ſit poſſeſſio,eſt ſonus vocis,id eſt pedum poſitio. nota.

Ibi, nec poteſt dici,in Inueſtitura an transferat dominium? vide plenè per Barb. in cap.per tuas, col. fin.de donar.

Poſſeſſio bonorum ingredientis monaſterium acquiritur monaſterio ſine apprehenſione.

Ibi, pro ſolutione huius dubij, vide Bald.in Rubri. C.de contrahenda empt.quæſt.18. & Afflict.in cap.1. col.6. in fine, quid ſit inueſtitura, & omnino vide Imol.conſ.8 nu.4.vbi in donatione,dicit q̄ præſumitur præſentia, Bertran.conſ.3.num.17.cum ſequen.vol.3.& Iaſ.plenè in l.3.§.item reſpondit, eolum.1.ff.de verbor.obligat.& Paul.de Caſt.in l.1.in fine, C.de vſur. & in l.illud, col.2. C.de ſacroſ.eccleſ. & Cott.in ſuis memor.in ver.facta,in littera P. & Balbus in tract.præſcript.4.parte princ.ver.tertio quæro,col.3.& Crot.in Rubr.de verb.oblig.nu.13. & Barb.in d.capit.per tuas, col.4.extra de donat. & Bertran.conſ.208.num.4.& conſil.13.num.17.volum.3. *Proſp. Carau.*

Super Deciſ.299.

AN autem per ſententiam transferatur dominiū, vide Alex. conſ.1.vol.5. & Deci.conſ.300.nu.4.vbi an poſſit fieri per conuentionem, quòd dominium transferatur, vt ibi in num.11. vbi ſi in inſtrumento fiat mentio traditionis, non per hoc probatur traditio, de quo etiam vide Hippol.in l.1.§.ſi quis,col.4. in princ. ff.de quæſtio.vbi multa. & nota; quòd dominium ex ſimplici contractu venditionis, vel donationis non transfertur etiam ſi donatio, vel venditio eſſet omnium bonorum, Bald.in l.qui ſibi, C.de his qui à non domino. Deci.conſi.226.col.1.num.3. Et de hac quæſt. vide Iaſ.in l.ſi ex ſtipulatione,ff.de acquir.poſſeſ. & in l.certi condictio,C.depoſiti,nu.2. ff.ſi cert.pet. Bald.conſ.89.incip.Dominus Thomaſius, vbi latè. Adde in hac deciſ. Paul.de Caſtro in l.cum hi,in ſecunda lectu.& ibi etiam Iacob.nu.15. ff.de tranſact. vbi ponit caſum in quo tranſit dominium rei venditæ abſque traditione. Si teſtator iubet hæredi ſuo vt uendat mihi fundū, & hęres iuxta pręceptum teſtatoris vendidit,ſtatim facta venditione,& ſoluto pretio pro me, tranſit dominium; quia perinde eſt ac ſi in vltima voluntate fundus ille eſſet mihi relictus. Idem etiam dicit Bald.in ſua Margarita,in littera D. vbi dominium tranſit nu.12. Et ad materiam huius deciſionis no.quòd in legatis transfertur dominium ipſo iure, & non facta acceptatione legati,ſecus in hæreditate: quia dominiū non acquiritur ante aditam hæreditatem; ratio poteſt eſſe, quia legatum acquiritur etiam ignoranti, hæreditas verò non. Iacobin.in l.ante aditam,ff.de interrogatorijs actio. ratio rationis eſt: quia in legatis agitur de commodo,non mirum ſi ignoranti acquiritur:in hæreditate verò agitur de obligatione, l. hæreditatem, ff.mand. Et nota, quòd dominiū ſola traditione non transfertur. Abb.conſi.66. num.2.vbi multa.limitatur tamen per Bertrand. conſi.123. nu.161. & conſil.185.vbi multa. Iaſ.cōſi.149.nu.5. Alex.conſ.28. vol....nu.2. vbi habes multos caſus in quibus transferatur dominium ſine traditione. In num.30.adde, quòd contra conſuluit Dec.conſi.84. & Socin.in l. quòd meo,in 5.quæſt.ff.de acquir.poſſ. quia vnum, & idem iudicatur in iſtis interdictis. *Hieron.de Mart.*

In Deciſ.299.

IN deciſ.299. num.3. ibi, Nam Bald. Adde Iacobin in tracta.de feud.char.4. verſ.ſed quæro,nunquid Princeps.

In eod.num.3. ibi, Per priuilegium. Adde. Hoc nota. quia hodie in Regno Siciliæ inueſtitura fit per priuilegium, vt dicit Andr.cap.ſi minori,1.col.in fi. ſi de feud.defu.fuer.contr. c.ſancimus,3.col.in prin. quo temp.mil.Iaſ.in vſib.feud. col.27.in princ.verſ. fallit ſecūdum And. Bald.c.licet cauſam,col.3.in fi. verſ.ibi ex priuilegijs,vbi not.quòd priuilegium dat titulum,nec oportet,quòd qui concedit priuilegium faciat aliam inueſtiturā corporalem.quod eſt menti tenendum. *Marc.Anton.Pulu.*

In Decis. 300.

OSSIDENS nomine alieno si fuit spoliatus potest dominus ratam habendo acquisitionem agere remedio recuperandæ, adde quòd si iste allegasset habere mandatum esset verum, quòd ratificatio subsequens nihil patrocinaretur, ita Alexan. post Bald. in cons. 32. 1. uol. In ea. ibi, nomine meo, & demum fuit spoliatus, pro ista prima opin. facit quod voluit Bologn. cons. 39. 2. col. ver. & si res non erat in statu quo fuerat tẽpore actus gesti, quòd non ualet ratificatio. In ea. ibi, in l. si ego, in 4. col. ff. de neg. gest. cum similib. uide Alex. cons. 88. col. 6. vers. præterea, vol. 5. idem sequitur Socin. cons. 49. vide multa in nouis. In ea. ibi, sine animo fit, ver. quòd liceat, noluit uim facere, sed an detur procuratori vel gestori interdictum habens apostillam Andr. de Barulo in d. l. si ego, in quarto veteri de pergameno. sed quæro quid si fuisti missus in possessionem nomine meo, quam nomine meo accepisti, & antequam ratum habeam fuisti deiectus cui competat interdictũ, an mihi cuius nomine accepisti, an tibi; & videtur primo, quòd tibi cuius nomine possidebas, vt in l. quod meo, in contrarium videtur, quòd sibi si meo nomine accepisti, uel eo tempore habui ratum quo habere non potui, vt j. rem ratam haberi, And. de Barulo. quid autem si unà cum illo qui meo nomine acquirit notarius, etiã stipulatur, et venditore constituente nomine meo possidere, an mihi quæsita sit possessio sine ratificatione. istam q. mouet Soci. post quosdam ibi, & tenet quòd non. l. 1. §. si fuisse, in fi. de acquir. possess. idem Socin. qui in facto consuluit cons. 90. col. 6. in nouis. ibi, & l. 1. §. per procuratorem, ff. de acquir. poss. & l. 1. C. per quas person. nobis acquir. vide Socin. cons. 87. col. pen. in nouis. vbi dicit, quod spoliato procuratore dicitur spoliatus dominus, idem dicit in vicario Episcopi. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 300.

QVANDO aliquid fit nomine alicuius, vbi non probatur de speciali mandato. *Prosp. Caravita.*

Super Decis. 300. num. 3.

ADDE, quod contra tenuit Dec. in l. semper qui non prohibet, ff. de reg. iur. *Hier. de Mart.*

In Decis. 301.

ER procuratorem gestientẽ in animo quæritur domino, licèt tradens mandet alij acquiri possessio. obedientia uasallorum tribuit quasi possessorio iurisdictionis, vide And. cap. 1. §. traditionibus, ver. Titius ergo, quid sit inuestitura. In ea. ibi, Innoc. & Abb. in cap. olim, cum sim. vide Alexand. in terminis cons. 43. vol. 1. In ea. ibi, plus operatur animus accipientis, quàm mãdantis, quod nõ est sic in translatione dominij, uide omnino Alexand. consi. 84. in fine, vol. 1. vbi dicit, quod tunc factum procuratoris non nocet domino si tradens intendebat domino acquiri quãdo procurator præstabat solum nudum ministeriũ, secus si erat data electio procuratori, quia tunc potest domino præiudicare, & hoc discernitur si super re certa vel in genere, vt ibi per eum. Secundo intelligitur in procuratore acquirentis, secus in procuratore dantis, quia bene nocet eius machinatio acquirenti, quod nota. In ea. ibi, emendo, licèt non quæratur iurisdictio, prout quod obedientia uasallorum non dat ciuilem possessionem in præiudicium ueri domini possidentis, secus si uacabat possessio, vt per Bellamer. decis. 669. *Ioan. Angel. Pisan.*

In Decis. 301.

IN fi. ibi, obedientia suppositorum. Adde eundẽ supra decis. 265. 1. col. in fi. 2. fal. *Marc. Ant. Pulu.*

Super Decis. 301.

VIDE Bart. in l. qui mihi, ff. de donat. *Hier. de Mar.*

In Decis. 302.

NSTRVMENTO amisso debet probari tenor per testes peritos, vide infra decis. 330. & supra decis. 230. & 274. *Ioan. Angel. Pisan.*

Super Decis. 302. in num. 2.

ADDE Dec. in Reg. factum à iudice, & in Reg. non videtur data, §. qui iussu, de reg. iur. & infra decis. 329. *Hiero. de Mart.*

In Decis. 303.

GENTI interdicto recuperandæ non obstat exceptio sententiæ latæ inter diuersos registratæ, & repertæ apud personas publicas, & bene custodita, fidem tamen facit, aliàs secus. In ea. ibi, & sic non inducit notorium, vt dicit Inno. ver. vide quod colligitur ex verbis Bar. in §. nihil commune, prima lectura, in tertio membro adipiscẽdæ, vbi etiam si inter easdem partes si coram alio iudice non dicitur notorium. In ea. ibi, inuenitur in archiuo authenticarum personarum, vide Lucam in l. cura, C. de omni agro deser. col. 2. lib. 11. vbi etiam quid si reperitur penes aliquem notarium, vel eius hæredem. *Io. Ang. Pisan.*

Super Decis. 303. num. 2.

ADDE Constit. Reg. incip. Ab omnibus Regni nostri fidelibus, & Matant. in Specu. in 16. distinct. num. 34. vota Doctorum non habentur loco sententiæ. Hippol. in pract. in §. ordine. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 303.

NVM. 1. ibi, Et licet sit regula. Adde Dec. consil. 84. Excellentissimi DD.

In eadem decis. num. 2. ibi, Quod vota non operantur, &c. Adde Felin. cap. cum venerabilis, col. penult. in princ. versic. nam sententiam, de except. cap. non potest, col. 2. circa fi. de sent. & re iud. cap. si pro debilitate, vers. sed numquid valeat, col. pen. de offi. deleg. Alex. l... §. si quis ita, col. 3. in fi. ff. de ver. oblig. *Marc. Ant. Puluer.*

In Decis. 304.

VASALLVS potest esse testis pro domino suo, nisi sit magnus amicus, vel persona vilis, vide Crottum in tract. de testibus, 39. principali, versic. septimo, prima parte quæritur, char. 6. In ea. ibi, nemine discrepante,

pante, quod vasallus pro domino suo potest esse testis, ego intelligerem hanc quæstionem quando dominus litigat cum tertio, sed si esset lis cum vasallis, & vasalli examinarentur à domino in materia seruitiorum teneretem, quod non facerent fidem, quia nec expressè potuissent confiteri, vt per Afflict. in constitut. quia frequenter. facit capitulum Regis Ladislai de instrumentis non conficiendis per notarios vasallos, latè Afflict. in constit. in locis demanij, colum. 3. cum seq. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 304.

ADDE hic Bald. conf. 402. Verba Principis, nume. 7. vol. 1. in fin. decis. ibi, Angarius vel perāgarius. quæro quis dicatur āgarius, in quo die, quod dicitur ille, qui debet domino seruire expensis domini. Perangarius verò est ille qui de persona suis expensis debet seruire, vt not. glos. in l. neminem, C. de sacrosanct. eccles. vbi latius Cynus, & est text. in l. fin. in princip. & in §. patrimoniorum, ff. de muneribus & honorib. adde tamen iuxta prædicta quod vasallus alicuius Baronis non potest effici angarius vel perangarius sine consensu Regis, quia est ius regale, quod nullus Baro potest sibi vendicare sine priuilegio Regis, ipse enim est dominus personarum, vt not. in constitut. Quia frequenter, de homicidio, non tene. vbi nullus potest se obligare ad seruitia personalia perpetua sine consensu Regis, ad idem est tex. in capit. 1. §. angariæ, quæ sint regalia; vbi dicitur q̄ angaria, & perangaria sunt de iure Regis, ideo si Baro peteret vasallum suum tanquam angarium vel perangarium, etiam quod probaret se esse in hoc in possessione per annos 30. non sufficeret in petitorio, neque in possessorio, cum non possint ista angaria possideri sine consensu Principis, mettuò si per Principes de facto possidentur sine consensu Regis, tessisti eis ius commune tanquam spoliauerint, & non fit eis restitutio, capit. ad decimas, de restit. spoliat. Andr. in constitut. violentias, & Specul. in tit. de petit. & possess. §. 1. ver. sed fateri oportet, in petitorio non sufficit possessio per triginta annos, quia non præsumitur de consensu Principis, nam quotiescum que assensus Principis requiritur in aliquo actu, ad eum præsumendum non sufficit possessio per triginta annos, sed requirit possessionem tanti temporis, cuius non extet memoria hominis in contrarium, & tunc probata tali possessione Baro obtineret, quia possessio tanti temporis habet vim priuilegij seu constitutionis, cap. super quibusdam, §. præterea, de verbor. signific. & dixit Andr. in cap. Imperialem, §. ita tamen, de prohib. feud. alien. per Feder. & in §. flumina, quæ sint regalia, quod tantum valet possessio tanti temporis cuius nō extet memoria hominis in contrarium, quantum priuilegium Regis, & ideo cautela est, quando Barones volunt repetere vasallos tanquam angarios & perangarios, quòd doceant de priuilegio, vel de possessione tanti temporis, cuius non extet memoria in contrarium, & sic de præscriptione centenaria; & de ista materia an vasalli possint se obligare ad istas angarias? vide Afflict. in constitut. Omnes officiales, primo not. & ibi an Barones possint eos ad eas compellere. *Prosper Carauita.*

In Decisio. 304.

IN princ. Adde nouissimè Ioan. Crot. in tract. de testib. 3. par. 7. quæst. principali, & 4. p. 26. quest. Felin. in cap. insuper, col. fin. in fine, de testib. cap. accedens, el primo, col. 4. versic. & dum dicit Abb. vt lite non contest. *M. Ant. Pulverinus.*

Decisio 305.

GENERALIS potestas tributa procuratori, ita quod possit sicut dominus præbet potestatem alienandi feudum, dicitur solitum concedi si bis fuit concessum. In ea. ibi, concessio in feudum dictam terram sub annuo redditu, vide Socin. consil. 49. col. 3. vol. 3. in nonis, vbi casus. In ea. ibi, quicquid ipse dominus potest, videtur concedi libera administratio, vide quæ habentur per Alex. conf. 41. col. 3. vol. 3. ibi, in seq. col. allegat Bald. in l. 1. in fine, C. de bonis maternis. quid directò contradicit huic quæstioni, vide etiam conf. 58. col. fina. qui aliter videtur loqui. In ea. ibi, & ideo dicit ibi Bart. quod si Rex donaret, qualitas personæ facit maius modicum, vide Ias. in l. admonendi, in repet. char. 25. colum. 2. ver. quæ autem, de iureiur. vide de conditione personæ in sing. in verbo, conditio personæ, colum. 16. In ea. ibi, & dicit Andr. in d. cap. 1. in princ. de his qui feu. date poss. & in d. cap. Episcopum, vel Abbatem, vide Alexan. consi. 9. col. 2. ver... vol. 3. vide omnino Claud. sub Speculo feudi, sub Rubr. quā feudum dare possint, ver. secundo principaliter, colum. 5. & 6. In ea. ibi, super quo tempore & incidat, vt in Clem. prima, de prob. & notat Andr. in cap. 1. qui feu. date possint, aliàs qui succe. tenea. in quibus Princeps fundat se plenè, vide Alex. cons. 6. in fine, vbi istud firmat in priuilegio antiquo, vide Socin. consil. 4. vbi post Cardi. extendit illam electionem ad Imperatorem, vide Paul. de Cast. cons. 158. in fine. vbi tenet, quod illa Clementina non habet locum quādo tractatur de præiudicio tertij, & clarius Petrus de Anch. cons. 149. vide Bolog. cons. 2. col. fi. vbi post Bald. tenet, quod enunciatiua Principis inducit dispositionem, vide Soc. cons. 27. col. 2. & seq. per Alex. cons. 79. in sexto dubio, vol. 1. & conf. 101. col. 5. vol. 1. vide in decis. 315. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 305.

IAT, ad præsens dubium, vide Alex. cons. 1. nume. 7. vol. 4. quem ad hoc citat Afflict. in constitut. si quando, num. 6. ibi, in contrarium dicitur, quæ dicantur ista bona solita concedi? vide Dec. cons. 142. vol. 2. vers. solum superest, hoc tamen fallit, nisi essent incorporata ecclesiæ, Iacobi. in l. cum hi, §. eam transactionem, ff. de transact.

Modicum dicitur respectu personarum.

Duo perficiunt actus humanos, scilicet potestas & voluntas, quę sunt humanorum actuum radices, & perfectiones. Aristot. addit sententiam. *Prosper Carauita.*

In Decisione 305.

IN decis. 305. nume. 6. ibi, Modicum dicitur respectu personæ. Adde Dec. consi. 289. col. fin. in fi. *Marc. Ant. Pulver.*

In Decis. 306.

SECVNDVS creditor præfertur primo quando ex pecunia secundi fuit res empta etiam ipsa est obligata, vt si offert vxor habere duo instrumenta & testes pro vno habetur si vnum dependet ab alio. In ea. ibi, præfertur vxor creditori habenti speciale cum hypotheca; adde, quòd hoc priuilegium habebit vir agens ad dotem promissam vigore hypothecæ, sed ad bona obligata, quæ essent empta, nam ad eum tale priuilegium prælationis non transit, vt pulchrè & notabiliter tenet Bald. in tract. dotis, in 12. parte, col. 7. ver. primo quæro. In ea. ibi, quòd ex quo dicta duo instrumenta etiam facta eadem hora, vide per Alex. consl. 57. col. 3. in fi. & col. seq. vol. 1. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 306.

IBI, Huic motiuo, quod d. l. licet. Pro intellectu d. l. licet, vide Cępol. caut. 124. & aliquid per Iason. in l. qui Romæ, §. Callimachus, num. 2. ff. de verbo. obligat. & plenè Roman. in l. si cum dotem, §. transgrediamur, num. 42. ff. soluto matrim.

Pro legitima potest agi contra possessorem, si bona aliter non sunt in hæreditate, pro ipsa legitima.

Quando maritus recepit dotes à prima sua uxore, & similiter à secunda super eius bonis prius debere restitui primas dotes receptas.

Qui prior est tempore potior est iure. *Prosper Carauita.*

Super Decisio. 306. num. 4.

De intellectu huius l. vide Barthol. Cępol. caute. 124. aliquid per Iason. in l. qui Romæ, §. Callimachus, num. 2. ff. de verbo. oblig. & multa per Roman. in l. si cum dotem, §. transgrediamur, num. 42. ff. sol. matr. & per nos consi. 13. col. fin. *Hieron. de Martino,*

In Decis. 307.

VASALLVS ligius non potest iure vasallagij sine Regis assensu renunciare, nec quid supra scriptum est verbis conqueri habenti alteri data, intelligitur prout est consuetum, & boni viri arbitrio meminit iuris in cap. auditis, col. 7. de præscript. ver. & circa illud. In ea. ibi, dicitur & ligius qui ligatus, vide multos effectus per Iacob. in tract. feudo. de homagijs, in 1. & 2. col. vide omnino. In ea. ibi, recedit à terra domini remittendus est, si autem pro libero secus, idem dicit Iacobin. in tract. de roidis, col. 4. in princip. & col. 14. vbi ponit aliquid possit se liberari à uasallagio & homagio, & in ea ibi ad ipsa seruitia exhibenda vigore iuramenti ligij, quis ubi quis tenetur aliquid de necessitate, vel ad id potest cogi si singulariter facit, videtur coactè & ex necessitate facere, l. nouissimè. vbi scripsi de falso tutore, et ego quoque Rodoricus multa scripsi ad illum textum. In ea. ibi, sed solum dictis litteris Regijs concedit licentiam cum seq. vide quid. de licentia data per Vicem Regê regni vel Capitaneum exercitus. vide quæ in causa Illustrissimi Ducis Grauinæ cōsuluit Decius cons. 604. & 690. & in causa prædicta fuit ex capite Sellouiæ contra Ducem decisum per Cōmissarios causarum rebellium, vt perderent feuda, & vide Ruinum consil. 23. vol. 1. In ea. ibi, quòd in dubio per vnū actum voluerit Princeps præiudicare sibi, vide omnino Capicium decis. 121. in 2. dubitatione. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 307.

LIGIVS, id est ligatus, quasi legalitatem seruans, & præstatur solum Regi nullius alterius fidelitate salua.

Vide Modet. Paris. in consuet. Paris. §. 1. glos. 5. num. 9. latissimè.

In obligationibus negatiuis, pura, promitto non facere, non solum teneor non facere, sed etiam iurare, quod alius non faciat.

Iniuria dicitur quod non iure sit, contumelia est species pro ipsa iniuria illata.

Vasallus ligius non potest sine cōsensu Regis renunciare iuri vasallagij ex causa prædicta.

Ibi, remedio. Adde Ias. consi. 222. col. 2. vbi loquitur satis bene de ista materia, vide ipsum.

Verba Domini nostri Iesu Christi, qui me in æternam gloriam ducere dignetur. Quæritis me non quia vidistis signa, sed quia manducastis ex panibus meis, & saturati estis.

Nunquam generalis locutio trahitur ad actus iuratos, nisi de iuramento expressè fiat mentio.

Verba propter adiunctum mutāt suam naturam. Nota, quoniam credo, quia uidi. Istud uerbum, credo, mutat suam naturam. *Prosp. Carau.*

In Decis. 307.

NVM. 2. in fi. ibi, Item d. Scipio est ligius. De isto feudo ligio, vide Ias. in vsib. feud. col. 55. versic. ligium est. Matth. in cō st. Dominiā vasallis, col. vlt. vers. sed quæro. Iacob. de feud. in ver. in feudū, col. 3. in fi. vers. septima diuisio.

In ead. decis. nu. 10. ibi, Sine consensu Regis. Adde Felin. cap. quæ in ecclesiarum, colum. 27. versic. in eadem glos. de constit. Matthę supra in decis. 265. col. 6. versic. an autem si uasallus. & adde, quòd licèt vasallus possit domino inuito renunciare feudo, & ei non teneatur seruire, non tamen debet eum offendere in memoriam pristini dominij, quam conclusionem intellige sanè, vt per Felinū in dicto cap. col. 28. versic. fallit quinto. & adde Iacobinum in tracta. de feud. in verbo, & vnus ex dictis vasallis, char. 58. & in tracta. de homag. colum. 54. versic. secundo casu.

In ead. decis. num. 13. in fi. ibi, Nec etiam eius hęres. Adde eundem in decis. 370.

In eadem decis. num. 20. ibi, Item quia ista licentia. Adde, nota. contra Ducem Grauinensem, & non nullos alios Barones huius Regni, qui tempore obsidionis ciuitatis Neapolis habuerunt licentiam à Principe Orangiæ exeundi à ciuitate Neapolit. qui post accesserunt ad exercitum Francorum, & præstiterunt homagium Regi Francorum. *Marc. Ant. Puluerinus.*

In Deciſ. 308.

FILIVS qui ſciente patre gerebat negotia patris obligat patrem habens mandatum de emendo & vendendo, dicitur instituta taciturnitas iuncta cum actu iudicante conſenſum obligat patrem. In ea. ibi, per hoc non tenetur ad dictum debitum, & per conſequens vide Ruinum in conſil. 223. vol. 1. In ea. ibi, tanquam bona propria conducendo operas, vide Bart. in l. Lucius, de admin. tut. vbi tenet, quod non ſufficit patrem eſſe præſentē & conſentire, ſed ꝙ expreſsè ſe obliget. In ea. ibi, & iuncta alteri inducitur conſenſus tunc patris, & ſecus eſt in vxore, vt tenet Alex. conſi. 42. col. 1. ver. quarto, vol. 1. & conſ. 1. col. 3. in princ. vol. 3. vbi ſequitur hoc, quod hic habetur, vide ſupra deciſ. 58. Dec. conſil. 88. in fine, vbi an actibus præiudicialibus taciturnitas operetur conſenſum, vide quæ hic pulchrè poſuit Crem. ſingul. 77. vide pulchrè etiam Petrum Girard. ſingul. 36. de conſenſu ſeu taciturnitate iudiciali. Ibi, propter quam inducitur, vide text. in l. ſi ego, §. igitur, ff. de iure dotium. *Ioan. Angel. Piſan.*

Deciſio 308.

ADDE hic Aret. in §. ſi earum, ver. ſexto ceſſat, Inſtit. de except. & Fulgoſ. conſil. 50. Quidam Ramundinus, vbi habetur, quod ſi ſtat ſtatutum, quod pater teneatur pro filio, diſcipulo, vel factore habet locum, ſi pater ſimpliciter ſciat filium eſſe factorem, vel diſcipulum, & vide Barb. conſil. 5. num. 1. vol. 4. ibi, quarto, adde Gilonem conſil. 222. volum. 3. quæ obſtant, & Bald. conſi. 62. num. 4. vol. 1. facta. vbi filio qui ſtat in obſequijs patris non debetur merx. Quæ verò ipſe filius acquirit ex operibus induſtrialibus, an patri acquirat? Bertran. conſil. 42. num. 1. vol. 3. & Guid. Papæ conſil. 222. vol. 3. & ſupra deciſ. 44. colum. 3. & ibi notaui. ibi, alij Domini de conſilio, adde quod ego concurterem cum eorum opinione, ex eo quia omnia iura, quæ pro iſta vltima parte allegantur, loquuntur præcedente aſſenſu, ſeu mandato expreſſo, vt quia ad aliquem actum expreſſum propoſuit, & ideo patientia operatur effectum circa ea, quæ ſibi non committuntur, quod non eſt in caſu noſtro, ex quo pater ipſius non fecit eum inſtitórem, ſed ſolum paſſus fuit eum negotiari, & Alexand. in l. ſæpe, ff. de iud. reſpondet ad id, quod dicitur in d. capit. ex parte, cogitabis tamen.

Inſtitor dicitur, qui habet mandatum de emendo & vendendo.

Si aliquis ſciente & patiente ſuperiore exerceat officium tanquam locumtenens eius, licèt non appareat de locumtenentia, tamen valent geſta coram eo.

Procurator licèt non appareat mandatum procurationis, & procurat domino ſciente & patiente, ſententia contra procuratorem nocet domino.

Nota quod ſtatutum volens, quòd pater teneatur pro filio negotiante, intelligitur ſi ſciuit pater ipſum negotiaſſe, & adde Felin. in capit. vergentis, num. 3. extra, de hære. Io. de Ana. in cap. 2. de delic. pue. Iaſ. in l. de quibus, nume. 60. ff. de legib. vbi ponunt in quibus caſibus pater teneatur pro filio, ſi ſtatutum generaliter diſponit quod pater pro filio teneatur.

Vbi dominus tenetur pro ſeruo, & pater tenetur pro filio.

Si ſcholaris ponit in domo alterius ſcholaris, qui eſt ſuus ſocius librum illo ſciente & patiente, videtur tacitè depoſitum ſuſcepiſſe. *Proſp. Carau.*

Super Deciſ. 308. num. 5.

ADDE Thom. Gramm. conſ. 8. Paulus de Caſt. in l. inſtitor, ff. de inſtit. & in ſimili Dec. conſ. 8. Iaſ. in §. actiones autem, Inſtit. de actio. *Hieron. de Mar.*

In Deciſ. 308.

NVM. 8. ibi, Facit quod ſi aliquis. Adde, ſed an talis procurator obliget dominum, vel ſoluentem liberat? ſed quid ſi dominus ratum habeat, vide text. cap. cum olim, de offi. deleg. cap. coram, de reſcript. l. licet, ff. de iud. & l. ſi procuratori falſo, ff. de cond. cauſ. dat. ean. non ſeq. ibi Iaſ. & glo. capit. ex parte decani, de reſcript. in ver. procurator, & adde quod mandatum ſuper lite proſequenda operatur conformationem eorum, quæ prius geſta ſunt, vide Iaſ. l. Iulianus, 3. col. ff. qui ſatiſd. cog.

In eadem deciſ. num. 16. ibi, Quia ſi ſcholaris. Vide Bart. & ea, quæ not. per Alexan. ibi in apoſtil. in l. ſi quis vxori, §. apud Labeonem, ff. de furt. *M. Anton. Pulverinus.*

In Deciſ. 309.

SVBSTITVTIO facta de nepotibus nominibus proprijs, vocat eos in capita, ſi collectiuè, tunc veniunt in ſtirpem niſi ſit adiunctum verbum.... aliàs dum eſſet lis in Sacro Conſilio per remedium appellationis à ſententia lata per Capitaneum Ciuitatis Maxæ fuit renouata ſententia, & declaratum, quod nepotes Imperialis de Romano, qui nomine proprio erant vocati per teſtamentum inſimul cum Ioanne de Romano, ſuccederent in capita & non in ſtirpem, prout iudicauerat Capitaneus Maxæ, & ita obtinui pen. Octo. 1529. actuarius Matthias de Anielis, pro quo vide text. in l. ſi communis ſeruus ita, ff. de ſtipula. ſeruorum, & glo. in l. ita liber, §. 1. ver. nomina, ff. de ſtatu lib. & per Alex. conſil. 55. col. 2. vol. 4. & Corn. conſi. 72. col. 2. & 3. vol. 2. & per Ang. in §. cum filius, Inſtit. de ſucceſſ. ab inteſta. vide deciſ. Capicij 208. Ibi, nunc dicti, vide Bar. in l. 1. §. agnati, ff. de ſuis & leg. vide aliqua per Decium conſ. 320. col. 3. *Ioan. Ang. Piſan.*

Deciſio 309.

AD iſtam deciſ. adde Corn. conſil. 231. 1. vol. & Abb. conſ. 32. Arbitrator, num. 2. in 2. parte, vbi ſi teſtator dixit, Titius hęres eſto, Seruius & Męuius hęredes ſunto, quod fiunt duo ſemiſſes, quarum vna datur Titio, qui ſolus vocatus fuit, alia illis duobus, & Iaſ. in l. 1. col. 2. C. de impu. & Corn. conſ. 32. volum. 2. vbi pulchrè. & Fulgo. conſi. 31. ex facto proponitur. & Dec. conſil. 282. vol. 2. verba teſtamenti, quod vide, quia pulchrum eſt, & conſilium Corne. 320. nu. 5. & Barb. in cap. litteris, nu. 32. de reſcript. vbi & pulchrè loquitur, fol. 248. *Proſper Carauita.*

Super

Super Decis. 309.

Vide Corn. cons. 231. Abb. cons. 37. incip. Arbitror dicta verba, num. 2. vbi si testator dixit, Titius hæres esto: Seius, & Mæuius hæredes sunto, quod fiunt duo semisses, idest duę partes totius hęreditatis, quarum una datur Titio, qui fuit solus vocatus, alia datur Seio, & Mæuio, qui simul fuerunt vocati, & uide Ias. in l. 1. col. 2. C. de impub. & alijs subst. Corn. consi. 72. Fulgos. cons. 31. per totum, incip. Ex facto proponitur. & Dec. cons. 382. incipien. Verba testamenti. & cons. 320. num. 5. & Barbat. in cap. litteris, num. 32. fol. 345. de rescript. vbi pulchrè. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 309.

In princ. Adde ad hanc decis. quòd in simili habetur per Rocch. de Curte in tract. de iure patron. in ver. ipsæ vel is, 4. col. in princ. vers. tertio quæro. Ias. l. fi. C. de impub. & quæ idem infra decis. 393. col. 1. vers. secunda conclusio. adde Dec. consi. 382. Verba testamenti, & 320. Dum legerem, col. 2. vers. videndum est. cons. a 99. col. 3. in fine, versic. subsequenter videndum. Facit tex. not. l. si quis Titio, ff. de vsufruc. accrescen. l. si pater filio, ff. de vulg. & pupill. vbi Ias. Rom. cons. 99. Viso propositæ quęst. Fel. cap. pastoralis, col. 5. versic. vbi duo corpora, de rescript. adde And. c. 1. in princ. col. 2. vers. si autem est datum feudum, de feud. success.

In ead. decis. nu. 1. ibi, Glos. Neap. Adde eondem Neap. in consuet. sed si motiéti, in verbo, in stirpem, & omnino bonum cons. Nicol. Boer. insertum in regulis Dyni, in 6. incip. An filij duorum. *M. Ant. Pul.*

In Decisione 310.

Ecclesia substituta pupillo decedenti in pupillari ætate non excludit agnatos et cognatos in eius medietate. In ea. ibi, sumpta ex corpore de sanctiss. Episco. §. presbyteros autem. vide Neapodanum in consuetud. etsi testator, ver. vel ex consuetudine filiusfam. ver. possum sibi argui de legitima, & respondebat. In ea. ibi, etiam alios Doctores, considera quare potest exhæredari, & sic tollere consuetudinem, vt scripsi in decis. 370. ideo videtur posse per substitutionem pupillarem. *Io. Ang. Pisan.*

Decis. 310.

Ibi, dicebat præfatus Doctor. vide Neapoda. in consuet. filiusfam. in ver. possunt. *Prosp. Carauita.*

In Decis. 310.

In princ. Vide ꝗ. in decis. 347. *M. Ant. Puluer.*

In Decisio. 311.

Si mulier renunciauit iuri hypothecæ in re alienata per virum, etiam si nihil habet in bonis vir, ipsa excluditur in ciuitate Neapolis, secus extra, vide in decis. 336. In ea. ibi, nam tunc etiam si nihil aliud habuisset, aduerte ad propositum, quòd etiam extra Neapolim si interuenirat iuramentum, & mulier alienat rem vt suam, non potest petere absolutionem à iuramento ad effectum agendi, quamuis maritus alia bona non habeat, ita pulchrè colligitur ex verbis Alex. cons. 58. col. 5. in princip. Ibi, nec obstat, quòd iuramentum, in 1. vol. quid an si alienaret mulier rem dotalem ex necessitate famis, an possit reuocare; dic quòd non, per tex. in consuet. Et si mulier, & plenè in cons. 195. 13. col. secunda parte meorum consiliorum, & ibi etiam habet nunquid possit reuocare durante matrimonio. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 311.

Ad istam decis. adde Paul. de Cast. in l. rogasti, §. si fugitiuus, in princ. ff. si cert. pet. vbi ad materiā. & dum dicitur, quòd mulier potest renunciare suæ hypothecæ, per l. iubemus, vt hic in ver. quæritur. vide Abb. cons. 8. in 2. parte, vbi elegantissimè ponit qualiter hoc intelligatur. & Bald. cons. 164. Casus super quo. vol. 3. & plenius Paulus consi. 8. vol. 2. & adde, quod si vxor renunciat viro, pignus, valet, nec est donatio, l. si pignus, ff. quæ in fraud. cred. l. etiam, C. ad Velleia. Bald. cons. 341. no. 4. vol. 1. vbi de ratione, & d. l. iubemus. vide Paul. cons. 41. vol. 1. & ad materiam istius decis. vide Roman. consi. 187. & Bald. cons. 178. 3. vol. & an debeat mulier certiorari, quando renunciat hypothecæ. Bald. consil. 165. vol. 3. & Cyn. in l. si constante, char. 9. col. 4. ver. ibi, notes etiam. ff. soluto matr. vbi ponit formam qualiter debeat renūciare. & vide Iacob. Rebuff. in l. fin. de debit. ciuil. col. pen. lib. 11. vbi si mulier renunciat iuri hypothecæ, & postea agit cōtra tertios possessores ad dotem, an excludatur, quia non potest cedere? & vide latè Socin. cons. 125. vol. 1. & Signor. de Hornod. cons. 41. & melios cons. 42. Lup. in repetit. rubr. de donat. inter vir. & vxor. num. 17. col. 7. vbi plenè. & Bald. cons. 184. Dominus Lanfran. vol. 3. in nouis. vbi an qui cōsentit alienationi rei alicuius, agens postea super ea repellatur, quia non potest cedere? & ibi, an qui negat hypothecam perdat beneficium cedendæ hypothecæ? & cons. 307. vol. 1. & vide Gerard. sing. 32. & Caccialup. in suo libello de Bello Italico, ver. capitulū Iudicum, char. 12. col. 2. & Rom. cons. 140. & 189. In re præsenti. & Fulgos. cons. 192. Pro eius, de quo quæritur. aliàs 206. Adde tamen, quod actio hypothecaria duret, donec sit satisfactum, l. aliquando, §. de pignoribus, vbi Paul. de Cast. ff. ad Velleia. ibi in contrarium uidetur decidere. Adde quod contrarium tenet Abb. consil. 8. vol. 2. vbi dicit, quod uxor debet habilitari. Sed author hic non quærit, an concedatur absolutio à iuramento, prout quærit ibi Abb. quia habilitatione cōcessa potest contrauenire. & tenet ipsemet Afflict. decis. 336.

Nota, quod mulier non obstante renunciatione per eam facta in alienatione rei mariti, & non obstante eius cōsensu, dissoluto matrimonio per motiē viri, si nō fuerint alia bona, poterit habere recursum in recuperanda dote, in rebus alienatis cū eius consensu.

Quando pecunia est soluta vxori non potest haberi recursus ab uxore super re vendita mariti pro dote recuperanda. *Prosper Carauita.*

Super Decisio. 311.

In hac decis. vide Paris. cons. 75. nu. 16. vbi pulchrè, vbi meminit de hac decis. & in num. 1. adde Dec. in reg. l. creditor, ff. de reg. iur. in fine. *Hieron. de Martino.*

In De-

In Decis. 311.

NVM. 2. ibi, Auth. siue à me. Adde an hęc Auth. habeat locum in ciuit. Neap. vide infra in prox. seq. decis. & decis. 313.

In eadem decis. num. 4. ibi, Sed pecunia. Adde si pecunia rei venditæ perueniat ad mulierem, quæ renunciauit viri hypothecæ, vtrum possit habere regressum super bonis super quibus renunciauit? adde eundem decis. 336. vers. in contrarium. *Marc. Ant. Pulnerinus.*

In Decisione 312.

VANDO maritus & alius obligatur pro dote, licèt ipse vendat, & nihil habeat mulier, non potest agere contra emptorem si renunciauit, sed contra correum mariti, cõfirmo per casum, c. litteras, & miror, q; non sit allegatus bic in l. quoties, C. quo ordine quis conueniatur, lib. 11. per quem dicit ibi Bart. quod si sunt plures in solidum obligati, & sit actum contra vnum, & eo excluso & reperto non soluendo, volebat creditor agere contra possessorem bonorum non excussis alijs correis; dicitur quod non potest, quia prius est contra correos agendum, sequitur Antonius Cors. sing. 173. Pau. de Cast. cons. 123. seu 173. ad primum quæsitum, vbi tenetur non posse agi contra tertios possessores non excusso etiam fideiussore, & subdit, quod si fuerit actum contra tertios possessores, non tamē exactum non impeditur reuerti contra fideiussorem, vide Socin. consil. 125. col. 4. ver. sexto, quia cum tempore, vol. 4. In ea. ibi, fuit conclusum, & per hoc videtur tex. in l. si plures, istum text. ad hoc allegat Roman. cons. 32. refert & sequitur Marsil. singul. 30. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 312.

ADDE Fulgo. cons. 206. per totum, & Hippo. singul. 3. contra tamen hanc decis. tenet Hippol. in repetit. Rubricæ de donat. inter vir. & vxo. num. 14. & an vxor possit se obligare pro excarceratione viri? vide Bald. cons. .... incip. Considerata causa, vol. 4. in antiquis. & adde, quod cum ista decis. tenet Pau. de Cast. in l. iubemus, C. ad Velleian. licèt Afflict. non alleget eum. *Prosp. Caranita.*

Super Decis. 312.

VIDE Dec. in l. nemo dubitat, ff. de reg. iu. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 313.

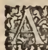

I tempore restitutionis dotium nihil remanet ex viro, vxor poterit agere contra emptorem, vide latissimè per Ioan. Lupum in repetit. tituli, de donat. inter virum & vxor. col. 4. char. 9. vbi sequitur Imolam in l. Męuia, Alexand. limitat nisi interueniat iuramentum, in consi. 83. col. 2. vol. 6. & supra decis. 311. vide Soc. cons. 83. in nouis. vide Rubeum cons. 12. col. 5. in fi. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 313.

ADDE hãc Soc. cõs. 89. in antiquis, vbi pulchrè. In casu restituendę dotis mulier potest habere recursum ad bona alienata à viro cum consensu ipsius mulieris, quę renunciauit iuri hypothecariæ nõ existentibus alijs bonis. *Prosper Carau.*

In Decis. 314.

NTIFATVM vadit ad filios, licèt nõ sint hæredes patris, vide supra deci. 77. hic deciditur, quòd antifatum vadit ad filios vt filios, non vt hæredes: contra tamen decisum fuit in Consilio in causa Petri Oliuæ contra hæredes Matthæi Ferregiuli commiss. Antonius de Palmerio, actorum magister Antonius Mancusius, & lata fuit sententia die 23. Decembris 1513. præsente D. Antonio Ianuario, ita etiam fuit decisum in Sacro Consilio me aduocante in causa Magnificorum Antonij Ruffi. & fratrum, contra Dominam Elionoram de Magistro Iudice die 13. Iulij 152e, commiss. Domino Cicco Loffr. actorum magistro Antonio Falangono, & fuit per viam decreti, idem hoc anno 1535. est decisum & sententiatur in causa vxoris Roberti de Rocchočũ hærede Berardi Piscicelli seu Paulo Spina. In ea. ibi, antefati hoc potest comprobari per id quod dicit text. in l. si maritus, ff. fam. ercisc, quòd multa transeunt in filios, licèt non sint hæredes patris, ita per multa quæ allegat Soc. cons. 43. in nouis. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 314.

AN filij mortua matre, cui fuerunt consignata bona per eos pro antifato, habeant illa bona iure consolidationis. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 314. num. 4.

ADDE Isern. in cap. 1. de success. feud. & per eundem in cap. 1. Imperat. Lotha. Num. 5. facit qood dicit Dec. in reg. hæreditas, de reg. iue. *Hier. de Mart.*

In Decis. 314.

IN princ. Vide quòd pulchrè dixit idem supra in decis. 137. *Marc. Anton. Pulu.*

In Decis. 315.

ESTES missæ vxori non cẽsentur donatæ, nisi essent ad vsum quotidianum vel dignitas personæ aliud dictaret, vide Loffr. consi. 4. vide apostil. Bartholomęi de Capua, vbi refert multoties fuisse determinatum, l. si cum fundi, ff. de vsufruc. & l. sed si quid, eod. tit. vbi etiam refert fuisse determinatum, vt ibi. In ea ibi. sed similiter transmissæ sunt, vide omnino Alexand. consil. 42. col. 5. vol. 1. & in l. si is qui quadringenta, §. dos, ff. ad leg. Falcid. In ea, ibi, de Imo. 55. vide omnino Lucam de Penna, in l. mulieres, de incolis, lib. 10. vbi nuũ residet in hac opinione, vide Corn. consi. 65. vol. 3. vide Lupum in repet. rubr. de donat. inter vir. & vxo. col. 2. char. 28. & char. 30. col. 4. & char. 5. ver. prædicta tamē, quid in iocalibus magni valoris, & quid in uestibus, per Iaf. consi. 65. circa secundum, vol. 1. & in cons. 197. vol. 2. vbi de iocalibus donatis à socero, & de parafernalibus. In ea. ibi, tunc aduerte, quòd Anch. consil. 181. tenet hoc verum quando cõstabit de animo donandi,

donandi, idem firmat Roman. in d. consil. & melius Lucas de Penna in d. l. mulieres, col. 4. in principio. In ea. ibi, nemo liberalis, vide supra decis. 301. aliàs 307. In ea. ibi, sed in casu, quo ista bona intelligerentur donata, an debeat vxor reseruare filius primi matrimonij quando transiuit ad secundas nuptias, Raphael Cum. prout refert Aretin. in l. 2. filius primi matrim. vide. In ea. ibi, quod non prohibitio, vide supra decis. 305. Adde, quod præsumitur consuetudinem præcessisse ex iusta causa, vt per Lucam in l. missi opinatores, C. de exacto. trib. lib. 10. vbi mulra de consuetudine dicit. Adde, quod consuetudo derogat iuri positiuo, immo facit illicitum, vide in l. vnica, col. 3. C. de coll. dona. lib. 10. vide ibi, quia habebis veritatem huius dubij. In ea. ibi, in fine, vide Loffred. consil. 42. in fine, fuit in causa Galeatij Caraccioli cum Bernardino Tomacello, in qua causa fuit lata sententia, & votum Sacri Consilij tenoris sequentis, Die 2. Decembris 1503. In causa Domini Galeatij Caraccioli cum Domino Bernardino Tomacello conuentionibus & reconuentionibus super pecunijs & bonis vt in processu facta relatione in Sacro Consil. per Magnificū Dominum Danielem de Rago commissarium de meritis causæ & processus dictæ causæ communi voto omnium Dominorum de Consilio conclusum, quod condemnetur dictus conuentus Bernardinus ad restituendum dicto Domino Galeatio actori ducatos ducentos petitos in causa conuentionis & reconuentionis cōdemnetur Dominus Galeatio in ducatos quinquaginta legatos dicto Bernardino, & per eum petitos ab alijs absoluatur, & in tempore executionis habeatur ratio de expensis factis in infirmitate dictæ Lucretiæ vxoris dicti Domini Bernardini eodem tempore liquidationis neutram partem exeat. *Ioan. Angel. Pisanellus.*

Decisio 315.

AD istam decis. adde Corn. consi. 114. aliàs 115. in fine, vol. 4. & Ange. consil. 134. & Bened. Capra consi. 149. ver. circa quintum, & decis. Tholos. 336. Aretin. in §. fuerat, col. antepenul. Instit. de action. Portius in §. fina. num. 12. Instit. de donat. & Barb. consil. 60. colum. 15. volum. 3. illud in medium afferam, Corne. consil. 81. vol. 1. Alex. consil. 42. vol. 5. & Bartol. consil. incip. An testes, & Luc. de Pen. in l. mulieres, col. 2. cum sequen. C. de incolis, lib. 10. vbi non resistit huic opinioni, & Corn. conf. 65. volum. 3. Alex. conf. 42. col. 5. vol. 1. vbi multa. & conf. 309. vol. 2. & 264. vol. 3. ibi, secundum eaput, vide Bald. consi. 92. vol. 1. in fine, decis. 161. quid de lecto, vide in tit. *de las herentias*, lib. 3. vbi glos. ponit de materia istius decis. & an hæredes teneantur vestes lugubres facere vxori, vide Vital. in tract. clausularum, ver. sed an iuri alimentorum, char. 5. in parua impress. & Bald. conf. 478. vol. 5. vbi cuius fiat panni viduales, si vxor nubat, & Fulgos. consil. 27. vbi multa notan. ad materiam, & de his vestibus lugubribus, vide decis. Delphin. 541. & 161. nu me. 4. & Barbat. in l. si quis inficiatus, ff. depositi. & Bart. in l. quidite, ff. si cert. petat.

Bona quæ dedit spōsus vxori post osculum, & sic consummato matrimonio cuius debent esse, vide Afflict. hic per totum.

Debet versari iudicis officium circa bona donata vxori, & considerare debet qualitatem personarum, & quæ bona sint. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 315. num. 15.

AN vxor debeat habere vestes lugubres, Capic. decis. 26. Loffr. consi. 42. Lupus in cap. per vestram, de donat. inter vir. & vxor. fol. 14. *Hier. de Mart.*

In Decis. 315.

NVM. 5. ibi, Intelliguntur ergo glos. Adde eundem in const. mulier, quæ dotarium, col. fin. in fine. *Mar. Ant. Pulugr.*

In Decis. 316.

AD hoc vt reus dicatur in mora per lapsum diei requiritur, quòd actor sit in loco solutionis paratus recipere, et si interpellauit expressit diem & locum in quibus vult recipere solutionem, & quæ dicit Capicius decis. 19. & Dec. consi. 556. In ea. ibi, quia nullum interesse est probatum, & idem quod dicit Alexand. conf. 92. col. 4. vol. 1. In ea. ibi, debet ostendere, secundum Bald. in rubr. C. depositi. vide Alex. in conf. 102. col. 4. in princ. vol. 5. vbi dicit oblationem debere fieri cōgruo loco & tempore. In ea. ibi, quod communiter valuit tunc ante & post, vide quę dicit Alexand. consil. 46. col. 2. vol. 3. ibi non sufficit probare, quod à singulis nota multum. In ea. ibi, quòd dictus Comes die 27. Iunij 1512. referente Viceprotonotario fuit uotata sub his verbis in causa Magnifici Galeotti Miraballi cum Magnifico Francisco Carrafa conclusum est debere dicto Galeotto satisfieri de curribus quinque grani per dictum Franciscum & fratres habita ratione pretij declarati per Sacrum Consilium. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 316.

IBI, in contrarium tenet Barto. in l. item Mela, ff. de constit. pecun. vide Alexand. conf. 92. vol. 1. & Bald. in l. accepta, quæst. 14. C. de vsur. & Petr. de Rauen. in suo Compend. Iur. Canon. in titu. de pignor. fol. 291. col. 3. ver. tangit. Abb. an debitor. vbi si debitor est fori diuersi cum creditore non tenetur ire ad domum creditoris, & sufficit, quòd adueniente ipso pręstet se esse paratum soluere, si esset qui reciperet, nec requiritur dispositio & consignatio isto casu. Alexand. consi. 172. num. 4. vol. 2. & conf. 200. num. 2. vol. 6. Corn. conf. 97. in fine, vol. 3.

Ibi, & tanto magis vide in ....

Dies interpellat pro homine.

Nota vbi necesse est, quod homo exprimat ipsam interpellationem, & diem in qua debet recipere.

Notet articulans quando articulare debet quantum valuit frumentum illo tempore.

Tutor non tenetur mittere frumentum, seu alias merces pupilli ad alium locum, vbi carius venditur. *Prosp. Carauita.*

Super Decisio. 316. num. 2.

VIDE aliam decis. supra 280. & Dec. conf. 251. in pen. col. In num. 4. adde Deci. in l. quidam æstimaue-

mauerant, ff. si certum pet. & in l. quod te, eod. titu. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 316.

IN princ. Vide §. in decis. 205. & adde And. quæ sint regal. in ver. monetæ, 3. col. in fi. vers. hoc idem in his, quæ pondere. *Mar. Anton. Pulucrinus.*

In Decis. 317.

NOTARIO dicenti sibi commissam testium examinationem non creditur. In ea. ibi, quòd fuit cõclusum idem in effectu has authoritates ad hoc allegat & sequitur Alex. consi. 70. penult. col. vol. 3. In ea. ibi, nisi sit rogatus, vide supra decis. 245. In ea. ibi, quia sine iudicis commissione, vide Iason. post Bart. in l. admonendi, char. 21. vbi ponit, quòd possint testes examinari absque commissione. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 317.

AD istam decis. adde Aretin. consi. 33. col. 3. Ias. consi. 155. vol. 4. nu. 5. Decis. Delphin. 126. & Ioan. de Anan. cons. 49. & ibi Bologn. in addit. & Petr. de Rauen. in suo Alphabeto, in ver. notarius. & Dec. cons. 42. col. 3. & consi. 159. num. 6. col. 4. Bertrand. cons. 4. contra Bart. nu. 1. vol. 2. & cons. 250. nu. 11. eod. vol. & cons. 178. nu. 15. & ibi, quid in arbitrio. eod. vol. & de materia istius decis. vide Moder. Consent. in cap. quoniam contra, num. 151. ibi, tertio & vltimo, de probation. vbi fit mentio de ista decis. & Fran. Niconi. fol. 156. nu. 15. nisi alius notarius non reperiretur, Hippo. in l. si rixa, in fine, ff. ad l. Corne. de sicar. in fi. ibi tenuit Alex. Adde eundem Alexan. cons. 104. vol. 5. circa finem. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 317.

VERS. cõtra fuit conclusum, adde Dec. cons. 42. *Hieron. de Mar.*

In Decisio. 317.

IN princ. Vide eundem in consti. in pecuniarijs, 2. col. vers. iuxta hoc quæro, & in 3. col. 4. quæst. vbi meminit de hac decisio. *M. Anton. Pulucrinus.*

In Decis. 318.

FIDEIUSSOR indemnitatis nõ potest conueniri sine excussiõ principali, nisi sit notorium non esse soluendo, vide Bar. in l. pater, in prima oppo. ff. de dote prælcg. In ea. ibi, non potest agi contra fideiussorem, sed an si fuisset oppositum quod excuteretur fiscus fuisset auditus, Paul. de Cast. consil. 39. clarum est. ver. non hab. vol. 2. dicit ad intellectum Bart. in l. fin. quod sic, & dicit, quod idem tenuit in d. l. fin. vbi dicit etiam se ita cõsuluisse. In ea. ibi, non est soluendo, sequitur Alex. cons. 17. a. col. vol. 1. In ea. ibi, secũdum Inno. vide supra decis. 178. *Ioan. Angel. Pisan.*

Decisio 318.

ADDE hic text. in l. fideiussor, §. fin. ff. de fideiussor. quem allegat Socin. cons. 273. col. 3. & Alexan. in l. ita stipulatus, col. fin. ff. de verbor. obligat. nume. 41. & in l. huiusmodi, & l. decem, & l. vbi autem non apparet, §. illud, eo. tit. & Bart. in l. fideiussores, ff. de fideiussor. & nota, quod in causa notarij..... torij, Ruffi. & Vict. Matiæ fuit decisum in Sacro Cõsilio die 25. Septembr. 1529. Quod si Titius promittit soluere tali die, si non soluit tali die quamuis sit mutuus debitor post diem, tamen tempus adest in discussione, quoad istum fideiussorem, & seruatur decretum penes Sebastianum Scannopecum, & vide omnino Socin. l. iure ciuili, in fine, ff. de condit. & demonstr. & Alexand. in l. ita stipulatus, §. Aduerte quod contra istam decis. obstat doctr. Baldi, in d. l. si plures, colum. 8. relata per Iacobin. in l. si ego, §. 1. ff. si cert. petat. Bald. consi. 416. volum. 5. & Alexand. in d. l. si ego, & l. decem. ibi, quo casu non potest agi, quid si iurauit fideiussor, an priuetur dicto beneficio excussionis? vide Ias. in d. l. decem, col. 6. ff. de verb. oblig. Hippol. in repetit. Rubricæ de fide. col. 73. & Hippol. in sua pract. §. examinanda, nume. 10. Bald. cons. 169. vol. 2. & vide Cot. in suis memor. in littera Fideiussor. et vide decis. Tholosan. 23. & Ias. vbi supra, & Alexand. consil. 29. num. 22. volum. 7. quod vide, quia pulchrum est, & consil. 32. vol. 4. aliàs consil. 31. vol. eo. Quid si quis promisit seruare aliquem indemnem se obligando tanquam principalem, an possit opponere exceptionem excussionis, Alexand. consil. 32. vol. 4. ibi, tertio principaliter moueor, & consil. 199. nume. 2. vol. 7. vbi dicit, quod si alicui est promissa indemnitas, non potest agere priusquam damnum patiatur, allegat glos. in l. 1. ff. de magistr. conuenien. & Alexan. consil. 29. num. 24. volum. 7. ibi, tanquam rebellis, vide Abb. consil. 29. in quæstione præsenti, colum. 2. nume. 3. vol. 2. ibi, vt uoluit Bart. vide Bald. consi. 168. col. penult. & consil. 25. vol. 5. in antiquis, vbi an requiratur excussio principalis, si constat, & est notorium non extare eius bona, vel aliàs in nouis, consil. 25. colum. 2. vol. 1. ver. quartum dubium, & Comea. consil. 190. in littera G. volum. 1. vbi dicit, quod probata consiscatione bonorum non dicitur probatum quod non sit soluendo. *Prosper Carau.*

Super Decis. 318.

QUID si aliquis promisit seruare aliquem indemnem se principaliter obligando, an possit opponere exceptionem excussionis, Alexand. consil. 32. vol.... & consil. 199. volum.... vbi ille cui est promissa indemnitas nõ potest agere priusquam damnum patiatur, allegat glos. in l. 1. ff. de magistra. conueni. & vide de hac materia text. in l. fideiussor, §. fina. ff. de fideiusso. & Iacobin. in l. si ego, §. 1. ff. si cert. petat. Socin. consil. 275. col. 3. vers. ad hoc respondebatur quotuplex sit notorium, & quomodo differat à manifesto, Ias. in l. si verò, §. rei, ff. qui satisda. cog. Hippol. in repet. Rub. col. 4 C. de probatio. vbi multa, & Abb. cons. 33. & quid sit notorium, & quomodo procedatur in eo, vide Cassane. consi. 1. num. 514. & cons. 68. num. 31. vbi notorium causatur ex actis, vel ex confessione iudiciali, & de hac materia, vide per Arct. cons. 109. colum. 3. & notorium iuris an sit allegandum, Barba. consi. 79. Ang. in l. si pars, ff. de inoffi. testa. & Bart. in l. scriptus, ff. de relig. & sump. fun. & de materia notorij, vide Corset. in suis notab. in versic. notorium. *Hier. de Martino.*

In Deci-

In Decis. 319.

ROMITTENS facere generalē quietationē, intelligitur quo ad narrata tantum in instrumento, & ad prosecuta in iudicio, nisi aliter appareat ex cōiectutis, acceptilatio facta ratio debendi nō prodest correo, nisi correus velit, vide Socin. consi. 31. in nouis, Ibi, tunc, vide decis. s. 253. seu 213. seu 233. & j. 361. *Io. Ang. Pisan.*

Decis. 319.

IBI, vtrum dictus Nardus. vide omnino Parpal. in l. 2. num. 103. ff. soluto matrim. vbi pulchrè loquitur. ibi, item quia dicta conuentio generalē quietationem faciendi. Adde, quod quando debitor soluit creditori, potest petere quod sibi faciat instrumentum liberationis, l. plures apochas, C. de fide instrum. & vide Buirigel. in l. mutuū. §. in mutuum autem, num. 7. ff. si cert. petat. & Boer. in suis singul. num. 15. in ver. instrumentum. & istud intelligitur de liberatione speciali non generali. & Iacobi. in l. in omnibus, in fi. ff. de iudic. & vide decis. Tholos. 307. Iacobi. in l. Aquiliana, nu... ff. de transact. vbi plenè. & dicit idem in arbitratore, vt non possit præcipere, quod fiat generalis remissio, & quietatio, nisi haberet in mandatis. & ad idem vide Aret. in §. item per acceptilationem, Instit. quib. mod. toll. oblig. & Afflict. in constit. Baiulos omnes, num. 84. versi. iuxta quæro. vbi multa notabilia dicit. & adde etiam hic, quod sicut debitor post solutionem potest petere instrumentum quietationis, l. dissoluitē, C. de condict. sine caus. Ita creditor ob timorem perdendæ probationis potest petere cautionem, vt voluit Roman. l. soluto, num. 50. ff. soluto matrim. & Iacobin. in d. l. in omnibus, ff. de iudic. & an venditor teneatur tradere emptori instrumenta acquisitiua rei venditæ? vide Boer. in suis singul. in littera Editio. num. 4. Et an teneatur facere instrumentum venditor emptori de re vendita, vide Afflict. in d. constitut. vbi ad plenum de omnibus supradictis. & Luc. de Pen. in l. 2. C. de discusso. lib. 10. & Ang. in d. l. in omnibus.

Exceptio firmat regulam.

Si vnus ex pluribus reis debendi obligatus ex causa onerosa soluit totum, potest petere partē à correo. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 319.

ADDE Dec. consl. 94. Nu. 8. vide Dec. consl. 104. *Hieron. de Martino.*

In Decisione 320.

ONASTERIVM ex persona monaci non succedit in feudum, nisi sit habilitatum à Rege, vt infra decis. 324. & omnino Curtium consil. 62. meminit Capicius, vbi casus in decis. sua 10. dicens col. pen. in fine, quòd hic falsò allegat Mazeus Andr. Ibi, quia dispensatio, vide Roman. consl. 222. seu consl. 272. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 320.

IBI, in contrarium dicitur. vide Afflict. in c. Imperiale, num. 45. de prohib. feud. alie. per Feder. Ibi sed ego dicebam, ver. dispensatio super vno. Adde quod licèt quando dictio, præter, ponitur inter diuersa, stet inclusiuè, l. Seiæ, §. vxori, ff. de annu. legat. tamen hoc fallit in odiosis, prout est dispensatio. & ideo si Papa dispensat, vt præter beneficia obtenta possit licitè detinere talia beneficia, non dicitur dispensare super aliàs obtentis, vt tenent Doctores in l. actione, C. de transact. & facit glus. singul. in Clement. prima, de vsur. Et similiter si staret statutum, quod fœneratores non possent capere pro vsuris pro libra præter duos denarios, quia illi sunt etiam prohibiti, vt per Doctor. in dicta l. actio est. & Curt. ibi, num. 9.

Clericus & monachi sunt inhabiles in successione feudorum.

Clericus non succedit in feudo paterno, nisi mortuo patre deponat habitum.

Monachus non succedit in feudum.

Soror succedit in feudo, & seruiet per substitutum in regijs senarijs. *Prosper Carauita.*

Super Decisio. 320. num. 9.

ADDE aliam decis. s. 252. *Hieron. de Martino.*

In Decis. 320.

IN decis. 320 num. 1. ibi, Dicebant aliqui. Adde eundem j. in decis. 265. incip. Illustrissime, 4. colum. ver. decimaquinta fallentia est, & in constit. Reg. errores, col. 1. in fi. ver. quarto nota. Felin. in c. in præsentia, 20. col. circa fin. ver. quinto quæro vtrum, de probat. vbi latè. Sed quæritur vltra quid de emphyteusi, nunquid transeat in monasterium, quæstio est pulchra, & vide Felin. in præalleg. cap. col. 22. versi. sexto quæro.

In ead. decis. num. 4. ibi, Quia substantiale feudi. Adde eundem supra in decis. 120. col. 2. in princ.

In ead. decis. num. 6. ibi, In contrarium dicitur. Vide eundem infra in decis. 361. & 324.

In ead. decis. num. 7. ibi, Nec obstat illud. Adde eundem in constit. Reg. vt de successionib. 12. col. vers. & si diceretur quomodo filia.

In eadem decis. num. 9. ibi, Qui habet electionem vtrum velit seruitium. Adde eundem supra in decis. 265. 6. col. versi. quid autem si Rex habet guerram extra Regnum. *M. Ant. Pulner.*

In Decis. 321.

VS, confiscandi alumen & argētariam est domini soli generalis lex tollit ius priuati, pretium tamen est soluendum. Ibi, in d. ver. argentariæ, vide Iacobin. in tract. feudo. ver. cum argenti fodinis, vbi tenet quod repertę in solo priuati sunt domini, secus in publico, per hoc infert ad inuestituras. Ibi, re generali, dicit Lucas in l. 1. circa finem, C. de mut. lib. 10. quod lex specialia sequens tolli speciale priuilegium, vide quæ dicit Soc. consi. 87. in fine, in nouis. ibi, tollunt bona de pretio soluendo, quæ dicit Iacob. in tract. feudo. ver. Princeps, in speciali 55. & spec. 30. Ibi, non deponunt, vide de virtute consuetudinis per Lucam de Penna in l. super, de iure fisci, lib. 10. *Ioan. Angeli Pisanellus.*

Decisio 321.

VERA conscientia est illa, quæ sumitur ex fonte legum, quæ procedunt à Deo... Metalla reperta & argentariæ.

Thesaurus inuentus cuius esse debeat.

Auaritia legimis ictibus est ferienda.

Auaritia est radix omnium vitiorum.

Non potest esse iustitia, vbi est superioris auaritia. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 321. num. 17.

ADDE Dec. in reg. id quod nostrum, ff. de reg. iur. & Docto. in l. 1. ff. solu. matrimon. *Hieron. de Martino.*

In Decisione 321.

IN decis. 321. num. 2. ibi, Item allegabatur capitulum Regis Caroli II. Adde quod incipit, quia nō decet. char. 229.

In eadem decis. num. 18. ibi, Sed requiruntur triginta anni. Adde consuetudo qualiter probetur, vide Dec. cons. 215. in causa vertente, 2. col. vbi egregiè ponit practi. probandi consuetudinem. *Marc. Anton. Pulu.*

In Decis. 322.

AVTHENTICA sacramenta puberum, habet locum in impubere doli capace ab impubere non petitur absolutio vel restitutio in integrum, nisi enormissimè sit lesus. Ibi, per hanc limitationem, vide in decis. 393. in secundo dubio, vbi limitatur hæc dicta. Ibi, cum sit pauper, vide Decium consil. 45. per totum, & an data enormissima læsione minor possit conueniri renunciatione quam fecit suo iuramento, vide Decium cons. 31. & quid in laudo & generali potestate tributa, vide Decium cons. 394. col. 4. & quod renunciatio facta de hæreditate patris viuentis iuramento firmata, quod possit retractari, data enormi læsione, vide pulchra per Decium cons. 180. & 181. & Gramm. decis. 102. num. 104 vide Alexand. consil. 123, vol. 5. Soc. cons. 2 colum. 5. in fine, in nouis, tenet quod data immodica læsione, & iuramento stante rescinditur contractus. Ibi, nec est, iterum alio modo potest respōderi, nam quando vnum venit in constantiam, licèt non sit expressum intelligere, vt in decis. 228. Ibi, & dicit & Bartol. istam doctrinam allegat Alex. cons. 58. in fine, vol. 3. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 322.

IVRANS, quādo est minor duodecim annorum.

Dicta Auth. loquitur de pubere.

Impubes doli capax iurans se maiorem, quia videtur etiam in dolo sic iurando, tunc confirmatur eius contractus per iuramentum.

Si impubes est maior infante proximus pubertati, quid in eo cadit delictum, tunc ex iuramento obligatur.

In materia iuramenti standum est iuri Canonico.

Ibi, fuit per omnes dominos, vide Bald. cons. 2. volum. 4 incip. Ille qui iurat.

Iuramentum per vim & metum est ipso iure nullum, de iure ciuili, de iure Canon. non potest prædicta authoritate sperni, sed debet peti absolutio.

Vide Angel. consil. 160. num. 3. ver. dicet quis, & Corne. in Auth. Sacra pube. num. 93. optimè illum declarantē, & quid operetur absolutio a iuramento. Gramma. decis. 101. num. 54. & num. 73.

Nota quod ratione enormissimæ læsionis conceditur absolutio a iuramento, & hoc semper fuit in obseruantia.

Adde Capic. decis. 159. nume. 24. & Dec. consil. 180. num. 70. & Anchar. cons. 402. & Moder. Paris. in a post. Alexand. cons. 42. vol. 1. littera A. Dec. consil. 349. num. 7.

Quando aliquis est habilitatus à iuramēto ad affectum agendi & excipiendi, & non fuit habilitatus ad rescindendum contractum iuratum? vide hic.

Hæres & defunctus iure censentur esse persona.

Paupertas excusat aliquem de dando alicui fideiussorem. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 322. num. 7.

VIDE Dec. cons. 203. & 216. *Hier. de Martino.*

In Decis. 322.

IN decis. 322. num. 1. ibi, Vtrum dispositio Authent. sacramenta puberum, adde eundem infra in decis. 393.

In eadem decis. num. 3. ibi, Nisi impubes doli capax, &c. vide eundem in decis. 393. 3. col. ver. quarta conclusio sit ista.

In eadem decis. num. 5. ibi, Fuit ergo votatum. Vide eundē supra in decis. 263. vbi latè examinat hunc articulum.

In eadem decis. num. 11. ibi, Tamen dicebant. Ad de Grammat. decis. 102. col. 10. vers. item dicit præfatus Ioannes. *M. Ant. Pulu.*

In Decis. 323.

SI maritus promisit soluere dotē quam confessus fuit accepisse hæredes mariti, tenentur soluere dotem mulieri, sed an tunc facta mora possit maritus petere vsuras propter dote, & dic quod si est facta mora maritus non potest petere vsuras, l. emptor, & l. nouationem, ff. de nouat. sed Ang. in §. actionum, ver. vltima quæstio. Instit. de actio. tenet, quod cum sit facto nouatio per instrumentum mutuum, sed remanēt vtraque ergo possunt peti primæ actionis de dote, cautela tamen est quod apponatur clausula, quod veniat omnia ea quæ in actione de dote, vt sentit Bartol. in l. creditor, ff. qui potio. in pign. hab. & in l. emptor, & l. aliam, ff. de nouati. vide tu Bald. in cons. 160. Ad euidentiam præmitten dum est Socin. in consil. 171. col. penult. vol. 1. sed tu vide an debeatur dos cum vsufructu iuxta consuetudinem ciuitatis, quando fit nouum instrumentum, dicas quod sic, vide Bald. consil. 168. incip. Practica ciuitatis, vol. 3. in antiquis. vide quæ dicit Capicius decis. 183. vbi examinat an si fuit confectum instrumentum mutui de dote vt assolet, si veniant vsuræ, seu vsufructus, & an dicatur facta nouatio. Ibi, per id quod dicit Bar. ego peritam doctrinam Bartoli consului & obtinui, quod data confessione hoc modo, &

so, & constituto antefato mulier illud lucratur, licèt dos non fuerit soluta actualiter, & præsertim allegaui Soc. cons. 32. in fine, in nouis. & ibi limitaui quæ habentur decis. 242. & vide plenum consilium Curtij 52. vbi limitat istud dictum Bartol. Adde, quod hoc mense Ianuarij 1540. Dominus Martialis & Fonsega determinarunt pro ista opinione in fauorem Domine Iuliæ Gonzaga contra Dominam Isabellam Columnam actuarius Boza Votta. *Ioan. Angel. Pisan.*

In Decis. 323.

In princ. Adde eundem supra in decis. 121. & dum hic per Matth. fit mentio de confessione dotis, pulchrum est scire, an possit opponi exceptio non numeratæ dotis. Vide eundem in constit. causas, per. 2. col. in fi. ver. quinto not.

In ead. decis. num. 3. ibi, Tum quia propter eius paupertatem. Adde, vtrum paupertas impediat pœnas iudiciales, puta, si dixerit iudex, nisi solueris ad terminum sis excommunicatus, si propter paupertatem non soluis an sis excommunicatus, vide Bald. in l. acceptam, col. vlt. versic. vigesimotertio quæritur, C. de vsur. *Mar. Ant. Pulu.*

In Decis. 324.

ECCLESIA agens recuperãdę ad feudum, licèt habeat ius commune, quòd inhabilis ad feudum, tamen si possedit triginta annis, & præstitit seruitium, & allegabit, obtinebit inter duos possidentes ille petit cui fauet ius commune vel prius in possessione, vide infra decis. 361. vide quæ dicit Capicius decis. 10. & 30. Ibi, testibus deponentibus super negatiua testis fundans se super negatiua est suspectum, Alex. cons. 65. col. 2. in fine, vol. 1. & consil. 100. col. 3. vol. eod. Ibi, quia deponunt Titium, aliàs istam falientiam quando deponunt super negatiua probabili, puta, quia habet affirmatiuam inclusam, vt Titius non est diues, ergo pauper non minor viginti quinque annis, ergo maior idem vbicunque sunt duo extrema, in quibus non est dare medium, vel dato vno, sequitur de necessitate aliud oppositum, tunc enim præfertur negatiua, ita Lucas de Penna, quem omnino videas, quia multum clarè hanc materiam declarat in l. 1. col. penult. C. de fide instr. & iure hastæ fisc. lib. 10. Ibi, & dicit Bald. vide Curtium in consi. 24. 2. colum. & vide in decis. 363. Ibi, quòd tale inuentarium non nocet, vide Alexan. consi. 33. & cons. 30. vol. 3. inuentarium non probat contra tertium, vel publica scriptura, nisi incidenter, vide Capic. decis. 107. circa finem, sed an curator minoris, qui in inuentario descripsit aliqua bona tanquam propria ipsius minoris possit ipse vel eius hęres probare contrarium, vide Bald. cons. 283. Gasparinus, vol. 1. Ibi, prout dicit Host. instrumentum reassumptum de voluntate partium etiam sine iudice facit fidem. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 324.

Iar, dicebat, & per hoc deciditur & confirmatur quæstio ista. Quòd si Rex vel Comes existentes extra Regnum vel Comitatũ faciunt suum Locumtenentem cum potestate præstandi assensum super alienationibus feudorum. & demum laicus cum assensu dicti Locumtenentis ligat suum feudum ecclesiæ, & ipsa ecclesia possidet, & contra voluntatem agnati qui debebat succedere, talis dispositio, cum tali assensu non valet; quia Locumtenens non potest, sicut nec Barones, vt hic dicitur assentire in personis prohibitis. & vide de hoc Paul. de Cast. consi. 335. num. 2. vol. 1. ad quod etiam facit dictum Bal. in cap. 1. §. donare, qualiter olim feudum alie. pote. per quod notatur, quod potestas data alicui assentiendi alienationibus feudalibus, non videtur data in personis inhabilibus, nisi expressè dictum sit, benè posset ecclesia de nouo habere feudum à Rege. & tunc diceretur peruenire ad manus mortuas, c. 1. de alien. feud. & ad hoc faciunt dicta per Ange. consil. 175. Ante fidem, vbi tutor cui generaliter data est licentia vendendi de bonis pupilli, non potest vendere sine causa legitima, & iniusto pretio, aliàs esset in dolo, per dictam licentiam poterit vendere sine decreto, & ideo consensus impetratus vt vendas cui velis, non intelligitur de rebelli, vt not. Andr. in cap. Imperialem, de prohib. feud. alie. per Feder. & Bald. cons. 70. aliàs 207. vol. 1. & cons. 291, nu. 16. vol. 2. & Curt. cons. 62. per totum. vbi disputat an Canonicus Regularis possit in feudum succedere? & de materia vide etiam Iserniam in dicto cap. & ibi Afflict. & Lucam de Pen. in l. si qui. C. de diuers. præd. lib. 11. vbi etiam dicit, quòd ecclesia nunquam moritur, sicut nec Sedes Apostolica, c. si gratiosè, de rescript. in 6. & etiam imperium, vt in §. licentiam, Auth. quomodo oport. Episc. Et quod ecclesia nunquam moritur, allegat tex. in cap. liberti. 12. quæst. Sed dum postea dicit, quòd Rex malefacit denegãs assensum in alienationibus factis ecclesiæ, malè dicit, quia Rex iustissimè denegat assensum, ne cum ecclesia semper viuat, & Rex nunquam per excadentiam posset in tale feudum habere manus iniectionem, sed si in assensu dicitur, quod etiam ecclesia teneat in feudum, tunc Rex hoc posset facere, & ecclesia posset tenere, vt per Bald. consi. 91. in fine, vol. 2. & Felin. in c. quæ in ecclesiarum, & ibi Barb. de constitut. vbi de materia. & Afflict. in cap. Imperialem, num. 8. de prohib. feud. alien. per Feder. ibi, & iste est unus de casibus. vide eundem Afflict. in constitut. violentias, col. 12. & decis. Tholos. num. 4. & infra decis. 361. ver. quinta ratio est. & decis. Delphin. 288. & per eundem Afflict. in c. Imperialem, num. 4. fol. 88. de prohib. feud. alienat. per Feder. vbi plenè. ibi, item quando possessio eccles. vide Barba. consil. 41. num. 12. vol. 1. ibi, & istud tempus. vide Barbat. cons. 8. num. 3. vol. 2. & consi. 11. eod. vol. & consi. 41. num. 5. vol. 1. & consi. 6. num. 6. vol. 2. Dec. consi. 146. vol. 7. ibi, item datur excessus. vide Barbat. consi. 51. num. 1. vol. 2.

In possessione centum annorum non requiritur allegatio tituli.

Testiũ depositionib. quibus magis est credendũ.

Ibi, tamen hoc fallit. pro ista falientia vide in primo vol. allegato, quas habeo ad pennam. fol. 451. vbi idem.

Quam probationem faciat inuentariũ. *Prosp. Car.*

In Decis. 324.

In decis. 324 nom. 1. ibi, Quod ecclesia est incapax feudi. Adde eundem infra in decis. 361. & supra in decis. 320. vers. in contrarium.

In eadem decis. nu. 5. ibi, Et ista præsumpta iure futura. Adde Matth. in constit. consuetudinem prauam, 2. col. in 2. notab. circa fin. & in constit. quadragenalem, col. 2. vers. sed pro declaratione quæro, omnino. Andr. in cap. Imperialem, §. illud quoque, col. 5. in fine.

In eodem num. 5. ibi, Et ex præstatione seruitij, Adde, sed quid si infra triginta annos Rex numquã petijt seruitium, vel adoham, an tunc præscriberetur feudum, vide Matth. in d. constit. consuetudinem, 3. col. vers. quid autem.

In eadem decis. num. 6. ibi, Et istud tempus probatur per famam, vide eundem in d. constit. quadragenalem, col. penult. in princ. vers. qualiter probabitur possessio centum annorum.

In eadem decis. num. 8. ibi, Quæ præsumitur vitiosa. Adde ad corroborationem istius regulæ Abbat. in d. cap. licet causam, 10. not. Bart. in l. Celsus, colum. 5. ff. de vsucap. & in l. si duo, in princ. col. penult. ff. vti possid. & in l. si de eo, §. fin. vbi Imol. ff. de acquir. possess. Alex. in apostill. ad Bart. in d. l. si duo, Socin. l. rem quæ nobis, in 4. quæst. & in l. 2. ff. de acquir. poss. quam regulam limita non habere locum in iuribus incorporalibus, vt pulchrè dicit Rocch. in tract. de iure pat. in ver. competens alicui, 10. col. vers. decimosexto.

In eodem num. 8. ibi, Dicti Mercurij. Adde Ang. in §. hinc nobis, in fi. in Auth. de hæred. & Falcid.

In eadem decis. nume. 13. ibi, Tertio fuit excitatum. Adde eundem in decis. infra 364. in fi. sed quid de extimo an probet possessionem, vel dominium, vide Lanfranc. in repet. cap. quoniam contra, in ver. testium depositio, col. 30. circa fin. vers. illud tamen no. & in Rubr. de caus. possess. col. 10. circa finem. *Marc. Ant. Puluerinus.*

In Decisione 325.

PERCEPTIO pensionis non probat possessionem alio possidente, colonus tenens feudum nomine alterius priuat dominum possessionem, nisi ei soluisset pẽsionem. *Io. Ang. Pis.*

Decisio 325.

ADDE hic Bald. cons. 330. Statuto cauetur. 1. volum. vbi pulchrè. ibi, ita intelligitur. Adde Pau. consil. 213. Viso puncto, num. 6. vol. 2. Cassaneus consil. 100. num. 1. & scripsi supra decis. 14. & Bellonus cons. 11. num. 8. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 325.

VIDE Pau. de Cast. cons. 313. incip. Viso puncto, num. 6. Adde quod tunc dominus dicitur possessor, spoliatus quando colonus fuit spoliatus, & non quando dominus, Dec. cons. 103. *Hier. de Mart.*

In Decis. 325.

NUM. 1. ibi, Ipsum esse in possessione. Adde Lanfranc. in cap. quoniam contra, in ver. testis depositio, col. 29. vers. Item probatur possessio.

In eadem decis. nume. 3. ibi, Hæres possidere per colonum. Adde eundem supra decis. 167. *M. Ant. Puluerinus.*

In Decis. 326.

IUDEX potest stare familiam creditori habenti instrumentum vt cum associet parte non citata. Ibi, idem firmat Salicetus, istam doctrinam Saliceti sequitur Ioan. Baptista cons. suo. post singul. Cremen. col. 10. vbi multa ibi; & eum sequitur Iason. Alex. cons. 106. col. 9. ver. tertio & vltimo, vol. 3. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 326.

QUANDO instrumento est clausula, quod res possit capi propria authoritate, iudex sine citatione partis aduersæ potest dare famulum ad capiendum corporalem possessionem, vide decis. 368. *Prosper Carauita.*

In Decisio. 326.

IN princip. Adde Parid. in tract. syndica. in ver. iudices poras manus, col. vlt. vers. si aliquis habebat instrumentum, char. 60. Matth. in const. pacis cultum, col. 7. in fine, vers. quarto fallit, Negus. in tract. pignor. in 4. par. fol. 74. nume. 25. vers. decimatertia conclusio. *Marc. Ant. Puluer.*

In Decis. 327.

DICET agens recuperandæ debeat probare possessionem & spolium, tamen si agitur capituli rei integrandæ sufficit probare antiquam possessioné, Socin. in l. rem quæ nobis, quæst. 7. ff. de acquir. poss. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 327.

DUO debet probare spoliatus, videl. se spoliatum fuisse, & possedisse rem, cuius possessionem petit.

Probare antiquam possessionem, & iuniorem conuenti satis dicitur probatum de spolio. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 327.

IMO tria requiruntur, vt per glos. in d. §. interdum, & per Dec. consil. 125. in princ. & 57. & decis. supra 7. in num. 2. quod ille qui promisit soluere sub pœna, quod excusatur si non soluit iussu iudicis, vide omnino Dec. in l. non videtur data, §. quo iussu, & in reg. factum à iudice, ff. de regul. iur. *Hiero. de Martino.*

In Decis. 327.

IN princ. ibi, Duo sunt probanda. Adde Andr. cap. Imperialem, §. illud quoque, col. 7. in fine, de prohib. feud. alie. per Feder.

In eadem decis. num. 1. ibi, Sed ista regula cessat. Adde Dec. consil. 252. agitur causa magni ponderis, consil. 162. In causa, quæ agitur. Matth. in constit. violentias, col. 6. in fine, vers. sexto quæro, Dec. cons. 302. colum. pen. vers. venio ad secundam petitionem. *M. Ant. Pulu.*

In Deci-

In Decis. 328.

MANDATVM superioris excusat aliquem à pœna, ideo promittens soluere pensionem singulis mensibus non tenetur si iudex præcepit non soluere, hanc quæst. firmat Lucas in l. vnica, col. 5. vers. tertio quæritur, C. vt nullus ex vice. lib. 10. Vide an iussus superioris impediens conductorem vti re conducta noceat locatori in mercede, per Bald. cons. 485. Viso instrumento, vol. 4. in ann quis, vide Lucam in l. fin. col. 6. C. de prędijs cu. ri. lib. 10. Ibi, cũ excusat, vide supra decis. 150. col. 4. Ibi, & hoc per text. vide similem tex. in cap. significante, de pignorib. Ibi, ad quod dicunt, vide Socin. cons. 27. col. fin. in notis. ibi, & Bald. in l. falsus, vide Paul. de Cast. in l. in operis, ff. locati. Ibi, intelligitur de rebus sic stantibus, vide cap. quemadmodum, de iureiur. Aretin. cons. 30. col. 2. in princ. Soc. cons. 58. col. 2. in fine, vbi quædam scripsi, & Alexand. laté cons. 124. 2. col. vol. 1. & cons. 72. in fine, vol. 3. vide Imolam in repet. cap. cũ contingat, extra, de iureiur. in vltimo verbo, & Ias. in l. quod Seruius, col. 2. ff. de cond. ob causam, vide supra decisionem 3. *Ioan. Angel. Pisan.*

Decisio 328.

QVANDO aliquid promittitur, & constituentum est ex causa mandati superioris, excusatur promittens. nam mandatum superioris pęnale superioris ipsum excusat. *Prosp. Caran.*

In Decis. 328.

NVM. 1. ibi, Superuenit mandatum pęnale. Adde, quòd tales prohibitiones valent, & tenent, vt dicit Barto. in d. l. mulier, ff. de leg. commi. in princip. Guid. Pap. in singul. 651. Deci. in reg. non videtur, §. qui iussu, ff. de reg. iur. Felin. c. constitutus, in ver. amplia tripliciter, de rescript. *Marc. Ant. Puluer.*

In Decis. 329.

DATVR restitutio ex capite ignorantiæ contra præscriptioné quadraginta annorum ratione scripturæ repertæ, iuxta pragmat. est sub rubr. de noui reper. *Ioan. Ang. Pisan.*

In Decis. 329.

RESTITVTIO in integrum aduersus præscriptionem.

Ex capite iustæ ignorantię restituitur ignorans de iure suo ignorato aduersus præscriptionem 30. vel 40. annorum. *Prosp. Caran.*

Super Decisio. 329. num. 5.

ADDE Dec. consi. 29. vbi sustinet, quòd aduersus dictam præscriptionem, neque ex capite ignorantiæ detur restitutio. *Hieron. de Martino.*

In Decisio. 329.

NVM. 5. ibi, In contrarium. Adde Decium consil. 29. & pro tenui. consi. 267. in fin. colum. vers. & stante præscriptione, eundem Matthęum in constitut. consuetudinem prauam, col. penult. vers. an autem ignoranti.

In eadem decis. in finalibus verbis. Adde, vt patet etiam ã. in decis. 37. *Marc. Anton. Puluerinus.*

In Decis. 330.

AMISSIO instrumenti potest probari per iuramentum, si fuit relicta copia in actis, vel concurrunt coniecturę de perditione, qui tenetur restituere & non fecit, est in dolo, & contra eum iuratur in litem, vide quæ habentur per Corset. in suis sing. in verbo, fall. col. 32. vide Alexand. in l. si huius, §. si ita, de lega. 1. & consil. suo 58. Ibi, habeat locum, vide supra decis. 12. & ibi restringitur dispositio. limitat etiã nisi aduersarius offerat se probare de falsitate, ita propriè tenet Veron. caut. 148. quod declara, vt per Felin. in cap. sicuti, col. 6. vers. sexta declaratio, extra de reiudic. ibi, per text. in l. 1. §. si res, vide Alexan. consil. suo 58. col. fin. versic. nec tale, volum. 1. in princ. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 330.

QVANDO petitur aliquid ex causa venditionis, & in contrarium allegatur fuisse res data loco pignoris.

Ad istam decis. adde Veron. caut. 148. vbi limitat hanc decis. si pars vellet redarguere de falso scripturam, & Bald. in l. qui stipendia, C. de procur. vbi datur intellectus ad hanc decis. siue scriptura sit propria, siue aliena. & D. Anton. de Alex. in l. 1. §. edendo, ff. de eden. *Prosp. Carauita.*

In Decis. 330.

NVM. 1. ibi, Petrus accusauit Thomam. Adde, quòd not. dixit Ange. in §. præterea, col. 23. vers. caueat tamen opponens, de except. *M. Anton. Puluer.*

In Decisio. 331.

PROMITTENS cum iuramento non alienare rem litigiosam, si alienat non valet contractus, adde, quòd si donatur res cum pacto, quòd non alienetur, si fuit vendita, transfertur dominium, ita Alex. consi. 10. 2. col. vers. secundo probatur, vol. 1. adde, quòd etiam si res litigiosa confirmaretur à superiore talis confirmatio quantum est ad litem est nulla, in alijs autem præter litem ualebit, nisi expresse sit facta mentio de lite præcedente, ita pulchrè declarat Deci. in cap. 1. col. 1. extra, de confirm. vtili, vel inutili. Ibi, stante priore iuramento, an talis iurans si alienat cum consensu eius cui iurauit valeat alienatio, dic quòd sic, vt pulchrè habetur in 2. par. consiliorum mei Io. Ang. Pis. consi. 13. vbi limitantur hæc dicta. *Io. Ang. Pisan.*

Decisio 331.

QVANDO venditur res litigioso, & venditor promiserat non vendere. *Prosp. Caran.*

Super Decis. 331.

IN nu. 3. quòd precarium appositum super contractu nullo non teneat, vide Deci. in reg. cum plures, ff. de reg. iur. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 331.

NVM. 2. ibi, Fuit ipso iure. Adde tex. not. in cap. quia res, 11. q. 1.

In eod. num. 2. ibi, Et & vbi precarium. Vide supra decis. 139. vers. vtrum.

In ead.

In eadem decis. num. 3. ibi, Vt nihil operetur. Adde Iaf. in d. l. non dubium, pen. col. circa finem, vbi alia multa similia adducit.

In eodem num. 3. ibi, Secundo dicitur. Adde Iaf. l. duobus reis, §. idem Pomponius, col. pen. ff. de iureiur. vbi multis modis limitat glo. c. mulieres. *Mar. Ant. Pulu.*

In Decis. 332.

MATRIMONIO contracto valente patre, qui dotem recepit, licèt se expresſè non obligauit, eius bona, tamen ſunt obligata licèt dos non poſſit peti ſine inſtrumēto dotali, ſi fuit probatū eſſe promiſſam, licèt non ſcriptum peti poteſt. Ibi, ſed dicit quod, vide Hippol. ſingul. 126. vbi dat cautelam vt probetur iuramentum, vide Veron. cautē. 250. cum ſeq. qui ponit cautelam, quod probatio non poſſit fieri niſi per inſtrumentum, vide Hippol. ſingul. 157. vbi ponit, quod poterit fieri probatio per quinque teſtes, & ſi conſuetudo diceret, quod non poſſit probari niſi per inſtrumentum, & per Ioan. Bapt. de Caſtelli. in ſuo conſi. poſito poſt ſingul. Creme. col. antepen. *Ioan. Ang. Piſan.*

Deciſio 332.

ASSECVRATIO dotis & antifati vxoris. *Proſper Carau.*

In Decis. 332.

IN princ. ibi, Et conſuetudo Neapodana. Ad intellectum d. conſuetudines, vide omnino Grammat. in deciſ. 92. In cauſa honeſtæ mulieris.

In eadem deciſ. nume. 2. ibi, Inſolidum ad d. dotem. Vide Rauen. in ſuo alphab. fol. 80. col. 1. *Marc. Ant. Pulver.*

In Decis. 333.

QVANDO dos eſt promiſſa, antifatum lucratur vxor, quamuis dos non ſit ſoluta, quia non venit tēpus, vide Grammar. deciſ. 97. vide ſupra deciſ. 242. vide de Mazeum in conſtitu. mulier quę dotarium, col. 2. in fine, lib. 3. per ea quæ dicit, quod fuit deciſum contra ipſum, & reprobat Neapod. in cap. 1. §. donare, col. 12. in ver. fallit tertio, qualiter olim feudum alien. poter. tamen ſecundum iſtam deciſionē fuit deciſum, vt tenet Guido Papę deciſ. 430. vbi declarat, & vide in deciſ. 274. vbi aliàs notaui. *Ioan. Angel. Piſan.*

Deciſio 333.

SED iuxta iſtam deciſ. quæro, quid ſi fuit conſtitum antifatum, & ſoluto matrimonio vxor reperitur virgo, an lucretur illud? vide eundem Afflict. in conſtitut. mulier, quæ dotarium, in fine, & deciſ. ſupra 142. & deciſ. Delphin. 439. verſ. ſed nunquid, & Neapodan. in conſuetud. quartam, gloſ. 19. ver. ſed quid eſt cōtractum matrimoniū. & Coru. conſ. 248. num. 10. vol. 2. & Guliel. Bened. in repet. cap. Raynutius, nume. 783. fol. 122. de teſtam. & Guid. Pap. conſil. 19. volum. 1. Socin. conſ. 32. circa præſentem, & deciſ. Parlament. 43. 274. et 565. ſed quid ſi maritus mortuus fuerit poſt tempus datum ad ſoluendam dotem, nec dum ſoluta dote, nunquid mulier lucrabitur antifatum? Afflict. in conſtit. mulier quæ dotarium, 2. notab. num. 6. ver. ſecundo fallit. dicit, quod ſi maritus potuit de facili exigere, & non exegit, ſibi eſt imputandum, & hæres tenetur ad antifatum. ſed non loquitur præciſè in hoc caſu, quando fuit datum tempus ad ſoluendum, & poſt tempus non fuit ſoluta dos. Sed Ioan. Criſp. in cap. Regn. mulier dotarium, in opere Bart. de cap. in terminis præſentis quæſt. dicit idem, quia maritus adueniente termino potuit exigere dotem, vnde ſibi imputandum, ſi non exegit, quia habuit actionem ad rem. Ergo à contrario ſi adueniente termino fecit quod potuit, & non voluit exigere, non tenetur hæres ad antifatum. Vide Gram. deciſ. 97. & ſupra dec. 243. *Proſper Carauita.*

Super Deciſ. 333.

VIDE Afflict. in conſtit. mulier quæ dotarium, num. 3. Neapod. in conſuetud. quartam autem. vide ſupra aliam deciſ. Afflic. 242. & vide quæ addidi ad tex. in Auth. dos data, C. de donat. ante nupt. & vide eundem Afflic. in §. donare, qualiter olim pote. feud. alien. In num. 3. adde etiam Aret. conſ. 15. aliam deciſ. 122. *Hier. de Mart.*

In Deciſ. 333.

IN princ. Adde eundem Matth. in conſt. mulier, quæ dotarium, 2. col. verſic. & prima dubitatio eſt. Aretin. in §. fuerat, 16. col. in princ. de actio. vbi videtur tenere contrarium. & adde eundem ſupra in deciſ. 242. & pro iſta deciſ. eſt conſ. D. Barthol. Soc. 32. circa præſentem, & ſequitur D. Ioan. Neuiza. in ſua Sylua nupt. in rubr. non eſt dubii nubendum, in 3. col. *M. Ant. Pulu.*

In Deciſ. 334.

PRINCEPS qui concedit caſtrum nō videtur concedere illud quod eſt alteri conceſſum, ſed illud tantum quòd ipſe habebat, vide lu deciſ. 361. vide Moder. in proœmio conſtit. quæſt. 25. vide Iaſ. conſ. 73. in 2. dub. vol. 1. & conſ. 13. col. 5. vol. 4. Ibi, & ideo ſequitur Iacob. in tracta. feudo. in ver. de caſtro, col. 2. Bald. hic. Ibi, in conceſſionibus, vide Iaſ. in l. fin. col. 3. C. de pact. huius meminit Iacob. in tracta. feudo. in ver. Princeps, ver. ſed an ſpeciali 52. & poſt eum Iaſ. in l. quoties, col. 3. C. de rei vendic. *Ioan. Ang. Piſan.*

Deciſio 334.

ADDE hic Alex. conſ. pen. vol. 5. & in hoc Gloſ. in §. item Seruiana, in ver. de qua. re. Inſtit. de actio. Felin. in cap. dilecti, ver. hominibus, de maio. & obedien. Mart. de Laud. in cap. ſi facta, §. generaliter, ſi de feudo fuerit controuer. Dec. conſi. 468. num. 19. vol. 3. ibi, & Bald. in d. cap. Vide Hippol. ſing. 157. vbi ponit, quòd poteſt fieri probatio per quinque teſtes, etiam ſi ſtatutum diceret, ꝙ non poſſit probari, niſi per inſtrumentum. & ponit etiam Crem. ſing. antepenult.

In Prin-

In Principe semper intelligitur clausula, saluo iure alterius. *Prosper Caravita.*

In Decis. 334.

Num. 1. ibi, Cum introibus, & pertinentijs. Adde quid ueniat in ista uenditione, vide Alexan. ad Bart. l. inter eos, ff. de acquir. rerum dom. Et quid si fuerit dictum in venditione feudi cum iurisdictione, & pertinentijs suis, non tamen dixit cum mero, & mixto imperio, vtrum veniat merum & mixtum imperium, vide supra in decis. 122.

In eodem num. 1. ibi, Alteri concessę. Adde an & quando secunda concessio facta à Principe habeat derogare priori, vide Dec. consil. 191. In causa, quæ agitur, eundem in prælod. constitut. 25. quæst. principali, 2. col. vers. inde dicit Bal.

In eod. num. 1. ibi, Cum non inconuenit. Vide supra in decis. 267. in fi. & 361. 4. colum. vers. in contrarium, Andr. capit. 1. in princ. 2. col. vers. dominus enim habens curiam, de cap. qui cur. vend.

In ead. decis. nu. 5. ibi, Imo. Adde, Dec. consi. 191. in causa quæ agitur, 2. col. in princ. vers. nec obst. qui in casu nostro.

In eodem num. 5. in fi. ibi, Cap. causam quæ, de elect. Dic de rescript. *M. Ant. Pulver.*

In decisio. 335.

Precarium ad bona futura extenditur, & non ad bona quæsita per hæredes in quibus finitur precarium, datio in solutum habet vim emptionis, ideo tollitur obligatio si filius contraxit, vel prælatus non verus, cis potest solui cedens actionem per quecumque generalia verba non prohibetur exigere, nisi interueniat vnus ex tribus iudicibus requisitis in l. 3. ibi, sed dicta sua opinio, vide supra decis. 3. ibi, in præiudicium eius ratificatio in præiudicium eius cui est ius quæsitum nó operatur, vide econtra decis. 286. illud idem consuluit Soc. cons. 49. col. 4. in princ. in nouis, idem consuluit Bolog. consil. 36. col. 2. in fine, sed quid si res non erant in actu in quo erant tempore actus, vel si fieret præiudiciũ tertio, quod non valet ratificatio. In ea. ibi, vt dicebat Bald. in l. fin. C. de contrahen. empt. vide eundem in const. constitutionem, vel l. secundo quæro, & ver. tertio quæro. Ibi, scribi facere in omnium priuilegium debet registrari, vide quæ ponit Curtius iunior cons. 141. col. fin, vide Capic. decis. 86. col. 1. dictis rationibus consideratis nominibus, quod assensus non extenditur ad cessionarium. Ibi, sub appellatione cessionis nominum, multumque cessionarium non venit appellatione successoris. Ibi, habet vim emptionis, vide in dec. 368. qualiter istud procedat, vide omnino Dec. cons. 18. ideo dicendum est firmat hic Maze. ꝙ si fuit reuocatus contractus, & demũ præstitus assensus, ꝙ si pro executione contractus partes aliquid faciũt, si non interuenit nouus assensus, non tenet id quod fit, idem puto si expressè subsequeretur ratificatio, nã super ratificatione requireretur nouus assensus, & rationem assignat, quia quando contractus est nullus si ratificatio, sequitur, eadem solemnitas requiritur in ratificatione quæ in principali requireretur, l. si vt proponis, C. de nuptijs, quam ad hoc allegat Rom. cons. 1 2. col. 2. ver. ad secundum. Ad idem facit, quia quando actus à princ. est nullus, ratificatio habet vim noui pacti, ita Bart. in l. obseruate, in fine, de offi. procon. & leg. sequitur Alexand. cons. 76. col. 1. ver. vel etiam potest, volum. 5. & est de mente Andr. in cap. 1. ver. nec ita, de alien. feudi pater. dum allegat dictam legem obseruate, si igitur est celebratio noui actus, succedit quod ea solemnitas quæ requirebatur in actu, debet in ratificatione interuenire ad hoc vt valeat, Bart. in l. hæredes palam, §. si post, ff. de testamentis. & ita considerat Soc. cons. 92. colum. 6. ver. confirmatio, vol. 3. pro quo adduco, nam contractus à princ. fuit nullus deficiente assensu, ergo confirmatio non trahitur retro, ita Bald. in l. fin. in fine, C. ad Maced. valet tamen in vim noui contractus, vt supra probaui, & tenet Bart. in l. ab emptione, ver. si res non erat, ff. de pact. sequitur Rom. consil. 127. col. 2. ver. ... & in consi. 17. colum. fin. ver. ex nouo etiam. si igitur valet ex tunc, cum non adest assensus, & primus non opinabatur, quia sub conditione facta, & quia stricti iuris, & nec extenditur de contractu ad contractum, vt per Andr. in cap. imperialem, in princ. col. 2. de prohibita feud. alien. per Feder. in capit. 1. col. 4. qui succes. tenentur, & in cap. 1. §. sed nec alia, col. pen. quæ sit prima causa beneficij amit. & in cap. 1. §. donare, 1. colum. qualiter olim feudum poterat alien. et ita bis consului in prima vice per solemnem Doctorem & aduocatum Neapoli fuit iudicatum, cui causa commissa erat de voluntate partium, & fuit in causa Bernardini Carrafæ mei cognati cum Magnifico Vincẽtio de Ebolo secunda vice fuit, & nunc stat in facto quæ causa indecisa est, vt patet in decis. Capicij 100. & pro ista opinione vide decis. quasi particularem Petri de Ancher. de qua meminit Fel. in capit. ex parte, alias decani, de censibus, col. 5. ver. amplia quarto, extra de rescriptis, vide Losste. in sua paraphrasi, col. 3. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 335.

Iat, sed in contrariam partem, vide supra decis. 139. & Coro. cõs. 183. col. 4. in littera G. & idem consil. 280. eo. vol. vbi ponit effectus constitutionis precarij, & Dec. in l. contractus, nume. 14. ff. de reg. iur. ibi, nec quis potest, adde Roma. consil. 189. stante primo quæsito, Ias. in §. item si quis, nume. 77. de action. ibi, & ideo fuit notatum, quod de ista datione assensus præstitus in obligatione feudi trahitur ad executionem, & vide Ange. in l. sicut, §. si debitor, ff. quib. mod. pign. vel. hypoth. vbi dicit, quod assensus præstitus super venditione, facienda pro centum non valet, si fiat pro quinquaginta, & assensus præstitus super venditione non operatur, si donetur, & assensus super donatione non trahitur ad pignus, l. si pupillorum, §. si prætor, ff. de reb. cor. & ibi dicit Bald. quod si permittitur quod est maius, non videtur permitti quod est minus; Sed pulchrum dubium est, quid si Princeps concessit, quod Titius possit vendere cui velit, quod casu poterit vendere cuicumque, dummodo emptor non sit rebellis, sed talis qui possit acquirere, prout scripsi supra decis. 326. In

iste as-

iste assensus extẽdatur ad promissionem de vendendo, adeò quòd si Titius promisit alienare valeat promissio? dic quod non, quia qui promisit vẽdere non vendit, ad quod facit, quod si de qualibet venditione debet solui gabella, nõ debet solui de promissione de vendendo secundum Bald. in l.1. C.de pact. pign.per text.in l.in bonæ fidei,in fi. ff.quod cert.loco. Doctor. in c.cum venissent,de institutor. Afflict. in constit.Constitutionem, 9.nota.& Dec.cons.502. vol.3.& cons.627. num.15.vol.4.& consil.155.eo. volum. Aretin.cons.29. quem vide omnino, & ideo etiã si fieret promissio de feudo vendendo requireretur assensus, quia est antecedens prohibitũ propter illud quod debet sequi.& dicit Bart.in l.cũ lex, ff de fideiussor. quòd cum aliquid prohibetur, est etiam prohibitum omne illud &c. per l.oratio. ff.de sponsal. Bald.in l.1.C.si restit prouin. Cum ergo alienatio sit prohibita, ergo etiam promissio de alienando, & hoc expressè tenuit Paul.de Cast.in l.in bonæ fidei, §.si tamen, ff.quod certo loco.& Dec.cons.502 vol.2. Et si dicatur, Princeps permisit alienationem; ergo & promissionem de alienando. Non obstat, quia assensus est diligenter attendendus, per text.in l.diligenter, ff.manda. quia aliud est in materia permissiua alienare; aliud promittere de alienando; quamuis in materia prohibitiua prohibita alienatione, sit etiam prohibita promissio de alienando, per quam peruenitur ad alienationem. Est tamen verum, quod assensus pręstitus super promissione de vendendo extenditur ad venditiones, quia ipsa venditio est exequutio promissionis. Glos.in l. Lucius Titius, ff. de administr.tutor. quam allegat Bald. in l.fin. §.sin autem,in fine, C.de bon.quæ liber. & vide Andr.Tiraquell. de legib. connubial. fol.205. & Bald.in l.si puellę, ff. de rebus cor. Est tamen verum, quòd assensus præstitus pro obligatione bonorum feudalium pro debito principali non extenditur ad pœnam vel interesse, si nihil de eis est dictum; quia assensus est strictè interpretandus, secundùm And. in c.Imperialem, de prohib.feud.alienat. per Feder. & ita fuit iudicatum in Sacro Consilio, ibi, ad secundam, ver.de quibus in l.3.C.de nouat. Ad materiam d.l.3.C.de nouat. adde, quod cedẽs iura, & actiones non obstante cessione potest transigere & exigere à debitore debitum cessum, et cogitur debitor sibi soluere, & liberatur, nisi vnum de tribus requisitis in d.l.3.interueniat, de quo vide per Iacobin.in l.diuinæ, C.ne liceat poten. num.64. vbi multa in materia cessionis. & ratio est: quia quando cedo actionem tibi contra debitorem meum, inducitur mandatum in personam tuam, quod ad libitum possum reuocare, etiam non subsistente causa. §.rectè, cum simili. Instit.mandati. & istud procedit, etiam si esset iuratum de non reuocando, quia eo non obstante possum hoc facere, & debitorem conuenire, per Glos.in cap.fin.de procurat.lib.6.licèt sim periurus, sed exactum debeo cedere cessionario, l.emptio. ff.de hæredit.vel act.vend.& l.venditor, §.nominis, eo.tit. Verum, vt dixi, in tribus casibus non possum exigere debitorem, & si soluit non liberatur, vt ibi habetur cum Glos. d. l. 3. de cuius materia vide Paul. de Cast.cons.98.In causa appellationis, vol.2.in nouis. & Ias.in l.si sic.§ si pecunia,in princ. ff.de legat.1.& Bertrand.cons.303.num.1.vol.2 vbi multa nota.& cons.291. eod.vol. & Alexand.consi.96. vol.2. vbi singulariter. & Paul.de Cast.cons.98.num.3.vol.2. Alexand.cons.15.vol.3. & Ias.in l.si fundum, §.qui Caium, num.10. ff.de leg.1. & in l.debitorem, in fi. C.de pact. vbi ponit limitationem ad l.3.C.de nouationib. Bald. cons.163. Præmittendum est.vol.3.& debitor an possit soluere cedenti omisso cessionario. Bald.consi.105.num.4.volum.3.Factum tale est.& consi.27.num.2.vol.5. & consil.238. Ad veritatem eundum est. vol.1. Fulgos.cons.54. Domina Stella. Ibi, nec obstat. ver. Transchedus. Hanc caut.sequitur Veron.caut.189. Ange.in l.si cum emptor, ff.de pact.& ibi plenè Iacobin. licèt contrarium tenuerit in l.qui quadringenta, ff.ad Trebell.& vide Lancellot.in l.non amplius, §.cum bonorum, in fi.ff.de legat.1.& Iacobin.in d.l.si cum emptor, qui tenet contra Angel. & allegat Angelum consuluisse contrarium cons.219.& de le.3.vide ibi Iacobi. & solenne consilium Ange.258.

Adde supra decis.37.nu.3.& decis.139.num.6.

Precarium extendit se ad bona futura.

Non potest quis constituere precario possidere post mortem suam.

Post ius quæsitum parti non valet assensus Regis in eius præiudicium.

Ibi, quęsitum an ratificationem. Nota, quòd ratihabitio non trahitur retro in præiudicium iuris alteri quæsiti, puta ex sententia quæ declarauit acta nulla ex defectu personæ non legitimæ. & adde Bal. in terminis, in Auth.ei qui appell.vers.quarto, nu.4. C.de tempor.appell. Adde Ias.in l.licèt, in sexta & decima limitatione, C.de procurat. Dec.in l.semper qui non prohibet, num.15. ver.tertio. ff.de reg.iur.

In alienatione vel donatione, seu cuiuslibet alterius contractus feudalis, debet esse Regius assensus.

Donatio in solutum habet vim emptionis & venditionis.

Nota quæ dici possunt & allegari contra transactionem.

Idem voluit Guid. Pap. decis. 567. vbi allegans Petr.Iacob.in suà Pract. dicit, quòd est necesse certiorare debitorem de cessione, aliàs ipse rectè soluet cedenti, vbi ad longum de materia cessionis. *Prosp. Carauita.*

Super Decis.335.

AN precarium extendatur ad bona futura, per Tiraquel.de constitu.in secunda par.in 30.ampliat. *Hieron.de Mart.*

In Decis. 335.

IN princ.ibi, Et primo verum. Vide eundem supra in decis.37. secundo dub. vbi latè prosequitur.

In eadem decis. num.11. ibi, Quòd vbi Rex renuit consentire. Adde eundem supra in decisio.111. vers.intelligitur ergo constitutio, & in constit. Constitutionem diuæ memoriæ, 14. col. versic. item est sciendum.

In eodem

In eodem num. 11. ibi, Quod tacitam conditionem habere videtur. Vide Dec. col. 350. col. penul. versic. vltimo. & supra in decisio. 265. versic. octauo tenetur.

In eadem decis. num. 18. ibi, Habet vim emptionis & venditionis. Adde eundem in decis. 369. vers. ad primum dubium.

In eadem decis. num. 19. ibi, Qui assensus extenditur. Vide per hoc quod dicit idem auctor in constit. Constitutionem diuæ memoriæ, 10. col. versic. decimo quæro, & in constit. si quis post litem, 3. col. vers. sed pone. *Mar. Ant. Puluer.*

In Decisione 336.

MVLIER consentiens venditioni rei dotalis non potest reuocare venditionem si habuit excambium, si præcessit metus, postea eo cessante est facta solutio dicitur purgari. Adde, quod si filius consensit venditioni rerum factæ per patrem non excluditur agens hypothecaria actione dotium maternorum quo ad alia bona, ita consuluit Pau. de Cast. consil. relato per Girar. singul. 35. & eum commendat Ias. in l. si vnus, §. ante omnia, ff. de pactis. Ibi, & dedit in excambium, vide quando vacat permutatio inter virum & vxorem de fundo dotali, per Lucam in l. fina. colum. 2. C. de prędijs curi. lib. 10. vbi hæc dicta ponit, quod hæc mulier vendit rem vt alia res sit sibi salua quam contentatur eligere in excambium rei venditæ, quæ res reseruata fuit euicta ab anteriore creditore, numquid ista mulier possit agere contra emptorem pro recuperatione suæ rei? Dominus Ioannes Maria Riminaldus consuluit, quod non potest agere contra emptorem, & eum sequitur Soc. cons. 183. alias 383. et cons. 83. in nouis. Ibi, subsistere metu, limita hoc non habere locum in contractu iurato, quia licèt solutus tem, dicitur durare metu ratione iuramenti, ita singul. voluit Ang. in l. 2. in fine, C. quod metus causa, quod dictum pro sing. citat Hippol. singul. 89. tenet Socin. consil. 38. col. 2. in nouis. quid autem si vxor consensit alienationi rei dotalis sine obligare recipiendo cambium pro dote in pecunia quæ deberet depositari pro emptione prædiorum, nunquid possit agere ad petitionem rei venditæ, quasi quod illud cambium non erat ita vtile mulieri, quia erat in pecunia, Bolog. cons. 39. col. 3. in fine, amplians doctrinam Bald. in Auth. si qua mulier, tenet quod non, eo quia illa pecunia erat subrogata in locum rei stabilis, & destinata ad emptionem prediorum, ergo dicitur stabilis. *Io. Ang. Pis.*

Decisio 336.

ADDE hic Bald. Nouell. in tract. de dotib. septima parte, in primo speciali, ver. tertio limita. & Nea podã. in consuetu. bona stabilia, in 1. glo. vers. vel est inducta. & Pau. de Cast. cons. 269. volum. 1. & adde quod dolus debet esse talis quod cadat in prudérem virum, Bald. in sua Margar. ver. metus. & quomodo probetur metus, Bald. consil. 364. vol. 3. Lucas de Pen. in l. curiales, colum. 2. in parua impress. de præd. curial. lib. 10. Bald. consil. 40. Maritus ea dedicto, col. 2. vol. 3. in antiquis, Paul. in cons. 41. vol. 1. Ponit vnum verbum, nu. 4. ad hoc accommodatum Cępoll. in cons. 14. in ciuili. consilijs, & Paul. in Anthent. sed si permutatur, in fine, C. de sacrosanct. eccles. & consil. 262. nume. 7. volum. 2. & vide vnam limitat. quam ponit Hippol. singul. 89. Ibi, ad tertiam exceptionem, vide Alex. cons. 99. vol. 3. nu. 6. & Roman. singul. 226. & Abb. cons. 4. nu. 4. vol. 1. & Hippol. in sua pract. crim. in ver. expedita, nu. 52. & Aretin. consi. 54. col. pen. Et quis dicatur metus iustus, Barbat. cons. 6. vol. 1. Et quando metus dicatur purgatus, idem Barbat. cons. 54. nom. 21. eo. vol. & Cępol. in cons. ciuil. cons. 2. & metus dicitur, qui cadit in constantem virum. Glo. in cap. com locum, extra, de sponsal. & eam dicit singularem Anton. de Butr. in cap. consolrationes, eod. tit. & Roman. singul. 226. ibi, ad tertiam, vet. cœpit possessionem. Adde, quod per hanc possessionis capturam, quam fecit mulier, non videtur contractum ratificasse, sed potius ad cautelam fecisse, per ea, quæ dicit Paul. de Cast. in l. 4. ff. quod metus causa. & Ias. in l. si ex toto, §. si ita scriptum est, de legat. 1. & Ias. in l. si ob turpem, num. 3. ibi, secundo limita, ff. de condic. ob turpem caus. & Bertran. cons. 4. num. 35. vol. 3. & consil. 50. num. 114. vol. 1. & cons. 64. num. 10. eod. vol. vbi dicit, an sufficiat, si postea tacuit, & dicit, quòd per hoc non dicitur ratificare, allegat Bald. in cap. 1. extra, quod metus causa. & Ange. in l. metum, in 2. ff. quod met. causa, qui videtur obstare. sed non obstat si bene ponderetur. & Ange. cons. 50. num. 121. vol. 1. *Prosp. Carau.*

In Decis. 336.

NVM. 1. ibi, Permutauit cum vxore. Adde, quę permutatio de iure fieri potest, quando est vtile mulieri, vt est tex. in l. ita constante, ff. de iure dot. & mirot, quòd Matth. hic non allegat. Intellige tamen d. l. secundam. Rom. cons. 190. versic. nec ad hoc refragatur.

In eadem decis. num. 3. ibi, Et ideo cum ipsa vxor vendidit. Adde supra in decis. 311. cum duab. seq.

In ead. decis. num. 5. in fi. ibi, Quia purgatus est metus præcedens. Adde Dec. cons. 219. 3. col. versic. venio ad secundum dubium, vbi notabiliter declarat, an & quando dicatur metus purgatus ex interuallo, & eadem causa metus durante. *Marc. Anton. Puluerinus.*

In Decisio. 337.

VNVS testis de veritate, & alius de fama plenè probant legatum incertũ pro anima valet, vide supra decis. 83. Ibi, vno teste, vide Alexan. cons. 19. 1. col. vol. 1. Ibi, ego enim, vide supra decis. 164. Ibi, debet declarari arbitrio, infra decis. 371. Ibi, sunt nonnulli, vide illud dictum relatum per Iason. in l. triticum, 2. not. de verb. oblig. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 337.

IBI, Item secundo respondebatur. vide Alex. cons. 180. nu. 9. vol. 6. qué vide, quia pulchrè loquitur.

Vnus testis de fama, & deponens de veritate, & alter de fama faciunt plenam probationem. *Prosp. Carauita.*

In Decis. 337.

NVM. 3. ibi, Et ideo dicebat Bald. Adde, de veritate huius dicti Bal. vide omnino Ias. in l. Gallus, §. ille casus, 2. col. in fine, ff. de lib. & posthum. Petr. de Rauenna in suo Alphabeto, fol. 145. colum. vltima, §. testis.

In eadem decis. num. 6. ibi, Communis conclusio est. Adde, intellige vt infra 364.

In eadem decis. num. 9. ibi, Facit mentionem Alexand. Adde eundem Alex. l. 1. col. 7. circa medium, ff. sol. matrim. *M. Ant. Pulucrinus.*

In Decis. 338.

ENDITIO cum pacto, quod non transferatur dominiũ, nisi sit numeratum, vel pactum de reuendendo, non impedit ius congrui, & sic in præiudicium tertij, Bald. in cap. 1. de prohi. alien. feudi per Fede. vide de veritate huius decis. per Boer. decis. 112. sed an istud ius congrui competens vicino pauperi possit vendi vel cedi alij, vide Luc. de Penna in l. fin. 2. C. de præd. curi. lib. decimo. & ibi etiam quærit an possit dari in solutum, & omnino Pau. de Cast. consil. 45. videtur dicendum, de quo meminit Bologn. cons. 25. col. 4. vide Tiraquel. in tract. de retract. char. 20. num. 39. & quando incipiat currere tempus anni, & in quo casu, vide eundem char. 365. num. 5. ver. sed dubium est. Ibi, dominium, & possessio esset optima cautela, quod posset vendens dicere, quod vult præferri in redimendo, vt per Ripam in l. 1. nume. 20. de priuil. credi. quod est remedium notorium ad tollendum ius congrui. Ibi, vendicationis, quod & hoc dico, quod si fit vẽditio cum pacto, quod non transferatur dominium nisi soluto pretio, & quod res sit loco pignoris, nam per retentionem pignoris dicitur trãslatum dominium in emptorem, vt est glos. not. in l. 1. in fine, ff. de rebus eorum, per quam ita consuluit Soc. cons. 20. col. 3. in fine, In contis, sic transit dominium in emptorem ratione pacti pignoris, quod non potest dici quod pactum; quod dominium non transferatur, quod non sit translatum, nam non venditionis quod transferatur dominium de iure apponendo contractum pignoris ostenditur dominium translatum, & licèt sit prius pactum appositum contra naturam ponendo ad aliud secundum suam naturam, l. si vnus, §. quid in specie, ff. de pactis. In ea. ibi, incipiente nominandum, quod præfatum non multum hæc supradicta idem translatum dominium, idem tenet Iacobin. in tract. de feudis, col. 11. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 338.

IBI, ita egregiè. Adde quod hoc dictũ Pauli de Cast. reprehendit Alex. in l. quæ dotis, nu. 11. in sexta limitat. ff. solu. matri. & dicit, quod fuit nimis promptus in concludendo.

Ibi, alij domini, illud pactum limita, nisi istud pactum esset in clausula executiua, vt per Ias. in l. ius autem ciuile, ff. de iust. & iure. & Dec. cons. 305. ibi, fuit tantum conclusum & notatum, adde in isto casu an pactum de retrouendendo operetur in vicino auocante sine ratione iuris contrarij, Benedict. de Plumb. in l. Caius, & ibi additio. ff. de manumiss.

Ius congrui competit collaterali non obstante pacto de reuendendo, nec pacto quod non sit translatum dominium, nisi integro pretio soluto, vide conclusionem. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 338.

DE materia huius decis. vide Tiraq. de vtroque retractu fol. 48. vbi omnino. *Hier. de Mart.*

In decisio. 338.

NVM. 1. ibi, An medio tempore cõpetat ius congrui. Adde Afflict. de iure protomis. §. licet enim supra diximus, col. 15. vers. sed quæro de quadã vtili q.

In eadem decis. nu. 9. ibi, Sicut pactum de reuendendo. Adde eundem infra in proxima decis. 339. vbi videtur tenere contrarium, cogita pro cõcordiã. *Marc. Ant. Pulucrinus.*

In Decis. 339.

DECEPTIO vltima dimidiam et pactum de retrouendendo excludit ius congrui, contra hoc facit regula neminem audiri allegans suam turpitudinem, l. cum confitearis, C. de rescin. vendi. ergo iste allegando simulationem, & sic fraudem non debet audiri, cum censeatur facta simulatio ad fraudandum ius congrui, sed dic quod agendo non licet bene tamen excipiendo, ita Bal. in l. post mortem, C. de adoptio. Dec. consil. 14. in fine. vide, alio modo limitauit Bald. in l. iusiurandum, §. si procurator, col. 3. ff. de iureiuran. ad coadiuuandam intentionem, *Ioan. Angel. Pisan.*

Decisio 339.

IN re pignoratica cessat ius congrui.

Pactum de reuendendo, et pretium modicum reddens contractum simulatum, si est simulatus, est pignoratitius, & dictum ius cessat. *Prosper Carauita.*

In Decis. 339.

IN princ. Adde an in contractu emptionis & venditionis in quo est appositum pactum de reuendendo, habeat locum ius congrui, vide eundem supra in proxima decis. 338. in fine, vbi tenet contrarium, cogita tu curiosus lector pro concordia.

In eadem decis. num. 2. ibi, Et sic ista duo. Vide supra in decis. 65. *M. Ant. Puluer.*

In Decis. 340.

FISCO vendente cum debitis solennitatib. non datur restitutio si alius attulerit meliorem conditionem, nisi ex causa noua acciderit læsio, qui melius rem peragit non dicitur excedere fines mandati, meminit Aymo. consil. 11. circa finem. Ibi, & non licet. Adde, quod officialis vendẽs gabellas vltima pacta solita nihil agit quo ad illa pacta, Bar. in l. 1. de pas. publi. lib. 10. quod nota contra arrendetios plurimum gratificantes publicania in subhastatione datiorum, Lande. in tract. de fisco, in quarta conclusione, l. 7. vide consiliũ Ias. 229. vol. 2. sed an detur remedium, l. 2. C. de rescin. vendi. per subhastationem, vide Coro. cons. .. vol. 3. Ibi, eo ver. & ibi, vt in l. 1. C. de pas. publi. aliàs pactis publi. lib. 11.

lib. 1 1. hanc legem ad hoc allegat Corset. sing. in ver bo, consuetudo, col. 1 5. & ibi multa posui de clausulis insolitis, vide ibi, concludit fuisse, vide quæ ad prædictum casum consuluit Curtius iunior cons. 19. post tract. feudo. Ibi, quod hoc mandasset, vide de mandato seruando quæ dicit Ias. cons. 1 12. col. pen. vol. 2. vide de forma mandan, Bologn. cons. 6. col. 6. in fine. vide Pan. de Cast. cons. 159. super doctrina. Adde, quod si excederetur forma mandati actus est nullus, ita Alexan. cons. 4. col. 2. vol. 3. vide Ias. in l. si procurator, primo nor. C. de procur. vbi dat 11. limitationes, & vide omnino Felin. in cap. cum dilecta, col. 2. de rescriptis, & Luca in l. per hanc, col. 5. in fine, de eroga. milit. annonæ, lib. 12. In eadem ibi, vide Alexand. cons. 106. col. 4. ver. quinto probatur, vol. 2. *Ioan. Ang. Pisan.*

Decisio 340.

Adde hic Roman. sing. 79. vbi pulchrum text. de quo per Anton. de Burgo. in c. cum causa, col. 2. de empt. & vend. & aliquid per Guid. singul. 352. ibi, præterea. vide Ias. consi. 229. vol. 2. in princ. ibi, præcedentibus pluribus substantialibus. Ias. consi. 229. col. 2. vol. 1. & Decis. Parlament. 536. quæ dicit contra.

Contractus arrendamenti solenniter & legitimè stipulatus & celebratus cum pluribus substantialibus, & iusto pretio non succurritur beneficio restitutionis in integrum, nisi ecclesia, cui competit dictum beneficium, fuissent læsi maxima quantitate ex noua causa superueniente. *Prosper Carauita.*

In Decis. 340.

Num. 2. ibi, Et non licet in arrendamentis. Adde, quæ pulchrè in simili dicit Ias. l. 1. §. si procurator, col. penult. vers. iuxta hanc materiam, ff. si quis ius dicen. non obtemper. & contra hanc decisionem videtur tex. l. Lucius, ff. ad municip. *M. Ant. Pulu.*

Decisio 341.

Sententia Sacri Consilij habet exequutionem paratam.

Pendente causa reuisionis nihil est innouandum.

Ibi, & ratio differentiæ. est de differentia inter supplicantem & appellantem: & an sit necesse supplicare infra decem dies sicut appellare? vide Glos. & Doctor. in cap. ex litteris, de restitut. in integrum. & restitutio semel concessa, an sit iterum concedenda super eo, super quo fuit data. vide Signor. de Homod. cons. 72.

Ibi, exequutionem paratam. Adde Grammat. decis. 9. num. 2. vbi idem dicit. & plus subdit, quod sententia vnus Consiliarij lata per ipsum tanquam arbitrum, non tanquam consiliarium, similiter habet exequutionem paratam, vt dicit numero prædicto post Barto. in terminis in l. episcopalem, C. de episcop. audient.

Ibi, sed appello. vide Maranr. in pract. parte 6. in ver. appello. num. 15. ver. differt. vbi ponit septem alias differentias inter appellationem, & supplicationem. *Prosper Carauita.*

Decisio 342.

Ad istam decis. vide Decis. Parlam. num. 355. & ibi, cuius expensis debet fieri descriptio, de qua hic. & videomninu Iacob. in l. fin. §. si prælata, nu. 13. C. de lib. decur. & Ias. cons. 40. num. 2. vol. 1. vbi notabiliter. *Prosp. Carau.*

Decisio 343.

Ad istam decis. vide supra decis. 182. vers. sed quia allegatur. & Iacob. Rebuff. in l. 1. C. de debit. ciuil. num. 8. lib. 11. Roma. cons. 472. in eo. in eo quod quæritur. Dec. cons. 27. ibi, quare fuit notatum. vide Bal. consi. 109. vol. 3. & consi.... num. 4. volu...

Donec non est lis contestata super exequutione petita ex officio iudicis, nec est factum appretium, competit ius offerendi possessori. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 345. num. 3. vers. in contrarium.

Vide in tracta. de pignor. vol. 5. in 5. par. in 3. memb. nu. 30. & 31. *Hier. de Mart.*

In Decis. 343.

In princ. ibi, Et ille possessor. Adde eundem ī. in decis. 187. facta relatione. *M. Ant. Puluer.*

Decisio 344.

Ad istam decis. adde Guido. Papæ singul. 32. ibi, nisi procurator. vide Niconirium in repetit. cap. quoniam contra falsam, num. 6. fol. 140. de probation. *Prosper Carauita.*

In Decis. 344.

In decis. 344. num. 1. ibi, Quidam ex dominis. Vide Iason. in l. 1. §. si procurator, col. 5. vers. quinta conclusio, ff. si quis ius dic. non obtemp. vbi ampliat tex. in d. §. si aduersus, vt habeat locum etiam quando procurator non petijt apostolos in terminum iuris, adhuc præiudicat domino. limita pluribus modis, vt ibi per eum. *M. Ant. Pulu.*

In Decis. 345.

Ibi, item non continet. ver. nisi interueniat. vide Dec. consi. 481. nu. 10. vol. 3. & Socin. cons. 46. num. 36. volum. 4. & Ias. cons. 176. num. 2. vol. 2. Ibi, ad hoc fuit responsum. vide Aret. cons. 36. & Claud. de Seisel. in l. sciendum, col. 6. ff. de verb. oblig. & an in antiquis præsumatur solennitas. vide scripta ī. decis. 368. & decis. 107. Ibi, item dicit notarius, mādatum non præsumitur ex diuturnitate temporis. vide ī. decis. 368. in fi. & Bertr. cons. 3. nu. 41. vol. 3. Sed Dec. cons. 486. nu. 11. vol. 3. dicit contrarium, & sequitur Curt. cons. 77. nu. 1. & 2. & Deci. cons. 638. nume. 5. volum. 4. Brunus cons. 95. in fine, vbi limitat.

Nullus homo memoratissimus posset conficere instrumentum recordando se de omnib. verbis narratis in sententia.

Ibi, ad hoc fuit responsum, vide Aymon. in tract. de antiquitat. temp. par. 3. num. 26. fol. 94. vbi hoc dictum reprehendit, & profecto meretur reprehensionem, quoniam quod hic dicit Afflict. præcedit, quando tractatur de præsumēda solennitate extrinseca absq; diuturnitate temporis, & quid sit verum, vide Fel. in capit. sicut, num. 28. & 29. de re iudic. vbi ponit pro differēti secundam fallentiam à tertia fallentia, Afflict. hic tractabat in solennitate extrinseca præsumenda ob antiquitatē temporis. Adeoque oppositio ista, quam facit, non est propositum: ibi, præterea qualiter hoc procedat, vide Aymon. ibidem, num. 9. ver. secundo quæro. ibi, & tanto magis, vide ad idem Bar. in l. qui in aliena, in princ. num. 2. in fine, & Alex. ibidem num. 16. ver. extra glos. ff. de acquiren. hæred. Gabriel. Saray. ad Matth. Sila. nota. 12. vol. 5. vers. & in quantum. *Prosper Carau.*

Super Decis. 345. num. 4.

Vide Guid. Pap. quæst. 436. & Alex. consi. 95. 7. vol. vbi latè. *Hier. de Mart.*

In Decis. 345.

In decis. 345. num. 1. ibi, Non facit fidem. Adde eundem Matth. infra in proxi. seq. decis. in 2. dub.

In eadem decis. num. 4. ibi, Et tanto magis. Adde eundem supra in decis. 273. circa fin.

In eadem decis. num. 5. ibi, Quia illa facit præsumere. Adde quid si sententia est antiqua vtrum præsumatur acta interuenisse, vide Dec. cons. 375. Iuridicam esse arbitror, col. 1. vers. & ista conclusio. adde Ioan. Pet. in sua practi. in forma sententiæ diffinitiuæ super glos. Visaque litis contestatione, 2. col. in fine, vers. & quæ superius dicta sunt. & Bald. in cap. cum in iure peritus, de officio deleg. & Felin. capit. sicut, col. 17. vers. si autem quæritur, extra de sent. & re iud. vbi etiam dicit de sententia arbitri antiqua vtrum præsumatur, quò ad ipsam præcessisse compromissum, & adde eundem Ioan. Pet. in for. libel. causa venditionis, in glos. in ver. promittens de euictione, col. 3. vers. quæritur, an hoc sufficiat.

In eadem decis. nume. 7. in fi. ibi, Nec potest ex tempore. Adde eundem infra in decis. 368. vlt. colum. Dec. consil. 36. & consil. 42. colum. 8. circa fin. Ias. in l. 1. 6. colum. C. qui admit. Dec. consi. 297. colum. 1. in fine, vers. non ob. vbi not. limitat. *Mar. Anton. Pulu.*

Decis. 346.

Adde hic Iacobin. in l. 1. §. is videtur, nume. 16. ff. si quis ius dic. non obtemp. & Roman. cons. 174 Spectabilis.

Instātia incipit currere à die litis contestatæ, & sic tempus trium annorum.

Quilibet actus iudicij intelligitur habere suam instantiam.

In causa exequutionis non est instantia litis.

An instrumentum sententię probet ipsam sententiam. *Prosper Carauita.*

In Decis. 346.

In decis. 346. nume. 2. ibi, Non est dare instantiam iudicij. Adde Lanfranc. in repet. Clem. sępe, in ver. simpliciter, colum. vlt. versic. decimatertia conclusio.

In eadem decis. num. 9. ibi, Si autem agatur actione in factum. Adde eundem in constit. dilationes, col. 6. in princ. vers. rursus, glos. vbi magis latè examinat hunc articulum.

In eadem decis. num. 13. ibi, An istud instrumentum probet sententiam. Adde eundem supra in dec. proxi. vbi latius examinat hunc articulum.

In eadem decis. num. 16. ibi, Item lata fuit. Adde, item adde quod ad validitatem sententiæ requiritur, quod in citatione ad sententiam exprimatur nomen iudicis, aliàs sententia est nulla, vide Hippol. in singul. 235. procurator. Roman. consil. 248. hæc sententia, & vide eundem supra decis. 283. vers. quarta nullitas.

In eadem decis. nu. 17. ibi, Immo si esset citatio. Vide omnino Lanfranc. in capit. quoniam contra, §. citationes, 3. colum. versic. vlterius quæro, & melius colum. penult. in princip. ver. vnum est singulariter, omnino decisionem Rotæ 245. sub Rubr. de citatione & sententia, & re iud. fol. 49. in primis decisionibus. & adde an in sententijs interlocutorijs in quibus requiritur citatio sic etiam necesse quod interueniat peremptorium, sicut in sententia diffinitiua, & an in dubio præsumatur sententia lata præcedente peremptorio, vide Iason. in l. nec quicquam, §. vbi directum, 12. colum. versic. an autem, & ver. vltimo esset, ff. de offic. procons. *Marc. Ant. Puluerinus.*

Decisio 347.

De bonis obuenientibus ex successione, de potest. de illis bonis, quæ possidet tempore mortis disponere. *Prosper Carauita.*

In Decisione 347.

In princip. ibi, Consuetudo Neapolitana. Adde, vide supra in decis. 310.

In ead. decis. num. 3. ibi, Re perempta adhuc &c. vide infra in decisio. 369. versic. vtrum possit agi, & supra in decis. 23. circa finem. *Marcus Anton. Pulucrinus.*

Decisio 348.

Ibi, & ideo Bald. Adde Ferratium caut. 9. vbi allegat istud consiliū Baldi & Crot. in repetit. l. filiusfam. §. diui, char. 5. col. 4. ff. de leg. 1.

Quæ portio moniali ingressę monasterium, & concluditur esse paragium. *Prosper Carauita.*

In Decis. 348.

In decis. 348. num. 4. ibi, Et de isto articulo. Adde Ias. in l. seruo legato, §. si testator, ff. de leg. 1. eundem in constit. in aliquibus, 6. col. vers. sexto quæro vtrum. *M. Ant. Puluer.*

Decis.

Decisio 349.

D istam decis. adde Crotum in repet. l. frater à fratre, quæst. 109. vbi plenè, ff. de condic. indeb. & ibi Ioan. Baptista de Sancto Seuerino, quæst. 32. & Cepol. caut. 115. vbi plenè loquitur, & dat tres cautelas, quibus potest pater restituere do tem filiæ secutæ. & vide aliam cautelam, quam ponit Iacobi. in l. murus, §. manente, ff. de iure dot. Bal. consi. 194. sing. consi. 135. vbi singul. & Bertrand. consi. 45. vol. 2. & ibi ponit cautelam quomodo debeat fieri si soluitur dos creditori mulieris. & Bald. consi. 40. Natus ex delicto, col. 2. vol. 3. in antiquis. vbi ius potest mutare dotem cum vxore de pecunia ad præ dita. & ui de omnino Luc. de Pen. in l. 3. C. de præd. cur. lib. 10. ibi, quæritur quid iuris. versic. per id quod dicit. Bart. in l. sanè. ad d. l. sanè, vide ibi Iacobin. quam legit cum l. debitor mulieris, eo. tit. vbi limitat nisi maritus non esset soluendo. & eundem in l. murus, §. manente, in fine, ff. de iure dot. & Iacobi. in l. si is qui. §. ubi dos, ff. de iure dot. vbi tangit quæst. an filius recedens à patre, & seorsum habitans possit dicere, quod sibi restituat dotem. vbi vide, quia pulchrè loquitur. Cuman. cons. 82. Casus talis est. Paul. de Cast. in l. 2. in fine, & ibi addit. C. familiæ ercisc. & Bald. consi. 131. Veritas est, vol. 4. vbi qualiter conseruandus sit indemnis, qui do vir assignat dotem. & Parpal. in l. 2. num. 56. ff. soluto matrim. Bald. Nouell. in tract. de dot. 7. parte, 34. priuilegio. vbi plenè. & in 8. parte, 21. priuilegio. & Bald. in dicto cons. 131. vol 4. aliàs 129. Neapoda. in consuet. vbi dos est. in Glo. in ver. restitutionis faciẽdæ, in fi. Anchar. consi. 238. incip. Regulariter. Bald. & Paul. de Cast. in l. si cum dotem, §. transgrediamur, & ibi Roman. num. 18. ff. soluto matrim. Bald in l. si prædium, quæst. 3. C. de iure dot. Dyn. cons. 12. ibi, item pro ista parte. ver.... Imol. in l. qui superstitis. vide Franc. in c. quamuis, de pact. in 6. *Prosp. Carau.*

In Decisione 349.

IN decis. 349. nume. 1. ibi, Quæritur quid iuris. Vide Iason. in l. 2. colum. 4. vers. vnum non omitto. ff. sol. matr. notabiliter ampliantem dictam decisionem Bartoli. *M. Ant. Pulner.*

Decisio 350. & 351.

ACTA ... petitur repulsa an debeat concedi? vide per totum, quia aliquando conceditur, aliquando verò propter notorietatẽ calumniæ admitti non debet. Repulsatio testium est defensio, & si negatur repulsa, negatur defensio.

Testium reprobatio est permissa. fallit in iudicijs summarijs.

Licèt iudex non debeat deuiare à iuris tramite, tamen quando malitia est clara, quod tunc potest excludi ab illa exceptione. *Prosp. Carau.*

In Decis. 350.

IN decis. 350. num. 8. ibi, Intelligitur ab intestato tantum. Vide omnino Ias. latè examinantem hunc articulum in dicta l. stipulatio hoc modo concepta, in 8. col. ff. de verb. oblig. Matth. in constit. In aliquibus, col. 5. vers. quinto quæro. *M. Ant. Pulu.*

In Decis. 351.

IN decis. 351. num. 2. ibi, Non admittitur reprobatio. Adde, quòd quando testes admittuntur ad impediendam executionem, quò casu requiritur summaria cognitio, vt in d. l. à diuo Pio, § si super rebus, ff. de re iud. quòd in ista summaria cognitione non admittitur reprobatio testium, Felin. cap. veniens, 5. col. vers. quinta conclusio, de testib. Et an & quando in iudicio summario admittatur reprobatio testium, vide Hippol. in rubr. C. de probat. col. penult. vers. fateor tamen, num. 445. Capic. decis. 55.

In ead. decis. num. 6 ibi, Roman. in singul. suis. Adde, quòd est sing. 383.

In eadem decis. num. 7. in fi. ibi, Quia ante publicationem. Vide Lanfranc. in c. quoniam contra, in verbo testium depositio. 15. col. ver. quæro nunquid post publicatas. *M. Ant. Pulu.*

Decisio 352. & 353.

VBIA suspendere virtus est prudẽtię. Si debitor dederit suo creditori tertium promissorem ... & sic propter dictam donationem fuit debitor ipse quietatus & absolutus, an si tertius promissor efficitur nõ soluendo, possit cogi primus debitor? varię sunt opiniones: tamen concluditur primus debitor non tenetur. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 352.

DE attentatis, vide infra decis. 335. & 566. *Hier. de Martino.* *In Decis. 352.*

IN princ. Vide supra in decis. 98.

In ead. decis. num. 2 ibi, Quòd si exceptio dilatoria. Vide Rauen. in Alphab. suo in verbo, exceptio, col. pen. fol. 36.

In eod. num. 2. ibi, Item allegabatur. Adde eundem supra in decis. 98. in fine. Lanfranc. in rubr. de causa possess. & propriet. col. 8. vers. vndecima limitatio. *Marc. Anton. Pulu.*

In Decis. 353.

IN princ. Vide Alex. in apostill. ad Bart. in l. cum tabernam, §. idem quæsiuit, in fi. ff. de pignor. & Ange. Aretin. in §. pretia, col. vlt. versic. & prædicta inducuntur, Institut. quib. modis sol. oblig. Dec. consi. 107. col. 2. vers. secundo principaliter.

In eadem decis. num. 2. ibi, Vtrum fiat delegatio. Adde, sed an per prorogationem termini, quam facit creditor debitori ad soluendum inducatur nouatio, ita quod fideiussores liberentur, vide Dec. consi. 400. 1. col. *M. Ant. Pulu.*

In Decis. 354.

LITE pendente coram me, id est ordinario, de eadem re non potest esse lis coram æquali iudice.

Vbi cœptum est iudicium, ibi finem reddere debet, fallit.

Quando agitur de iurisdictione, an habeat locum præuentio.

Exceptio,

Exceptio, quod causæ continentia non potest diuidi.
Si agitur possessorio coram uno iudice de petitorio possit coram aliu agi.
Quando opponitur exceptio non formiter, sufficit simpliciter narrare factum ex quo resultet exceptio, et idem est ac si opposuisset, quia postquam factum proponitur, notum est iudici, & iudex ex suo officio possit absoluere.
ibi, ne continentia causæ. Adde Capicium decis. 122. num. 4.
Sufficit narrare factum, ex quo apparet exceptionem competere.
An verba generalia possint referri, an ad specificata? Non.
Vbi negatur audientia.
Sententia lata à iudice incompetente, qui pronunciauit se competentem.
Sententia quæ continet manifestam iniquitatem.
Lite pendente non potest alteri fieri cessio ad effectum vt iudicium transferatur. *Prosper Carauita.*

In Decis. 354.

IN decis. 354. num. 1. ibi, Et primo præmitto. Adde Felin. in cap. cum M. Ferrariens. col. 13. versic. extra glo. de constit. & in cap. ex tenore, col. 7. in fine, vers. lex vbi ceptum, de rescript.
In eadem decis. num. 5. ibi, Dicitur trib. mod. Adde eundem infra in 4. col. ver. multis autem mod.
In eadem decis. num. 13. ibi, Multis autem mod. Vide quæ dixi supra col. 2. in fi. vers. maximè, quia Bald. & adde Fel. in cap. vlt. col. 4. ver. in glo. 2. de iudic. latè declarantem, quæ dicantur causæ continentes. *Mar. Ant. Pulu.*

Decisio 355.

AD istã decis. adde Curt. iun. consil. 105. num. 3. vol. 2. vbi de materia assensus strictè interpretandi, & Dec. consil. 555. nume. 10. et adde quod dicit, Andr. de isern. & Aluarot. in capit. mortibus, col. fina. vers. quæro, quid sit dominus, si de feud. fuet. controuers. vbi concludit, quòd si dominus de feudo Titij inuestiuit Sempronium putans Titium mortuum, qui verè viuebat, talis inuestitura nõ valet, licèt postea dictus Titius fuerit mortuus, quia inuestitura debet restringi ad casum suũ, & similiter si inuestiuisset aliquem de feodo vacaturo post mortẽ, & vacauit alio modo, inuestitura non valet, quia cum facta sit ex vna causa, quæ non reperitur vera, viciatur, vide Socin. cons. 144. col. 2. & Lancellot. Galea. in l. 1. col. 18. in fine, ff. de verbor. obligat. Hippo. in l. quæstionis habendæ, col. 8. ff. de quæst. vbi ponit multa contra authorem, et in repet. Rubricę de fideiussor. char. 6. col. 4. ver. quod tamen ego limito, & Ioan. Lup. in repetit. cap. per vestras, de donat. inter virum & vxorem, §. 10. & ibi additio. & vide etiam Hippo. in sua practica crim. in nu. 51. fol. 41. & Nicoõit. in repetit. cap. quoniam contra, fol. 136. num. 63. de probat. ibi, & licèt Alexan. istud consilium Alex. omnino vide, quia pulchrum est, & plenè per Ias. in repetit. l. quo minus, quæst. 21. nume. 128. ff. de flum. & Nicoõit. in d. capit. quoniam contra, num. 63. de probat. Afflict. in constitut. com hæreditarium, in fine, lib. 3. & Crot. in repetit. l. frater a fratre, col. 11. ff. de cond. indeb. vbi ponit aliqua iura, quę videntur obstare huic decisioni. & aduerte, quia contrarium tenet Pau. de Cast. in l. si qui in bona, §. sed si. ff. de acquir. hęred.
Quando aliquid fit illegitimè, licèt postea requiratur quod deest, vt conualidetur, non valet, nec tenet. *Prosper Carau.*

In Decis. 355.

IN princip. Adde eundem supra in decis. 286. & in constit. Constitutionem diuę memorię, col. 10. ver sic. sexto quæro. Paol. de Cast. in l. si quis, §. irritum, ff. de iniust. testa. in l. hæc conditio, si iam facta, de condit. & demonstrat. Hippol. in l. quæstionis habendæ, col. 6. cum sequent. de quæstio. & quæ cumulauit Feli. in c. postulasti, col. 17. ver. circa quartum, de rescript. sed aduerte, quia contra hanc decisionem videtur decisio Andr. in capit. 1. in princip. 14. colum. ver. item quæritur, an assensus, de prohib. feud. alien. per Fede.
In eadem decis. num. 1. in fi. ibi, Per id quod dicit Paul. Adde eundem l. & militibus, 1. col. & ibi Ias. C. de testam. mil. & l. hæc conditio si iam facta, ff. de condit. & demonstrat. Hippol. l. quæstionis habendæ, ff. de quęst. Fel. capit. postulasti, col. 17. vers. circa quartum, de rescript.
In eadem decis. num. 4. ibi, Clausula si preces veritate, &c. Vide Lanfranc. cap. quoniam contra, in ver. interlocutiones, & appellationes, col. 13. ver. sed iuxta præmissa, de probat. Hippol. singul. 153. clausula, text. capit. ex parte, de rescriptis. & adde, quod ista clausula subintelligitur in rescripto, & priuilegio Principis, secus in contractibus, vel alijs actibus hominum, vide Ias. l. si ex falsis, 2. col. nume. 7. C. de transact. *Marc. Ant. Puluer.*

Decisio 356.

AD istam decis. adde eundem Afflict. in constitut. appellationum tempora, nota. 13. in fi. & in constit. obscuritatem, 4. not. in fine. & Bald. in sua Margat. in ver. test. nume. 7. & decis. Parlam. 215. circa finem, & decis. Tholos. 54. & Vial. in tract. claus. An autem impendentia reclamationis impediat exequutionem laudi? vide Alexand. cons. 135. num. 18. volum. 6. & cons. 43. num. 9. eod. vol. & ad intellectum istius decis. vide aliquid per Alexand. consil. 9. vol. 4. vbi fuit decisum restitutio in integrum suspẽdit, non extinguit sententiam, Bartol. in l. illud, la secunda, ff. de appellat. sed appellatio extinguit sententiam, Bald. in l. 1. in fine, ff. ad Turpilian. de ratione diuersitatis, vide Lancellot. in l. si causa cognita, C. de transact.
A sententia Principis nõ potest appellari, sed tantum vti debet remedio supplicationis.
Causa restitutionis in integrum & petitio impedit exequutionem sententiæ, quando est euidens, & non opponitur causa calumniæ. *Prosper Carauita.*

Super

Super Decis. 356. in num. 2.

QVID si sententia sit irretractabilis, quod non exequatur, Alex. in l. 4. §. condemnatum, de re iudic. numero. 10. *Hieron. de Martino.*

Decis. 357.

ADDE ad materiam istius decis. Hippol. in l. his qui cum telo, nu. 41. C. ad l. Cornel. de sicar. Roman. singul. 222. & Boer. decis. 266. latissime.

Mater quae contraxit secundas nuptias remouetur de tutela.

Mater, quae habet secundum virum est multum suspecta legi, quia lex praesumit matrem extoriare filium propter secundum virum.

Primi motus non sunt in potestate nostra, nec poenam merentur.

Si tutor est coniuncta persona pendente lite super suspicione allegata, datur ei adiunctus. *Prosper Caranita.*

In Decis. 357.

NVM. 2. ibi, An eo ipso, &c. Adde ad hoc dubium Matth. in constit. honorem diadematis, vlt. colum. Lud. de Vrbe singul. 219. vbi habes quod mater, Ioan. Neuiza in syl. nupt. in ver. viduae non nubend. 3. col. in fi. vers. aduertat & tertio, & seq. col. *Marc. Ant. Puluer.*

Decisio 358.

CONTRA litteras executuales. *Prosp. Caranita.*

Super Decis. 358. num. 7.

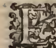
ADDE Dec. in reg. cum amplius, ff. de regul. iur. & aliam decis. 178. *Hiero. de Martino.*

In Decisione 358.

NVM. 1. ibi, Executio fieret. Adde And. const. dilationes, col. penult. versic. sed si praetermittat ordinem, & ibi Matth. 10. colum. versic. subsequenter tangit.

In eadem decis. in fi. ibi, De stylo S. C. Adde, vide Ritum M. C. item si contingat sub Rubr. de appell. char. 291. & vide supra decis. 78. in fi. & 79. versic. tamen fuit dictum, & 135. & 154. vbi de multiplici stylo S. C. *M. Ant. Pulu.*

Decisio 359.

EXPENSAE factae rei dotali necessariae faciendę dissoluto matrimonio an repeti possint.

Nota quod in praemissis attendi debent verba testatoris. *Prosper Carau.*

In Decis. 359.

NVM. 1. in fi. ibi, Quod ex quo testator. Adde Ias. l. diuortio, §. ob donationes, in princ. ff. solu. matrim. an autem expensae vtiliter factae in rebus dotalibus, possint repeti ab haerede, vide Dec. cons. 232. dura admodum, pen. col. vers. quarto dubitatur, Bal. Nouel. tract. de dote, 8. par. 13. priuil. *Marc. Ant. Pulverinus.*

Decisio 360.

VXOR non confitens inuentarium.

De materia istius decis. iuramenti in litem praestandi contra fratrem administrantem, vide Grat. cons. 135. vol. 1. *Prosp. Caranita.*

Super Decis. 360. num. 1.

ADDE Dec. cons. 178. & 192. vbi de materia non confecti inuentarij. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 360.

IN princ. Adde eundem supra in decis. 169. vbi loquitur de procuratore, qui non posuit rationem, an sit ei deferendum iuramentum in litem. *M. Ant. Pulverinus.*

Decisio 361.

QVAE potest facere Princeps & Vniuersitas pro bono pacis.

Ciuitas pro pace habenda potest auferre bona priuatorum.

Et Princeps pro bono pacis potest remittere iniurias, & damna data subditis.

Expulsus per violentiam.

Ibi, quia gratia Principis. An hoc sit verum, vide omnino Barbat. in prooemio Clement. §. quod nulla, col. 17. in princ. & Afflict. in cap. 1. col. 5. vers. ex ista solutione, quib. modis feud. const. pot. ibi, sexta ratio. Adde eundem Afflict. in constit. Exceptiones, col. 3. ibi, in contrarium. vide supra decis. 334. & quae ibi scripsi. & Gomes. in §. item si quis, num. 37. Instit. de action. ibi, & pro hoc ego allego. vide Ioan. Lup. in repetit. cap. per vestras, extra, de donat. inter virum & vxor. Corn. cons. 43. col. 2. circa finem, Afflict. in praelud. constitut. quaest. 25. Dec. consil. 187. num. 3. ibi, in legato generis. adde, quod in generali obligatione non venit res alteri hypothecata, licet postea redimatur. Gerard. de sancta Petra singul. 35. Gloss. ad Dynum in regula generali, de reg. iur. in 6. in sexta littera cum sequenti. & Crot. in repetit. l. si is qui pro emptore. Bart. 8. col. 4. ff. de vsucapio. & Roman. singul. 605. Accipio pecuniam à te mutuo. & adde, quod si Princeps concedit bona generaliter, non videtur concedere ea, in quibus tertia persona habet ius singulare. ita Bald. consi. 313. vol. 3. in fine, vbi bonas leges allegat, & incipit, Quaeritur, an si per officiales, in antiquis. & vide eundem Bald. cons. 383. Quando super facto, vol. 3. nu. 8. in nouis. vbi ad propositum pulcher casus. ibi, secunda ratio. vers. quę donatio. vide Petrum Paul. Consen. in cap. praesentis, num. 191. de probatio. ibi, secunda ratio. versic. si debet probari per scripturam, vtrum donatio bonorum feudalium facta à Rege alicui nobili de necessitate debeat probari per priuilegium Regis sigillatim, vel sufficit probari per testes deponentes de veritate illius cōfessionis Regis dicentis se donasse? Dicas quòd sic, etiam si facta fuerit à Barone, quia probationes non sunt angustandae. Sed si donatio fieret à Rege de feudo quaternato, debet probari per priuilegium, vt praesupponit Andr. & ibi Afflict. in cap. 1. quib. modis feud. constit. pos. col. 5. vbi latissimè de ista materia. Et an sigillum sit de substan-

substantia gratiæ Regis, vide Bal. cons. 351. in princip. vol. 3. Materia feudorum habet singularitates. ibi, nec obstat quarta ratio. Adde Bal. cons. 36. Quæritur vtrum pactum, vol. 3. ver. sr in contrarium videtur, & cons. 135. articulus siue casus, eo. vol. Bald. consil. 135. vol. 2. in causa egregij. Socin. cons. 12. volum. 2. & Bald. consi. 147. Spoliatus, vol. 3. & consi. 149. Proponitur, in fine, eo. vol. & plenè Alex. consil. 52. nume. 3. vol. 7. Anton. de Fan. in tracta. de pignor. ibi, nec obstat sexta ratio, & l. bene a Zenone: de materia istius l. vide Afflict. in prælud. feud. quæstio. 14. & in constitu. exceptiones, & Alex. cons. 53. vol. 7. *Prosper Carau.*

In Decis. 361.

In princ. ibi, Remedio, cap. reintegranda. De remedio istius capit. & materia, vide Dec. consi. 57. & pro tenui facultate mea, Matth. in const. violentias.

1. In eadem decis. num. 1. ibi, Et probat quod Rex. Adde de probatione possessionis super possessorio, vide Dec. cons. 56. In causa, adde eundem supra in decis. 327. & istud remedium nō habet locum quando apparet possessorem etiam antiquiorē facto suo cecidisse à possessione, vide Dec. cons. 302. col. vlt. in princ. num. 24.

3 In eadem decis. nume. 3. ibi, Contra titulo possidentem. Adde Dec. cons. 57. & pro tenui, col. 2. versic. secundo non videtur habere locum. & vide infrà col. penul. vers. non obst. prima ratio, & supra in decis. 327. Alexand. l. rem quæ nobis, col. vlt. in fi. ff. de acquir. possess.

In eadem decis. num. 4. ibi, Et ideo dicebat Bald. Adde Ias. l. venia edicti, col. penul. in fine, & fin. col. C. de in ius uoc. eundem supra in decis. 136. circa fi. Et q pro bono pacis, & ex ea publicæ vtilitatis possit Rex restituere rebellem ad bona alienata, adde Rom. cons. 232. quo ad primum, col. pen. in fi. vers. quo ad quartum.

In eadem decis. nume. 8. ibi, Item quia licet Princeps. Adde Felin. cap. nouit, 6. col. in fi. de indic. eundem supra in decis. 128. col. pen. circa finem, & quæ ibi cumulant.

In eadem decis. num. 12. ibi, Inde dicit Bald. Vide infra col. pen. in fi. vers. non obst. quarta ratio, vbi respicit ad hanc rationem.

In eadem decis. nume. 15. ibi, Quinta ratio. Adde eundem supra in decis. 324. 1. colum. versic. dicebat Dominus Diomed. Mariconda, & 320. versic. in contrarium.

In eadem decis. num. 17. ibi, Sexta ratio. Adde, & adde, quod si Rex in venditione alicuius rei factæ per priuilegium, dicit quod in omnibus denegamus audientiam contra d. emptorem, quod si quis vult agere possessorio recuperandę contra d. emptorem, vel eius hæredem, quod sibi non est concedenda audientia, si opponatur exceptio, quę probatur per ostensionem priuilegij, quod debet ei denegari audientia, ex quo ista exceptio impedit litis ingressum, ita pulchrè Matth. in constitut. violentias, 18. colum. in fi. versic. quibus casibus, & vide ad hoc duas pragmaticas, prima est Regis Alfonsi Primi, incipien. Alfonsus Dei Gratia, char. 257. & alia incip. Per Serenissimum, char. 261.

In eadem decis. num. 18. ibi, Et prima. Vide eundem supra in decis. 334. & 122. Et an secunda concessio facta à Principe habeat derogare priori? vide Dec. consil. 191. Matth. in prælud. constit. 25. quæst. principali, 2. colum.

In eadem decis. num. 33. ibi, Nec obst. prima ratio, quia communis, Adde, quod istam opinionem firmat subtilis Doctor Dec. consil. 57. & pro tenui, col. pen. vers. secundo nō obst. vide supra col. 2. vers. & prima ratio.

In eadem decis. num. 34. ibi, Et sic non probans. Adde eundem supra in decis. 277.

In eadem decis. num. 36. ibi, l. si non cognitio. Vide quæ pulchrè dixit Lanfranc. ad intellectum d. l. in cap. quoniam contra, in ver. interlocutiones, & appellationes, col. 13. vers. sed iuxta præmissa. *Marc. Anton. Pulu.*

Decisio 362.

AD istam decis. adde Dec. consil. 385. qui in specie consuluit de isto casu, sed quid si extat statutum, quod stantibus duabus sententijs conformibus non appellatur, an si vnus iudex condemnauit in eo. parte, alius in diem, an sint conformes, vide Alex. cons. 77. 2. vol. col. 1. & vide supra de cis. 240. *Prosp. Carau.*

In Decis. 362.

In princip. Adde eundem Matth. supra in decis. 28. 39. 47. Sed operæpretium est scire in quo debent esse conformes istæ sententiæ, vide Dec. consil. 385. iuridicam esse arbitror, vbi multa pulchra dicit ad materiam istius titus, Petr. Philip. Corn. consil. 14. vol. 4. Alex. cons. 77. In causa & lite vertente, col. 1. lib. 2. & an debeant censeri conformes, si prima sententia est super negotio principali, alia super desertione appellationis, vide Corn. vbi supra. *Mar. Ant. Pulu.*

Decisio 363.

ADDE hic decis. 324. dubio secundo, & Curt. cons. 24. col. 1. *Prosp. Carau.*

Decisio 364.

AD istam decis. vide supra decis. 12. circa fin. & vide Alex. consil. 206. vol. 2. & Lup. in l. de minore, §. plurium quoque, col. 17. vbi plenè, ff. de quæst. & Corne. cons. 58. vol. 3. & omnino Bal. consil. 25. Punctus, vol. 3. & Hippol. in sua pract. crim. §. si diligenter, num. 10. & omnino Alexand. cons. 57. Viso processu causæ, num. 8. vol. 6. vbi pulchrè. & consil. 36. nume. 6. vol. 5. ibi, Paol. de Cast. in consil. istud consilium Paul. sequitur Curtius, in repetit. l. admonendi, col. 8. ff. de iureiur. Corn. consil. 58. col. 58. volum, 3. in hac consultatione. Ludo. Roman. cons. 290. In casu propositæ consultationis. & Ias. in d. l. admonendi, col. 19. num. 260. in secunda lectu. vbi tenet, quod vnus testis de confessione, & vnus

& vnus de veritate coniunguntur, & ibi Ias. num. 25. loquitur de hoc consil. & idem Paul. tenet contrarium, consil. 155. vol. 2. In causa. vide Alexand. consil. 241. num. 1. vol. 6. qui dicit idem quòd sunt singulares, & cons. 180. num. 9. uol. 6. & Hippol. in sua pract. in §. diligenter, num. 10. char. 16. & Ioan. de Amicis, consil. 1. col. 25. in prædictis, uide Alexand. consil. 212. & consil. 57. nume. 9. uol. 6. ubi plenè, & consil. 36. nu. 10. uol. 5. Viso processu causæ. Felin. in capit. cum causam, in glos. fin. de probat. tenet, quod coniunguntur ad faciendam semiplenam probationem, ut possit deferri iuramentum suppletorium, tamen uide Alexan. consi. 57. num. 6. uol. 6. ubi plenè, quod est duplicatum, & in cons. 36. num. 10. uol. 5. & adde quod confessio absente parte debet esse probata per duos testes contestes de loco & tempore, & uide decis. 375. col. 2. & Alex. locis citatis, Luc. de Penna in l. quoties, colum. 2. C. de dignitat. lib. 12. in parte impress. Afflict. in constit. humanitatem, nume. ad colam. 6. Roman. consil. 78. & 451. *Prosper Caravitas.*

Super Decis. 364. num. 2.

Confessio absente parte debet probari per duos testes de loco & tempore, Alex. consi. 57. vol. 6. num. 7. & consi. 36. num. 6. volum. 5. & in decis. 375. col. 2. Luc. de Pen. in l. quoties, de digni. lib. 12. col. 2. idem Matth. in constit. humanitatem, nu. 20. col. 6. Rom. cons. 78. & cons. 451. *Hier. de Mart.*

In Decis. 364.

Num. 1. ibi, Petit monasterium. vide supra in decis. 267. glo. in const. consuetudinem prauam, in ver. cum his, vbi formam concipiendi libellum in ista reintegratione.

In eadem decis. nu. 2. ibi, Parte absente non probatur. Adde, sed quid dicendum de confessione facta parte præsente, vide Alexan. l. fius, C. de repud. hær. vbi notab. theorica, in practica, & de confessione facta parte absente, vide Hippol. in singul. 202. tu scis, & 201. in confessum, vbi multa notanda de virtute confessionis, & adde, quod vbi confessio facta in iudicio est accepta per partem, nõ potest amplius reuocari, & ita etiam dicas in teste deponente, nam si eius testificatio est acceptata per partem, tunc testis non poterit reuocare dictum suum, vide Hippol. singul. 515. acceptatio. & de confessione facta parte absente, an & quando noceat confitenti, vide eundem in Rubr. C. de probat. 8. char. col. 1. versic. scias etiam, num. 69. & vers. & scias, num. 94.

In eadem decis. num. 4. ibi, Et ideo stante. Addê eundem infra decis. 375. & supra decis. 105.

In eodem num. ibi, Idem licet soleat dici. Adde Dec. consil. 56. In causa, col. 1. circa medium, Matthesila. in not. 2. nota quod in iudicijs.

In eadem decis. nume. 6. ibi, Nec aliquid mouet. Adde eundem supra decis. 324. penul. col. versic. tertio fuit hæsitatum, vbi dicit de inuentario an probet, in constit. circa violentias, 7. col. versic. an autem liber catasti, latè examinatur, & adde quod per æstimum non probatur dominium, neque possessio, vide Lanfranc. capit. quoniam contra, in ver. testium depositio, col. 39. circa fin. ver. illud tamen no. & in Rubr. de caus. pos. 10. col. circa finem, & an liber capituli, vel monasterij, continens censuarius, & emphyteutas canonicorum, & monasterij, & solutiones probet contra alios, vide Felin. cap. ad audientiam, 5. col. in fi. vers. decima, & vltima conclusio, de præscript. Dec. consi. 146. col. pen. vers. secundo non obst. *M. Ant. Pulver.*

Decisio 365.

LB 1, transit dominium vtile in locatarium. Locatio ad longum tempus trãsfert dominium, Cotne. consil. 243. incip. Circa, vol. 3. Paul. cons. 4. nume. 2. in littera A. vol. 1. Martin. Claude. capit. 1. §. donare, col. 3. qualiter olim feud. & vide quæ scripsi supra decis. 258. Ias. cons. 94. vol. 1. ibi, dicebant alij do mini, locatio facta in perpetuum an dicatur alienatio? vide Alex. cons. 1. vol. 4. & an locatio ad vitam & ad lõgum tempus dicatur perpetua, Ias. consi. 73. col. 4. vol. 3. vbi tenet, quod non in locatione ad longum tempus, & vide Iacobin. in l. eum, §. si cui, in prima lectu. nu. 3. ff. de transact. Alexand. consi. 168. num. 2. vol. 6. & consi. 16. & 17. num. 2. volum. 4 & cons. 27. num. 4. eo. vol. & an locatio ad vitam dicatur ad longum tempus, non ad modicum. Alexan. cons. 119. num. ... vol. 9. & cons. 243. vol. 3. Aretin. cons. 55. vasallus & emphyteuta an possit locare ad longum tempus? Bald. consi. 347. & 451. vol. 3. in antiquis. ibi, alij domini, ver. & propter dictã quantitatem, an propter pestem debeat fieri remissio? vide supra decis. 258. & an si non est damnum vltra dimidium debeat fieri remissio? & quid si esset dictum in instrumento, quod renunciat omni legum auxilio? ibi, non tamen poss. & Ias. consil. 49. vol. 3. vbi nota.

Contractus locationis per decem annos dicitur ad longum tempus, per quam locationem ad longum tempus transit dominium vtile ad locatarium.

Nouum quid dicatur? nouũ dicitur, quod obuenit nobis non ab antecessoribus nostris.

Paradogium, idest nobilitas.

Quæ differentia sit inter prædium rusticum, & vrbanum.

Nota quod finito anno locationis, si locatarius permanet in relocata, & finit locator, absenti tenetur actione negotiorum gestorum, non ex locato & conducto. *Prosper Carav.*

Super Decis. 365. num. 2,

Locatori ad longum tempus non licet expellere conductorem etiam proprio vsu; & sic in hoc casu non habet locum lex ædem, C. locati. Angel. consi. 2. & prohibitus vendere, an possit locare ad longum tempus, Deci. consi. 204. Abb. consi. 91. Bald. consi. 447. Ias. cons. 29. & locatio ad longum tempus transfert dominium, Cotne. consil. 243. & quæ dicitur locatio ad longum tempus, Paul. consil. 4. num. 2. Ias. consi. 94. & locatio facta in perpetuum dicitur alienatio, Alex. consi. 1. vol. 4. & an locatio ad vitam dicatur perpetua, & ad longum tempus, Ias. consi. 73. col. 4. qui tenet quòd non. Corn. consi. 243. Aretin. consi. 55. Dec. cons. 667. num. 4. & 5. vbi

& 5. vbi de locatione ad modicum tempus. Et an prælatus,& vasallus possint locare ad modicũ tempus; & an emphyteuta possit locare ad longum tempus, Bald.consi.347.& cons.413.& locatio ad longum tempus,an dicatur alienatio, Bertr.consi.126. Ias.cons.29.Dec.consi.204.142.num.3.Corn.consil.243. vbi de eo qui locauit ad vitam, an prinetur si testator prohibuit alienationem.& locatio ad annos septem non dicitur ad longum tempus, Alexan. consi.4. col.2. vol... & emphyteuta non potest irrequisito domino locare ad longum tempus, Alexan. cons.172. num.8.vol... & an ad nouem ann.dicitur locatio ad longũ tempus, Paul.cons.4.incip.Circa, *Hier.de Martino.*

In Decis.365.

NVM.4. ibi, Dominium vtile ad locatarium; Adde Dec.cons.104.

In eadem decis.nu.7.in fi.ibi,Murinm deuastantium segetes. Adde Barthol.Cępul.in cante.48. Regula est. Ioan. Franc.Rip.in tract.de peste,in ver. secundo dubitatur, fol.5.Ang.in §.quia vero, Auth.de nun alien.aut permut. *Mar. Ant.Pulu.*

Decisio 366.

AD istam decis. adde eundem Afflict, in consti.preses prouinciarum,& isti præsides qui sunt hodie in prouincijs facere possint procuratores fiscales, & eũdem Afflict.in constit. beneficium, nu.4. in 4. notab.ibi, tertio dicebatur,ver.sed ipse fiscus, Corn.consi.164. in littera A.vol.4.ibi,tamẽ fuit visum φ stante nullitate processus,Hippo.cons.39.nu.40.vbi ponit multa similia, Cassan.cons.1.nu.6.Guid.Pap.decis.590.

Iudex delegatus in causa feudi quaternati, non potest cõstituere procuratorem fiscalem, *Prosp. Carau.*

In Decis.366.

NVM.14. ibi, Citatus ad omnes, & singulos actus. Vide Lanfranc.in cap.quoniam contra,in ver. citationes,col. penul. & in fi.vers.quæritur nunquid citatio generalis.

In ead.decis.num,16.ibi, Nullum producit effectum. Adde eundem supra in decis.2. col.2.in fi. & quæ singulariter dixit Lanfranc. in c.quoniam contra, in ver.citationes, 5.col.in fine, vers.pro hac sententia. *M.Ant.Pulu.*

Decisio 367. & 368.

RES hypothecata potest capi propria authoritate, & reuocare precariũ per creditorem. decis.326.

Nota apponere in instrumento verbo tusto pretio.

Datio in solutum rei certę pro debito censetur, & venditio.

Ibi,& pro hoc facit, quia datio in solutum. Aret, consi.32.col.2.ibi,item allegatur,quod dicit Archidiaconus,ver.propter antiquitatem. de materia antiquitatis, vide omnino Franc.Niconit.in reper.cap. quoniam contra,num.77. fol.89.de probat. & plenè Barbat.in cap.requisisti, col.24. de testam. & vide scripta supra decis.167. Et antiqua instrumenta an probent, si non constat de notarij mandato in instrumento.Bald.cons.338.num.15.vol.1.& Cassan. plenè consi.11.nu.43. Bertran.cons.171.nu.4. vol.2. Curt. plenè consi.77. num. 12. cum sequent. & supra decis.345. Socin. cons.46.vol.4.num.36. Dec.consi.486.num.10,vol.3. Corn.cons.24.vol.4. Bertran.cons.176.num.6. Curt.in tract.feud.in prima parte,ver.octauo,col.4. Dec.plenè cons.7.in fero inter 40.Niconit.in repetit.cap.quoniam contra, fol.53.num.20. vbi plenè, de probat. Ias. consi.14. num.4.vol.4.& consi.176.num.2.vol.2. & an præsumatur solennitas in factis antiquis? scripsi supra decis. 107. Ias.consi.89. num.6.vol.1. & consi.114.num.5. vol.1. Cassan. consi.10.num.6.Corn.consi. 11.num.83.plenè Ias. cons.140.vol.4. num.4.& omnino supra decis.346. & Dec.consi.486. num.10.vol.3. Rom.consi.252. et cons.275.ibi,item dicit Floria.vide supra decis.6. & ibi scripta. & Dec.consi.564. num.12. volum.3. Dec.consi.409.nu.12.vbi singulariter,&.vide scripta supra decis.183.ver.emancipatio, ibi, item allegabatur. vide Alexand.consi.247.per totum,vol.6. & 161.num.4.eo.vol. Alexand.cons.35.nu.4.vol.7. & Alexand. cons.1. vol.4. & plenè Franc. de Curte cons.77. & Alexand. cons.219. num.15. volum.6. & 326. nu.5.eod.vol. de quo vide omnino Decium consi.486.num.10.cum sequent. vol.3. & consi.36. num.8. vbi limitat.

Spatio centum annorum cuius memoria non exi stit in contrarium.

Titulus præsumitur temporis longinquitate, *Prosp. Carau.*

Super Decisio.367. in num.3.

ITA etiam tenet Deci. consi.228. quem omnino vide circa finem, & consi. 218. & vide quæ not. ad Bart.in l.Centurio, ff. de vulgari & pupill. *Hier.de Mart.*

Super Decis.368.nu.8.vers.Item allegabatur.

SPECIALITER in mandato, φ non præsumatur ex longinquitate tẽporis, licèt aliter diuturnitas temporis faciat omnia solenniter, Alex.cons.219.vol... & cons.179. col... de quo vide Dec.cons.486.nu.10. & cons.36.num.8.vbi plenè limitat. Alex.consi.147. & supra decis.345. Ias.cons.140. nu.4.vbi pulchrè. *Hieron. de Mart.*

In Decis.367.

NVM. 1. ibi, An dicta substitutio compendiosa. Vide Decium cons.228. In casu proposito,col.pen. vers. tertio quæritur, & Roman. cons.185.pro decisione.

In ead.decis.num.4. ibi, Quia hodie. Adde Deci. cons.257.quæritur, 1.col. versic.prædictis tamen.& cons.55. & pro tenui facultate, col.5. in fi. cons.81. in casu, 1.col. in primo dub.consi.238.proponitur, 3.col.in fi. ver.secundo prædicti hæredes,cons.202. vt præsens consultatio, penult.col. vers.venio ad secundum dub. consi.203.vt vera resolutio,2.column. vers.præterea, & vide quæ posui in apostil. ad Bart. in dicta l. Papinianus, §.meminisse, ff.de inoffic. testam. & latè hanc eãdem opinionem sequitur Dec. cons.

consi.299. In causa mihi commissa. Ista tamen conclusio limitatur nō habere locum in relictis ad pias causas, quia tunc non detrahitur Trebellianica, ita Barto. in l. Marcellus, ff. ad Trebell. quem sequitur ibi Alexand. & Deci. in præallegato consi. 2. colum. versic. & aduertendum est. & vide Lanfranc. in cap. Raynutius, col. antepenult. vers. nota ex tex. de testamēn. & adde Iason. in Authent. ex qua, 2. col. in fi. versic. secundo principaliter nota, C. communia de legat. & in l. filium quem habentem, 4. col. 1. notab. C. familiæ ercisc. in l. cohæredi, §. cum filiæ, 3. col. ff. de vulg. & pupill. Alexand. in l. in ratione, §. quod vulgo, ff. ad leg. Falcid. & hanc communem conclusionem, de qua hic limita singulariter, vt per Bald. in dicta l. filium quem habentem, col. 8. circa fin. quem refert & sequitur Cremi. in singul. 73. incip. Filius. *M. Ant. Pulu.*

In Decis. 368.

In decis. 368. num. 8. in fine, ibi, Etiam mille annorum. Adde Iason. l. 1. 6. col. C. qui admit. & eundem supra in decis. 345. col. penult. versic. item dicit notarius. Dec. consi. 36. 3. col. circa princ. consil. 42. 8. col. circa finem, vers. non obstat. consi. 297. col. 1. in fine, versic. non obst. *M. Ant. Pulu.*

Decis. 369.

Bi, fuit conclusum. vide Hippol. in repet. rubricæ, col. 61. C. de pact.

Datio in solutum alienę rei ualet, quia datio in solutum est venditio, & venditio rei alienæ ualida est ergo &c.

Qui bona aliena in solutum cœpit à suo debitore, tenetur ad interesse tanquam existens in mala fide.

Cuicumque deponenti de facto suo, etiam seruo credendum est. *Prosper Carauita.*

In Decis. 338.

Nvm. 1. ibi, Ad primum dubium. Adde eundem supra decis. 335. in tertio dubio.

In ead. decis. nu. 4. ibi, In particularibus. Vide T. in decis. 347. in fi. & 23. circa fin. *M. Anton. Pulu.*

Decisio 370.

I frater voluerit maritare sororem infra sexdecim annos, & eum interpellauerit soror, poterit succedere cum eo æquabiliter. ibi, verbum enim disponere, quòd hoc verbum denotat vltimas voluntates. Adde Glos. in rubrica, ff. sol. matr. sed communiter Doct. ibi tenent contrarium, quod trahatur etiam ad contractus inter viuos trahatur prout ad longum, vltra alios prosequitur Claud. de Seysel. ibi num. 11. Dicit tamen ipse, quod capiendo in potiori significatu hoc verbum dispositio trahetur ad vltimas voluntates, & sic possit saluari glos. et ista decisio. & alij Doct. quos ipse allegat tenentes cum glos.

Vt succedat soror vnà cum fratre in bonis paternis, quid requiratur.

Ibi, tertium fuit dubium. Adde quod hic casus pendet in facto, & antequam viderem istam decisionem, ita respondi, de quo vide Bald. Nouell. consil. 133. & 136. ibi, & postea dicit ne fiat in fraudem. Adde quod fraus præsumitur inter consanguineos inuicem contrahentes, Abb. consil. 15. vol. 2. Bologni. cons. 25. col. 2. Dec. consil. 222. Aretin. in §. item propter litem, in Institu. de excusat. tutor. Ioan. de Amicis, cons. 31. aliquid per Ferrat. caute. 41. Bolog. consil. 24. vbi allegat multa contra Bald. Ioann. de Anan. cōs. 63. in additio. Bolog. ibi, sed oportet quod specificè de hoc articulo. vide ad satnritatem Capic. decis. 203. nu. 7. vbi pulchrè, Dec. consil. 20. & 132. & merita debent esse æquiualentia, et in eo quod excedit, non valet, Lup. in repetit. capit. per vestras, nume. 25. char. 48. de donat. inter vir. & vxor. An autem firmetur iuramento? vide Cępol. in simili, cautela 114. Decium consil. 576. vbi dicit non stari assertioni donantis de benemeritis, & omnino Gratum consi. 7. num. 33. volum. 2. vbi, quid si specificetur cum iuramento, oportet quod specificentur seruitia & merita, propter quæ facta est donatio, & adde Alexand. cons. 18. Consideratis his, vol. 3. vbi dicit, quod licèt sola confessio patris non probet merita, tamen pater cum iuramento specificè affirmando sufficit, et Lanfranc. in repetit. cap. quoniam contra, num. 3. de probat. vers. item si testator, vbi tenet cum ista decisione.

Donatio facta quibus modis præsumitur esse facta in fraudem.

Dicitur autem fieri in fraudem successoris, quando fit donatio omnium bonorum. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 370. num. 13.

Vide Curt. iun. cons. 171. num. 10. Ferrat. caute. 41. Ludoui. Bologni. cons. 24. Dec. cons. 235. Angel. in §. item propter litem, in fi. Instit. de excusa. tut. Ioann. de Amic. consil. 31. An autem præsumatur fraus inter consanguineos inuicem, Abb. consi. 115. *Hier. de Mart.*

In Decis. 370.

In princ. ibi, Et primum consuetudo Neapolitana. Adde eundem supra decis. 159.

In eadem decis. in fi. nume. 17. ibi, Quia facultas. Adde eundem supra decis. 307. 3. col. vers. secundo modo. *Marc. Ant. Pulu.*

Decisio 371.

Egvlariter legatum in causis nō pijs incertum non valet, tamen in legato dotis incertæ valet legatum.

In causis pijs iudex inquirit ex officio.

Frater tenetur dotare sororem pauperem, & egenam.

Testator potest ordinare in suo testamento, quòd credatur vni testi.

Ab arbitratoribus electis per testatorem potest haberi recursus ad arbitrium boni viri. *Prosp. Carau.*

In Decis. 371.

Nvm. 3. ibi, Ad secundam quæstionem. Adde, & adde, quòd si testator relinquat tribus trecenta rogans eos, vt de illa pecunia disponerent, prout eis

ordinauit in secreto, quòd tale legatū valet, quamuis uideatur aliqua fraudis suspicio, vide tex. l. quem hæredem, vbi Barto. ff. de rebus dub. & ita dicit Ias. se de facto decidisse in l. captatorias, 3. col. in princ. C. de testam. milit. & adde, quòd dixit Anchar. consil. 405. In his dubijs, quòd si testator dixit in testamento, quòd volebat centum erogari per Titium illis personis, quas ei dixit in secreto, quòd Titius non possit cogi, illas personas specificare, sequitur Ias. vbi supra. Adde etiam, quòd si testator ordinauit, quòd hæres solueret ea, quæ scripta sunt in schedula dimissa apud Guardianum, an stetur dicto ipsius hæredis? vide Ias. vbi supra. *M. Ant. Puluer.*

Decisio 372.

IBI, & Ioannes alter frater. vide Corn. consi. 147. col. 1. vol. 1. *Prosp. Carauita.*

In Decis. 372.

NVM. 3. ibi, Quia sententia debet esse. Vide Lanfranc. cap. quoniam contra, in ver. interlocutiones, & appellationes, col. 6. versic. vlterius sciendum est, vbi egregiè declarat, & in Clem. sæpe, in ver. libellus, col. antepen. de verb. signific.

In eadem decis. num. 7. ibi, Processus est nullus. Adde eundem ī. decis. 182. col. 1. *M. Ant. Pulu.*

Decisio 373.

ADDE hic eundem Afflict. in c. 1. col. 5. in fine, versi. sed quæro debitor, de alienat. feud.

Res data pignori debent fructus eius compensari in debito.

In dubio debemus præsumere, quod est minus damnosum creditori. *Prosper Carauita.*

Decisio 374.

TITVLVS erroneus dat titulum ad præscribendum.

Qui errat in iure in titulo inualido, non potest præscribere. *Prosper Carauita.*

Decisio 375.

IBI, secundo. vers. & Istam opinionem, Adde Ioan. de Anan. cons. 85. ibi, Tertio ad hoc adducitur, versic. tamen sola conclusio. Conclusio dicitur esse contractus, Deci. cons. 298. num. 3. Ias. in l. eleganter, col. 1. & fin. ff. de condict. indeb. Dec. consi. 463. in princ. volum. 3. ibi, item respondebam. Hoc dictum intellige & limita, vt per Alexand. consi. 76. num. 6. vol. 6. de quo habebis magnum honorem.

Confessio extra iudicium facta parte absente inducit semiplenam probationem: in ciuilibus absente parte probata per duos testes deponentes de loco & tempore.

Multa verba inter contrahentes ante conclusionem consueuerunt interuenire, quæ licèt probentur non sunt in consideratione, quia standum est contentis in contractus instrumento.

Quando testes sunt varij de loco, & tempore.

Quando habet locum iuramētum suppletorium. *Prosp. Carau.*

In Decis. 375.

NVM. 2. in fi. ibi, De confessione absente, &c. Adde eundem decis. 364. colum. vlt. Alexand. l. suus, C. de repud. hæred. eundem supra decis. 105. Felin. cap. si cautio, col... versi. fallit tertio, de fide instrum. *M. Ant. Pulu.*

Decisio 376.

IBI, fuit dubitatum, vers. si postea. vide Afflict. in constit. Dubitationem, 2. not. ibi, & sic istud turbare. vide Corn. consil. 148. Viso, col. fin. in fi. vol. 1. & consil. 46. In causa & lite, in littera F, & G. vol. 3. & consil. 63. vol. 4. per totum, & aliquid cons. 299. vol. 1. ibi, quia patientia. Bertrand. consi. 24. num. 4. vol. 1. vbi tenet contrarium.

Vtilitas & commoditas turbationis alicuius præsumitur propter ipsorum vtile, & commoditatem habere ratum dictam turbationem. *Prosp. Carau.*

Super Decisio. 376. num. 3.

ADDE Decium cons. 151. In nume. 5. in fi. adde Corn. consi. 148. incip. Viso, colum. fin. & cons. 96. incip. In causa, in littera F, & G. & consi. 63. per totum. Deci. consi. 255. col. 3. Socin. consi. 95. num. 26. Dec. in reg. semper qui non prohibet, ff. de reg. iuris. Bertrand. consi. 24. num. 4. vide Decium consi. 121. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 376.

IN principio. Adde Dec. consi. 221. non patitur. *Mar. Ant. Puluer.*

Decisio 377.

QVANDO debitor est pauperior creditore gaudere debet moratoria.

Homo nascitur nudus & sine diuitijs.

Qui allegat paupertatem debet probare.

Semper qui astringitur probare illud, quod est fundamentum suæ intentionis. *Prosper Carauita.*

In Decis. 378.

TRACTATVR hic materia cessionis, non duo hic, quia dixi supra decis. 7 ... ideo ibi vide.

Qui habuit rescriptum, & lapsus est terminus, & non soluit, non potest cedere bonis.

Nota quòd licèt teneat rescriptum prædictum, tamen intelligitur quod debitor caueat de soluendo in tempore, & licèt non sit in rescripto, potest opponi per creditorem, & si non cauebit, rescriptum non tenet. *Prosper Carauita.*

In Deci-

In Decis. 378.

NVM. 1. ibi, Et sic in effectu non valeret. Adde Ritum M.C.V. char. 292. incip. Item quia iudicia. *M. Ant. Puluer.*

Decisio 379.

PAVPER conuentus à creditore partim negat debitum, an possit cedere bonis attento quod negauit partem.

Adde hic Franc. Niconit. in repetit. cap. quoniam contra, fol. 103. num. 55. & 56. de probat. Ias. in §. Item si quis in fraudem, nume. 81. Instit. de action. vbi ponit pulchrum intellectum ad hoc, & ibi bona addit. & scripsi supra decis. 71. & 296.

Quando potest cedere bonis debitor. *Prosper Carauita.*

In Decis. 379.

In princip. Adde eundem supra decis. 296. *Mar. Ant. Puluer.*

Decisio 380.

DVAE relationes conformes debent exequutioni mandari, non obstante appellatione.

Adde hic infra decis. 396. & Lauden. in Rubr. de rei vendicat. colum. 4. ibi, quæritur quid iuris? ver. an emphyteuta, vide Signorol. cons. 108. num. 12.

An emphyteuta possit imponere seruitutē in terram emphyteuticam domino proprietario ignorante. *Prosp. Carau.*

In Decis. 380.

IN princip. Adde tertius comparens pro interesse suo potest impedire executionem duarum relationum conformium, facit infra decis. 396. vbi dicitur an sententia lata contra dominum noceat vasallo, qui habet causam ab ipso domino, eundem in constit. cordi nobis, col. pen. vers. cui adde.

In eadem decis. num. 6. ibi, Et quod non habuit. Vide Dec. cons. 187. 2. dub.

In eadem decis. num. 7. ibi, Et dum fuisset in statum. Adde tertius an possit opponere declinatoriam fori, vide Roman. sing. 624. verum venditor. *Marc. Ant. Puluerinus.*

Decis. 381.

IBI, quæsitum fuit, vide Hippol. singul. 208. vbi loquitur notab. & Aret. consil. 99. col. 2. Corset. in Rubr. ff. de iureiuran. in 15. speciali, Ias. in §. in bonæ fidei, Instit. de action. & in l. libertus, ff. de in ius vocan. ibi, illi hęredes opponunt. Bertran. consil. 216. vol. 3. & consil. 266. eod. vol. Matthes. sing. 54. & ibi bona additio, & Iacobin. de Sancto Georg. in l. si compensandi, num. 2. C. de hæred. instituen. Abb. in cap. inter, num. 13. ff. de except. & ibi an compensare sit agere, de quo plenè Ias. consil. 134. volum. 4. ibi, idem tenuit Alexan. adde eundem Alex. cons. 12. eo. vol. 2. Crot. in repetit. l. omnes populi, col. 48. ff. de iust. & iure, Alexand. in l. si conuenerit, in princip. ff. de iurisdi. omn. iudic. sed in contrarium fortiter obstat huic decis. in ver. tamen contrarium, tex. in cap. ex parte, de cler. non residen. vbi si aliquis iurauit residere in aliqua ecclesia, non est periurus, si se absentat pro vtilitate ecclesię, quia habetur pro residente, & sic iuramentum verificatur in casu ficto. Petr. de Rauen. in suo compend. iur. Canon. in titulo de cleri. non residen. fol. 34. col. 1. Bertran. cons. 98. num. 7. vol. 2. & consil. 153. nume. 11. ibi, & tãto fortius vide supra decis. 121. ibi, de liquido ad non liquidum, vide Paul. de Cast. consil. 370. nu. 2. vol. 1. & Corneus, cons. 61. in 3. parte, in fine. ibi, & ideo fuit notatum. Bald. in l. libertus, C. de patr. potest. & per eundem Afflict. in capit. 1. col. 5. qualiter vasall. iura. debet fidel. & Hippo. in repetit. l. de vnoquoque, col. 26. ff. de re iud. Bertrand. consi. 216. vol. 3. Iacobin. in tract. feu. in glos. qui quidem inuesti. præsti. iuram. fidelit. col. 8. circa medium, & Par. de Puteo in tract. de Duell. lib. 9. in quæst. an captius in duello, & relaxatus, &c. vide decis. Tholos. 415. & Barba. in cap. cum sit generale, char. 11. nume. 206. de foro competen. ibi, nec obstat, quod iuramentum præstitum, iuramentum est personale respectu iurantis, respectu verò eius cui iuratur est reale, Iacobin. in l. vnica, §. in nouissimo, nu. 9. C. de caduc. tollend. & in l. proponebatur, ff. de iudic. & ibi vide omnino, quia multa singula. dicit, & quid operetur iuramentum præstitum per syndicum, vide Alexand. cons. 21. in fine, vol. 5. & an sit necessaria absolutio in iuramento præstito per syndicum, vel per singulares homines vniuersitatis, Corn. consil. 45. In hac, littera H. volum. 2. & cons. 48. incip. Quando, in littera S. vol. 3. & an iuramentum liget vniuersitatem, Corn. cons. 72. Pro decis. in littera C. vol. 3. vbi hæredi non est necessaria absolutio à iuraméto præstito à defuncto, Cassan. cons. 24. nu. 13.

Ibi, quia verum est, vide decis. Delphin. 414. & plenè per eundem Afflict. in consti. eos qui scienter, quæst. 3. col. 2. vbi ponit multas quæst. & Bald. consil. 147. vol. 1. & consil. 398. eod. volum. & Felin. in cap. cum sit, nu. 19. de foro compet. Bald. consi. 346. num. 1. vol. 1. Anton. de Butrio, cons. 60. primo aspectu, & videomnino Paul. cons. 65. Visis et consideratis, in antiquis, vbi ponit pulchram intelligētiam ad hoc, & aliàs est consil. 13. vol. 2. vide Bellonum consil. 48. col. 11. & Ludo. Roman. in l. qui superstitis, num. 9. ff. de acquiren. hæred. glossa in repeti. l. secundæ, C. de pact. inter empt. & ibi bona additio, nu. 64. in ver. quid personale, & Alber. Brunus consil. 12. col. 8. & Bald. consil. 296. Imperator concessit, volum. 5. in antiquis, & videomnino Hippol. singul. 546.

Absolutio à iuramento an peti possit ad effectum compensandi, Cassado. decis. vnica, de mut. petit. vide ad materiam Purpur. cons...

De liquido ad non liquidum non potest fieri compensatio.

Quando iuramentum fit pro se & hæredibus, hęres tenetur stare ei quod iurauit defunctus. *Prosper Carauita.*

Super

Super Decisio. 381.

ABSOLVTIO à iuramento non est necessaria quando syndicus, vel prælatus, vel aliæ singulares personæ de vniuersitate iurant, Corn. consi. 45. incip. In littera B. & consi. 48. num. 6. vbi an iuramentum liget vniuersitatem, & consi. 72. in littera C. vbi hæredi non est necessaria absolutio à iuramento præstito per defunctum. Cassan. cons. 24. num. 13. & iuramentum est personale respectu iurãtis, sed est reale respectu eius cui iuratur, Iacobin. in l. vnica, C. de caduc. tull. §. in nouissimo, num. 9. & in l. proponebatur, num. 3. ff. de iudic. vbi quando iurat vniuersitas, quòd syndicum quid operetur iuramentũ, Cornent etiam in consi. 43. in littera X. Alex. consi. 21. in fin. vol... In eadem decis. num. 1. vide Bertrand. cons. 216. & 266. & Matthesil. singul. 54. Iacobin. in l. si compensandi, num. 2. C. de hæred. instit. Abb. in cap. inter, nu. 23. de exceptionib. vbi an compensare sit agere, & Ias. plenè cons. 134. vide Hippolyt. singul. 208. vbi not. Aretin. cons. 99. col. 2. Ias. in §. in bonæ fidei, Instit. de action. Alexan. in l. libertus, ff. de in ius vocan. In num. 8. vers. quia certum est. vide decis. Delphin. 414. Matt. in const. eos qui scienter, quæst. 11. col. 2. Bald. consi. 147. & consi. 398. & Paul. cons. 65. incip. Visis, & consideratis omnibus. vbi ponit vnam pulchram intelligentiam: ad hoc aliàs est consi. 13. & vide suprà decis. 285. colum. 2. Socin. cons. 38. *Hier. de Mart.*

In Decis. 381.

IN decis. 381. nume. 1. ibi, Ad primum dubium. Adde an autem dictum Bar. sit verum vide Iason. in l. eum qui, §. si iurauero, col. 2. vers. circa decisionem Bart. ff. de iureiur.

In eadem decis. nu. 3. ibi, Et Sacrum Consilium. Adde eundem supra in decis. 163. vbi dicit, quod in vno casu posset procedere opinio Bar. & Matthesil. in sing. 54. nota ꝙ iuramentum, & Hipp. sing. 208.

In eadem decis. nume. 6. ibi, Nec obst. depositio. Vide Petr. de Rauen. in suo alphab. fol. 90. 1. col.

In eadem decis. num. 8. ibi, Et non ligat animam hæredis. Adde an iuramenti vinculum transeat in hæredem, vide Corn. cons. 37. in princip. colum. 5. vers. tamen quia vinculum iuramenti, 4. col. consil. 112. eleganter, & diffusè, col. vlt. vers. quia licet iuramentum defuncti, vol. 4. Bald. in Auth. sacramenta puber. C. si aduer. vend. in fine, & miror Dominum Matthe. hic non allegasse. adde Felin. in capit. cum sit generale, col. 6. vers. amplia etiam si defunctus, de foro compet. notabiliter declarantem, & col. 5. in fine, vers. limita sexto. & quod quantum ad obseruantiam transeat ad hæredes, adde eundem in constit. eos qui scienter, 2. col. vers. tertio quæro, vbi multum amplè examinat hanc quæstionem. *Marc. Ant. Puluerinus.*

Decisio 382.

AD istam decis. adde Boer. decis. 62. et decis. 204. num. 13. vide Fran. Curt. cons. fin. vbi pulchrè loquitur, & Roman. singul. 127. Afflict. in constit. fratribus, colum. 3. in fi. vbi ponit pulchram quæst. Dec. consil. 276. Crot. in repetit. l. frater à fratre, fol. 3. ff. de cond. indeb. & Guliel. Benedict. in repetit. cap. Raynutius, in ver. duas, num. 266. de testam. Alex. consil. 181. vol. 5. Prospectis instrumentis duobus, & cons. 180. eod. vol. Visis duobus. quid autem si iouito filio pater assignauit aliquam rem pro legitima, vide Ias. in l. quod Seruius, col. 4. ff. de condict. caus. dat. Hercules in l. in ratione, la 4. in princ. ff. ad l. Falcid. & Guliel. in d. repet. cap. Raynutius, nume. 229. & ad materiam huius decis. Luc. de Pen. in l. 2. circa fin. ver. similiter hæc faciũt, C. de præd. Curia. lib. lib. 11. & Ripa plenè, in cap. cum Martinus Ferrariensis, num. 38. de constit. Bald. in l. successione, C. de his, quæ per fraud. alien. sunt, & in l. quãuis, in fine, C. de fideicom. & in l. illud, C. de sacrosan. eccles. Ripa in cap. 1. de legib. & constit. fol. 15. in 2. volum. Ias. cons. 214. colum. 2. volum. 2. Bald. cons. 48. volum. 1. num. 7. vbi aliqoid de materia istius decis. & omnino Ripam in d. capit. cum Martinus Ferrariensis, nume. 8. vbi, an auctis facultatibus possit filia petere supplementum legitimæ, Curt. consi. fin. colum. 2. Paul. consil. 210. ego Paulus, volum. 1. Bertrand. consi. 162. volum. 1. & 181. vol. 5. vers. tu vide Bal. in d. cap. cum Martinus Ferrariensis, quem allegat Afflictus in dicta constitutione fratribus, & Barba. num. 165. in d. cap. cum Martinus Ferrariensis. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 382.

VIDE Rom. sing. 127. & Matth. in constitutione fratribus, col. 3. in fine, vbi ponit pulchram quæstionem. Dec. cons. 286. Alexand. cons. 181. incip. Perspectis instrumentis, vol... & consi. 18. vol. 5. & vide Bald. in cap. cum Ferrariensis, col. 7. vbi Franc. Rip. fol. 5. num. 36. de constitut. Bald. in l. in successione, C. de his quæ in fraud. credit. & in l. quamuis, in fine, C. de fideicomm. & in l. illud, C. de sacrosan. eccles. vide Curt. iunio. in cons. fin. Ias. in Auth. nouissima. *Hier. de Mart.*

In Decisio. 382.

In decis. 382. In princ. Adde quod pulchrè etiam dixit Ias. in l. si quando, §. illud, versic. quod si filia. C. de inoffic. testam. eundem in consti. in aliquibus, cul. pen. vers. an autem pater.

In eadem decis. nume. 1. ibi, Verum si tempore. Adde Ias. in l. quod si Seruius, vlt. col. ff. de condit. cau. data, cau. non sequut. Dec. consil. 276. dum proponitur, & cons. 26. vbi etiam declarat quæ dicatur dos congrua, Ias. in Auth. nouissimè, col. 3. de inoffi. testamen. & adde quod pulchrè dicit Matth. in constit. Reg. fratribus, col. 4 versic. quid de quæstione, & adde an in renunciatione quæ fit per filiam patri in eius legitima æstimanda attendi debeat tempus renunciationis, vel tempus mortis, vide Georg. Nattam in cap. quamuis, de pact. in 6. colum. 3. versi. an autem. Bald. Nouel. in tract. de dot. 6. parte, 16. priuilegio, col. 8. versic. & ego pluries consului. *Marc. Ant. Pulner.*

Decisio 383.

DDE hic supra decis.37. & Bald.consil.36.vol.3. Factum sic se habet. Curt. & Iacobi. plenè in l. ante omnia, nu.1. & 2. ff. de probatio. vbi in fine ponunt practicam. Paul.cons.447.vol.2.nu.3. in nouis. & Alexand.cons.138.in princ.vol.2.

1 Quando petitur assistentia super bonis obligatis.

Non sunt mutanda, quę antiquam interpretationem habuerunt. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 383.

VIDE supra decis.37. & vide Bald.consi.36.incip. Factum sic se habet. videte Iacobin. in l. antequam omnia, num.1. & 2. ff. de probat. & in fine. Paul.consi.447.num.3. Bertrand.consi.143. *Hier. de Mart.*

In decisio. 383.

IN decis.383. num.1. ibi, Cum remedio l. fin. de acquit. possessione. Vide supra in decis.139. & ibi declarat istud remedium, & quanto tempore duret.

In eodem nu.1. ibi, Quęritur vtrum. Adde pragm. quæ incipit assistentiam, & appretium, positam in tit. de modo proced. in caus. ciuil.

In eadem nume.1. ibi, Sufficiat probare. Adde eundem supra in decis.37. col. 4. versic. fuit conclusum; & 40. 1. col. Grammat. decis.103. Illustris Marchionissa, col.32. versic. assistentia autem.

In eadem decis. num. 8. ibi, Habet vim legis, &c. Adde eundem supra decis.106. in fine. *Mar. Anton. Pulucrinus.*

Decisio 384.

DDE ad istam decisionem Paul. in l. huiusmodi, §. legatum, ff. de legatis primo. Barbar.cons.52.col.1. vol.2. Ias. cons.77.vol.3. vbi pulchrè. Lancellot. in l. cætera, §. sed si patauit, colum. fin. ff. de leg.1. vbi ponit pulchram quæstionem. Ias. in l. huiusmodi, §. legatum, num.18. vbi multa ad materiam, ff. de legat. primo. Bald.consi.294. Ista causa est in dubio, vol.4. ibi, de rustico qui duxit vxorem ad pariendum in ciuitatem, an dicatur ciuis vel comitatiuus, & ibi multa nota, ad materiam. Barba. in cap. dilectus, num.37. de rescript. & Felin. in cap. Rodulphus, eod. tit. ibi, adducebam. vide Bald. consil. 311. quæstio super qua. num.2. & 5. vol.4. vbi quæ requirantur, vt quis dicatur constituisse domicilium, & ibi, num.6. ponit, quæ sunt illa facta, ex quibus colligitur animus transferendi domicilium, & Roman.cons.264. & infra decis.401. & omnino Paul. de Cast. in l. 2. C. de iurisdic. omnium iudic. & in l. 2. C. vbi senatores. & Petr. de Rauenna in suo Compendio iuris Canon. in titu. de parochi. col.3. fol.293. & vide Abb. consi.62. num.10. vol.2. vbi scholaris, quamuis stet per mille annos in studio, non sortitur domicilium. & vide Bertran, cons.157. num.13. volum.3. & Afflict. in constitut. quisquis, num.6. lib.6. vbi de verbo habitare, & qui dicantur habitantes, & qui habitatores, vide Iason. cons.77. volum.3.

Appellatione domicilij refertur ad ciuilitatem domicilij, & non originis.

Ciuilitas originis nō potest mutari. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 384.

VIDE Bald.consil.311. quæstio super qua, nume.2. vbi quę requirātur ad hoc vt quis dicitur contraxisse domicilium. In num.5. Quæ sint illa facta, ex quibus colligitur animus transferendi domiciliū, & lege istud contra eum duobus sequentibus, & vide eundem Bald.cons.212. vbi plenè declarat quando quis dicatur habitare in loco, & quid in dubio, Rom.consi.264. & infra decis.401. Paul. de Cast. in l.2. C. vbi senator. vel clariss. & vide Abb.cons.72. num.10. vol.2. vbi scholaris, quamuis stet per mille annos in studio, non sortitur ibi domicilium, & Matth. in constit. quisquis, lib.3. num.6. vbi de verbo habitare, & qui dicuntur habitatores, Corn.consil.144. num.19. & Bald.cons.194. incip. Ista causa, alias cons.172. in antiquis, qui duxit vxorem ad ciuitatem, vt pareret in dicta ciuitate, Fel. in cap. Rodulphus, de rescript. *Hier. de Mart.*

In Decis. 384.

IN princ. Adde quod istud dubium videtur decidi per pragmat. Regis Ferdinandi, incip. Pateat vniuersis, & singulis, & facit ad hanc decis. quod idem auctor dicit in const. quisquis, de Burgens. colum.3. circa finem, versi. & scias, adde Felin. capit. quoniam, de off. ord. capit. dilectus, lo 2. de rescript. & in prooem. Rex pacificus, col. penult. vers. adde. quod pulchrè dicit Ias. l. 2. §. patronum, not. 1. de in ius voc.

In eadem decis. num.3. ibi, Ista est melior. De auctoritate glo. vide Ias. l. vt vim, colum.9. in fine, ff. de iust. & iu. Pet. de Rauen. in suo alphab. fol.53. in ver. glossa.

In eadem decis. num.10. ibi, Adducebam prætetea, Adde Barto. l. cum de lanionis, §. Sabinus, ff. de fundo instru. & quæ ibi posui in apostilla mea, & teneo quod dicta declaratio sit inde sumpta ex dicto Barr. ibi, adde Grammat. decis.87. *Marc. Ant. Pulucrinus.*

Decisio 385.

D istam decis. vide Aflict. in capit. Imperialem, nu.39. de prohib. feud. alienat. per Feder. ibi, nec obstat l. si ego, versic. fiscus, adde quod fiscus non est hæres quādo succedit alicui titulo confiscationis, vt hic, & l. debitor, C. de sentent. pass. & rest. vbi facta semel confiscatione, & per indulgentiam Principis remissa non reuiuiscunt debita. Tu tamen vide Benedictum in repetit. cap. Raynutius, in ver. & vxoris nomine, fol.128. versic. restat. & Abb. cons.29. num.4. vol.2. & Afflict. in cap.1. col.12. ibi, secundo fallit qui success. teneant. fiscus non dicitur hæres propriè, Bald.cons.304. num.4. vol.3. & consil.284. num.3. vol.1. & an fiscus, qui confiscauit sibi omnia bona debeat conueniri actione personali tanquam hæres. Bald.cons.359. nu.8. volum.3. Anchar.cons.317. ex prædict. in fine, & Abb.cons.102. nume.6. vol.2. col.1. in fine, vbi pulchrè, & aliquid per eundem Abb.cons.29. num.4. vol.2. Imol.consil.35.

fil.35.num.29.cum sequent.ibi,nec obstat,quod fauore dotis,per d.l.si ego,ad materiam d.l.si ego,§.si res,vide Bald.consil.224. vol.5.& in l.mandatum, C.manda.Crem.singul.143 Hippol.singu.44. Lup. in repetit. Rubricæ de donat. inter vir. & vxor.& in cap.per vestras,nume.54.eod.tit.Roman.consil.18. Alexand.in l.qui Romæ,§.Flauius,col.4.ff.de verb. oblig.et Afflict.in cap.Imperialem,num.30.de prohib. feud. alienat. per Feder. & nume.39. *Prosper Carauita.*

Super Decis.385.

FISCUS non est hæres quando succedit alicui titulo confiscationis, l.si debitor, C.de sententiam passis,vbi facta semel confiscatione,et per indulgentiam Principis remissa non reuiuiscunt debita,& vide Abb.consi.29.num.4.& eundem Matth.in cap.1. colum.11. ibi,secundo fallit, qui success.tene. & not. quod fiscus non dicitur propriè hæres, Bald.consil. 304.num.4. & consil.284.nume.3. & an fiscus,qui confiscauit omnia bona banniti debeat conueniri actione personali tanquam hæres, Bald.consi.359. num.8. Anchar.consil.317.incip.Ex prædictis,subtiliter,in fi. Abb.consi.102 num.6. Ioan.de Imo.consil.35.num.29.cum seq. *Hier.de Mart.*

In Decis.385.

IN princip. Vide eundem supra in decis.111.sed pone quod Baro constituit vxori suæ dotarium in pecunia qui nō habet nisi vnum feudum, qui decessit legitimis hæredibus non relictis, & sic feudum aperitur Regiæ Curiæ, quomodo succurretur vxori viduæ, petenti tertiariam constitutam per quondā maritum, vide eundem in const.licentiam,colum.1. io fi.versic.cum Baro,num.13.& in const.fratribus, 3.colum.in fine,4.not.& col.5.vers.item pone. *M. Ant. Puluer.*

Decisio 386.

IMPERATOR non potest legitimare spurium ad feudum ecclesiasticum. *Prosper Carauita.*

Super Decis.386.num.2.

CONTRA tenet Deci.in l.generaliter, §. cum autem,in fi.C.de instit.& substu.& ibi est communis opinio quod legitimatus non excludit substitutum, Dec.consil.171. tenet quod etiam substitutus excluditur. *Hieron.de Mart.*

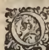
In Decis.386.

NUM. 1. ibi, An filij legitimati. Adde Dec.consil.171.In causa,col.1.versic.& vlterius.

In eadem decis.num.2.ibi, Existentiam filij legitimati. Adde Ias.l.generaliter,§.cum autem, 6.col. in fine,vers.numquid autē, C.de inst.& subst. Dec. consil.184. Viso puncto, col.5.vers.& retenta conclus.consi.258.2.col.& 365.col.3.in princ.

In eadem decis.num.4.ibi,In casu de quo agitur. Adde quod autem importeat hæc verba, vide Deci. consi.171.consi.193.colum.2.in fi.vbi idem dicit in feudo concesso alicui cum ista clausula, Ias.in vsib. feud.col.18.Dec.consi.390.quoniam ex facto,col.5. vers.quarto & vltimo. *M. Ant. Puluer.*

Decisio 387.

OBLIGATIO iurata penes acta cur habeat exequutionem paratam nō obstante nullitate oppositi.

Quando concurrunt duæ virtutes partis potentiæ, tantum iuris habet vna ad resistendum vna, quantum altera ad obtinendū.

Quando vno die apparet præsentatum instrumentum, & eodem die apparet facta præuentiō.

Quando apparent duæ obligationes factæ eadem die. *Prosp.Carau.*

In Decisione 387.

IN princip. Vide supra in decis.294.

In eadem decis.num.1.ibi, Et est præmittendum. Adde, & aduerte,quinā hoc procedat quando esset facta in præsentia iudicis,quia tūc dicitur facta apud acta, secus notarius scriberet obligationem de mandato iudicis; tunc dicitur facta apud acta; vide eundem supra in decis.153. quidam, hodie tamen non video obseruari in Mag.Cur. Vic. quia omnes actua rij ipsius Curiæ extra præsentiam iudicis accipiunt obligationes, & adde eandem in constit. cordi nobis,col.pen.circa fin.vers.in glos.5.& in constit.magistri Camerarij,col.pen.

In eadem decis.nume.4.in fi.ibi, Sit multum in consideratione, adde Felin. capit.1. 4.col.circa princip.de fid.instrum.in cap.pastoralis, colum.2. in fi. versic. ratione votus hotæ, de rescript. Iason. in l.1. colum. 2. vers.confirmo per optimum, ff. sol.matr. in l.1.§.editiones,col.2.ff.de edendo.

In eadem decis.nu.6. ibi, Quare fuit conclusum. Adde, quod ista conclusio non solum procedit quando petitur exequutio in bonis debitoris, & opponitur de nullitate obligationis; sed etiam quando petitur in personam, ita notabiliter tenet Dec.in consil.73. præstantissime Doctor. *Marcus Anton. Pulueriinus.*

Decis.388.

IBI, verum sit verum,quod dictus Illustris. An qui possit prohibere venditionem in suo castro, vide decisi Delphina.514. & an dominus possit mandare subditis suis ne molant alibi quam in suis molendinis. Bald.consi.410.Quæritur verum, vol.5.quæst.Delphina.298. & Portium, Instit.de rer.diuis.col.2.in fi.

In præscriptione iurium incorporalium requiritur titulus.

Ex vno particulari nunquam fit vnū vniuersale.

Quando sunt triginta anni decursi in corporalibus debet allegari titulus.

Molendinum faciens præiudicium molendino inferiori.

Omnia flumina in Regno,sunt Regis. *Prosper Carauita.*

Super

Super Decisio. 388. num. 1.

VIDE quæst. Delphin. 298. & Christoph. Porr. Instit. de rerum diuis. §. fin. colum. 2. Bertrand. consil. 167. & an quis possit prohibere venationes in suo, vide decis. Delphin. 514. & an dominus possit mandare suis subditis ne habeant molere nisi in suo molendino ipsius domini. Bald. in consi. 41. in elp. Quæratur verum. & de iure præscripto de ædificando, seu prohibendo ędificari molendinum, vide Decium cons. 171. *Hieron. de Mart.*

Decisio 389.

ADDE ad istam decisionem supra decis. 120. vbi aliqua de pacto nudo. ibi, nec obstat, versic. & ex pacto nudo, cum iuramento oritur actio, fides, & instrumentum æquipollent. Iacobin. in l. prima, 2. lectu. num. 5. ff. de pact. Bertrand. consil. 1. num. 50. vol. 1. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 389. in vers. in contrarium.

FIDES & iuramentum æquiparantur, Iacobi. in l. prima, in 2. lectura, ff. de pactis, & Bertran. consil. 1. num. 50. *Hier. de Mart.*

Decisio 390.

ADDE ad istam decis. eundem Afflict. in constitut. obscuritatem, & in const. pecuniarijs, num. 20. ibi, item quia ecclesia. vide omnino decis. Tholos. 153. Restitutio in integrum non semper competit minori, & ecclesiæ. in quibus autem competit, vide hic.

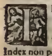
Adde, quòd si per errorem fuisset omissa aliqua ex istis exceptionibus, daretur restitutio, vt per eundem in constit. statuimus vt magnæ, 7. not. q. 5. circa finem, num. 17.

Afflict. in constit. statuimus vt magnæ, q. 4. adde Capicium decisio. 13. nume. 6. vbi latiùs. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 390.

VIDE eundem in constit. obscuritatem, num. 7. & in constit. in pecuniarijs, num. 28. Minor non restituitur in odiosis, Tiraquel. de vtroque retra. §. 35. glos. 2. fol. 710. *Hier. de Mart.*

Decisio 391.

ET, hoc dubium Incidit. Adde, quòd defensio in causa criminali à Principe tolli non potest. Hippol. cons. 81. nume. 80. & cons. 52. num. 13. dicit, quòd Iudex non potest denegare defensionem reo, etiam si contra eum haberet liberum arbitrium. & consil. 46. num. 5. dicit, quòd iudex habens liberum arbitrium non potest torquere sine indicijs, plenè Hippol. cons. 33. num. 26. quia defensio est de iure naturali, & ideo per Principem tolli non potest. Hippol. consi. 8. num. 28. & cons. 16. num. 26. & consil. 26. num. 51. & cons. 31. no. 41. & cons. 73. nu. 46. ibi, dicebant iudices, ver. non probent. Bart. in l. maritus, ff. de quæst. Bald. in cap. in nomine Domini, ver. nullius momenti, extra de test. & idem Afflict. in constit. si damna clandestina, num. 28. nota. Hippol. cons. 15. num. 14. & cons. 35. num. 16. & consi. 59. num. 10. & cons. 120. & 123. nu. 3. & cons. 130. num. 29. ibi, fuit ergo dictum, vel si. quia propter terribiles casus, vide Barbat. in tracta. de præstan. Cardin. quæst. 9. colum. 2. Ias. in l. 1. C. de precibus Imper. offer. vbi duobus modis limitat hanc regulam. Hippol. plenè singul. 244. & in sua Pract. §. diligenter, num. 162. cum sequent. & aduerte, quòd ad hoc vt dicatur reus quis difrobationis illitatum, vt contra eum procedatur ad præeminentiam non sufficit esse eum accusatum, vel inquisitum de tali crimine, Hippolyt. cons. 74. num. 40. & cons. 10. num. 20. & cons. 52. num. 21. vbi pulchrè, & vide textum in l. 3. §. lege Iulia, versic. condemnatus, ff. de testib. vbi ad hoc vt quis repellatur à testimonio ferendo vt infamis, debet esse condemnatus, vel conuictus: licèt Glos. exponat illam dictionem vel, pro &. de quo Barbat. in cap. at si clerici, num. 98. de iudic. ibi, & ad hoc accedat, vide Paridem de Puteo in tractatu syndic. verbo, tortura, in cap. & an si quis, in fine, vbi optimè Afflict. in constit. pęnam eorum, colum. 12. num. 20. Hippol. in l. prima, & in l. vnius, §. cognituram, colum. 14. vers. & ratio, ff. de quæstionibus. An autem confessus crimen antequam sit condemnatus dicatur infamis, vt repellatur tanquam infamis, vide Hippolyt. in sua pract. §. diligenter, nu. 92. cum sequent.

Afflict. in constitut. item dura & dira, num. 9.

Afflict. in constit. humanitatem, versi. item quæro, & Bald. in l. quem, C. de testib.

Princeps in causa criminali potest tollere exceptionem, & defensionem quæ non excludit crimen. Grammat. vot. 3. num. 3. & 30. & consi. crimin. 69. num. 12. vot.

Contra quos debet procedi nullo iuris ordine seruato.

Vbi non operatur præeminentia Vicarię. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 391. in nu. 3.

DEFENSIO est de iure naturali, & non potest tolli per Principem, Hippol. cons. 8. nu. 28. & consil. 16. num. 20. & 21. & cons. 25. num. 51. & consi. 31. num. 41. & cons. 73. num. 46. & cons. 81. & consil. 52. num. 13. vbi iudex non potest denegare defensiones reo, etiam si haberet liberum arbitrium contra reum; & in consi. 46. nu. 15. & latè per Gramm. consil. 64. In num. 10. vide Grammat. voto 3. & voto 30. vide Paridem in tracta. de syndica. in verbo, tortura. in cap. an si quis. Matth. in constitut. pœnam eorum, col. 12. num. 20. Hippolyt. in l. in ius, §. cogniturum, colum. 14. ff. de quæstionib. ibidem, quia propter terribiles. vide Iason. in l. prima, C. de precibus Imperat. offer. vbi limitant hanc reg. Hippol. sing. 244. & in pract. crimin. §. diligenter, num. 162. cum seq. *Hieron. de Martino.*

In decisio.391.

In decis. 391. in princip. Adde eundem Matth. in constit.item dura & dira, col.vlt.in fi. & de ista præeminentia Mag.Cur.Vic. vide Parid. in tracta. syndic.in verb. & an aliquis,col.vlt. in fi. vbi ponit vnde fuit sumpta ista præeminentia.

In eadem decis.num.1.ibi, An Princeps possit statuere, vide Hippol. in singul.388. incip. Defensio, Felin. in cap.qualiter & quando, §.debet, 1.col. de caus. poss.& in cap.ex parte,lo 2.col.2. de offic.deleg. Matthæ.in prealleg.constit.item dura, & dira, 1.col.vers.au autem Imperator, Andr.in tit.quę sint Regal.in verb.& bona committentium,17.col.versic.& ista duo.

In eadem decis.nume.4.ibi, Parte non citata non probent. Adde quod pulchrè dixit Matth.in constit.hi qui, 4.col. ver.decimo nor, quod quando ex processu cõstat iam per testes de omni iure,quod inquisitus debet citari ad recipiendum capitula,& debet dari copia repertorum, idest testium examinatorum, & tunc testes examinati debent repeti, citato delinquente ad videndum iuramenta testium, & adde quod licèt prima facie ex hoc videatur Princeps tollere defensionem, tamen dicas quod istud non est tollere defensionem, sed potius dicitur modus defendendi variari, quia defensiones reo reseruantur ex post facto quod fieri potest de iure,ita notabiliter dixit Felin.in capit.prealleg.§.debet, col.1. quod nota ad intelligentiam præeminentiæ Mag. Cur.Vic. & adde Matth. in constitu. pacis cultum, colum.4.vers.quarto,si in instrumento. *Mar. Anton. Puluerinus.*

Decisio 392.

CIVITAS illa est tutissimus locus.

Donationes Regum non recipiunt diminutionem.

Quando domus est funditus destructa, si ædificaretur dicitur noua domus, secus vbi remanent pedamenta.

Domus consistit in tribus, videlicet solo, pariete, & tecto.

Pedamenta non est superficies, ergo si reficitur, non dicitur noua domus.

Conclusio primi dubij.

Vbi successor potest reuocare gratiam factam à prædecessore.

Quando concessum est feudum ad certum tempus et tempus est finitum dominus potest alteri concedere.

Conclusio secundi dubij.

Filij bastardi nõ habent bonorum possessionem, & patri non succedunt, nisi in duabus nuncijs.

Gratia facta ob propriam vtilitatem non transit in tempus successoris.

Omne donum perfectum de sursum est descendens. *Prosp. Caran.*

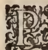
In Decis.392.

NVM. 15. ibi, Ad secundum dubium, Adde ea, quæ pulchrè dicuntur per Dec.cons.292.col.penul. circa fin.vers.superest, cons.286.col.3.vers.venio ad secundum, Ias.l.si pecuniam, col.6.ff.de cond.cau. da.cau.non seq. eundem supra decisio.361. 3.col.in princip.& 128.col.pen.in fi.& quæ ibi copiosè cumulaui ad materiam. Felin.cap.nouit,6.col.de iud. vbi latè more solito.

In eadem decis.num.21. ibi, Eius hæres. An appellatione heredum veniant etiam heredes extranei, vide Dec.cons.294.in testamento.

In eadem decis.num.27.ibi, Recuperandi possessionem. Vide Dec.cons.57.& pro tenui, col.2. vers. & prima facie. *M. Ant. Pulu.*

Decisio 393.

PRO ornatu materiæ, quæ hic tractatur, nota quod pater potest constituere procuratorem ante litem contestatam in bonis aduentitijs,vt habetur in l.1.C.de bon.mater.Matthes.il.singul. 191. sed an requiratur consensus ipsius filij? plenè Barb.in cap.cum causam,num.15.de iuram.calum. & vide Bertrand.cons.272.num.6. prima parte, vbi de patre reseruante sibi vsumfructum, bonorũ quęrendorum per filium,quem emancipat, an valeat reseruatio,& per Crot.in repet.l.frater à fratre,col.11. ff.de cond.indeb.vbi pulchrè. Dec.plenè consi.209. et Hippo.sing.498.Crot.in suis memo.in ver.decretum.ibi, & primo conclusio, vide plenè per Crot.in d.l.frater à fratre,col.4.& ad istud Crot.dictum vide singularem & nouam limitationẽ per Ferdin.Loaz. in repetit.l.filiusfam.§.diui,col.6.ff.de lega.1.& plenè Guliel. Bened.in repet.cap.Raynutius, fol.41.de testam.ver.duas habens filias,nu.255. & Dec.cons. 209.col.2.vol.2. Iacobin.in l.de re filiorum, 1.& 2. lectura, ff.de transact. Ias.in l.singularia, col.9.ff.si certum petat. & in l.præses, ff.de transact. ibi, sine decreto secundum Bald.de ratione, vide ibi per Bal. & Soc.in l.filiusfam.nume.4. ff.qui satisd.cogan. & an pater possit alienare bona aduentitia filij in eius præiudicium? Corne.consil.245.vol.4. in littera H. & an pater teneatur, reddere rationem administrationis? Corne.cons.240.eod.vol.in littera E.& cons. 105.vol.3. in littera O. & Bald.cons.448. num.6. vol.1. vbi an pater possit in bonis in quibus habet vsumfructum transigendo præiudicare.

Consensus filij existentis in minori ætate an sibi præiudicat?

Pater non potest alienare bona aduentitia filij existentis in eius potestate sine decreto iudicis,sed vt tutor vel curator sui filij bene poterit alienare.

Quando pater possit vẽdere bona filij aduentitia.

Quando aliquis agnatus donat patri & filio aliqua bona stabilia patri & filio nominando eos nomine proprio, videtur facta pro medietate patri, & pro reliqua medietate filio. Secus si quis extraneus donat patri, & filio paruulo anniculo,tunc videtur esse donatum patris contemplatione, modo quod in donatione exprimatur dare propter affectionem sanguinis.

Ibi,imò dixit Bart. Vide Aret.§.1. Instit.per quas personas nob.acquir.in princ.col.penul.& in tract. suo de testam. in glos. item reliquit suo filio decem auri li-

aureas libras, in fine. & Golielm. Benedict. in repetit. cap. Raynutius, vers. & vxoris nomine, num. 641. & Guido Pap. cons. 15. incip. Bona. vers. sed an frater, in fi. vol. 1. & Alexand. cons. 198. num. 13. vbi licèt pater habeat vsumfructum in bonis maternis obuentis filio, non tamen habet vsumfructum in portione obuenta filio in bonis maternis propter mortem alterius filij, vol. 6. & vide Bald. cons. 334. vol. 5. nu. 1. vbi an pater institutus hæres cum filio in potestate habeat vsumfructum.

Notarius potest stipulari pro absente.

Hoc idem supra decis. 135. in fi. vbi etiam dicit, quod ratione iuramenti quæritur ius absenti. & sic donatio facta quæritur absenti stante stipulatione non ratij, vt hic, & accedente iuramento, vt ibi. Adde, quod hoc idem voluit Alex. cons. 31. & 185. lib. 6. vbi etiã ipse vtrumque considerat. & in cons. 53. lib. 7. Idem etiam decis. Guid. Pap. 49. Moder. Paris. in addit. ad Deci. in l. contractus, ff. de reg. iur. hoc idem dicens esse comm. opin. & in addit. in Alex. d. cons. 31. Similiter dicit, & quod vsque ad tẽpora Paul. de Cast. omnes ita tenuerunt, postea aliqui discreparunt.

Quid autem sit seruandum, quo ad hunc articulum vide S.m Cons. Regin, vt hic dicit Afflict. & dicunt præfati Doct. maximè Mod. Paris. in d. cõs. Alex. 31. quòd prædicta procedunt etiam quod absens non ratificauerit eam, dummodo non reuocauerit. & vide scripta supra decis. 135. vbi etiam Afflict. dicit, quòd hodie de hoc non oportet dubitare.

De bonis aduẽtitijs patri solutum quæritur vsusfructus, & filio proprietas.

Ibi, quarta conclusio. vide Dec. cons. 682. nu. 17. & ibi etiam quid in proximo pubertati. & Bal. consil. 108. Quæritur vtrum, vol. 1. vbi an adultus possit in rebus stabilibus constituere dotem sine decreto, & ibi multa sing. ad materiam.

Venditio rei minoris fieri debet ob æs alienum, & cum decreto Curię.

Consensus minoris factus per metum, & verbera patris, non tenet.

Iuramentum minoris per metũ exactũ non tenet.

Iuramentum minoris corporaliter tactis sacrosanctis Euangelijs dicit ipsum maiorem, & non restituitur, etiam quod probaret se esse maiorem.

Bona aduentitia filij possunt vẽdi per patrem ob æs alienum illius à quo obuenerunt. vide primam conclusionem. *Prosper Carau.*

Super Decis. 393. not.

PRO ornamento huius decis. quod pater potest constituere procuratorem ante litem contestatam in bonis aduentitijs filij, vt habet in l. 1. C. de bon. mater. Matthesil. sing. 191. Sed an requiratur consensus ipsius filij, Barbat. in c. cum causam, num. 15. de iuramen. calum. & Bertrand. consi. 272. num. 6. vbi patre reseruante sibi vsumfruc. bono. acqui. per filium quem emancipat, an valeat reseruatio. & Crot. in repetit. l. frater à fratre, col. 2. ff. de condict. indebiti. In versic. dictum singulare Azo. pro hoc dicto Azo. vide Dec. consi. 209. & Hippol. singul. 498. Bertran. consi. 84. & in num. 2. versic. ad filium sine decreto.

ratio est, quia pater quando alienat vt pater, & legitimus administrator ratione vsusfructus quem habet dicitur causa sua, Socin. iun. in l. filiusfamilias, num. 4. ff. qui satisdare cogan. & an pater possit alienare bona aduentitia filij in eius præiudicium, Corne. consi. 245. in littera H. & an pater teneatur reddere rationem administrat. Corn. consi. 440. in littera X. & cons. 105. in littera O. Bald. consi. 448. incip. Quæritur in primis, num. 6. vbi an pater in bonis in quibus habet vsumfructum, possit præiudicare filijs transigendo. In num. 7. vide Aretin. in §. primo, col. penult. in princ. Inst. per quas person. nobis acquir. Guido Pap. consil. 15. Alexand. consil. 198. num. 13. volum... vbi licèt pater habeat vsumfructum in bonis maternis filij, non tamen habet vsumfructũ in portione deuoluta filio de bonis maternis propter mortem alterius filij, & adde Bald. consi. 334. num. 1. vbi pater institutus cum filio in potestate, an habeat vsumfructum, & vide Crotum in repet. l. frater à fratre, colum. 11. ibi, secundo quęritur, ff. de condict. indeb. vbi pulchra quæst. *Hier. de Mart.*

In Decis. 393.

IN princ. Adde eundem supra decis. 322.

In eadem decis. num. 1. ibi, Tamen potest alienari. Adde, an pater bona filij sui possit vendere, adde Iason. l. si præses, C. de transactionib. Decium consi. 209. colum. 2. Hippol. singul. 498. Bona minorum.

In eadem decis. nu. 3. ibi, Nominando eum nomine proprio. Adde, quod multum refert an sit expressum nomen proprium filij in donatione quando sit patri, & filio, facit quòd supra dixit idem auctor in decisio. 309. vide Iason. l. fin. C. de impuber. quòd in simili dixit Roch. de Curte in tract. de iure patr. vet. ipse vel eis, vers. tertio quæro.

In eadem decis. num. 8. ibi, Notarius potest. Vide eundem supra in decis. 135. in fine.

In eadem decis. num. 10. ibi, Dispositio Authent. sacramenta. Adde eundem supra decis. 322. Andr. cap. primo, §. sacramenta puberum, de pace iuram. firmanda.

In eadem decis. num. 12. ibi, Minor dolo aduersarij. Adde minor si fuit inductus dolo aduersarij ad iurandũ se esse maiorem, restituitur in integrum, vide Baldum consi. 184. Ad intelligentiam, versic. tertio præmitto, lib. 2. Alexand. consi. 118. lib. sexto. Viso processu. Dec. consi. 209. 2. colum. versic. præterea. *Marc. Ant. Puluer.*

Decisio 394.

VTRICIT probare se possedisse tempore turbationis, quæ tunc præsumitur possedisse tempore litis contestatæ.

Turbare verbo dicitur, quando aliquis dicit se possidere.

Eo ipso quod aduersarius contradicit se possidere, dicitur sufficienter probatum, quòd aduersarius turbat. *Prosper Caranita.*

Super Decisio. 394.

NOTA, quòd agens in interdicto vti possid. debet specificare modum turbationis, & hoc intelligitur si fuerit oppositum, Bald. in l. ordinarij, colum. 7. C. de rei vendic. & quæ sint probanda in hoc interdicto, vide Socio. cons. 95. col. 9. vol. 3. *Hier. de Mart.*

Decisio 395.

EX obligatione personali non competit aliquod possessorium, quia vbi non est possessio, non potest contingere spoliatio vel turbatio.

Iudex debet prouidere ne alicui vis fiat vel iniuria.

Pro iuribus personalibus non est dare possessorium, nec pro debito potest agi possessorio.

Conclusio, quòd licèt pro annua præstatione personali non sit dare possessorium; tamē est dare quidam status ad quem potest peti, vt fiat restitutio.

Adde eundem Afflictum in proœmio constitut. 16. notab. num. 24.

Nota, quòd non obstantibus retro allegatis probauit Domin. Matthę. de Afflict. quod pro iuribus personalibus etiam possit dari possessorium, & lege exemplum. *Prosp. Carauita.*

Super Decis. 395. num. 7.

VIDE Decium tenentem cum Abb. cons. 136. *Hier. de Mart.*

Decisio 396.

ACTA facta inter partes tertio non citato non valent, contra ipsum tertium.

Si creditor facit condemnare suum debitorem, alij creditores dicti debitoris non possunt opponere, quòd non fuerunt citati.

Sententia lata contra directum dominum nocet vtili domino, etiam quòd non fuisset citatus.

Lite pendente si res de qua litigatur, lue pendente alienatur, & sententia erit contra alienantem, & poterit exequi contra possessorem datæ rei, quia alienatio redditur nulla. *Prosp. Carauita.*

In Decisio. 396.

NVM. 1. ibi, Factus eo non citato. Adde acta, & processus facta, & factus inter duos, an noceant tertio non citato. Adde eundem in constit. cordi nobis, penult. colum. in fine, versic. cui adde, in decisio. 380. Felin. cap. causam quæ, col. 4. versic. tertia regula, de testibus. & ideo si casus euenit, remitto te ad dicta per eum ibi. Ias. l. is apud quem, colum. vlt. C. de edendo, & ibi Barto. & Alexand. Sed acta facta inter easdem personas faciunt fidem in alio iudicio, Felin. loco præallegato, prima col. versic. secunda regula. Item an acta facta in iudicio summario noceant in iudicio ordinario, vide Felinum vbi supra, col. prima, in fine. Et ad materiam adde Lanfrancum cap. quoniam contra, in verbo, Interlocutiones, colum. 12. circa princ. vbi declarat titulum, C. res inter alios acta.

In eadem decis. num. 7. ibi, Nouellæ pragmaticæ, Adde quæ pragmatica incipit, Pro Serenissima Regina, char. 261. & vide aliam Regis Alfonsi primi incip. Alfonsus, char. 257. Et ad intellectum prædictæ pragmaticæ Catholici Regis, adde Grammat. decis. 65.

In eadem decis. nume. 12. ibi, Paria sunt. Adde quod dicit Ranenna in suo Alphabeto, in verbo, exceptio, colum. penult. versic. licet quando exceptio, char. 36. *Marc. Ant. Puluerinus.*

Decisio 397.

QVI rebellionem commiserit.

Habet electionem an velit soluere pecuniam, vel submittere domum emptam pro restante quantitate.

Quæ sunt in conditione, non sunt in obligatione.

Quando debitor alternatiuè est obligatus soluere vnum vel aliud, electio erit debitoris.

Si tibi promisit dare decem infra certum terminum, seu pignora non poteris compellere debitorem ad soluendum decem.

Conclusio cuius debet esse electio, & erit debitoris. *Prosper Carauita.*

Super Decis. 397.

IN hac dubitatione. de ista materia vide Deci. cons. 12. *Hier. de Mart.*

Decisio 398.

ADDE hic quæ scripsi supra decis. 253. & adde, quòd omnis gratia Principis videtur fieri, vt inde fiat scriptura, Bal. consi. 302. & sequent. & in cap. primo, colum. 2. per quos fiat inuestit. & sic rescriptum Principis requirit scripturam, secundum Bald. in l. gesta, C. de re iudic. sed priuilegium est rescriptum secundum Bald. in prælud. feud. & in omni actione videtur tacitè actum, quod fiant, quæ sunt de consuetudine, l. fin. C. de fideiussor.

Assensus Regis super obligatione, vel alienatione feudorum, quomodo debeat probari.

Tantum valet probatio per testes, quantum probatio per scripturam.

Omnis gratia Principis est priuilegium.

Mandatum Regis cōtinens iustitiam potest probari per testes, si continet gratiam, debet probari per scripturam. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 398.

NOTA, quòd omnis gratia Principis videtur facta, & fiat inde scriptura. Bald. consil. 302. & sequen. & in capit. primo, colum. 2. per quos fiat inuestit. & sic rescriptum Principis requirit scripturam, Bald. in l. gesta, C. de re iudicata. sed priuilegium est rescriptum, ergo gratia Principis, quæ est priuilegium, vt dicit Bald. in præludijs feudorum. & in omni actione videtur tacitè actum quod fiat, quod de consuetudine fieri solet, l. fin. C. de fideiuss. *Hieron. de Mart.*

In Deci-

In Decis. 398.

IN princ. Vide eundem supra in decis. 253. & decis. 243. vers. secundo dubitatur.

In eadem decis. num. 5. ibi, Nisi in certis casibus. Vide eundem supra in decis. 265. col. 8. vbi enumerauit casus in quibus Rex tenetur assentire.

In eodem nu. ibi, Et omnis gratia Principis. Adde, sed an gratia Principis possit probari per testes, vide Fel. in cap. ex diligenti, col. vlt. de simo.

In eadem decis. num. 7. ibi, In scriptis. Adde Ias. in Auth. res quę, 7. col. in fi. C. commun. de leg. *Mar. Ant. Pulu.*

Decisio 399.

SI venditor non præstat rem bonam tenetur emptori ad interesse.

Ibi, secundo dicebatur, vers. & sic virtute pacti conuenti. ex pacto nudo inter mercatores oritur actio, quia inter eos proceditur de bono & æquo. Ange. consil. 321. Roman. cons. 30. Fulgos. cons. 172. Alexan. cons. 41. vol. 3. Domus enim mercatoris debet esse veritatis, & æquitatis, & ideo quia in eorum curia proceditur de bono & æquo non inspectis apicib. iuris, non habet locum discussio, Ias. in §. item si quis, nu. 78. de action.

Inter mercatores ex nudo pacto oritur actio.

Donec vegetes non mensurantur, omne periculum est domini vendentis.

Si conuenio tecum & vendo tibi totum vinum, quod est in vegete ad rationem decem cattorum pro qualibet salma, intelligitur esse venditum ad mensuram, etsi deterioratur ante mensurationem periculum erit vendentis, seu permutantis.

Nota vbi periculum erit venditoris.

Vbi periculum vim spectat ad emptorem, sufficit vt contractus sit perfectus.

Si emptor fuerit in mora suprad. vinum, periculum est ipsius emptoris. *Prosp. Carau.*

Super Decis. 399.

IN num. 3. vide Roman. cons. 30. Alexand. consil. 41. vol. ... ex pacto nudo inter mercatores inter actio, & ratio est, quia inter eos procedit de bono, & æquo, & non rigorosè, Angel. consi. 321. incip. Creditor volens sibi solui, domus etiam mercatoris videtur esse mater æquitatis, & veritatis, Bertrand. cons. 263. num. 9. & ideo in Curia mercatorum non habet locum discussio, quia debet iudicari de bono & æquo, Ias. in §. item si quis, nu. 78. Instit. de actio. & an dispositio l. si quis maior, habeat locum in Curia mercatorum, Ias. cons. 82. nume. 2. & vide supra decis. 120. *Hier. de Mart.*

Decisio 400.

ADDE hic Ias. consil. 81. col. 4 vol. 4. vbi dicit, quod testes deponentes in causa pro communitate si sunt de loco, minus creditur eis.

Quando quilibet de vniuersitate est idoneus testis pro vniuersitate monachus monasterio, & legatarius in testamento.

Si vniuersitas succumberet mediante qua, omnes ciues oporteret mittere manus ad marsupium, & imponere collectam, tunc ciuis non potest esse testis pro vniuersitate.

Magis credendum est testibus deponentibus, contra testes vniuersitatis, quàm ipsis testibus vniuersitatis. *Prosper Carauita.*

Super Decisio. 400.

VIDE Ias. cons. 81. col. 4 vbi testes deponentes in causa pro immunitate si sint de ipso loco, minus eis creditur. In nume. 6. & quando causa est criminalis vel ardua non admittuntur, Bald in l. in tantum, §. vniuersitas, de rerum diuis. Iacob. in l. 3. §. patronus, de in ius voc. Luc. de Pen. in l. in filijs, col. 2. C. de decurio. *Hieron. de Mart.*

In Decis. 400.

IN decis. 400. Adde in princip. testes de vniuersitate deponentes in fauorem ipsius an probent pro ipsa. Adde Ias. in l. sed si hac, §. patronum, col. vlt. ff. de in ius voc. Hippol. in l. 1. §. seruus mancipium, ff. de quæst. Ioan. Crot. in tract. de testib. 4. parte, colum. 5. vers. sic. sexto principaliter quæritur, Felin. in cap. insuper, col. 2. in princip. vers. est enim regulare, de testib. Iacob. in l. nullus idoneus, col. 2. vers. quæro vlterius, ff. de testib.

In eadem decis. num. 6. in fi. ibi, Imposuisset dictas gabellas. Adde an ciuitas possit noua datia imponere, vide Ioan. Franc. de Sancto Nazario in suo tract. de peste, in ver. octauo pro fontibus construendis. *M. Anton. Pulu.*

Decisio 401.

QVANDO fit donatio domus alicui seruitori reseruata vita durante habitatione dictæ domus, donator si voluerit habitare locare poterit, & quomodocúque fuerit reseruata dicta habitatio ipsam locare poterit.

Ibi, nec obstat, vide Fulgos. cons. 207. col. 1. incip. Francus filius. ibi, ab ista declaratoria, ver. & bene. idem tenet Afflict. in constitut. Comitibus, in fi. & adde, quod si fuit promissa habitatio, & consignata ab aliquo, ille qui promisit, vel eius hæres potest variare, l. si sterilis, §. fin. de action. empt. & supra per eundem Afflict. decis. 146. & multa pulchra relata per Guliel. Benedict. in repet. cap. Raynutius, vers. domum, colum. 12. fol. 214. de testam. ibi, & sic fuit decretum. Habitare quis dicitur? vide pleně Roman. consi. 264. Barba. in capit. dilectus, num. 36. de rescriptis, vbi multa, & quando propriè in loco quis dicitur habitare, vide pulchrum consiliũ Bald. 212. vol. 4. incip. Prædicti Excell. Doct. & cons. 242. cod. vol. Bertran. consil. 75. vol. 2. Alexan. in l. si eius, ff. si cert. petat. & ibi Iacobin. per quod annos dicitur quis domicilium constituere. Alex. consil. 55. Viso titulo, num. 3. vol. 7. & Alex. cons. 34. num. 3. vol. 5. vbi multa. Bertran. consi. 10. vol. 2. Bald. cons. 393. Punctus talis, vol. 1. vbi aliqua pulchra, Ang. consil. 27.

sil.27. Quidam victor, Paul.cons.459. Visis, vol.1.in nouissimis, Corn.cons.209.prima parte, per totum. *Prosper Carauita*.

Super Decis.401.vers.nec obstat quod dicitur.

VIDE per Fulgos.cons.207.col.1.in fine, incip. Francus filius. Corn.consil.305.nume.15.vbi de eo quod habet vsum nō potest locare etiam proprietario, & quid si proprietarius inhabitat; & quid de eo qui habet habitationē, an possit locare, Bertran. cons.268.nume.7. & not.quod si promittitur habitatio, & consignatur quod postea promittens potest variare in alio loco dando habitationem, l.si sterilis, §.fina.ff.de actio.empt.& supra decis.146 & vide Hippol.in l.1.§ cum quidam, in fine, ff.de quæstio. In num.10. habitare quando quis propriè dicitur, Bald. cons.212.incip.Præfati Excellentissimi, & cons.242. Bertrand.consi.75. Alex.in l.si socius, ff.si cert.petat. & habitare quis dicitor, Rom.consi.264. & Corn.cons. 209.nume.3.& fin. Bal. cons.393.incip. Punctus talis, vbi aliqua. Angel.cons.27. incip. Quidam victor. Paul.cons.455.iocip. Visis & consideratis verbis. *Hieron.de Mart.*

In Decis.401.

IN prioc. Adde, sed quid si testator in testamento disponit quod filia sua vna cum marito suo, & eius filijs possint stare, & habitare in domo sua in qua ad præsens habitat, & quod hæredes sui non possint eum, & maritum suum, & filios expellere, sed in ea possint stare, & habitare ad sui, & eorum libitum, quibus verbis stantibus quæritur, an d.filia cum marito possit totam habitationem dictæ domus vendicare, & hæredes excludere, vt io d.domo habitare, & morari non possint, item ao d.verba videantur importare legatum habitatioois. Item an legatum vsus domus ex prædictis verbis inducatur, item dato quod neque vsus, neque habitatio fuerit relicta, quod importet legatum huius facultatis habitaodi, vide Dec.cons.355.dispositum fuit.

In eodem princip.ibi, Domum alieni locare. Vide quod pulchrè dixit idem supra in decis.146. *Mar. Ant. Puluerinus*.

Decisio 402.

QVANDO cessat exceptio non numeratæ dotis.

Quando præfertur dos alijs creditoribus.

Conclusio assecurationis dotium. *Prosp. Carau.*

Super Decis.402.

CONFESSIO mariti si in parte probetur vera, in omnibus probat. Aymo.consil.158.num.6.& de materia per Alex.consil.142.5.vol. Quid si maritus confessus habuisset dotem, & promisit mulieri restitutionem, deinde pater vel alius promittunt soluere dotem marito, an mulier possit agere cōtra hæredes uiri ad dotes, licèt non receperit, vel sufficiat cedere actio. Alexand. consil.36. 2.volum. & quid si maritus legauit dotes exprimendo quantitatem, ao secundus vir possit ex tali confessione petere dictam dotem, Alexand. coosilio 222. 2.colum.

Quid si maritus fuit confessus habuisse dotem, & commisit delictum, an fiscus succedens teneatur dotem restituere. Isern.in c.1.de statut.& consuet.& de confessione mariti. Aymo.consi.40. & coosil.44.& consil.149.vbi multa notabilia, & quādo legat non compensaodi, & Roman. consil.44. de materia, & quod non videtur legare animo compensandi, Alex. cons. 7. 2.vol. & 19.col. Quid si maritus in mortis articulo confessus est recepisse dotem, an eius hæres possit postea opponere exceptiooem non numeratę dotis, glós.in l.1.de fals.causa ad. C.Aymon.de anti. temp.char.21.num.68. & quod licet confessio mariti dicentis se emisse rem de pecunia vxoris sit suspecta, tamē si est verisimilis, puta quia mulier aliunde habeat pecuniam, probat Dec.coos.96. Aymo.de anti.temp.char.21. nu.68. vbi quando dicatur versic.& quid quaodo publicaotur booa mariti, ao confessio de dote recepta valeat, vide q̄ posui ad Andr. de stat.cont.char.114. In num.6. vide Aretin.consil.86.col.2.& vide Abb.consil.73. Aretin.consi.74. col.7. Paul. consil.86. Ioan.de Amic.consil.136.colum.4. Dec.cons.96. In nume.12.vide Socin.in l.1. in 3. & 8.limit. ff.solu. matrim.& in l.si constante, sol.matrim.num.44. Matth.in constit.causas, col.2. Isern.in cap.1.de statut.& consuet, contra liber.ecc. *Hier. de Mart.*

In Decis.402.

NVM. 2. ibi, Exceptio non numeratæ pecuniæ dotalis. Adde eundem in const.caosas per, col.2.versic.item in . . . . . pertinenti, Bald. Nouel.in tract.de dote, par.8.23.priuil.& 10.par. in princ.colum.13. vers.sed tunc surgit notab.dubium, Negus.in tract. pignor.in quarto memb.secundę par.col.38.vers.tertio quæritur. *M. Ant. Pulu.*

Decis.403.

VERITAS & iustitia vult, quod dolosis, & violentibus possessoribus non fiat restitutio possessionis, ab eo qui fuit vetus & iustus possessor.

Ratio naturalis magis debet attendi, quàm cortex verborum.

In capitulis pacis debet cessare omnis dolus.

Pax, quæ est causa peccati dicitur simulata & imperfecta pax.

Capitula pacis inter Reges.

Inter tenere & possidere. *Prosp. Carau.*

In Decis.403.

IN princip.ibi, Pragmaticam. Ad intellectum d.prag. Regis Catholici, adde Grammat.decis.65. *M. Ant. Pulner.*

Decisio 404.

MVTATIO et abrasio in priuilegio Regio facta.

Si vasallus per annum & diem steterit, quod post mortem domioi sui inuestituram, id est cōfirmationem non petierit cadit à feudo.

Mutans, mandans mutuare.